

సంపుటము I
నెం. 3

20 మార్చి, 1992,
శుక్రవారము,
(శక సం. 1913,
ఫాల్గుణ-30)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

అధికార నివేదిక
విషయ సూచిక

పేజీ. నెం.

1. ప్రశ్నలు - వాగ్మాప్త సమాధానములు. . . 207
2. స్వల్పవ్యవధి ప్రశ్న. . . 235
3. నక్షత్రపు గుర్తులేని ప్రశ్నలు - చాతపూర్వక సమాధానములు. . . 250
4. సభా కార్యక్రమము. . . 279
5. రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు వచ్చిన విషయము :
విద్యుచ్ఛక్తి కోతను గూర్చి మరియు
విద్యుత్ రేట్ల పోషింపును గూర్చి. . . 287
6. సభా సమక్షములో వుంచిన పత్రములు. . . 323
రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము :
విద్యుచ్ఛక్తి కోతను గూర్చి మరియు విద్యుత్ రేట్ల పోషింపును గూర్చి. . . 323

(తరువాయి 3వ భాగంలో)

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రాణాలయ కమీషనరుగారిచే శాసనసభ ముద్రాణాలయము, హైదరాబాదునందు ముద్రించబడినది.

1992.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(ఆరవ సమావేశము: మూడవ రోజు)

శుక్రవారము, 20 మార్చి, 1992

(సభ ఉదయం 8.30 గంటలకు సమావేశమైనది).

(ఉప సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు).

ప్రశ్నలు - వాగ్దాన సమాధానములు

గృహముల నిమిత్తం విద్యుచ్ఛక్తి మేటర్ల సరఫరా.

21-

*5539- సర్వశ్రీ ఎ. మోహన్రెడ్డి (మదనపల్లి), టి. పురుషోత్తమరావు (వరంగల్లు):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) గృహములలో ఉపయోగం నిమిత్తం మేటర్ల కొరతవలన విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరాకై సుమారు 10,00,000 ధరఖాస్తులు అపరిష్కృతంగా ఉన్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, మేటర్ల సరఫరాలను మెరుగుపరచుటకు తీసికొన్న చర్యలేవీ?

ముఖ్యమంత్రి తరపున న్యాయశాఖామంత్రి (శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి):-

(అ) లేదంటే, గృహోపయోగం కోసం విద్యుత్తు సరఫరా చేయడానికి 31-12-1991 తేదీ నాటికి 2 లక్షల, 9 వేల పదిహేడు ధరఖాస్తులు మాత్రమే పెండింగులో ఉన్నాయి. కానీ 10 లక్షల ధరఖాస్తులు కాదు. ఈ ధరఖాస్తులు మేటర్ల కొరత కారణంగా పెండింగులో లేవు.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

శ్రీ ఎ. మోహన్రెడ్డి:- అవ్వేనా మాత్రం ఎందుకు పెండింగు ఉన్నాయి, ఆ కారణం చెబుతారా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ పెండింగ్ను... It is attributable to three reasons viz., (1) Non-payment of deposits and service connection charges by the applicants, (2) Non-completion of internal wiring by the applicants and (3) Minor extension involving erection and stringing of over-head lines.

*An asterisk before the name indicates confirmation by the member.

(207)

ఈ మూడు కారణాలవల్ల తప్ప మేరల్స్ కొరత కారణంగా అయినా పెండింగులో లేవు అని గౌరవ సభ్యులతో మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. మోహన్రెడ్డి:- మేరల్స్ లేక కాదు. మేరల్స్ టెన్సింగుచేయాలని చెప్పి పెకింగు పార్టీ కావాలి అని చెప్పి ఈ రెండు లక్షలు పెండింగు ఉన్నవి అన్నది వాస్తవమా, కాదా. ఆ ఆన్సరు పొరబాటు. ఇప్పుడు నేను థైర్స్‌తో మాట్లాడినప్పుడు మేరల్స్ ఉన్నాయి గానీ టెన్సింగు కావాలని చెబుతున్నారు. ఈ రోజు ఫోనుచేసి తెలుసుకోండి. లక్షల రూపాయలుచెట్టి ఇళ్లు కట్టుకుని నెలల తరబడి చేకబోలి ఉంటున్నారు. మీరు అగ్రి కల్పరల్ సర్వీస్‌లు ఇవ్వకపోతే పోనీ ఇళ్లకు ఇవ్వకపోతే ఎట్లా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మంత్రిగారు వెర్రిఫ్ వేయండి. వారు చెబుతున్నారు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- చేస్తానండి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి(భోన్సర్):- అధ్యక్షా, హరిజన, గిరిజన బలహీన వర్గాల వారికి వారి ఇళ్లకు కరెంటు కనెక్షన్ తీసుకోవాలి అంటే మేరల్స్ చార్జీస్ పేమెంటు చేయడం తెన్ను చార్జీస్ పేమెంటు చేయడంలో చాల ఇబ్బంది ఉన్నది. అందరికీ కూడ కరెంటు ఇవ్వవలసిన బాధ్యత మీకు ఉన్నది. తెన్ను చార్జీస్ ఇవ్వలేని వారికి అదే విధంగా గతంలో ఇంటింటి దీపము కార్యక్రమము ఉండేది. హరిజనులకు, గిరిజనులకు బలహీన వర్గాలవారికి ఇంటింటి దీపము పథకాన్ని మళ్ళీ అమలు చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా వర్యలు తీసుకుంటుందా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- గౌరవసభ్యులు ప్రత్యేక ప్రశ్నవేస్తే దానికి జవాబు చెబుతాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- హరిజన, గిరిజన బలహీన వర్గాలు వారికి ప్రత్యేకంగా ఇస్తారా అని అడుగుతున్నాను. సెపరేట్ క్వశ్చన్ ఎందుకు? ఇంటింటి దీపము కార్యక్రమము గతములో ఉండేది. అదేనా అమలు చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇది పెండింగు అప్లికేషన్స్‌కి సంబంధించింది.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- ఇళ్లకు సంబంధించింది కదా. ఏదో మన హరిజన గిరిజన బలహీన వర్గాల వారు అప్లయిచేసి కరెంటు కనెక్షన్స్ లేకుండా ఇబ్బందుల పాలు అవుతున్నారు. అందుకని అడుగుతున్నాను. వారు డబ్బులు కూడ పే చేయలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. ఇంటింటి దీపము కార్యక్రమము ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం రెడీగా ఉన్నదా, లేదా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఈ ప్రశ్నకు సంబంధం లేదు. ఇంటింటి దీపము కార్యక్రమానికి ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుకి ఎలాంటి సంబంధం లేదు. మేరల్స్ కి సంబంధించిన విషయం లోపల అప్పటి ప్రభుత్వం లోపలనే that scheme was given a go-by ఇంటింటి దీపము స్కేము. ఇప్పటి పరిస్థితులలో మేము ఏమీ అంటున్నాము అంటే we are assessing the entire situation throughout the country. మౌ అవుట్. ది కంట్రీ, ఎలక్ట్రిసిటీ స్కేటి లోపల ఉన్నటువంటి 3 పర్సంటు మాండ్రేబర్ రిక్వయిర్మెంటు పొలిషింగు ఏడైతే పెట్టారో, పవర్ ఫ్యానాస్సు కార్పొరేషన్ నుంచి మనం పొందవలసినటు వంటి లోను విషయంలో, విషయం బ్యాంకు నుంచి పొందవలసిన లోను విషయంలో గానీ

వేటి అన్నిటిని దృష్టిలో ఉంచుకుని ఒక కన్క్రూటివ్ నిర్ణయానికి రావడానికి ప్రభుత్వము, ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు కలిసి కృషి చేస్తూ ఉన్నాయి. Then we will think about it, Sir.

శ్రీ జె. రత్నాకరరావు(బుగ్గారం):- కొరత గురించి మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానం వాస్తవం కాదు. బలహీన వర్గాలకు మీటర్ల గురించి పెండింగులో ఉన్న మాట వాస్తవం. అదీ వాస్తవం కాదు కాబట్టి సరి అయిన సమాధానం చెప్పవలసిందిగా కోరు తున్నాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- నేను ఇచ్చిన వివరాలు కరెక్టుగానే చెప్పాను. మీటర్ల కొరత అనేది లేదు. మీటర్ల కొరత వల్ల ఏ పర్సన్ కనెక్షన్ ఇవ్వబడి ఆగలేదు అని మళ్ళీ ఒకసారి గౌరవ సభ్యులతో మనవి చేస్తున్నాను.

డా. పి. శంకరరావు(షాద్ నగర్):-అధ్యక్షా అప్లికేషన్ ఇచ్చిన తరువాత కూడ కొన్ని ప్రాంతాలలో డొమెస్టిక్ గా గానీ అగ్రికల్చరల్ గానీ సంవత్సరాలు అయిన తరువాత కూడ మీటర్లు ఇవ్వకపోవడం చాల సందర్భాలలో ఉంది. క్లిము బౌండుగా ఏమైనా ఇన్స్ట్రక్షన్ చేయడానికి మంత్రిగారు ఇన్స్ట్రక్షన్లు ఇవ్వడానికి ఆలోచిస్తారా? What is the approximate time required to give the meters after applying for the meters, Sir?

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, i make it clear once again to the Hon'ble Member that there is no dearth of meters. As a matter of fact, we were to procure four lakhs of meters for the year 1991-92 but we had exceeded the target. Therefore, there is no question of anybody saying that the electricity connection has not been given for want of meters.

Dr. P. Shanker Rao:- In that case, why they are not giving the meters within the time limit, Sir?

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- I gave the reasons. It is attributable to three factors which I have already spelt out.

శ్రీ ఎన్.కె. రామకృష్ణారెడ్డి (పుంగనూరు):- మార్చి 92వ సంవత్సరం ముగిసి పోతు ఉంది. వ్యవసాయ రంగానికి విద్యుచ్ఛక్తి ఇవ్వే కార్యక్రమం త్వరితమున ఇప్పటికైనా ప్రారంభం కావాలి. అవి ఎప్పటిలోపల పూర్తిచేస్తారు; మార్చిలోపల పూర్తిచేసే ప్రయత్నం ఏమైనా చేపడతారా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అగ్రికల్చర్ సెవరల్ సబ్జెక్టు. సెవరలు క్వశ్చన్లు వేయాలి. కానీ మిస్టరుగారు ఏమైనా వెబితే నాకు అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం):- మీటర్సులేకపోవడంవల్ల కనెక్షన్లు ఇవ్వలేక పోవడం కాదు. మీటర్లు చాల ఉన్నాయి. అన్నారు. చాల సంకోచం. అయినా సరే రెండు లక్షల 9 నేల అప్లికేషన్స్ పెండింగులో ఉన్నాయి. ఎప్పటిలోపల వాటిని క్లియరు చేస్తారు.

ప్రతిపక్ష సభ్యులు, అధికార పక్షసభ్యులు కూడ మీటర్లు కొరతవల్లనే అని ఎలిగేషన్ చేస్తున్నారు కాబట్టి దీనిమీద ఎంక్వయిరీకి ఒక సభా సంఘాన్ని వేస్తారా? మేము హౌస్ చేస్తాము. మీటర్లు కొరత ఉంది. ప్రతివాళ్ళకీ అటువంటి అభిప్రాయమే వస్తూ ఉంది. If you are so confident and sincere let us have one House Committee to study whether there is a dearth of meters or not. We can also find out whether what they are telling is true or not.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- My respectful submission to the Hon'ble Member is that this does not require any House Committee at all. The second point is that I have already made it abundantly clear that the three reasons which I have put out already are the only reasons for non-supply of electricity but not for want of meters. I am going on record on the basis of the material that has been supplied to me. ఇప్పుడు ప్రొక్యూర్మెంటు ఆఫ్ మీటర్స్ యిస్యూమీద కూడా నేను మనవిచేసాను. With regard to the procurement of meters we had kept up the target of four lakh meters. For this year we had exceeded this target. But the Hon'ble Members have been wrongly briefed about this. ఇక్కడ సభ్యులు యీ ఎలక్ట్రిసిటీ కనెక్షన్స్ కొరకు 10 లక్షలు అప్లికేషన్స్ పెండింగులో ఉన్నాయని రాంగ్ ఇన్ఫర్మేషన్ ఇచ్చారు. కేవలం రెండు లక్షల అప్లికేషన్స్ మాత్రం పెండింగులో కనెక్షన్స్ యివ్వడానికి ఉన్నాయి. అందువల్ల యిక్కడ కమ్యూనికేషన్ గాప్ కనపడుతున్నది. ఈ పెండింగులో ఉన్న అప్లికేషన్స్ విషయంలో వారు లోపల వెళ్లింగు, పోల్సుకు డిపాజిట్లు కట్టి పోల్సు పని పూర్తిచేసుకున్న తరువాత వారికి ఎలక్ట్రిసిటీ కనెక్షన్స్ యిస్తాము.

శ్రీ బి. బాల్రెడ్డి (కార్వాన్):- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మీటర్స్ లేవు. పోల్సు లేవని యీ ఎలక్ట్రిసిటీ కనెక్షన్స్ యివ్వడం లేదు. అసలు పెండింగులో యీ మూడు లక్షల అప్లికేషన్స్ కూడా ఎందుకు ఉండాలి? మంత్రిగారు 10 లక్షల అప్లికేషన్స్ రాష్ట్రంలో పెండింగులో ఉన్నాయని మేము అంటూంటే కాదని అంటున్నారు. పోనీ 3 లక్షలు అప్లికేషన్స్ అయినా పెండింగులో ఎందుకు పెడుతున్నారు. ఇప్పుడు సమరసింహారెడ్డిగారు ఆర్గ్యుమెంటు చేస్తూఉంటే సరిపోతుందా? సామాన్యులకు, వేకర్ సెక్షన్స్కు, బలహీన వర్గాలవారికి యీ ఎలక్ట్రిసిటీ కనెక్షన్స్ ఎందుకు యివ్వడంలేదంటే మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పలేకపోతున్నారు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- నేను ఆర్గ్యుమెంటుకోసం చెప్పడంలేదు. ఉన్న ఫ్యాక్టులు మీముండు పెడుతున్నాను. ఇప్పుడు ఎలక్ట్రిసిటీ కనెక్షన్స్ కోసము కేవలం 2,09,017 అప్లికేషన్స్ పెండింగులో ఉన్నాయి. వాస్తవానికి 31 డిసెంబరు 1991 సంవత్సరానికి 5,00,000 కనెక్షన్స్ కోసము ఉంటే అందులో 3,23,309 కనెక్షన్స్ యివ్వబడినాయి. కొన్ని అప్లికేషన్స్ యింకా క్లియర్ కాకపోవడానికి కారణం ప్రాక్టికల్ గా ప్రొబ్లమ్స్ కొన్ని ఉన్నాయి. కానీ ఫర్ వాంట్ ఆఫ్ మీటర్స్ కనెక్షన్స్ యివ్వడంలేదు అనేది సత్యదూరం అయిన విషయమని మనవిచేస్తున్నాను. 76,586 domestic services have also been released.

శ్రీ పి. మోహన్రెడ్డి:- మీటర్లు దొరకకపోవడం కాకుండా యిప్పుడు ఉన్న సమస్య ఏమిటంటే యీ కరెంటులో వోల్టేజీవల్ల బి.వి.లు, రేఫ్రిజిరేటర్లు అందులోనే పార్ట్స్ కాబి వోవడంవల్ల కొన్ని లక్షల రూపాయలు కన్జూమర్స్కు నష్టం కలుగుతున్నది. డిపార్టుమెంటు అలక్ష్యంవల్ల లో వోల్టేజీవల్ల యీ నష్టం జరిగిందీ కాబట్టి వారికి నష్టపరిహారం చెల్లిస్తారా?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఈ విషయంలో వివరాలు నావద్దలేవు. ఇన్ఫర్మేషన్ తీసుకొని పరిశీలన చేయిస్తాను.

శ్రీ బి. పురుషోత్తమరావు:- నేను యీ పశు వచ్చినపుడు లేకుండా సభలోకి లేటుగా వచ్చాను. ఇప్పుడు కొన్ని కారణాలవల్ల యీ కనెక్షన్స్ యివ్వడానికి లేటు అవుతున్నదని మంత్రిగారు అంటున్నారు. ఇప్పుడు వైరింగు పూర్తికాకపోతే లేక వేరొక లోపం ఉందంటే ఆ లోపం బెస్టు చేసే మెథడ్ ఏమిటి? ఇప్పుడు డిస్ట్రిక్టువైడ్ బ్రేక్ అప్ ఫిగర్స్ మంత్రిగారు యీ అప్లికేషన్స్ పెండింగు విషయంలో యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- జిల్లాలవారి బ్రేకప్ ఫిగర్స్ నాదగ్గరలేవు. వాటిని గౌరవ సభ్యులకు అందజేస్తాను. ఇప్పుడు మీటర్లు లేక కనెక్షన్స్ ఆపలేదు. మీటర్లు 4 లక్షలు ప్రొక్యూర్చేయడానికి ఆర్డర్స్ యిప్పి ఉన్నాయి. In fact, we have exceeded the target. There is no dearth of meters. I am making it once again clear.

శ్రీ పి. మోహన్రెడ్డి:- ఇప్పుడు టెస్టింగ్ ఆఫ్ మీటర్స్ చేయడంలేదు.

Mr. Deputy Speaker:- Your views also were noted by the Government.

Sri A. Mohan Reddy:- Sir, there is no testing of the meters.

Mr. Deputy Speaker:- You have asserted the point and the Minister has noted that point. Please take your seat.

వేలుపెన్ను పంచాయతీ
సర్పంచ్ నేడుల దుర్వినియోగం

22-

*5446-(వి)- సర్వశ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు, పి. నారాయణరావు (మునుగోడు), కె. బిక్టర్ (బొర్రంపవడి), మహమ్మద్ రజత్ అలీ (సుజాతానగర్), సి. విరేంద్రరెడ్డి (నర్సాపూర్):- పంచాయతీ రాజ్ శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) పశ్చిమగోదావరి జిల్లా, ఉండ్రాజివరం మండలం, వేలుపెన్ను మేజరు గ్రామపంచాయతీ సర్పంచ్ లక్షలాది రూపాయల రోడ్లగార్ నిధులను దుర్వినియోగం చేసిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) ప్రభుత్వం ఈ విషయంపై, ఏదైనా విచారణకు అదేశించినదా, అయినచో, విచారణ ఫలితమేమి విచారణలో తేలిన అంశములపై తీసికొన్న చర్య ఏమి?

పంచాయితీరాజ్ శాఖామంత్రి (శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు):-

(అ) లేదండీ.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మంత్రిగారు ప్రశ్నకు సమాధానం యిస్తూ లేదండీ, యీ ప్రశ్నకు తావులేదండీ అంటున్నారు. యీ వేలువెన్న పంచాయితీ సమితి విషయంలో ప్రజా ప్రతినిధిగా నేను ఒక రిప్రజెంటేషన్ యిచ్చాను. దానికి ఎంక్వయిరీ చేయించి లేదు అని సమాధానం యిస్తున్నారా? ఆ ఎంక్వయిరీ రిపోర్టు సభా సమక్షంలో పడతారా?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, వారు రిప్రజెంటేషన్ యిచ్చారు. దానిమీద రిపోర్టు వచ్చింది. యీ గ్రామంలో రోడ్డిగార్డ్ పథకంమీద జరిగిన లోపాలు ఏమీ లేవని తేలింది.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మాకు ఆ ఎంక్వయిరీ రిపోర్టు అందజేస్తారా; తరువాత యీ రోడ్డిగార్డ్ పథకం క్రింద యిద్దరు సర్పంచ్‌లు రాజీనామా చేసారా, లేదా?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- వారు రాజీనామా చేసారా, లేదా అనేది వేరే ప్రశ్న. దీనికి సంబంధం లేదు. పశ్చిమగోదావరి జిల్లా, ఉండ్రాజవరం మండలం, వేలువెన్న మేజరు గ్రామపంచాయితీ సర్పంచ్ లక్ష్మలాది రూపాయలు రోడ్డిగార్డ్ నిధులను దుర్వినియోగం చేసిన మాట వాస్తవమేనా అని అడిగితే లేదని చెప్పాను. ఆ సర్పంచులు వేరే విషయంమీద రాజీనామా చేసి ఉండవచ్చు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, దీనిమీద ఎంక్వయిరీ పెడితే తెలుస్తుంది. ఒక ఫోర్స్ లేదరు ఎసంబ్లీలో ఒక దానిమీద స్పెసిఫిక్ గా ఎలిగేషన్ చేసినపుడు అది లేదంటే ఎట్లాగు? నేను యీ విషయాన్ని పూర్వవేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. మంత్రిగారు ఎంక్వయిరీ రిపోర్టు తెప్పించి మా ముందుపెట్టండి. రోడ్డిగార్డ్ నిధులు దుర్వినియోగం కాకూడదనే మేము యీ విధంగా ఆందోళన పడుతున్నాము.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- ఫ్రెండ్ గా మంత్రిగారు ఎంక్వయిరీ చేయించదలచు కున్నారా?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- సభ్యులు ఆ సర్పంచుల రాజీనామా విషయం ప్రశ్నలో అడగలేదు కదా?

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఎంక్వయిరీ రిపోర్టు మాకు యిస్తే ఆ సర్పంచులు యిద్దరూ ఎందుకు రాజీనామా యిచ్చారో పూర్వ వేయగలను. కాబట్టి మరల యీ విషయంలో ఎంక్వయిరీ చేయిస్తారా?

శ్రీ జలగం ప్రసాదరావు:- మదల ఎంక్వయిర్ చేయించవలసిన అవసరం లేదు. ఎందుకంటే ఎంక్వయిర్ యిదివరకే పూర్తి అయి రిపోర్టు వచ్చింది. అందులో నిధులు దుర్వినియోగం జరిగినట్లు లేదు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- నిధులు రోడ్లగార్డుకు సంబంధించినవి దుర్వినియోగం జరిగినట్లు నేను హ్రాప్ చేస్తాను. ఎంక్వయిర్ పెట్టించండి. Otherwise, I will bear the burden of the House Committee or enquiry.

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి):- ఇప్పుడు సభ్యులు రిప్రజెంటేషన్ యిచ్చామని అంటున్నారు. దానిమీద ఎంక్వయిర్ చేయించినట్లు మంత్రిగారు చెప్పినారు. దానిమీద ప్రభుత్వం సాటిస్ఫై అయింది. ఏమే మిస్ యూజ్ జరగలేదని ఎంక్వయిర్తో తేలింది. We are satisfied that no misuse of the funds has taken place. అని అన్నారు. ఇప్పుడు అక్కడ సర్పంచులు యిద్దరు రాజీనామా చేసినంత మాత్రాన అక్కడ రోడ్లగార్డు ఫండ్లు దుర్వినియోగం అయినట్లు కాదు. They were at the fag end of their term. చాలామంది సర్పంచులు చాలాకారణాలతో వారు రాజీనామాలు చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు యీ రోడ్లగార్డు ఫండ్లు దుర్వినియోగం జరిగినట్లు ఏమైనా సాక్ష్యాధారాలు సభ్యులు అందజేస్తే దానిమీద ఎంక్వయిర్ జరిపించడం జరుగుతుంది.

ఎం.ఆర్.కె. పాలిటెక్నిక్ యాజమాన్యంపై ఆరోపణలు

23-

*5481- సర్వశ్రీ డి. రాజగోపాల్ (ఆవంబ), ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్కెకల్), పి. రామయ్య (నిడుమోలు), బి. వెంకటేశ్వరరావు (మధిర):- సాంకేతిక విద్యాశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:-

(అ) 1987, నవంబరులో, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, వేరవాసరం ఎం.ఆర్.కె. పాలిటెక్నిక్, యాజమాన్యంపై సాంకేతిక విద్యా సంచాలకులు ఏదైనా ఆరోపణలను నిర్దేశించారా, అయినచో, ఆ ఆరోపణల వివరములేవీ?

(ఆ) వాటిపై ఏదైనా విచారణను నిర్వహించినారా, అందులో తేలిన విషయములేవీ;

(ఇ) యాజమాన్యంపై తేసికొన్న వర్య ఏమీ?

సాంకేతిక విద్యాశాఖా మంత్రి (శ్రీ జి. గుర్జారావు):-

(అ) అవునండీ.

(ఆరోపణల జాబితాను ఉత్తరపడమయింది)

(ఇ) రాష్ట్ర సాంకేతిక విద్య, శిక్షణ మండలిలో అప్పటి కార్యదర్శి శ్రీమతి ఎ. కమల 23-4-1986న విచారణ జరిపారు. ప్రాథమిక సాక్ష్యాధారాలను బట్టి మూడు షెడ్యూల నిర్మాణంలో రూ. 2.5 లక్షల మేరకు నిధులు దుర్వినియోగమైనట్లు కనుగొనడం జరిగింది.

(ఇ) విచారణ నివేదిక ఆధారంగా యాజమాన్యంపై ఆరోపణలు చేస్తూ షోకాజు నోటీసు జారీ చేయటం జరిగింది. మూడు షెడ్యూల నిర్మాణ వ్యయం మదింపు చేసిన భీమవరంలోని రోడ్డు భవనాల శాఖ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు ఎప్పుడు నిర్మాణ స్థలానికి రాలేదని వాటిని చూడకుండానే తక్కువగా విలువ కట్టారని కార్యదర్శి కరస్పాండెంటు తన సంజాయిషీలో పేర్కొన్నారు. అందువల్ల, మూడు షెడ్యూల నిర్మాణ వ్యయాన్ని మదింపు చేయడానికి ఈ క్రింది అధికారంతో ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయించడం జరిగింది.

1. సాంకేతిక విద్యాశాఖ, ప్రాంతీయ జాయింటు డైరెక్టరు, కాకినాడ.

2. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు (ఆర్.అండ్.బి) భీమవరం భీమవరంలోని రోడ్డు, భవనాల ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు నుండి మదింపు నివేదిక కాకినాడలోని సాంకేతిక విద్యాశాఖ, ప్రాంతీయ జాయింటు డైరెక్టరు ద్వారా 23.9.91 న అందింది. దీని ఆధారంగా కార్యదర్శి కరస్పాండెంటుకు స్వయంగా విన్నవించుకోవడానికి అవకాశమివ్వటం జరిగింది. యాజమాన్యాన్ని ఎందుకు నష్టంపడు చేయకూడదో తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతూ అంతిమంగా షోకాజు నోటీసు జారీ చేయటం జరిగింది. విచారణ జరుగుతుండగ కార్యదర్శి/కరస్పాండెంటు హైదరాబాదులోని ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టులో నెం. 17400/91 రిట్ విటిషన్ ను దాఖలు చేశారు. హైకోర్టు 31-12-91న తన తాత్కాలిక ఉత్తరువుతో ప్రత్యేక అధికారి నియామకాన్ని యాజమాన్యం నష్టనష్టాన్ని నిలుపుదల చేసింది. అయితే, విచారణను కొనసాగించవచ్చునని కూడా హైకోర్టు తన ఉత్తరువుతో పేర్కొంది.

షేరవాసరం, ఎం.ఆర్.కె. పాలిటెక్నిక్ కార్యదర్శి/కరస్పాండెంటుపై చేసిన ఆరోపణలను తెలిపే జాబితా:

1వ అంశం:- షెడ్యూల నిర్మాణంకోసం టెండర్లను పిలువలేదు. కార్యదర్శి/కరస్పాండెంటు సోదరుని కుమారుడైన బాబ్జి అనే శ్రీ వి. సత్యనారాయణ ఆ పనులు చేశారు. అది అక్రమం.

2వ అంశం:- నిర్మాణానికి చెందిన కొన్ని పనులు ప్రమాణాలు సాంకేతిక విద్యాశాఖ డైరెక్టరుకు సమర్పించిన పాన్ల ప్రకారంగా లేవు. తలుపులు, కిటికీలకు టేకు కలపకు బదులుగా నాసిరకం కలపను ఉపయోగించారు. నేలకు సిమెంటు కాంక్రీటుకు బదులుగా కడప పాన్లు ఉపయోగించారు. పునాదులను పాన్లలో నిర్మింపబరచినంత లోతువరకు తవ్వలేదు.

3వ అంశం:- చేసిన పనికి సంబంధించి, భీమవరంలోని రోడ్డు, భవనాల ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు చేసిన మదింపు ప్రకారం, పనికి అయిన మొత్తం ఖర్చు రూ. 5.00 లక్షలకు మించి వుండదు. కాగా, 3 షెడ్యూల నిర్మాణం కోసం యాజమాన్యానికి రూ. 7.50 లక్షల కార్పస్ నిధిని విడుదల చేయడమయింది. కనుక, ప్రాథమిక సామగ్రిధారాలను బట్టి రూ. 2.50 లక్షల మిగతా మొత్తం దుర్వినియోగమయినట్లు తెలుస్తున్నది.

4వ అంశం:- నీటి సరఫరా, పారిశుధ్యపు ఏర్పాట్లకోసం, అంచనాలో రూ. 18,000/-ల మొత్తాన్ని చూపించినప్పటికీ వాటిని ఏర్పాటు చేయడం జరుగలేదు.

5వ అంశం:- చెక్కులను ఫర్ములకు బదులు బాడ్జీ అనే ట్రే వీ. సత్యనారాయణ పేరుమీద జారీ చేయడం జరిగింది.

6వ అంశం:- షెడ్యూల నిర్మాణానికి సంబంధించిన బిల్లులను చెల్లించడానికి పాలక వర్గం 27-8-1984 తేదీన జరిపిన సమావేశంలో షెడ్యూల్డ్ కార్యవిధానం ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నది:-

"ఫ్రీన్సిపాలు లేదా ఇన్ఫార్మి అనుసంధాన అధికారిని సంప్రదించి బిల్లులను తయారు చేసి పరిశీలన కోసం వాటిని స్వయంగా ఫెయిర్మనుకు అందజేస్తారు. ఫెయిర్మను బిల్లులను పరిశీలించిన తరువాత అవసరమైన చెల్లింపులు చేయవలసిందని కార్యదర్శి కరస్పాండెంటుకు సిఫారసు చేస్తారు. ఆ బిల్లులలో, వేరవాసరంలోని ఎం.ఆర్.కె. పాలిటెక్నిక్కు సంబంధించిన అన్నిరకాల వ్యయం చేరివుండాలి:

బిల్లుల చెల్లింపులు ఖాతాపై పె. కార్యవిధానాన్ని అనుసరించడం జరుగలేదు.

7వ అంశం:- సాంకేతిక విద్యాశాఖ డైరెక్టరు నిర్వహించిన శాఖపరమైన అడిటులో, ఈ క్రింద వివరించినట్లుగా రూ. 56,250/-ల మొత్తం దుర్వినియోగం అయినట్లుగా అనుమానించడం జరిగింది.

(ఎ) స్లాబుల రవాణాకు సంబంధించిన బిల్లులను తారుమారు. రూ. 7,000/- చేసి, ఎక్కువ మొత్తాన్ని క్లెయిము చేయడమయింది.

(బి) స్లాబుల కొనుగోలుకు సంబంధించిన బిల్లులను రూ. 7,000/- తారుమారుచేసి, ఎక్కువ మొత్తాన్ని క్లెయిము చేయడమయింది.

(సి) సిమెంటు కొనుగోలులో అధిక చెల్లింపులు. రూ. 670/-

(డి) ఇటుకలు అవసరానికి మించి కొనుగోలు చేయడం (వంద) రూ. 29,750/-
చ.అ.లకు 1760 ఇటుకలు వాడాలనే ప్రమాణానికి లోబడి
1,59,864 ఇటుకలను అంచనా వేయగా 2,15,259
ఇటుకలు, మరియు ఫోర్టింగ్, ఫౌండర్ షెడ్యూకోసం
32,060)

(ఇ) స్థాంపు కాగితాల మీద స్లాబుల కొనుగోలుపై అధికంగా రూ. 11,830/- చెల్లించినట్లు అనుమానిస్తున్న మొత్తం.

మొత్తం: రూ. 56,250/-

8వ అంశం:- నిర్మాణపు పనికోసం అందిన/జారీ చేసిన పన్ను సామగ్రి విషయమై ఎటువంటి ఫ్యాకు రిజిస్టరును నిర్వహించలేదు.

9వ అంశం:- నిర్మాణపు పనికోసం కొలతల షెడ్యూల్డ్ నిర్వహించలేదు. నిర్మాణపు పనికోసం నియమించిన పనివారికోసం మన్యురీలోని నిర్వహించలేదు.

10వ అంశం:- రెండు సెక్యుల అక్విడెన్సు రిజిస్ట్రర్లను నిర్వహించినట్లు తెలియ వస్తున్నది. రికార్డులను తారుమారు చేసినట్లు, కొంతమంది సిబ్బంది సభ్యులకు హార్టీజీతాలను చెల్లించలేదనే అనుమానానికి అస్కారం కలుగుతున్నది.

11వ అంశం:- డిగ్రీ కాలేజీ భవనాల అద్దెకొసం రూ. 72,000/-ల మొత్తాన్ని దాగవేసి ఆ మొత్తాలను డిగ్రీ కాలేజీ ఖాతాకు ఖర్చు వ్రాయలేదు. ఆ మొత్తాన్ని దుర్వినియోగ పరిచారు.

12వ అంశం:- కార్పస్ నిధినుండి షెడ్యూల నిర్మాణం కొసం చేసిన ఖర్చును పాలక వర్గం ర్యాబీఫ్ఫు చేయలేదు.

13వ అంశం:- పాలిటెక్నిక్ లెక్కలను కార్యదర్శి - కరస్పాండెంటు నిర్వహిస్తున్నారు. ఇవి అనోపియేషన్ సిబ్బందవారిని ఉల్లంఘించడమవుతుంది. రూపొందించిన సిబ్బందవారిని అనుసరించి లెక్కలను నిర్వహించడానికి ఒక బృందం ఉండాలి.

14వ అంశం:- పాలకవర్గం సభ్యుల బి.ఎ., డి.ఎ.ల క్రింద చేసిన ఖర్చు చాలా అధికంగా వున్నట్లు కనబడుతున్నది. పాలిటెక్నిక్ నిధులను ఖర్చుచేసినట్లు తగు జాగ్రత్తలను వహించలేదని, విప్లవిడిగా ఖర్చుచేసినట్లు తెలియవస్తున్నది.

15వ అంశం:- కార్యదర్శి - కరస్పాండెంటు తన హోదాను దుర్వినియోగపరచి తన నోదరుని కుమారుడు శ్రీ వి. శ్రీనివాసరావును ఆఫీసు సూపరింటెండెంటుగాను, పాలిటెక్నిక్ లీగల్ అడ్వయజర్ అయిన శ్రీ రాజారామ్ నోదరుడు శ్రీ బాపిరాజును హాస్టలు మేనేజరుగాను ఎటువంటి ప్రకటనను ఇవ్వకుండా ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్‌చేంజీని సంప్రదించకుండా స్టాఫ్ సెలెక్షన్ కమిటీద్వారా కాకుండా నియమించారు.

16వ అంశం:- కార్యదర్శి - కరస్పాండెంటు ఉపాధికల్పన కార్యాలయంతో సంప్రదించకుండా 26 మంది బోధనేతర సిబ్బందిని, ఏడుగురు బోధనా సిబ్బందిని నియమించారు.

17వ అంశం:- నియామకాలలో రిజర్వేషన్లు నియమాన్ని (రోస్టరు) పాటించలేదు.

18వ అంశం:- 26.3.1984 తేదీగల కార్మిక, ఉపాధికల్పన, పోషకాహార, సాంకేతిక విద్యాశాఖ ఎం.ఎస్.సెం. 100 డి.ఓ.లో ప్రభుత్వం నిర్దిష్టపరచిన ప్రకారం సాంకేతిక విద్యాశాఖ డైరెక్టరు, రాష్ట్ర సాంకేతిక విద్య, శిక్షణ మండలి నామినేలు పాలక వర్గంలో సభ్యులుగా ఉంటారు. అయినప్పటికీ, వారిని 18.8.84, 27.8.84, 25.1.85, 1.5.85, 29.7.85, 7.9.85 తేదీలలో జరిగిన పాలకవర్గ సమావేశాలకు అహ్వానించలేదు. ఈ సమావేశాలు కొన్నింటిలో మొఖ్యమయిన విధాన నిర్ణయాలు తీసుకోవడమయింది.

19వ అంశం:- విద్యార్థులను చేర్చుకొనేటప్పుడు వారినుంచి వసూలు చేసిన కాషన్ డిపాజిట్లను వారికి తిరిగి చెల్లించలేదు.

30 శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- మన మంత్రీగారు చెప్పినట్లుంటే సమాధానం - ఈ షేర్ వాసరం (పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా) పాలిటెక్నిక్ మేనేజిమెంట్ మీద 1986 నుంచి ఎలిగేషన్స్, ఇప్పటికి కూడా, ఎక్కడ 86 ఎక్కడ 92? 1992 వరకు కూడా మీరు ఇచ్చిన రిపోర్టులో

నాన్ బేటింగ్, బేటింగ్ స్టాఫ్ రిజర్వేషన్లు, ఫండ్స్ మిసపోప్రియేషన్, కార్పస్ ఫండ్ అన్నీ మిసపోప్రియేట్ చేశాడని క్లియరుగా సమాధానములో ఉంది. కానీ వారు చెప్పేది ఏమిటంటే - ముఖ్యమంత్రిగారికి నేనుకూడా రిపబ్లికన్, చేశాను ఇంతకుముందు. వారు ఎక్స్ ఎమ్.ఎల్.ఎ. కాంగ్రెస్ పార్టీ అవడం వల్ల మా ముఖ్యమంత్రిగారు కాపాడతారని జిల్లాలో పోషగాండా చేస్తున్నారు. ఆ కరస్పాండెంటు వర్రినేడీ సత్యనారాయణ ఎక్స్.ఎమ్.ఎల్.ఎ. జిల్లా పెన్సిడెంటుగా కూడా చేశారు. వారు జిల్లాలో చెప్పేది ఏమిటంటే ముఖ్యమంత్రిగారు మా పార్టీ మీరు ఎన్ని రిపోర్టులు ఇచ్చినా, ఎన్ని మూఫ్ చేసినా అబ్ మేటిక్ గా ఆ రిపోర్టులు అన్నీ ప్రక్కన పెట్టన్నారు అని పోషగాండా చేస్తున్నారు. మేము అడిగేది - ఇప్పటికైనా మంత్రిగారికి, ముఖ్యమంత్రిగారికి చిత్తశుద్ధి ఉంటే ఆ వేరవాసరం పోలిబిక్సిక్ మేనేజ్మెంటును సస్పెండ్ చేసి స్పెషల్ అఫేసరును అప్పాయింట్ చేయాలి. మే షో కాడ్ నోటీసు ప్రకారం కోర్టుకి వెడితే కోర్టు స్టే ఆర్డర్ ఇచ్చారు. మీరు ఎన్ని రోజులలో, స్టే వెకేట్ అయిన తరువాత స్పెషల్ అఫేసర్ని అప్పాయింట్ చేస్తారు? (2) ఈ ఎలిగేషన్స్ ఫూప్ అయిన తరువాత ఆ మచ్చ మీకు రాకుండా మీకు కానీ చిత్తశుద్ధి ఉంటే - వారు కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు అని చెప్పేసి మీరు కాపాడుతున్నారని మా ఎలిగేషన్. మేము ఫూప్ చేయగలము. ఇప్పటికైనా ముఖ్యమంత్రిగారు, మంత్రిగారు ఆలోచించి - చెక్ పవర్ ఆర్.జె.డి.కి కాకినాడ పిన్సిపాలిటీ లేకుండా కేవలం పిన్సిపాలిటీ ఇవ్వడం వల్ల అయిన గవర్నమెంట్ ఫండ్స్, కార్పస్ ఫండ్ తీసేసారు. వెంటనే జాయింట్ చెక్ పవర్ వేడతారా? ఇంతవరకు ఎందుకు పెట్టలేదు? పెట్టకపోతే ఇప్పటికైనా పెడతారా? (3) అక్కడ బిల్డింగ్స్ కూలిపోయేలా ఉన్నాయి. సరిగా కట్టలేదని ఇ.ఇ. (ఆర్.అండ్.బి.) రిపోర్టు ఇచ్చారు. ఆ బిల్డింగ్స్ కూలిపోతే విద్యార్థులు, స్టాఫ్ వచ్చిపోతారు. దానికి బాధ్యత ప్రభుత్వం వహించాలి. మీరు ఇప్పటికైనా ఆ బిల్డింగ్స్ కూలిపోకుండా చూసి, ఆ మేనేజ్మెంట్ ను సస్పెండ్ చేసి స్పెషల్ అఫేసర్ని అప్పాయింట్ చేస్తారా?

శ్రీ జి. గురునాధరావు:- కరస్పాండెంటికి, కాంగ్రెస్ పార్టీకి సంబంధము ఉన్నా, దానికి దీనికి సంబంధము లేదు. దీనిమీద 18 ఛార్జెస్ ఫ్యూమ్ చేసి ఎంక్వయిర్ రిపోర్టు వచ్చింది. దానిమీద వెంటనే షో కాడ్ నోటీసు ఇచ్చి సస్పెండ్ చేసి స్పెషల్ అఫేసర్ని చేయాలని మేనేజ్మెంట్ ను వాయరింగ్కి పిలిపించాము. మేనేజ్మెంట్ వెంటనే దానిమీద ప్లాకోర్టుకి రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేయడం వల్ల దానిమీద ఏక్షన్ తీసుకోడానికి అవలేదు. ఇన్ ది మేన్వేల్ - ప్లాకోర్టు నుంచి స్టే వెకేట్ అయిన వెంటనే - సి.ఇ., ఆర్.అండ్.బి. పంపించాము. దీనిమీద ఎంక్వయిర్ చేయమని రిపోర్టు వచ్చిన వెంటనే ప్లాకోర్టులో స్టే వెకేట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అది వచ్చిన వెంటనే ఫూప్ అయిన వెంటనే ఏ పార్టీ వారయినా తగిన ఏక్షన్ తీసుకోవడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- చెక్ పవర్ పిన్సిపాలిటీ, ఆర్.జె.డి.కి జాయింట్ గా పెడతారా?

శ్రీ జి. గురునాధరావు:- ఏదయినా ప్లాకోర్టులో ఉంది ఏక్షన్ తీసుకోడానికి, ప్లాకోర్టులో స్టే వెకేట్ అయిన వెంటనే ఏక్షన్ తీసుకుంటాము.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- ఈ వేరవాసరం కాలేజీకి కేర్నల్ ఫులు రామకృష్ణమ్మగారు రు. 50 లక్షలు, తన యావదాస్థిని ఈ సాంకేతిక విద్యకోసం, డిగ్రీ కాలేజీ కోసం ఒక ట్రస్ట్ ద్వారా ఇప్పుడు ఉన్న కరస్పాండెంటును కరస్పాండెంటిగా చేసి పెట్టారు. దురదృష్టం ఏమిటంటే వాములు మింగే స్వాములకు పచ్చగడ్డి ఫలహారమా అన్నట్లు ఇందులో

రు. 2.5 లక్షలు ఏపాటిది. వాములు మింగే స్వాములకు పచ్చగడ్డి ఫలహారం కూడా కాదు. నేను తమద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. 86వ సంవత్సరములో అప్పుడు ఉన్నటు వంశ కార్యదర్శి శ్రీమతి ఎ. కమలగారు ఈ 18 ఆరోపణలు పెైన ఎంక్వయిర్ చేసి ఈ 18 ఆరోపణలు రుజువు అయ్యాయని చెప్పి స్పెషల్ ఆఫీసర్‌ని నియమించాలని చెప్పారు. కోర్టుకు పోయారు. నేను అంగీకరిస్తాను. విచారించింది కూడా ఆర్.అండ్.బి. అధికారులు మాత్రమే. ఇంకా వేరే వారు కాదు. టెక్నికల్ అధికారులు మాత్రమే. విచారణ చేస్తే విచారణ సవ్యముగా లేదని మళ్ళీ విచారణ జరిపించమన్నారు. మళ్ళీ విచారణ జరిపించారు. అయితే దుర్బీనియోగం అయింది అన్న మాటను చాలా తెలివీగా వాయిదా వేశారు. ఇక్కడ చెప్పలేదు. తమరు పరిశీలించండి. మంత్రిగారి ఆన్సర్ పరిశీలించండి. మంత్రిగారి ఆన్సర్‌లో 31-12-91న హైకోర్టు తాత్కాలిక ఉత్తరువులలో ప్రత్యేక అధికారి నియామకాన్ని యాజమాన్యం సస్పెన్షన్ నిలుపుదల చేసింది. అయితే విచారణ కొనసాగించవచ్చునని హైకోర్టు తన ఉత్తరువులో స్పష్టం చేసింది. చూడండి. ఇది కేటగారికల్ గా ఉంది. కానీ రిపోర్టు వచ్చిందా లేదా మళ్ళీ చెప్పలేదు. రెండవసారి వేసిన రిపోర్టు కూడా వచ్చింది. ప్రత్యేకత అది. ఆ రిపోర్టు తొక్కివెట్టారు. హైకోర్టు స్టే ఇచ్చింది. నేను అంగీకరిస్తున్నాను. అయితే మీరు చెక్‌పవర్ ఎందుకు కేస్‌నీ వేయలేదు అని నేను అడుగుతున్నాను. మీకు ప్లీజు ఉంటే, మీ అధికారపార్టీ వారు కాకుండా ఉంటే, కనీసం చెక్‌పవర్ ఎందుకు రద్దు చేయలేదు? ఇప్పటికైనా చెక్‌పవర్ రద్దు చేస్తారా? ఈ ఆరోపణలో కొన్ని భాగాలు తమరు పరిశీలించండి. అక్కడ లెట్టిన్స్ లేవు. పిల్లగార్లు త్రాగడానికి మంచినీళ్లు లేవు - 18 ఆరోపణలు. ప్రతి ఒక్కదానినీ కూడా నిర్దుష్టముగా పేర్కొనడం జరిగింది. కనీసం చెక్‌పవర్ అయినా రద్దు చేయలేదు. అది రద్దు చేయాలి. స్పెషల్ ఆఫీసర్ నియామకం జరగాలి. ఇది చేస్తారా, లేదా? ఆరు సంవత్సరాల నుంచి ఉన్నాయి. ఇందులో చెక్‌పవర్ రద్దు చేయవద్దని ఎక్కడా కూడా చెప్పలేదు. ఎందుకని రద్దు చేయలేదు?

శ్రీ జి. గురునాధరావు:- ఈ 18 ఆరోపణలు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరుగారికి పంపించడం జరిగింది. హైకోర్టు ఆదేశం మేరకు, తరువాత స్టే వెకేట్ అయినవెంటనే ఈ ఆరోపణలు ఏవయితే ఉన్నాయో వాటిమీద తగిన చర్య గైకొంటాము.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- చెక్‌పవర్ రద్దు చేయడానికి మీకు ఏమీ అటంకము వచ్చింది?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సి.ఎమ్.గారు చెబుతారు.

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- రాజగోపాల్ గారు వారి సప్లిమెంటరీలోనే ఇది కాంగ్రెస్ పార్టీ అన్నారు. ఈ కరస్పండెంటు కాంగ్రెస్ పార్టీ మాజీ ఎఫ్.ఎల్.ఏ. అన్నారు కాబట్టి మీ ఆరోపణలు పార్టీపరంగా ఉన్నాయేమోనని అనిపించడానికి కూడా ఆస్కారం ఉంది.

(ఇంటరవ్యూస్)

శ్రీ జి. శివరామరాజు (అత్తిలీ):- ఇది ఏమిటండి? ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పేది ఇదా?

Sri P. Nageswara Rao:- This is too much.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:- దయచేసి కూర్చోండి. ఎందుకు అనకూడదు?

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- ఇది ఎక్కడి న్యాయం? ఇది చాలా ఘోరం.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:- దయచేసి కూర్చోండి నేను మాట్లాడతాను. మీరు మాట్లాడుతున్నప్పుడు కూర్చున్నాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఎందుకు అనకూడదంటి? మీరు అనవచ్చు. కాంగ్రెస్ వారు అని కాంగ్రెస్ ఎమ్.ఎల్.ఏ. అని. మీరు అనవచ్చు. మేము అనకూడదు? ఎందుకు అనకూడదు? మీరు చేసేవి అన్నీ కావని ఎందుకు అనకూడదు? కాంగ్రెస్ మాజీ ఎమ్.ఎల్.ఏ. అన్నాడు. ముఖ్యమంత్రి వేరు చెబుతున్నాడు. ఆయన చెబుతూ ఉంటే నేను అంటున్నాను. ఎందుకు అనకూడదు. 9. మీది ప్రార్జెంట్ పరమైన ఆరోపణ అని నేను ఎందుకు అనకూడదు? అది కూడా మీరు పరిశీలించాలి అని అంటున్నాను. ఎందుకు అనకూడదో నాకు అర్థంకావడం లేదు.

(ప్రతిపక్షాల సభ్యులు లేచి మాట్లాడడానికి ప్రయత్నించారు.

ఈ సందర్భంలో కొందరు మంత్రులు, అధికార పక్ష సభ్యులు కొందరు లేచి నిలుచున్నారు).

(తీవ్ర అంతరాయము)

Sri N. Janardhana Reddy:- I am on my legs.

Mr. Deputy Speaker (on his legs):- I request you all to resume your seats.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- వారు కూర్చోవాలి, మేము మీరు లేచారని కూర్చున్నాం. కానీ ఆయన (ముఖ్యమంత్రిగారు) నిలబడేవున్నారు.

(ఈ సందర్భంలో కొందరు అధికారపక్ష సభ్యులు, ప్రతిపక్ష సభ్యులు లేచి నిలుచున్నారు).

Sri N. Janardhana Reddy:- I have to complete my speech.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మీరు లేస్తే ముఖ్యమంత్రిగారు కూర్చోరా? ఇది అన్యాయం. ముఖ్యమంత్రిగారు లేస్తే మీరు కూర్చోవడం ఏమిటి? ఇది చెప్పే అన్యాయం.

శ్రీ యం. రఘుమూరెడ్డి (నల్గొండ):- సభాపతి ఎవరు? ఆయనలేస్తే మీరు కూర్చోవడం ఏమిటి?

(Mr. Deputy Speaker on his legs).

Mr. Dy. Speaker:- I request you all to resume your seats. ఉద్దేశం, ఆవేశాలకు లోనుకావాలనినంత విషయం ఏమీ లేదు. In order to have brighter light on the reply Chief Minister has been stating something. Let him complete his answer. వారు చెప్పిన తరువాత దానిలో అన్ని క్లయిడ్ ఏమైనా ఉంటే మీరు అడగవచ్చు. వారు క్లయిడ్ చేయనూ వచ్చు. Let him complete his answer.

(Interruptions)

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- ముఖ్యమంత్రిగారు పార్టీలు అంటారా?

(Interruption)

Mr. Dy. Speaker:- No cross words please. No mutual exchanges.

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- ఇది ఒక విద్యాసంస్థకు సంబంధించిన ప్రశ్న. దీనిలో పార్టీలు ఉండకూడదు. కానీ నేను చెప్పిందల్లా గౌరవసభ్యులు రాజగోపాల్ గారు దీనిని పార్టీపరంగా తీసుకువచ్చిన తరువాత ఇది పార్టీపరంగా ఎందుకు ఉండకూడదనేది ఆలోచించాలి. అందువల్ల ఇప్పుడు కూడా చెబుతున్నా. ఇది పార్టీపరమైంది కాదు. వారు పార్టీని ప్రస్తావించకుండా ఉంటే బాగుండేది. వారు కాంగ్రెస్ పార్టీ ఎక్స్ - ఎం.ఎల్.ఏ. కాంగ్రెసు సపోర్టు ఉంది. ముఖ్యమంత్రి. అని చెప్పుకొంటున్నారు అని వారు అభియోగం చేసిన తరువాత అది కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందినవారు చేసేటటువంటి అభియోగం అని ఎందుకు అనకూడదో ఆలోచించండి అని అన్నాను. దీనిలో ఈషన్యూత్రం తప్పులేదు. న్యాయం కూడా ఇక రెండవది మెరిట్ ఆఫ్ ది కేస్ లోకి పోతే దీనిలో ఆరోపణలు ఉన్నాయి. కోర్టులో ఉన్నాయని గౌరవ మంత్రిగారు చెప్పారు. ఇక ప్లైవేట్, ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ చెక్ డ్రాయల్ పవర్స్ కెన్సిల్ చేసేది ఎక్కడ ఉండదు. It is only in Panchayats. అయినా అది కూడా మేము ఆలోచిస్తాము

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, కాంగ్రెస్ పార్టీవారు అని అన్నారు కనుక ఇతర పార్టీలవారు ఆరోపిస్తున్నారని మేము ఎందుకు ఆలోచించవద్దు అని ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక మాట అన్నారు. దయచేసి ఆలోచించండి. ఇక్కడ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ విచారణ జరిపారు. సాంకేతిక విద్యాశాఖ డైరెక్టర్ విచారణ జరిపి ఆయన 55,250 రూ.లు తీన్నాడని రుజువు చేశారు. అలాగే రెండున్నర లక్షలు తీన్నాడని ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ రుజువు చేశారు. రికార్డ్ మెయింటెయిన్ చేయలేదని కన్సర్న్ డిపార్ట్ మెంట్ రుజువు చేసింది. ఇంతమంది కూడా పార్టీకి సంబంధించినవారేనా అని నా ప్రశ్న. ఇన్ని విధాలా రుజువైనా ఇంకా రుజువు కావలసిన అవసరం ఉందంటే ఏమిటి? వేరంతా పార్టీవారు కాదుకదా? వేరంతా విచారించి ఇందులో మిస్ ఎప్రాప్రియేషన్ జరిగింది. ఆయన లెక్కలు చూపించలేదు. రికార్డ్ మెయింటెయిన్ చేయలేదని చెప్పారని మంత్రిగారి సమాధానంలోనే ఉంది. ఇలా ఒక్కటి కాదు. పది వున్నాయి. చదివి వినీపించమంటే వినీవిస్తాను. ఇన్ని ఉన్న తరువాత అతనిపై ఎందుకు వర్య తీసుకోలేదని అడిగితే ప్లాకోర్టు వద్దు అన్నదంటున్నారు. ప్లాకోర్టు వర్య తీసుకోవద్దన్నది కానీ విచారణ జరపవద్దు అనలేదు. ఆయన రికార్డ్ మేనుప్యూలేట్ చేసి అవకాశం వుంటుంది కనుక మరొక వ్యక్తికి ఛార్జ్ ఇచ్చి విచారణ జరిపించండి. ఆ పని చేయడానికి ఏమీ అభ్యంతరం ఉంటుంది? నిజంగా మీది పక్షపాతం అవునో, కాదో తెలుతుంది. ప్లాకోర్టు మీకు ఇచ్చిన డైరెక్షన్ కేవలం అతనిమీద వర్య తీసుకోవద్దని మాత్రమే, మేయిక్కి విచారణను కొనసాగించడమే కూడా ప్లాకోర్టు చెప్పింది. అంత కేటగిరీకల్ గా చెప్పక కూడా ఎందుకు అపబదుతున్నదనేది ప్రశ్న. అందువల్ల ఇప్పటికైనా వేరే కరస్పాండెంట్ ను పెట్టి, ఇదివరకే ముగ్గురు, నలుగురు అధికారుల విచారణద్వారా ఆరోపణలు రుజువు అయ్యాయి కనుక అతనిపై వర్య తీసుకొనెందుకు ప్రభుత్వం ఏం ప్రయత్నం చేస్తుందో చెప్పాలి. ఆయనను ప్రక్కకుపెట్టకపోతే రికార్డ్ టెంపరేరీ అవకాశం ఉంది, అందువల్ల అది కూడా మీరు పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. గురనాథరావు:- 18 ఆరోపణలు రావడం వాస్తవమే, ఈ 18 ఆరోపణలలో హైకోర్టు స్టే ఇచ్చింది, హైకోర్టు ఎంక్వయిర్ కోనసాగించమని చెప్పితే ఎంక్వయిర్ కోనసాగించాలన్న దృష్టితో ఇంజనీర్-ఎన్-భేష్ గారికి పంపించడం జరిగింది. వారినుంచి వివరాలు వచ్చిన వెంటనే చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఇంజనీర్-ఇన్-భేష్ కు పంపామన్నారు. ఇంజనీరింగ్ విభాగానికి సంబంధించిన ఆరోపణల వివరాలే వారికి పంపించారు కానీ ఇతర డిపార్ట్మెంటుల వారు విచారణ చేయవలసిన అంశాలు కూడా ఉన్నాయి. కేవలం ఇంజనీర్-ఇన్ భేష్ కు మాత్రం పంపించామంటే ఇది ఎంతవరకు సమంజసం?

శ్రీ డి. శివరామరావు:- ఈ ఆరోపణలపై బయటి వ్యక్తుల ఎవరో విచారణ జరపలేదు. బాధ్యతగల అధికారులు విచారణ జరిపి నిజాల్ని వెలికితేతారు. ఆయన రెండు సెట్లు ఎక్స్ ప్లియేన్సు మెయింటెనెన్స్ చేస్తున్నట్లు తెలియవచ్చింది. అంటే ఆ కాలేజీలో రెండు ఎక్స్ ప్లియేన్సులు ఉంటాయన్నమాట, ఒకటి దొంగడి, ఒకటి మంచిది. అతను రికార్డులను తారుమారు చేసినట్లు, సిబ్బందికి జీతాలు చెల్లించనట్లు క్లియర్ కట్ గా ఆరోపణలు ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా రెండు ఎక్స్ ప్లియేన్సులు నిర్వహిస్తున్నాను తేలింది కాబట్టి ఇక మళ్ళీ వేరే విచారణ అవసరంలేదు. ఇలా హైకోర్టు అనే బాబీ చూపి తప్పించుకోవడం న్యాయంకాదు. ఆయన పేరు సత్యనారాయణ, ఎక్స్ ఎం.ఎల్.ఏ. అంతేకాకుండా జిల్లా కాంగ్రెస్ హెసిడెంట్ గా కూడా చేసినాయన అతను. అందువల్ల అనుమానాలు వస్తున్నాయి. స్టే ఇస్తూ హైకోర్టువారు ఆయనపై విచారణ కొనసాగించమని చెప్పారన్నారు మంత్రిగారు. అసలు ఇంకా విచారణ జరపడం ఏమీటని అంటున్నాను. డిపార్ట్మెంట్ డైరెక్టర్ విచారించి అన్ని అంశాలలో తప్పు పట్టుకొన్నారు అంటే పూర్తిగా విచారించారనేకదా. ఈవేళ మళ్ళీ హైకోర్టు ఇంకా విచారించమని అంటే ఏం విచారించాలి? అందువల్ల ప్రభుత్వం తరపున హైకోర్టులో ఎందుకు ప్రయత్నం జరగలేదు. మళ్ళీ విచారణ అక్కరలేదు, ఇవన్నీ కేటగిరికట్ గా పూర్వ అయ్యాయి. అలాంటప్పుడు ఈ స్టే ఏమిటి? దీనిని వెంటనే వెకట్ చేయించేందుకు ప్రయత్నం ఎందుకు ప్రయత్నించలేదు? అందుకే మాకు అనుమానంగా ఉంది. ఆ సభ్యుడు అలాంటి పదవులు అలరించినవాడు కాబట్టి మేరు వెనక్కుకువస్తున్నారేమో. 1986 నుంచి జరిగితే 1990 తరువాత ఇది హైలైట్ అయింది. అంతకుముందు మేకు తెలియకపోవచ్చుకాని తెలిసిన తరువాత మే వరపున చర్య తీసుకొనే ప్రయత్నం జరగలేదు. చిత్తు తుడి లేదు. ఒకరకంగా ఖచ్చితంగా అతన్ని బాక్ చేశారు. హైకోర్టులో కేదా ఇంకా 9 విచారణ ఏమే లేదు. ఇది అంతా విచారణ చేసినది కాదా? ఇది అంతా వాస్తవం కాదా? ఉ ముఖ్యమంత్రిగారు, ఇది ఫార్మ్ పరంగా కాదా? అందుకే అడ్మినిస్ట్రేషన్ దోపిడి వ్యవహారం....

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ డి. గురనాథరావు:- హైకోర్టులో స్టే త్వరలో వెకట్ చేయించి, వచ్చిన ఆరోపణల మీద తగిన చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

(ఇంటరప్షన్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఏక్వన్ ను ఎక్స్ పిడెట్ చేయడం? మెంబర్స్ ఎజిటెట్, అవుతున్నారు....

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ముఖ్యమంత్రిగారిని సభానాయకులుగా గౌరవించామండి. ఆయన, ఏదో కాంగ్రెసు పార్టీ అన్నారు అనుకోండి. ఇంకా బాగుండదు, అయినా సరే కాదండి అని చెప్పవచ్చు ముఖ్యమంత్రిగారు. ఒకసారి మీరు కూడా పార్టీ పరంగా వేశారనడం - మీ స్థాయిలో ఆన్ పర్సన్స్ చేయడం సభానాయకుడిగా ఉచితం కాదని నా అభిప్రాయం. అయినా సరే రెండున్నర లక్షలు తీస్తాడు అని వివరణతో తేలింది. ఆయన మా కాంగ్రెసుకాదు అనవచ్చు; పోయినటువంటి డైరెక్టరుగారు కాంగ్రెసు పార్టీ, ఇంకేదో పార్టీ అని పోలేదు; ఇట్ యిట్ అల్ రైడ్ బియాండ్ డౌజ్... మీ వైపు నుంచి తీసుకునే చర్య తీసుకుంటారా, లేదా? స్పెషల్ ఆఫీసర్ ను వేస్తారా లేదా అని అడుగుతున్నాము. ఛీఫ్ మినిష్టరుగారు లేచి, అంత తొందరగా, రియాక్టు అవవలసిన అవసరం లేదు. మాకు కోపం వచ్చినా మీకు కోపం వచ్చినా లాభం లేదు. కోపంతో మీరు లేచారు (ఉపసభాపతిని ఉద్దేశించి) మేము కూర్చున్నాము - ఆయన (ముఖ్యమంత్రి) లేస్తే మీరు కూర్చోవడం ఏమిటి సార్. అది బాగా లేదు.

(ఇంటరప్షన్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఐ వాచ్ టు క్వెర్షెస్ ది పాయింటు. అందరూ కూర్చున్న తరువాత నేను కూర్చున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు రిప్లయి కంటిన్యూ చేస్తున్నాడు కాబట్టి ఇవాప్సను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఫైర్ ను అందరూ గౌరవించాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు అంత తొందరగా రియాక్టు కావడం మీ ద్వారా కొరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్థన్ రెడ్డి:- రియాక్టు అంటే కాంగ్రెసు పార్టీని ఏమీ అన్నా కూడా గమ్యున కూర్చోమని అంటారా? నన్ను జవాబు చెప్పవద్దు అంటారా? ఇవి రెండూ, వాటి మీద మీకు హక్కు లేదు. జవాబు చెప్పవద్దు అంటారా?

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా.....

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ ఎన్. జనార్థన్ రెడ్డి:- దయచేసి కూర్చోవయ్యా, శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు మాట్లాడారు. మీ ఉద్దేశ్యం మా పార్టీని దూషిస్తుంటే, ఏదైనా ఉంటే, దాంతో నా రియాక్షన్ రావాలా వద్దా? నేను కూడా పార్టీకి సంబంధించిన నాయకుణ్ణి కూడా....

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- వారి పార్టీని డిఫెండు చేసుకోవడానికి అవకాశం వున్నది. కానీ, నిజానిజాలు తెలిసిన తరువాత, కమ్యూనిస్టు పార్టీ అయినా, కాంగ్రెసుపార్టీ అయినా ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ పార్టీని తేయకుండా, వేరే పార్టీచేసినా, ఏ పార్టీచేసినా శిక్షిస్తామంటే, చాలా సంతోషంగా వుండేది. కావాలని రేట్ చేయడంకాదు. పి. నాగేశ్వరరావు కమ్యూనిస్టు అన్నారనుకోండి; అనకుండా వుంటే మంచిది; మేతో అంగీకరిస్తున్నాను. కాంగ్రెసు పార్టీ అంటే - కాదని చెప్పండి; కాంగ్రెసుపార్టీ అయిన అయి వుంటే, తిన్నాడు అంటే, డిగ్నిఫైడ్ గా మా పార్టీవాడిని శిక్షిస్తామంటే, యి హాసుయుక్త పెన్సిడ్ కాపాడబడేది.

శ్రీ ఎన్. జనార్థన్ రెడ్డి:- నేను ఏమీ చెప్పాలో నేర్చుకునే పని అయితే, మీరు ఇక్కడికిరండి నాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. కానీ, ఆ పరిస్థితి లేదు. ఎలా చెప్పాలో మీరు నా నోట్స్ పెట్టి ఉండాలి. గౌరవస్థులు రాజగోపాల్ నిందిస్తూవుంటే బాగుండదు. నిందలు మాట్లాడుకుంటూ, కాంగ్రెసు పార్టీ ముఖ్యమంత్రి అభయం ఉందనే విషయం తీసుకువచ్చినప్పుడు దానికి మోటివేషన్ ఎందుకు వుండకూడదు? మీరు ఆపార్థం చేసుకొవలసినది ఏమిటో నాకు అర్థం కావడంలేదు. రాజగోపాల్ ఆ విషయం తీసుకుని రాకుండా వుంటే....

(ఇంటర్వ్యూ)

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- వర్చస్సు స్పెడ్ బ్రాక్ చేశారండి....

శ్రీ ఎన్. జనార్థన్ రెడ్డి:- మీరే స్పెడ్ బ్రాక్ చేశారండి....

(ఇంటర్వ్యూ)

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- నేను తమద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేసేది ఏమిటంటే, రాజగోపాల్ కూడా కాంగ్రెసుపార్టీకి చెందిన వాడు అంటున్నారు; ముఖ్యమంత్రి గారి పేరు ఉపయోగించుకున్నాడు అనడంతప్పా? ముఖ్యమంత్రిగారు జోక్యం కల్పించుకున్నాడు అని అనలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఆన్సర్ చేసేటప్పుడు మీ రికార్డులో ఏదైనా అలా కృత్యం వస్తే, ఎవరైనా అడిగితే ఫలానా పార్టీకి సంబంధించిన వారని తమరు ఆన్సర్ చెప్పుతారు. ముఖ్యమంత్రిగారికి సంబంధం వున్నదని అన్నాడు; ఇది నేరం కాదు. నేను, ముఖ్యమంత్రిగారు డిగ్నిఫైడ్ గా సమాధానం చెప్పే వ్యక్తి అనీ అనుకున్నాను. పార్టీ పేరు చెప్పి నిందించలేదు. పార్టీ పేరు ఆ రకమైన సమాధానం చెప్పవచ్చు, పార్టీలు, పేర్లు వేరే విషయమని చెప్పవచ్చు, సూటిగా ముఖ్యమంత్రిగారిని ఒక విషయం అడుగుతున్నాను. ఆన్సర్ సరిగా రాలేదు; కాబట్టి, కనీసం చెక్ పవర్ను తేసివేస్తారా? అప్పటి వరకు స్పెషల్ ఆఫీసర్ను వేస్తారా?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- చెక్ పవర్ను తేసివేసే అవకాశం గవర్నమెంటుకు లేదు..

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- స్పెషల్ ఆఫీసర్ను నియమించే హక్కు మాత్రం మీకు ఎక్కడ వున్నది?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- ఉంది; రూల్సులో వుంది....

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- చెక్‌వర్ను తేసేయండి. స్పెషల్ ఆఫీసర్‌ను వేయడం కూడా సరేంది కాదు. దాని మీద ముఖ్యమంత్రిగారిని చెప్పమనండి? నిధులు దుర్వినియోగం అవుతున్నాయి. అరకమ్మన పద్మతీలో దుర్వినియోగం చేస్తున్నాడు. ఇప్పటికే దొరికాడు; దాని మీద ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- నోట్ ది ఒపినియన్ ఆఫ్ ది అనరబుల్ మెంబర్....

కరేంనగర్ జిల్లా, ఆరావలీ నుండి అగ్గిమళ్ళకు 50 నెం. రోడ్డుపై సి.ఎ.డి.ఎ. రోడ్డు

24-

5446-(జి)-సర్వశ్రీ బి. జీవన్‌రెడ్డి (జగిత్యాల), ఎం. నరసయ్య (మైదారం), పి. రవేంద్రరెడ్డి (గోరంట్ల), బి. అరోగ్యం (ఘనపూర్), జి. ముకుందరెడ్డి (పెద్దపల్లి), కె. సాయిరెడ్డి (మాజారాబాద్), జి. చిన్నారెడ్డి (వనపర్తి):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ఆరావలీ గ్రామం,, పెడిగేపల్లి నుంచి గొల్లపల్లి మండలం, అగ్గిమళ్ళ గ్రామం వరకు గల 50వ నెం. రోడ్డును సి.ఎ.డి.ఎ. వారు 10 సంవత్సరాల క్రితం ఆయకట్టు అభివృద్ధి రోడ్డుగా నిర్మించిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, సుదృఢపల్లి గ్రామం, వద్ద వంతెనను నిర్మించనందున 50 నెం. రోడ్డు ఉపయోగకరంగాభేనందున, దానిని నిర్మించినందుకు కారణాలేవి;

(ఇ) సుదృఢపల్లివద్ద వంతెనను నిర్మించవలసిందిగా స్థానిక శాసనసభ్యుని వద్దనుండి ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తులు అందినవా; అయినచో, అందుపై తేసికొన్న పర్యయేమి?

ముఖ్యమంత్రి తరపున, వైద్య ఆరోగ్యశాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య):-

(అ) అవునండీ.

(ఆ) సాగునీటి శాఖ క్రింద శ్రీరామ్‌సాగరు ప్రాజెక్టు ఛేఫ్ ఇంజనీరు 1980లో ఈరోడ్డును నిర్మించారు. అయితే, ఐ.యు - సి.ఎ.డి. క్రింద కాదు.

(ఇ) వనీని ప్రారంభించడానికి కంట్రాక్టరు విఫలమైనందువలన సాగునీటి శాఖ సి.సి. డివిజను నెం. 8 ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు కంట్రాక్టును రద్దు చేశారు.

(ఇ) అవునండీ, శాసనసభ్యుడు శ్రీ బి. జీవన్‌రెడ్డిగారు లోగడ 20.11.90 తేదీన, 31.12.1990 తేదీన ఈ విషయం గురించి విజ్ఞప్తి చేశారు ఈ విషయాన్ని

పరిశీలించడం జరిగింది. వర్తమాన ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఈ పనికి బడ్జెటు కేటాయింపు లేనందున 1992-93 నిమిత్తం శాఖ ప్రణాళిక కేటాయింపులోపల ఈ పనికి చేసిన నిర్దిష్ట కేటాయింపును పురస్కరించుకొని వచ్చే 1992-93 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ప్రతిపాదనను సమీక్షించాల్సిందిగా రోడ్డు, భవనాల శాఖ ఛీఫ్ ఇంజనీరును ఆదేశించడం జరిగింది.

శ్రీ బి. జీవన్రెడ్డి:- అద్యక్షా, 1980లో చేపట్టిన యి వంతెన నిర్మాణం, కోట్లాది రూపాయలు వెచ్చించి రోడ్డు నిర్మాణం పూర్తిచేసినప్పటికి కేవలం ఒక వంతెన నిర్మాణం చేయకపోవడంవల్ల రెండు ప్రధానమైన మండల కేంద్రాలను కలిపే యి. రోడ్డు ఉపయోగంలోకి రాకుండా పోయిన విషయంవాస్తవమేనా? తమరు ఏదీ అయితే కాంట్రాక్టరు పని చేయకపోవడం వల్ల అక్కడ పని రద్దు చేశారని మనవి చేశారు. కాంట్రాక్టరు రద్దు చేసిన తరువాత వెంటనే మళ్ళీ బెండర్లు చేయకపోవడానికే కారణాలు ఏమిటి? కనీసం, మంత్రిగారు యిప్పటికైనా యి పనిని 1992-93 ప్లానులో ఇన్క్యూడ్ చేయడానికి పరిశీలిస్తామని మనవిచేశారు. మీ ద్వారా ఒక ప్రశ్న అడుగుతున్నాను. ప్రధానమైన వంతెన, రెండు మండల కేంద్రాలను కలుపుతుంది, రోడ్డు నిర్మాణం పూర్తిఅయినా, 12 సంవత్సరాల నుంచి రోడ్డు ఉపయోగంలోకి రాకుండా పోతున్నది. ఇప్పటికైనా ఖచ్చితంగా చెప్పండి? వంతెన నిర్మాణం ఎప్పటిలోగా పూర్తిచేయడం జరుగుతుంది? ఖచ్చితంగా మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- గౌరవసభ్యులు చెప్పిన మాట వాస్తవమే. ఒక చిన్న కాక్స్ 99 నిర్మాణం పూర్తి కాక, ఈ రోడ్డు ఉపయోగం లేకుండా పోయింది. రు, 99,500లతో ఎస్టిమేట్ తయారుచేసి, 16 నెంబర్లతో 900 షెఫులు వేయాలని ఎస్టిమేట్ తయారుచేయడం జరిగింది. ఆ ప్రకారంగా కాంట్రాక్టర్లను ఫిక్స్చేశారు. పనిని పూర్తిచేసినందువల్ల కాంట్రాక్టు రద్దు చేశారు. తరువాత లో తెవే కాక్స్ కాకుండా ఫుల్స్కెడ్ బ్రిడ్జి మంచినదే అభిప్రాయంతో, అలోపించడంవల్లకొంత జాప్యం జరిగింది. 1991-92 సంవత్సరంలో ప్రొవిజన్ లేదు. 1992-93లో ఆర్ అండ్ బి శాఖ ఈ రోడ్డును త్వరలో జేసుకోబోతున్నది. ఆ శాఖకు బదిలీ అవుతుంది. బ్రిడ్జికి ఎస్టిమేట్స్ తయారు చేశారు. ఆ ప్రొవిజన్ వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరంలో జేకప్ చేయాలని సలహా ఇచ్చాము. ఈ అవసరాన్ని ప్రభుత్వం గుర్తిస్తుంది.

శ్రీ బి. జీవన్రెడ్డి:- ఎప్పటికి పూర్తి చేస్తారు? ఈ సంవత్సరం వీవరలో అయినా చేస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- 1992-93 బడ్జెటులో ప్రొవిజన్ పెట్టాలి. ఇంకా ఆ బడ్జెట్ ఇయర్ కమింగ్ కాలేదు. ప్రొవిజన్ ఉంటుంది. బడ్జెటు చూసుకోవాలి. సాధ్యమయినంత త్వరలో పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నిస్తాను.

శ్రీ బి. జీవన్రెడ్డి:- 1992-93లో అయినా పూర్తి చేస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఎస్టిమేట్స్ తయారుచేసి, బెండర్లు కాలేఫర్ చేసి, వర్క్ ఎస్టేన్ చేసిన తరువాత, సాధ్యమయినంత త్వరలో చేయడానికి గాను ఆ కాంట్రాక్టరుకు చెప్పడం జరుగుతుంది.

శ్రీ బి. జివన్రెడ్డి:- వర్క్ ఎస్సైస్ చేస్తే, కాకపోయే సమస్యలేదు.

శ్రీ రోశయ్య:- టెండర్స్ పనికాకుండా వర్క్ ఎటాల్ ఎస్సైస్ చేస్తారు? 1992-93లో ఆర్ అండ్ బిని టేకప్ చేసి, హార్మి చేయాలని చెబుతాను. ఆర్ అండ్ బి ఓవర్ లో బడ్జెటులో ప్రయారిటీవ్ టేకప్ చేయాలని చెబుతాను.

శ్రీ బి. జివన్రెడ్డి:- గత ప్రభుత్వంలోనే కాదు, ఈ ప్రభుత్వంలో కూడా కరేన్సగర్ జిల్లాకు సంబంధించి ఆర్ అండ్ బి తీసుకున్న రోడ్ల నిర్మాణం హార్మి కాబేదు. దీనికి ఇంకా నిర్ణయం కూడా తీసుకోలేదు.

శ్రీ రోశయ్య:- ఫేక్ థో తీసుకున్న రోడ్లను ఆర్ అండ్ బికి ఇచ్చాము. ఇది ఫేక్-11కు వస్తుంది. జాప్యం జరగడం వాస్తవమే. వెంటనే అప్పజెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

MISSING OF ANTIQUES AT SALARJUNG MUSEUM

25-

*5528-Q.-Sarvasri Baddam Bal Reddy, V. Jayapal, (Parkal), R. Ravindranath Reddy, (Alampur), T. Rajeshwar Rao, (Wardhannapet), S. Venugopalachary, (Nirmal), A. Sudersan, (Suryapet), G. Nagi Reddy, (Dharmavaram), Ch. Ramachandra Rao (Tallarevu) and N. Chandra Babu Naidu, (Kuppam):- Will the Minister for Primary and Secondary Education be pleased to state:

(a) whether it is a fact that 10,000 antiques belonging to Salarjung Museum are missing;

(b) if so, steps taken to trace the missing articles and the value of these articles;

(c) whether the Board of Management is meeting at regular intervals during the last three years and if so, the dates on which the Board met and the places at which these meetings were held; and

(d) whether the Board discussed about missing of articles and action to be taken to recover them?

Minister for Education (Sri P.V. Ranga Rao):- Sir, Answer for (a): Salarjung Museum is under the administrative control of the Ministry of Human Resources Development and Department of Culture, Govt. of India.

(b): Does not arise.

(c): Does not arise.

(d): Does not arise.

శ్రీ బి. బాల్రెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాజధానిలోని సాలార్ జంగ్ మ్యూజియం అందరికీ తెలిసిందే. సుమారు 10 వేల పురాతన కళాఖండాలు ఎత్తుకుపోయారు. అక్కడి డైరెక్టరు అవినేతికి పాల్పడుతున్నారు. దీనిపై సెంట్రల్ గవర్నమెంటు టీమ్ వచ్చి ఎంక్వయిర్ చేశారు. అక్కడి వస్తువులు పోయాయని పోలీసు స్పెషనుల్ రిపోర్టు ఇవ్వడం కూడా జరిగింది. ఇన్ని జరిగినా కానీ మంత్రిగారు సంబంధంలేదు, జరగలేదు అంటూ చెప్పడం సమంజసమా? డైరెక్టరు అవినేతికి పాల్పడి రు. 10 కోట్లు కాజేసిన విషయంపై సెంట్రల్ గవర్నమెంటు టీమ్ వచ్చి డైరెక్టరు నిగం అనే వ్యక్తిపై చర్యలు తీసుకోవాలని చెప్పారు. మన రాష్ట్ర గవర్నరు ఫెర్లన్ గా ఉన్నారు. మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పకుండా, తప్పించుకుంటే ఎట్లా? వస్తువులు పోయిన విషయం వాస్తవం కాదా? పోలీసు రిపోర్టు ఇవ్వలేదా? సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఇన్స్పెక్ట్ చేయలేదా?

డా. పి.వి. రంగారావు:- గౌరవసభ్యులు రైట్ క్వశ్చన్స్ రాంగ్ పర్సన్స్ కువేశారు. ఇది కేంద్రప్రభుత్వ పరిధిలో ఉంది. దీనికి తగిన సమాచారం ఇవ్వరాదు. మా లిమిటేషన్స్ మాకు ఉన్నాయి. ఇంతకంటే ఎక్కువ చెప్పడం భావ్యం కాదు.

శ్రీ బి. బాల్రెడ్డి:- కేంద్రప్రభుత్వ పరిధిలో ఉందంటున్నారు. అటువంటప్పుడు క్వశ్చన్ ఎందుకు అడ్మిట్ చేశారు? ముందే చెప్పవచ్చు కదా? సభలో ప్రశ్న వచ్చిన తరువాత ఈ విధంగా అనడమేమిటి?

మన రాష్ట్ర గవర్నరుగారు ఫెర్లన్ గా ఉన్నారు. మన రాష్ట్రంలో పేరుపొందిన మ్యూజియం. ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి చెందినది. దీనిలోని వస్తువులు ఎత్తుకుపోయారు. పోలీసు స్పెషనుల్ రిపోర్టు ఇచ్చిన తరువాత, దానిపై తీసుకున్న చర్యల గురించి అడిగితే, తెలియదు అని వారు చెబితే ఎట్లా?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఇది కేంద్రం అస్థి కావచ్చు. దొంగతనం జరిగింది మన రాష్ట్రంలో. బాధ్యత ఎవరిది? చెప్పమనండి. రాష్ట్రప్రభుత్వం తెలియదంటే ఎట్లా.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు (మెట్ పల్లి):- బాల్రెడ్డిగారు అడిగిన దానిపై ఒక చిన్న ప్రశ్న. We never say that in this Cabinet, Hon'ble Minister was a wrong choice.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఫోరం రాంగ్ అనే, పార్లమెంటులో వేయవలసింది అనే ఉద్దేశం.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ఒక్క విషయం. మ్యూజియం తగలబడితే మన రాష్ట్రానికి చెందిన ఫెర్ ఇంజనీ వెళ్లి మంటలు ఆర్పాలి. మ్యూజియంలోగల అధికారిని ఎవరియినా తంతే, మన పోలీసులే చర్య తీసుకోవాలి. మరి ఇక్కడ దొంగతనం జరిగితే చర్య తీసుకోవాలా లేదా? 48, 341 పురాతన వస్తువులు ఉన్నాయి. ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి గాంచినవి. ఇందులో 1990 వరకే 10 వేల వస్తువులు దొంగతనం జరిగాయి. దీనికి గవర్నరుగారు ఫెర్లన్, వారే మేటింగ్స్ పెడతారు. దేశంలో వారికి ఇష్టం వచ్చిన ప్రాంతంలో ఎక్కడయినా, ఎంత డబ్బయినా ఖర్చు చేసిన మేటింగ్స్ పెట్టుకోవచ్చును. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వారు లోకల్ పోలీసు జ్యూరిస్డిక్షన్ లో ఉంటుందంటారు. ఇది

మీకు తెలుసు. మంత్రిగారు సవరించుకుని, పోలీసుతో దర్యాప్తు చేయించాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు ఎంక్వయరీ చేయిస్తే తప్ప. పృథ్వీజనం ఉండదు. మీగతా వస్తువులు కూడా పోతాయి. అన్నీ పోయిన తరువాత డాక్టర్ పి.వి. రంగారావుగారి విగ్రహాన్ని అందులో పెట్టుకోవాలి. అంతేతప్ప మరొక విగ్రహం దొరకదు. ముఖ్యమంత్రిగారు జోక్యం చేసుకొని పరిష్కారమార్గం చూడాలి.

9.30 ఉ. శ్రీ మహ్మద్ అమానుల్లాఖాన్ (వాంద్రాయబగుట్ట):- సాలార్జంగ్ పెట్టిన మ్యూజియం, సాలార్జంగ్ మ్యూజియం. ఇందులో ఏవేవో అవకతవకలు జరిగాయని 10 వేల ఆర్టికల్స్ మీన్ అయ్యాయని అక్టోబర్ 1991లో పేపర్లలో వచ్చింది. దాని పైన మ్యూజియం డైరెక్టరు నిగంగారు పెగ్స్ కాన్ఫరెన్సు పెట్టి ఈ విషయం తప్పని, పోలిటికల్ మోటివేషన్ ఉందని చెప్పడం అది పేపర్లలో రావడం జరిగింది. దీనిని పెంటర్నల్ కమిటీని ఎంక్వయరీ చేయాలిని రిక్వెస్టు చేసారు. కమిటీ రికమెండు చేసింది. కమిటీ ఎంక్వయరీ చేసినా దీనిలో ఏమీ జరగలేదని అన్నారు. కల్చరల్ అఫ్ఫైర్స్ కూడా ఈ విధంగా పోలిటికల్ మోటివేషన్తో చేస్తూ భారతదేశం ఏమవుతుందన్నది ఆలోచించుకోవాలి. పోలిటికల్ గా చేయాలని. వేరే వారిని దీనిలో అపాయింట్ చేయాలని చూస్తున్నారు తప్ప ఇంకేమీ లేదు.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju (Vizayanagaram):- Sir, one point.....

Mr. Deputy Speaker:- It is going as a debate.

(Interruptions)

శ్రీ బి. బాల్రెడ్డి:- దొంగతనం అయిందని పోలీసు రిపోర్టు ఇచ్చారా, లేదా? 10 వేల వస్తువులు పోతే నిగంగారికి ఏమి సంబంధం లేదని వారు అమానుల్లాఖాన్ గారు సమాధానం చెప్పడం ఏమిటి? సమాధానం చెప్పడానికి వారెవరు?

(అంతరాయం)

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- My submission through you to the Hon'ble Minister is that Salarjung Museum is a national heritage and more so we in Andhra Pradesh are proud of it because three generations of people of this soil made collections for this Museum. It is a fact that Govt. of India is administering this Museum. But when there is wholesale theft to the tune of reducing the Museum from a national heritage to lower than even a Municipal heritage, we are all concerned. Law and order is with State Government. So, we want to elicit from the Minister through you what steps the Government of Andhra Pradesh has initiated in saving this national heritage that has kept the people of Andhra Pradesh proud. this is an important question to the Hon'ble Minister.

Sri N. Janardhan Reddy:- As Mr. Ashoka Gajapathi Raju is now mentioning, it is a national pride. No doubt about it. But it is governed by certain Acts. It is under Parliament

Act. The State has no role to play there. When the question was given to us, it was referred to the managing authority of the Salarjung Museum. They denied the whole thing. The police comes into the picture when there is a complaints. The Director himself is denying the theft. That is the end of the matter.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- With regard to theft the State Government should act whether you take it up with the Government of India or not.

Mr. Deputy Speaker:- The Government of India seized of the matter. It is not proper for us to probe here.

(Interruptions)

I have already told you that the Government of India is seized of the matter. We cannot discuss it here.

(Interruptions)

ఒక ఎంక్వయిర్ అఫ్ఫైర్స్ అపాయింట్ చేసి గవర్నమెంట్ ఇండియా, they are sized of the matter.

(Interruptions)

శ్రీ బి. బాలరెడ్డి:- వస్తువులు పోయాయా, లేదా అన్న విషయం పైన హౌసు కమిటీ వేయమనండి. మేము నిరూపిస్తాము.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- గవర్నమెంట్ ఇండియా ఎంక్వయిర్ అఫ్ఫైర్స్ చేసింది. They have already taken up the matter. They have seized of the matter. We cannot discuss the matter.

శ్రీ సిపాన్. విద్యాసాగరరావు:- దీనిమీద కాదు సర్. ఒక ఇ.ఓ.ఎస్ అఫ్ఫైర్స్ అపాయింట్ చేసింది అక్కడ జరిగిన కన్స్ట్రక్క్షన్ మీద, దానిలో జరిగిన మీస్ అప్రాప్రియేషన్ మీద. An Officer was appointed to enquire into those allegations. But there was no enquiry as far as the theft is concerned. 10వేల వస్తువులు దొంగతనం అయ్యాయి. There was no enquiry as far as the theft of articles are concerned. మిస్గెట్ వేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

Sri Mohd. Amanullah Khan:- Sir, ...

(Interruptions)

Mr. Deputy Speaker:- If the articles are missing, the matter will be taken up with the Government of India.

Sri Ch. Vidyasagara Rao:- Let the Chief Minister take action and write a letter in view of the discussion in the House.

Sri Mohd. Amanullah Khan:- It is politically motivated. I challenge.

Sri B. Balreddy:- Sir,

(Interruptions)

Sri Mohd. Amanullah Khan:- Sir, ...

(Interruptions)

Sri B. Bal Reddy:- Sir, ...

(Interruptions)

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- బి.జె.పి.కి సంబంధం ఉందని కాదు. కాంగ్రెస్కు సంబంధం ఉందని కాదు. యావత్ భారతదేశానికి సంబంధించిన విషయం. ముఖ్యమంత్రి గారిని ఒక లేఖరు వ్రాయమనండి. In view of the discussions in the House, let the Chief Minister write a letter. ఈ హౌసులో చర్చలు పురస్కరించుకుని ముఖ్యమంత్రిగారిని చర్య తీసుకోమనండి. వస్తువులు పోయాయని పేపర్లలో వచ్చింది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- లేవట్ డేర్.

(అంతరాయం)

Sri Mohd. Amanullah Khan:- Mr. Deputy Speaker, Sir.....

Sri B. Bal Reddy:- Mr. Deputy Speaker, Sir.

(Interruptions)

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- హౌసును అర్ధరులో పెట్టింది సర్.

Sri Mohd. Amanullah Khan:- I challenge and I prove it.

Sri B. Bal Reddy:- I also challenge.

(Interruptions)

Mr. Deputy Speaker:- I withdraw mikes for both the Members.

(Interruptions)

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఇది ఇంపార్టెంట్ విషయం. ముఖ్యమంత్రిగారిని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని ఒక ఉత్తరం వ్రాయాలని కోరుతున్నాను. ఇది అన్యాయం సర్. అంతకన్నా మేము ఏమీ అనడం లేదు.

(Interruptions)

Mr. Deputy Speaker:- I will give ruling on this question. Please leave it there.

Sri Mohd. Amanullah Khan:- Mr. Deputy Speaker, Sir.

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి :- హౌస్ కమిటీ వెయ్యండి.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్ :- అధ్యక్షా, ...

Mr. Deputy Speaker:- Let me tell my point of view. You are hopelessly out of order. Whatever you say, it will not go into records.

(Interruptions)

Answer to the remaining questions will be supplied to the Members concerned and they will be placed on the Table of the House.

(Interruptions)

THE QUESTIONS AND ANSWERS PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE.

అనుబంధం

26-

5446-మై-సర్వశ్రీ కె. చంద్రశేఖరరావు, సి. ముత్యంరెడ్డి, ఇతర సభ్యులు:- పంచాయతీరాజ్ శాఖమంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

(ఎ) మెదక్ డిల్లాలో పంచాయతీరాజ్ శాఖలో పనిచేస్తున్న ఉపాధ్యాయులకు ఇటీవల సెలవు-ప్రయాణ రాయితీని మంజూరు చేయడంలో అధిక సంఖ్యలో అవకతవకలు జరిగి, తక్కువ ఫలితంగా అధిక మొత్తంలో ప్రభుత్వ నిధులు దుర్వినియోగం అయిన విషయం నిజమేనా;

(బి) అయితే ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

సమాధానం

(ఎ) లేదండీ.

(బి) ఈ ప్రశ్నకు కావుబేదు.

27-

5580-శ్రీ నయ్యడ్ సజ్జాద్ :- గౌరవనీయ ప్రాథమిక, సెకండరీ విద్యాశాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

(ఎ) రాష్ట్రంలోని అనేక ఉర్దూ మీడియం ప్రాథమిక, ఉన్నత పాఠశాలలో పెక్కు ఎస్ టి.టి.టి. ఉపాధ్యాయ పదవులు ప్రస్తుతం ఖాళీగా ఉన్నాయనే విషయం నిజమేనా?

(బి) అయితే, సదరు ఖాళీలను భర్తీచేయడానికి తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

సమాధానం

(ఎ) రాష్ట్రంలో ఈ క్రింద తెలిపిన విధంగా ఉర్దూ సెకండరీ గ్రేడు బేసిక్ ట్రైనింగ్ ఉపాధ్యాయ పదవులు ఖాళీగా ఉన్నాయి:

ప్రభుత్వ పాఠశాలలు	27
జిల్లా ప్రజాపరిషత్తు/	
మండల ప్రజాపరిషత్తు -	11
మునిసిపాలిటీలు	26

(బి) ఖాళీ పదవులన్నీబీని ఆరునెలల లోపల థర్డ్ వేయవలసిందిగా జిల్లా కలెక్టరు, జిల్లా అభివృద్ధి అధికారులు, జిల్లా విద్యా శాఖాధికారులు అందరికీ ఆదేశాలు జారీ చేయడమయింది.

28-

5443-బి.-సర్వజ్ఞే కె. రామచంద్రరావు, జి. చిన్నారెడ్డి, డి. కిరణ్ కుమార్, జి. సుధాకర్ రెడ్డి:- గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

(ఎ) మొలపింతలపల్లి తోడివోతల సాగునీటి పథకం గురించి సవివరంగా సర్వే జరిపిన విషయం నిజమేనా?

(బి) అయితే, ఈ పథకం ప్రస్తుతం ఏ దశలో వున్నది. దీనిని ఎప్పుడు వేపట్టే అవకాశం ఉంది?

(సి) ఈ పథకం క్రింద సాగుచేయాలని ప్రతిపాదించిన విస్తీర్ణం ఎంత?

సమాధానం

(ఎ), (బి) ఈ పథకం గురించి సవివరమైన పరిశీలనలు జరిపేందుకు మహబూబ్ నగరులో ఒక సర్కిలు కార్యాలయాన్ని, నాగర్ కర్నూలులో రెండు డివిజను కార్యాలయాలను మంజూరు చేస్తూ, ప్రభుత్వం 25-5-91 తేదీ గల సాగునీరు, ఆయకట్టు అభివృద్ధి (పి.డబ్ల్యు-బి.జి.పి.1) శాఖ ఎం.ఎస్.సెం.107 జి.ఓ.లో ఉత్తరువులు జారీ చేసింది.

సవివరమైన ప్రాజెక్టు నివేదిక తయారీతోపాటు సవివరమైన పరిశీలన కోసం సుమారు ఒకటిన్నర సంవత్సరాలు పడుతుంది.

29-

5813-సర్వజ్ఞే కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి, జి. నాగిరెడ్డి:- గౌరవనీయులైన పంచాయతీ రాజ్ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

(ఎ) వీధ్యుత్ పరికరాలను కొనుగోలు చేయడానికి తమ ఆదాయంలో పదిహేను శాతాన్ని ఖర్చు చేసుకోవడానికి గ్రామ పంచాయతీలను అనుమతించిన విషయం నిజమేనా?

(బి) అయితే, అవసరాలను తీర్చడానికి సదరు ఆదాయ పరిమితి సరిపోనందున, ఈ శాతాన్ని పెంచే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉందా?

సమాధానం

(ఎ) అవునండీ.

(బి) గ్రామ పంచాయతీల సర్పంచుల నుంచి అందిన విన్నపాలను పరిశీలించిన తర్వాత, పంచాయతీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ కమీషనరు లోగడ నిర్ణయించిన సదరు శాఖలను ఉపసంహరించి, గ్రామపంచాయతీలు చేసే విద్యుత్ పరికరాల కొనుగోలుపై ఈ క్రింది వ్యయపరిమితులను నిర్ణయిస్తూ, 30-11-1991 తేదీగల మెమో నెం. 4457/ సి.పి.ఆర్-డి-2/91 లో సవరించిన ఆదేశాలు జారీ చేశారు.

(1) రూ. 5,000/-ల కంటే తక్కువ వార్షిక ఆదాయం ఉన్న గ్రామపంచాయతీల కోసం, గరిష్ట పరిమితిని నిర్ణయించబడు.

(2) రూ. 5,000/-ల నుంచి రూ. 10,000/-ల మధ్య వార్షిక ఆదాయం ఉన్న గ్రామ పంచాయతీలను, తమ వార్షిక ఆదాయంతో 20 శాతం ఖర్చును భరించడానికి అనుమతించడమయింది.

(3) రూ. 10,000/-లకు మించిన వార్షిక ఆదాయం ఉన్న గ్రామ పంచాయతీలు తమ వార్షిక ఆదాయంతో 15 శాతం వరకు వ్యయాన్ని భరించడానికి అనుమతించడమయింది.

ఏదైనా ఒక సంవత్సరంలో అధిక వ్యయంచేసి ఉన్నట్లయితే, ఆ వ్యయాన్ని తరువాతి రెండు సంవత్సరాలలో అంటే మూడు సంవత్సరాల బాగాకు కాలంలో క్రమబద్ధీకరించవలసి ఉంటుంది. అధిక వ్యయాన్ని చేసిన గ్రామపంచాయతీలు, అందుకుగల కారణాలను వివరిస్తూ, కలెక్టరునుండి ఉత్తరువులు పొందాలి.

30-

5364-సర్వశ్రీ పి. అశోకగణపతి రాజు, కె. కళావెంకటరావు, ఎం.వి. కృష్ణారావు, ఎం. రఘుమారెడ్డి:- గౌరవనీయులైన అటవీశాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియచేస్తారా?

(ఎ) రాష్ట్రప్రభుత్వం అటవీ సంరక్షణ దళాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని సంకల్పిస్తున్నదా?

(బి) రాష్ట్రప్రభుత్వం ఈ విషయంలో కేంద్రప్రభుత్వ అనుమతిని, ఆర్థిక సహకారాన్ని కోరినా?

సమాధానం

(ఎ) అవునండీ.

(బి) అవునండీ. ఈ పథకాన్ని కేంద్రప్రభుత్వం ప్రారంభించింది. ఇది నూటికి నూరుశాతం కేంద్రప్రతిపాదిత పథకం. కేంద్రప్రభుత్వం కోరిన విధంగా, రాష్ట్రప్రభుత్వం 1990-91 నుంచి 1994-95 వరకు అయిదు సంవత్సరాల కాలానికిగాను రూ. 1138.00 లక్షల ఖర్చుతో పథకపు ప్రతిపాదనలు రూపొందించింది. వాటిని కేంద్రప్రభుత్వం పరిశీలించి, ఆర్థిక సహాయం సమకూర్చడం కోసం కేంద్రానికి పంపడమయింది.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి:- గౌరవనీయ సభ్యులు వేసిన ప్రశ్నపై అమానుల్లాఖాన్ గారు ఎందుకు లేవారీ?

(Interruptions)

Sri Mohd. Amanullah Khan:- I challenge....

Sri B. Reddy:- I challenge

(Interruptions)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఈ రకంగా మీరు హౌస్ ని డిస్టర్బ్ చేయడం భావ్యం కాదు. మిగతా డిటెన్స్ కూడా నడవాలి కదా?

(Interruptions)

Sri Ch. Vidyasagara Rao: What about your ruling, Sir?

(Interruptions)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు అగితే కదా నేను రూలింగు ఇవ్వడానికి.

శ్రీ మహ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- నేను ఛాలెంజ్ చేస్తాను. నేను పూప్ చేస్తాను.

Sri B. Bal Reddy:- I also challenge.

Mr. Deputy Speaker:- This is not the place for challenges. You can make the challenges outside. You may take challenges outside the House.

(Interruptions)

This subject relate to Govt. of India. So far as the misappropriation is concerned, already enquiry is done by the Govt. of India. So far as the mis-appropriation is concerned, if it comes to the notice of the State Government, they will inform the Govt. of India. For the theft of articles also, action

will be taken thereon. No further discussion is necessary.
I am not permitting any discussion here on this.

(Interruptions)

I do not allow any discussion here on this.

(Interruptions)

స్వల్పవ్యవధి ప్రశ్న

అసంపూర్ణంగా నున్న ప్రాజెక్టుల, పట్టికనుంచి శ్రేణిలం ఎడమగట్టు
కాలువ పథకము తొలగింపు

30-ఎ

6621-(ఇ) శ్రీ ఎం.రఘుమూరెడ్డి: గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

(అ) కేంద్రప్రభుత్వం, శ్రేణిలం ఎడమగట్టు కాలువ పథకాన్ని పెండింగు ప్రాజెక్టుల జాబితాలో నుండి తొలగించిందనే విషయం వాస్తవమేనా?

(ఆ) అయితే, అందుకుగల కారణాలివి?

(ఇ) అందుకు సంబంధించిన రాష్ట్రప్రభుత్వం ఇంతవరకు తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

ముఖ్యమంత్రి తరపున వైద్య, ఆరోగ్య శాఖామంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య):-

(అ), (ఆ) శ్రేణిలం ఎడమగట్టు కాలువ ప్రాజెక్టుకు నీటి లభ్యత గురించి నిశ్చితంగానూ, స్పష్టంగానూ నిర్ధారణలే తప్ప, ఈ ప్రాజెక్టును పరిశీలించే విషయాన్ని ప్రస్తుతానికి నిలిపి వుంచడమయిందని, ఈ ప్రాజెక్టును కేంద్ర జలసంఘం వద్ద పెండింగులోవున్న ప్రాజెక్టుల జాబితాలో నుండి తొలగించడమయిందని కేంద్ర జలసంఘం 1986, ఆగస్టులో రాష్ట్రప్రభుత్వానికి తెలియజేసింది. 1988, సెప్టెంబరులో కూడా ఇదే విధంగా తెలియజేసింది.

(ఇ) నీటి లభ్యతను గురించి నిర్ధారించు ఒక సవరణైన లెఖను 1991, డిసెంబరులో కేంద్ర జల సంఘానికి పంపడమయింది. శ్రేణిలం ఎడమ గట్టు కాలువ కోసం 1990-91 ఎస్.ఎస్.ఆర్-ల ఆధారంగా రూ.950 కోట్లకు మదింపు చేస్తూ మార్పు చేసిన ప్రాజెక్టు నివేదిక అంది దాన్ని పరిశీలించే విషయం పెండింగులో వుండగా, జల విషయాల దృష్ట్యా శ్రేణిలం ఎడమగట్టు కాలువకు ఆమోదం త్వరలో తెలియజేయవలసిందిగా ఆ లెఖలో వారిని కోరడమయింది.

శ్రీ ఎం. రఘుమూరెడ్డి:- నల్గొండ కరువు వేడిత ప్రాంత ప్రజలకు కనీసం మూడు 9-40 లక్షల ఎకరాలకు నీరు అందించాలనే ఉద్దేశ్యంతో బప్పటి తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం 1983వ సంవత్సరం మే నెలలో ప్రాజెక్టు ప్రారంభించి దాదాపు రూ.5241 కోట్లు డివీడెండ్ ఖర్చు చేసి 97 కిలోమీటర్ల కెనాల్ త్రవ్వ 13 నడ్ డివిజన్లు వుంచి లిఫ్ట్ ద్వారా నీరు యివ్వాలనే

నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఈ పశుభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఇది లిఫ్ట్ కాదు. టన్నల్ ద్వారా చేస్తామని నిర్ణయం తీసుకున్నందుకు మాకు ఏలాంటి అభ్యంతరం లేదు. 'గుడ్డి వాడికి కావాలి రెండు కళ్లు' అన్నట్లు అక్కడి పశుజలకు మంచి నీరు కావాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు రెండుసార్లు నల్గొండ వచ్చినప్పుడు ఈ పశుభుత్వం నేరు ఇచ్చి తేరు తుందని చెప్పారు. మరల అదే ముఖ్యమంత్రిగారు సూర్యాపేట వచ్చినప్పుడు అక్కడ మాట్లాడుతూ నా లెఫ్ట్ టైమ్ లో నీరు వస్తుందో, రాదో అనుమానాస్పదంగా ఉండన్నారు. తదనుగుణంగా 8 డివిజన్లు అక్కడనుంచి ఎక్స్ టెన్షన్లు జరిగింది. నామమాత్రంగా రూ. 5 కోట్లు లాస్ట్ ఇయర్ ఇన్వెస్ట్మెంట్ తప్ప, ఏదో పాత పనులకు తప్పించి కొత్త పనులు చేయలేదు. అక్కంపల్లి కామన్ పాయింట్ రిజర్వాయర్ వున్నది. అక్కడ ల్యాండ్ ఎక్స్ టెన్షన్ చేసిన తరువాత మూడు సంవత్సరాల క్రింద పొడిషన్ తీసుకొని తరువాత ఇప్పుడు మాకు ల్యాండ్ అవసరం లేదనే పరిస్థితి వచ్చింది. అక్కడ కామన్ పాయింట్ రిజర్వాయర్ లేని దుస్థితి ఈ రోజు వచ్చిందని మనవి చేస్తున్నాను. మరి జలసంఘం తెలుగుదేశ పశుభుత్వం స్థాపించిన నాడు కూడా దానికి ఎన్యూర్డ్ వాటర్ లేదు. మనకు వున్న సర్వీస్ వాటర్ ద్వారానే 30 టి.ఎం.సి.ల వాటర్ తీసుకున్నాము.

డాక్టర్ జి. చిన్నారెడ్డి (వనపర్తి):— డిస్ కషన్ కు అలౌచ్ చేయవద్దు. క్వశ్చన్ అవర్.....

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:— చిన్నారెడ్డిగారు మే లేడర్స్ ను అడిగి ప్రొసీజర్ తెలుసు కోవాలి. రూల్స్ ప్రకారం క్వశ్చన్ అవర్ అంటే ఒక గంట. ఆ ఒక గంట అయిపోయింది. రెండవది బిజినెస్ ఎడ్యుకేషన్ కమిటీలో అనుకున్న ప్రకారం ఒక గంట క్వశ్చన్ అవర్ అయిపోయింది. క్లోజ్ చేయాలని నిర్ణయం తీసుకున్నాము. మూడవది ఈ సెషన్ లో మనం అలా ప్రాక్టీస్ చేసుకుంటూ వచ్చాం. పోతే ఫార్మ్ నోట్స్ క్వశ్చన్ ఒక గంట అయిన తరువాత సపరేట్ గా తీసుకోవాలి. అందుచేత దీనిని సపరేట్ గా తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఈ రకంగా ప్రొసీజర్ తెలుసుకోకుండా మాట్లాడడం బాగుండదు. I am strictly following the procedure and conventions. Answers to the rest of the questions will be supplied to the Members.

శ్రీ సయ్యద్ సజ్జాద్ (ఆసిఫ్ నగర్):— మా క్వశ్చన్ ను ప్రొసీజర్ చేయండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:— ప్రొసీజర్ చేసింది లేదు. రఘుమారెడ్డిగారు మాట్లాడండి.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:— ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయం. నల్గొండ పశుజల యొక్క భవిష్యత్ దీనిమీద ఆధారపడి వున్నది. అఖిలపక్షకమిటీ మీటింగ్ జరిగింది. ఇది జిల్లాలోని పశుజల మనస్సులలో వేధిస్తున్న సమస్య. కాంగ్రెస్ పశుభుత్వం ముఖ్యంగా ఈ పశుభుత్వం వచ్చిన తరువాత రెండు సంవత్సరాల నుంచీ ఈ ప్రాజెక్టుకు నీరు వదిలింది లేదు. ఈ ప్రాజెక్టుకు నీరు రాదు. ప్రాజెక్టు రాదు అని ముఖ్యమంత్రిగారు స్వయంగా సూర్యాపేటలో జరిగిన మీటింగ్ లో చెప్పిన తరువాత మా పశుజలలో భయాందోళనలు వచ్చాయి. ఈ ప్రాజెక్టు స్థాపించిన నాడు కూడా మనకు వుండే సర్వీస్ వాటర్ ను తీసుకొని తెలుగుగంగను ఏ. లెన్ లో అయితే తీసుకున్నామో అదే లెన్ లో తీసుకోవాలి. దీనిని టన్నల్ అన్నారు. మాకు అభ్యంతరం లేదు. ఇంతవరకు డెడ్ రెగ్యులేటర్ కట్టలేదు. టన్నల్ కు బెండర్స్ ను పిలవలేదు. బెండర్స్ ను పిలవడానికి బడ్జెట్ ఎలకేషన్ గత సంవత్సరం చేయలేదు. 1990-91, 1991-92 సంవత్సరంలో చేయలేదు. రేపు ఏమి చేస్తారో

తెలియదు. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో ఈ ప్రాజెక్టుయొక్క భవిష్యత్ ఏమిటి? కేంద్ర జలసంఘ ఇచ్చినదా, ఇవ్వలేదా అనే పశ్చాత్తాపం కాదు. కేంద్ర జలసంఘం నుండి ప్రాజెక్టుకు ఇంతవరకు నిర్ధారణ రాలేదు. కొన్ని ప్రాజెక్టులు కంప్లెట్ అయిన తరువాత ఇవాళ జూరాలకు లేదు. దేనికి లేదు. కాబట్టి ప్రభుత్వం ఏ విధంగా ఈ ప్రాజెక్టును పూర్తి చేస్తుంది? ఎన్ని రోజులలో పూర్తి చేస్తుంది? దీనికి బడ్జెట్ ఎలకేషన్ ఏమిటి? డెడ్ రెగ్యులేటరీకు ఎప్పుడు ముహూర్తం పెడతారు? టన్నేలకు గ్రేబిల్ బెండర్స్ ఎప్పుడు పిలుస్తారు? ఈ విషయాన్ని మంత్రీగారు చెప్పాలి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, తమరు పశ్చాత్తాపం చూడాలి. పశ్చాత్తాపం కేంద్ర జల విద్యుత్ సంఘం ఇలాంటి లేఖ వ్రాసిందా, చెప్పిందా అనే మాట. నేను దానికి సమాధానం ఇచ్చాను. వారు ఉప పశ్చాత్తాపం ఇంకో డెడలైన్ లో వేస్తున్నారు. అధ్యక్షా, ఈ ఉప పశ్చాత్తాపం ఆలోచించి పశ్చాత్తాపం రూపంలో వేస్తే మొత్తం సమాధానం ఇచ్చే వాడిని. కానీ ఏమయినా సరే ఒక్కటి చెప్పదలచుకున్నాను. వారికి ఎలాంటి సందేహం అక్కరలేదు. బెండర్స్ ను పిలవలేదనే ఇంప్రెషన్ లో వున్నారు. అది తప్పు. డిటెయిల్స్ ఇన్ వెస్టిగేషన్ మరియు ప్రాజెక్టు రిపోర్టు ఆఫ్ ద టన్నేల్ స్కేముకు 9-3-1992న గ్రేబిల్ బెండర్స్ పిలవడం జరిగింది. అంతేగాకుండా దీని మీద ఈ ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకోవడం లేదని అంటున్నారు. అది సరైన మాట కాదు నేను ఎందుకు. మనవివేస్తున్నానంటే 1986వ సంవత్సరంలో ఒక ఉత్తరం, 1988వ సంవత్సరంలో ఒక ఉత్తరం వస్తే ఆ నాడు వెంటనే సమాధానం వేయలేదు కాబట్టి వారికి శ్రద్ధ లేదని కూడా నేను అంటున్నాను. వారు ఏదో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అదీ, ఇదీ అని అంటున్నారు. కానీ మేము జవాబు అలా చెప్పడంలేదు. మేము 19-12-1991న వారు తెల్పిన అభ్యంతరాలు అన్నిటికీ కూడా స్పష్టమైన సమాధానాలు సవీవరంగా తెలియపరిస్తే మీరు ఇలా అనడానికి వీలు లేదు అనే మాట కూడా తెలియజేయడం జరిగింది. గవర్నమెంటు కమిటీమెంట్ లోనే వున్నది. అన్యాయం వేయడం కానీ, నిర్లక్ష్యం వేయడం కానీ లేదు. అయితే వారు అన్నట్లుగా రివ్లై ఇరిగేషన్, టన్నెల్ అని ఆంధ్రోళన జరిగిన తరువాత అమ్మిపోతూ బెక్టికల్ ఓపేనియన్ తీసుకొని రిఫ్ట్ కంటే కూడా టన్నెల్ ప్రయోజనకరం అనుకుని ఈ ప్రభుత్వం టన్నెల్ కు డిస్కండ్ చేసింది. గ్రేబిల్ బెండర్స్ ను పిలవడం కూడా జరిగిందని మనవివేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి (చెలకుర్తి):- అధ్యక్షా, గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా పశ్చాత్తాపం సమాధానాలు కారణాలు మాత్రమే అవుతున్నాయి. తమరు ఒక్కటి గమనించాలి. The Central Water Commission in their letter during September, 1988 has informed the Govt. of Andhra Pradesh that unless the water availability is firmly and clearly established on a long term basis for Srisailem Left Bank Canal Project, the examination of this project has been suspended and the project is deleted from the list of pending projects from the list of pending projects in Central Water Commission. ఇది వాళ్లు క్లియర్ గా ఇచ్చిన సమాధానం. అందువల్ల ప్రభుత్వం యొక్క రెస్పాన్సిబిలిటీ ఏమిటంటే స్టూరీటిగా ఎస్టాబ్లిష్ చేసి ఒప్పించి పర్మిషన్ తీసుకురావడం అనేది వున్నది.

మేము సమాధానం పంపాము, టెండర్స్ పిలిచాము అనే దానితో సరిపోదు. నేను ఆ విషయాలు, కారణాలన్నీటికి వెళ్లి దానికంటే కావేరీ జలాలపైన కర్నాటక, తమిళనాడు ప్రభుత్వాలు ఏవిధంగా సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ మీద వత్తిడి తెచ్చి వాళ్ళ న్యాయాన్ని హక్కును సాధించుకోడానికి, ఆ ప్రాంత ప్రజల క్షామం తీర్చడానికి కృషి చేస్తున్నావో, అంతే కృత నీశ్చయంతో, ధృఢ దీక్షతో ఈ ప్రభుత్వం సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ మీద వత్తిడి తెచ్చి వాటర్ను ఎస్టాబ్లిష్ చేసి, పర్మిషన్ను పొంది అప్పుడు టెండర్లు పిలవడం కానీ, ఇంకొకటి కానీ ఆలోచించవలసిన అత్యవసరం వున్నది. అందుకని నేను డిబేట్కు పోకుండా ఇక్కడ వుండే ఫాక్ట్లను గమనించవలసిందిగా ప్రభుత్వం దృష్టికి తెస్తున్నాను. ప్రభుత్వం కేవలం వాళ్ళ కరెస్పాండెన్స్కు సమాధానం వ్రాస్తున్నా అనేది కాదు. క్యాబినెట్ పూర్తిగా ఈ తెలంగాణ ప్రాంతం న్యాయం కొరకు ఏమీ చేయాలనేది ఇటు సెంట్రల్ గవర్నమెంటును ఒప్పించడంలో కానీ, మూడు రాష్ట్రాలను ఒప్పించడంలో కానీ లేదా వాటర్ను ఎస్టాబ్లిష్ చేసి తప్పనిసరిగా ఆమోదాన్ని పొందడంలో ఎంత సమయం తీసుకొని ఏ విధంగా చేస్తారనేది తేట తెల్లంగా ప్రజలకు, శాసనసభ్యులకు తెలిసే విధంగా వుండాలని నేను కోరుతున్నాను. అదేం 9:50 సందర్భంలో అంతకుముందు మంత్రిగారు చెప్పి ఉన్నారు. ఇప్పుడు తప్పనిసరిగా ఉ. సమాధానం చెప్పవలసి ఉంది. కృతనీశ్చయంతో, తీవ్రంగా పని చేయడంలేదన్న దానికి అధారం యిస్తున్నాను. గత ఆసెంబ్లీ సమావేశాలలో శాసనసభ్యులందరినీ పలిచి, ప్రతిపక్ష నాయకులను పలిచి, నల్గొండ జిల్లా శాసనసభ్యులందరినీ పలిచి ఆమోదం ఏవిధంగా పొందుతారు? వాటర్ ఎస్టాబ్లిష్ చేస్తారా? టన్నెల్ ఏవిధంగా తవ్వతారు? ఏ విధంగా ఆమోదం పొందుతారు? ప్రజలకు మేము ఏమీ చెప్పాలి? అని ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేయాలని నేను చాలా గట్టిగా కొరాను. సమావేశం పెట్టడానికి మన మంత్రిగారు ముఖ్యమంత్రిగారి తరఫున హామీ యిచ్చి ఇప్పటివరకు కనీసం సమావేశం పెట్టని పరిస్థితి వుంటే, కృత నీశ్చయంతో, దృఢదీక్షతో ప్రయత్నం చేస్తున్నామని ధైర్యం ప్రజలను నమ్మించడానికి పనికి రాదని వారు తెలుసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, గత ఆసెంబ్లీలో ఎస్.ఎల్.బి.సి సమావేశం గురించి మాట్లాడడానికి అందరినీ కూర్చోబెడితే మంచిది అని చెప్పారు. మూడు సమావేశాలు పెట్టడానికి అంగీకరించి రెండు సమావేశాలు పెట్టాము. ఈ సమావేశం పెట్టని మాట నిజమే, పెట్టి చర్చించడానికి అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- ఇందులో నేను కూడా వున్నాను. ఇది నా కానిస్టేబులయెన్నికే కూడా సంబంధించిన విషయం.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- ఈ సభ్యులమీద చర్చ జరగలేదని అంటున్నారు కదా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- దానిమీద మీటింగ్ పెట్టలేదని, ఇలిగేషన్కు సంబంధించి రెండు మీటింగులు పెట్టాము. దీనికి మాత్రం పెట్టలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు వ్యవధి చూచి ఏర్పాటుచేస్తారు. మరొకమాట నేను మనవిచేసేది ఏమిటంటే, సమావేశం పెట్టినందువలన అవకాశం లేదనిగానీ, సమావేశం పెట్టినందువలన వచ్చేస్తుంది పోజెక్ట్ అని కాదు. కేంద్రప్రభుత్వం జల విద్యుత్ సంఘం వారు ఏమీ అభ్యంతరాలు చెప్పినా, వారికి లిఖితపూర్వకంగా సమాధానం తెలియపరచవలసిన అవసరం ఉంది. సమాధానం తెలియపరచ వలసిన అవసరం ఉంది. సమాధానం వ్రాస్తే వ్రాశారని తేకపోతే ఆమోదం గురించి వ్రాయలేదు.

అంతే నీరియస్గానే దీనిని గురించి వారిని ఒప్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. వారు తెలిర్ చదివారు. కాదనడం లేదు. స్పష్టంగా మాకు పున్న మీగులు నీరు 2000 వరకు ఏబి చేసుకున్నా మాట్లాడడానికి వీలులేదనే మాట తెలుగుగంగ విషయంలో ఏవిధంగా వాదిస్తున్నామో, దీనిలో కూడా అదేవిధంగా ఉంది. అయితే దీనిని సాధించడానికి కావలసిన ప్రయత్నం ప్రభుత్వం చేస్తుంది. మేటింగ్ కూడా నేను ముఖ్యమంత్రిగారి కన్వేనియంట్ చూచి ఏర్పాటు చేయిస్తానని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- తెలుగుగంగ ఏవిధంగా అయితే అదనపు వాటర్ మేము ఉపయోగించుకుంటున్నామో దీనికి కూడా అదేవిధంగా అని చెబుతున్నారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- కరక్టుగా అది కాదు. నేను ఏమాన్వనంబో, ఎక్స్ప్లెషన్లో ఏమన్నా తేడా వుంటే కరక్ట్ చేసుకుంటున్నాను. తెలుగుగంగ అభ్యంతరం దీనికి వున్నాయని కానీ, అదేవిధంగా దానికి అని కాదు. సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ కానీ, ఇతర రాష్ట్రాలు అమోదించకపోయినా మనం మన హక్కు వదులుకునే దానికి రైతును కాంప్రమైజ్ చేసేదానికి కాదు. వాళ్లు అభ్యంతరాలు చెప్పారు కాబట్టి డ్రాప్ అవుట్ కావడంలేదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మాటల్లో కాదు. చేతల్లో కాంప్రమైజ్ అయ్యారు. ఈ ప్రాజెక్టు వదిలివేశారు. గత రెండు సంవత్సరాలుగా వదిలివేసి డివిజనల్ ఆఫీసులను కూడా ఎత్తివేశారు. తెలుగుగంగ పని జరుగుతుంటే దీనికి పని ఎందుకు అగిందో మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. బెండర్స్ పిలిచామని చెప్పారు. పరిశీలన కాలేక తృప్తికాదా? మంత్రిగారు క్యాబినెట్లోగా చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. దీనికి ఈ సంవత్సరం ఎంత డబ్బు కేటాయింపు చేయవలసిన అవసరం ఉంది? పోయిన సంవత్సరం రు. 5 కోట్లు కేటాయించి, 5 కోట్లు ఖర్చు పెట్టలేదు. ఉద్యోగుల జీతాలకు ఖర్చుపెట్టుకున్నారు. అంతకుముందు. రు. 10 కోట్లు ఖర్చుపెట్టుకుండా రు. 5 కోట్ల ఖర్చుపెట్టి డివిజనల్ ఆఫీసులను ఎత్తివేశారు. ప్రాజెక్టు నిర్మాణం హాళక్కి అని ప్రజలలో వచ్చింది. ప్రభుత్వం దీనికి క్యాబినెట్లోగా చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. మాకు ఉద్దేశ్యం మంచిగానే ఉంది. ప్రయోజానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని మాటలు చెబితే నీరు రాదు. ప్రజలలో మంచినీరు సమస్య తీవ్రంగా ఉంది. నెదర్లాండ్స్ గవర్నమెంట్ రు. 125 కోట్ల రూపాయలు మంచినీరు కొరకు, నాగార్జునసాగర్ నుండి ఫోర్వర్డ్స్ ఎఫెక్టెడ్ ఏరియాస్కు ఇవ్వవలసి ఉంది. అదే దీనికి ఉపయోగించితే రెండిటికీ వర్తిస్తుంది. ఆ విధంగా రెండు పర్సన్లు నెరవేర్చడానికి అవకాశం ఉంటుంది. హైదరాబాదుకు మంచినీరు అక్కంపల్లి రిజర్వాయరు నుండి తెస్తామని చెప్పారు. ఈ రెండు లింకులు ఉన్నదానిని ఎగరగొడుతున్నారు. ప్రాజెక్టును ఎత్తివేయడానికి కావలసిన ప్రయత్నం ఇప్పుడు చేస్తున్నారు. మీరు పిలిచింది పరిశీలన కొరకా? స్థలనిర్మాణం కొరకా అనేది మొదటి పశ్న. దానికి మేము పిలిచాము. వారు ఒప్పుకున్నారు. ఫారీన్ ఎక్స్పెంజ్ రాలేదు. అందుకు ఆగింది అని మాకు చెప్పే సమాధానం అయితే, మేము ఈ సమస్యను ఇట్లా వదలము. నల్గొండ జిల్లా ప్రజలు ఇందుకు సిద్ధంగా లేరు. ఏదో ఒకటి తేల్చుకోదలచుకున్నారు అనే విషయాన్ని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను మీకు మొదటోనే మనవిచేశాను. ఇది ఫార్మ్ నోట్స్ కృత్యం. నేను లిమిటెడ్ ఆన్సర్తో వచ్చాను. మిగిలిన వాటికి ఈ కృత్యంలో సమాధానం చెప్పడానికి అవకాశం లేదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అట్లా అయితే వాయిదావేసి సమగ్ర సమాచారంతో రమ్మనండి. పాజెక్టు గురించి కొంత చెబుతూ, మిగిలించి చెప్పను అంటే లాభంలేదు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- కృత్వన్కు సంబంధించిన అన్నీర్ స్పష్టంగా చెప్పాను. ఆ యిన్ఫర్మేషన్ గురించి డిస్కస్ చేయడానికి వేరే మీటింగ్ పెడుతున్నారని అని చెప్పారు. వాయిదా చేయడానికి వేలులేదు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానంలో మళ్ళీ రు. 950 కోట్ల రూపాయల కొరకు కేంద్రం పరిశీలన యివ్వడానికి సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ ముందు ఉంచామన్నారు. నేను మీ ముందు మనవ్ వెన్నది మీరు కూడా 7 సంవత్సరాల నుండి వున్నారు. ఈ సమస్య చాలాసార్లు వచ్చింది. ఎన్నోసార్లు వాకౌట్ చేశాము. మళ్ళీ ఈ ప్రశ్న వచ్చింది. మళ్ళీ మంత్రిగారు సమాధానం అదేవిధంగానే ఇచ్చారు. ఒక ప్రశ్న. టెండర్స్ పిలిపినారు. ఇన్వెస్టిగేషన్ కోసం ఫారీన్ ఎక్స్పెండ్ అవసరం ఉంది. ఎన్ఫూర్స్ వాటర్. దానికి ఎన్ఫూర్స్ యివ్వకపోతే ఫారీన్ ఎక్స్పెండ్ క్లియరెన్స్ యివ్వబడలేదు కాబట్టి దీనిని అధిగమించడానికి మీ ప్రయత్నం ఏమిటి? గౌరవనీయులు రోశయ్యగారు ఇచ్చిన సమాధానం యిదివరకటిదే. కేంద్రప్రభుత్వం ఇదివరకే రిజిక్టువేసి మళ్ళీ రిజిక్టు చేయబోతోంది. దానికి మీ సమాధానం ఏమిటి?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, లిస్ట్లోనుండి డిటేల్ చేశామని వారు రాశారు. మీరు డిటేల్ చేయడానికి వేలులేదు అని రాయడం జరిగింది. దానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఇదివరకు జవాబు యివ్వబడింది శాసనసభలో. ఫారీన్ ఎక్స్పెండ్ కావాలి టన్నెల్ ఇన్వెస్టిగేషన్ గురించి. కానీ దానికి అయినా భారతీయ సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతోనా, విదేశీ సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో టన్నెల్ ఇన్వెస్టిగేషన్ కావాలంటే ఫారీన్ ఎక్స్పెండ్ అవసరం. అది సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ వారు రిజిక్టు చేశారు. మళ్ళీ మీరు ఏదో పెడుతున్నారు. దీనికి వారు స్పష్టంగా జవాబు చెప్పారు. మరి ఎన్ఫూర్స్ వాటర్ ఇన్ఫోనే తప్ప కాదు. మరల అదే పరిస్థితి వస్తుంది. దీనిని అధిగమించడానికి మీరు ఏమి చర్యలు తీసుకుంటారు? అధ్యక్షా, ఈ సమస్యమీద ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక అఖిల పక్ష సమావేశం పెట్టడం చాలా అవసరం. అన్ని పార్టీల అభిప్రాయాలను ఇదివరకే తెలుసుకున్నారని. ఇప్పుడు కూడా మళ్ళీ తెలుసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు కూడా మళ్ళీ తెలంగాణాలోని నల్గొండ జిల్లాకు చెందిన మూడు లక్షల ఎకరాలు సాగులోకి వచ్చేటటువంటి ఈ పథకం గురించి మీరు అంత నెగ్గెట్టుగా, పట్టిపట్టనట్టు ఉండడం మంచి పద్ధతి కాదు. కాబట్టి అందరి ఒప్పేయన్నీ కావాలి. అధ్యక్షా ఒకటే ప్రశ్న అడిగాను క్లారిఫికేషన్ మీరు మిగులు జలాలు అంటున్నారు. తెలుగుగంగ తొందరగా కావాలి. రాయలసీమ ప్రజలకు రైతాంగం అవసరాలు తీర్చడానికి కమిటీమెంటు అయి ఉన్నాము పోయిన శాసన సభలో అన్నిపార్టీలు కూడా సిపిఐ, సిపిఎం... వేలు అయితే మిగులు జలాలు యివ్వమన్నాము. రాయలసీమ ప్రాంతానికి. అదే విధంగా రాయలసీమ పోరాటసమితికి కానీ గౌరవనీయులైన పెంగరెడ్డిగారు లాంటి వాళ్లు కానీ యిప్పుడు దానిని మాట్లాడవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. లేకపోతే మనరాష్ట్రంలో ఉన్న 3 ప్రాంతాలను చక్కగా చేసుకొనే బాధ్యత మన అందరి మీద ఉంది. కాబట్టి మాపార్టీ పరంగా మేము చాలా స్పష్టంగా చెప్పాము. మూడు ప్రాంతాల్లో కడు బీద ప్రాంతాలను గుర్తించి, దానికి ప్రత్యేక నిధులు

కేటాయింబాలని మేము ఎంతో చెప్పాము. అయితే తెలుగుగంగ మీగులు నేరు తేసుకోవాలనే ఢీరి సరిపోతుంది. ఎందుకంటే రిజర్వాయర్లు ఉన్నాయి. కాబట్టి మీగులు నేరు తేసుకు వెళ్లడానికి అవకాశం ఉంది. వర్షాధార ప్లాంతుంలో జూన్, జూలై ప్లాంతుంలో అక్క డున్నటువంటి రిజర్వాయర్లలో నేటిని మీరు సింపుకోవము. కానీ నల్గొండ జిల్లాలో శ్రీశైలం ప్లాజెక్టులో మాత్రం మీగులు జలాలు ఉండానికి అక్కడ ట్యాంకులు లేవు ఏమే లేవు. అది అసాధ్యం అవుతుంది. కాబట్టి నీకర జలాలను కేటాయిస్తున్నాము అని చెప్పడం తప్పు అధ్యక్షా! ఈ ప్లాజెక్టు మీద ఈ ప్రభుత్వం చెప్పడానికి నిర్ధారణ లేదు చిత్తశుద్ధి లేదు. తెలంగాణా ప్లాంతు పూజలకు అన్యాయం చేయాలనేటువంటి క్రూరత్వం వీరి మనస్సులో వుండి చెప్పడం లేదని నేను మనవి చెస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఎన్నిసార్లు వచ్చినా కూడా మీగులు జలాల గురించి మాట్లాడం లేదు. రైటు బ్యాంప్ కెనాల్కు 19 టి.ఎమ్.సి. ఎస్కూర్డ్ వాటర్ యిచ్చినారు. మాట్లాడడం లేదు. రైటు బ్యాంప్ కెనాల్కు 19 టి.ఎమ్.సి. ఎస్కూర్డ్ వాటర్ యిచ్చినారు. లెఫ్టుకు ఒక ఆలోచన రైటుకు ఒక ఆలోచన ఉంది. ఏమిటి మీరు, అంతేకాదు అధ్యక్షా! It is a very serious issue. మీకు తెలుసు సార్! ఎస్కూర్డ్ వాటర్ ఆర్.టి.సికి 19 టి.ఎమ్.సి. వాటర్ యిచ్చినప్పుడు 30 టి.ఎమ్.సి. ఎస్కూర్డ్ వాటర్ యివ్వడానికి మీరు ఎందుకు వెనుకకుపోతున్నారు. ఎస్కూర్డ్ వాటర్ లేకపోతే టిఎస్ సెక్టమ్ వెటబ్బ లేరు. గోదావరి డెవలప్మెంట్లో 45 టి.ఎమ్.సి. వాటర్ మనకు వస్తున్నాయి. ఈ 45 టి.ఎమ్.సి. వాటర్లో 30 టి.ఎమ్.సి. ఎస్కూర్డ్ వాటర్ యిస్తామని ప్రభుత్వం అంటేనే తప్పు. ఈ ప్లాజెక్టు కాదు. నల్గొండ రైతాంగాన్ని యింకా మీరు మోసపుచ్చే ప్రయత్నం చేయవద్దని మీద్యారా నేను మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, వారు మాట్లాడినటువంటిది చాలా గట్టిగా చెప్పారు. అంత గట్టిగా ప్రభుత్వం కూడా ఉంది. అయితే దుర్భవ్యం ఏమిటంటే - 'ఒక ప్లాంతుానికి అన్యాయం చేయాలని మీరు చేస్తున్నారు' అనే మాట గౌరవసభ్యులు - అలాంటి ఆరోపణ చేయడం న్యాయంకాదు. వారి లెక్కనే ఈ ప్రభుత్వానికి మూడు ప్లాంతుాల పట్ల సమానమైనటువంటి దృష్టితో మూడు ప్లాంతుాల అభివృద్ధికి ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసు కోవాలి. ప్రత్యేకంగా వెనుకబడినటువంటి తెలంగాణా ప్లాంతుాన్ని నిర్లక్ష్యం చేసే భావం లేదు. వారు యిందాక ఫారెన్ కరెన్సీకి సంబంధించినంత వరకు అభ్యంతరము చెప్పారని. ఈసారి బెండరు నోటీసులో స్పష్టంగా చెప్పాము. Payment will be made in rupee, in Indian Currency. అది కూడా క్లియర్ అయిపోయింది అధ్యక్షా! Availability of 30 T.M.C. of Krishna Water for S.L.B.C. is established on two consideration. (1) utilisation of the available carry over storage in Srisaillam and Nagarjunasagar Reservoirs to the 180 T.M.C. (2) studies on Srisaillam and Nagarjunasagar proved an excess rate of 92.5% which is more than average..... కాబట్టి ఈ స్టడీస్ యివి అన్నీ టెక్నికల్ గా వారినీ పోలీస్ వేయ డానికి కూడా ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. మరొక వైపున పని అవడం కాదు. అంత కావాలని వస్తే అప్పుడు డిస్కస్ చేసుకోవచ్చును.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ముఖ్యమంత్రిగారు ఉంటే చాలా మంచిది అని మా అభి ప్రాయం. ఎందుకంటే ఈ తాష్ట్రం తగలపడిపోయే పరిస్థితి వచ్చిందని నేను భావిస్తున్నాను.

తగల పెట్టెస్తున్నారు. By this answer..... మీరు హ్యవేగా ఉండాలి. మేము కూడా హ్యవేగా ఉండాలి. I think we are integrationists. ఇది నల్గొండ జిల్లా ప్రజలకు ఈ అన్నర్ అతనిపాతంగా మారిపోయింది. 42 కోట్లు 50 లక్షలు ఖర్చు పెట్టిన తరువాత. ఈ ప్రాజెక్టు central water commission నుంచి డిలెట్ అయిపోయింది. There is no availability for these tenders. యిప్పుడు యిచ్చిన గోవిల్ బెండర్లు కానీ యితరతృ కానీయింది. 'The central water commission in August, 1986 informed the State Government that, unless the water availability is firmly and clearly established for S.L.B.C. project, the examination of this project has been suspended for the present and the project is deleted from the list of pending projects in Central Water Commission.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, నాగేశ్వరరావు పర్మిషన్ యిస్తే ఒక్కమాట.....

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- నాకు తెలుసు అధ్యక్షా, యిప్పుడు నల్గొండ జిల్లా ప్రజలు క్షమించే పరిస్థితిలో లేరు. తెలంగాణకు అన్యాయం జరిగిందని అభిప్రాయం వస్తుంది. అన్ని పార్టీల వాళ్లు ప్రొటెస్ట్ చేయాలి. Whatever best we can do we have to do it. Technical answer.....యిచ్చి పోయేటటువంటి పరిస్థితి లేదు. ఎలాగో అన్నర్ యివ్వడం సాధ్యం అయ్యేది కాదు. యిది యిప్పటికి '1990-91 బేసిస్ మీద 950 కోట్లు రూపాయలు వెచ్చించింది. ఇప్పుడు యింకా అన్ని రేట్లు పెరిగినా బహుశ 1200 సి. డబ్ల్యు. సి. క్రియరెన్సు 1500 కోట్లు ఎస్.ఎల్.బి.సి. అవుతుందా కాదా అనే అభిప్రాయం నల్గొండ జిల్లా ప్రజలకు ఏర్పడింది. ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా సార్లు ఢిల్లీ వెళ్ళవస్తున్నారు. నీన్న కూడా వెళ్ళి వచ్చారు. యిది తగల పడిపోతూ ఉంటే సి. డబ్ల్యు. డగ్గర మాట్లాడి వస్తే మమ్ములను అందరినీ తీసుకొని వెళ్ళాలి. ఈ ప్రాజెక్టు ఎస్.ఎల్.బి.సి. కంప్లీటు చేయలేని పరిస్థితి వస్తే ఈ ప్రాజెక్టు కాదు. ఆంధ్రదేశంలో ఏ ప్రాజెక్టు పూర్తి అయ్యేటటువంటి పరిస్థితి లేదు. తరువాత మళ్ళా regional feelings వస్తాయి. Regional imbalances వస్తాయి. ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా సంతోషం ఉన్నారు. సెకండు ఇన్స్టిగ్నీ పూర్తిచేశామని, యిటువంటి పరిస్థితి వస్తే రాష్ట్రం తగలపడి శోయ పరిస్థితివస్తే మళ్ళీ ఏమి అవుతుందోనని మాకు అనుమానంగా ఉంది. All party meeting just like Sri Bangarappa at Delhi పెట్టి ఈ ప్రాజెక్టు కొనసాగించడంకోసం కావలసిన చర్యలు తీసుకోవాలి. All party delegation at C.W.C..... మీరు అందరినీ తీసుకొని వెళ్ళాలి ప్రాజెక్టు క్రియరెన్సు కోసం ప్రయత్నం చేస్తారా? లేదా?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- శ్రీ నాగేశ్వరరావు చాలా కాంప్రహెన్సివ్గా అడిగారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, నేను యాడ్ చేస్తాను అంటే..... నేను ఏమీ మాట్లాడేదండి ఈ అబ్జెక్షన్లు అన్ని 1986-88లో Inspite of their objections..... మరల మొత్తం సమాచారం 1991లో ముట్టొందండి. ఈ అబ్జెక్షన్స్ అన్నీ

చెప్పి అయిపోయింది నన్నుండు చేశారు. వారు అభ్యంతరాలు రెయిట్ చేసినా కూడా మరొక వైపు పని సాగిస్తున్నాము. వాళ్లు అభ్యంతరాలు సాటిస్ఫై చేసే నేను సమాధానము చెప్పాను. There is no information.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- డివిజన్ను ఎత్తివేశారు. No work is being done for the last two years..... ఒక రూపాయి కూడా ఖర్చు పెట్టలేదు. అవసరం అయితే విచారణకు మేము సిద్ధంగా ఉన్నాము. హౌస్ కమిటీ వేయండి. సత్యదూర మైనటువంటి విషయాలను చెబుతున్నారు. మేము క్వశ్చన్ చేస్తున్నాము. హౌస్ కమిటీ వేయండి రుజువు చేస్తాము.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, సమాచారము నాదగ్గర రెడీగాలేదు. కానీ వారు అటువంటి మాట ఎట్లా అయితే సత్యదూరం అంటున్నారో వారి ఆరోపణ సత్యదూరమని ఆధారరహితమనే మాట చెప్పతున్నాను. రెండవది ఈవేళ క్వశ్చన్ ఏమిటంటే మీకు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి ఎటువంటి ఉత్తర్వులు అయినా వచ్చినాయా? ఏమి చేశారనే దానికి జవాబు చెబితే మిగిలినవి అన్నీ అడిగితే ఎలాగంటే?

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా -

Mr. Deputy Speaker:- Mr. Raghuma Reddy Garu, the subject is very wide and the question is very narrow. క్వశ్చన్ అండ్ అన్సర్ సమయములో యింత వైడ్ సబ్జెక్టుకు సంబంధించి కంప్లెట్ అన్సర్ రావడం సాధ్యం కాదు. అందులో క్వశ్చన్ కూడ చాలా న్యాయంగా ఉంది. అట్ పార్ట్ మేటింగు విలీవి డిస్కస్ చేద్దామన్నారు గదా. You have to thrash out.

(ఇంటరప్షన్స్)

మినిస్టరుగారు, అట్ పార్ట్ మేటింగు ఎప్పటిలోగా పిలుస్తారు? విలీవి చేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను మీ ద్వారా వారికి చెప్పాను. ముఖ్యమంత్రిగారి ఎవలబుల్ టైమ్ చూచి సాధ్యమైనంత త్వరలో పిలుస్తామనే మాట చెప్పాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- ముఖ్యమంత్రిగారిని ఆ మాట చెప్పమనండి. నాగేశ్వర రావుగారు అడిగారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అట్ పార్ట్ మేటింగు పిలుస్తారు గదా, ఆ ఏరియాలో వున్న ఎం.ఎల్.ఏ.లను అందరినీ పిలుస్తారు, అట్ పార్ట్ లీడరును పిలుస్తారు.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- మాకు అవకాశం ఎందుకు యివ్వరు? I am representing the leader of the Opposition. నాకు ఎందుకు అవకాశం యివ్వరు?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మొట్టమొదట మీకు అవకాశం యిచ్చాను. మీరు వాడు కున్నారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

Sri M.Raghuma Reddy:- He is misleading the House. ఈ ప్రభుత్వానికి సిన్సియారిటీ లేకపోతే మేము కచ్చు మూసుకుని కూర్చోవాలా? ప్యాజెక్టును మంట కలుపుతుంటే మేము చూస్తూ వూరుకోవాలా? నల్లగొండ ప్రజలకు అన్యాయం జరుగుతూ వుంటే చూస్తూ వుండాలా? ప్రభుత్వానికి సిన్సియారిటీ లేదు కాబట్టి గత రెండున్నర సంవత్సరాల నుండి ఒక తట్టెడు మట్టి పోయలేదు, ఒక్క రూపాయి పని చేయలేదు. ఏమీటి యీ ప్రభుత్వం? మేము కామెగా వూరుకోవాలా? ఈ ప్రభుత్వానికి సిన్సియారిటీ వుందా? తెలంగాణ ప్రజలను రెవ్వగొడుతున్నారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ముఖ్యమంత్రిగారు ఏదో ఫర్మర్ యిన్ఫర్మేషను చెబుతారు, దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి (మక్తాబ్):- నాకు అవకాశం ఇస్తారా, లేదా అని అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇవ్వకూడదని లేదు. ప్రతివారికి యివ్వాలని ఉంది. కనీసం 150 మంది సభ్యులు డిమాండ్ యింటరెస్టు వున్నవారు వున్నారు.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- ఒక్కసారి కూడ నన్ను పిలువలేదు. అవకాశం ఇస్తారా లేదా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇస్తాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ సమస్యయొక్క తీవ్రత - యిది ఒక తెలంగాణకు సంబంధించింది కాదు, ఆంధ్రదేశానికి సంబంధించింది అని నేను భావిస్తున్నాను. ఆంధ్రదేశములో ఎక్కడ వెనుకబడిన ప్రాంతాలు వున్నవాటి విషయమై యీ ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోవడములో వెనుకాడదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అందుకే అపజేతారు.

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- ప్రత్యేకించి యీ ప్యాజెక్టు గురించి నల్లగొండ ప్రజలకు వున్నటువంటి భావాలు తెలుసు. కానీ ఒక సత్యం చెప్పకతప్పదు. నల్లగొండ జిల్లా ప్రజల భావాలు యీ విధంగా వచ్చినప్పుడల్లా కాలవ త్రవ్వడానికి డబ్బులు యివ్వారు గానీ అసలు పాడి వర్షుడు గురించి ఒక్కరు మాట్లాడలేదు అనాడు గానీ యీనాడు గానీ అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యం. రఘుమూరెడ్డి:- ఎవరు మాట్లాడలేదు?

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- దయచేసి నన్ను చెప్పనీయండి. సమస్య పరిష్కారానికి గానీ వాదులాడుకోవడానికి కాదు దేదా - ఎందుకు?

శ్రీ యం. రఘుమూరెడ్డి:- సమస్య కావాలి.

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- సమస్య కాదు.

శ్రీ యం. రఘుమూరెడ్డి:- సమస్య పరిష్కారం కావాలి.

శ్రీ యన్. జనార్థనరెడ్డి:- రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పారు. మొన్న పది కోట్లు ఇచ్చారు. పోయిన సంవత్సరం 5 కోట్లు ఇచ్చారనీ, 5 కోట్లు యిప్పినా 5 కోట్లలో పని జరిగింది. వందకోట్లు ఇచ్చిన రోజులు వున్నవి. అజా ఖర్చుపెట్టని రోజులు ఉన్నవి. మేకు తెలుసు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- మే ప్రభుత్వం ఏమి చేసింది?

Mr. Deputy Speaker:- No running commentary please.

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- నేను దీనిలో రాజకీయ లబ్ధి పొందడానికి ప్రయత్నం చేయడం లేదు. నేను విమర్శించడం లేదు. కానీ యిది జటిలమైనటువంటి సమస్య. గత ప్రభుత్వం ఏమి వ్యాసింది. గోదావరిని లింక్ చేస్తూ పోలవరంను లింక్ చేసినప్పుడు, దానిలో నుండి ఎన్నూర్ వాటర్ యిస్కామని సూచించారు. అట్లా అయితే పోలవరం వడ్డెవరకు పడి వుండమన్నారు సి.డబ్ల్యు.సి. వారు. అర్థం చేసుకోండి. అట్లా అయితే మేరు పోలవరం కట్టి నేరు వడ్డెదాకా దానికి మేము క్రియరెస్సు యివ్వలేము అన్నారు. లాంగ్ టర్మీవాటరు ఫెసిలిటీ చూపించమన్నారు. దానికొరకు తిరిగి మేము సి.డబ్ల్యు.సి. దగ్గర బేకప్ చేశాము. నాగేశ్వరరావుగారు అన్నారు. కానీ ఒక బృందంగా పోయినంత మూత్రాశ్వాస కాదు. బిక్కికట్లా మనము జస్టిఫై చేయగలిగి వుండాలి. దానికొరకు ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. సమ్మతం వుంది. తేగలము, నేను ఎన్నూరెస్సు కేసుకున్నాను. అందుకని అధ్యైర్యముతో మేము బెండర్సును పిలిచాము. గ్లోబల్ బెండర్సు పిలిచాము. విద్యాసాగర రావుగారు అన్నారు. గ్లోబల్ బెండర్సు పిలిస్తే ఫారీన్ ఎక్స్ఛేంజ్ ఏబి అనీ We have categorically said that we are going to pay in rupees అనీ చెప్పాము. అందువల్ల దీనిలో విత్తకుద్ధి భేకుండా వుండేది లేదు. అదికూడ గాకుండా నల్లగొండ జిల్లాకు ప్రయోజనం కలిగిందే మరొక కార్యక్రమం సాధించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. నాకు తెలుసు, నల్లగొండ, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలు యీ ప్రాంతములో అక్కడ అనంత పురం జిల్లా, ఎటువంటి పరిస్థితులకు గురి అవుతున్నదో - అనంతపురంకు నేరు కేసుకు పోవడానికి అవకాశాలు లేవు. ఇక్కడ అవకాశాలు వున్నవి. వాటిని ఎక్స్ ప్లాయిట్ చేస్తాము. నేను త్వరలోనే యీ అసెంబ్లీ సెషను అయిపోయే లోపలనే ఆర్టీ పార్టీ సమావేశమును పిలిచి, ప్రశ్నకించి నల్లగొండ జిల్లా శాసనసభ్యులను, పార్లమెంటు సభ్యులను కూడ పిలిచి, పార్లమెంటు సభ్యులు భేకవోయినా, శాసనసభ్యులు వుంటారు గాబట్టి - దీని విషయమై కూలంకషంగా చర్చిస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. మేరు ఆందోళన పడనక్కర లేదనీ, మే ఆందోళనను గ్రహించాననీ మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యం. ఓంకార్ (నర్సంపేట):- ఒక యిన్స్పెక్షన్ అడుగుతాను. ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం యిప్పినందుకు చాలా సంతోషం. మేరు బెండర్సు పిలిపింది ఏ పనికొరకు? దాని కాస్ట్ ఎంత, ఎస్టిమేట్స్ ఎంత; ఎప్పుడు పిలిచారు; ఆ వర్కు పేరు చెప్పండి. రెండవది, ఏదైతే వారు చెబుతున్నారో - రైట్ బ్యాంక్ కెనాల్ ప్రారంభించబడ బప్పుడే రెవ్నెయూ డివిజన్ రెగ్యులేటరీ కూడ కట్టాలని అనుకోవడం జరిగింది. కానీ రెవ్నెయూ డివిజన్ రెగ్యులేటరీ నిర్మాణానికి 1978-79 లోనే అప్పటి ప్రభుత్వ వాయాములోనే డ్రాఫ్ట్

10-20 సంస్కారాలు వేసి పారవేశారు. పొలిటికల్ గా దీనిని తీసుకుపోయి, యిది అయ్యేదీ కాదు, పోయేదీ కాదు అట్లా వుండండి అని బాధ్యతగల యింజనీర్లు, రాజకీయ నాయకులు చెప్పి దీనిని పాడువేశారు. గోదావరి నీరు తెలంగాణాకు పనికి వస్తుంది. కృష్ణానీరు ఇటు పనికి వస్తుందనే విధంగా ప్రాంతీయ విభేదాలు దృష్టిలో పెట్టుకొని షెసి దీనిని యింతవరకు నాశనం చేశారు. నేను యిప్పటికైనా ముఖ్యమంత్రిగారికి తమద్వారా మనవి చేసేదేమంటే, యిదేదో మీరు తరువాత వచ్చిన పరిణామాలకు బెక్కికట్టగా వారు ఏమన్నారు, వేరు ఏమన్నారు అనేది చూడకుండా, ఒక పనికట్టుకొని యిదివరలో దీనికి జరిగిన దహన సంస్కారాలను దృష్టిలోవుంచుకొని, రాజకీయ దృష్టితో, ప్రాంతీయ విభేదాల దృష్టితో, కుత్సిత స్వార్థపరత్వంతో దానిని నాశనం చేసారు గాబట్టి మళ్ళీ దానికి ప్రాణం పోయి దానికి, దానిని అమలు జరుపడానికి యిదివరకు ప్రభుత్వం యిచ్చిన హామీలు వున్నవి. కొత్తగా యిచ్చేదీ కాదు. ఎన్యూర్డు వాటరు నల్లగొండ జిల్లాకు రావలసినటువంటిది కాబట్టి - తీవ్రమైనటువంటి ప్రయత్నం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- Narsi Reddy Garu, I think...యీ సెషను లోపల పిలుస్తూ ఆన్నారు - రాఘవరెడ్డిగారు, యీ సెషను పూర్తిఅయ్యే లోపల మీ అందరితో సమావేశము చేస్తామన్నారు.

శ్రీ యం. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా, తమద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరేదే మంటే, యీ సమస్య తెలంగాణ ప్రజల మనస్సులలో రగులుతున్నది. ముఖ్యంగా నల్లగొండలో ఒక ఉద్యమం రాబోతున్నది. కాబట్టి రీజినల్ యింజనీరింగ్స్ లో తొలగించడానికి యీ ప్రభుత్వం కూడ అన్నిప్రాంతాలకు న్యాయం చేస్తుందనే భావం ప్రజలలో వచ్చే విధంగా, కర్నాటక శాసనసభలో ఏవిధంగా అయితే కావేరీ గురించి ఒక రెజల్యూషన్ పాసు చేశారో కేంద్రప్రభుత్వాన్ని జలసంఘాన్ని అభ్యర్థిస్తూ, అదేవిధంగా పెంటినే యీ ప్రాజెక్టును పెండింగ్ ప్రాజెక్టుల లిస్టులో వుంచమని, దానిని జలసంఘం యొక్క సాంకేయ యివ్వమని, యీ హౌస్ ద్వారా - లీడరు ఆఫ్ ది హౌస్ ను కోరుతున్నాను - ఒక రెజల్యూషన్ పాసుచేస్తూ - కేంద్రప్రభుత్వాన్ని అర్థించాలని మనవి చేస్తున్నాను. వారు రెజల్యూషన్ మూఫ్ చేయాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు ఆల్ పార్టీ మీటింగులో డిస్కస్ చేయండి. The House will act accordingly. The discussion on this subject is closed. We are going in Zero Hour.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, బెండర్లు దేనికి పిలిచారు అనేమాటను చెప్పిస్తామన్నారు. కాని యింతవరకు ఆ మాట రాలేదు. బెండర్లు పిలిచింది పరిశీలనకొరకా - పడుతుందా పడదా అనే పరిశీలన చేయడానికా? లేకపోతే టన్నేజీ కొరకా? దీనికి పిలిచారు? దాని కాస్ట్ ఎంత? అది ఎంత కాలములో పూర్తి అవుతుంది? దానికి కేబిగారికట్టగా సమాధానం చెప్పమనండి. అది చెప్పకుండా పూర్తికే మాటలు చెబితే ఏమీ లాభం?

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- ఇది ప్రాజెక్టు యిన్వెస్టిగేషన్ - టన్నేజీగా నిర్ణయించి, యీ ప్రాజెక్టు డిజైన్ అంతా తయారుచేసి యివ్వమని - రెండు టన్నేజీ 46 కిలోమీటర్లు - పారిన బెక్కాలజీ దీనిలో యిన్వార్ట్స్ కావాలని, 450 లక్షలతో, 15 నెలల్లో దీనికి యివ్వాలని బెండరు పిలిచాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఒక తీవ్రమైన అనుమానం ప్రజలలో పని చేస్తున్నది. అది పడుతుందో, పడదో అని చూడడానికి పరిశీలనకోసం బెండ్రుగు పిలిచింది అనే ప్రచారం జరుగుచున్నది. అసలు పరిశీలన కోసమా, ఉన్నట్ తృప్తికొనడానికే కోసమా మీరు బెండ్రుగు పిలిచింది అనేది స్పష్టపరచాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- ఉన్నట్ తృప్తికొనడానికే రిపోర్టు రాసిందే, ఎన్నిమేటు చేయనిదే ఉన్నట్ తృప్తికొనడానికి ఎలాగ పలుకుతున్నారు? కాబట్టే నిర్ణయించింది - రిపోర్టు ఇరిగేషన్ కాదు, ఉన్నట్ is the best method అని అనుకున్నాము. దానిమీద ఉన్నట్ తృప్తికొనడానికి ప్రోజెక్టు రిపోర్టు తయారుచేసి - ఫారినీ టెక్నాలజీ ఇన్వెస్టు చేసేవిధంగా ఉండడానికి బెండ్రుగు పిలిచాము. ఎందుకంటే Indian technology is not available to have it. 46 కిలోమీటర్ల దూరం తృప్తికొనడానికి పాసిఫిక్ లేదు కనుక ఫారినీ టెక్నాలజీ ఇన్వెస్టు చేసేదానికి ప్రోజెక్టు రిపోర్టు ఇవ్వడానికి పిలిచాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- 15 మాసాలు కేవలం పరిశీలనకే సరిపోతే ఇక ఈ తరువాత తృప్తికొనడానికి ఎన్ని సంవత్సరాలు పడుతుంది?

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- శ్రీ రాఘవరెడ్డిగారు - దబ్బం పెట్టి చెబుతాను. ఇంత పెద్ద ప్రోజెక్టు 15 మాసాల లోపల ఇవ్వగలిగేవారికి శిలా విగ్రహాలు పెట్టించవచ్చు. అంత సులభంగా 15 మాసాలు అంటే - వారు రావాలి, చేయాలి. 15 మాసాల లోపల 46 కిలోమీటర్లలో ఏ ఏ సాయిలు ఉన్నాయో ఇన్వెస్టిగేట్ చేయాలి. అవన్నీ ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. 15 మాసాల లోపల ఇవ్వగలిగిన వారినే మీరు ఏమైనా తేసుకొని రాగలిగితే సంతోషమే.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మేము తేసుకొని రావడం కాదు. 2000 సంవత్సరం తరువాత శ్రీ రోశయ్యగారు చెప్పిన వాదం - ఛాన్సు కూడా పోతుందన్నది మా ఆవేదన. అంతకంటే వేరే ఆవేదన కాదు. 2000 సంవత్సరానికి అది నిర్మించబడితే ఉన్నట్లు, లేకపోతే దాని జాగాలో అది వోయినట్లు. అందువల్ల ప్రభుత్వం ఏదో పేరు పెట్టి దానిని ఎగగొట్టే ప్రయత్నం చేస్తుంది అనే అనుమానం వస్తుంది.

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- దయచేసి అటువంటి ఆరోపణలు చేయవద్దని మనవి చేస్తున్నాను. నేను చెప్పాను. ఏదో మిమ్ములను మభ్యపెట్టడానికి కానే కాదు. ఎవరినీ మభ్యపెడతారు? ఎందుకు మభ్య పెట్టాలి? మభ్యపెట్టడానికే కాలువలు త్రవ్వారు అసలు సంగతి చూడకుండా.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అలాడు వారినే కూడా అడిగాము.

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- నల్గొండ సభలో మార్గదర్శిగారి సమక్షంలోనే చెప్పాను. ఇంతకన్నా పచ్చిమోసం చేసింది మరొకటి లేదు. కాలువలు త్రవ్వకున్నారు. అసలు సంగతి ఇంతవరకు ఏమీ చూడలేదు. అందుకనే ఈ ప్రభుత్వం ఉన్నట్, రిపోర్టు...
(ఇంతరవ్వన్నీ)

దయచేసి నన్ను మాట్లాడనీయండి.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమూరెడ్డి:- ఆ రోజున మేము ఉన్నట్ కోసం.....

(ఇంతరవ్వన్నీ)

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- నేను మొదటిగా చెప్పాను. ఈ సమస్య వాదులాడు కున్నంత మాత్రాన పరిష్కారం కాదు. పరిష్కారం చేసేదానికి ప్రయత్నంచేసి ముందుకు సాగి పోతామని నేను మనవిచేస్తున్నాను. అందుకని నేను చెబుతున్నాను. దానిని పరిశీలించడం వరకే కాదు, పరిశీలించి ఒక అడుగు ముందుకు సేసాము ఈ విషయంలో. అందువల్ల మభ్యపెట్టడానికి శ్రీ రాఘవరెడ్డిగారు అంటూ ఉంటే నేను చెప్పాను. మభ్య పెట్టడానికైతే ఇది కాదు దారి. మభ్యపెట్టడానికి అయితే కాలువలు త్రవ్వకున్నారు. అసలు సంగతి వదలివేసి అని చెబుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

అందుకే అందరినీ పిలిచి ఒక మీటింగు పెడతామని అంటున్నాము. ప్రశాంత వాతావరణంలో దీనిని డిస్కస్ చేసి సమస్యకు ఇంకొక అడుగు ముందుకు వెళుదానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr. Deputy Speaker:- We will go to 304.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా,.....

Mr. Deputy Speaker:- That answer has abundantly come.

శ్రీ రాఘవరెడ్డిగారు ఒక కామెంటు చేస్తే అయిన దానికి ఎదురు కామెంటు చేసారు. We cannot further go. Please leave it there.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా,...

Mr. Dy. Speaker:- Today is the non-official day. If you all agree, we shall discuss it in the Zero Hour, if you are very particular about the Zero Hour. Mr. Sivaramakrishna, you may mention....

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా,.....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఆల్ పార్ట్ మేటింగు ఉంది. అవసరమైతే మళ్ళీ అసెంబ్లీలో వచ్చే అవకాశం ఉంది.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నాకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు నేను చొరబెట్టు చేస్తున్నాను.

(శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డిగారు తన సీటునుంచి లేచా వెళ్లి వెక్ లో కూర్చోనిరి).

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మెయిన్ అపోజిషను పార్ట్ డెప్యూటీ లీడరు అయిన మీరు అట్లాగే వెళ్లి ఎలాగ?

(ఈ కోగా శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి, శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డిని సీటుకు తీసుకొని వెళ్లిరి)

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- మీరు ఇచ్చే గౌరవం అది. నేను చెప్పేది చెప్పనేయక నోతే ఎలాగ?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు చేసిన పద్ధతి అలాగ ఉంది.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- ఇది పద్ధతి కాదు. మీరు ఇచ్చే గౌరవం అలాగుంది. నేను చెప్పేది చెప్పనేయకుండా పోతే అది హామీలియేషను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అసలు బిజినెస్ను నడవనేయడం లేదు. మీరు ఇచ్చే గౌరవం అదీ ఉంది.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- నేను చెప్పేది చెప్పనేయకపోతే ఎలాగ?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అప్పటి తెలుగుదేశం పాలనో ఇప్పుడు చెప్పడం దేనికి?

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- మేరే మాట్లాడితే ఎలాగ? అప్పుడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అది లిఫ్ట్ అనే ఉద్దేశంగా కామన్ కెనాల్ త్రవ్వించి. కామన్ కెనాల్ పైన అక్కంపల్లి దగ్గర రిజర్వాయరు చేసింది. ఆ ప్రభుత్వం ప్రజలకు నేళ్లు ఇవ్వాలనే సదుద్దేశం చేస్తే ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ప్రజలను మోసం చేయాలని రెండు సంవత్సరాలుగా ఒక తట్టిడు మట్టి కేయడానికి ఒక రూపాయి కూడా ఖర్చు చేయడానికి ఇవ్వని పరిస్థితి ఉంది.

Mr. Deputy Speaker:- Being the Leader of the Opposition.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- అప్పుడు కేంద్రప్రభుత్వం మోసం చేసింది. ఇప్పుడు ఇక్కడ ఈ ప్రభుత్వం మోసం చేస్తున్నది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీ గొప్పలు చెప్పుకున్నారు కదా, ఇక వదలి వేయండి.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- నల్గొండ ప్రజలనోటిలో ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం దుమ్ముకొడుతున్నందుకు నిరసన తెలియజేస్తూ కూర్చుంటున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

రోడ్డు, భవనముల శాఖామంత్రి (శ్రీ జె.సి. దివాకర రెడ్డి):- అధ్యక్షా, . . .

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రులకు సభ్యత లేదు.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- మీకు సభ్యత లేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- శ్రీ మాధవరెడ్డిగారు డిస్ఆర్డర్లో మానర్ తప్ప అర్డర్లో

మానర్కు రావడం మీకు అలవాటు లేదు. please learn the procedure.

ESTIMATION OF CERTAIN WORKS OF A.P.S.E.B. IN NELLORE DISTRICT

51-

4274-Q-Sri Nallapareddi Srinivasul Reddy:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) the estimated cost of each one of the following works of the Andhra Pradesh State Electricity Board in Nellore District:

(1) Installation of new transformer for the lift irrigation scheme at Vuchaguntapalem in Bagadarthi Mandal.

(2) Electrification of N.S.R. Girijan Colony (West of Madras-Calcutta Road) of Regadichelika in Kodavalur Mandal.

(3) Installation of 25 KV Transformer near the school at Patha Vangallu in Kodavalur Mandal.

(4) Electrification of Arundhateeyapalem (Scheduled Castes Colony) at Rudravaram in Kota-Model Mandal; and

(b) When will the above works are likely to be started and completed?

A-(a) (1) The estimated cost for installation of New Transformer at Vuchaguntapalem is Rs. 76,160/-.

(2) No application in respect of this colony, is received by APSEB. The estimate will be prepared after the receipt of Panchayath L.T. Application.

(3) The estimated cost for Installation of 10 KV Transformer at 'Pathavangallu' is Rs. 40,000/-.

(4) The estimated cost of Electrification of 'Arundhateeyapalem' (S.C. Colony) at Rudravaram in Kota Mandal is Rs. 32,000.

(b) (1) The installation of New Transformer works for L.T. Scheme at Vuchaguntapalem will be started soon after the receipt of the subsidy amount of Rs. 61,160 from EE/APSIDC/ Nellore and the works will be completed in a period of about 6 months after payment.

(2) The Electrification works of NSR Girijan Colony will be taken up after the receipt of 'Application' sanction of estimate and the works will be completed within 6 months after receipt of subsidy.

(3) Erection of only 15 KVA single phase transformer is actually sanctioned in view of only single phase loads. The works of installation of transformer have already been commenced and will be completed within 3 months.

before the end of March, 1992.

HIKE IN THE PRICE OF FOREST PRODUCE

52-

4327-Q-Sri Chikkala Ramachandra Rao:- Will the Minister for Forests be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the prices of forest produce like Bamboo and Timber have been increased due to regular supply to the Industries and Paper Mills.

(b) whether it is also a fact that forest wealth decreased if Paper Mills are set up in a large number; and

(c) the steps taken to raise the plants on large scale in order to supply the produce to industries and Paper Mills?

A-(a) No Sir.

(b) Yes, Sir. If more Paper Mills are established, the demand for forest raw material increases, thereby increasing the pressure on forest wealth the available scarce-resources.

(c) the present situation of large gap between production and demand which was due to increase in population and expansion of the existing wood based industries, a change in the forest policy was foreseen and the Government started thinking of various measures to conserve the forests create, additional sources and substitution of resources etc., as well as to keep the Industry going as both are required for the development of the Country and Socio-economic analysis of people and their upliftment. As a first step the Government has set up the A.P. Forest Development Corporation Ltd., in 1975 to raise plantations mainly of Industrial wood using institutional finances. A policy decision has also been taken not to promote any more wood based industries in Andhra Pradesh State. The Government have also advised other wood consuming units, who were using wood as fuel to change over to coal or other substitutes. The existing wood based industries were also advised to think of alternate raw materials and promote alternative sources of wood outside the forests involving private farmers in Social Forestry practices.

INCLUSION OF AGNIKULAKSHATRIYAS IN B.CS LIST

53-

5518-Q-Sri Swamy Malladi:- will the Minister for Backward Classes Welfare be pleased to state:

whether there is any proposal to include 'Agnikulakshatriyas' and Vanniars of Nellore District in Backward Classes List?

A-Agnikulakshatriyas are already included in the list of Backward Classes under Group 'A'-inclusion of Vanniar community in the list of Backward Classes will be examined by the proposed new Backward Class Commission to be appointed.

DECREASE OF GROUND WATER TABLE IN TELANGANA

54-

1699(Y)-Q-Sarvasri K. Ramakanth; C. Muthyam Reddy, N.Anjaneyulu and K. Gangadhar:- Will the Minister for Ports and Groundwater be pleased to state:

(a) whether it is a fact that groundwater table is decreasing gradually in Telangana Area; and

(b) if so, the scheme proposed to be taken up to improve the same??

A-(a)-it is observed that groundwater levels are declining in small localised pockets in some of the districts of Telangana Region namely, Nizamabad, Medak, Rangareddy, Warangal and Mahabubnagar Districts;

(b) 209, Percolation tanks were constructed for recharging of groundwater wherever the decline of water table is reported in Telangana Districts along with other drought prone districts of the State.

55-

3893-Q-Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi:- Will the Minister for Ports and Groundwater be pleased to state:

(a) the estimated cost of each one of the following lift irrigation schemes is Nellore District;

(i) Lift Irrigation Scheme from Ballavolu Drainage Scheme (Chennayamadugu) to irrigate the lands in Ramareddipalem, Ankulapatur, Vaddikandriga, Udathavaripalem, Vallipadu, Pallamalakandriga, Pallamala and other villages in Chillakur mandal;

(ii) Attivaran Lift Irrigation Scheme in Ogili Mandal;

(iii) Nemallapudi Lift Irrigation Scheme;

(iv) Lift Irrigation Schemes for Vedicherla, Reddigunta etc., and

(b) the time by which the said works will be started and completed?

Sl. No.	Name of the Scheme	Estimate cost Rs. in lakhs.	The time of by which the said works will be started and completed.
(1)	(2)	(3)	(4)
1.	LI Scheme from Ballavolu Drainage Scheme (Chennayamadugu) to irrigate the lands in Ramareddipalem, Ankulapatur. Vadikandriga, Udathavari-palem, Vallipedu, Pallamalakandriga, Pallamala and other villages.	5.38	Preliminary Investigation completed. Under preliminary investigation.
2.	Attivaram LI Scheme in Ojili Mandal.	5.00	Estimate under Scrutiny by the S.E., I.C., Nellore.
3.	Nemallapudi LI Scheme	1.376	Filter points were proposed instead of bore wells. The preliminary investigation has been completed.
4.	Vedicherla LI Scheme	-	The scheme is found not feasible due to non-availability of sufficient water.
5.	Reddigunta		Under preliminary investigation.

(b) After completion of procedure with reference to Col.4 above.

MINIMUM WAGES TO HOTEL WORKERS

56-

5008-Q-Sarvasri A. Madhava Reddy, T. Seetharam, T. Penchalaiah, K. Vivekananda, Chikkala Ramachandra Rao, N.Chandrababu Naidu, K. Kala Venkata Rao, P. Indra Reddy and K.Chandrasekhara Rao:- Will the Minister for Labour, Employment and Housing be pleased to state:

(a) whether the Government have revised the minimum wages to Hotel Workers in the first week of June, 1991 and if so, the rates fixed for different zones and for different categories; and

(b) whether the minimum wages announced are in accordance with the revision of rates of eatables during the last three years?

A-(a) Yes, Sir. The rates fixed for different zones and for different categories are shown below;

Sl. No.	Designation of Employee	Basic Wage	
(1)	(2)	(3)	
		ZONE-I Rs.	ZONE-II Rs.
1.	Manager	1350/-	1080/-
	<u>CATEGORY-A</u>		
2.	Accountant	1080/-	945/-
3.	Head Cook		
4.	Sarak Master		
5.	Head Baker		
	<u>CATEGORY-B</u>		
6.	Assistant Manager	945/-	880/-
7.	Swimming Coach		
8.	Asst. Accountant/ Accounts Clerk		
9.	Typist		
10.	Cook		
11.	Baker		
12.	Cashier		
	<u>CATEGORY-C</u>		
13.	Assistant Cook	850/-	810/-
14.	Supervisor		
15.	Telephone Operator/ Telephone Switch Operator		
16.	Clerk		
17.	Bill Writer		
18.	Stores Keeper		
19.	Grinder		
20.	Steward		
21.	Barman		
22.	Receptionist/Enquiry Clerk		
23.	Driver		
24.	House Keeper		
	<u>CATEGORY-D</u>		
25.	Pantryman	810/-	750/-
26.	Suppliers/Servers including Waiters		
27.	Coffee/Tea Maker/Ice- cream or Cool Drink maker		
28.	Electric Grinder		

29. Watchman	
30. Utencil Cleaner	
31. Room Boy or Room Assistant	
32. Vegetable Cutter	

CATEGORY-E

33. Helper in Kitchen	
34. Cleaner including Table Vessel Cleaner or Floor Sweeper.	
35. Mali	
36. Sweeper	750/-
37. Cycle Stand Boy	675/-
38. Security Guard	
39. Masalchi	
40. Fireman	
41. Swimming Pool Sweeper or Cleaner.	

(b) The revision is based on all relevant considerations.

MURDER OF SARPANCH OF THIMMAPUR VILLAGE

57-

3068-Q-Sri G. Muddukrishnama Naidu:- Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Sri G. Mohan Reddy, Sarpanch of Thimmapur Village in Karimnagar District was murdered by some miscreants on the night of August, 1990; and

(b) if so, the action to be taken against the persons responsible?

A-(a)-Yes, Sir.

(b) A case in Crime No. 75/90 was registered on 11.8.90 and all the accused were arrested and remanded to judicial custody. The case has been charged and is pending trial.

ATTACK ON THE VILLAGERS OF TIRUMALAGIRI MANDAL

58-

3196-Q-Sri N. Chandrababu Naidu:- Will the Minister for Home be pleased to state;

(a) whether it is a fact that on June 30th, the Police attacked the villagers of Tirumalagiri Mandal Head Quarters and beat them indiscriminately and created terror; and

(b) if so, the reasons therefor?

A-(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

BOMB ATTACK IN MUSLIM JUNG BRIDGE AREA

59-

3204-Q-Sri N. Chandrababu Naidu:- Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) whether it is a fact that a bomb attack was made in the Muslim Jung Bridge area of the old city on 9th of July, 1990;

(b) the number of persons died in the said attack; and

(c) the action taken against the culprits?

A-(a) Yes Sir. However it occurred on 6.7.90 and not on 9.7.90.

(b) Two persons died while they were under going treatment in Osmania Hospital, Hyderabad.

(c) Three persons were found responsible and two were arrested on 26.8.1990. The third accused died in Police encounter at Malakpet. The charge-sheet has been filed on 29.11.90 and the case is pending trial.

MURDER OF CHITTALURU SANTHA

60-

3434-Q-Sarvasri P. Nageswara Rao, G. Yadagiri Reddy, V. Narayana Rao, C. Vittal Reddy and M.B. Chowhan:- Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Chittaluru Santha was murdered for dowry on 29th April, 1989 in Chirraguduru village under the limits Motkuru Police Station in Nalgonda District; and

(b) if so, the action taken to apprehend the culprits?

A-(a) No, Sir. It is a suicidal death by consuming poison due to harassment for more dowry.

(b) A case in Cr.No. 50/89 was registered at Mothukur Police Station on 30.4.89. Two accused were arrested, one surrendered in the court and other one obtained anticipatory bail. The case was charged on 31.5.90 and is pending trial in the Court of Asst. Sessions Judge, Bhongir.

INCREASE IN WAY-LAID CASES IN TWIN CITIES.

61-

3634-Q-Sri C. Narsi Reddy:- will the Minister for Home be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the incidents of way-laid cases in twin cities are in increase;

(b) if so, the number of cases that took place during 1988, 1989 and so far in 1990; and

(c) the steps taken to prevent them?

A-(a)-Yes, Sir.

(b)-In 1988-94. In 1989-99. In 1990-97.

(c) 1. Constant day and night patrolling has been organised while maintaining constant surveillance over the M.O. Criminals to prevent such incidents.

2. The persons responsible for such crime were arrested and remanded to judicial custody.

3. Further surprise frisking operations have been conducted besides serving special crime beats at all vulnerable points to prevent such incidents.

DEATH OF RAVINDRANATH CHOWDARY, MINISTER, PANCHAYAT RAJ

62-

3943-Q-Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddy:- Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) whether the death of Sri Ravindranadha Chowdary, Minister for Panchayat Raj was not a natural death;

(b) is it a culpable homicide amounting to murder;

(c) whether the late Minister was beaten before his death and his clothes also were torn;

(d) where is the scene of offence any why post-mortem was not conducted on the dead body;

(e) what are the facts revealed by the grand daughter of the late Minister, who was eye witness on the scene of offence; and

(f) why culprits were not booked and action taken by filing a charge sheet? whether Judicial Enquiry will be conducted by a sitting judge of either Supreme Court or High Court?

A-(a)-No, Sir.

(b) No, Sir.

(c) No, Sir.

(d) After swearing- in ceremony on 22nd Dec., 1990, the late Minister, who was a heart patient suffered a massive heart attack at about 1.30 P.M. and was immediately rushed to Apollo Hospital, where the Doctors proclaimed him dead after making all efforts to resuscitate him. Since he died of natural death. No postmortem was conducted. Further none of his relations complained that his death was not natural.

(e) The Grand-daughter of late Minister who was with him at the time when he had a heart attack did not complain or reveal anything to the Police regarding the manner of death of her grand-father..

(e) Does not arise.

STABBING OF PERSONS IN TWIN CITIES

63--

4264-Q-Sri P.V. Krishna Rao:- Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) the number of men, women and children stabbed in the twin cities of Hyderabad and Secunderabad during the years 1988, 1989 and 1990; and

(b) the number of them succumbed to the injuries?

A-(a)

	<u>1988</u>	<u>1989</u>	<u>1990</u>
Men	405	508	783
women	38	12	57
Children	25	4	21

(b)

	<u>1988</u>	<u>1989</u>	<u>1990</u>
Men	42	54	171
Women	4	3	13
Children	6	-	16

RAPE OF A MARRIED WOMAN AT TOPUCHARLA, VEMULAPALLI MANDAL

64--

5105-Q-Sarvasri N. Chandrababu Naidu, Chikkala Ramachandra Rao, K. Ramakanth, A. Madhava Reddy, B. Gopalakrishna Reddy, Y. Ramakrishnudu and M. Raghuma Reddy:- Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) whether it is a fact that one married woman worker was gang raped by some persons at Topucharla Village of Vemulapalli Mandal on 8th March, 1991; and

(b) if so, the action taken to apprehend the accused.

A-(a) Yes, Sir.

(b) A case in Crime No. 17/91 U/S 376 R/W 511 IPC at Vemulapally Police Station has been registered. All the four accused were arrested on 12.3.1991 and sent to judicial custody. The case has charged and is pending trial.

RAID ON HARIJAN COLONY OF SIRIPURAM VILLAGE

65-

5112-Q-Sarvasri N. Chandrababu Naidu, A. Madhava Reddy, Y. Ramakrishnuadu, L.B. Dukku and M. Raghuma Reddy:- Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) whether it is a fact that a Harijan Colony of Siripuram Village in Nalgonda District is raided and attacked with lethal weapons on 5th June, 1991; and

(b) if so, the action taken so far against culprits?

A-(a)-Yes, Sir.

(b) Three cases were registered in Crime No. 59/91, Cr.No. 60/91 and Cr.No. 61/91 of Munagala Police Station. All the accused were arrested on 13.6.1991 and remanded to Judicial Custody.

BEATING OF TRIBAL WOMAN BY C.I. OF MADANNAPET POLICE STATION

66-

5266-Q-Sarvasri Ch. Vidyasagar Rao, R. Ravindranath Reddy and Baddam Bal Reddy:- Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Tribal Woman by name Bitchi was beaten by Circle Inspector of Madannapet Police Station on 9th July because of false complaint; and

(b) if so, the action against the complainant and Circle Inspector?

A-(a)-No, sir.

(b) Does not arise.

LIFE IMPRISONMENT TO PRISONERS

67-

5307-Q-Sarvasri P. Nageswara Rao, Mohd. Rajab Ali, G. Yadagiri Reddy, D. Chinnamallaiah, K. Biksham, C. Vittal Reddy and V. Narayana Rao:- Will the Minister for Home be pleased to state:

(a) the number of prisoners undergoing life imprisonment in the State; and

(b) whether the Government have announced to abolish the punishment in this year in connection with Dr. Baba Saheb Ambedkar's Centenary Celebrations?

A-(a)-There are 1729 prisoners undergoing life imprisonment as on 31.7.91.

(b) No, Sir.

CONSTRUCTION OF BEACH PARK AT KAKINADA

68-

855-Q-Sri Chikkala Ramachandra Rao:- Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the construction work of the "Beach Park" at Kakinada, East Godavari District has been stopped after spending sufficient amount;

(b) if so, the amount spent so far on it; and

(c) the steps proposed to be taken to complete the same?

A-(a) A site measuring Ac.19.50 cents belonging to Port Authorities, Kakinada has been earmarked for development of park in the beach opposite to Nagarjuna Fertilizers and Chemicals Limited Canteen on Port Road. The development of park has been taken up by a Committee consisting of both officials and non-officials under the Presidentship of the District Collector, and Convenorship of the Municipal Commissioner, Kakinada. Some of the works like skating ring, swimming pool, pavements, plantation, landing jetty etc., have yet to be taken up. This has been stopped due to paucity of funds in the Municipality.

(b) An amount of Rs.35,50,694 has been spent so far on the construction of the park.

(c) Additionally Rs. 65 lakhs is required for the completion, as per the original proposal. But, due to paucity of funds, the Kakinada Municipality is not in a position to complete the Park. Efforts are being made to involve corporate institution with the development of the Park.

DRINKING WATER TO KOTHAGUDEM TOWN

69-

2198-Q-Sri V. Venkateswara Rao:- Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to provide drinking water facilities to Kothagudem Town from Kinnerasani Project near Mylaram; and

(b) if so, the details thereof?

A-(a)-Yes, Sir.

(b) In G.O.Ms.No. 509, M.A. dated 21.12.90 administrative sanction has been accorded to the Kothaguden Water Supply Improvement Scheme with Kinnerasani Reservoir as source at an estimated cost of Rs.860 lakhs. To make a beginning of the said scheme, sanction has been accorded for incurring an expenditure of Rs. 20 lakhs during the year 1990-91. A provision of Rs.50 lakhs is provided in the Budget estimates for the year 1991-92 for the scheme.

GARBAGE ON THE MAIN ROAD OF OSMANIA HOSPITAL

70-

3419-Q-sri S. Satyanarayana Rao:- will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the dumping of garbage on the side of the main road leading to Osmania General Hospital is causing inconvenience and health hazards to the public;

(b) whether it is also a fact that the rubbish thrown away on the road side by the Osmania Hospital is causing health hazard to the patients in the Hospital;

(c) whether it is also a fact that the Municipal Corporation is not removing the same regularly from time to time; and

(d) if so, the steps proposed to be taken to prevent the throwing away the rubbish on the roads.

A-(a) No, Sir. No such dumping of garbage is done on the road.

(b) No, Sir.

(c) No, Sir.

(d) Does not arise.

GARBAGE NEAR FOX SAGAR LAKE, BOWENAPALLY

71-

3575-Q-Sarvasri Baddam Bal Reddy and Ch. Vidyasagar Rao:- Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Municipal Corporation of Hyderabad is dumping the garbage near the Fox Sagar Lake, Bowenapally, which is a picnic spot; and

(b) if so, the steps taken to prevent dumping of garbage and remove the existing one?

A-(a) Yes, Sir, part of garbage of Secunderabad Division is dumped in the low lying area near Fox Sagar Lake. It is not a picnic spot.

(b) Since the garbage is dumped in the low lying area one furlong away from the Fox Sagar Lake and at the request of the owner of the land. It is not considered necessary to prevent dumping of garbage. It is not causing nuisance and also does not effect the ecology of Lake. The garbage is being levelled by the owner and a layer of sand is put over it.

STAFF PATTERN IN M.C.H.

72-

3624-Q-Sri C. Narshi Reddy:- Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the staff pattern in the Municipal Corporation of Hyderabad is much higher than in the Government Departments; and

(b) if so, the steps taken to regulate the staffing pattern basing on the work load?

A-(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

ALLEGATIONS AGAINST THE MUNICIPAL COUNCIL, TIRUPATHI

73-

4669-Q-Sri M. Rami Reddy:- Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether any memorandum was received by the Government making allegations against the functioning of Municipal Council, Tirupathi; and

(b) if so, the action taken thereon?

A-(a) Yes, Sir.

(b) The matter is under examination.

LANDS OF MALLIKARJUNASWAMY TEMPLE OF JONNAWADA

74-

4853-Q-Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi:- Will the Minister for Endowment be pleased to state:

(a) whether the lands in Sy.Nos. 172 etc. at Basavayyapalem in Kodavalur Mandal of Nellore District belonging to Sri Mallikarjuna Swamy Kamakshi Tayee Temple of Jonnawada in Nellore District are kept idle without cultivation since many years; if so, the reasons therefor?

(b) whether Sri Vadapalli Venkateswarlu and other Harijans of Basavayyapalem have offered either to purchase the said lands or to take the said lands for cultivation; and

(c) if so, the action taken thereon?

A-(a) The land in Sy.No. 172 of Basavayyapalem village, Kodavalur Mandal, Nellore District measuring Ac. 5.30 cents belongs to Sri Varadaraja Swamy Temple of Jonnawada village in Nellore District but not to Sri Mallikarjuna Swamy Kamakshi Tayee Temple, Jonnawada village. It was leased out to Sri Y. Chandrasekhara Reddy, S/o. Dharma Reddy in public auction on 31.7.1984 for an annual Maktha of Puttas 4-0-0 of paddy and therefore the land is in his possession.

(b) Sri V. Venkateswarlu and other Harijans of Basavayyapalem village have submitted a Representation to the Collector, Nellore on 5-4-1991 requesting either to give them the temple land by lease or by any other manner.

(c) A suit in O.S.No. 142/88 on the file of Principal District Munsiff Court, Kovvur filed against the sitting tenant for eviction is pending and hence no action has been taken on the Representation of Sri Venkateswarlu and other Harijans.

KALYANAMANDAPAM AT METPALLY

75-

5343-Q-Sri Ch. Vidyasagar Rao:- will the Minister for Endowments be pleased to state;

(a) whether it is a fact that the work of the construction of Kalyanamandapam at Metpally of Karimnagar District proposed by the T.T.D. is held up since several years; and

(b) if so, the reasons for such delay and the steps taken by the Government to start the work?

A-(a)-Yes Sir.

(b) Due to ban imposed on construction of Kalyanamandapam by the Government except at District Headquarters and Municipalities, the construction of Kalyanamandapam at Metpally could not be taken up for execution. Though contribution of Rs.75,000/- was paid and the land of Ac.1.06 cts. in Sy.No. 558/2 was taken possession by T.T.D., the alienation/registration of the said land in favour of T.T.D. with full ownership rights is still pending. Subsequently the Government have lifted the ban and permitted T.T.D. for taking up construction of Kalyanamandapam (84 Nos.) which were already sanctioned but not grounded. The T.T.D. Board in its Res. No.327, dt. 26.7.91 have accorded administrative sanction for Rs.11.00 lakhs for construction of Kalyanamandapam at Metpally, Karimnagar District. Accordingly, estimates have been prepared and tenders have been invited with due date of receipt on 26.9.1991. Soon after finalisation of tenders and getting the

land alienated in favour of T.T.D. the work will be taken up by the T.T.D. for execution duly observing departmental formalities.

FILLING UP OF TEACHERS POSTS OF S.C., B.C., AND S.T.

76-

2172-Q-Sarvasri K. Kala Venkata Rao, M.V. Krishna Rao, D. Raja Gopal, B. Venkateswara Rao, N. Raghava Reddy and K. Ramulu:- Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(a) the number of Zilla Parishad High Schools functioning at present in the State and the strength of the teaching staff in the said schools;

(b) the number of teachers posts vacant at present?

(c) the number of S.C., B.C., S.T., vacancies therein; and

(d) the time by which the said vacancies will be filled up?

A-(a) 3,940 Zilla Parishad High Schools are presently functioning in the State; and 44,992 are the strength of the teaching staff.

(b) 2,785 posts of teachers are vacant.

(c) The number of vacancies are:-

S.C.	..	347
B.C.	..	162
S.T.	..	601

(d) The present District Selection Committee constituted in G.O.Ms.No. 303, General Administration (Ser.A) Department dated 17.4.1990 has been stayed by the High Court of Andhra Pradesh in connection with W.P.No. 6994/90, 6999/90 and 7000/90 filed by certain Zilla Praja Parishad Chairmen. The stay orders are still in force. Efforts are being made to see the stay is vacated are the cases disposed off. In view of the position, the vacant posts of teachers will be filled up as and when High Court permits for the purpose.

MISAPPROPRIATION OF AMOUNT BY THE EXECUTIVE OFFICER IN VADLAMANNADU PANCHAYAT, KRISHNA DISTRICT

77-

2879-Q-Sri b. Veda Vyas:- Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(b) whether the Government in Panchayati Raj and Rural Development Department in their letter No. 15940/Pts. I/90-7 dt. 12.3.1990 requested th Collector for a report In the matter;

(c) whether the report has been received by the Government; and

(d) if so, the action taken thereon?

A-(a)-No, Sir. But the Executive Officer, Vadlamannadu, Krishna District has committed financial irregularities to a tune of Rs. 41,684,82 in purchase of Electrical equipment and in making payments to suppliers of goods. The amount is being recovered from him with penal interest.

(b) Yes, Sir.

(c) & (d) The Collector (Panchayat Wing), Krishna has submitted report to Government through the Commissioner P.R. and R.D. on 2.5.1991 and on 18.8.1991. The Executive Officer was kept under suspension by collector (P.W), Krishna on 11.7.1989 and then he was reinstated by Commissioner, PR & RD on 24.3.1990 and transferred to West Godavari District. Action against the delinquent officer as per A.P. Civil Service (CC&A) Rules, 1963 has been initiated.

WATER FROM VENGALARAYASAGAR RESERVOIR

78-

2091-Q-Sarvasri Y. Krishna Murthy and T. Jayaprakash:- Will the Minister for Medium Irrigation be pleased to state:

(a) whether the water of Vengalarayasagar Reservoir has been released in 1988 for irrigation;

(b) whether it is a fact that all the crops during Khariff season 1989 were damaged completely eventhough the Project is full of water; and

(c) whether water will be supplied in July 1990 for the ayacut lands to transplant the paddy?

A-(a)-Yes, Sir. Water from Vengalarayasagar Reservoir has been released on 8.10.1988.

(b) No, Sir. Irrigation potential to an extent of 2,144 acres was created by 6/89. However the ayacutdars could utilise the water to an extent of 633 acres only due to non-reclamation of dry lands.

(c) Water was released through the distributories I-L to II-L of Right Main Canal to a total extent of 3000 acres on 25.8.1990.

EXCAVATION OF CANAL FROM DOULAPURAM VILLAGE

79-

2012-Q-Sri P. Narayana Reddy:- Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state:

(a) the stage at which the excavation of canal from Doulapuram village to Papannapet in Papannapet Mandal of Medak District stands at present;

(b) the amount spent so far in this regard; and

(c) the time by which it is likely to be completed?

A-(a) The excavation of canal from Doulapuram village to Papannapet in Papannapet Mandal has been completed.

(b) An amount of Rs.2,986 lakhs was spent on this work.

(c) Does not arise.

WATER LEVEL OF KALATHUR AND MATAM RESERVOIRS

80-.

2186-Q-Sri B. Gopalakrishna Reddy:- Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state;

(a) whether it is a fact that water level in Kalathur and Matam Reservoirs in K.V.B. Puram Mandal of Srikalahasti Constituency of Chittoor District have come down as a result of non-completion of works and leakage in sluices;

(b) whether it is also a fact that the crops are withered away due to fall in water level; and

(c) if so, the action taken to maintain the required levels in the Reservoirs to save the crops?

A-(a) Repairs were carried out and completed during 10/90 for leakage in sluice in Kalathur Reservoir. In Matam Reservoir, there is slight leakage of water through the sluice shutters and as a result, only negligible quantity of water is leaking through the sluice.

(b) The crops under Kalathur Reservoir have not withered away in as much as there was no appreciable fall in the water level of the Reservoir. The crops under Matam Reservoir, also have not withered away. Due to non-completion of supply channel, C.M. and C.D. works and field channels the water could not be let out.

(c) The repairs to sluice of Kalathur Reservoir has been completed during 10/90. Action will be taken to repair the Shutters of sluice of Matam Reservoir after water level recedes in the tank.

CONSTRUCTION OF 4TH SLUICE TO KALAMARAJU CHERUVU

81-

2914-Q-Sarvasri P. Nageswara Rao and Mohd. Rajab Ali:- Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state:

(a) whethe it is a fact that a 4th sluice was constructed to Kalamaraju Cheruvu at Mudduru village in Bondapalli Mandal of Vizianagaram District;

(b) whether it is also a fact that some influential people prevailed on the District Collector not to release water through the said sluice; and

(c) if so, when the Government instruct the Collector to release water to the tail-end lands?

A-(a) Yes, Sir. It is a fact that a 4th sluice was constructed to Kalamraju Cheruvu at Madduvalasa village.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise. The Collector, Vizianagaram has issued orders not to open the 4th sluice and adopt turn system for sharing of water for last Khariff season based on the mutual agreement arrived by the ayacutdars under sluice No. 3 and sluice No. 4 and the above arrangement is working well.

ESTIMATION OF CERTAIN MINOR SCHEMES IN NELLORE DISTRICT

82-

3824-Q-Sri Nallapareddi Srinivasul Reddi:- Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state:

(a) the estimated cost of each one of the following minor schemes in Nellore District;

(1) Excavation of supply channel from Swarnamukhi River to feed the tanks at Yellasiri, Addepudi, Chittamur, Arur and other villages;

(2) Excavation of supply channel from Swarnamukhi River to feed the tanks at Valamedu, Pamanji, Pathetipalem and other villages;

(b) the time by which the said minor irrigation works will be started and completed?

(a) NAME OF THE WORK

ESTIMATE COST

- (1) Excavation of supply channel from Swarnamukhi River to feed the tanks at Yellasiri, Addepudi, Chittamur, Arur and other villages.

The estimated cost is Rs. 320.00 lakhs. Gauge flows are being observed in Swarnamukhi river for establishing the availability of water.

- (2) Excavation of supply channel from Swarnamukhi River to feed the tanks at Valamedu, Pamanji pathetipalem and other villages.

The estimated cost is Rs. 32.50 lakhs. Gauge flows are being observed in the Swarnamukhi river for establishing the availability of yield in the river.

- (3) Restoration of supply channel to Kasipuram and Kondapuram tanks.

(a) Kasipuram tank supply channel;

(b) Kondapuram tank supply channel. Estimate is Rs. 1.09 lakhs. The above channel is not in existence and the aya-outdars are using filter points.

(b) Does not arise in respect of works mentioned at items (1) and (2) above. The work pertaining to Kondapuram supply channel is in progress and programmed to be completed by 9/91.

BOMMIKA RESERVOIR

83-

5297-Q-Sarvasri P Indra Reddy, T. Seetaram and K. Kala Venkata Rao:- Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state:

(a) the stage of the Bommika Reservoir in Boorja Mandal of Srikakulam District;

(b) the reasons for discontinuing the work in the middle, and

(c) the time by which the construction will be completed.

A-(a) The work is under execution. Raising of embankment is in progress. Excavation of foundations for irrigation sluice has been done.

(b) Does not arise since the scheme is under execution.

(c) It is programmed to complete the work by the end of March 1992.

KOTHAVALASA, DOGIVALASA RESERVOIRS

84-

5301-Q-Sarvasri P. Indra Reddy, T. Seetharam and K. Kala Venkata Rao:- Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state:

(a) the present stage of the construction of Kothavalasa Dogivalasa Reservoirs in Seethampeta and Palakonda Mandals of Srikakulam District; and

(b) the time by which they will be completed?

A-(a) There are no such schemes under Minor Irrigation as Kothavalasa and Dogivalasa Reservoirs in Seethampeta and Palakonda Mandals of Srikakulam District. However, there are two similar Minor Irrigation Schemes in Seethampeta and Palakonda Mandals of Srikakulam District which are as follows:

(i) Formation of reservoir across Bondigedda near Lokothavalasa village of Seethampet Mandal in Srikakulam District.

(ii) Construction of an anicut across Jogulavalasagedda near Jogulavalasa village, Hamlet of Saradam village of Palakonda Mandal in Srikakulam District.

(b) The formation of reservoir across Bondigedda near Lokothavalasa-Seethampeta Mandals was taken up with E.E.C. Aid and the work is scheduled to be completed by 31-10-1991. The scheme construction of anicut across Jogulavalasagedda near Jogulavalasa (V) in Srikakulam District was taken up by the I.T.D.A. and work is completed.

SHIFTING OF CERTAIN IRRIGATION DIVISIONS TO MADAKASIRA

85-

5333-Q-Sarvasri G. Nagi Reddy, K. Kala Venkata Rao and B.V. Mohan Reddy:- Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Pedaballi, Maddileru Irrigation Divisions are shifted to Madakasira and Kadiri respectively; and

(b) if so, the reasons therefor?

A-(a) Sir, the Sub-Division of Peddaballi Project and the Division of Maddileru Project have not been shifted to Madakasira and Kadiri respectively.

(b) Does not arise.

BREACHES TO RANGAPUR PROJECT

86-

5341-Q- Sri Ch. Vidyasagar Rao:- will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Rangapur Project of Maidpally Mandal of Karimnagar District which was taken under E.E.C. Scheme was breached; and

(b) if so, the steps taken by the Government for immediate repair work of that project??

A-(a) Yes, Sir. The bund breached on 23.7.1989.

(b) After the bund breached. Government have issued orders vide G.O.Ms.No. 147, dated, 15.3.1990 for treating the breach as an "Act of God". The Andhra Pradesh Engineering Research Labs. authorities have tested soil samples in the undisturbed condition and conducted permeability tests in the breached portion and the results have been furnished to Chief Engineer, Central Designs Organisation who in turn has furnished the typical drawing for the closure of the breach. An estimate amounting to Rs.10.75 lakhs has been prepared based on the drawing furnished by Chief Engineer, Central Designs Organisation with S.S.Rs. of 1990-91 and it is under examination in S.E's Office.

The Agency has been addressed to resume the work and close the breach. The work will be tackled after the present rainy season i.e., from November, 1991.

DEFUNCT OF MARKETING FEDERATION UNITS

87-

1414-Q-Sarvasri Ch. Vidyasagar Rao, Baddam Bal Reddy and V. Jayapal:- Will the Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) the District-wise number of defunct Marketing Federation Units in the State; and

(b) the steps proposed to be taken to revive them.

A-(a) The following 3 Units of the Marketing Federation in the State are defunct:-

Sl. No.	Name of the District.	No. of units	Name of the Unit
(1)	(2)	(3)	(4)
1.	Ananthapur	1	Groundnut Oil Complex, Ananthapur. Already sold to A.P. Oil Seed Growers Federation.

వ్యాతహార్యక సమాధానములు.

(1)	(2)	(3)	(4)
2.	Karimnagar	1	Vanaspathi Complex, Karimnagar. The Groundnut processing unit has been given to A.P. Oil Seed Growers Federation for custom milling and is functioning.
3.	Krishna	1	Ricebran Oil Factory, Vijayawada. This is being repaired to make available for custom milling.

(b) The Official Committee of persons appointed to manage the affairs of the A.P. State Co-operative Marketing Federation Limited (MARKFED) under Section 32(7) of the A.P. Co-operative Societies Act, 1964 have resolved to dispose of all the 3 defunct units at Market value to any Government/Quasi Government Organisations. The Groundnut Processing Unit has been given to A.P Oilfed for custom milling and is functioning.

MARKETING FACILITY TO FARMERS WHO PRODUCE FRUITS

88-

4408-Q-Sarvasri P. Ashok Gajapathi Raju, Y. Ramakrishnu and K. Subbarayudu:- Will the Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) what is the marketing facility available to the farmers who produce fruits and Vegetables in the twin cities of Hyderabad and Secunderabad; and

(b) how does the Government propose to improve on it to ensure that the farmer gets a remunerative price for his produce?

A-(a) There are (3) regulated Vegetable markets in twin cities which are Meeralamandi, Sabzimandi and Monda Market. For Fruits one regulated market is established at Gaddi-Annaram. Besides these, a Farmers Rural Extension Service in Horticulture Marketing Co-operative Society Limited, Hyderabad (Fresh M.C.S. Ltd.) which has been registered with the main object of bringing the gap between the producers of fruits and Vegetables and the consumers came into existence in 1986. The original project report of the society aimed at marketing 10 tons of fruits and vegetables everyday and later a revised project report to Market 25 to 30 tons a day was approved. At present the society is marketing about 8 to 10 tons of fruits and vegetables per day. There are 631 farmer members in the said society. The said society is selling fruits and vegetables through 30 outlets in twin cities.

(b) The Government have provided necessary financial assistance to FRESH MARKETING CO-OPERATIVE SOCIETY LIMITED, to strengthen the organisation. The society is providing remunerative price to the farmers for their product and pays

a minimum of 60% of the consumer rupee to the farmers as against 30% to 35% in case of private trade oriented system.

OCCUPATION OF GOVERNMENT LANDS BY VADDERAS

89-

3899-Q-Sri Nallapareddi Srinivasul Reddy:- Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether Vadderas and other poor people are cultivating Government lands at Vangallu in Sangam Mandal of Nellore District since many years;

(b) the reasons for the abnormal delay in granting permanent pattas (D-form Pattas) to the eligible Sivaijamadars; and

(c) When will they be granted?

A-(a) Yes, Sir.

(b & c) The Government land occupied by the Vadderas and others, being the Tank Bed of Kanigiri Reservoir, comes under objectionable encroachment which cannot be regularised. Further, assignment of Tank Bed lands have been banned by the Government vide G.Os.No. 157, Revenue, dated: 13-2-1987. Therefore, the question of granting the assignment of these lands does not arise.

DISTRICT GAZETTEERS

90-

3966-Q-Sarvasri B. Venkateswara Rao, N. Raghava Reddy, D. Rajagopal and P. Ramaiah:- Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) the number of District Gazetteers brought out by the Gazetteers Department during the last four years;

(b) the time by which Gazetteers for all the Districts could be published;

(c) whether the functions of District Gazetteers and State Bureau of Economics and Statistics differ from each other; and

(d) if not, whether the functions of the District Gazetteers can be discharged by the State Bureau of Economics and Statistics?

A-(a) No District Gazetteer was brought out by the District Gazetteers Department during the last four years. However, the District Gazetteers of Prakasam, Vizianagaram, Rangareddy and Hyderabad Districts were condensed and got translated into Telugu. Volumes I, III and V of the State Gazetteers were also not translated during the period.

(b) The nature of work involved in the revision or compilation of the Gazetteer is such that no time limit can ordinarily be prescribed.

(c) The functions of the Bureau of Economics and Statistics and that of the Gazetteers Department differ widely from each other.

(d) As the functions of the District Gazetteers Department and the Bureau of Economics and Statistics differ widely and at variance, the functions of District Gazetteers Department cannot be entrusted to the Bureau of Economics and Statistics.

DIFFERENCE OF TWO SURVEYS

91-

5156-Q-Sarvasri D. Chinamallaiiah, P. Nageswara Rao, K.Biksham, Chikkala Ramachandra Rao and V. Sivarama Krishna Rao:- Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there are two types of survey namely Cadastral Survey and D & O System Survey in Land Survey and Settlement in our State: if so, the difference between these two surveys.

(b) if so, the names of the districts in which the Cadastral Survey and D & O System Surveys are inforce; and

(c) whether the Government propose to adopt D & O System Survey Uniformly in the entire State?

A-(a) Yes, Sir. The Diagonal and Offset system of survey is conducted under provisions of the Andhra Pradesh Survey and Boundaries Act, 1923 and the Marathawada System of Survey is conducted under the provisions of the Andhra Pradesh (Telangana Area) Land Revenue Act, 1917 Fasli.

(b) The following are the 13 districts of Andhra Region in which Cadastral Survey has been conducted under the Diagonal and Offset system and the Survey records are under maintenance:

- (1) Srikakulam
- (2) Vizianagaram
- (3) Visakhapatnam
- (4) East Godavari
- (5) West Godavari
- (6) Krishna
- (7) Guntur
- (8) Prakasam
- (9) Nellore
- (10) Chittoor
- (11) Cuddapah
- (12) Anantapur
- (13) Kurnool.

The following are the nine districts of Telangana Region in which cadastral survey was conducted under the Marathwada system and survey records are under maintenance.

- (1) Adilabad
- (2) Warangal
- (3) Khammam
- (4) Karimnagar
- (5) Nalgonda
- (6) Mahaboobnagar
- (7) Medak
- (8) Nizamabad
- (9) Ranga Reddy

In respect of the Hyderabad Urban District (The twin cities of Hyderabad and Secunderabad) detailed town survey has been conducted during the period September, 1963 to April, 1970 under the Diagonal and Offset System of survey and the town survey records have been put to maintenance from 1981.

(c) By virtue of Andhra Pradesh Survey and Boundaries (Extension and Amendment) Act, 1958 which came into effect from 1.8.1959 the Diagonal and offset system has uniformly been adopted in the entire State. However, Resurvey of operations in the Telangana Region, except in respect of Twin Cities, have to be conducted under the Diagonal and Offset system of Survey and new basic survey records are to be brought under maintenance.

IRREGULARITIES IN ASSIGNMENT OF LANDS IN SRIKALAHASTI CONSTITUENCY

92-

5478-Q-Sri B. Gopalakrishna Reddy:- Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the District Collector, Chittoor enquired into the irregularities regarding the assignment of lands in four Mandals of Srikalahasti Constituency.

(b) if so, the result thereof; and

(c) whether there is any proposal to re-assign the lands to the landless poor cancelling the previous assignments.

A-(a) The District Collector, Chittoor has enquired into the irregularities regarding the assignment of land and conducted special survey through the Survey staff and Mandal Revenue Officer, only in K.V.B. Puram Mandal of 135 Srikalahasti Assembly constituency. Similar survey was conducted in Buchinaidu Kandriga Mandal also (Satyaveedu Account).

During the course of enquiry and survey conducted, 712 cases of irregular assignments, covering an extent of 1656-57 acres were noticed in K.V.B. Puram Mandal of Srikalahasti

వాతపూర్వక సమాధానములు.

Assembly Constituency and action has been taken for cancellation of irregular assignment.

(c) In view of the ban orders in Srikalahasti area, due to Galeru Nagari Project, no lease or assignment were made in this Mandal. In as much as the ban already imposed, has since been lifted,, action will be initiated to assign the lands to the landless poor and eligible persons in the light of the instructions issued by the Government.

CONSTRUCTION OF HOSPITAL BUILDING AT MALCHALMA OF ZAHEERABAD.

93-

4085-Q-Sri P. Narasimha Reddy:- Will the Minister for Medical and Health be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the villagers of Malchalma Zaheerabad, Medak District have deposited with State Government Rs. 51,000/- for construction of Hospital building;

(b) whether any action taken by the Government so far to construct the Hospital building; and

(c) if not, the reasons therefor?

A-(a) Yes, Sir. Smt. Yosodamma of Malchalma village in Medak District donated an amount of Rs.51,000/- and 2 acres of land during 1987-88 for construction of P.H.C. Building.

(b) Yes, the Andhra Pradesh Health and Medical Housing and Infrastructure Development Corporation has been requested to construct the building for P.H.C. at Malchalma in the 2 acres of land donated by Smt. Yasodamma with HUDCO Loan during 1991-92.

(c) Does not arise.

MISAPPROPRIATION OF RANI CHANDRAMA DEVI HOSPITAL

94-

5134-Q-Sarvasri A. Madhava Reddy, N. Chandrababu Naidu, Chikkala Ramachandra Rao, M. Raghuma Reddy, D. Gopala Krishna Reddy and K. Ramakanth:- Will the Minister for Medical and Health be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Lakhs of Rupees have been misappropriated in Rani Chandrama Devi Hospital (R.C.D.) for handicapped in Visakhapatnam; and

(b) if so, the action taken against the persons responsible.

A-(a) Yes, Sir. The amount involved is Rs.6,39,066/- covering the period from October, 1987 to February, 1991.

(b) The concerned Senior Assistant, Rani Chandrama Devi Hospital, Visakhapatnam was kept under suspension in March, 1991 pending further enquiry. A case was registered against him with Police U/s. 408 I.P.C.

An amount of Rs.73,054/- was recovered from him so far. The accounts of the Hospital have been got audited by a special audit party and the exact amount embezzled was arrived at. Action is being taken to recover the balance amount.

SATIS IN HIGH COURT CASES

95-

4151-Q-Sri Chikkala Ramachandra Rao:- Will the Minister for Law and Courts be pleased to state:

The number of cases in which stays were made absolute during last 3 years in respect of writs filed in the High Court of Andhra Pradesh for failure to file counters within the stipulated time;

(b) the number of cases therein where the Government Pleaders failed to communicate the court orders to the Government within the time stipulated; and

(c) the action taken against the Government Pleaders for failure to communicate the orders of the court to the Government within time and also against the persons responsible for not filing the counters within the time even though court orders received in time?

A- (a) Nil.

(b) Nil.

(c) Does not arise.

LOSS TO A.P.S.R.T.C. DUE TO ILLEGAL OPERATION OF PRIVATE VEHICLE

96-

3182-Q-Sarvasri R. Ravindranath Reddy, Ch. Vidyasagar Rao and Baddam Bal Reddy:- Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the A.P.S.R.T.C., was losing Rs.10,000/- per day in its revenues due to illegal plying of private vehicles between Madanapalli and Tirupathi; and

(b) if so, the action taken to prevent to same;

A-(a) No, Sir.

(b) The Transport Department have checked 57 vehicles plying between Madanapalli-Tirupathi and collected compounding fee of Rs.57,000/- from 1.1.91 to 31.7.1991.

**MERGER OF A.P. STATE CIVIL SUPPLIES CORPORATION WITH
THE A.P. ESSENTIAL COMMODITIES CORPORATION**

97-

3558-Q-Sri D. Sivarama Raju:- Will the Minister for Civil Supplies be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to merge the Andhra Pradesh State Civil Supplies Corporation with the Andhra Pradesh State Essential Commodities Corporation;

(b) if so, the savings that may accrue due to merger; and

(c) whether there is any retrenchment of staff on accounts of merger; if so, the details thereof?

A-(a) Government have issued orders in G.O.Ms.No. 694, Food and Agriculture (CS.III) Department dt. 1.10.91 transferring the activities of Andhra Pradesh State Essential Commodities Corporation to Andhra Pradesh State Civil Supplies Corporation with effect from 1.11.91 and for taking legal steps to windup Andhra Pradesh State Essential Commodities Corporation Limited.

(b) It is estimated that the savings that could be effected on repatriation of deputationists from Andhra Pradesh State Essential Commodities Corporation Limited and other administrative expenditure would be Rs.1.77 crores approximately.

(c) The transfer of activities does not contemplate any retrenchment.

**REQUIREMENT OF FINE RICE AND COARSE
VARIETIES IN THE STATE**

98-

5449 (L)-Q- Sri A. Madhava Reddy:- Will the Minister for Civil Supplies be pleased to state:

(a) what is the quantity of rice both fine and coarse varieties required to meet the needs of the State at present (for people outside Public Distribution System and for the balance requirement covered by the Public Distribution System) and the quantity of rice produced in the State at present;

(b) what is the quantity of rice procured by Food Corporation of India and the quantity released by the Public Distribution System in the State, quantity exported by the millers to other States and Countries (separated) at present; and

(c) whether the balance left out after export and procurement for Public Distribution System is sufficient to meet the requirements of the State and hold that price line at reasonable level; if not, the steps taken in this regard?

(A) - (a) - As per population figures of 1991 Census, 81.50 lakh tonnes of rice required for meeting the requirements of the consumers in the State both through Public Distribution System and outside Public Distribution System. This is worked out based on the results of the sample survey conducted by the Bureau of Economics. According to this survey, the per capita consumption of rice in rural areas is 10.42 Kgs. per month and in urban areas is 9.76 Kgs. During the crop year 1990-91 the production of rice was 96.54 lakh tonnes.

(b) Quantity of rice procured by Food Corporation of India was 33.23 lakh tonnes. Quantity of rice exported to other States by rice millers was 25.03 lakh tonnes. The rice exported to other Countries was 0.25 lakh tonnes viz., Jordan and Agaba.

(c) The balance quantity of rice of the crop year long with the stocks on hand with the millers and traders at the beginning of the crop year is adequate to meet the requirements of the State and also to hold the price line.

HOUSE COMMITTEE REGARDING WEAVERS

99-

5218-Q-Sarvasri P. Indra Reddy, G. Muddu Krishnama Naidu, Smt. K. Pratibha Bharathi, Sarvasri Chikkala Ramachandra Rao and N. Chandrababu Naidu:- Will the Minister for Textiles and Handlooms be pleased to state:

(a) whether, it is a fact that a House Committee headed by Sri A. Madhava Reddy was appointed to examine the problems of Weavers; and

(b) if so, the action taken so far by the Government in implementing the recommendations?

A-(a)-Yes, Sir.

(b) The recommendations and suggestions of House Committee are under examination.

RELIEF TO HANDLOOM WEAVERS AFFECTED DUE TO CYCLONE

100-

5363-Q-Sarvasri P. Ashoka Gajapathi Raju, K. Kala Venkata Rao, M.V. Krishna Rao and M. Raghuma Reddy:- Will the Minister for Textiles and Handlooms be pleased to state:

(a) whether it is a fact that in the Cyclone in May 1990 a large number of Handloom Weavers lost their looms;

(b) if so, whether the Government utilised Central assistance which was received as advance payment of Central contribution of Rs.61.16 crores to the State Calamity Relief Fund in addition to an amount of Rs.86.00 crores available to

the fund during 1990-91 for the rehabilitation of Handloom Weavers; and

(c) if so, the details of the assistance district-wise?

A-(a)-Yes, Sir.

(b) Out of total amount of Rs. 147.16 crores (i.e. Rs.86.00 + Rs.61.16) available in state Calamity Relief Fund during 1990-91 to provide relief to various sectors including Handloom Weavers affected by the cyclone May, 1990, the State Government allotted an amount of Rs.121.998 lakhs to provide relief and also to rehabilitate the Weavers affected by cyclone.

Sl. No.	Name of the District	Amount allotted (Rs. in lakhs)
1.	Srikakulam	0.844
2.	Vizianagaram	2.116
3.	Visakhapatnam	10.526
4.	East Godavari	2.206
5.	West Godavari	8.626
6.	Krishna	23.576
7.	Guntur	40.728
8.	Prakasam	33.376
Total:		121.998

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- పశ్చాత్త - సమాధానములు ముగిసినవి.

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ ఎన్. శివరామకృష్ణ పుసాద్ (మావర్గ):- అధ్యక్షా, మావర్గ నియోజక వర్గంలోని దుర్గి మండలంలోని అత్తకూరు గ్రామంలో బుంగ పెద్ద లింగయ్యను కాంగ్రెస్ అగ్రకులాలవారు దుర్గి, అత్తకూరు మధ్యలో గొడ్డళ్లతో నరికివేసి ముక్కలు వేసి శవాన్ని ఎత్తుకొని పోయారు. ఇది 18వ తేదీన జరిగింది. పూజలు భీతిల్ని పోయారు. కనీసం రిపోర్టు వేసే పరిస్థితి కూడా లేకపోయింది. నేను వెళ్ళిన తరువాత వారికో రిపోర్టు ఇప్పిస్తే ఎఫ్.ఐ.ఆర్ బుక్ వేసారు. కుక్కలు కూడా వెళ్ళాయి. శవం ఇంతవరకు దొరక లేదు. అంతా అల్లకల్లోలంగా ఉంది. అక్కడ ఇప్పటికీ 7 మర్డర్లు అయినాయి. రెండు సంవత్సరాల క్రితం 100 హరిజనుల ఇళ్లు, పెరికల ఇళ్లు తగులబెట్టారు. హరిజనుల యొక్క, గిరిజనుల యొక్క యిండ్లు తగులబెట్టారు. వారికి యిండ్లు కట్టించి యివ్వలేదు. ఊరు అంతా భయభాంతులైనారు. ఆరు మర్డర్లు జరిగినవి. ఆ ఊరిని ఉముఖ్యమంత్రిగారు, హోం మినిస్టరుగారు సందర్శించి వారికి ధైర్యము చెప్పాలి. అక్కడ శాంతిభద్రతలు కావాల్సి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- హోం మినిస్టరుగారు దయచేసి ఈ విషయాన్ని వాట్ చేసుకోండి. శివరామకృష్ణ పుసాద్ గారు మేరు చెప్పిన విషయాలు హోం మినిస్టరుగారు వాట్ చేసుకున్నారు.

హోంశాఖామంత్రి (డాక్టర్ యం.వి. మైసూరారెడ్డి):- నోట్ చేసుకున్నాను... వారు కావాలంటే రేపు సమాధానం చెబుతాను.

శ్రీ సిపాష్. విఠల్రెడ్డి:- మెదక్ జిల్లా ఎల్లూర్లో పోలీసు స్టేషను పరిధిలో సింగిల్ సిండ్ మాజీ డైరక్టరును హత్యచేయడం జరిగింది. పోలీసులు యువకులను తీసుకుని వచ్చి వారిని నానా చిత్రపాంసలు పెట్టి డబ్బులు విపరీతంగా కాజేస్తున్నారు. అక్కడున్నటువంటి సి.ఐ. యస్.ఐ. ఇటువంటి కార్యకలాపాలకు పాల్పడుతున్నారు....

(ఇంటరవ్యూ)

ఎల్లూర్లో పోలీసు స్టేషను పరిధిలో ఆగిగూడెంకు చెందిన శ్రీ హనుమాన్ మాద్యితనే వ్యక్తిని పోలీసులు ఈ నెల 11నాడు తీసుకుని వచ్చి అతనిని పోలీసు స్టేషనులో నిర్బంధించి దారుణంగా హింసించి పోలీసు స్టేషనులోనే అతనిని హత్య చేశారు. ఆ శవాన్ని తీసుకుని పోయి, ఆ పోలీసు స్టేషను దగ్గరే ఉన్నటువంటి బావిలో పడేశారు. దానిమీద ఇంతవరకు విచారణ జరుగలేదు. వారిని హత్య చేయడం జరిగింది. పోలీసు స్టేషను దగ్గర ఉన్నటువంటి బావిలో పడెననటుగా స్టేషను నుంచి బావి వరకు రక్తము మరకలు ఉన్నవి. పూపు ఉన్నవి. యిందుకు బాధులు యస్.ఐ., సి.ఐ. వారిని సెక్కును 302 క్రింద అరెస్టు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. వారిమీద కేసులు పెట్టవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ రకమైన చర్యలలో గవర్నమెంటు అప్రతిష్టపాలు చేయడానికి వారు ఈ విధముగా చేస్తున్నారు. ఐ.డి.పి. గారిని పంపించి విచారణ చేయించాలి అని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. హోంమినిస్టరుగారు ఆ విధమైన చర్యలు తీసుకుని గవర్నమెంటు అప్రతిష్టను కావాడవలసిందిగా కోరుతున్నాను. వారిని 302 సెక్కును క్రింద అరెస్టు చేసి వారి మీద కేసులు పెట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- హోంమినిస్టరు గారు దయచేసి నోట్ చేసుకోండి.

శ్రీ సిపాష్. విఠల్రెడ్డి:- కనీసము మంత్రిగారిని వాగ్దానము చేయమనండి. పోలీసు స్టేషనులో హత్య జరిగితే కనీసము విచారణ చేసే వారే లేరు. ఐ.డి.పి. గారిని అక్కడకు పంపి విచారణ చేయమనండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రివల్యూ రాడు. యిప్పుడు యిక్కడ నోట్ చేసుకుంటారు.

డాక్టర్ యం.వి. మైసూరారెడ్డి:- ఎంక్వయిర్ చేయించుతాను.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి:- రాష్ట్రము అంతటా పృజలు మంచినీటి గురించి పట్టణాలలోను, పల్లెలలోను చాలా యిబ్బందులు పడుతున్నాయి. మంచినీటి గురించి వేపట్టిన స్కేములు ఎక్కడికక్కడ నిలిచిపోయినవి. మొదలు పెట్టిన స్కేమున్న మధ్యలో ఆగిపోయినవి. కేంద్ర పృభుత్వము శాంక్షను చేసిన ఎ.ఆర్.డబ్ల్యు స్కేమున్న, రాష్ట్రపృభుత్వము చేపట్టిన మినిమమ్ నేడ్స్ స్కేము, నార్కెడ్ స్కేమున్న ఆగిపోయినవి. వేసినటువంటి బోర్డు పనిముట్లు లేక మధ్యలో ఆగిపోయినవి. మెయిన్లైన్లను పావువంతు కూడా జరగడం లేదు. మంచినీటి కొరత పట్టణాలలోనూ, పల్లెలలోను కూడా ఉన్నది. 40,000 జనాభా కలిగిన భద్రాచలంలో పృక్కనే గోదావరి పారుతున్నప్పటికి త్రాగడానికి మంచినీళ్లు లేవు. సమరసింహారెడ్డిగారు భద్రాచలానికి వచ్చినప్పుడు రిప్రజెంటేషను యిస్తే ఒకటిన్నర కోటి రూపాయలు యిస్తామని వాగ్దానం చేశారు. కానీ యింతవరకు ఆ నొమ్ము రాలేదు. పృక్కనే గోదావరి భద్రాచలం

వద్ద పారుతూ ఉంటుంది. అక్కడే ఆ పరిస్థితి ఉంటే తతిమా పట్టణాల పరిస్థితి ఏమిటి? ఈ విషయాన్ని ఒకసారి ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మంచినీటి గురించి వేపట్టిన స్కేముస్ విషయంలో వాటిని కంప్లెట్ల చేయడానికి నిధులు విడుదల చేయవలసిన అవసరం ఉంది. వాటరు బోర్డు పడిపోతున్నది. బోర్డులో కూడా నేళ్లు ఉండడము లేదు. అసంపూర్తిగా మిగిలిపోయినటువంటి స్కేముస్ గురించి ఫండ్స్ రిలీజ్ చేసి వాటిని పూర్తి చేయాలి. భద్రాచలం విషయంలో యిదివరలో శ్రీ సమరసింహారెడ్డిగారు వాగానము చేసిన పక్కారం ఒకటిన్నర కోట్ల రూపాయలు గవర్నమెంటునుంచి గానీ, లేక అక్కడున్న ధనస్థానం నుంచిగానీ యిప్పించాలి. ఈ విషయంలో యిక్కడే ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నారు కాబట్టి తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- దామోదరరెడ్డిగారూ మీరు నోట్ చేసుకుని ఉమా వెంకట రామిరెడ్డిగారికి అందజేయండి.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి:- దీనికి ముఖ్యమంత్రిగారు పృథానం. వారిని సమాధానం చెప్పమనండి. వారు యిచ్చటనే ఉన్నారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- లక్ష్మీదేవిగారు నోట్ చేసుకుంటున్నారు. వారు అంద చేస్తారు.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి:- వారు సోషల్ వెల్ఫేరు మినిష్టరుగారు - వారు స్కాలర్ షిప్స్ యిస్తారు గానీ, వారు మంచినీరు ఏమీ యివ్వగలరు?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- పృతి సమస్యమీద యింతసేపు డిస్కస్ చేస్తే ఎట్లాగు? టైము ఎట్లాగు సరిపోతుంది.

శ్రీ నివాజ్. విద్యాసాగరరావు:- ఎర్రగడ్డలో పిచ్చాసుపత్రి ఉంది. అక్కడున్నటువంటి డాక్టర్లు, సిబ్బంది, సంబంధిత శాఖాధికారులు జరిపే అవకతవకలు వలన విషాదమైన గాథలు వినవస్తున్నాయి. మానసికంగా బాధపడుతున్న స్త్రీలపై అమానుషంగా అత్యాచారాలు చేస్తున్నారు. ఆస్పత్రి గోడ దూకి అనేసోషల్ ఎరిమెంట్స్ ఒక స్పీషియల్ అత్యాచారం చేస్తూఉంటే ఆమె గర్భవత్సే పుట్టిన పిల్లను అనాధశరణాలయంకు యివ్వడం జరిగింది. ఆ హాస్పిటల్లో రాధాపూర్ అనే బెంగాల్ యువతిని మెంటల్ అని చెప్పి హాస్పిటల్లో చేర్చడం జరిగింది. ఆమె మెంటల్ కాకపోయినా మూడు సంవత్సరాలు అక్కడనే ఉంచారు. గవర్నరుగారు సతేమటి శ్రీమతి సుమన్ కృష్ణకాంత్గారి చొరవతో బెంగాల్కు ఆమె భర్తతో కరస్పాండెన్సు చేసి ఆమెను ఆమె భర్తకు చేర్చడం జరిగింది. కొన్ని కుటుంబ తగాదాలు వలన ఈ విధంగా మెంటల్ హాస్పిటల్కు చేర్చడం జరుగుతున్నది. కేరళకు చెందిన జడ్డిగారి కూతురును గీతానాయర్ను 20 సంవత్సరాల వయస్సులో ఉన్నప్పుడు పిచ్చాసుపత్రిలో చేర్చి 20 సంవత్సరాలు పిచ్చాసుపత్రిలో ఉంచారు. ఆమెకు 40 సంవత్సరాలు వచ్చేవరకు ఉంచారు. అహ్మద్ఖాన్ అనే 24 సంవత్సరాల యువకుడు దెబ్బలకు గురైయి ఉస్మానియా ఆస్పత్రిలో చనిపోయాడు. ఆ ఆస్పత్రిలో ఉన్నవారిని వార్డుబోయాస్, డాక్టర్లు చిత్రహింసలు పెడుతున్నారు. ఈ అత్యాచారాలు నివారించాలంటే ముఖ్యమంత్రిగారు వెంటనే ఒక డిలిగేషన్ను అక్కడకు పంపాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక డిలిగేషన్ను పంపినట్లు యితే అక్కడ జరుగుతున్న అవకతవకలు పోతాయి. దీని మీద ముఖ్యమంత్రిగారు ఎస్క్యూరెన్సు యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

10.00 Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, I have already noted contents of what the Hon'ble Member has said. I will inform the Hon'ble Minister for Health.

శ్రీ సిపాథ్. విద్యాసాగరరావు:- మీమ్మలను ఎవరూ ఆదేశించలేదు చెప్పమని. మీరు చెప్పకండి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఇది కలెక్టివ్ రెస్పాన్సిబిలిటీ. నాకు చెప్పి వెళ్ళారు హాల్స్ మీనిష్టరుగారు. నేను నోట్ చేసుకున్నాను.

శ్రీ సిపాథ్. విద్యాసాగరరావు:- మీరు కూడా (ముఖ్యమంత్రిగారిని వుద్దేశిస్తూ) కనికరించకపోతే ఎట్లా సార్?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- కనికరించి వారి నొక్కరినే పంపించండి సార్.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Sir, you must immediately visit. Not only that, I request the Hon'ble Chief Minister to give an assurance. Immediately a delegation should visit the Hospital.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- నాన్ మెడికల్ అసిస్టెంట్స్ పోస్టులు 2 వేలు ఖాళీగా ఉన్నాయి. గత అసెంబ్లీలో మునిసిపల్ అండ హాల్డ్ మీనిస్టరుగారి దృష్టికి తెచ్చాను. వారు హామీ కూడా ఇచ్చారు. తొందరలో భర్తీ చేస్తామని కూడా చెప్పారు. దీనికి రాష్ట్రప్రభుత్వము యొక్క డబ్బు అవసరమే లేదు. ప్రతి సంవత్సరం పోస్టులు ఖాళీగా వుండడంవల్ల కేంద్ర ప్రభుత్వం డబ్బు తీరిగి పోతున్నది. రాష్ట్రానికి చాలా నష్టము వస్తున్నది. 2-3 సంవత్సరముల నుంచి ఇలాగే జరుగుచున్నది. ఎన్నోసార్లు చెప్పినా లాభము లేదు. డబ్బు మాత్రం వుంది. ప్రత్యేకంగా 3 సంవత్సరముల నుండి ఖాళీగా పెట్టారు. డైరెక్టర్లకు, అధికారుల దృష్టికి తెచ్చాను. భర్తీ చేయడానికి ఎలాంటి అటంకము లేదు. ఇప్పుడయినా ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నారు కాబట్టి చెబుతున్నాను. మెడికల్ అండ్ హాల్డ్ మీనిష్టరు గారికి చెప్పినాము. ఏమీ ప్రయోజనం కనిపించలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు జోక్యము కలుగ జేసుకోవాలి. వెయ్యి, రెండువేల వరకు ఉద్యోగాలు ఇవ్వీ, నిరుద్యోగ సమస్యను కొంతయినా తీర్చవచ్చు. ఇంకా ముందుకు వెళ్ళి చెబితే బాగుండదు. ముఖ్యమంత్రిగారు దీన్ని తొందరగా పరిశీలనచేసి, భర్తీ చేయడానికి తగిన చర్యలు తీసుకుంటే మంచిదని తమద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. వారు ఒక ముక్క చెబితే బాగుంటుంది. పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. భర్తీ చేయడానికి ఏమీ లేదుకదా? దానివల్ల ప్రభుత్వానికి క్రెడిట్ వస్తుంది. దీనికి కూడా ప్రభుత్వము ఏమీ చెప్పకపోతే మరి దీనికి ప్రభుత్వము స్పందిస్తుంది? నేను చెప్పిన దానిలో తప్పుంటే ఆలోచించవలసిన అవసరముందని చెప్పవచ్చు కదా; పరిశీలిస్తామని చెప్పడంలో భయమేమి?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- పెద్దలు నర్సిరెడ్డిగారు అనుభవజ్ఞులు. జీరో అవర్లో ఈ సమస్యను లేవనెత్తి సమాధానము చెప్పమంటే కష్టమవుతుంది. వారు చెప్పింది నేను నోట్ చేసుకున్నాను. Whatever is necessary, necessary action will be taken.

Mr. Deputy Speaker:- You have got the answer for that thing. They have noted it. The solution is left to the Government.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- ఈ విషయం తమరి దృష్టికి వచ్చింది. పోనీ పరిశీలన చేసి రేపు చెప్పండి. లేకపోతే ఎల్లండి చెప్పండి. ప్రభుత్వానికి సహాయంచేసే ఉద్దేశముతో చెబు తున్నాను. ఈ రోజు రాష్ట్రములో నీరుదోగ సమస్య కొంతవరకయినా తీర్చిన వారవుతారు. కేంద్రప్రభుత్వము వారిచ్చిన డబ్బులు వున్నాయి. రేపు సమాధానము చెప్పిస్తారా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- పరిశీలన చేయిస్తామని అన్నారు కదా?

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- ఇది సమంజసమైన విషయం. ఇంకా గట్టిగా చెప్పాలి. ఒక్క హైదరాబాదు - తెలంగాణా ప్రాంతములోనే జరుగుచున్నది. ఈ ప్రాంతానికి అన్యాయం చేస్తున్నారు. న్యాయం చేయాలి. ఇది చాలా తీవ్రమైన సమస్య. చాలా అన్యాయం.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కూర్చోండి. ప్రభుత్వము నోట్ చేసుకొన్నది. You cannot further prolong the discussion. The Government has noted it.

Sri Mohd. Virasat Rasool Khan (Charminar)- Mr. Speaker Sir, I would like to bring to your notice a very serious problem of our State. I request the Minister for Medical and Health and also the Hon'ble Minister for Home to reply on this subject.

Sir, the Government has miserably failed in containing the use of Drugs, especially morphine - brown sugar - LSD - and other drugs in the State.

(Hon'ble Chief Minister was going out of the House).

Sir, our Hon'ble Chief Minister is already leaving the House and I hope the Hon'ble Minister for Medical and Health and Hon'ble Minister for Home are here to reply. The Drug-smugglers from Haryana - Madras and Goa, having come into our State, are doing thumping business in our State. Those drugs are being used already and the unemployed youth are affected. Workers in factories, Coal-mine workers and especially students of Colleges and School students are being affected. Sir, The method is very simple. Firstly, they supply drugs without charging them and once the people become drugaddicted, they are charging them. Even women are being used in this business for distribution of drugs and supplying to the clients.

I request the Hon'ble Home Minister to create a Cell here called 'ANTI-DRUG-CELL' and I also request the Minister for Health and Medical to create similar "ANTI-DRUG-CELL" in the Hospitals and surveillance centres to teach the public not to use these drugs. I want a reply in this matter.

Mr. Deputy Speaker:- The Home Minister and the Health Minister may kindly note it please.

Sri Mohd. Virasat Rasool Khan:- Sir, what is the use of simply noting it. Then, the reply will not come. What is the use of this Zero Hour then Sir? It is very serious matter Sir.

Mr. Deputy Speaker:- That is the rule and that is decision arrived at, in the Business Advisory Committee meeting. You go on saying that everything is serious. No reply will come now. The concerned Ministers have noted, because it is Zero Hour.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- ఇది ముఖ్యమంత్రిగారికి సంబంధించింది. బాధ్యతగల మంత్రిగారు నోట్‌డేసుకొని వారికి అందజేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. పోయిన బడ్జెటు సమావేశములో శ్రీశైలం, శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు 13 వర్షుల 140 కోట్ల రూపాయల విలువ గలవి (నబ్బెక్కు టు కరెక్టున్) కంట్రాక్టర్లకు డిపార్చుమెంటు వాళ్ళకు మధ్య వివాదం వచ్చి పనులు ఆగిపోయాయి. ఈ పనులు ఎవరు చేయాలన్నది సమస్యగా ఏర్పడింది. ఈ శాసనసభలో మేము చాలా తేవ్వంగా చెప్పాము. త్వరలో పరిష్కారము చేసి పనులు చేయించండి. అలస్యమైతే పాపం బాధకు నుండి వచ్చే ఎన్‌ఎస్‌ఎస్‌ఎగ్రిపోతుంది. తెలంగాణా ప్రాంతమునకు చాలా నష్టము అవుతుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు మూడు ఘంటెలు పెట్టి తప్పకుండా పనులు జరిపించే బాధ్యత నాడియని ఏడాది దాటిపోయింది. ఈ రోజు వరకు పని స్టార్ట్‌కాలేదు. రేవోమాపో డబ్బుపోయే విధంగా వుంది. ఏవయినా త్వరలో వర్యలు తీసుకుంటారా లేక ఈ స్కేమును వమ్ము చేస్తారా?

50 శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది మేజర్ ఇరిగేషన్ క్రింద వస్తుంది. It is being dealt with by Mr. Rosaiah. Anyhow, I have made a note of it.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడ తెలియజేయండి. ఇది వారికి సంబంధించింది.

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు (సిరిపూర్):- ఇది మున్సిపల్ మంత్రిగారికి సంబంధించింది. నా నేయోజకవర్గంలో కాగజీనగర్ మున్సిపాలిటీలో గత 15 రోజుల నుంచి తేవ్వమైన మంచినీటి ఎద్దడి ఏర్పడింది. అక్కడ ప్లాంట్‌కెడ్ వాటర్ సప్లయ స్కేము లేనందు వల్ల నేళ్లు కొనుక్కొనే పరిస్థితి వచ్చింది. అంధ్రప్రదేశ్‌లో మున్సిపాలిటీ పరిధిలో ప్లాంట్‌కెడ్ వాటర్ సప్లయ లేని మున్సిపాలిటీ ఇది ఒక్కటే. పూజలు మంచినీటి కొరకు బాధ పడుతున్నారు. ఇక్కడ దీనిని నేళ్లు కావాలి అంటే మూడు నాలుగు కోటీమీటర్ల దూరము నుంచి బీర్లా వారి మేనేజ్‌మెంటు నుంచి తీసుకురావలసిన పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి దానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మున్సిపల్ ప్రాంతంలో మంచినీటి ఎద్దడి తీర్చేందుకు ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

Minister for Municipal Administration (Sri M. Narasimha Reddy):- I have made a note of it.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- నేను 18వ తేదీన ఇదే జేరో అవర్ లో మీ దృష్టికి ఒక విషయం తీసుకువచ్చాను. ఏ.పి.టి.ఎఫ్.టీవర్సు ఫిబ్రవరి 24వ తేదీనుంచి దతలవారీగా వారు ఇప్పటికి 26 రోజులనుంచి సెక్రటరీయట్ ముందు ధారణ చేస్తున్నారు. సమస్య ఏమిటంటే ప్రభుత్వం హామీ ఇచ్చినటువంటి అంగీకరించినటువంటి విషయాలు అమలు జరప లేదు. జేరో అవర్ లో ఇది అడిగితే అప్పుడు కూడ ప్రభుత్వం సమాధానం చెప్పలేదు. రోమ్ నగరం తగలబడుతూ ఉంటే నేరో చక్కవర్మి ఫిడెలు వాయింతుకుంటూ కూర్చున్నట్లు మంత్రులు కూర్చుంటే లాభం లేదు. అప్పుడు కూడ మంత్రిగారు నేరో చక్కవర్మిలాగ ఫిడెలు వాయింతుకుంటూ కూర్చున్నట్లు కూర్చున్నారే గానీ ఇదివరకు సింపుల్ గా అంగీకరించి నటువంటి విషయాలను అమలు జరపమంటే జరపడంలేదు. కాబట్టి వారిని పిలిపించి మంత్రిగారు ఆ హామీలను అమలు జరపాలని మంత్రిగారు స్పందించాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మంత్రిగారు అది ఏక్కు చేయండి వారు రెండుసార్లు మెన్షన్ చేశారు.

Minister for Primary and Secondary Education (Dr. P.V. Ranga Rao):- I have noted the observations of the Hon. Member.

డా. పి. శివరామకృష్ణారావు(బద్వేలు):- అధ్యక్షా, గత శాసనసభలో జరిగిన విషయానికి సంబంధించిన సమస్య, ఇది మేజర్ ఇరిగేషన్ కి సర్, ఏ మంత్రివర్గులు నోట్ చేసుకుంటున్నారో నాకు తెలియదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఉంటే బాగుంటుంది. ఇప్పుడే వెళ్లి పోయారు. గత శాసనసభలో అధ్యక్షా, మీ సమక్షంలోనే 330 కాంటూర్ లోపల ఉండే సోమశిల ప్లాజెక్టు నిర్వాసితులకు డబ్బుఇచ్చే దానికి ఈ ప్రభుత్వము నిర్ణయించడం జరిగింది. ఆ డబ్బును కేటాయించిన తరువాత ఇప్పుడు ఈనాడు ఇంతకుముందు ఎవరికైతే బాకీ ఉన్నారో వారు మాకు డబ్బు రాలేదని కోర్కుకి పోయినందువల్ల కోర్కు ఆదేశాలు ఇచ్చి ఉన్న డబ్బు పాత బాకీలకు జమకట్టమని చెప్పడం జరిగింది. దానివల్ల ఎవరికైతే నిర్వాసితులు అవుతున్నారో, ఎవరికైతే ఎవారులు అయ్యాయో వారికి డబ్బులేని ప్రమాదం ఏర్పడింది. డబ్బులు పాత బాకీలకు జడ్జిమెంటుమేరకు ఇవ్వడం జరుగుతూ ఉంది కాబట్టి వేళ్లకు అన్యాయం జరుగుతోంది. మీద్యారా నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి, ఇరిగేషన్ శాఖ మంత్రిగారికి చెబుతున్నాను. పోయినసారి నిర్ణయించిన మేరకు వెంటనే ఈ సోమశిల నిర్వాసితులకు 330 కాంటూరులో కడపజిల్లా బద్వేలు నియోజకవర్గంలో ఉండే గ్రామాలు ఏవైతే గెజిట్, నోటిఫికేషన్ అయి ఉన్నాయో వాళ్లకి డబ్బు అందేటట్లుగా ఆదేశాలు జారీ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. సత్యనారాయణమూర్తి (పరవాడ):- ఇది పంచాయతీరాష్ట్ర శాఖ మంత్రిగారికి సంబంధించింది. అధ్యక్షా, విశాఖపట్టణం జిల్లా నిర్వాసితుల కాలనీలో మున్సిపల్ పరిధికి తీసుకున్నటువంటి హామీనింగు కోలనీవారి అందరికీ కూడ ఇళ్ల టాక్సులు పెంచారు. దాని పైన ఇండివిడ్యువల్ గా రివిజన్ పిటిషన్ వేసుకోవడం సాధ్యం కాదు కాబట్టి, తమద్యారా మంత్రిగారిని ఆ పనులను పున: పరిశీలించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు(పుత్తూరు):- గిరిజన డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషన్ వారు శాసన సభ్యులందరికీ కనీసం పంద రూపాయల ఖరీదు చేసే డెయిరీ ప్రింటు చేయించి ఇచ్చింది. గిరిజనులకు సహాయం చేయవలసిన ఈ కార్పొరేషన్ దాదాపు 2 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి డెయిరీలు ప్రింటుచేయించి ఈ విధంగా నిధులు దుర్వినియోగం

వేయడం బాగాలేదు. దీనికి బదులు ఈ డబ్బు గిరిజనులకు సహాయం చేసేదానికి ఖర్చుపెట్టే ఉంటే బాగుండేది. ఇట్లా ప్రతి కార్పొరేషన్ వారూ డెయిలీలు ప్రింటుచేసి అర్థికంగా దేశాని ఇబ్బందిగా ఉన్న ఈ రోజులలో ప్రధానమంత్రిగారు, రాష్ట్రపతిగారు వారి వారి క్షేత్రాలలో 10 పర్సంటు తగ్గించుకుంటున్న ఈ రోజులలో ఈ వ్యధ ఖర్చుపెట్టడం దురదృష్టకరం ఇటు వారిపైన ఏమీ వర్తలు తీసుకుంటారు? ఇకమీదట ఎట్లా ఎవరికీ వారు డెయిలీ ప్రింటుచేసుకోవడం, కాలెండర్లు ప్రింటుచేసుకోవడం యూనివర్సిటీలు గానీ కార్పొరేషను గానీ ఇట్లాచేస్తే నష్టాలు వస్తాయి కాబట్టి దీనిమీద ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయంగా వా పోలీసీని ప్రకటించాలని ప్రభుత్వాన్ని డిమాండు చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. దాస్ (సత్యవేదు):- అధ్యక్షా, చాలా అతి ఫౌరమైనటువంటి అగ్నిప్రమాదం జరిగింది. మా నియోజకవర్గం సత్యవేదు. సత్యవేదు సమీపంలోనే మంగళం సుమారు 330 ఇళ్లు దగ్గం అయిపోయాయి. ఏమీలేకుండా గింజలు గానీ పశువులు గానీ ఎద్దులుగానీ ఎద్దుబిండ్లు ఏమీలేకుండా దగ్గము అయిపోయాయి. మేకలు, గొర్రెల దూడలు కూడ చనిపోవడం జరిగింది. 2177 బిస్తాలు ధాన్యము, 46 బిస్తాలు రాగుల రైసు 46 బిస్తాలు అన్నీ నాశనం అయిపోయాయి. అధ్యక్షా, యిదే కాకుండా 22 బిస్తాలు పాడి పంట పోయింది. 96 మేకలు చనిపోయినాయి. 50 లక్షల రూపాయల ఆస్తి నష్టం జరిగింది. ఇప్పుడు యీ బలహీనవర్గాలవారు, నేతపనివారు చేనేత కార్మికులు వారికి ఉన్న మగాలు అన్నీ కూడా ఫూర్తిగా కాలిపోయి వారు నడివేధిలో జీవనోపాధిలేక తిండి బట్ట లేక తిరుగుతున్నారు. ఇది చాలా ఫౌరమైన సంఘటన. నేత పనివారు అయితే చాలా బాధలు పడుతున్నారు. ఆ ప్రదేశానికి మాజీ ముఖ్యమంత్రి చెన్నారెడ్డిగారు కూడా వచ్చి చూసినారు. అప్పోజిషన్ లీడర్తో సహా ముద్దుక్కుష్ణమనాయుడుగారు మేము కూడా వెళ్లి చూసి వచ్చినాము. 3,000 జనాభాగల ఆ గ్రామంలో అర్థభాగం ఫూర్తిగా కాలిపోయింది. ఈ రోజు ఏదో రిలేఫ్ మెజిస్ట్రేట్ విషయం ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటించాలని కోరుతున్నాను. ఇందులో చేనేత పారిశ్రామికులు, హరిజనులు, గిరిజనులు చాలామంది వెనుకబడిన తరగతులవారు ఉన్నారు. ఏదో వారికి కొద్దిగా తిండికిగాను రైస్ ఇస్తున్నారు కానీ వారు తిరిగి కొలుకొవడానికిగాను బియ్యం యిప్పించడమే చాలదు. వారికి శాశ్వతంగా యిళ్లు కట్టించాలని, వారికి మగాలు సప్లయచేయాలని కోరుతున్నాను. తరువాత సబ్సిడీరేట్లు మీద వారికి నూలును కూడా సప్లయచేయాలని కోరుతున్నాను.

మీస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఆ రిప్రజెంటేషన్ నాకు పంపించింది. దానిమీద మంత్రిగారు నోట్స్ చేసుకొని అవసరమైన చర్యతీసుకొంటారు. ఇక్కడ రెవెన్యూ మంత్రిగారు కూడా ఉన్నారు.

శ్రీ జి. ముద్దుక్కుష్ణమనాయుడు:- అధ్యక్షా, యిప్పుడు దాసుగారు చెప్పినవి వాస్తవ విషయాలు. 500 మగాలు చేనేత పనివారిపై కాలిపోయినవి. ముఖ్యమంత్రిగారు అక్కడకు వచ్చి స్వయంగా చూసినారు. వారికి 500 మగాలు సబ్సిడీ రేట్లమీద అందించి తరువాత 500 శాశ్వతమైన యిళ్లు కట్టించి వారికి యివాసాలని కోరుతున్నారు. ఇక్కడ రెవెన్యూ మంత్రిగారు కూడా ఉన్నారు కాబట్టి వారు ఒక పెర్మనెంట్ హౌసింగు మరియు అర్మిజాన్ కాంప్లెక్స్ ప్లానింగుచేసి యీ వేవర్స్ కు సహాయపడాలని సబ్సిడీ క్రింద వేవర్స్ కు నూలును సప్లయ చేయాలని కోరుతున్నాను.

మీస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇప్పుడు రెవెన్యూ మంత్రిగారు యిక్కడ ఉన్నారు. వారు నోట్స్ చేసుకొని యాక్షన్ తీసుకొని సభకు తెలియజేస్తారు.

విషయం:- విద్యుచ్ఛక్తి కోతను గూర్చి మరియు

విద్యుత్ రేట్ల పాబ్లింపును గురించి.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా యిక్కడ ఉన్నారు కాబట్టి సబ్జిడ్ రేట్లమీద వారికి సప్లయవేయడానికి హామీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. యర్రంగన్నయ్య (హరిశ్చంద్రాపురం):- అధ్యక్షా, శ్రీకాకుళం జిల్లా ఏకలాంగుల సంఘ అధ్యక్షుడు శ్రీ బి. భాస్కరరావు యిచ్చిన వినతిపత్రాన్ని ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభా నిబంధనలు నెం. 144, 145 మరియు 146 క్రింద సభాపతిగారికి అందజేస్తున్నాను. వాటిని పరిశీలించి రాష్ట్రములోగల ఏకలాంగులకు వారు అడిగిన రేట్లలో వారి కోర్కెలు తీర్చాలని సభాధ్యక్షులను కోరుతూ పిటిషన్లను వారికి అందజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సభ సమావేశము తిరిగి 10 నిమిషముల తరువాత వరకూ వాయిదా వేస్తున్నాను.

(The House then adjourned at 11-05 A.M.)

(సభ తిరిగి ఉదయం 11-20 గంటలకు సమావేశమైనది).

(ఉపసభాపతి అధ్యక్షస్థానములో వున్నారు).

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం:

విద్యుచ్ఛక్తి కోతను గూర్చి మరియు విద్యుత్ రేట్ల పాబ్లింపును గురించి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారములో ఉన్నప్పుడు అంతా బీకటి రాజ్యముగా తయారువేశారు. మా ప్రభుత్వము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత అంతా వెలుగు ప్రసాదిస్తామని కాంగ్రెస్ వారు చెప్పి రెండు సంవత్సరాల నాలుగు నెలలు కావస్తూ ఉంది. ఇంకో రెండు నెలలు పోతే మన 9వ శాసనసభకు సగం కాలం తీరిపోతుంది కానీ పరిస్థితి మాత్రం అప్పుడూ బీకటి రాజ్యంగానే ఉంది ఇప్పుడు అంతకంటే బీకటిరాజ్యంగా తయారువేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఈ రాష్ట్రములో ఉత్పత్తి, అట్లాగే పనిప రిట్రైంట్ మెంటు, ఇవన్నీ లేకుండా మరింత ప్రొడక్సివిటీ కావాలంటే పవర్ అవసరమనే దానిలో ఎవరికో భేదాభిప్రాయం ఉండవలసిన అవసరం లేదు. అది ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి. తరపున ఇంటర్నల్ రిసోర్సెస్ ఎన్ హాన్స్ కావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నా. లేకపోతే పవర్ సప్లయ ఇంప్రూవ కావడం కోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నా ఆ మంచి చూసి సంతోషించే వారిలో నేను ఒకడిని. కానీ, దురదృష్టవశాత్తు ఈ పవర్ కట్ అనేది గతం కంటే ఇప్పుడు ఎక్కువ పెట్టే పరిస్థితి కనిపిస్తూ ఉంది. వారు ఇచ్చిన రేషన్ లోనే చెప్పారు. జిస్కో వన్ డే బిఫోర్ ఇన్ డిమెండ్స్ - 14వ లేదా 15వ పవర్ కట్ ఎత్తేశారు. అంటే స్వాతంత్ర్య దినోత్సవానికి ముందు - ఆగస్టు 15న స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం అయితే ఆ ముందురోజు పవర్ కట్ ఎత్తేశారు. మళ్ళీ రిపబ్లిక్ డే రాకముందే పవర్ కట్ పెట్టుతున్నారు. అంటే అర్థం అవలసింది, చాలా బాధాకరమైన పరిస్థితులు - ఏదో ఆగస్టు నుంచి జనవరి వరకు సుమారుగా కరంటు ఏదో సప్లయ చేస్తాము, మేము జనవరి నుంచి ఆగస్టు వరకు ఏదో రకమైన కట్ ఉంటుంది అనేటటువంటి అభిప్రాయం చాలా స్పష్టముగా వారిచ్చిన సమాధానం ద్వారా అర్థమవుతూ ఉంది. ఇది భవిష్యత్తులో కూడా ఇట్లాగే ఉంటుందని గ్యారంటీగా చెబుతున్నారు తప్ప దీనిని ఇంప్రూవ్ చేస్తాము సమీప భవిష్యత్తులో

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం: విద్యుచ్ఛక్తి కొరతను గూర్చి మరియు విద్యుత్ రేట్ల పాఠింపును గురించి.

అనేకటమంటే నమ్మకం నాకయితే కలగడం లేదు. ఈ పవర్ కట్ అనేది ఏదైనా ప్యాటెన్స్ కి పెడతారనే అభిప్రాయం గతములో ఉండేది. ఇప్పుడు ప్యాటెన్స్ కి పెట్టేవారు సరే. అగ్రికల్చరల్ కనక్షన్స్ కి, హౌస్ హోల్డ్స్ కి కూడా పెట్టేవారు. వారు చెప్పిన దానిలో ఉదయం పూట రెండు గంటలు, సాయంత్రం బాగా పేక్ అవర్స్ లో ఒక గంట వెరసి మూడున్నర గంటలు అన్నారు. మూడున్నర గంటలు ఎటో వస్తుందో అర్థం కావడం లేదు. కరెక్ట్ నేనుకుంటారు అనుకుంటున్నాను. లేకపోతే సమాధానములో చెప్పాలి. నాకు తెలిసినంతవరకు గ్యామీజి ప్రాంతాలలో 6, 7, 8 గంటలు కూడా పవర్ కట్ అమలుచేస్తున్న పరిస్థితి కనిపిస్తోంది. ఎక్కడికి పోయినా, ఏదో ఉత్పత్తి దెబ్బతినడం, వర్క్ లోకి పని పోవడం అనే అంశం నుంచి కాకుండా ఈ పవర్ కట్ వల్ల చాలా ఇబ్బందులు ఎదుర్కోవలసిన పరిస్థితి వస్తూ ఉందన్న విషయాన్ని మేధావీరా సభ దృష్టికి తెస్తున్నాను. అయితే అగ్రికల్చరల్ కనక్షన్స్ కి పవర్ సప్లయ 13 గంటలు - 6 గంటలు ఒకసారి, 7 గంటలు ఒకసారి అంటే ఇది కంటిన్యూయింగ్ లేకపోవడం వల్ల కూల్లు పనిలోకి రావడం ఇబ్బంది. అర్థరాత్రి పూట అంటే ఇబ్బంది ఏర్పడుతోంది. కంటిన్యూయింగ్ పవర్ సప్లయ 16 గంటలు అయితే వ్యవసాయదారులు కనీసం రెండు షిఫ్ట్ లలో పగలు, అర్థరాత్రి కాకుండా ఎల్ల అవర్స్ లో పొలాలకు ఇరిగేషన్ సౌకర్యంకోసం కంటిన్యూయింగ్ సప్లయ అడిగాము కానీ దురదృష్టవశాత్తు సప్లయలేదు. ఎప్పుడు వస్తుందో చెప్పలేము. ఇక రైతు భోజనం పట్టుకొని పొలాల దగ్గర కావాలి కానీ పరిస్థితి ఉంది. గతములో కంటే మెరుగైన పరిస్థితి వాస్తవం. నేను ఏమీ కాదనడం లేదు. లాస్ట్ ఇయర్ లాగానే ఉంది అనడం లేదు. కానీ పూర్తిగా మెరుగవులేదన్న అంశం మాత్రం కనిపిస్తూ ఉంది. మోటార్లు కాలిపోయే పరిస్థితి ఉంది. లోడ్ షడ్డవున్ పరిస్థితి కనిపిస్తూ ఉంది. అందువల్ల, పత్తి సంవత్సరం డిమాండ్ 11 వర్సెంట్ పెరిగిపోతోంది. కానీ అంతమేరకు మన ఉత్పత్తిని సాధించే పరిస్థితి లేదని అర్థమవుతోంది. రిజర్వాయర్లలో వాటర్ చాలా సఫిషియంట్ గా ఉందని వారు చెబుతున్నారు. కానీ మళ్ళీ వర్షాకాలంవరకు ఇరిగేషన్ కొరకై నీటిని గేరింట్ చేసుకోవాలి. "Though we are able to generate 2452 M.W., we are producing only 1500 M.W. అని వారు చెబుతున్నారు. అంటే మనకు అవకాశం ఉన్నప్పటికీ దాదాపు 900 మెగావాట్ల విద్యుచ్ఛక్తిని ఉత్పత్తి చేయకుండా అవుతున్నారు. We are purchasing from other sources. మహారాష్ట్రనుండి తెస్తున్నామంటున్నారు. అంటే మనకు అవకాశం ఉన్నా జనరేట్ చేయకుండా కష్టం, నష్టం కల్పించే పరిస్థితి కనపడుతోంది. అసలు ఎండాకాలం రాకముందే ఈ పరిస్థితి ఉంది. జనవరినుంచే పవర్ కట్ పెట్టారు. వచ్చే ఏప్రిల్-మే మాసంలో తిరుపతిలో కాంగ్రెసు మహాసభలు ఉన్నాయి. Tirupathi is being electrified. ప్రధానమంత్రిగారు వస్తున్నారు కాబట్టి కావాలంటే తిరుపతిలో సఫరేట్ సబ్ స్టేషన్ పెట్టుకొంటారు. కానీ ఎలాగూ ఎండాకాలంలో చాలా ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితే ఏర్పడుతుందని నేను అనుకుంటున్నాను. ఈ వెస్ టి.ఐ.సి.సి. సెక్షన్ కూడా ఫీల్ అవుతుందనే అభిప్రాయం నాకుంది. మీరు వచ్చినవారందరికీ కూలింగ్ మెషిన్స్ పెడతారని అనుకోవడం లేదు. అందువల్ల వచ్చినవారు తిట్టుకొంటారనే అభిప్రాయంతో ఉన్నాను. తప్పకుండా అక్కింతలు పడతాయి. ఈ సభలు రాష్ట్రంయొక్క పరిస్థితి ఏమిటో చాలా స్పష్టంగా దేశమంతా అర్థమయేందుకై ఉపయోగపడేట్టుగా పెట్టారని అభిప్రాయపడుతున్నాను. మొత్తానికి ఈ సమస్యలో చాలా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి ఉందని మీకు నేను చెప్పదలచుకొన్న అంశం. ఇక టారిఫ్ పెంచారు. పెగ్ మాకు ఇచ్చిన నోట్ లో చూస్తే థివ్ ష్యూత్ లో మీటర్ థార్న్ వేయడంపై పర్యాయం చేయడంకోసం

రూలు-304 క్రింద పృథుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయం: విద్యుచ్ఛక్తి కొరతను గూర్చి మరియు
విద్యుత్ రేట్ల హెచ్చింపును గురించి.

20 మార్చి, 1992. 289

అల్ ఇండియా మీటింగ్‌తో వారు ఒక ఆమోదానికి వచ్చారు. అట్లాగే ఒక్కొక్క హార్డ్‌వేర్‌కు 600 రూపాయలదొప్పన వేయడానికి కేలిక్యులేట్ చేశారు. కానీ ప్రజలు ఒకేసారి భరించరు కాబట్టి స్టాగా పిల్చీను మింగించడానికి 5 పౌండ్-పి. లోపు 100 రూలు. తరువాత 250 రూలు, ఆపైన 400రూ.ల దొప్పన వసూలు చేస్తామని చెప్పారు. వేరికి చిత్తశుద్ధి ఏమైనా ఉందా అని మేద్యారా అడుగుతున్నాను. గతంలో ఈ సభలోనే సబ్సిడీ బియ్యం గురించి మాట్లాడినప్పుడు కూడా నేను చెప్పాను. నిర్వాణాత్మక సలహాలు ఇవ్వడానికి మాకు అభ్యంతరం లేదు. కానీ గతంలో చెన్నారెడ్డిగారి నాయకత్వంలో కాంగ్రెస్ పృథుత్వం ఉన్నప్పుడు ఏంబేసింది? రామారావుగారు 50 రూలు ఇవ్వడం ఏమిటి? అంతకంటే మేము 5 పౌండ్-పి. లోపు మోటార్లకు షేగ్గా కరెంట్ సప్లయిచేస్తామన్నారు. ఇది పెప్పి సంవత్సరం మూడు నెలలు అయింది. ఈ లోపల వేరికి ఏమీ బుద్ధి పుట్టిందో తెలియదు. ఎందుకంటే 'పోగాలము దాపురించినవారు కనరు, వినరు' అని చిన్నయూసురిగారు వ్యాశారు. వేరికి ఏ కాలం దాపురించిందో నాకు తెలియదు. కానీ ఈ ఆగస్ట్ మాస్కోలో సంవత్సరం మూడు మాసాలక్రితం మేము 5 పౌండ్-పి. లోపు మోటార్లకు ఉచితంగా విద్యుచ్ఛక్తిని సరఫరాచేస్తామని ప్రామిస్ చేసి ఇప్పుడు 100 రూలు, 250 రూలు, 400 రూలు చేస్తున్నారు. అట్లాగే గృహోపయోగానికి కూడా 40 యూనిట్స్ వాడే వాడి దగ్గర నుంచి ప్రారంభించారు. పేదవారికి కూడా కరెంట్ ఇస్తాము. హరిజనులకు కూడా కరెంట్ ఇస్తామని ఈనాడు ఇలా చేస్తున్నారు. ఈనాడు గామాలో కూడా ఫ్యాన్లు కొనుక్కొంటున్నారు. టి.వి.లు పెట్టుకొంటున్నారు. ప్రజలకు కరెంట్ అందుబాటుతో ఉండవలసిని ఈ దశలో 40 యూనిట్స్ నుంచి 75 పె్నలకు పెంచుతామంటే ఎట్లా? పేదవారిపట్ల చిత్తుకుద్ది ఉంటే 50 యూనిట్స్ లోపు వాడుకొనేవారికి 50 పె్నలు వేయండి. డబ్బు కలిగిన వాడికి, బాగా కరెంటు వాడేవాడికి, ఎయిర కండిషనర్స్ వంటివి పెట్టుకొనేవారినుంచి ఎక్కువ వసూలు చేసినా ఫరవాలేదు. కానీ 50 యూనిట్స్ లోపల వాడుకొనేవాడికి 75 పె్నలు వేయడం న్యాయం కాదు. అందువల్ల 50 యూనిట్స్ లోపల వాడుకొనేవారికి 50 పె్నలకు తగ్గించమని మనవిచేస్తున్నాను. ఇకపోతే ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు సెల్స్ సఫిషియంట్ కావాలి అనడంలో నేను విబేధించేవాడిని కాదు. ఎందుకంటే అందరికీ షేగ్ సప్లయిచేద్దామంటే ఎ.పి.ఎస్.ఇ.టి. దాని దారిన అది పోతుంది. దానికి మినమం 3 పర్సెంట్ రిటర్న్స్ రావాలి, ఇన్ కం రావాలి. ఇంట్రెస్ట్ రావాలి. కానీ ట్యాన్స్ మిషన్ లాసెస్ ఎంతో కేలిక్యులేట్ చేయండి. అట్లాగే ఇల్లెగ్గర్ భేపింగ్ ను కేలిక్యులేట్ చేయండి. అలాగే పారిశ్రామిక వేత్తలు ఎన్ని కోట్ల రూపాయలమేరకు బకాయాలు చెల్లించాలో కేలిక్యులేట్ చేయండి. ఇవన్నీ కేలిక్యులేట్ చేసి కలక్ట్ చేస్తే రైతాంగంమీద, పేద ప్రజలమీద ఈ భారం లేకుండా భారాన్ని తగ్గించే వీలు వుంటుంది. కానీ దురదృష్టవశాత్తూ ఆ దిశకు పృథుత్వం ప్రయాణించడం లేదు. ప్రజలకు ఏం బాధలు వచ్చినా, బేకటి రోజులు వచ్చినా వారికి అవసరంలేదు. వారికి కావలసింది వారికి సక్రమంగా జరుగుతోందా లేదా, వారి పనిపాటలు సక్రమంగా జరుగుతున్నాయా అనేది చూడడంతప్ప మరొకటి లేదు. చెప్పాలంటే అలాంటి భాషను వాడను కానీ - దున్నపోతుమీద ఏదోపడ్డట్టు - అట్లా వారిని నేను అనడం లేదు. కానీ రైతులు, పేద ప్రజలు బాధపడుతున్నారు. మే నియోజకవర్గంలో రైతులు, పేద ప్రజలు ఉన్నారు. అలాగే నా నియోజకవర్గంలోనూ ఉన్నారు. షేఫ్ మినిష్టరుగారికి కూడా ఈ బాధ వుంటుంది. కానీ వారిని అడిగేవారు ఉండరు. ఎందుకంటే వారి ఇంటిమట్టు పకడ్బందీగా ఏర్పాట్లు చేసుకొంటారు. కానీ మాకు కూడా ఎంత ప్రొటెక్షన్ పెట్టినా 10 నుంచి 20 నుంచి లోనికి

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం: విద్యుత్తుకి కోతను గూర్చి మరియు విద్యుత్ రేట్ల పోషింపును గురించి.

వచ్చి అడుగుతున్నారు. We are responsible to the people. పవర్ విషయంలో ఇంత బాధాకరమైన పరిస్థితి ఉంది. అందువల్ల వేతనంతవరకు పవర్ కట్ను ఎత్తివేసి uninterrupted power supply ఇవ్వాలి. అలాగే 50 యూనిట్స్ లోపల వాడేవారికి యూనిట్ కి 50 పైసలకు తగ్గించడానికి ప్రయత్నంవేసి పరిస్థితి మెరుగుపరిచేందుకు కృషి చేయాలని నా ఆందోళనను మీద్వారా సభ దృష్టికి తెస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- Mr. Sreenivasulu Reddy!

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసురెడ్డి (కోవ్వూరు):- అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం చెన్నారెడ్డిగారు తీసుకొన్న ప్రతి నిర్ణయాన్నీ రద్దు చేయాలని నిర్ణయించినట్లుగా అర్థమవుతోంది. రూపాయి తొంబైపైసలకు కిలో బియ్యం పథకం చచ్చిపోయింది. 5 పాచ్.పి. లోపు తక్కిగల మోటార్లకు ఉచితంగా విద్యుత్ సరఫరా చేయాలన్న నిర్ణయం చచ్చిపోయింది. ఇక జనతా వస్త్రాలు మిగిలిపోయాయి. ఇంకేమి మిగిలిపోయాయో! పరిస్థితి ఇట్లా ఉంది. ఇలా చెన్నారెడ్డిగారి మీద కోపంతో వేస్తున్నారా, మా మీద కోపంతో వేస్తున్నారా, ప్రజలమీద కోపంతో వేస్తున్నారా-ఎవరిమీద కోపంతో వేస్తున్నారో అర్థంకాని పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఇప్పుడు 5 పాచ్.పి. వరకు 100 రూ.లు, 5 పాచ్.పి. నుంచి 10 పాచ్.పి. వరకు 250 రూ.లు, 10 పాచ్.పి. పైన ఉన్నవాటికి 400 రూ.లు వసూలు చేస్తామంటున్నారు. మా మెట్లు ప్లాంకాలలో గొట్టంనుంచి నీరు తోడాలంటే 15 పాచ్.పి. మోటారు పెడితే తప్ప నీళ్లు రావు. మీరు రివెక్ట్ చేస్తున్న రేట్ల ప్రకారం 15 పాచ్.పి. మోటారు వాడేవాడు సంవత్సరానికి ఆరువేల రూపాయలు కట్టవలసి వుంటుంది. ఈ లెక్కన పంటపై వచ్చే డబ్బంతా విద్యుత్ ఛార్జీలకే సరిపోతుంది. ఇది స్వాయంసమ్యతం కానేకాదు. ఈ ప్రభుత్వ నిర్ణయం అనేది యూనిటరీలతో, డెసిషన్ ఎం.ఎల్.ఏ.లను సలహా అడగలేదు. కన్సం కాంగ్రెస్ లెజిస్లేటివ్ను అయినా సలహా అడగలేదు. It is a unilateral decision, అని మనవిచేస్తున్నాను. పోతే ఇంటరప్షన్స్ ఎక్కువ అయి పోతున్నాయి. మీరు ఎగ్రికల్చర్ కు 13 గంటలు మాత్రమే విద్యుత్ సరఫరా చేస్తున్నారు. పగలు ఆరు గంటలు, రాత్రి ఏడు గంటల సేపు, అదీకూడా కాగితంమీద మాత్రమే. మోటార్ ఆన్ చేస్తారు. కానదాకా నీళ్లుపోయేలోపలే ఇంటరప్షన్ వచ్చి ఆగిపోతుంది. మళ్ళీ కరెంట్ వచ్చిన తరువాత మోటార్ స్టార్ట్ చేస్తారు. కానదాకా నీరుపోయేసరికి ఆగిపోతుంది. ఇలా కంటిన్యూయ్గా పవర్ సప్లయ లేనందువల్ల, అదీకాక రెండు విడతలుగా పవర్ సప్లయ చేస్తున్నందువల్ల రైతులకు ఇబ్బందికలగడం అందరికీ తెలిసిన విషయమే. కానీ ఇది సెక్యూరిటీలో కూర్చున్న వారికి మాత్రం అర్థంకాదని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రొడక్షన్ చచ్చిపోయింది. పవర్ సప్లయ లేనందువల్ల వ్యవసాయాత్ములు హరించిపోతున్నాయి. అదే విధంగా ఇండస్ట్రియల్ ప్రొడక్షన్ కు కూడా చావుదెబ్బ తగిలిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఆఖరికి ఇండస్ట్రియల్ ఎంటర్ప్రెన్యూ కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ కు రావడం ఊనివేశారు. ఎందుకంటే మనం బెగ్గింగ్ బోల్ తీసుకొని ఇరుగుపొరుగు రాష్ట్రాలకు, మహారాష్ట్రవంటి రాష్ట్రాలకు వెళ్లి మాకు పవర్ ను దానంజేయండని అడిగే దుస్థితికి వచ్చాం. ఫలితంగా ప్లాన్ చేట్టి సెక్యూరిటీవుండే ఇండస్ట్రియల్స్ ఎవరు కూడా రాష్ట్రానికివచ్చే అవకాశం లేకుండా పోయిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక మూడవ క్యాప్ నేయడానికి లేదు. తలా ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు ఆదేశించింది అంటే అది ప్రభుత్వ ఆధీనంగానే నేను భావిస్తున్నాను. మూడవ పంట వేయనందువల్ల రైతాంగానికి ఎంత దెబ్బ ఆలోచించండి.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వద్వారా తీసుకువచ్చిన
విషయం: విద్యుచ్ఛక్తి కొరతను గూర్చి మరియు
విద్యుత్ రేట్ల పాపింపును గురించి.

20 మార్చి, 1992.

291

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఫోన్ మినిస్టరుగారిని కూడా పిలిపించండి. ఈ మంత్రిగారు ఎప్పుడూడదని కాదు. అయితే ఇంత నేరీయస్ డిస్కషన్ జరుగుతోంది కాబట్టి ఫోన్ మినిస్టర్ గారిని పిలిపించడం మంచిది.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి:- అధ్యక్షా, పోర్ట్ ఫోలియాలన్నీ సి.ఎం. గారి దగ్గర ఉన్నాయి. అన్ని ఫైళ్ళమీద సంతకం పెట్టేది ఆయనే. సబ్జెక్ట్ అంతా ఆయనకు తెలుస్తుంది. కానీ పాపం ఇక్కడ రివల్యూ ఇచ్చేది సమరసింహారెడ్డిగారు. ఇది ఎట్లా సాధ్యమవుతుంది? ఇక మేజర్ ఇరిగేషన్స్ రోశయ్యగారు సమాధానం ఇస్తారు. ఇది మే ఖర్చు, మా ఖర్చు, మనందరి ఖర్చుగా నేను భావిస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రికి సంబంధించిన పోర్ట్ ఫోలియాలన్నీటికి సమాధానం యివ్వడానికి ఎంతో నలిగి వచ్చిపోతున్నారు. వారిని ఉమాస్ట్రో అయ్యో, పాపం అనిపిస్తున్నది. I pity my learned friend, Mr. Samarasimha Reddy. ఘగర్ కేన్ కాపి ఎంత సఫర్ అవుతుందో, యీ పవర్ కట్ వల్ల ఒక్కక్కణం ఆలోచించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా పవర్ ప్రాజెక్టులను స్టాన్ డౌన్ చేశారు. పాను పోవేజింగ్, బడ్జెట్ లో చూపిస్తున్నారు - రెక్కలు మాత్రమే ప్లాన్ పోవేజింగ్ బడ్జెట్ లో చూపిస్తున్నారు. ఎంత పవర్ జనరేషన్ మీద ఖర్చు చేస్తున్నారని అడుగుతున్నాను. 1989-90 చూడండి? ఎంత బడ్జెట్ పోవేజింగ్ చూపించారో, ఖర్చు చేశారో 1990-91, 1991-92లో చూడండి; మీరు కేవలం కాగితాలమీద పెట్టి, దాన్ని హర్మిగా వినియోగించడం లేదు. పవర్ జనరేషన్ కు సంబంధించి నేను తీవ్రంగా ఆరోపిస్తున్నాను. సెంట్రల్ ఎలక్ట్రిసిటీ అథారిటీకి పంపించిన పవర్ ప్రాజెక్టులు క్లియరెన్స్ లో ఆలస్యం ఎందుకు అవుతోంది అంటే, వారు అడిగిన క్లారిటీకు సమాధానం చెప్పడం లేదు. పంపడం లేదు. డిలే చేస్తున్నాము. ఒక్క ఉదాహరణ చెప్పతాను - నెల్లూరు జిల్లాలో కృష్ణపట్నం దగ్గర, మహాపాడు దగ్గర 500 మె.వా. రెండు థర్మల్ యూనిట్లను పెట్టాలని రాష్ట్రప్రభుత్వం అనుకున్నది. సెంట్రల్ ఎలక్ట్రిసిటీ అథారిటీ చెప్పింది ఏమీటంటే, ఎన్ పిరాన్ మెంట్ క్లియరెన్సు ముందు తీసుకోనిదే. పంపించడానికి లేదని, ఎన్ పిరాన్ మెంట్ క్లియరెన్సుకు ఎవరూ అప్లై చేయకుండా, కేవలం నినదాలు యిస్తూ, రెండు 500 మె.వా. యూనిట్లను పెడతామని ప్రజలను మభ్యపెట్టడం, సభను మభ్యపెట్టడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారి సంతకంతో వున్న నోట్ లో నేరు ఏమో పుష్కలంగా ఉన్నాయి. ఈ సంతకం నేరును ఎంతో పెట్టుకున్నాము ఇరిగేషన్ కు, దీన్ని వాడదలచుకోలేదన్నారు. పవర్ జనరేషన్ కు, ప్లాడల్ పవర్ జనరేషన్ కు దీన్ని వాడదలచుకోలేదన్నారు. నేను ఒక ప్రశ్న చేస్తున్నాను. మీరు ప్లాడల్ పవర్ జనరేషన్ కు నేరు వాడుకుని, దాన్ని సముద్రానికి వదలకుండా రేజనరేషన్ కు, ఇరిగేషన్ కు మళ్ళీ ఎక్కడైనా క్రింది ప్రాంతంలో ఎందుకు వినియోగించుకోకూడదు. ప్లాడల్ పవర్ జనరేషన్ కు ఉపయోగించేటటువంటి నీటిని సముద్రానికి పంపిస్తున్నామని స్పష్టంగా యీ నోట్ వల్ల అర్థమవుతుంది. ఎందుకు మీరు పవర్ జనరేషన్ కు, ప్లాడల్ పవర్ కు ఉపయోగించిన నీటిని కింది భాగంలో ఉన్న ఇరిగేషన్ కు ఎందుకు ఉపయోగించబడలేదని ప్రశ్నిస్తున్నాను. దానికి మీరు సమాధానం చెప్పలేని పరిస్థితి ఉన్నది. ఒక్కటే చెప్పతున్నాను. Beg, borrow or steal భిక్షం అడగండి దొంగిలించండి. లేకపోతే ఏమైనా చేయండి. మాకు కావాలింది పవర్ సప్లయ - పంటలను కాపాడండి. రాష్ట్రం సర్వనాశనం అయిపోయిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది ప్రతి

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం: విద్యుత్తు కొరతను గూర్చి మరియు విద్యుత్ రేట్ల హామీపను గురించి.

సంవత్సరం నా నోటినుండి చెప్పుతున్నటువంటి భాషగా మరల మనవి చేస్తున్నాను. అయ్యా, ముఖ్యమంత్రిగారు మీ నేతిలో అన్ని పోర్టుఫోలీయోలు పెట్టుకుని మాకు సమాధానం చెప్పకపోగా, కనీసం మీ ఉనికి అయినా లేకపోతే మా గతి అధోగతే. సార్, మీరు అయినా మా రెస్ట్రక్టుకు రావాలి. ఎక్కువ మాట్లాడేది ఈయన. తిట్టడం కాదు. ప్రజల తరఫున మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ముఖ్యమంత్రిగారిని రమ్మనండి అధ్యక్షా, మీకు తెలుసు. రాష్ట్రం మొత్తంమీద రైతాంగం, అంతా చాలా బాధ పడుతున్నది. చాలా అన్యాయంగా వున్నది. ముఖ్యమంత్రిగారిని రమ్మనండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- పాలనీ మేటర్ వంట, కబురు పెడతారు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- డిప్యూటీ ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకుంటారు. కన్సరన్స్ మీనిష్టరు లేకుంటే ఎట్లా. దయచేసి రమ్మనండి? మీరు చెప్పండి?

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- పర్యవేక్షణగా పోర్టుఫోలీయోలు ఇవ్వారా? ఆయన ఇన్చార్జ్ మంత్రి అయితే, ఆయనకు పోర్టుఫోలీయో లేదు. పోర్టుఫోలీయోలో నమ్మకం లేదు. వారు వేరే మంత్రులకు యివ్వరు. తాత్కాలికంగా సమాధానం చెప్పండి అంటే, ఏ మంత్రి సమాధానం చెప్పే పరిస్థితిలో లేరు. శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డిగారు ఏమీ చెప్ప బోతున్నారో మాకు తెలుసు. కలెక్టివ్ రెస్పాన్సిబిలిటీ అంటారు. ఇక్కడ కలెక్టివ్ రెస్పాన్సిబిలిటీ లేదు. కలెక్షన్స్ ఉన్నాయి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ఇప్పుడు గౌరవసభ్యులు బాగా తెలిసినటువంటివారు ఉన్నారు. రెజిస్ట్రేట్ బిజినెస్ ఎవరు ఎవరికి ఏదైనా ఎటోరేట్ చేస్తూ, Proceedings, with the approval of the Speaker, have already been issued. That every Member is aware of. After we reply, inspite of it, if still the intervention of the Hon'ble Chief Minister is felt necessary, then we can think about it, Sir. Without even hearing the reply, there is no point in asking. Already we have been entrusted with the job of replying to the Hon'ble Members. We will reply Sir. Let them have patience. Let them make their submissions. We will hear them coolly. I have been recording every point that has been made out by Hon'ble Members. I will reply them suitably. If they are not satisfied, then we will think about it, Sir.

శ్రీ ఎన్. రాఘవారెడ్డి:- ఒక్కమాట - శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డిగారు చెప్పింది వాస్తవమే. కలెక్టివ్ రెస్పాన్సిబిలిటీ వున్నది. వారు మాకు స్వాధీనపరిచారు స్పీకరు అనుమతితో అన్నారు. ఇంతకుముందు తమరు విన్నారు - రోశయ్యగారు గత సమావేశంలో

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయం: విద్యుచ్ఛక్తి కోతను గూర్చి మరియు
విద్యుత్ రేట్ల పొచ్చింపును గురించి.

20 మార్చి, 1992. 293

ముఖ్యమంత్రిగారి తరపున ఇచ్చిన హాఫీని అమలు జరుపలేదు అన్న వార్త మీరు విన్నారు. ఎందుకు అంటే, ఆ వోల్టేజీ లోని అయిన ఫేకితో బేదు కనుక అది అమలు జరగలేదు. ఇది కూడా అదే పరిస్థితికి వస్తుంది ఏమో అన్న బాధ మాకుంది.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డిగారు చెప్పారు. జాయింటు రెస్పాన్సిబిలిటీ వుంటుందని, ఎవరు చెప్పినా కూడా వారిపైన సమంగా బాధ్యత వుంటుందని చెప్పారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ముఖ్యమంత్రిగారు డెలిగేట్ చేశారు....

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- వారి ఉద్దేశ్యం అది కాదు. మాకు అనుమానం వస్తుంది. అది రెస్పాన్సిబిలిటీ వుంటే, యీ బడ్జెట్ ఎప్పుడో ఒక గంట ముందు పెట్టి దాన్ని పరిశీలించడానికి ప్రవేశపెడుతున్నారు. ఎంత విశ్వాసం వుందో తెలుస్తున్నది. జాయింటు రెస్పాన్సిబిలిటీని ఏకైకత చేస్తున్నారనేది తెలుస్తున్నది. ఎక్కడ బయటపెడతారోనని భయం - ఎక్కడ వుంది జాయింటు రెస్పాన్సిబిలిటీ? అది నాకు అర్థం కావడం లేదు.

Sri D.K. Samarasimha, Reddy:- I am a little surprised to hear this from Mr. Narsi Reddy. Sir, when to hold a Cabinet meeting, how to conduct, what is to be discussed in the Cabinet meeting is absolutely the prerogative of the Cabinet and the Chief Minister. None of them has a right to question about it. We will hold Cabinet meeting at our convenience. The point is, we are going to present the Budget according to the decision taken by the Cabinet. That is all. Where to hold and how to hold, it is not the concern of the Opposition Sir.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అది నాకు తెలుసు. వారి హక్కులు అడగడం లేదు. విశ్వాసం ఎంత వున్నదని అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు ఎప్పుడూ క్యాబినెట్ లో లేరు కదా?..... కాబట్టి తెలియదంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి సమర్థులని అప్పగించి వుండవచ్చు. కానీ, గవర్నర్ స్పీచ్ లో ప్రింట్ చేసినదాంట్లో, మరియు మాకు ఇచ్చిన నోట్ లో కరెక్టుగా వుంటే అభ్యంతరం లేదు. పేజీ నెం. 7 చూడండి. గవర్నర్ ప్రసంగం చూడండి? శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డిగారిని చూడమనండి? "By the end of 1991-92 the installed capacity is proposed to be raised to 4972 MW, comprising 4165 MW in the State Sector and 807 MW in Central

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వద్వైపికి తీసుకువచ్చిన విషయం: విద్యుచ్ఛక్తి కొరతను గూర్చి మరియు విద్యుత్ రేట్ల పోషింపును గురించి.

Sector" అని గవర్నరు ఎడ్రస్‌లో వున్నది. In the note given it is stated, "The installed generating capacity in Andhra Pradesh at present is 4131 MW (1679 MW Thermal (40%) and 2452 MW (60%) Hydel). In addition our share of Central Generating Units in the Southern Region is 762 MW". Which is correct? 807 is correct or 762? Let him clarify first. Then we will take up the issue.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- I will check up and let him know.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- నోట్‌లో ఇచ్చినదాంతో, వేరియేషన్ వుంటే, వారికి ఆఫీసర్స్ ఇచ్చే సమాధానంలో ఎంత వేరియేషన్ ఉందో, ఎన్ని అవకతవకలు ఉన్నాయో తెలియదు. కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారు వుంటే బాధ్యతగా చెప్పతారు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- నేను చెప్పతాను అన్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- 304 మీద కంటిన్యూ చేయండి?.....

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- We have to understand which is correct Sir.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- During the course of discussion I will explain that point.

(Interruptions)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఎవ్వో పాయింటుకు రివ్లయి చెప్పారు. 304కు రివ్లయి ఇస్తారు.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- యీ ప్రభుత్వం మీద, మంత్రుల మీద నమ్మకం లేక అన్ని శాఖలు పెట్టుకుని, ముఖ్యమైన శాఖలు అనగా, రైతులకు సంబంధించినవి, ఎగ్రికల్చరుకు సంబంధించినవి అన్నీ శాఖలు తమదగ్గర పెట్టుకుని ఉన్నారు. సమర్థవంతంగా నీర్వహిస్తే అభ్యంతరం లేదు. కానీ, యీ అవకతవకలు చేస్తూ, ప్రజలను, ప్రభుత్వాన్ని మోసం చేస్తూ, రైతులను మోసం చేస్తున్న యీ పరిస్థితుల్లో వీవరాలు తెలియచేయారీ?

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- As Members of this House, the Government is expected to give us correct information. In the Governor's Address, Deputy Leader of our Opposition has pointed it out. Governor's Address is an authentic document which we expect to be a fact. The answer of the Minister is also supposed to be no authentic document based on facts. When both these documents are contradictory, then some one is

విషయం: విద్యుద్దృశ్య కోతను గూర్చి మరియు

విద్యుత్ రేట్ల పొచ్చింపును గురించి.

responsible. This House cannot be taken for granted. This is a serious lapse on the part of the Government whether it is a collecting lapse or collective lapse. Sir, We need a ruling also from the Chair.

Mr. Dy. Speaker:- After he gives his reply, if any thing remains doubtful, if you cannot reconcile it and if the doubt still lingering thereafter, I will give ruling.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Hon'ble Deputy Leader of the Opposition raised a point with regard to the variation between the Governor's address and the reply.

Mr. Dy. Speaker:- He has to give reply to 304. whether he can reconcile it or he admits mistake or whatever else we can think of it later.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- What is the correct thing the Members do not know. Suppose wrong information is given to me, my debatable points are based on the wrong information. That is gross misleading of a Member of the House. When both are pointed out to the Chair and when the Minister was willing to clarify, what did you mention, Sir. You said that if the Minister's clarification is incorrect, then you will give ruling. Immediately after that, you stopped the Minister from giving clarification. This is unfair, Sir.

Mr. Dy. Speaker:- There is no question of arguing the same point. We are in 304 now. Do you expect reply from the Minister for every sentence and every point. If both of you are ready, to give reply and to receive reply, I have no objection.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో సెంట్రల్ సెక్యూరు పేరుతో 807 మెగావాట్లు అనే చెప్పడం, ఇప్పుడు ఇక్కడ ఇచ్చిన నోట్లో 762 మెగావాట్లు అనే చెప్పడంలో వేరియేషన్ ఉందని గౌరవసభ్యులు చెప్పడం హుర్తిగా వాస్తవం. ఎందుకు ఆ వేరియేషన్ వచ్చిందంటే, There has been slight clerical mistake committed here. The fact is that if the Hon'ble Members know about the clerical mistake, they will definitely appreciate it. An additional unit No. 5 has been commissioned recently a week before at Neyveli. It has not officially been

రూలు 304 క్రింద ప్రభుత్వరూపొందిత తీసుకువచ్చిన విషయం: విద్యుత్తుకి కొత్తను గూర్చి మరియు విద్యుత్ రేట్ల పొచ్చిపును గురించి.

declared still, but it has been commissioned. In that our share of 45 mega watts. Adding that 45 Mega Watts to 762, it comes to 807 Mega watts. It is clear arithmetic. Let them add it. They will get the answer. There is absolutely no difficulty in it. We are not trying to mislead anybody.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- దిసేట్ టూ మచ్. ఆయన వివరణ ఇచ్చారు. వేరియేషన్ ఉందన్నారు. 45 మెగావాట్లు జేడా. కేవలం 5రోజుల క్రితమే కనుక గవర్నరుగారి స్పీచ్లో ఈ వేరియేషన్ కరెక్ట్ చేసుకోవచ్చు కదా? ఇది చాలా సీరియస్ మిస్టేక్.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- గవర్నరుగారి ప్రసంగంతో కరెక్ట్గా చేయబడింది. క్లారికల్ మిస్టేక్ జరిగింది నోట్.

శ్రీ ఎం. రఘుమూరెడ్డి:- ఇదొకసారే కాదు. గత అసెంబ్లీలో కూడా సమరసింహారెడ్డిగారు సింగరేణి కాలరీస్ విషయంలో చెప్పినప్పుడు ఇదేవిధంగా మిస్టేక్ వచ్చింది. తరువాత క్లారిఫై చేశారు. నా ఉద్దేశం ఏమంటే కావాలని చేస్తున్నారా అని. గవర్నర్ అడ్రస్ సి.ఎం. సంతకంతో వస్తుంది. యాడ్ చేయాలి. మరచిపోయారు అనేవిధంగా బాధ్యతారహితంగా చెబితే ఎట్లా; దీనిపై మీరు ఏం రూలింగ్ ఇస్తారో ఇవ్వండి-ఇందుకు బాధ్యులమీద కఠినపర్య తీసుకోవాలి. ఇప్పుడు మంత్రిగారు చెప్పారు కనుక కరెక్ట్ చేసుకుంటాము. ఈ రకంగా ఎందుకు జరగాలి? ఎందుకు ప్రజలను మోసం చేస్తున్నారు. ఎందుకు తప్పుడు ఫిగర్స్ ఇస్తున్నారు? బాధ్యులెవరు; నిర్ణయం చేయండి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- Let us not resort to hair-splitting. This amounts to nothing but hair-splitting. ఇక్కడ ఎటువంటి దురుద్దేశంతో కానీ, ఎటువంటి తప్పుడు అభిప్రాయంతో కానీ చేసినది కాదు. బ్రేకప్ ఫిగర్స్ కూడా ఇచ్చాను. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో లేటిస్ట్ ఫిగర్ 807 మెగావాట్లు అని చెప్పడం జరిగింది. ఈ నోట్లో మాత్రమే స్పయిట్గా క్లారికల్ మిస్టేక్ జరిగింది. ఇక్కడ నోట్లో 762 మెగావాట్లు అని చెబుతూ అదేషన్ గా వచ్చే 45 మెగావాట్లు చెప్పకపోవడం జరిగింది. రెండూ కలిపితే 807 మెగావాట్లు అవుతుంది. వేరే ఉద్దేశం ఆదు. రెండూ కరెక్ట్. ఎటువంటి వొరపాటు కాదు. గౌరవసభ్యులు దీనిని అంతగా పట్టించుకోరాదని మనవి చేస్తున్నాను. There has been a slight clerical mistake. By the end of 1991-92 the installed capacity (I am pointing out from the Governor's Address) proposed to be raised to 4972 MW comprising of 4165 MW in the State Sector and 807 MW in Central Sector. i.e., by the end of 1991-92 the installed capacity is proposed to be raised to that.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- The Dy. Speaker may take a decision. As far as the doubt goes, this doubtful Government has told us what it is. But, Sir, this is an Assembly.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయం: విద్యుత్తుకి కోతను గూర్చి మరియు
విద్యుత్ రేట్ల పాప్లింపును గురించి.

20 మార్చి, 1992.

297

If the signature goes on with the clerical mistake, it is the sad commentary. More than that I cannot say. I leave it to your wisdom. There are lot of other problems that have to be discussed.

Mr. Deputy Speaker:- Anyhow, if the error in the figures is admitted by Government also, little more explanation would have satisfied it without giving other impression to the House. Let us leave it there. Let us go to the point.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగంపై మాట్లాడేటప్పుడు మాసుకోవచ్చు. ఇప్పుడు విషయానికి వస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎం. రఘుమూరెడ్డి:- తప్పుడు ఫిగర్లతో ఈ స్టేట్మెంట్ ఇచ్చిన సి.ఎం.గారు 12.00 సభలో ఉంటే న్యాయం జరిగేది. సి.ఎం.గారు ఇప్పటికయినా వస్తే మంచిది. ఎందుకంటే తప్పులు జరిగాయి. జరిగిన దానిని సరిదిద్దుకుని ఇంకో మంత్రిని చెప్పమంటే చెప్పలేక, నమలైతే, మింగలేక బాధపడే పరిస్థితిలో మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. అయినా దీనిని మీకే వదలి వేస్తున్నాను. సబ్జెక్టును డైవర్సు చేయడం కాదు. ఈ తప్పు ఏవిధంగా జరిగిందో మీ దృష్టికి తీసుకురావాలని తప్ప మరేదీ కాదు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- పెద్ద పోరపాటేమీ లేదు రఘుమూరెడ్డిగారు. మీరు ఒక్క సెంటెన్సు పెన్ కూడా చదవండి. యాక్చుయల్ గా 762 అని మెన్షన్ చేస్తూ 807 అని కూడా గవర్నరు గారి అదృశులతో చూపించడం జరిగింది. మీరు ఒక సెంటెన్స్ ఎటో దట్ చదవండి.

శ్రీ ఎం. రఘుమూరెడ్డి:- ఇలాంటి తప్పులుచేయడం ఈ ప్రభుత్వం యొక్క అలవాటు. ఏదీ ఏమయినా వాళ్లయొక్క అలవాటు వాళ్లు మార్చుకోరు. మాకుతప్పదు మీ దృష్టికి తీసుకురావడం. ఏదీ ఏమయినా ఈ రాష్ట్రంలో రైతాంగం, సామాన్య ప్రజలు ప్రస్తుతం అందరూ డిపెండ్ అయింది. అందరికీ కావలసింది విద్యుత్తుకి. ఏ రాష్ట్రాభివృద్ధి కయినా, ఏ దేశం అభివృద్ధి అయినా ముఖ్యంగా ఈ రోజు కావలసింది ఎలక్ట్రిసిటీ, ఎడ్యుకేషన్ అని ఎప్పుడో పెద్దలు చెప్పారు. కానీ ఈ రాష్ట్రంలో తెలుగుదేశం హయాములో కారు చీకట్లు నెలకొన్నాయని, మేము వచ్చాము పున్నమి చంద్రుని లేక మీట్టుమధ్యాహ్నం సూర్యుని తెస్తాము. ఆంధ్రదేశంలోని కారుచీకట్లు తొలగిస్తామని ఈ సభలో ప్రగల్భాలు ఎన్నో పలికారు. ఆ ప్రగల్భాల గురించి నేను ఒక విషయం చెబుతాను. సెంటికీ ప్లాన్ లో ఈ రాష్ట్రంలో మనం 7000 మెగావాట్ల సెంట్రల్ షేర్ ఉత్పత్తి చేయడం జరిగింది. 1991-92లో బిడ్డెట్ ఎలకేషన్ లో 350 అన్నారు. మొన్న 250 అన్నారు. అంతకంటే ముందు గత ప్రభుత్వంలో 1989-92లో కూడా 295 కోట్లు ఇచ్చినా డేవాల్యూయేషన్ ఈ రోజు 40 శాతం జరిగింది. అంతకన్నా ఎక్కువ ఎలకేషన్ లో ఈ సెక్టార్ లో ఈ సెక్టార్ లో కారు చీకట్లు పోగొడతామని ఇంకా ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. ప్రజలను ప్రభుత్వం మధ్యపెట్టే మాటలు, మోసంచేసే మాటలు వారితో తెలుసు కానీ మాకు తెలియవని మనవి

రూలు 304 క్రింద ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయం: విద్యుచ్ఛక్తి కొతను గూర్చి మరియు
విద్యుత్ రేట్ల హాబింపును గురించి.

చేస్తున్నాను. ఎలొకేషన్ విషయం చూస్తే కొత్తవి ఏమీ ప్రభుత్వం ఇవ్వలేదు. ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో మొదలుచేసిన వాటినే ఇప్పుడు వారు ఇవ్వడం జరిగింది. కొత్తగా చేసింది ఏమీ లేదని మే దృష్టికి తెస్తున్నాను. 210 విజయవాడ థర్మి పేజ్ కానీ నాగార్జునసాగర్ లో 30 మెగావాట్ల కానీ విజ్ఞాత్యరం 66 కానీ, ముద్దనూరు 210 x 2 కానీ తెలుగుదేశం హయాంలో మొదలుపెట్టినవే తప్ప కొత్తగా చేసినవి ఏమీలేవు. 1991-92 లో ఈ ఘనత పొందిన ప్రభుత్వం ఇన్స్టాల్ చేసిన కెపాసిటీ ఎంతంటే 1/2 వన్స్ 1/2 రెండూ కలసి ఒక మెగావాట్ నిర్మించి ఒక్కటిమాత్రం కమీషన్ చేసింది. దీనికి సిగుంపదాలని మేధ్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను. ఎందుకంటే మేమేదో చేసామని చెప్పి ప్రగల్భాలు పలికిన ప్రభుత్వానికి దీనికి అన్నర్ చేయమని మేధ్వారా కోరుతున్నాను. కానీ 40 శాతం డేవాల్యు యేషన్ అయిన దానిని కలుపుకుంటే రు. 250 కోట్లు ఇచ్చి రు. 295 కోట్లు ఎలాజ్ చేసిన ఆ ప్రభుత్వాన్ని ఎన్నో విధాల చెప్పిన ఈ ప్రభుత్వం చేసింది ఏమిటి? పవర్ గురించి నేను డిటెయిల్డ్ గా పోయేముందు ఒక విషయం చెప్పాలి. ప్లెవేటు సెక్టార్ కు ఇస్తామన్నారు. మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. మే ప్రభుత్వం మేరేమయినా చేసుకోండి. కానీ శాసనసభలో కూడా జరిగిన విషయం చెప్పకుండా తప్పుదోవ పట్టించే పరిస్థితి ఎందుకు వచ్చింది? గ్యాస్ బేస్ 400 గ్ అనాడు దానిని ప్రొడక్షన్ చేస్తే ప్లెవేటు సెక్టార్ కు ఇస్తామన్నారు. పార్లమెంటు సభ్యులకు ఇచ్చిన ఇన్ ఫర్మేషన్ కూడా తప్పు ఇచ్చారు. ప్లెవేట్ డిజన్ చేయడానికి వర్యలు తీసుకుంటామని అన్నారు. గత నెల 18వ తేదీన ఇది సెంట్రల్-నుంచి క్లియరెన్స్ వచ్చింది. జి.వి. కృష్ణారెడ్డికి ఇచ్చినట్లు, ఏ రోజయితే గవర్నర్స్ అడ్జస్ ఇక్కడ చేస్తున్నారో ఆరోజే లెటరాఫ్ ఇంటెంట్ బోర్డ్ వారికి ఇచ్చేయడం జరిగింది. ఒక్కమాట కూడా గవర్నరుగారి అడ్జసులో ప్లెవేట్ డిజన్ చేసామని, ఫలానా వారికి ఇచ్చామని చెప్పలేదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- రఘుమారెడ్డిగారు మీరు జనరల్ డిస్కషన్ చేస్తున్నారు. సబ్జెక్ట్ పవర్ కట్ అండ్ పాస్ హాన్స్ మెంటాఫ్ టారిఫ్.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- ఈ ప్రభుత్వం తప్పులు ఏనీధంగా చేస్తున్నదో మే దృష్టికి తీసుకురావడానికి మాత్రమే సర్. 16వ తేదీన ఇక్కడ గవర్నరు గారి అడ్జసు జరుగుతుంటే అదేరోజు లెటరాఫ్ ఇంటెంట్ ఇచ్చి దానిలో ఒక్కమాట మాత్రమయినా ఇది ఫలానా వారికి ఇచ్చామని చెప్పలేదు. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ నుంచి క్లియరెన్సు వచ్చింది. ఫలానా ఆయనకు శాంక్ష్ అయిందని ఒక మాట కూడా మెన్షన్ చేయకపోవడం దురదృష్ట కరమయిన సంఘటన. కరెంటు కలెక్షన్స్ రూపంలో తీసుకుని వారికి ఇచ్చారని మా యొక్క ఛార్జ్. ఈ ప్రభుత్వంమేద ఆ తేవ్ మైన ఛార్జ్ ని మోపుతున్నాము. ఈ రైతులు ఎంతో బాధపడుతున్నారు. సమరసింహారెడ్డిగారు రైతులే. ఇక్కడున్న వాల్లలో చాలామంది రైతులే. ఏదో కొద్దిమంది కాకపోతే కాకపోవచ్చు. కానీ మెజారిటీ శాసనసభ్యులు రైతులే. కరెంటు కలెక్షన్స్ ఎన్ని ఇవ్వాలో చెప్పడం లేదు. 25 వేలు ఇస్తామన్నారు. 55 వేలు ఇస్తామన్నారు. కానీ ఇవ్వలేదు. పూతి హార్స్ పవర్ కు ఇల్లెగల్ కనెక్షన్స్ రెగ్యులరైజ్ చేయడానికి రు. 13.50లు వసూలు చేయడానికి మాత్రం జరిగింది. పి.వి. స్టేర్స్, దగ్గర మెటేరియల్ సప్లయ్ కోరకు ఇచ్చినవే. ట్రాన్స్ ఫార్మర్స్ కానీ, స్పిడలు కానీ, వైరు కానీ లేదు. పోల్స్ మాత్రం ఇస్తున్నారు. ఎందుకంటే పోల్స్ ప్రొడక్షన్ చేస్తున్నారు కాబట్టి. కానీ కొత్త కనెక్షన్స్ లేవు. డబ్బులు వసూలు చేసి కూడా ట్రాన్స్ ఫార్మర్స్ ఇస్తామని చెప్పి

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయం: విద్యుచ్ఛక్తి కొరతను గూర్చి మరియు
విద్యుత్ రేట్ల పాపింపును గురించి.

20 మార్చి, 1992.

299

మెటీరియల్ లేదని చెబుతున్నారు. కారణం ఏ.పి.స్టేట్స్ దగ్గర స్టేట్స్ కొనమన్నారు. మిగతా స్టేట్స్ మెటీరియల్ లేదు. కాబట్టి ట్రాన్సిమిషన్స్ కాన్, మిగతా ఎక్స్‌ప్లెమెంట్ కాన్, ఇతర పని కాన్ చేసే పరిస్థితి లేదంటున్నారు. ఇది తీవ్రంగా గామాలో ఉన్న సమస్య. ఈ పరిస్థితి దారుణంగా ఉంది. ట్రాన్సిమిషన్స్ కూడా అడ్డుకుంటే వివరాలు లేవు. ఈ డిపార్టుమెంట్ లో రిసర్చ్ అండ్ డెవలప్ మెంట్ లేదు. ఈ రోజు మనం ఎక్కడికి వెళుతున్నామో తెలియడం లేదు. రైతుల సమస్యలు కూడా .....

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- దయచేసి కన్క్లూడ్ చేయండి. We have not done any business today. That apart, you are deviating from the subject.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- మీరు చెప్పిన దాని ప్రకారం 10 నిమిషాలలో కంప్లెట్ చేస్తాను. క్వాలిటీ ట్రాన్సిమిషన్స్ లేవు. 60 సి ట్రాన్సిమిషన్స్ చోట 100 సి పెడతామన్నారు. దానిమీద కన్క్లూజన్ అగ్రివోయాయి. ఆక్టోబర్ 13 వేలు ఇస్తామన్నారు. 150 టు 160 ఈ మధ్య కొత్తగా వచ్చాయి. రేసర్చ్ అండ్ డెవలప్ మెంట్ ఉంటే 200 ట్రాన్సిమిషన్స్ ఉంటే ఈ విధంగా మెజారిటీ ఉంటే కొంతవరకయినా సర్వీస్ అయ్యేది. డిన్ విషయంలో రేసర్చ్ డివలప్ మెంట్, వీంగ్ ఫెయిల్ అయింది. డిస్ట్రిబ్యూషన్ విషయానికి వస్తే సెలబర్ట్ యూనిట్స్ మనకు దాదాపు 22వేలు యూనిట్స్ ఉన్నాయి. కాన్ వ్యవసాయానికి మనం 6200 యూనిట్స్ ఇస్తామని చెప్పినా 5000 యూనిట్స్ ఇస్తున్నాము. ఇండస్ట్రియల్స్ లకు 6000లు ఇస్తున్నాము. 2000లు ఎస్.సి.లకు డొమెస్టిక్ పర్సన్స్ కు ఇస్తున్నాము. మిగతా 20శాతం ట్రాన్సిమిషన్ లాస్ అంటున్నారు. ఇది 20 శాతం కన్నా ఇంకా ఎక్కువ ఉంది. నేను పూర్వ చేస్తాను. ఇది ఏమీ చేస్తున్నారంటే ఎక్కువ లాస్ వస్తున్నాయని చెప్పి 1200 జనరేటర్స్ యూనిట్స్ అగ్రికల్చర్ లాస్ క్రింద చూపిస్తున్నారు. న్యాయంగా ఇది అగ్రికల్చర్ లకు ఇవ్వడం లేదు. 6200మిలియన్ యూనిట్స్ అగ్రికల్చర్ కు సాగుకు ఇవ్వడం లేదు. 5000లు యూనిట్స్ ఇస్తున్నారు. ఈ విధంగా అగ్రికల్చర్ లకు మోసం చేస్తున్నారు. పెంచిన విషయాల గురించి ఈ రాష్ట్రంలో ఈ రోజు 68 లక్షల కన్సూమర్స్ ఉన్నారు. 48 లక్షల హౌస్ హోల్డ్ కన్సూమర్స్ ఉన్నారు. 12వేలు అగ్రికల్చర్ లకు ఉన్నారు. మిగతా ఒక లక్ష కమర్షియల్, ఎల్.టి.లైన్ ఉన్నారు. దాదాపు 35 నుంచి 40 లక్షల వరకు ఎస్.టి. లైన్స్ వారు ఉన్నారు. కానీ ఇప్పటి వరకీ మనం పెంచిన భారం ఎవరోపైన పడుతోంది? ఈ 68 లక్షలలో 12 వేలు టేస్ట్ చేసినా మిగతా అంతా చిన్నవారిపై పడుతోందని మనం మర్చిపోవద్దు. ప్రతిదానికి కుంటిసాకు చెబుతున్నారు. కేంద్రప్రభుత్వం బడ్జెట్ పెంచాలని, విద్యే దిగుబడులు కావాలంటే, ఐ.ఎం.ఎఫ్. సాకు. ఇక్కడ 50 పైసలు పెంచాలంటే గవర్నమెంటాఫ్ ఇండియా ఏదో చెబుతుంది. 50 పైసలు పర్ యూనిట్ పెంచిన దానికి దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ భారం అంతా సామాన్య ప్రజల మీద పడుతున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం పెంచిన రేట్లు తమ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఇంతకు మునుపు ఏమివున్నది, ఇప్పుడు ఏమి వున్నది. ఎగ్జిక్యూటివ్ రేట్లు ఒకటవ కాటగిరీలో 40 యూనిట్లు వున్నవారికి అప్పుడు 60 పైసలు వుంటే ఇప్పుడు 70 పైసలు వున్నది. అదే విధంగా 40 యూనిట్లు నుంచి 100 యూనిట్లు ఉంటే అప్పుడు 70 పైసలు వుంటే ఇప్పుడు 80 పైసలు వున్నది. అదేవిధంగా 100 యూనిట్లు నుంచి 200 యూనిట్లు వున్నవారికి అప్పుడు 85 పైసలు వుంటే ఇప్పుడు రు. 1 అయినది. అదేవిధంగా 200 యూనిట్లు నుంచి

రూలు 304 క్రింద ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయం: విద్యుచ్ఛక్తి కోతను గూర్చి మరియు
విద్యుత్ రేట్ల హెచ్చింపును గురించి.

300 యూనిట్లు ఉన్నవారికి అప్పుడు రు. 1 వంటే ఇప్పుడు రు. 1-20 పె్నలు అయింది అదేవిధంగా అప్పుడు 300 యూనిట్లు పెంచినా కూడా రు. 1 వంటే ఇప్పుడు రు. 1-50 పె్నలు అయింది. ఈ విధంగా రు. 1 ఉన్నది రు. 1-50 పె్నలు అయింది అంటే సామాన్య జనం ఏ విధంగా భరిస్తారు? ఈ బోర్డు రు. 350 కోట్లకు రు. 200 కోట్ల అని చెబుతున్నది తప్పుడు ఫిగర్ అని మనవిచేస్తున్నాను. రు. 200 కోట్ల ఎక్స్‌చేంజీగా పెంచినది వస్తున్నదని చెబుతున్నారు. కానీ రు. 350 కోట్లు ఇవాళ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు సామాన్య జనంయొక్క రక్త, మాంసాలు పిండి విప్పిచేసి వసూలు చేస్తున్నది. అదేకాదు. ఇంకా చాలా వున్నాయి. గ్రామ పంచాయతీలలో కూడా పెంచారు. లైబ్రరీలు, కార్పొరేషన్లు వీటినిటికి కూడా 70 పె్నల నుంచీ 80 పె్నలు చేశారు. ఈ విధంగా ప్రతి అంగంలో, హెచ్.టి. లైన్స్‌లో చాలా పెంచారు. అది ఇండస్ట్రియల్స్ కాలిట్లీ దాని జోలికి నేను వెళ్లదలచుకోలేదు. ఇవన్నీ పెంచినప్పుడు సామర్థ్యం పెంచాలి. అక్కడున్న బ్యాన్స్‌మిషన్ లాసెస్‌ను 20 శాతం కాదు 25 శాతం తగ్గించాలి. ఇది ఏ విధంగా అవుతుంది? దీనిలో ఉన్న అవినీతి, కుంభకోణాలను తీసి వేయనిది ఏ విధంగా కంప్యూటర్ అవుతుంది? దానికి సర్వేన సూపర్‌విజన్ లేనిది ఏ విధంగా అవుతుంది? రైతులకు న్యాయం ఏవిధంగా జరుగుతుంది? ఇవాళ పోర్టల్స్‌లో ఒక్కమోటర్ నడపడం లేదు. అన్నీ టీవీ అవుతున్నాయి. మోటార్‌లను రైతులు ఉదయం బాగువేసుకొని వస్తే సాయంత్రం కాలిపోతూ ఉంటే వాళ్లు ఎక్కడకు వెళ్లాలి? రైతుల ఇబ్బందులు తీర్చడం ఎలా? తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో రు. 500 లు ఇస్తే మేము ప్రజాసంక్షేమంకొరకు పాటుపడే వాళ్లం. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంతో పోటీ పడి చాలా తక్కువ బేస్తామని చెప్పారు. చెన్నారెడ్డిగారు అవేశ్వాస తీర్మానం పెట్టినవాడు నేను 5 హార్స్‌పవర్ లోపల మాఫీ అన్నారు. ఇప్పుడున్నది ఏ ప్రభుత్వం? వ్యక్తులు మారినంత మాత్రాన ఐడియాలు మారుతాయా? ముఖ్యమంత్రి మారినందువలన రైతులమీద ఈవిధంగా భారం వేస్తారా? మాఫీ చేస్తామన్న వాళ్లు ఇవాళ హార్స్ పవర్‌కు రు. 100 లు చేయడంలో జాచిత్యం ఏమిటి? 5 హార్స్‌పవర్‌కు ఎక్కువ వంటే రు. 250, 10 హార్స్‌పవర్‌కు ఎక్కువ ఉంటే రు. 450 లు ఈ విధంగా పెంచుతూ పెంచుతూ వెళ్లారు. దీనికి ఎవరు బాధ్యులు. ఏ విధంగా వేయబోతున్నారు? ఏవిధంగా రైతాంగాన్ని ఆదుకోబోతన్నారు? ఇప్పుడు వీరికి కావలసినదల్లా బడా పారిశ్రామిక వేత్తలు. రాష్ట్రప్రభుత్వంలో విద్యుచ్ఛక్తి తయారుచేయడానికి అన్నీ హంగులు ఉన్న వారికి గాకుండా వెంకట కృష్ణారెడ్డిగారికి యివ్వడం జరిగింది. గ్యాస్‌బేస్ట్ ఎన్నో చేసుకోవలసిన అవసరంవున్నా, విశాఖపట్టణంలో వెయ్యి మెగావాట్స్ చేసేటటువంటి కార్యక్రమం ఉన్నా ముద్దనుారు నుంచి, కానీ మణుగూర్ నుంచి కానీ, రామగుండం నుంచి కానీ, సెంట్రల్ నుంచి కానీ మనకు వచ్చే వాటా వున్నది. ఇంతవరకు ఈ రెండు సంవత్సరాలలో 8వ ప్రజాశీకలో కేంద్రంనుంచి మనకు వచ్చే వాటా సక్రమంగా రాలేదు. స్టేట్‌లో నుంచి వచ్చే 110 మెగావాట్స్ తప్ప మిగతా ఎక్కడ నుంచీ మనకు రావడం లేదు. ఇదీవరకు 700 మెగావాట్స్ వచ్చేది ఇప్పుడు ఎందుకు తగ్గుతున్నది? కొత్తగా ఎందుకు ఇన్‌స్టాల్ చేయలేకపోతున్నారు? దీనికి బాధ్యులు ఎవరు? రైతులమీద ప్రేమవుంటే, రైతులను ఆదు కోవాలంటే నేను చెప్పినవాటి గురించి ఆలోచించాలి. ముఖ్యంగా స్వీచ్‌లు లేవు. బ్యాంసు ఫారములు యిచ్చారు కానీ స్వీచ్‌లు లేకుంటే ఎలా? వెర్రిలు లేవు. ఎక్కడ కుంభకోణం జరుగుతున్నది? ప్లానింగ్‌లో జరుగుతున్నదా? ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ పోర్టుపోలియో నిర్వహిస్తున్నారు కాబట్టి వారు సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకు ఆ విధంగా

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయం: విద్యుత్తుకి కోతను గూర్చి మరియు
విద్యుత్ రేట్లు పాఠించును గురించి.

20 మార్చి, 1992.

301

అంటున్నానంటే సమరసింహారెడ్డిగారు ఆఫీసర్లు అందించిన సమాచారం తాత్కాలికంగా చెప్పే వారే. రోజు ఫోన్లు చూసి కానీ, ఆ బోర్డు వర్కింగ్ చూసి కానీ, ఆ వర్కింగ్ రివ్యూ చేసి కానీ చెప్పే ఆలోచన వారికి లేదు. తాత్కాలికంగా అసెంబ్లీ పర్లమెంట్ కొరకు తమరి అనుమతితో వచ్చిందని చెప్పారు. మేము కాదనడం లేదు. తమరు స్వీకరిగా వారికి ఆదేశాలు యివ్వవచ్చు. కానీ ఎన్ని రోజులు ఇది. పోయిన అసెంబ్లీలో టెంపరరీ బోర్డుమెన్ ఈయనే. అప్పుడు టెంపరరీ. ఎన్ని అసెంబ్లీలు వచ్చినా ఈ టెంపరరీ బ్యాట్టమెన్తోనే ఈ డిఫార్మిమెంట్కు, అగ్రికల్చర్కు, ఇరిగేషన్కు పర్మనెంట్ బ్యాట్టమెన్లు వస్తారా? లేక పర్మనెంట్గా ఒక్కడే బ్యాట్టమెన్ వుంటారా? ఓపెనింగ్ బ్యాట్టమెన్ ఆయనే. క్లోజింగ్ బ్యాట్టమెన్ ఆయనే అంటే మాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. ఆ ఓపెనింగ్ బ్యాట్టమెన్ క్లోజింగ్ వరకు ఇక్కడే వుండి ఆదాలని అందరు మెప్పిస్తే మాకు అభ్యంతరం లేదు. కానీ ఎప్పుడో వచ్చి, ఎప్పుడో పోయి ఈ మధ్యన ఇంటర్మీడియట్ టైమ్లో బ్యాట్టమెన్ మాత్రం దయచేసి వుండవద్దు అని ఈ రైతాంగానికి న్యాయం జరగాలని, రైతులకు ఈ పెంచిన వాటిని తగ్గిస్తూ ముఖ్యంగా నేను తమరితో చేస్తున్న లాస్ట్ అప్పీల్ ఏమిటంటే ఇప్పుడు ఫేలన్నీ కోతకు వస్తున్నాయి. కాబట్టి ఈ 15, 20 రోజులయినా ఫోర్ టైమ్ కరెంటు ఇచ్చే ఏర్పాట్లు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. అది ఇవ్వడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారికి ఇచ్చేప్పుడు 16వ తారీఖునాడు గవర్నరు ప్రసంగం జరిగేప్పుడు వారు లెటర్ ఆఫ్ ఇంటింట్ ఈ బోర్డ్ నుంచి ఇచ్చి ఇక్కడ సభను తప్పుతొవను పట్టించారు. ఎం.పి.లకు లెటర్లు లేవు. ఎందుకు ఈ విధంగా మోసం చేయవలసి వచ్చింది? వారుచేసిన తప్పిదాలు ఇక్కడ దాచుకున్నా ప్రజల ముందు దాగవని ఎప్పుడో ఆ పాపం పండుతుందని, రైతుల ఉసురు తగులుతుందని, రైతాంగాన్ని కష్టపెట్టినవాడు ఈ దేశంలో ఎప్పుడు బాగుపడలేదని అన్నదాతను ఈ విధంగా కించపరచడం మంచిది కాదని తెలియజేస్తూ వీటిన్నిటికీ సక్రమంగా సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఈ కరెంటు విషయం చాలా బాధాకరంగా వున్నది. అసలు ఇక్కడ కూడా ఈ ప్రభుత్వం రైతులమీద అన్యాయం చేస్తుందని చెప్పడానికి ఈ నోట్ సాక్ష్యం. రైతులమీద వివక్షత చూపుతున్నదని చెప్పడానికి కావలసిన నిదర్శనం ఈ స్టేట్మెంట్లో వున్నది. ఎందుకంటే అదే పారిశ్రామిక వేత్తలమీద కోత పెట్టేప్పుడు 500 మెగావాట్లకంటే ఎక్కువ వాడే 415 మంది పెన్షన్ మాత్రమే 30 శాతం కట్ పెట్టారు. మిగతా వాళ్ళకు ఎలాంటి కోత లేదు. అదే వ్యవసాయానికి వచ్చేసరికి 45 శాతం కోత పెట్టారు. ఇక్కడ పారిశ్రామిక వేత్తలను, వ్యవసాయ దారులను ప్రభుత్వం చూస్తున్న చూపు చూడండి. మరి పారిశ్రామిక వేత్తలకు ఆయన ఉత్పత్తి చేసే వస్తువును ఎక్కడయినా అమ్ముకోవచ్చన్నారు. అదే రైతు ఉత్పత్తి చేసేది జిల్లా దాటవద్దని ఆంక్షలు పెట్టారు. అందుకే రైతుమీద ఇంత పక్షపాతం ప్రభుత్వానికి ఎందుకని మేము అడుగుతున్నాము. 100కి 75 మంది వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి బృతికే ఈ రాష్ట్రంలో అసలు వ్యవసాయం మీద ఇంత పక్షపాతం ఎందుకు వచ్చింది? వారు ఇస్తున్న ఈ 13 గంటలు కూడా గ్యారంటీగా యివ్వగలుగుతున్నారా? ట్రాన్సిమిషన్లన్నీ ఓవర్లోడ్. 100కి 85 శాతం ట్రాన్సిమిషన్లు ఓవర్లోడ్. వారికి ఒక లెక్క నేను చెబుతున్నాను. నల్గొండ జిల్లాలో 5వేల ట్రాన్సిమిషన్లు వుంటే 4,300 ట్రాన్సిమిషన్లు ఓవర్లోడ్. వారు ఇచ్చిన ప్రతి ట్రాన్సిమిషన్ 100కిలోవాట్ల వుంటే 150 వార్డ్స్ వరేలు ఇవ్వబడింది. ఎందుకని? అక్కడ రైతులందరు

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం: విద్యుత్తుకి కొతను గూర్చి మరియు విద్యుత్ రేట్ల పాపింపును గురించి.

ఒకేసారి నడవమంటారు. అప్పుడు కొందరు ఇప్పుడు కొందరు నడుపుతారు. 150 ఇచ్చినా నడుస్తుందని అభిప్రాయంగా 150 ఇవ్వారు. కానీ పోయి పోయి ఇప్పుడు 13 గంటల అని చెప్పి 13 గంటల కరెంట్ సప్లయ్చేస్తే 150 అందరూ ఒకేసారి అన్ చేస్తారు. కరెంటు వచ్చింది గనుక మరల ఎక్కడ వెనక్కు పడిపోతామో అని అందరకు ఒకేసారి అన్ చేసేసరికి బీప్ అవుతుంది. లేదా ట్యాన్స్ఫారం బీప్ అవుతుంది. లేదా రైతు మోటరున్నా కాలిపోతుంది. ఈ అవస్థ చెప్పడానికి వీలులేనంత బాధాకరంగా ఉన్నది. ఈ విషయం పదే పదే బోర్డుకు గుర్తు చేయడం జరిగింది. కానీ అది అరణ్య రోదనగా వున్నది తప్ప అసలు రోదనగా లేదని మనవిచేయదలమకున్నాను. ప్రభుత్వానికి చెవులు లేవని అనుకోవలసి వస్తున్నది. రైతు ఇక్కడకు వచ్చి మొరపెట్టుకోవాలంటే ఆ సమయంలో కరెంటు వచ్చి పోతే నా పెరు మొత్తం పోతుందనే స్థితిలో వున్నాడు. ఎక్కడా తొదక సబ్ స్టేషన్ల మీద పడుతున్నారు. నల్గొండ జిల్లాలో ఇప్పుడు 3, 4 చోట్ల సబ్ స్టేషన్లమీద ఎగబడినా పెట్టుబడి అంతా పోయింది. నేను చేసిన చేత అంతా ముదనవ్వం పాలు అయిందని కనబడినోడు కనబడినట్లు బాదుతున్నారు. ఇలాంటి పరిస్థితి వుంటే ప్రభుత్వానికి చేమ కుట్టినట్లు కూడా లేదు. శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు అన్నట్లు 13 గంటల కరెంటు అని రైతు స్వీప్ అన్ చేస్తాడు. ఆ 12.20 నేరు మడిలో పడకముందే కరెంటు పోతుంది. మరల కరెంటు రాగానే మరల వత్తుతాడు. మ — వేడుపెట్టి అక్కడ కూర్చోగానే మరల కరెంటు పోతుంది. ఇదీ పరిస్థితి. ఇక సబ్ స్టేషన్ల వక్కదనం, నల్గొండకు 86 సబ్ స్టేషన్లు ఉంటే 80 ఓవర్లోడ్. ఉదాహరణకు నేను బోర్డులోనే చెప్పాను. ఒక సబ్ స్టేషన్ 16 ఎం.పి. లోడ్ వుంటే, 6 ఎం.పి. సబ్ స్టేషన్లు ఉంటుంది. ఎంత చక్కగా నడుస్తుందో మీరే చెప్పండి. ట్యాన్స్ఫార్మర్స్ ఇట్లా, సబ్ స్టేషన్స్ అట్లా, నేనిచ్చేది 13 గంటల, ఎట్లా యిస్టావో గ్యారంటీ చెయ్యి, అసలు గ్యారంటీ లేదు. ఇప్పుడు లక్షల ఎకరాలలో పంట ఎండిపోయింది. కావాలంటే రుబువు చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నాను. కావాలంటే శాసనసభా కమిటీ వేయండి. ఇప్పుడు వన్న కొట్ల రూపాయల పంట నష్టపోయింది. నేను చూపించడానికి సిద్ధంగా వున్నాను. ఈ పరిస్థితి వుంటే మీకు చేమ కుట్టినట్లయినా లేదే? ఎందుకంటే ఇదికాక ఇండస్ట్రియల్స్ నుండి నాకు డబ్బులు వస్తాయి, అని అడిగితే ఏమన్నా అంటే రైతులు దొంగతనంగా నడుపుతున్నారు అని అన్నారు. ఇండస్ట్రియల్స్ ను దొంగతనంగా నడిపించినట్లు, వారిపట్ల మీరు ఉదారంగా ఉన్నారని శాసనసభా కమిటీ రిపోర్టుపెట్టింది. ఎంత యాక్షన్ తీసుకున్నారు సార్ మీరు. ఏమి యాక్షన్ తీసుకున్నారు సార్. చెప్పమని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. శాసనసభ రిపోర్టు మీదయినా మీరు స్పందించింది ఏమిటి? అని అడుగుతున్నాను. మీకు ఎల్వెడలా పక్కపాతమే? రైతులమీద ఎప్పుడు పక్కపాతమే? నేను ఏదో చెబుతున్నాను. రైతులకు మీరు దానం యివ్వవలసిన అవసరం లేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కంక్లూడ్ చేయండి. ఇప్పటికి అరగంట నుండి నడుస్తున్నది. 304కు బిజినెస్ ఎడ్యుయజర్ కమిటీలో గంట అని డిస్మిడ్ చేశాము. త్వరగా కానివ్వండి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- నేను చాలా పొయింటిగా మాట్లాడుతున్నాను. అసలు మా బాధలన్నా చెప్పుకోనివ్వండి. మీరెంతవరకు అయితే ఈ ఓవర్లోడ్ నివారించలేరో, ఎంతవరకు ఈ కరెంటును మీరు రెగ్యులేట్ చేయలేరు అనే విషయాన్ని గుర్తించి నాకు

రూలు 304 క్రింద ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయం: విద్యుచ్ఛక్తి కొతను గూర్చి మరియు
విద్యుత్ రేట్ల పాటింపును గురించి.

20 మార్చి, 1992.

303

పూర్తిగా అవకాశం యివ్వండి. ఇకపోతే, అధ్యక్షా, మాకు యిచ్చిన నోట్. మీరు దయచేసి చూడండి. 91 ఫిబ్రవరిలో ఆంక్షలతో కూడిన డిమాండ్ 2650 ఎం.ఎ. 92 ఫిబ్రవరిలో డిమాండ్ 2950 ఎం.ఎ. ఈ 2950 లకు 2900 ఉత్పత్తి అవుతుంది. అందుకు వారే చెప్పారు 15 వందలు హైడ్రో డ్వారా మీకు వస్తుందని, థర్మల్ డ్వారా 14 వందలు ఉత్పత్తి చేస్తున్నామని, మొత్తం 14 ప్లస్ 15 కలిపి 29 మాకు అవసరం వున్న ఉత్పత్తి అవుతుందని మాకు చెబుతూ, ఇది కాక మహారాష్ట్రనుండి, కర్ణాటక నుండి తక్కువయితే కొన్నామని చెబుతున్నారు. అంత ఉత్పత్తి అవుతుంటే ఈ ట్రాన్సిమిషన్స్ ఎట్లా కాలి పోతున్నాయి? లో వోల్టేజీ ఎందుకు వస్తుంది? ఎన్ని ట్రాన్సిమిషన్స్ పోతున్నాయి. దయచేసి మెంట్రిగారిని లెక్కచూపమని అడుగుతున్నాను. అసలు ట్రాన్సిమిషన్స్ ఏమయినాయి; ట్రాన్సిమిషన్స్ చెడిపోతే ఎన్నిరోజుల తరువాత వచ్చి బాగుచేస్తున్నారా? అని అడుగుతున్నాను. అన్ని రోజులు పనిచేయకుండా ఉంటే పంటల గతేమిటి? వారందరోజులు పడిపోను రోజులు పంట ఉంటుందా; వారు పెట్టే పెట్టుబడి ఉంటుందా? ఇండస్ట్రీయల్స్ లకు 15 రోజులు ఆగితే 15 రోజుల ఉత్పత్తి మాత్రమే పోతుంది. వ్యవసాయదారుడికి 15 రోజులు ఆగితే మొత్తం చేసిన వేత అంతా పోతుంది. పశువులకు గడ్డికూడా లేకుండా ఎండి పోతుంది. ఇటువంటి పరిస్థితులలో నానా ఏదుపు ఏడిపిస్తున్నారు, మీరు. ఈ ప్రభుత్వం వ్యవసాయదారుడి మీద కక్ష కట్టింది అని చెప్పడానికి అవకాశం ఉంది. మీరు యూనిట్ వార్జీ మీ యిష్టం వచ్చినట్లు చేసుకోండి. పారిశ్రామికవేత్తతో సమానంగా చేసుకోండి కానీ వాడు పండించిన పంట వాడి యిష్టంవచ్చిన కాడ అమ్ముకోడానికి అవకాశం యివ్వండి. వాడి నెత్తిన వేయి ఎందుకు? నేను అడిగేది ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుకు నష్టం వస్తుంది కనుక మీరు పెంపడానికి అంగీకరిస్తాము. నేను ఒప్పుకుంటాను. నాకు అభ్యంతరం లేదు. నా నెత్తిన వేయి ఎందుకు? వేరుతగనగ వాడు ఎక్కడా అమ్మగూడదు. డియ్యము అమ్మకూడదు. వడ్లు అమ్మకూడదు ఇన్ని తీర్పు ఎందుకు? దీని మీద వచ్చే ఆదాయం నేకే. రైతుల ఉత్పత్తి మీద ప్రభుత్వం పక్కపాతం చూపవద్దని కోరుతున్నాను. ఎకరానికి ఎంత ఉత్పత్తి వస్తుంది? ఎకరానికి మీకు ఎంత పన్నువస్తుంది? సెక్స్ టాక్స్ ఎంత? ఆదాయం పన్ను ఎంత? ఇదంతా తీసుకొని వాడి నెత్తిన వేయి పెట్టడం ఎందుకు; ఇది ఎంతవరకు సబబు అని చెప్పమని అడుగుతున్నాను. కనీసం ఈ 20 రోజులు, నెల రోజులు మిగిలి వుంది. 20 రోజుల్లో పంట వేతికి రాబోతోంది. ఈ రోజుల్లో అయినా సరిగ్గా యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేయండి. లేకపోతే చాలా అన్యాయం అవుతుంది. ఆ విధంగా రైతు పంటను వాడి యిష్టం వచ్చినచోట అమ్ముకొని, యిష్టం వచ్చిన రేటు విధించండి. గానీ రైతును అన్యాయం చేయవద్దని కోరుతూ ఈ అవకాశం యిచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, చాలా ముఖ్యమయిన విషయమే కాక, చాలా అవేదనతో కూడిన విషయం, రైతులకు ఈ యిబ్బందులను సమస్యలను గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు కనీసం, వారికి ఈ సమస్యలు తెలుసునో లేదో మాకు తెలియదు. కనీసం ఇప్పుడు సభ్యులందరూ ప్రత్యక్షంగా గామాలలో రైతులకు ఉండే సమస్యలు చూచి, కనుగొని వాటినిగురించే చెబుతామని వస్తూ, సమస్యలను వినిగానీ, పరిష్కారం ఏమన్నా కనుగొంటారనే ఆశ ఉండింది. ఇప్పుడు వారు ఇక్కడ లేకపోవడం ఈ సమస్య పక్కన ఎంత నిర్లక్ష్యంగా వున్నారనే విషయం మనకు తెలుస్తోంది కానీ

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వదృష్టికి తేసుకువచ్చిన విషయం: విద్యుత్తు కొరతను గుర్చి మరియు విద్యుత్ రేట్ల పోషింపును గురించి.

ఇతరతా మాత్రం కాదని నేను భావిస్తున్నాను. ఈ సమస్యకు జవాబు చెప్పాలంటే వారు, వాస్తవంగా ఈ పోర్టోలియో నిర్వహించుతున్నారని కాబట్టి వారి యిక్కడనుండి ఇవన్నీ విని జవాబు చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ విధంగా కాకుండా సమరసింహారెడ్డిగారు జవాబు చెప్పే అవసరం లేదు. సమరం మాత్రమే చేయాలి అనే ఉద్దేశ్యంతో ఇక్కడకు పంపారేమోగానీ, వారు జవాబు చెబుతారనే అత నాకు ఏమాత్రం లేదనే విషయం తమద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. వాస్తవంగా జవాబు చెప్పవలసిన బాధ్యత కల వ్యక్తి ఇక్కడ ఉండి మా సమస్యలు విని జవాబు చెప్పాలి కానీ, ఈ విధంగా దాటవేయడం మంచి సంప్రదాయం కాదనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంలో మనవి చేస్తున్నాను. ఏదీ ఏమయినా.....

శ్రీ జి. కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఒక మనవి. ఇక్కడ వారు వాడిన పద జాలం వారు పెడ్డఉద్దేశ్యంతో వాడినారా లేదా నాకు తెలియదు. బాధ్యత కలిగిన వ్యక్తి అంటే మేము బాధ్యత లేనివారనే ఉద్దేశ్యంతో వారు అన్నారు, ఇది తెలియజెప్పితే మాకు అర్థం అవుతుంది.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- నాకు ఒకరిని కించపరచాలని, లేకపోతే బాధ్యత లేనివారనే భావం కాదు. నేనుచెప్పింది ఏమీటంటే, ఎవరయితే నిజంగా ఈ సమస్యను గురించి బాధ్యత వహించుతున్నారో వారు సమాధానం చెప్పడం సక్రమమయిన పద్ధతి. తమ బాధ్యత ఇంకొకరికి అప్పజెప్పడం అంత మంచి పద్ధతి కాదనే ఉద్దేశ్యం మాత్రమే కానీ, సమరసింహారెడ్డిగారు బాధ్యత లేని వ్యక్తి అనే మాత్రం నా ఉద్దేశ్యం కాదు. ముందు కూడా ఎన్నటికీ ఉండదని తమద్వారా వారికి క్లారిఫై చేస్తున్నాను.

ఇప్పుడు విషయం ఏమీటంటే, అధ్యక్షా, ఈ రోజుల్లో సాధారణంగా, ఈ పవర్ వాడకం, పవర్ సప్లయ రైతులకు ముఖ్యంగా ఈ మెట్టప్రాంతాలు, వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో, ఎక్కడయితే వర్షంలేదో, ఎక్కడయితే భూములు సారవంతం కార్చే ఎక్కడయితే పంటలు పండించడానికి నేరు ఉండడానికి అవకాశం లేదో అక్కడ ఈ పవర్ సప్లయ చాలా ముఖ్యమయిన విషయం. ఈ పవర్ సప్లయ ఉంటేనే పంటలు పండే అవకాశం ఉంటుంది. లేకపోతే లేదు. ఇది అందరికీ తెలుసు. అయితే ఈ మెట్టప్రాంతాలు, వెనుకబడిన ప్రాంతాలు ఏవైతే ఉన్నాయో వాటికి పవర్ సప్లయ ఎంతవరకు చేస్తున్నాము? మనం యిచ్చిన గ్యారంటీని ఎంతవరకు నిలబెట్టుకున్నాము అనే విషయం చాలా ముఖ్యమయిన విషయమని ప్రభుత్వదృష్టికి తేసుకురాదలమకున్నాను. ఈ రోజుల్లో సాధారణంగా వర్షాకాలం కాకుండా వర్షాలు లేనప్పుడు బావుల్లో వుండే నేరు తోడుకొని ఈ పంటలకు నేరు అందించడం, పంటలు పండించడం జరుగుతోంది. ఈ పంటలు పండించడంలో రైతులకు ఉండే సాధకబాధకాల గురించి ఈ ప్రభుత్వం ఆలోచించవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రోజు మనకు పవర్ జనరేషన్ తగ్గిపోయింది అంటున్నారు. హైడ్రో పవర్ తగ్గిపోయి రిజర్వాయర్లలో నేరు లేకపోవడం వలన జనరేషన్ తగ్గిపోయింది. వాస్తవంగా ఈ పవర్ ఎంత అవసరం వుంటుందో దీనికి ప్లానింగ్ చేసి ఏ ఏ కాలంలో ఎంత పవర్ కావాలో, రైతులకు ఎంత పవర్ కావాలో, ఇండస్ట్రియల్స్లకు ఎంత పవర్ కావాలో దూరదృష్టితో ప్రభుత్వాలు ఆలోచించి ప్లానింగ్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది.

12-30 ప్లానింగ్ చేయడంలో ఈ ప్రభుత్వం హార్టీగా విఫలం చెందినట్లు ఈ రోజు మనకున్న మ. పరిస్థితులు నిరూపిస్తున్నాయి అని ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. సరే ఏదో గతంలో

విషయం: విద్యుచ్ఛక్తి కోతను గూర్చి మరియు

విద్యుత్ రేట్ల వాచ్ఛింపును గురించి.

జరిగింది జరిగిపోయింది అనుకొందాము. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చి 2 1/2 సంవత్సరాలు అయింది. ఈ రెండున్నర సంవత్సరాలలో చేసిన మెరుగు ఏమిటి? ఈ 2 1/2 సంవత్సరాలలో రైతులకు ఉండేటటువంటి సమస్యలను ఏమైనా దూరంచేసి ప్రయత్నం చేశారా? అని ఒకసారి ఆలోచిస్తే దినదినానికి సమస్యలు పెడిగిపోతున్నాయి. కానీ అక్కడ వాటిని అధిగమించే ఈ సమస్యలకోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నది ఒకటి మాత్రం కనబడడం లేదు. ఈ మధ్యనే మాకు తెలుసు అధ్యక్షా, ఈ రైతాంగానికి 24 గంటలు కాకుండా 13 గంటలు మాత్రమే పరిమితం చేసి పవర్ సప్లై చేయబడుతుంది. ఈ 13 గంటల్లో వారికి కావలసినంతగ నేరు భావల్లోనుంచి తోడుకొని పంటలకు పెట్టుకోవాలని వారి ఉద్దేశ్యం అధ్యక్షా! ఎట్లా సాధ్యమవుతుంది మీకు తెలుసు. ఈ రోజు ఎలాంటి విచారణ లేకుండా ఏమీ ఆలోచించకుండా విపరీతంగా గ్యామాల్లో కనక్కన్నీ ఇచ్చారు. తెక్కలేకుండా ఎక్కడ ఎటువంటి కెపాసిటీ ట్రాన్సిమిషన్ కెపాసిటీ ఆలోచన చేయకుండా ఒక్కసారే కనక్కన్నీ యిచ్చి పెట్టినారు. 13 గంటలకు మాత్రమే పరిమితం చేసినప్పుడు కరెంటు వచ్చినప్పుడు అందరూ ఆ గ్యామంతో ఉండే రైతులు అందరూ పంపులు అన్ని ఒక్కసారే స్వార్చుచేస్తున్నారు. ఈ పంపులు అన్ని కూడా ఒక్కసారే స్వార్చుచేయడంవల్ల నురి కరెంటు వస్తుందో రాదో? ఎప్పుడు వస్తుందో? ఎప్పుడు పోతుందో అనేటటువంటి నమ్మకంలేకుండా పోయింది. రైతులు కరెంటు వచ్చినప్పుడే మనం ఏవో నేళ్లు పెట్టుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో గ్యామాల్లో ఉండే రైతులు అంతా పంపులు అన్నికూడా ఒక్కసారే స్వార్చు చేయడంతో అక్కడ ట్రాన్సుమిషన్ ఫారం కలిపోవడమో లేకపోతే లోవోల్టేజీ అయి ఈ పంపులు నడవకపోవడమో మరి తోడు కోకుండా పోవడమో, పంపులు కాలిపోవడమో నానారకాల సమస్యలకు ఈ రోజు రైతులు అంతా గుర్తే వారు వేసుకొన్న పంటలు ఎండబెట్టుకొని వారి ఆర్థిక పరిస్థితి క్షీణించిపోయే పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఇంతకంటే ఫిరంగిమైన సమస్య యింకా ఏమైనా ఉందా! మరి ఇంత కంటే పెద్ద సమస్య ఈ రోజు ముఖ్యమంత్రిగారు ఛాంబర్లో కూర్చోని ఆలోచించే అవసరం ఉందా! ఈ సమస్యకు సమాధానం ఏమిటి నేను అడుగుతున్నాను. రైతులు ఎండిపోతే ఎండిపోనే రైతులకు ఈ గతి వస్తే రాని అంటారా! ఈ దేశము యొక్క ఆర్థికపరిస్థితి చాలా దెబ్బతిని పోయి మనము అంతాకూడా రేపు భిక్షం ఎత్తుకొనేటటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది అనేటటువంటి విషయం ఈ రోజు ప్రభుత్వానికి తెలియదా! నేను తమరిద్వారా పశ్చిస్తున్నాను. అంతే కాదు. మరి ఈ రైతుల పట్ల ఏ విధంగా ప్రభుత్వాలు ప్రవర్తిస్తున్నాయి. ఒకసారి మీరు ఆలోచింపే అవసరం ఎంతైనా ఉంది అని మనవి చేస్తున్నాను. నేను సమస్యల పాయింట్లు చెబుతున్నాను. ఏదో ఈ కదంపుడు ఉపన్యాసం కాదు. ముఖ్యమైన పాయింట్లు చెబుతున్నాను అధ్యక్షా! ఈ ప్రభుత్వం యొక్క విధానం ఏమిటి? 1984 మొదలుకొని 1989 వరకు పూర్తి హార్ప్ పవరుకు 50 రూపాయలు చెల్లించాలని ఆ రోజు అప్పుడు ఉండేటటువంటి ప్రభుత్వం నిర్ధారణ చేసింది. అదేవిధంగా కొనసాగింది. సరే బాగానే ఉంది వారి విధానం అది ఏవిధంగా అన్నారో అవిధంగా చేసినారు. మరి కాంగ్రెసు వారు అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత వారు ఏమీ అన్నారు. మా ప్రభుత్వం మంచి ప్రభుత్వం అయ్యా మేము అంతకంటే ఎక్కువ సహాయం చేస్తాము. ఈ 50 రూపాయలు చెల్లించవలసిన అవసరం లేదు. ఏమీ లేకుండానే పంపులు నడుపుకోవచ్చు. మీరు పంటలు పండించుకోవచ్చు. మేము ఉదారంగా సహాయం చేస్తామని శ్రీ చెన్నారెడ్డిగారు నిర్యయం తీసుకొని ఏమీ లేకుండానే చేశారు. మరి ఒక సంవత్సరంలో ఏమీ అయిందో మాకు తెలియదు. శ్రీ జనార్థనరెడ్డిగారు వచ్చారు. శ్రీ జనార్థనరెడ్డిగారు

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయం: విద్యుచ్ఛక్తి కొరతను గూర్చి మరియు
విద్యుత్ రేట్ల పాపింపును గురించి.

పాలనలకును, శ్రీ పెన్నారెడ్డిగారి పాలనలకును మరీ ఏమైనా అలవనాలు వేరుగా ఉన్నాయా! మాకు అర్థం కావడంలేదు. కాంగ్రెసు పాలనలు ఒకప్పుడు ఒకవిధంగా ఒకప్పుడు ఇంకో విధంగా ఉంటాయా! శ్రీ జనార్థనరెడ్డిగారు వస్తున్న మళ్ళీ హార్వవర్గకు వంద రూపాయలు అన్నారు ఐదు హార్వ వర్గ వరకు ఒకవేళ 10కి మించినట్లైతే దానికి 250 రూపాయలు అన్నారు. అంతకు మించినట్లైతే 400రూపాయలు అన్నారు. ప్రతి హార్వ వర్గకు అంటే కనీసం గతంలో ఉండే 50 రూపాయలు అయినా వేయాలా! మరీ రైతులకు ఆశ కల్పించి ఎన్నో మాటలుచెప్పి ఎన్నో వాగ్దానాలు చేసి ముఖ్యమైన సమస్యలు అన్ని పరిష్కారం చేస్తామని వారిని మోసంపేసి ఓట్లు వేసుకొని అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఈ పనా మీరు చేసేది అని నేను అడుగుతున్నాను రైతులు తరఫున. మీరు ఏమన్నా సమయం చేయడానికి పూనుకోవాలి కనీసం డబ్బు ఎక్కువ తీసుకొన్నా ఈ రోజు కనీసం 24 గంటలు అయినా కరెంటు యిస్తున్నారా! వాడికి కావలసినంత కరెంటు యిస్తున్నారా? వారికి ఎలాంటి నష్టం లేకుండా మీరు చూస్తున్నారా; అదీ అంతా ఏమేలేదే? మీకు రైతుల పట్ల సద్భావం ఉన్నట్లు ఎక్కడ కనబడడంలేదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- కంక్లూడ్ చేయండి.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- మీరు కూడా ఒప్పుకుంటున్నారా! నా మాటలతో మీరు కంక్లూడ్ చేయమంటే కూర్చుంటా! లేదా వారు జవాబు చెప్పాలంటే నాలుగుమాటలు చెబుతాను నేను. ఆ విషయంలో మరీ నేను అనుకోనీది ఏమిటంటే ఈ రోజు శ్రీ సమరసింహారెడ్డిగారు సమాధానము ఏమీ చెబుతారు. వారు రాసిపెట్టిందే వీరు చెబుతారు. వేరికి స్వతహాగా నిర్ణయించేటటువంటి అవకాశం లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారి పోర్టుపోలీయో దీనికి ఏమైనా మార్పులు చేర్పులు దీనిలో ముఖ్యమైనవి వేయాలంటే వారి మనస్సులో ఏమీ ఉందో? ఈ సమస్యను వారు ఏవిధంగా ఎదుర్కొంటున్నారు. అనేటటువంటి విషయాన్ని వారు అంతా బాగా చెప్పగలుగుతారు. వారు ఏదో నిర్ణయం తీసుకొని చెప్పగలుగుతారు. ఈ రోజు సమరసింహారెడ్డిగారు మేము గట్టిగా అడిగితే మా మీద సమరానికి సిద్ధమవుతున్నారు. అంటే కానీ జవాబు మాత్రం చెప్పడానికి ఆయన దగ్గర లేదు. నమ్మకం నాకు అయితే ఉంది. అందుకని తమరు అయినా కానీ దయచేసి ఈ సందర్భంలో సమరసింహారెడ్డి, శ్రీమ తగ్గించి, ముఖ్యమంత్రి గారిని పిలిపించి ఈ సమస్యకు సరైన జవాబు చెప్పించాలని కోరుతూ తమరు ఈ అవకాశాన్ని యివ్వినందుకు కృతజ్ఞతతో సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- రాష్ట్రంలో మనం గత 45 సంవత్సరాలుగా విద్యుత్ రంగానికి ఎన్నో నిధులు కేటాయిస్తున్నాము. బడ్జెటులో మనం పెట్టుకొంటున్నాము. కానీ వాస్తవంగా అయితే రాష్ట్రప్రజలకు మాత్రం విద్యుత్ ఉత్పాదన ఎక్కువ సాధించామనే చెప్పలేని పరిస్థితి ఉంది. ఈ రోజు యధార్థంగా గత సంవత్సరానికి, ఈ సంవత్సరానికి అంకెలు పెట్టిన డిమాండ్ 300 మెగావాట్లు. గత సంవత్సరం కన్నా ఈ సంవత్సరం అవసరం ఎక్కువే ఉంది. అంటే ప్రతి సంవత్సరం 100 మెగావాట్లు మనం ఉత్పాదించేసుకుంటే 300 మెగావాట్లు దానికి అవసరం అవుతుంది. మరీ ఏవిధంగా ఎప్పుడు దీనికి ఈ రాష్ట్రంలో మొత్తం పరిస్థితిని మనం హార్డ్ టేర్గెటమనేది ప్రభుత్వం అలోచిం

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయం: విద్యుత్తుక్తి కోతను గూర్చి మరియు
విద్యుత్ రేట్ల పాటింపును గురించి.

20 మార్చి, 1992.

307

చెప్పారీ. ఈ రోజు బడ్జెటులో పెడుతున్నామని మాటల్లో చెబితే ఈ రోజు ప్రజలు నమ్మే
పరిస్థితి లేదు. మనం 600 కోట్లు, 700 కోట్లు అంటున్నాము కానీ కాగితాలమీద ఉన్నాయి
తప్ప ప్రాక్టికల్ గా మనం సాధిస్తే గత 4 సంవత్సరాలలో మనం ఏమీ సాధించామని
ప్రభుత్వానికి, ప్రజలకు విన్నపించమంటున్నాను. కానీ మనం సాధించలేదు. ప్రతి సంవత్సరం
కూడా కొరత వస్తున్నది. ప్రజలు కూడా దానికి అలవాటుపడిన పరిస్థితి ఉంది. ఈ
పరిస్థితిలో మీరు బియ్యం స్కేము పెంచారు. పెంచిన తరువాత అందులో కొంత సేవ
చేస్తారు ఏదైనా సరే. విద్యుత్ ఉత్పాదన మనం సాధించలేకపోతే ఈ ప్రగతిని మనం
సాధిస్తామంటే హాస్యాస్పదం. నేను మేద్యారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను. ప్రతి
ఒక్కటి కూడా ఈ పవర్ పెన్ ఆధారపడి ఉంది. ఈ రోజు ఎవరు అంటే ఇండస్ట్రీస్
పెడుతున్నారు. ఒరిస్సా వెళ్లి పెడుతున్నారు. మధ్యప్రదేశ్ వెళ్లి పెడుతున్నారు. మా దగ్గర
మాస్తున్నారు స్థలాలు ఉన్నాయని. ఇటువంటి పరిస్థితిలో ఈ రాష్ట్రం అభివృద్ధి
సాధించాలంటే మీరు కాదు ఎవరు కూడా చేయలేరు ఈ రాష్ట్రంలో. కాబట్టి మీరు యిప్పుటికి
అయినా సరే ఎక్కువగా కృషిచేసి విద్యుత్ ఉత్పాదనను గురించి ఏవిధంగా ప్రజాశీకలుచేస్తే
మరి యిది ఒక యుద్ధం ప్రాతిపదిక మీరు చేయాలని చెప్పి మాటలతో కాదు చేతలతో చేసి
ప్రజలను నమ్మించే పరిస్థితి కల్పించాలని చెప్పి మేద్యారా ఈ విద్యుత్ ఉత్పాదనను గురించి
నేను మనవిచేస్తున్నాను. రెండవది టారిఫ్ గురించి. ఈ రోజు ఐదు హార్స్ పవర్ కి 100
రూఫాయలు పెంచింది. రైతాంగం దేశానికి వెన్నెముక అంటున్న ఈ రోజున చిన్న
సన్నకారు రైతులకు అయినా సరే దీనిని మినహాయస్తే బాగుంటుంది. ఈ రోజున
అనేకమైన అటువంటి సబ్సిడీలు రద్దుచేస్తున్నప్పుడు రైతాంగానికి సంబంధించిన ఎటువంటి
సబ్సిడీలు కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం రద్దుచేయకుండా ఉంది. కాబట్టి సన్నకారు, చిన్నకారు
రైతులు మాత్రం మినహాయించడానికి ప్రభుత్వం ఒక్కసారి పరిశీలన జరపాలని నేను
మిగతా విషయాలు సన్నకారు, చిన్నకారు మధ్యకారు రైతులకు మాత్రం ఈ టారిఫ్ నుండి
మినహాయంపు చేయాలని చెప్పి మేద్యారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. గృహ
వినియోగదారులకు సంబంధించి 40 యూనిట్ల వరకు 70 పైసలు. ఈ రోజు గృహ
వినియోగదారులు సామాన్య మానవుడు కూలివేసుకొనేవాడు మేటరు పెట్టుకొని కరెంటు వాడు
తున్నాడు. కాబట్టి ముఖ్యంగా ఈ రాష్ట్రంలో గృహ వినియోగదారులకు సంబంధించి ఈ
40 యూనిట్లను తక్కువ వాడేవారే. చాలా అతి సామాన్య మయినటువంటి బీద ప్రజానీకం
కాబట్టి ఎవరు అయితే నెలకు మొదటి 45 యూనిట్లవరకు వాడుతారో అది 50 పైసలు
చేస్తే బాగుంటుంది. ఎందుకు అంటే 40 యూనిట్లవరకు అంతా అతి సామాన్యమైనటువంటి
బీద ప్రజానీకం. కాబట్టి అందులో కొద్దిగా రాయితీ యివ్వాలని చెప్పి నేను మంత్రిగారికి
మేద్యారా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ యం. ఓంకార్:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం విధించినటువంటి కరెంటు కోత!
మూలంగా ఎంత తీవ్రమైనటువంటి బాధలు వుంటాయో చాలా మంది గౌరవ సభ్యులు
చెప్పారు. అందులో మిత్రులు రాఫువరెడ్డిగారు చెప్పింది యింకా చాలా వాస్తవానికి
దగ్గరగా వుంది. కాబట్టి బాధల విషయములో ఎవరికి ఏమీ బేధాభిప్రాయం లేదు. అయితే
పరిష్కారం ఏమిటో అనేది ముఖ్యమైనటువంటిది. పరిష్కారం విషయం వచ్చేసరికి ప్రధానంగా
రైతు గురించి చెప్పవలసిన అవసరం వుంది. ఎందుకంటే పారిశ్రామికవేత్తలు, ప్యాంటి-
కంజ్యామర్చీగా వున్నవారు యిప్పుడు 3300 మంది అయితే యీ కటీను కేవలము
415 మందికి వర్తింపజేస్తున్నారు. ఈ 415 మందికి కూడ క్యాపిటీవ్ జనరేటర్ గ్ సెట్స్

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వదృష్టికి తేసుకువచ్చిన
విషయం: విద్యుచ్ఛక్తి, కొత్తను గూర్చి మరియు
విద్యుత్ రేట్లు పోషించును గురించి.

415 మందికి వర్తింపజేస్తున్నారు. ఈ 415 మందికి కూడ క్యాపిటివ్ జనరేటింగ్ సెట్స్
వున్నవి గాబట్టి సామాన్యంగా వారి వత్తుత్తి దెబ్బ తినకుండా వారి ఏర్పాట్లు వారు
చేసుకుంటారు. అందుకని యీ కట్ పారిశ్రామికవత్తులకు పెద్దగా భారం కలిగిందేదీ కాదు.
వారికి యింకా ఏదైనా అదనపు నష్టం వుంటే వారు వత్తుత్తి చేసే సరుకుల మీద వేస్తారు -
తాగేవాడే కట్టరా తాళ్ళ పన్ను అన్నట్లుగా - కంజ్యామర్చి నుండి వసూలు చేస్తారు.
వారు బాగానే గడ్డ మీద వున్నారు. ఇక మిగిలింది రైతాంగానికి సంబంధించిన విషయం.
రైతాంగము విషయములో యింత తీవ్రమైనటువంటి కట్టును విధిస్తూ, మీరు 13 గంటలు
అని పెట్టారు. ఈ 13 గంటలు సప్లయ చేయడమనేది కూడ 6 గంటలు ఒకసారి,
7 గంటలు ఒకసారి అని పెట్టారు. అందుకని నేను మనవి చేసేదేమంటే - యిప్పటికైనా
వీలు వున్నంతవరకు ప్రక్క రాష్ట్రాల నుండి తేసుకువచ్చి గంటలు పెంచండి - 13 గంటల
బదులు యింకా ఎక్కువ గంటలు పెంచేట్లు చూడండి. రెండవది, ఆ యిప్పటి కూడ
గ్యారంటీగా యిప్పేట్లు చూడండి. పవర్ కట్ వర్తింప చేసిన సంవత్సరాలలో గత అనుభవం
ఏమంటే 13 గంటలు అని వెప్పవారు, తేరా లెక్క వేస్తే 7.8 గంటలు కూడ సప్లయ
కాకపోవడానికి అనేక కారణాలు చెప్పారు. సబ్ స్టేషన్లు చెడిపోయినవి, ట్రాన్సిమిటర్లు
కానిపోయినవి అవి అని యివి అని - ఏమీ చెప్పినప్పటికీ అవరణలో మాత్రము పాత
అనుభవం పునరావృత్తం గాకుండా మీరు గ్యారంటీగా సప్లయ చేయండి. రెండవది,
యిండ్లకు కూడ మీరు కరంబును తగ్గిస్తున్నారు. కాబట్టి బయట నుండి ఎక్కువ తేసుకు
వచ్చి పవర్ కట్ సమయాన్ని తగ్గించండి. తరువాత వచ్చే సంవత్సరం అయినా యీ పవర్
కట్ లేకుండా యిప్పటి నుండి జాగ్రత్త పడవలసిన అవసరముందని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.
జరిగింది ఏదో జరిగింది. వచ్చే సంవత్సరం జరుగకుండా చూడండి. మీకు యిచ్చిన
నోటీసులో చివరి పేజీలో ఏమీ చెప్పారంటే పది కొత్త ప్యాజక్టులు అంటే 7 హౌడర్,
2 థర్మల్, ఒకటి గ్యాస్ స్టేషన్ పెట్టాలి ఎనిమిదవ ప్రజాశక్తి అన్నారు. కానీ దానికి
ఢిమ్ము బొండు పోగ్గాం ఏమైనా వుందా? ఇప్పటికి సంవత్సరం పె్గా గడిచి పోయింది
ఎనిమిదవ ప్రజాశక్తి ప్యాంథమ్మ. ఇంతవరకు చేసింది ఏమీ లేదు. ఎప్పుడు వేయ
గలుగుతారు? అందుకని ఒక ఢిమ్ము బొండ్ పోగ్గాం పెట్టుకొని వాగానం చేసిన ప్రకారం
సప్లయ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక బారీష్ విషయం చాలా దారుణంగా వుంది. నేను
డిమాండు చేసింది ఏమంటే యిండ్లకు పెంపింది గానీ వ్యవసాయానికి పెంపింది గానీ అన్ని
లేటగ్రిలోలో 50 పర్సంటు తగ్గించండి. పెంచిన రేట్లను 50 పర్సంటు తగ్గించాలని
డిమాండు చేస్తున్నాను. అట్లాగే యిప్పుడు విధించిన కొత్త మేరకు పరిమితమైన సప్లయ
కాలంటే కూడ సబ్ స్టేషన్లను ఎక్కువ పెంచవలసిన అవసరం వుంది. ఇంహౌమ్మ ట్రాన్సి
మిటర్లను చాలా ఎక్కువ చేయవలసి వుంటుంది. సంఖ్య ఎంత అని చెప్పడానికి నా వద్ద
వివరాలు లేవు. కానీ యీ రెండింటినీ కూడ వెంటనే చేయవలసిన అవసరం వుంటుంది.
లేకపోతే చాలా యిబ్బంది పడుతారు. సెలవు తేసుకుంటాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ...

(చాలా మంది గౌరవ సభ్యులు లేవే సెలవిడిచి)

Mr. Deputy Speaker:- Only one from the party. You know
the procedure. దీనియొక్కనుకు, అంతు వుండదు. ఇప్పటికే 13 నిమిషాల్లో

రూలు-304 క్రింద పృథుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయం: విద్యుత్తు కొరతను గూర్చి మరియు
విద్యుత్ రేట్ల పొచ్చింపును గురించి.

20 మార్చి, 1992.

309

అయిపోవలసింది గంటన్నర చేశాము. We have got heavy business. దయచేసి
క్లారిఫికేషన్లు అడగండి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మొత్తంగా 27 మంది గౌరవ సభ్యులు
యిప్పీనటువంటి యీ 304 అంశానికి సంబంధించి ఏడుగురు గౌరవ సభ్యులు తమ యొక్క
అమూల్యమైనటువంటి అభిప్రాయాలను వ్యక్తపరిచారు. ఆ అభిప్రాయాలతో పాటు వారు
వ్యక్తపరిచినటువంటి ఆవేదనతో కూడ నేను చాలా వరకు ఏకీభవిస్తున్నాను. ఉన్న
పరిస్థితులను దృష్టిలో ఉంచుకొని, ఆర్థికపరమైన యిబ్బందులను - కన్సేప్టుస్ అండ్
రెస్ట్రెన్స్ ఏవైతే ఉన్నవో వాటిని - దృష్టిలో ఉంచుకుంటూ యీనాడు విద్యుత్తు
రంగములో ఉన్నటువంటి పరిస్థితులన్నింటినీ వివరముగా తెలియజేతు, ఏ పరిస్థితులలో
ఏ ఏ అంశాలకు సంబంధించి ఏ ఏ పద్ధతుల్లో పృథుత్వం నిర్ణయం తీసుకోవడములో
ఎలక్ట్రీసిటీ బోర్డు యొక్క ఫంక్షనింగ్ అలాగే దేశ వ్యాప్తంగా ఉన్నటువంటి పరిస్థితులలో
పవర్ ప్లాన్స్ కార్పొరేషను నుండి ఏసియన్ డెవలప్ మెంటు బ్యాంకు నుండి కూడ
విద్యుత్తు రంగానికి లభిస్తున్న ప్రోత్సాహకరమైనటువంటి అంశాల విషయములో
మనము వెనుకబడకుండా, భవిష్యత్తులో యీ రాష్ట్రాన్ని మిగతా రాష్ట్రాల కంటే
అగ్రగామిగా ముందుకు తీసుకుపోవడానికి తీసుకోవలసిన చర్యల గురించి వివరంగా నోటు
ద్వారా గౌరవ సభ్యులందరికీ తెలియజేశాను. మాట్లాడిన సభ్యులందరు చదివీ వుంటారు,
మాట్లాడని వారు కూడ చదివీ వుంటారని నేను భావిస్తున్నాను. తమరు అనుమతి యిస్తే
అయిదు నిమిషాల్లో మిగతా చదవని వారి కొరకు for the convenience of all
those Members. I would like to read and then make my sub-
mission with your permission.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- చదువకపోయినా పర్సల్ టైం సేవ్ చేయడానికి.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- If it is treated part of my
statement, it is alright. But I think it will be convenient
for all the Members. Sir, the installed generating capacity
in Andhra Pradesh at present is 4,131 M.W. ఎందుకు చదువుతున్నాను
అంటే It required lot of figures to be given.

శ్రీ యం. ఓంకార్:- పెంచిన టారిఫ్ ను తగ్గిస్తారా లేదా అది చెప్పండి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- మంత్రిగారు చదువుకొకపోతే చదువుకోమనండి,
మాకు అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- వారు మాట్లాడలేదు గాబట్టి మిగతా వారు చదువ
లేదంటే చాలా కష్టం.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- మిగతా వారు చదువలేదని ఎందుకు వూహించు
కుంటున్నారు?

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వదృష్టికి తేసుకువచ్చిన విషయం: విద్యుత్తు క్రికెట్ను గూర్చి మరియు విద్యుత్ రేట్ల పాపింపును గురించి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- వారు మాట్లాడకపోతే చదువలేదనుకోవడం చాలా వొరపాటు. మాట్లాడాలని వుంటే చదువుకోమనండి.

Mr. Deputy Speaker:- He has got his own manner of replying.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- 15 నిమిషాలు చదవడానికి తేసుకుని కూర్చుంటారు సర్.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కూర్చోరు లేండి.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- What do you mean? That is not my habit.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- ఇప్పినటువంటి దేశాన్ని మంత్రిగారు సభ్యులకు వెప్పాలనుకుంటున్నారు. పెంచిన రేటులు అయితేనేమీ, వార్స్ పవర్ బారేఫ్ అయితే నేమీ జనరేటింగ్ కెపాసిటీ అయితేనేమీ యివి అన్ని కూడ సభ్యులకు యంతకుముందు తెలుసు. కొత్తదనం ఏమీ లేదు. కాబట్టి సభ్యులు అడిగే వాటికి వారు సమాధానం చెబితే సరిపోతుంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఎక్కడ రిలవెంట్ అక్కడ చదువుతారు. Let him reply

10.
ఉ.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- It is for better appreciation of the entire problem, the Hon'ble Members can bear with me. I think they will definitely have satisfaction. మన రాష్ట్రములో ప్రస్తుత స్థాపిత శక్తి...

శ్రీ మహమ్మద్ రజాద్ అలీ:- అధ్యక్షా,.....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అదుగడుగునా యింటర్వే వేస్తే సభ ఎట్లా నడుస్తుంది.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అబ్జిక్టివ్ ట్వీట్ అఫ్ అన్నర్స్ మాదిరి ఎస్, నో, చెప్పమంటే తెలుతాను. నాకు అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాద్ అలీ:- ఈ పతనం వల్ల ఆంధ్రదేశానికి ఏమి పువయోగం?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- చెప్పిన దానినే ప్రతి ఒక్కరు ఏడుగురు రివేట్ చేసినా మేమందరం ఓపికతో విన్నాము గదా. మేరు చదువ లేదు మొత్తంగా అని నా బాధ్యత అని మీగతా గౌరవసభ్యుల కనీసేనియన్నీ కొరకు చెప్పదలచుకున్నాను. మేరు వినను అంటే నాకు అభ్యంతరం లేదు. జనరేట్గా వోతాను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాద్ అలీ:- అధ్యక్షా, నేను అనేది, వారు తదుపరూడదు అని కాదు. పదివేతే మేరు సమస్యను ఏమీ తీర్చగలరు? అలాంటి అశాశ్వతం కలిగిందే పతనం

విషయం: విద్యుచ్ఛక్తి కోతను గూర్చి మరియు

విద్యుత్ రేట్ల పోషింపును గురించి.

వల్ల మేము ఏమైనా ఎన్‌క్వైరీస్ అవుతామా అనే దాని కొరకు అడుగుతున్నాను. వారు చదువకూడదని కాదు. కానీ లోపభూయిష్టమైనటువంటి ఒక విధానం మాత్రము - మీరే కాదు, మన ఆంధ్రదేశములోనే కాదు. భారతదేశములోనే ఒక కొరత ఉంది. దానిని కనీపెట్టలేకుండా శూన్యములో పరిభ్రమించడం జరుగుతోంది. యీ కరంటు కోతకు సంబంధించి అసలు విషయం గుర్తించకుండా మీరు ఎన్ని హావప్ అన్నర్స్ చెప్పినా శాస్త్రజ్ఞుల మాటలను చర్చితచరణం చేసినా ఉపయోగం వుండదు. యీ కొరత తీరదు. వారిని ఒకమాట చెప్పమనండి. ఆంధ్రదేశము వ్యవసాయదేశము. ప్రభుత్వానికి దీని మూలంగా చాలా డబ్బు వస్తుంది. ఈ సంవత్సరం అగ్రికల్చర్ కనక్ష్ను ఏ జిల్లాలో ఎన్ని యిచ్చారో స్పష్టంగా చెప్పగలిగితే చెప్పండి. ఒకవేళ స్టాగ్నెట్ అయివుంటే దానికి కారణం ఏమిటో చెబుతారో? ఎందుకు అగ్రిపోతున్నాయి? అగ్రిపోదానికి కారణం ఏమిటో? మన లోపాలు ఎక్కడ వున్నవి? మన శాస్త్రజ్ఞులు వేసే పొరపాట్లు, భేకపోతే పరిపాలకులువేసే పొరపాట్లు? ఈ దేశాన్ని అధో:గతి పాలు చేయడానికి కారణం ఎవరు? అది చెప్పండి, చదివితే లాభం ఏమిటో? అసలు యిప్పుడున్న దరఖాస్తులు ఎప్పుడు పరిష్కారం కావాలి?

మీస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- దరఖాస్తుల విషయం ఉదయం అయిపోయింది. ఇప్పుడు పవర్ కట్ అండ్ ఎన్‌హాన్స్‌మెంట్, ఆఫ్ బారిఫ్ ఉంది మన ముందు.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాద్ అలీ:- ఇవాళ కరంటు భేకపోతే వ్యవసాయం జరుగదు. మెరక ప్రాంతాలలో -

Mr. Deputy Speaker:- Let him give his reply in his own manner.

శ్రీ యం. ఓంకార్:- పెంచిన బారిఫ్‌ను ఏమైనా తగ్గిస్తున్నారా? అది చెప్పండి. 50 పర్సంటు తగ్గించండి.

మీస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఓంకారు గారు, ఏడుగురు సభ్యులు మాట్లాడారు. ఎంబెర్లీ ఎలక్ట్రిసిటీ పాలన గురించి మాట్లాడారు. ఆయన యిచ్చే పద్ధతిలో రివ్యూ యివ్వాలి గదా. రివ్యూ యిచ్చిన తరువాత యింకేమైనా డౌట్స్ ఉంటే తరువాత అడగండి. క్లారిఫై చేస్తారు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు (చింతలపూడి):- అది చదువనవసరం లేకుండా రివ్యూ చెప్పమనండి.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- O.K. Sir, You want me to give an answer without reading, it is very well. If you are prepared to sit. it is very well. అర్జెంట్, మాట్లాడిన ఏడుగురు గౌరవసభ్యులలో వర్సిరెడిగారు ఒక అంశాన్ని ప్రధానంగా ప్రస్తావించారు. He has realised where the exact mistake lies. Probably he is trying to fall in line with a principle. Let us behave more like statesmen rather than politicians. So long as we think ourselves only as politicians and think everything from political J. No. 34-14

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం: విద్యుత్తుకు కొరతను గూర్చి మరియు విద్యుత్ రేట్ల పోషింపును గురించి.

angle there will not be any solution to this problem. If you think of some statesmanship and function like statesmen. I am sure the answer will be crystal clear to one and all. Similarly, here the matter under rule 304 deals with two fold object. (1) With regard to the enhancement of the power tariff and (2) is about the power cut. These are the main two things that revolve round the entire matter under rule 304.

Sri N. Chandrababu Naidu:- What about low voltage?

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Ultimately, it comes. The point is what has been done to this all these years and during the 2½ years what have you done? What was the position earlier? What is the position now? If that is to be looked into and if one looks at the expenditure that has been taken place all these years for power generation as well as for the developmental activities one could find easily the exact position. He has mentioned that irrational power connections have been given; agricultural connections have been given without any rational behind it just for purpose of records and giving figures without releasing the funds. Whether there is necessary infrastructure or not; whether the motors are going to be burnt out; whether the transmissions are available or not -- it was done due to lack of understanding all these years.

(Interruptions)

That is that I am speaking. I am speaking only the facts.

(Interruptions)

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- 7 సంవత్సరాలలో నాళనం పట్టించిన దానిని మేము 2 సంవత్సరాలు చెప్పి మిమ్ములను బాగు చేయవద్దా?

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మీరు చేతకాని అసమర్థులు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఎవరు ఎంత సమర్థులో, ఎవరు ఎంత అసమర్థులో ప్రజలు నిర్ణయించారండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

అధ్యక్షా, మాకు ఉపరెవెన్యూల గ మారడంలో సమర్థత లేకపోవచ్చు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- వారిని చెప్పనీయండి. రఘుమారెడ్డిగారు- if there are any aspersions against your party you are at liberty to questions and they explain in the clarifications.

విషయం: విద్యుచ్ఛక్తి కోతను గూర్చి మరియు
విద్యుత్ రేట్లు పొషించును గురించి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, హౌసును ఆర్డరులో పెట్టడంకోసం నేను ఒక విషయం చెబుతాను.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను ప్రిఫెరెన్స్ ఉన్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- శ్రీ సమరసింహారెడ్డిగారు చాలా బాకవక్యంగా ఏదో చెబుతూ స్టేంట్‌ఫిక్‌గా ఎవోర్స్ అంటున్నారు. గతంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఏమీ చేయలేదని చెబుతున్నారు. వోయిన సమావేశంలో మనం ఉన్నాము కదా. సెప్టెంబరులో కూర్చున్నాము. లక్ష అగ్రికల్చరల్ కనెక్షన్లు ఇస్తామని ఈ ప్రభుత్వం చెప్పింది. Whether it is scientific or unscientific approach, it is a different matter. It is shameful. కావాలని అంటే రికార్డు రిఫర్ చేయండి.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మేము ఇదివరకు మనవి చేసాము. ఇప్పుడు వారు ఉద్యోగహారితంగా గత ప్రభుత్వం హయాములో ఏమి జరిగిందని చెప్పడం కాకుండా ఇప్పుడు ఈ ప్రభుత్వం ఏమి చేయదలచుకున్నది, ఈ లోడింగ్‌ని ఏవిధంగా సార్వీస్ చేయ దలచుకున్నది. పెంచిన రేట్లలో ఏవిధంగా రాయితీలు ఇస్తారు. పోజీషన్ ఏమిటి అని అడిగాము. వాటి గురించి చెప్పండి. గత ప్రభుత్వం చేసింది పునశ్చరణ చేద్దామంటే దానికి ఒక చర్య పెట్టండి. దానికి ఒకరోజు ఎలాబేవేయండి. అప్పుడు ఆ ప్రభుత్వం ఏమి చేసింది. ఈ ప్రభుత్వం ఏమి చేసింది చెప్పుకుందాము. సమరసింహారెడ్డిగారు అవిధంగా చెబితే అది రెచ్చగొట్టడం అవుతుంది తప్ప సమస్య పరిష్కారం కాదు. అధ్యక్షా, మీరు ముఖ్యమంత్రి గారిని పిలిపించండి. వారిద్వారా సమాధానం చెప్పించండి. సబ్జెక్టు వారిది. అక్కడ ప్రజలు మండుబెండలలో వస్తున్నారు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను ఏమైనా రెచ్చగొట్టానా?

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా లోడింగ్‌కి గురించి ప్రజలు, రైతులు బాధ పడుతున్నారు. ఈ శాసనసభద్వారా ఏమైనా న్యాయం జరుగుతుందని అక్కడ వారు ఎదురు చూస్తూ ఉంటే ఇక్కడ రెచ్చగొట్టే విధంగా వారు అట్లాగ చేసారు. నేను ఇట్లాగ చేస్తాను అని వెప్పే పద్ధతి మంచిది కాదు. మేము సహకరిస్తాము. కానీ దయచేసి రెచ్చగొట్టే విధంగా చేయడం మంచిది కాదు. అధ్యక్షా, మీరు ముఖ్యమంత్రిగారిని పిలిపించి సమాధానం చెప్పించండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- రెచ్చగొట్టడం వద్దు. కన్ఫింగ్‌షన్ వద్దండి. Let us get a satisfactory and shortcut reply. Let us all co-operate with him for a satisfactory reply.

శ్రీ ఎన్. రాఘవారెడ్డి:- అక్కడ విద్యుచ్ఛక్తి కోతవల్ల, లోడింగ్‌కి వల్ల రైతుల మోటార్లు నడవకపోతే సబ్‌సైడ్‌ను మేద పడి కొడుతున్నారు. అందువల్ల విద్యుచ్ఛక్తి పెంచుతారా లేదా? అనే సంగతి చెప్పమనండి. సంవత్సరానికి ఎన్ని కనెక్షన్లు ఇస్తారనీది ఆ తరువాత. ముందు కోత సంగతి చెప్పమనండి.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వరూపొత్తికి తీసుకువచ్చిన విషయం: విద్యుత్తు కోతను గూర్చి మరియు విద్యుత్ రేట్ల పోషింపును గురించి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- శ్రీ రాఘవరెడ్డిగారూ - కావలసిన రివ్యూ, అర్థిమేటుగా వచ్చే రివ్యూ అదే. కానీ హర్వాపరాలు, కాజెస్ అండ్ ఎఫెక్టు లెకుండా స్పెయిట్ అనే ఏటాగ సాధ్యం అవుతుందో అది చెప్పడం కోసమే ఇంట్రొడక్షను.

(ఇంట్రొడక్షన్)

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Sir, I have a point to submit. In the Governor's address, it is mentioned that the food grains productions has come down to 83 lakh tonnes. It was 129 lakh tonnes earlier in this State only. Minister says that it is very unsatisfactory.

శ్రీ ఎ. సుభాష్చంద్రబోస్ (భీమవరం):- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు తన సమాధానాన్ని వదనదానికి లేవిన తరువాత - Is it the prerogative of only the Opposition what has to be told to this House or anybody can ask for the answers. When he wants to read something, Mr. Raju said 'No'.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- I did not say 'No'. We have not said anything.

(Interruptions)

Sri A. Subashchandra Bose:- Mr. Ashokagajapathi Raju, why don't you hear me. If he wants to make a statement, he has not every right to make it and the Opposition cannot dictate.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- I have nt dictated.

Sri A. Subhashchandra Bose:- You have dictated. It is not correct on the part of the Minister also to....

(Interruptions)

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- We are the major Opposition party.

Mr. Deputy Speaker:- It is not dictating but they have given a decision which the Minister has agreed to...

శ్రీ ఎ. సుభాష్చంద్రబోస్:- అయ్యో, ఆయన వదనకుండా అపదానికి కూడా వేయి లేదని నేను అంటున్నాను. ఆయన వదనదానికి నిర్దష్టమైన తరువాత అవోకేషనువారు

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వద్వైపేకి తీసుకువచ్చిన
విషయం: విద్యుత్తు కి, కోతను గూర్చి మరియు
విద్యుత్ రేట్ల పాటింపును గురించి.

20 మార్చి, 1992.

315

అబ్బిక్కు వేస్తే ఆయన చదవకుండా కూర్చోవడం కూడా న్యాయం కాదు. Because it is the property of the House and let him give a clarification. Whatever clarification he wants to give, let him give. You do not have patience to hear.

(ఇంటిరవ్వన్నీ)

Sri N. Chandrababu Naidu:- We are having patience.

Sri A. Subashchandra Bose:- You should have patience to hear what the Minister is clarifying. That is all.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- We never said 'No'.

1.00
మ.

Mr. Deputy Speaker:- It is only a little gap in the understanding. In order to save time, the Opposition Members suggested that he need not read the entire matter.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- చదవమనండి. మాకు అబ్బిక్కును లేదు.

Mr. Deputy speaker:- No doubt, the reply is for the benefit of the entire House. It is for mutual understanding, and no question of dictating.

Sri A. Subash Chandra Bose:- We are also the Members of this House. We have to....

Mr. Deputy Speaker:- The reply is for the entire House. They made suggestions. If it is convenient for all, it is for you to accept it.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- సమస్యలు పరిష్కారం చేయాలి.

Mr. Deputy Speaker:- The Minister may continue the reply. మినిష్టరుగారూ మీ రివ్వయి కంటిన్యూ చేయండి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను మనవి చేసేదేమిటంటే ఈ రోజున విద్యుత్తు కి, రంగములో ఉన్నటువంటి యిబ్బందులకు కారణము అయినటువంటి అంశాలు గురించి ప్రస్తావించిన గౌరవసభ్యుల ఆవేదనతో నేను కూడా పాలు పంచుకుంటున్నాను. ఈ వ్యవస్థను బాగు చేయడానికి రాష్ట్రాన్ని మిగతా రాష్ట్రాలకంటే అగ్రగామిగా తీర్చిదిద్దాలను కున్నప్పుడు ఏ పద్ధతులు అవలంబించాలి అనుకున్నప్పుడు దేశవ్యాప్తంగా అలోచించుకున్న పుడు. మన ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు పంక్త్యానింగు మంచీస్థాయిలో ఉందని యితర రాష్ట్రాలతో పోల్చుకున్నప్పుడు, ప్రతి ఒక్కరూ పొగుడ్తున్నప్పుడు, ఆ విధముగా ఉండాలనే ఉద్దేశ్యంతో - సదుద్దేశ్యంతో రాష్ట్రప్రభుత్వము చేపడుతున్న చర్యలన్నింటినీ గౌరవ

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వదృష్టికి తేసుకువచ్చిన విషయం: విద్యుత్తు కొరతను గూర్చి మరియు విద్యుత్ రేట్ల పొచ్చింపును గురించి.

సభ్యులు స్టేట్స్ మెన్ షిప్ గా వ్యవహరించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఖండింపడానికి కాదు. వాస్తవాలను వాస్తవాలగా స్వీకరించండి. వేరేవిధంగా భావించవద్దు. ఈ రోజు నీజమే - పవర్ టారిఫ్ పెంచవలసి వచ్చింది. ఓల్డ్ టే ప్రాబ్లెము ఉంది. నేను కాదనడం లేదు. వేటితో పాటు కొన్ని అంశాలు ప్రస్తావించారు. వ్యవసాయదారుడు అన్యాయం జరుగుతున్నదని అన్నారు. వ్యవసాయదారుడు యిక్కడనే కాకుండా పొరుగు రాష్ట్రాలకు తేసుకునిపోయి అమ్ముకునే విషయంలో ఎందుకు వారినే యిబ్బందులు పెడుతున్నారున్నారు. ఇండస్ట్రీయల్ లీస్ట్ లకు మీరు అనేక ప్రోత్సాహకాలు యిస్తున్నారు. గౌరవసభ్యులు కొందరు తమ తమ అభిప్రాయాలను వ్యక్తపరిచారు. బ్రాడ్ గా ఎకనమిక్ గా ఆలోచించుకున్నప్పుడు ఎకనమీ ఆఫ్ కంట్రీని దృష్టిలో పెట్టుకున్నప్పుడు పవరు జనరేషన్ 3% revenue receipts is the minimum requirement. రివెన్యూ రిసేట్స్ వచ్చేది ఉందో దానిని సాధించాలని నిర్దేశిత సూత్రాలను పవర్ ఫ్లెనాన్స్ కార్పొరేషన్ గానీ, ఆసియన్ డెవలప్ మెంటు బ్యాంకు గానీ ఏ కండిషన్ ను నిమిత్తం చేసినదో ఆ కండిషన్ ను పరిధిలోనికి ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డును తేసుకుని రావాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నామే తప్ప మరొకటి కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఎగ్జిక్యూటివ్స్ విషయం తేసుకున్నప్పుడు - శ్రీ ఓంకార్ గారు చాలా చక్కగా చెప్పారు. వారు పూర్వపు రో కట్ ఉండకుండా మీరు ఏమే ధరలు తేసుకుంటున్నారని అడిగారు. కట్ లేకుండా వేసే ప్రయత్నాలలో యిది ఒక భాగమని గౌరవసభ్యులతో సవివరంగా మనవిచేసుకుంటున్నాను. టారిఫ్ పెంచడం అనేది మాకెవరికి సంతోషకరమైనది కాదు. It has become inevitable and unavoidable. ఆ పరిస్థితులలో చాలా బాధతో ఈ నిర్ణయాలు తేసుకోవలసి వచ్చింది. ప్రపంచ ఆర్థిక పరిస్థితులు పరిగణనలోనికి తేసుకున్నప్పుడు గల్ఫ్ యుద్ధం వస్తుంది అని ఎవరమ్మెనా కలగన్నామా? ఆర్థిక దృవోల్పణ పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది అని అనుకున్నామా? ఈనాడు పెద్ద పెద్ద దేశాల ఎకనమీలో అగ్రికామిగా ఉన్న దేశాలు ఎడ్యుస్సు లేకుండా వీడ్చిన్ననయ్యే పరిస్థితులలో - ఆర్థికపరమైన అంశాలు మన ముందు వచ్చినప్పుడు కొన్నే ఫ్లెనాన్సియల్ డిస్కస్సన్ గురించి .....

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- పవరు టారిఫ్ ఎందుకు పెంచారు అని అడిగితే యివన్నీ ఎందుకు చెబుతారు? వైదొలగు స్టేట్ ప్యాంటు పరిస్థితి ఏమిటి?

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అందుకే నేను ప్రివేర్మ్ స్టేటుమెంటు చదువుకాను అని అన్నాను. They invited criticism from me. I had to say the facts. If they cannot relish it....

Sri P. Nageswara Rao:- You are borrowing from IMS.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- I have to explain the financial features.

(Interruptions)

తప్పుడు కదా. ఎందుకు పెంచవలసి వచ్చిందో అంటే నేటి ఫ్లెనాన్సియల్ పొజిషన్ చెప్పవలసి వచ్చింది. I have to explain the financial position.

విషయం: విద్యుచ్ఛక్తి కొరతను గుర్తి మరియు

విద్యుత్ రేట్ల పొచ్చింపును గురించి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- మరల అదే ప్రస్తావన తెస్తున్నారు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అదే చెబుతారు. పవరు టారిఫ్ ఎందుకు పెంచారో చెప్పరు....

శ్రీ యం. రఘుమారెడ్డి:- సమరసింహారెడ్డిగారు సమస్యను తెగనివ్వరు. వేరే దేశము ఎట్లాగు ఉన్నదీ? అక్కడ ద్రవ్యోల్బణం ఎట్లాగు ఉన్నదీ. ఏ దేశము ముక్కలై పోయింది. ఏ దేశము ముక్కలు కాబోతున్నదీ కాదు మేము అడుగుతూ ఉన్నదీ. మంత్రీగారు సబ్జెక్టు తీసుకుని సరిగా చెబుతారా? బేకపోతే ముఖ్యమంత్రిగారిని పిలిపించి చెప్పిస్తారా? వారు రైతుల సమస్యలను ప్రక్కకు పెట్టి దేశాల గురించి చెబుతున్నారు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- నేనూ రైతునే. వారూ రైతే. కానీ వాస్తవాలను వాస్తవాలుగా స్వీకరించడానికి వారు సిద్ధముగా లేరు. ఆ విధముగా సిద్ధము కండనీ నేను మీతో మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యం. రఘుమారెడ్డి:- వారు సమస్యను ప్రక్కతొవ పట్టిస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారిని పిలిపించండి. వారు చెబితే మాకు తృప్తి కలుగుతుంది.

Mr. Deputy Speaker:- The subject was delegated to the Hon'ble Minister for the purpose of convenience. He is well equipped with the subject.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఈ సబ్జెక్టు దేశము ముక్కలైపోయిందా అనే దానిమీద..

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఉన్నవిషయాలు చెప్పాను. ద్రవ్యోల్బణం గురించి చెప్పవలసినప్పటికి ఈ విషయాలు చెప్పవలసి వచ్చింది....

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- పవరు టారిఫ్ తగ్గించినారా అంటే సమాధానం చెప్పరు...

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- పవర్ టారిఫ్ తగ్గించిన మాట వాస్తవమే. Sir, they expect the answer to their satisfaction. I will not dance to their tune. I will go in my own style.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఎందుకు తగ్గించారు? దానిమీద మీరు ఏమి చేయ బోతున్నారు?

(Interruptions)

for what purpose you have reduced it? You must resign.

(Interruptions)

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Let him put the question. They cannot expect me to answer to their satisfaction.

రూలు 304 క్రింద ప్రభుత్వద్వారా కేసుకు వచ్చిన విషయం: విద్యుత్తు కొరతను గుర్తి మరియు విద్యుత్ రేట్ల పాబ్లిషను గురించి.

Sri P. Nageswara Rao:- Whether we are going to World Bank? What will happen to the African Countries after six months. This is not the subject we are discussing now. మనం చర్చించేది పవర్ టారిఫ్ గురించి. వేరే దేశాల పాలిటిక్స్ పరిస్థితులు గురించి కాదు. అవకాశం ఉంటే మాకు కూడా సమయం యివ్వండి. మేము చెబుతాము, ఏ దేశము ఎటు పోతున్నదీ, మీరు ఎటు పోతున్నదీ, మేము ఎటు పోతున్నదీ చెబుతాము. వరల్డ్ బ్యాంకు నుంచి ఐ.ఎం.యఫ్ నుంచి - We are ready for discussion if he is prepared. యిది చర్చ కాదు. కాపాలంటే వోదాము. యిది చర్చ కాదు. రెప్పిపోవడానికి మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి :- ఏ దేశాన్ని గురించి ప్రస్తావించడం అనేది - ప్రపంచ వ్యాప్తంగా దృవ్యాలవనం వచ్చినప్పుడు చర్చించవలసి వస్తుంది.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- వెన్నారెడ్డిగారు వున్నప్పుడు ఆ ప్రపంచ పరిణామాలే జరిగాయి. అయినప్పటికీ పవర్ టారిఫ్ తగ్గించారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- సమరసింహారెడ్డిగారు, ప్రపంచములో ఏ దేశము బ్యాంకుముందు సాగిలపడినా చెప్పిందంతా ఆచరణలో పెడుతున్నారా చెప్పండి? మంత్రిగారు సరియైన సమాధానము చెబితే బాగుంటుంది.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- బోడెహడివారు పెద్దవారు. అయ్యా, నేను ఏ దేశము నుండి రాలేదు. సాగిల పడలేదు. సాగిలపడిన వారినీ వద్దనీ అంటున్నాం. మన ఆర్థిక వ్యవస్థ బాగుపడాలంటే మీరు మాతో సహకరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- వివిధ కాటగరీస్. పెంచిన రేట్లు మొత్తం మాముందు పెట్టారు. అందులో 50 శాతం తగ్గించమని కోరుతున్నాము మీరు ఏమీ తగ్గిస్తారు?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఇది ఎట్లా ఉందంటే, కడుపుతో నొప్పివుంటే, కండ్లకు మందు వేసినట్లుంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్. డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఎందుకు అలా కేకలు వేస్తారు. ఏమిటిదీ? మంత్రిగారు ఈ సమస్యమీద గంభీరం చెప్పవచ్చు. నిముషములో కూడా చెప్పవచ్చు. పెంచిన దానికి సరియైన కారణాలు చెప్పండి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- కొద్ది నిముషాలంటే మూడు నిముషాల్లోనే ముగిస్తాను. మరి నేను వివరంగా చెబుతావుంటే వారికి విన ఓపిక లేకపోయి. నేనెవరి వేయాలి?

మిస్టర్. డెప్యూటీ స్పీకర్:- సబ్జెక్టుకు కనీఫయిన్ అయి చెప్పండి.

Sri D.K. Samarasingha Reddy:- I have gone into the details whatever the reasons are in the note and I have submitted to

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వద్వారా కేసుకువచ్చిన
విషయం: విద్యుచ్ఛక్తి కొరతను గూర్చి మరియు
విద్యుత్ రేట్ల పాపింపును గురించి.

20 మార్చి, 1992.

319

this House. Other than that, there is nothing more for me to say. If they want me to say further more, I am prepared to say. Sir, there is no question of reducing the tariff in the present juncture. In future in the event of the improvement in the financial conditions, we will definitely keep it in view.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- పవర్ కట్ వందాయని అడుగుతున్నారు?

శ్రీ డి-కె. సమరసింహారెడ్డి:- పవర్ కట్ ఇప్పుడు పెట్టింది కాదు. పాప్ టి. కన్సూమర్స్ కు గతములో విద్యుత్ ఉందో అదే ఫద్దతిలో ఇప్పుడుంది. అగ్రికల్చరల్ కనెక్షన్స్ లక్క ఇస్కామని అన్నారు. ఏమయిందని అన్నారు. లక్క కనెక్షన్స్ ఇస్కామని అనుకొన్నాము. ప్యానింగ్ కమిషన్ దగ్గరనుండి వారు పెట్టిన కండిషన్స్. మన ఆర్థిక పరిస్థితులు వచ్చిన ఇబ్బందులు ఇవన్నీ గౌరవసభ్యులకు వివరంగా చెప్పాలంటే గౌరవసభ్యులు వినే పరిస్థితిలో లేరు. మొదట 40వేల వరకు కనెక్షన్స్ ఇవ్వాలని టార్గెట్ పెట్టుకొంటే దాన్ని ఇప్పుడు 56 వేల వరకు పొడిగించాము. ఇంకా ఎక్కువ వేయడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుచున్నాయి. వేలైనంతవరకు అగ్రికల్చర్ కమ్యూనిటీస్ కు సహాయపడవలెనని కృషి చేస్తున్నాము. మేరందరూ సహకరించడమే కోరుతున్నాము.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా. మేరు తప్పి వెందారా ఈ ఆన్పురుతో? వారి లాగానే మాకు బాధ్యతలున్నాయి. విద్యుచ్ఛక్తి కట్ గతములో వుండి. తెలుగుదేశంలో పెట్టారు. మేమూ అనుసరిస్తున్నామని అన్నారు. నాకేమీ ఇబ్బంది లేదు. ఇంత పవర్ టారిఫ్ పెంచకుండా తగ్గించడానికి వేలుండా: లావీష్ ఎక్స్ పెండిచరు చేస్తున్నారు. ట్యాన్స్ మిషన్ లైన్స్ టాప్ చేస్తున్నారు. లైన్లు బాగా లేవు. వాటిని ఇంప్రూవ్ చేస్తే ఇంత పెంచవలసిన అవసరం లేదని చెప్పాము. లైనులకు అన్ ఇంటర్మెడ్ కరెంటు సప్లయ చేస్తారా? దానికి అన్సర్ చేయకుండా ఏదో చెబుతూ పోతే లాభమేమిటి: 13 గంటలు కాదు, 16 గంటలు విద్యుచ్ఛక్తి ఇస్తారా? లో ఓల్డ్ టెక్నాలజీ మోటార్లు కారిపోతున్నాయి. వాళ్ళకు నష్టపరిహారం ఇస్తారా? పంటను సేవ్ చేస్తారా? 3-4 పాయింట్స్ చెప్పండి. బాబు. ఆయన సరిగ్గా చెప్పకపోతే సి.ఎం. గారిని పిలిపించండి.

శ్రీ టి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి (శ్రీకాళహస్తి):- అధ్యక్షా. ఈ డిస్కషన్ చాలా బాధాకరంగా ఉంది. రాష్ట్రములో లైనులకు జరిగే అన్యాయం, వారి ఆవేదన, తపన, జాగ్రత్తగా అలోచిస్తే చాలా బాధ చేస్తుంది. విద్యుచ్ఛక్తి కట్ వోయినా కూడా వచ్చే కరెంటు సరిగ్గా రావడం లేదు. ప్రతి గంటకు కరెంటు వోతున్నది. ఈ అరాచక పరిస్థితులలో లైనులున్నారు. ఇప్పుడున్న పైరు 2 వెలల్లో అయిపోతుంది. ఆ తరువాత కరెంటు ఇవ్వకున్నా పర్వాలేదు. లో వోల్టేజీవల్ల మోటార్లు కారిపోతున్నాయి. మేరు పరిశ్రమలకు కట్ చేస్తారో మరేదానికి కట్ చేస్తారో మాకు అవసరం లేదు. ముందు పైర్లను కాపాడాలి. అది అతి ముఖ్యమైన సమస్య.

లక్క కనెక్షన్స్ అప్పుడే ఇవ్వారని అన్నారు. ఫద్దతిగా లక్క కనెక్షన్స్ ఇస్కామని అన్నారు. ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ డెవలప్ మెంట్ చేసుకోకుండా సబ్ స్ట్రక్షన్స్ పెట్టుకోకుండా, ట్యాన్స్ పార్కర్స్ పెట్టుకుండా ఎట్లా కనెక్షన్స్ ఇస్తారు? చెప్పడానిలో నిజం ఏమాత్రం కనిపించడం లేదు.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం: విద్యుత్తు కొరతను గూర్చి మరియు విద్యుత్ రేట్లు పాపింపును గురించి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- 13 గంటలనేది పెనకసంది వుంది. మేము ఇప్పుడు పెట్రోలను అంటున్నారు. నేరులేక మోటారులు నడపడం లేదు. మోటారులు వట్టిగా తిరుగుతున్నాయి. నేరు వోయడం లేదు. లో ఓల్టేజీవల్ల ఇబ్బందిగా వుంది. పంటలు ఎండిపోతున్నాయి. దయచేసి 20 రోజులయినా కరెంటు ఇవ్వండి లో ఓల్టేజీవల్ల మోటారులు కాలిపోతున్నాయి. కరెంటు ఏవిల్లేనుండి తగ్గించినా ఫర్వాలేదు. పైరులు చేతికి వచ్చేట్లు చేయండి. సబ్సిడీషన్లు వద్ద నీలబడి రైతులు కొడుతున్నారు. కాబట్టి పెంపదానికి ప్రయత్నించండి. పైరు చేతి దగ్గరకు వచ్చింది.

శ్రీ సిపాష్. విద్యాసాగరరావు:- ఇది చాలా వేసేపట్లా వర్చింపి నిర్ణయం తీసుకోవలసిన పరిస్థితి ఉంది. అపహాస్యంగా చర్చ చేస్తున్నట్లు కనబడుతున్నది. నేను కోరేది ఏమిటంటే, థర్కట్ పవర్, ప్లాడల్ పవర్ జనరేషన్స్, స్టేషన్స్ ఉన్నాయి. మీ రిపోర్టులో వాటి విషయం అస్పష్టంగా ఉంది. థర్కట్, ప్లాడల్ పవర్ రేషియో ఇక్కడ ఏ విధంగా వుంది? మీరిచ్చిన రిపోర్టు ప్రకారం తక్కువగా ఉన్నట్లు కనిపిస్తున్నది. మహారాష్ట్ర, మధ్యప్రదేశ్ లనుండి మనము విద్యుత్తు కొంటున్నాము. ఏ మేరకు మీరు కొంటున్నారు. ట్యాన్క్ మిషన్ లైన్స్ ఉన్నాయి. బర్సార్ దిగువ, నేలేరు మధ్యగల పాప్-విడి-సి. లింక్ లైను, చంద్రాపూర్, రామగుండం 400 కె.వి. లైను, వేటిని హేరా లేదా అవి ఫలంగా వెల్ ఎక్స్ ప్లైవా కాదా? బాగా ఉన్నాయా? వుంటే ఎంత విద్యుత్తు కొని మహారాష్ట్ర, మధ్యప్రదేశ్ నుండి కొని, అంధ్ర రాష్ట్రములోని రైతాంగాన్ని అదుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారా అనేది రెండవ ప్రశ్న. మంత్రిగారు చాలా ఉద్యమంతో జవాబు చెప్పారు. మంత్రిగారు చెప్పినమాధానములో సరిగ్గా ఓల్టేజీ మెయింటెనియన్ చేయటం అధ్యంతరం వుండేది కాదు. ఒకసారి బీగ్గరగా మాట్లాడుతున్నారు. మరొకసారి లో స్టేజీలో మాట్లాడుతున్నారు. బీగ్గరగా మాట్లాడినప్పుడు, ఫ్యాబు ఎక్కువయి కూర్చుంటున్నారు. ఈ విధంగా కాకుండా, ఒకేకేటగా సమాధానముంటే బాగుండేది. మీరు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా జరిగిన సంక్షోభం గురించిగానీ, రాష్ట్రంలో జరిగిన సంక్షోభం గురించి గానీ మాట్లాడవద్దు. ఇది నవ్యకుంటూ మాట్లాడే విషయం కాదు. ప్రజల అవసరాలు దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రభుత్వం నిర్ణయాలు ఉండాలి. ఏదో చిన్నపిల్లలు చేసినట్లుగా, చిరిపిచెప్పులతో వర్కలు వుండకూడదు. ఏదో చిన్నపిల్లలు చేసినట్లు చిరిపిచెప్పులు గానీ తుంటరి చెప్పంగానో ఉండడానికి నేలు లేదు. కాబట్టి చెన్నారెడ్డిగారి ప్రభుత్వం 50 ఉన్న దానిని కీరో చేసారు. ఇమేడియట్ గా మీ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఇంత విపరీతంగా ఏకపక్షంగా ఏ ప్రతిపక్షం సబ్ లేకుండా పెంచారు. దీనికి కారణం ఏమిటి? ఆ ఇమేడియట్ సంక్షోభం ఏమిటి? మీరు చి పరిస్థితిలో ఎవరి రికమెండేషన్లు ప్రకారంగా చేశారు. There should be some basis for that గట్టు యుద్ధమా, లేకపోతే రష్యాలో పతనం అయిందని మీరు అంటున్నారా? ఏమిటి? అది మీకు పంపంథం ఏమిటి? This answer specifically you have to give; otherwise, he has to resign. సర్, ఇది నవ్యలాభ కాదు. ఒకవేళ స్పెసిఫిక్ అన్నర్ ఇవ్వకపోతే చెన్నారెడ్డిగారు మాఫే చేస్తానని చెప్పడం ఇమేడియట్ జవారన రెడ్డిగారు వచ్చిన తరువాత విపరీతంగా పెంచడం అది అర్థము పర్థము ఉండాలి కదా. దీనికి రేజన్లు మీరు స్పెసిఫిక్ గా చెప్పలేకపోతే You have to resign. There is no way. కాబట్టి స్పష్టంగా ఈ మూడు, అర్థకా, మూడు సన్నివేశాలనుపైకి మీరు సమాధానం ఇవ్వించాలని కోరుతున్నాను.

విషయం: విద్యుత్తుక్తి కొతను గుర్చి మరియు

విద్యుత్ రేట్ల పాచ్చింపును గురించి.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- మా ఆందోళన అంతా కూడ సింపుల్ గా ప్రధానంగా మూడింటి మేడనండి. మొదట ఏమిటంటే రాఫువరెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా ఇప్పుడు స్కాండింగు క్రాపును కాపాడుకుంటానీకి ఇంకొక 20 రోజులైనా సరే మీరు మొత్తం అగ్-ఇంటరప్టెడ్ కరెంటు సప్లయ ఫేయడం అనేది జరగాలి. దీనిని గురించి మీ హామీ ఏమిటి? లో వోల్టేజీ వొటివన్ ను ఇంఫూవ్ చేసి కనీసం మీరు నిర్ణయించిన గ్యారంటీ సప్లయ ఉండేటట్లు ఉండాలి; రెండు. ఇక మూడవది ఏమిటంటే మీ ఖర్చులు రెక్కలు ఏ ఎత్తున ఉన్నప్పటికీ అయినా మీరు పెంచినటువంటి బారిష్ చాల భారముగా ఉండి కనుక 50 పర్సంటుకి తగ్గించ మని డిమాండు చేస్తున్నాము. మీరు ఎంతవరకు తగ్గిస్తారు? అది చెప్పండి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- నేను నోటులోనే చెప్పాను అధ్యక్షా. మొత్తము లోటు 500 మెగా వాట్లు ఉండగా ఇప్పుడు ప్రస్తుత ఆంక్షలవల్ల సుమారు 200 మెగా వాట్లు విద్యుత్తు అదా అవుతుంది. రబీ కాలంలో వ్యవసాయ వీనియోగదార్లకు 13 గంటల పాటు విద్యుత్ సరఫరా జరిగేటట్లు చూడడానికి 1992 జూన్ వరకు విద్యుత్ సరఫరా పరి స్థితిని సమీక్షించడానికి 19-12-91వ తేదీన జోనల్ బేస్ ఇంజనీర్ల సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేయడం అయింది. పట్టణ ప్రాంతాలు పట్టణ స్థాయికి వృద్ధి చెందిన ప్రాంతాలు అన్నిటిని ఉదయం రెండు గంటలు సాయంత్రం రద్దీ వేళలో ఒక గంటలో సహా రోజుకు మూడున్నర గంటలపాటు విద్యుత్ సరఫరా అవ్వేయాలి అని రాష్ట్ర విద్యుత్ సంస్థ అధికారులు జారీ చేసింది. విద్యుత్ అవసరాలు తీర్చేందుకు మహారాష్ట్ర నుంచి రాత్రి వేళలో మరింత విద్యుత్ ను పొందడానికి చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతున్నది. Sir, this answer makes it very clear. We have committed ourselves to see that power supply is maintained for 12 hours minimum for the agri-culturists. We will not allow any crop to wither away. We have been taking all the measures.

(ఇంటరప్షన్స్)

అధ్యక్షా, We have been taking all the measures. అన్నీ చర్యలు తీసు కొంటున్నాము. స్కాండింగు క్రాపుని ఏ పద్ధతిలో అయినా సేవ్ చేయాలి. పవరును ఏదో పద్ధతి లోపల రెగ్యులేట్ చేసి అగ్రికల్చరల్ కమ్యూనిటీ ఎఫెక్టు కాకుండా వాళ్ల క్రాపును సేవ్ చేసి వాళ్ల పంట పోకుండా చేయాలి అనేది విద్యుత్తుక్తి బోర్డుకి అధికారులు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ పద్ధతిలోనే చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతూ ఉన్నది. గౌరవ సభ్యులు దీనిని అంగీకరించవలసిందిగా వారితో నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఇకపోతే పవర్ జనరేషన్ హౌవర్ లోపల కూడ ఇంఫూవ్ చేయాలి అనే ఉద్దేశంతోనే రేటును పెంచి అర్థిక పరిస్థితి కాస్త సుసంఘటితం చేయాలి అనే ఉద్దేశంతో ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డును మిగతా బోర్డు కంటే కూడ ఉన్నత స్థాయిలో తీసుకుపోవాలి అనే ఉద్దేశంతో మనకు ఏ స్థాయి అయితే కావాలి అనే అంట్ అ స్థాయి లోపల ఉంటేనే తప్ప మనకు ఫ్లెనాస్సు కాల్యోరేషన్ నుంచి గానీ విషియన్ డెవలప్ మెంటు బ్యాంకు నుంచి రుణ పోకర్యం సహాయం పొందాల్సి వటువంటి స్థాయికి చేరుకోవలసిన పద్ధతి తీసుకురావడానికే ఈ బారిష్ రేట్లను కూడ రివైజు చేయడం జరిగిందని కూడ గౌరవ సభ్యులతో మనవి చేస్తున్నాను. ఒకసారి కాము

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయం: విద్యుచ్ఛక్తి, కోతను గూర్చి మరియు
విద్యుత్ రేట్ల వాచ్మింపును గురించి.

బడ్జెట్లో ఉన్నటువంటి ప్రతిపాదనలు ఒకసారి ఎలక్ట్రిసిటీకి సంబంధించినటువంటి వాటిని మానుకుంటే అధ్యక్షా, 1989-90లో అధ్యక్షా, 346.90 crores has been spent for the Electricity Board. 1990-91లో 378.57, 1991-92లో 567.14 కోర్లు, 1992-93 అధ్యక్షా, we are proposing to go to an expenditure of Rs. 758.09 crores. అధ్యక్షా, ఈ ప్రతిపాదనలు అన్నీ ఎందుకొరకు అని చెప్పి అంటే దీనిద్వారా మనం ఇంకా విద్యుచ్ఛక్తి, ఉత్పాదనాశక్తి, పెంచాలి. ఉదాహరణకు అధ్యక్షా, ఎడిషనల్ ఇన్వెస్టింగు కెపాసిటీని పెంచడానికాను ఈనాడు ఇప్పుడు 1993-94, 1994-95 వచ్చే సరికల్లా ఉండడానికి అధ్యక్షా, రాయలసీమ థర్మల్ పవర్ స్టేషన్లులో రెండు యూనిట్లు 210 మెగావాట్లు ఈజ్ అదీ 420 మెగావాట్లు వచ్చే పద్ధతి లోపం విజయవాడ థర్మల్ పవర్ స్టేషన్ స్టేజీ 3 కూడ అదే పద్ధతి లోపం అదే కెపాసిటీతో ఉత్పత్తి, అయ్యే పద్ధతిలో జేగురుపాడు గానీ జేసుడు థర్మల్ స్టేషన్లులో 399 మెగావాట్లు, విద్యుచ్ఛక్తి, పద్ధతిలో అప్పర్ సేలేరు ప్లాంట్ స్టేషన్లులో 120 మెగావాట్లు వచ్చే పద్ధతిలో ఇన్ ఎడిషన్ ఇంకొక 500 మెగావాట్లు ఉన్నటువంటి రెండు యూనిట్లు మొత్తం వెయ్యి యూనిట్లు వచ్చే పద్ధతిలో విశాఖపట్టణం లోపం కూడ వోగ్గాము నేయడం జరిగింది. 8వ ప్లాన్ పేరియడ్ కూడ జరుగుతూ ఉంది. మరి వేటమ్మిటికి కూడ నిధులు సమకూర్చుకోవాలి, దానికి సంబంధించి నిధులు మనం చూస్తే, తప్ప మనం బోర్డు ఈ ప్లాన్లో ఉంది జనరేట్ చేసే కెపాసిటీలో ఉంది అని అంటే తప్ప పవరు ఫ్లూవాన్సు కార్పొరేషన్గాని పిషియన్ డెవలప్మెంటు బ్యాంకుగాని మనకు సహకరింపే పద్ధతిలో ఉన్నటువంటి పరిస్థితి లేదు. అందుకే నేను మొత్తమొదట మనవీ చేశాను గౌరవ సభ్యులతో - let us behave like Statesmen - Let us forget about the politics - Let us try to improve the generating capacity in the Electricity Board. Let us have far reaching views before us and let us have these problems settled once for all keeping the entire requirements for the coming years..... అని నేను గౌరవ సభ్యులతో మనవీ చేశాను. వో డోట్, ఇప్పుడు పెంచడం అంటే నీజమే కాస్త, బాధ కలిగినటువంటి అంతమే. మాకు అదీ సంతోషం లేదు. లోవోల్టేజీ కూడ ఉంది. అదీ కూడ నేను డిష్టే వేయడం లేదు. అక్కడ కూడ ఆ ప్లాంకంలో కూడ కర్వెయిల్ నేయడానికి ఏదో పద్ధతిలో రెగ్యులేట్ చేస్తూ, ఉండడానికి ఇంజనీర్లుకి కూడ తగు విధంగా అదేశాలు ఇవ్వడం జరిగిందని చెప్పి నేను గౌరవ సభ్యులతో మనవీ చేస్తున్నాను. ఇకపోతే ఇప్పుడు ఏదైనా తగ్గిస్తారా అంటే అధ్యక్షా, that we are already doing. It depends upon the financial position of the Boards improving. అదీ జరిగితే తప్ప స్కోప్ లేదని గౌరవ సభ్యులతో మనవీ చేస్తున్నాను. వేరే రాష్ట్రం నుంచి పర్యేజీ వేయడంలో కూడ వారు వెబుతూ ఉన్నారు. That we have been doing already. అని గౌరవ సభ్యులతో మనవీ చేస్తున్నాను. అక్కడ ఉన్నవాళ్ళకి ఉన్న రెక్వయిరెమెంట్లున్నీ దృష్టిలో పెట్టుకుని కామన్స్ గ్రిడ్ నుంచి ఎంతమటుకు తీసుకోగలము వారు ఎంతవరకు ఇవ్వగలరు దీనినీ, అన్నీటినీ కూడ కాలంకక్షంగా పరిశీలన చేసిన మేరకునే ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు is already doing this and the Electricity Board has been doing all these efforts to see that all the situations.....

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయం: విద్యుచ్ఛక్తి కొరతను గూర్చి మరియు
విద్యుత్ రేట్ల పోషింపును గురించి.

20 మార్చి, 1992.

323

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇప్పటికే అరగంట అయిపోయింది. ఒకటిన్నర అయింది. పరిస్థితి బాధాకరముగానే ఉండిగాని గవర్నమెంటు ఈజ్ హెల్పులెస్ ఇక వదలివేయండి. నో ఫర్దర్ డిస్కషన్. Let us leave it there please. Nobody is capable of helping. The Government is also helpless. No further discussion please. All the papers are deemed to have been placed on the Table of the House. The rest of the business will be taken up at 4-00 P.M.,

సభా సమక్షములో వుంచిన పత్రములు.

1. Copy of the Annual Report of the Andhra Pradesh State Minorities Finance Corporation Ltd., for the year 1987 together with Audit Report.
2. Copies of G.O.Rt.No. 149, TR & B dt. 15.2.91
G.O.Rt.No. 220, TR & B dt. 28.2.91
G.O.Rt.No. 223, TR & B, dt. 5.3.91
G.O.Rt.No. 225, TR & B dt. 4.3.91
G.O.Rt.No. 278, TR & B dt. 15.3.91
G.O.Rt.No. 279, TR & B dt. 15.3.91
G.O.Rt.No. 372, TR & B dt. 15.4.91
G.O.Ms.No. 416, TR & B dt. 29.7.91
G.O.Rt.No. 944, TR & B dt. 20.10.91
3. Copies of M.S.No. 364, TR & B (TR.II), dt. 30.5.1991.
M.S.No. 387, TR & B (TR.II), dt. 20.6.1991

Mr. Deputy Speaker:- Now, I adjourn the House till 4.00 p.m., today.

(The House then adjourned at 1-20 p.m. to meet again at 4.00 p.m.,)

సభ తిరిగి సా. 4-00 గంటలకు సమావేశమైనది.

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు).

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము
విద్యుచ్ఛక్తి కొరతను గూర్చి మరియు విద్యుత్ రేట్ల పోషింపును గూర్చి.
(తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌ. సభ్యులు ఒక్కసారిగా మాట్లాడడానికి ప్రయత్నించారు).

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఉదయము ఒక ప్రాముఖ్యతగల సభకు విద్యుచ్ఛక్తికి సంబంధించి రైతులకు సంబంధించిన సభకు మేద గామాలో రైతులు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరాలో బాధపడుతున్న విషయాలు మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చి చివ్వు

రూలు-304 క్రింద పృథుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయం: విద్యుచ్ఛక్తి, కోతను గూర్చి మరియు
విద్యుత్ రేట్ల పోషింపును గురించి.

పిల్లలకు చెప్పినట్లు ఏవో కథలు మంత్రిగారు చెప్పి రైతులకు సంబంధించిన విద్యుచ్ఛక్తి విషయంలో మంత్రిగారు సరైన సమాధానం ఇవ్వలేకపోయారు. ఈ ఎలక్ట్రిసిటీ సప్లయలో లోపం వల్ల దీనికి కారణాలు ఏమిటో ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడ సభలో ఒక ప్రకటన చేస్తే బాగుంటుంది. మన విద్యుచ్ఛక్తి శాఖమంత్రిగారు సమాధానంలో యీ అసలు విద్యుచ్ఛక్తి విషయాలను వదలిపెట్టి వారి సమాధానంలో రిఫ్టా వేలిక గురించి వేరొక విషయాలు ఏవో చెప్పుకుంటూ పోయారు. మంత్రిగారు యీ సభలో బాధ్యతారహితంగా తమ ప్రసంగాన్ని వెల్లడించారు. ఇప్పుడు గామాలలో రైతులు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరాలో లోపంవల్ల, లోవోల్టేజీ వల్ల రైతులు పెట్టుకున్న మోటారు, కాలిపోవడం జరుగుతున్నది. తరువాత ఇప్పుడు యీ విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయ రేటు పెంచుతూ యీ పృథుత్వం ఒక ప్రకటన చేసింది. ఈ రేట్లను పెంచినవి ఏవిధంగా తగ్గిస్తారు?

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఉదయమే యీ విద్యుచ్ఛక్తి సబ్జెక్టుమీద సభ్యులు మాట్లాడడం విద్యుచ్ఛక్తి శాఖమంత్రిగారు సమాధానం ఇవ్వడం జరిగిపోయింది. బి.డి.పి. అపోజిషన్ రీడర్లు తరఫునుంచి అందరూ కూడా మాట్లాడారు. ఇప్పుడు మరల యీ విషయంలో ఇక్కడ లేవనెత్తడం మంచి సాంప్రదాయం కాదు. ఇక్కడ సభ్యులు అర్థగంభి మాట్లాడడానికి ఒప్పుకొని మారు గంటలసేపు టైము తీసుకున్నారు. నేను అధ్యంతరం చెప్పలేదు. ఈ లోవోల్టేజీ విషయంలో చర్చించడానికి ఎన్ని గంటలు టైము ఇచ్చినా సరిపోదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- అధ్యక్షా, మిగతా విషయాలు ఏమీ ఉన్నా ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడ ఉన్నారు కాబట్టి మా రిక్వెస్టు ఏమిటంటే ఇప్పుడు విద్యుచ్ఛక్తికి సంబంధించిన పెంచిన టారిఫ్స్ పాత రేట్లమీద సప్లయ చేయాలని కోరుతున్నాను. తరువాత నల్లగొండ జిల్లాలో స్టాండింగు క్యాపల విషయంలో 16 గంటలు విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయచేస్తూ రైతులకు రక్షణ ఇవ్వడానికి హామీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. దీనిమీద ఇక్కడ సభలో ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నారు కాబట్టి వారు ఒక ప్రకటన చేస్తేనే బాగుంటుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు మాకు పోజిటివ్గా హామీ ఇస్తారని అనిపిస్తున్నాము.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మేము యీ విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయ విషయంలో రేట్లు పెంచడం విషయంలో ఒకటి నుంచి 5 ప్రశ్నలు వేస్తే మన విద్యుచ్ఛక్తి శాఖమంత్రిగారు ఏవో రిఫ్టా వేలిక విషయంలోనూ వేరొక విషయాలు చెప్పి ఎందుకు యీ హామీను వారు తప్పుదోవ పట్టిందా? తెలియదు. కాబట్టి యీ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు సరైన సమాధానం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. అదే కాకుండా వోల్టేజీని కూడా గత సెంసైటివ్ కన్నా ఒక మెగావాట్ల మీరు కేఫ్ షన్ వేచారా అని చెప్పాము. ఈ విషయాలకు వేటికీ చెప్పకుండా ఆయన ఇంటర్మీడియట్ ఫారిటీక్స్ గురించి చెప్పారు. కనీసం ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నారు కాబట్టి ఈ ప్రజలను ఏమీ చేయదలచుకొన్నారు. ఈ వోల్టేజీని ఏవిధంగా పెంచదలచుకొన్నారు. ఇప్పుడు స్టాండింగ్ క్యాపేజీని ఏవిధంగా కాపాడదలచుకొన్నారు. డొమెస్టిక్ సర్వీసెస్ బాలా పెంచారు ఏ విధంగా తగ్గిస్తారో చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సమరసింహారెడ్డిగారు చెప్పలేనప్పుడు కదా ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు కదా దానికి రెక్విజైట్ చేస్తారని.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చిన
విషయం: విద్యుత్తుక్తి కోతను గూర్చి మరియు
విద్యుత్ రేట్లు పాపింపును గురించి.

20 మార్చి, 1992. 325

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- ఇప్పుడు ఓపెనింగ్ బాట్లమెన్ కాదనుచి క్లోజింగ్ బాట్లమెన్ వరకు ముఖ్యమంత్రి మధ్యన తింపరరీగా రిలేఫ్ బాట్లమెన్ ఏమీ చెప్పలేదని చెప్పాను. ఏదో అరు నెలల తరువాత సెషన్లో రిప్లయి వస్తుంది మళ్ళీ మధ్యన ఆయనకు సబ్జెక్టు మీద, ఎవరికైనా అనుభవం ఉండదు. సబ్జెక్టు మీద అవగాహన ఉండదు. వోల్టేజీ లియో ఉన్న మంత్రి అయితే.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- దీనిమీద మీకు సమాధానము రాబేదు అంటే మీ ఏక్షన్ ఉండనే ఉన్నది. దాని గురించి బాధపడి 8-00 నుండి 4-30 వరకు తీసుకున్నా లాభం లేదు.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- కానీ వారు చెప్పడం సమంజసం. ఎవరికో తింపరరీగా ఇచ్చిన దానిలో అంటే, రైతుల సమస్య ఉంది. రాష్ట్రములోని రైతాంగము అంతా ఈ అసెంబ్లీ కొరకు ఎదురు చూస్తున్నారు. మాకు ఏదో నాలుగు గంటలు కరంబు ఇస్తారని ఎదురు చూస్తున్నారు. కాబట్టి మీద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. వారు దీని మీద ఏమీ చేయదలచుకొన్నారు. ప్రభుత్వ విధానము ఏమిటో తెలియచెప్పవలసిందిగా కోరు తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు అనుకున్న సమాధానం వచ్చేవరకు అసెంబ్లీ నడవనివ్వము అంటే తిప్పలు పడతాము. ఇబ్బందులు పడతాము.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- మా ఉద్దేశం అది కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఉద్దేశం అర్థం అయ్యే అడుగుతున్నాను. Let us go very humbly.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- We raise a matter hoping that we will get answer from the Government and the Government will take some action. If there is no action and no reply and if we have to sit here and push off because time is over and some people do not allow time to be properly utilised.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను ఒక్కటే చెప్పాను. మీరు హాఫెనవర్ డిస్కషన్ అన్నా రెండున్నర గంటలు తీసుకున్నా దీనికి ఎక్కడా సమాధానం దొరకదో ఆ విధంగా సమాధానాలు కొన్ని దొరకవు. Everybody has to agree and accept it.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Some commitment at some level, atleast Government's Policy as to what it is.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- సమరసింహారెడ్డిగారు చెప్పారు. లో వోల్టేజీ లేకుండా .....

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- We had to learn about Russia breaking up.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం: విద్యుత్తు కొరతను గూర్చి మరియు విద్యుత్ రేట్ల పొచ్చింపును గురించి.

Mr. Speaker:- That is because అది ఎందుకు వచ్చింది అంటే మనకు ఎలాబరేజీ వేసి చెప్పడం అన్నదానిలో వచ్చింది.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Something connected with the subject, some assurance....

మిస్టర్ స్పీకర్:- సమరసింహారెడ్డిగారూ! లో వోల్టేజీ గురించి మీరు చెప్పితే...

(ఇంటరప్షన్స్)

Mr Speaker:- I have already closed. Again you are raising. మంచి వాండాతనం కావాడేటట్లు....

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- తమరు ఒకసారి రికార్డ్స్ తెప్పించుకొని చూడండి. నేను చెప్పాను - క్యాష్ వీధర్ కాకుండా - Instructions have been issued. అనే చెప్పాను.

(Sri P. Ashoka Gajapathi Raju rose to speak).

Mr. Speaker:- You have got the answer.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- This is the wishful thinking on the part of the Government. In reality, what is happening is, all the crops are withering away. Every Member, cutting across party lines, has mentioned that 13 hours, as promised day in and day out has not been given.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- రఘుమారెడ్డిగారు చెప్పిన తరువాత కూడా మళ్ళీ అన్నర్ చెప్పించాము అంటే Second time also you got the answer that it will be rectified.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Is this an answer? I have been a Member.....

Mr. Speaker:- You were a Minister also, but the same answer..... ఇది మీరు తెలుసుకోవాలి. వారు తెలుసుకోవాలి. I proceed to the next item. వారు రెక్టిఫై చేస్తాము అనే కాకుండా క్యాష్ పాడవకుండా మేము అన్నీ మాస్తాము అన్నప్పుడు Let us take it humbly.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Not even one problem has been solved.

(Interruptions)

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వద్వారా తీసుకువచ్చిన
విషయం: విద్యుత్తు కోతను గూర్చి మరియు
విద్యుత్ రేట్ల పాపింపును గురించి.

20 మార్చి, 1992.

327

Mr. Deputy Speaker:- Please resume your seats.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- మేము అన్నది సాధించి తీరుకాము అంటే, ముఖ్యమంత్రిగారే
అంటే వారు కూడా వట్టుపడతారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

జనార్ధన్ గారు ఈ అలవాటు మేరు - నలుగురు ఒకేసారి నిలుచుంటే హందాతనం కాదు,
కూర్చోండి.

శ్రీ బి. జనార్ధన్ (చెన్నూరు):- ముఖ్యమంత్రిగారు చెవితే.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ముఖ్యమంత్రిగారు చెవితే అంటే నేను వద్దన్నానా నడుమ. మీరు
నిలువండి అట్లాగే, ముద్దుక్కువ్వుమనాయుడుగారికి తెలవనిది లేదు. శుభా ఇప్పుడు.
If you want to stall it, I don't mind it. ఇప్పుడు బిల్లుని నడవని
నిదాము, తరువాత డిస్కషన్ నడవాలి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఇది ముఖ్యమైన విషయం. తమిళనాడులో
అగ్రికల్చరల్ బారిఫ్ రైట్స్ ఆఫ్ వేతారు, కలక్ట్ చేయడం లేదు. కర్నాటకలో కూడా
కాంగ్రెస్ పార్టీయే. అక్కడ 10 పౌండ్-పి వరకు అగ్రికల్చరల్ బారిఫ్ కి అక్కడ కూడా
లేదు.

Mr. Speaker:- The matter is over.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఇప్పుడు వారు ఇచ్చిన నోట్ లో చూడండి.
The Government have decided as a first step to introduce the
following tariff for the agricultural pumpsets pending intro-
duction of meter tariff. Upto 5 H.P. Rs. 100/-, 5 H.P. and
above and inclusive of 10 H.P. Rs. 250/- and above 10 H.P.
Rs. 400/- అంటే ఫస్ట్ స్టెప్ ఇది - అంటే 5 పౌండ్-పి. రు. 100, 5 టు 10 పౌండ్-పి.
రు. 250, ఎబ్ 10 పౌండ్-పి. రు. 400 పెట్టి రాబోయే రోజులలో మేటర్ పెడతామని
మంత్రిగారు కమిటీ అయ్యారు. అంటే చాలా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి. అంతేకాకుండా
ప్రక్కన తమిళనాడు, కర్నాటక రాష్ట్రాలలో అగ్రికల్చరల్ బారిఫ్ హార్నిగా మాఫ్ చేసినప్పుడు
ఇది దారుజం. అదే విధంగా ...

మిస్టర్ స్పీకర్:- దీనికి అన్నది వచ్చిన తరువాత డిస్కషన్ .....

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మాకు రాబదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- వచ్చింది. అన్నది రాకున్నా హామీవరే, వన్ అవర్ తీసుకొని
నడపాలంటే అర్థం గంటల వరకు ఇదే సత్తుకు వదులుతామంటే ... People will
laugh on seeing the Assembly also.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం: విద్యుచ్ఛక్తి, కోతను గూర్చి మరియు విద్యుత్ రేట్ల పాపింపును గురించి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అసెంబ్లీలో ఏ సమస్యలు పరిష్కారం చేశారో చెప్పండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మనము అనుకున్న పరిష్కారం అసెంబ్లీలో ఉండదు. ఏకాన్ ఉంది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- డిస్కస్ చేయనివ్వండి. మార్మింగ్ అయితే మీరు తేరు, ఏ విషయమూ ఇక్కడ చర్చించలేదు. ఆయన మొత్తం రిఫ్ట గురించే మాట్లాడారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- జనార్ధన్ గారు కూర్చోండి. ఇది డిస్కస్ పాయింట్.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అగ్రికల్చరల్ టారిఫ్ కి మీటర్ రేటు ఎప్పుటి నుంచి పెడతారో చెప్పండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇటీవ్ నాట్ పాసిబుల్ అని చెప్పారు వారు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- వారు ఇచ్చిన నోట్లోనే చెప్పారు రాబోయే రోజులలో అగ్రికల్చరల్ టారిఫ్ కి మీటరు రేటు పెడతాము అంటున్నారు. ఎప్పుటి నుంచి, మీటరు రేటు ఎంత? ఈ రాష్ట్రములో ఏ పరిస్థితి ఉంది అంటే లో వోల్టేజీ వల్ల మీటర్స్ అన్నీ కాలిపోతున్నాయి. మీ కాన్సిమ్యుయన్స్ లో ఈ సమస్య లేదా? ఎన్నో పంపిణీ కాలిపోతున్నాయి.

Mr. Speaker:- I know. I have discussed personally also with the Law Minister. ఈ సబ్జెక్టు మీద పెరసనల్ గా డిస్కస్ చేశాను. వారు దీనిని చాలా తేవ్ంగా తీసుకుంటామన్నారు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మీటర్ పెడతాము అంటున్నారు. పెడతారా, లేదా సి.ఎమ్ గారినీ చెప్పమనండి. తమిళనాడులో, కర్నాటకలో లేదు.

శ్రీ టి. జనార్ధన్:- ముఖ్యమంత్రిగారితో చెప్పిందండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ముఖ్యమంత్రిగారే చెప్పాలా ఇంత నుండి నోముక్కులు ఉండగా.

శ్రీ టి. నేశారావు (అమరావతి):- అధ్యక్షా.....

Mr. Speaker:- I have not allowed you to say.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- లో వోల్టేజీ విషయంలో కూడా మనవిచేశాను. దానిని ఇంప్రోవ్ చేసుకోవడానికి మేము ప్రక్క రాష్ట్రాల నుంచి విద్యుచ్ఛక్తి తీసుకుంటున్నాము. రెగ్యులేట్ డిమాండ్ ఉన్నాము. వోల్టేజీని మెరుగు చేయడానికి ప్రయత్నం అన్నాను. All these efforts are only to improve this. పోర్టున మనవి చేశాను.

Mr. Speaker:- Now, I request the Minister for Co-operation to .....

(ఇంటర్వెన్షన్)

శ్రీ ఎమ్. రఘుమూరెడ్డి:- సమాధానం ఏమీ వచ్చింది?

మిస్టర్ స్పీకర్:- అంతే వచ్చింది. మీరు తీసుకొనే ఏక్షన్ ఏమైనా ఉంటే తీసుకోండి. You can take any action. Otherwise, I may have to name a few people.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమూరెడ్డి:- ప్రభుత్వం టారిఫ్ విషయం...

మిస్టర్ స్పీకర్:- దానికి మనము ఏమీ చేయలేము. That is the answer which has come from the Treasury benches. మీరు హౌస్ నడవకూడదు. హౌస్ డింగ్స్ నడవకూడదు అన్న భావన తప్ప. . .

(Interruptions)

Again I ask you to cooperate. This is not the way. Do you want to stall the proceedings? There is a procedure. You have got a separate course of action.

ప్రభుత్వ బిల్లులు:

(1) 1992, ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార సంఘాల (సవరణ) బిల్లు.

1. The Andhra Pradesh Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1992.

Minister for Co-operation (Sri V. Rambhupal Chowdary):- Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1992."

Mr. Speaker:- Motion moved:

(అంతరాయము)

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఏ అధ్యక్షుడు అయినా తీసుకోవలసింది ఇదే. చాలామంది 4.20 సామ్యంగా ఉన్నవారిని దేవుడున్నారు మీరు మాధవరెడ్డిగారు, ఇతర వాళ్ళ గుడ్. సా.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం చెప్పే తొలి సేన్స్ కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎందుకు చెప్పాలి? ముఖ్యమంత్రిగారు సేన్ మంత్రిగారికి ఇక్కడ సమాధానం చెప్పే పవర్ డెలిగేట్ చేసినప్పుడు, ఆ మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పకున్నప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారే ఎందుకు చెప్పాలి? There is no necessity. మీరు ఎంత హడావుడి చేసినా వారు చెప్పేది చెప్పారు. మీరు కూర్చోవాలి. This is not the way. Please take your seats.

శ్రీ బి. నేతారాం:- ప్రభుత్వం దీనికి పరిష్కారమార్గం చూపించాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేతారాంగారు - అంత హడావుడి దేనికి? మీరు అడిగిన దానికి జవాబు చెప్పలేదని అనుకోంటే అంతకంటే ఎక్కువ ఏమీలేదు.

(శ్రీ యం. రఘుమారెడ్డి తదితరులనుంచి అంతరాయము)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇది మాత్రం మంచిది కాదు. రఘుమారెడ్డిగారు, మీరు పార్లమెంట్ మెంబర్ గా ఉన్నారు. You know the Parliamentary procedure also and I should not say it. You must see that your Members sit in their seats. మీరు ఐదు సంవత్సరాలు పార్లమెంట్ మెంబర్ గా ఉన్నారు.

శ్రీ యం. రఘుమారెడ్డి:- పార్లమెంట్ లో మంత్రులు అప్పర్టేషన్ విధంగానే మీరు కూడా అప్పర్టేస్ట్ మేము ఎన్నిసార్లు అడగవలసిన అవసరం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- పార్లమెంట్ లో మంత్రులు ఏమీ నేరారన్నది తరువాత విషయం. ప్రజలు విన్నారు. You can take it through the Press. Through Press everything is heard. Every action is taken.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- Now, the question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Co-operative Societies (Amendment) Bill, 1992."

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

శ్రీ యం. రఘుమారెడ్డి:- రైతులమీద ప్రేమలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- తెలిసిపోయింది కదా?

(అంతరాయము)

మిస్టర్ స్పీకర్:- (తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌ. సభ్యులనుద్దేశించి) మీరు ఎంత ఛాన్స్ ఇవ్వాలో అంత ఛాన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. I do not allow. I cannot demand.

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (3) 1992, ఆంధ్రప్రదేశ్
న్యాయవాదుల సంక్షేమనిధి (సవరణ) బిల్లు:

20 మార్చి, 1992.

331

(తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన చాలామంది గౌరవసభ్యులు ఒక్కొక్కరిగా లేచి
మాట్లాడసాగారు).

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. నేను చెప్పి వేయకూడదు.

(2) 1992, ఆంధ్రప్రదేశ్ న్యాయవాదుల గుమాస్తాల సంక్షేమనిధి బిల్లు:

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh
Advocates' Clerks' Welfare Fund Bill, 1992."

Mr. Speaker:- Motion moved. Now, the question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh
Advocates' Clerks' Welfare Fund Bill, 1992."

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- షేఫ్ మినీస్టరుగారు రిప్లయి చెప్పమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎందుకు చెప్పాలి మే డిమాండ్మేద.

(3) 1992, ఆంధ్రప్రదేశ్ న్యాయవాదుల సంక్షేమనిధి (సవరణ) బిల్లు:

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh
Advocates' Clerks' Welfare Fund Bill, 1992."

Mr. Speaker:- Motion moved. Now, the question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Advocates' Welfare Fund (Amendment) Bill, 1992.

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

సభా కార్యక్రమము.

(ఈ సందర్భంలో శ్రీ కె. సుబ్బారెడ్డిగారు పోడియం వద్దకు వచ్చారు).

శ్రీ కె. సుబ్బారెడ్డి (కోయిలకుంజం):- అధ్యక్షా, దీనిపై శాము రూలింగ్ ఇస్తామన్నారు. శాము రూలింగ్ ఇచ్చాక ఇంటర్మ్యూస్ చేయాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను రూలింగ్ ఇస్తానని చెప్పాను కదా, రూలింగ్ కూడా తయారు చేసి పెట్టాను. కానీ ఉదయం నేను భేదపోవడంతో ఇవ్వలేదు. రూలింగ్ ఇచ్చినా దానిమీద కూడా ఆర్గ్యుమెంట్ చేస్తామంటే ఎట్లా; మీరు తెలిసిన వారు. It is not at all good. I give ruling. Parliamentary procedure is procedure.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మీ నిమోజకవర్గంలో కరెంట్ ఇబ్బందిలేదా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- బాలామటుకు ఉంది. భేదని అనలేదు. కానీ నేను ఈ విధంగా చేయలేదు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ముఖ్యమంత్రిగారిని మీరు అడగండి. జవాబు వస్తుంది. వారు భేద ఒకమాట చెప్పే సరిపోతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు అడగండి. కానీ ఉదయమే సబ్జెక్ట్ కోర్ట్ అయింది. తరువాత అసెంబ్లీ ఎడ్యుర్స్ అయింది.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము
విద్యుచ్ఛక్తి కోతను మరియు విద్యుత్ రేట్లు పోషించును గూర్చి.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అప్పుడు అదీరప్ట్గా అడ్జస్ట్ చేసి పోయారు. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పితే సరిపోతుంది, నెక్స్ట్ బిజినెస్కు పోవచ్చు. ఎందుకంటే ఇది చాలా ప్రధానమైన సమస్య. చెన్నారెడ్డిగారు 5 పావ్.పి. వరకు విద్యుత్ ఛార్జీలు మాఫ్ చేస్తే జనార్థన్ రెడ్డిగారి ప్రభుత్వం వచ్చాక అదీనార్థంగా ఇంక్రీజ్ చేశారు. ఇందులో వయామీడియాగా ఏమైనా కొంత తగ్గించే అవకాశం ఉండేమో ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారి ఇష్టం ఉంటే...

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- ఇష్టంలేదని చెప్పించండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను ఎలా చెప్పిస్తాను? మీరు అడుగుతున్నారు.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- మీద్యారా ముఖ్యమంత్రిగారిని అడుగుతున్నాం. ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం చెప్పనక్కరలేదు అంటే సరిపోతుంది, కూర్చుంటాం మీరు వారికి మా రిక్వెస్టును కమ్యూనికేట్ చేయాలి, అంతే.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు వద్దన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారే జవాబు చెప్పనవసరం లేకుండా మంత్రిగారే చెప్పారని నేను మీకు చెప్పాక కూర్చోవలసిందే కదా?

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, తమద్యారా ముఖ్యమంత్రిగారికి నా విజ్ఞప్తి ఏమిటంటే చర్చ జరుగుతుంటే లేదేమోయిన మాట యధార్థం, వారు స్టేట్ మెంట్ చేసిన మాట యధార్థం, నేను కాదనడంలేదు. రఘుమారెడ్డిగారు ఒకటే ప్రశ్న అడిగారు...

మిస్టర్ స్పీకర్:- మూడు గంటలు చర్చ జరిగింది.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- వారు అడిగింది ఒకటే, ఇప్పుడు స్టాండింగ్ క్యాపిటీ ఉన్నాయి కాబట్టి ఈ 20 రోజులపాటు కనీసం 13 గంటలపాటు నేరు అందేట్లు చూడండి అన్నారు. దానికి సమాధానం రాలేదు. మేము పరిశీలిస్తామనో, ఆలోచిస్తామనో ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక మాట చెప్పవచ్చుకదా? ఒక మాటతో అయిపోయేది. ఈ చర్చ ఇంకా కొనసాగాలని నా ఆభీప్రాయం కాదు. వారు ఇప్పుడు ఉన్నారు కాబట్టి వారికి తమద్యారా చేసే విజ్ఞప్తి ఏమిటంటే ప్రస్తుతం స్టాండింగ్ క్యాపిటీ ఉన్నాయి కాబట్టి ఈ 20 రోజులపాటు 13 గంటలకు తగ్గకుండా నేరువచ్చేట్లు చూస్తారా? ఇక రెండవది రేట్లు ఏమైనా తగ్గిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మీ అనుమతితో నాకు ఉన్న సబ్జెక్టును సహజర మంత్రివర్గులు సమరసంపాదించేదిగారికి ఇవ్వడం జరిగింది. ఆయన అనుభవశాలి, కేంద్రంలో కూడా ఈ సబ్జెక్టుగరించి కాన్ఫరెన్స్ జరిగినప్పుడు ఆయనే రిప్రజెంటే చేస్తున్నారు. నాకు తెలుసు, ఆయనకు తెలియదనికానీ, ఆయనకు తెలుసు, నాకు తెలియదనే సమస్య కాదు. ఎవరం జవాబు చెప్పినా ఇది జాయింట్ రిస్పాన్సిబిలిటీ అని గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. అందువల్ల వారు చెప్పిన ప్రతిదానికీ ప్రభుత్వం కట్టుబడి వుంటుంది.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము
విద్యుచ్ఛక్తి కోతను మరీయు విద్యుత్ రేట్లు పాపించును గూర్చి.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అప్పుడు అబ్జర్వ్గా అడ్జస్ట్ చేసి పోయారు. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పితే సరిపోతుంది, నెక్స్ట్ బిజినెస్కు పోవచ్చు. ఎందుకంటే ఇది చాలా ప్రధానమైన సమస్య. చెన్నారెడ్డిగారు 5 పావ్.పి. వరకు విద్యుత్ ఛార్జీలు మాఫ్ చేస్తే జనార్థన్ రెడ్డిగారి ప్రభుత్వం వచ్చాక అబ్నార్మల్ గా ఇంక్రీజ్ చేశారు. ఇందులో వయామీడియాగా ఏమైనా కొంత తగ్గించే అవకాశం ఉందేమో ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారి ఇష్టం ఉంటే...

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- ఇష్టంలేదని చెప్పించండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను ఎలా చెప్పిస్తాను? మీరు అడుగుతున్నారు.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- మీద్యారా ముఖ్యమంత్రిగారిని అడుగుతున్నాం. ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం చెప్పనక్కరలేదు అంటే సరిపోతుంది. కూర్చుంటాం మీరు వారికి మా రిక్వెస్టును కమ్యూనికేట్ చేయాలి, అంతే.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు వదలండి. ముఖ్యమంత్రిగారే జవాబు చెప్పనవసరం లేకుండా మంత్రిగారే చెప్పారని నేను మీకు చెప్పాక కూర్చోవలసిందే కదా?

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, తమద్యారా ముఖ్యమంత్రిగారికి నా విజ్ఞప్తి ఏమిటంటే చర్చ జరుగుతుంటే తేలిపోయిన మాట యదార్థం, వారు స్టేట్ మెంట్ చేసిన మాట యదార్థం, నేను కాదనడంలేదు. రఘుమారెడ్డిగారు ఒకటే ప్రశ్న అడిగారు...

మిస్టర్ స్పీకర్:- మూడు గంటలు చర్చ జరిగింది.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- వారు అడిగింది ఒకటే, ఇప్పుడు స్టాండింగ్ కాపీ ఉన్నాయి కాబట్టి ఈ 20 రోజులపాతైనా కనీసం 13 గంటలపాటు నేరు అందట్లు చూడండి అన్నారు. దానికి సమాధానం రాలేదు. మేము పరిశీలిస్తామనో, అలోచిస్తామనో ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక మాట చెప్పవచ్చుకదా? ఒక మాటతో అయిపోయేది. ఈ చర్చ ఇంకా కొనసాగాలని నా అభిప్రాయం కాదు. వారు ఇప్పుడు ఉన్నారు కాబట్టి వారికి తమద్యారా చేసే విజ్ఞప్తి ఏమిటంటే ప్రస్తుతం స్టాండింగ్ కాపీ ఉన్నాయి కాబట్టి ఈ 20 రోజులపాటు 13 గంటలకు తగ్గకుండా నేరువచ్చేట్లు చూస్తారా? ఇక రెండవది రేట్లు ఏమైనా తగ్గిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మే అనుమతితో నాకు ఉన్న సబ్జెక్టును సహజర మంత్రివర్గులు సమరసంహరెడ్డిగారికి ఇవ్వడం జరిగింది. ఆయన అనుభవశాలి. కేంద్రంలో కూడా ఈ సబ్జెక్టుగురించి కాన్ఫరెన్స్ జరిగినప్పుడు ఆయనే రిప్రజెంటే చేస్తున్నారు. నాకు తెలుసు, ఆయనకు తెలియదనికానీ, ఆయనకు తెలుసు, నాకు తెలియదనే సమస్య కాదు. ఎవరం జవాబు చెప్పినా ఇది జాయింట్ రెస్పాన్సిబిలిటీ అని గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. అందువల్ల వారు చెప్పిన ప్రతిదానికీ ప్రభుత్వం కట్టుబడి వుంటుంది.

334 20, మార్చి 1992 రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విద్యుచ్ఛక్తి కోతను మరియు విద్యుత్ రేట్ల పాచ్చింపును గూర్చి.

పేర్లు ఎండిపోకుండా పర్యలు తీసుకొంటామని వారు చెప్పారు. నేనుకూడా చెప్పేది ఏమిటంటే 13 గంటలుకాదు, అవసరమైతే పేర్లను కాపాడడానికి డి.ఇ.ఇ. లెవెల్స్ వన్నవారికి అన్నీ పవర్ని ఇచ్చివేశాము. ఇంతకుముందు కలక్టర్లకు ఆదేశాలు ఉన్నాయి, కానీ ఇప్పుడు అట్లా కాదు, The D.E.E is empowered to give more power to save the crops.

(అధికార పక్ష సభ్యులనుంచి చప్పట్లు)

గౌరవ సభ్యుడు :- అధికార పక్ష సభ్యులు చప్పట్లు కొడుతున్నారు.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధన్ రెడ్డి :- చప్పట్లు కొట్టవద్దండి, వారికి ఎందుకు బాధ?

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి :- తల కొట్టుకొమ్మని పెవుతున్నారు.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధన్ రెడ్డి :- కాలయాపన జరగకుండాదయచేసి కొఆపరేట్ చేయండి. మనకు మిగతా డిజిటల్ ఉంది. ఒక ఓంకార్ గారు ఓల్డ్ టే సంగతి చెప్పారు. ఓల్డ్ టే కాకుండా, దీనివల్ల మోటార్లు దెబ్బతినకుండా మాడవలసిందని విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డుకు ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇక రాబోయే రోజులలో ఈ విషయమై శ్రద్ధ వహించవలసిందే. నేను నిన్ననే ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు ఫైర్మన్ గారిని పిలిచి నేనే స్వయంగా మాట్లాడి, దీనికి ఏ చర్యలు అవసరమైతే ఆ చర్యలు తీసుకోవాలని, ఎక్స్ ప్లెండ్ అవసరమైనా కొనడానికి నిదులకొరత లేదని చెప్పడం జరిగింది. ఆ ప్రయత్నం చేస్తాం. ఇక విద్యుచ్ఛక్తి రేట్లగురించి చెప్పారు, ప్రస్తుతం ఉన్న పరిస్థితుల దృష్ట్యా ఈ చర్య తీసుకొన్నామే కానీ రైతులమీద భారం మోపడానికి కాదు, మేము రైతుల కక్ష దారులం కాదు. రైతుల విరోధులం కాము. రైతు ఏ విధంగా బాధ పడుతున్నారో మేము కూడా 4-30 సా. బాధపడుతున్నాము. విధిలేని పరిస్థితుల్లో తీసుకోవలసిన చర్య. ముందర విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు దానియొక్క ఆర్థిక పరిస్థితులను పెంపొందించడానికి, విద్యుచ్ఛక్తిని పెంపొందించడానికి చేసిన ఏర్పాటు. విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు ఆదాయం పెరిగితే రైతులకు సహాయం చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది ఉన్న పరిస్థితుల దృష్ట్యా రైతుకు ఇబ్బంది అయిన, కష్టమైన, విధి లేని పరిస్థితుల్లో తీసుకున్న నిర్ణయమని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు కూడా సభ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. విశాఖ థర్మల్ స్టేషన్ గానీ, గ్యాసు బెస్ట్ థర్మల్ యూనిట్లు కానీ, విజయవాడ నాలుగవ స్టేజిగానీ, ముద్దునూరుగానీ వేటి ద్వారా వచ్చే విద్యుచ్ఛక్తి ద్వారా మనం విద్యుచ్ఛక్తిని జనరేషన్ ఎక్కువ అయినప్పుడు, విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డు ఆర్థికంగా బాగా ఉన్నప్పుడు సహాయం చేయడానికి అవకాశం ఉన్నది. అది లేకపోతే, విద్యుచ్ఛక్తి బోర్డును ఎండగట్టి, రైతులకు సహాయం చేశామని చెప్పితే 13 గంటలు ఇవ్వగలుగుతున్నాము. ఎన్నడూ లేని పరిస్థితిలో విద్యుచ్ఛక్తి జనరేషన్ కు ప్రాధాన్యతనిచ్చి పుంటి, యీ పరిస్థితి వచ్చేది కాదు. ఇప్పటికైనా బేరాలనే దృష్టిలో తీసుకొన్నాము. సద్భావంతో ఆర్థిక చేసుకుని, దీని ద్వారా రాజకీయాలు నడుపకూడదని కోరుతున్నాను. కానీ, రైతులకు కావలసినది యీ రోజు సరైన విద్యుచ్ఛక్తి, 24 గంటలు సరఫరా అయ్యే విద్యుచ్ఛక్తి ఇవ్వాలి; దాని కోసం సరైన కృషిలో మేరందరూ సహకరించాలని, దీన్ని ఇంతటితో ముగించాలని కోరుతున్నాను.

(ఇంతరవ్యస)

రూలింగు:-గవర్నరుగారి ఉపన్యాసములో వోటు వేసుకొన
వలసిన ప్రభుత్వ బిల్లుల గురించి

20 మార్చి,

335

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- మా పోలిస్టు వేనండీ? ... రైతుల ఇబ్బందులను దృష్టిలో పెట్టుకుని, పెంచిన టారిఫ్‌ను తగ్గించాలని చెప్పినా కూడా తగ్గించనందుకు, మోటార్స్ పెడతమన్నారు, ఎప్పుటి నుంచి పెడతారు? దాన్ని మంత్రిగారు చెప్పకుండా వున్నందుకు, పక్క రాష్ట్రంలో కార్నలికల్, తమిళనాడులో మాఫే చేసినప్పటికీ కూడా కేంద్ర వ్యవసాయశాఖమంత్రి తిరుపతికి వచ్చినప్పుడు మా రాష్ట్రంలో పెంచారంటే, గొడవ చేయండని ఆర్డరు ఇప్పినటువంటి రైతు బాంధవుడు- అది వట్టిండుకోకుండా నిరంకుశంగా రైతు వ్యతిరేకిగా రైతులను ఇబ్బంది పెట్టే విధంగా స్టాండింగు క్యాపిన్ నాశనం చేసే విధంగా వర్కలు చేసుకున్నందుకు, యీ ప్రభుత్వం రైతు పంటలను కాపాడలేని ప్రభుత్వం అని, ప్రభుత్వం యొక్క నిర్లక్ష్యశైలికి నిరసనగా మేము వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌ. సభ్యులు వాకౌట్ చేసారు.)

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ప్రభుత్వం మేము ఆశించిన తీరులో స్పందించనందుకు నిరసన తెలియచేస్తున్నాము.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- మా పార్టీ కూడా కనీసం కొద్దొగొప్ప తగ్గించ నందుకు, మా అసమ్మతిని ప్రభుత్వానికి తెలియచేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- మా నిరసనను కూడా తెలుపుతూ వాకౌట్ చేయకుండా కూర్చుంటున్నాము.

రూలింగు

గవర్నరుగారి ఉపన్యాసములో వోటు వేసుకొనవలసిన ప్రభుత్వ బిల్లుల గురించి.

Mr. Speaker:- On 18-3-1992, when the Minister for Social Welfare was introducing a Bill relating to issue of Caste Certificates to Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes Sri Karra Subba Reddy, Member raised a point of order stating that the Governor's Address did not contain enumeration of the Bills to be taken up in the Session and as such any Legislature Business to be transacted in this Session would be invalid.

He also quoted Article 176(1) of the Constitution and Rule 17 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh legislative Assembly which is nothing but reproduction of the said Article.

As per Article 176(1) of the Constitution "At the commencement of the First Session after each General Election to the Legislative Assembly and at the commencement of the First Session of each year, the Governor shall address the Legislative Assembly or, in the case of a State having a Legislative Council, both Houses assembled together and inform the legislature of the causes of its summons."

As per Article 176(1) of the Constitution, the Governor has addressed the Legislative Assembly on 16-3-1992 and a copy of the same was laid on the Table of the House as provided.

336 20 మార్చి, 1992.

అనధికార తీర్మానము : భారత పౌరులందరికీ బహుళ ప్రయోజనకర గుర్తింపు కార్డులను జారీ చేయుటకు కేంద్రప్రభుత్వమును ఒప్పించవలసిందిగా ఈ సభ ప్రభుత్వానికి సిఫారసు చేస్తున్నది.

With regard to causes of its summons, the Governor address contained a para stating "during this Session you will be considering the urgent business of my Government which may be brought before you."

Hence, there is sufficient indication in the Governor's Address that the Government in bringing forward certain legislative business.

Therefore, the introduction of the Bill by the Minister for Socieal welfare is in order.

(At this stage, Sarvasri M. Raghuma Reddy and A. Madhava Reddy and other Telugu Desam Members were on their legs and expressing their resentment.)

Mr. Speaker:- Mr. Raghuma Reddy, on the Ruling there cannot be any discussion. You know the parliamentary procedure but still, you are raising points. Please take your seat. Now, before going to the discussion on the motion of thanks to the Governor's Address I request Sri Purushothama Rao to move his non-official resolution. _

అనధికార తీర్మానము:

"భారత పౌరులందరికీ బహుళ ప్రయోజనకర గుర్తింపు కార్డులను జారీచేయుటకు కేంద్ర ప్రభుత్వమును ఒప్పించవలసిందిగా ఈ సభ ప్రభుత్వానికి సిఫారసుచేస్తున్నది"

Sri T. Purushotham Rao:- Sir, I beg to move:

"That this House recommends to the Government to pursue with the Central Government to issue multipurpose identity cards to all citizens of India."

Mr. Speaker:- Resolution moved..

Now Mr. Raghuvira Reddy will continue his speech.

- Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- One submission, Sir.

Mr. Speaker:- There cannot be any discussion on my ruling.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- I am not raising any pint of order, Sir. Only one submission.

Mr. Speaker:- No, please resume your seat.

Sri B. Janardhan:- Mr. Speaker, Sir ...

Mr. Speaker:- Mr. Janaradhan, you do not know about ruling also. I have to take action against you if you do not resume your seat. You must learn first. There cannot be any discussion on my ruling. Please sit down. Mr. Raghuvira Reddy, you continue your speech.

గవర్నరు గారి ప్రసంగమునకు ధన్యవాదములు తెలుపు ప్రతిపాదనపై చర్చ

శ్రీ ఎన్. రఘువేరారెడ్డి (మడకసెర):- అధ్యక్షా, కేంద్రంలో ప్రధాని పి.వి. నరసింహా 4 నే రావుగారు చేపట్టిన సూతన ఆర్థిక విధానానికి అద్దం పట్టి విధంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం స్పందించి, ఈ రోజు దేశంలో గల అన్ని వర్గాల వారు, అన్ని రాజకీయ పక్షాలకు చెందిన వారు, ప్రజలందరూ కూడా వారి మద్దతు తెలుపుతున్న సుసందర్భంలో, సూటికి నూరు పాళ్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం చేపట్టిన ఆర్థిక విధానాలను సపోర్ట్ చేస్తూ, అటువంటి విధానాన్ని ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా తీసుకోడానికి సన్నద్ధమైన విషయం గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో పెప్పడం బాలా హర్షణ్ణయం- గత 7వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఈ రాష్ట్రం అహూష్ ప్లాన్ రూ. 5,560 కోట్లు అయితే, ఈ రాష్ట్రాన్ని ఇంకా ముందుకు తీసుకు పోవాలి, అన్ని రంగాలలో అభివృద్ధి తేవాలనే తపనతో పెద్దలు, ముఖ్యమంత్రి జనార్ధన రెడ్డిగారి నాయకత్వంలో కేంద్ర ప్రణాళికా సంఘంతో చర్చించిన దరిమిలా 8వ పంచవర్ష ప్రణాళిక రూ. 13,186 కోట్లతో రూపొందించడంవల్ల రాష్ట్రప్రజలకు ఆత కలిగింది. రాష్ట్ర అభివృద్ధికి వేరు తీసుకున్న వర్షాలకు ఇదొక నిదర్శనమని మనవిచేస్తున్నాను. 7వ పంచవర్ష ప్రణాళిక మరియు 8వ పంచవర్ష ప్రణాళికను పోల్చినట్లయితే 150 శాతం వనరులను ఎక్కువగా చేసుకునే కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వం ఈరోజు చాలా స్పష్టంగా వెప్పింది. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ప్రత్యేకించి ఈ అనావృష్టికి నిరంతరం గురయ్యే ప్రాంతాల గురించి ఆసక్తి చూపినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను. ఈనాడు ప్రాంతీయ అసమానతలున్నాయి. ఇవి చాలా ప్రమాదకరమని ప్రతివారూ మాట్లాడుతున్న మాట. రాయలసీమ, తెలంగాణ ప్రాంతాలలోనిరంతరం కరువుకు గురి అయ్యే ప్రాంతాలు ఉన్నాయి. అటువంటి ప్రాంతాలను గుర్తించి, అక్కడ కరువు నివారణకు ప్రత్యేకంగా పథకం తయారుచేసి, అక్కడ ప్రాంతీయ అసమానతలను తొలగించడానికి, అభివృద్ధి చెంద దానికి ఒక సంస్థను ఏర్పాటుచేసి, దానికి డినియర్ బి.ఎ.ఎస్. అధికారి శ్రీనివాసన్గారిని నియమించడంవల్ల, ప్రభుత్వం వెనుకబడిన ప్రాంతాలపై వి విధంగా మక్కువ చూపుతోంది, మిగత ప్రాంతాలతో సమానంగా వి విధంగా వేటిని ముందుకు తేవాలనే తపన పడుతోంది అనే విషయం అర్థం అవుతోంది. వెనుకబడిన ప్రాంతాల గురించి మాట్లాడినప్పుడు, అనంత పూర్తి వేరే ప్రాంతాలతో కంపేర్ చేయడానికి లేదు. అనంతపూర్ గురించి గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ప్రత్యేకించి చెప్పారు. గౌరవ ప్రధాని పి.వి. నరసింహారావుగారు, ఎన్. జనార్ధనరెడ్డిగారు పట్టిచర్చి పాయిటాబా వారి పన్నిధికి వచ్చినప్పుడు, అనంతపూర్ ప్రతినీధులందరం కలసివెళ్లి, మా బాధను వ్యక్తం చేసినప్పుడు, వారు ప్రకటించారు. రూ. 1057 కోట్లు కేవలం ఈ ఊర్లాకు కేటాయించి, ఒక పథకం రూపొందించి, అభివృద్ధిని అన్ని రంగాలలో సాధించడానికి కృషి చేస్తామని చెప్పారు. ఈనాడు కేవలం అనంతపూర్ ఊర్లా ప్రజలే కాదు, అన్ని వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు చెందిన వారంతా కూడా ఎదురు చూస్తున్నారు.

(ఉపసభాపతి అధ్యక్ష పాత్రములో వున్నారు)

ఈ ప్రణాళిక తీసుకోవడం మంచిది. కానీ ఎప్పుడు ఇంక్విమెంట్ చేస్తారని ఎదురు చూస్తున్నారు. ప్రత్యేకంగా ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఇది బాలా మంచిది. ప్రాంతీయ అసమానతలను తొలగించడానికి తీసుకున్న వర్ష చాలా బాధితాత్మకమైనది.

కేంద్రప్రభుత్వంతో, ప్రధానితో మాట్లాడి వెంటనే ఈ పథకం అమలుచేయాలని కోరుతున్నాను. ప్రత్యేకంగా అనంతపూర్ గురించి గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ప్రస్తావించడం వల్ల అనంతపూర్ ప్రజల తరపున వ్యక్తంగా కృతజ్ఞతలు తెలియచేస్తున్నాను.

గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో బీయ్యం గురించి మాట్లాడారు. దీని విషయంలో 304 సిబిఐఎస్ క్రింద పలువురు సభ్యులు మాట్లాడారు. రాష్ట్రప్రభుత్వం కానీ కేంద్ర ప్రభుత్వం కానీ నిత్యావసర వస్తువులు సరఫరా చేయమన్న ధరలకు లభించేట్లుగా చేయవలసిన బాధ్యత ఉంది. కానీ దాని అర్థం బీక్వం అడగడం మాత్రం కాదు. బీయ్యం విషయానికి వస్తే, 1982లో దీనిని ప్రారంభించినప్పుడు కిలోకు 25 పైసలు సబ్సిడీ ప్రభుత్వం భరించవలసి వస్తే, ఇప్పుడు రూ. 2.25 అయినా రూ. 4.00 అయినా కానీ రేటు మాత్రం పెరగరాదని, ఆ విధంగానే ఉండాలి అనడం సమంజసమా? రాష్ట్రప్రభుత్వ ప్రజాశక్తితో పొందుపరచిన నిధులలో ఎక్కువ ప్రాధాన్యత ఈ బీయ్యం పథకానికే వోకే. మిగత రంగాలకు ఇబ్బంది కలుగుతుంది అని సభలోనూ, ప్రతిపక్షాల వారితోనూ ప్రతి వోటా మాట్లాడారు. ఆ తరువాతనే రూ. 3.50 చేశారు. ఇది చాలా మంచి చర్య. అయితే ప్రభుత్వానికి ఒక సూచన. ఓపెన్ మార్కెట్లో బీయ్యం ధర తగ్గిస్తామని అన్నారు కానీ, తగ్గలేదు. ఇందుకు చాలా కారణాలు చెప్పవచ్చు. వంట తక్కువగా రావడం ఒక కారణం అయితే, రాబోయే వంట ఇంకా రాలేదనేది మరొక కారణం కావచ్చు. కారణమేదయినా కానీ తక్షణం చర్య తీసుకోవాలి. ఓపెన్ మార్కెట్లో బీయ్యం రేటు తగ్గే విధంగా చూడాలి. ఇతర ప్రతి పక్షాల వారు ఏవో ఉద్యమాలు తేవాలని చాలా కష్టపడ్డారు. ఏమయినాయో అందరికీ తెలుసు రూ. 3 50 కిలో బీయ్యం ఇచ్చే దానికి ప్రజలు తమ మద్దతు ప్రకటించారు. ఉద్యమాలలో పాల్గొనలేదు. వారి వెంట పడి మంచి కూడా వెళ్లలేదు. నూటికి నూరు పాళ్లు కూడా రూ. 3.50 చేయడం సమంజసం అని 7 కోట్ల ఆంధ్రులూ చెప్పారు. ఓపెన్ మార్కెట్లో బీయ్యం రేటును తగ్గించే విషయంలో మాత్రం ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది.

ఇటీవల ప్రభుత్వం చాలా ఎన్నికలను నిర్వహించింది. అందులో ఈ మధ్యనే జరిగిన నోన్లెట్ ఎలక్షన్. 51 శాతం నోన్లెట్లలో వికగ్రీవంగా ఎన్నికలు జరగడం అంటే యావత్ ప్రజలకూ, ముఖ్యంగా రైతులకు ప్రభుత్వ విధానాలపై ఆకర్షణ కలగడమే.

(ఇంటరవ్యూ)

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- ఇద్దరు లేడీస్ను వామినేట్ వేసుకుంటే గెలిచారు.

శ్రీ ఎన్. రఘువేరారెడ్డి:- 90 శాతం కాంగ్రెస్ అభ్యర్థులనే గెలిపించారంటే, సామాన్య రైతు కూడా ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ విధానాలకు ఆకర్షితుడై, ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికి సపోర్ట్ ఇవ్వాలనే ఉద్దేశంతో ఎన్నికలలో పాల్గొన్నారని మనవి చేస్తున్నాను. సామాన్య రైతే ఈ రోజు ప్రభుత్వ విధానాలకు ఆకర్షితులైతే, అంతో ఇంతో విజ్ఞత కలిగిన వారు, రాష్ట్ర అభివృద్ధిని ఆకాంక్షించే వారు. ప్రజా ప్రాతినిధులు ఆకర్షితులు అవుతారు అంటే ఏ మాత్రం ఆశ్చర్యపడవలసిన విషయం లేదు. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అర్థిక విధానాలకు కానీ, కేంద్రప్రభుత్వ అర్థిక విధానాలను కానీ పరిగ్గా అర్థం చేసుకోకుండా ఎవరో వారి పార్టీలో వారు ఈ అర్థిక విధానాలకు ఆకర్షితులైవారంటే, దుమ్మెక్కి వోస్తున్నారు. సిన్నెట్ రోజు

ఒక మహానుభావుడు అన్నారు. గాంధీజీ కాంగ్రెస్ నాయకుడని అన్నారు. ఇది ఈ నాడు వారు ఉండి, వీని ఉంటే అత్యవశ్య చేసుకునేవారు. వారిని ఒక కాంగ్రెస్ పార్టీకి అంట గట్టడం అంటే ఇంకేం చెప్పక్కరలేదు. వారికి గల పరిజ్ఞానం మనం అర్థం చేసుకోవచ్చు. ఈ రోజు మా ఆర్థిక విధానాలకు అకర్షితమైన వారి వల్ల తమ పార్టీ వేలింది అనే, పి.వి. నరసింహారావుగారు, ఎన్. జనార్థనరెడ్డిగారు వేశారు ఇది అనడం ఎంత మాత్రం సబబో అర్థం చేసుకోవాలి. గతంలో జనతా పార్టీ వేలింది. జనతాదళ్ వేలింది. కమ్యూనిస్టు పార్టీ వేలింది. డి.ఎం.కె. వేలింది. ఎ.డి. ఎం.కె. వేలింది.

(ఇంటరప్షన్స్)

వీవరకు కాంగ్రెస్ పార్టీ కూడా చాలా సార్లు వేలిన విషయం గుర్తించాలి.

పి.వి. సింగ్ గారి పార్టీ కూడా ఎన్నోసార్లు వేలింది. ఈ వేలిన వాటికి అన్నిటికీ 4 కారణం కాంగ్రెస్ పార్టీయేనని చెప్పడం ఎంత సబబో దీనిని బట్టి అర్థం అవుతోంది. వాళ్ళే సా. ఒప్పుకుంటున్నారు. ఈ దేశంలో వేమ కదిలినా దానికి కారణం కాంగ్రెస్. కాంగ్రెస్ లేకపోతే ఈ దేశం ఉండడానికి వీలు లేదని పరోక్షంగా వాళ్ళే ఒప్పుకుంటున్నారు. నిజానికి వాల్లకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఏ విధంగా బెండేలెక్టివోతున్నారో అర్థం చేసుకోండి. ఒకరు గడ్డం పెంచుకుని, ఇంకొకరు ఇక్కడ ఉన్న శాసన సభ్యులు కూడా ఎక్కడ పారిపోతారోనని కాపలా కాస్తున్నారు. కేంద్రంలో ఉన్న పరిస్థితి అర్థం చేసుకునే శక్తి మీకు లేదని మాకు తెలుసు. అక్కడ విఫలం అయ్యారు. ఈ రాష్ట్రంలో విఫలం అయ్యారు. కనీసం ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క ఆర్థిక విధానాలను సమర్థించి ప్రజలకు నేవ చేసే వాళ్ళలో భాగంగా ఉన్నారని నిరూపించి, ప్రతిపక్షం బాగా బలంగా ఉండాలని, సజీవంగా ఉండాలని కోరుకునేవాళ్ళలో నేను ఒకడిని. ఈరోజు ప్రభుత్వం తీసుకున్న ఆర్థిక విధానాలను సపోర్టు చేయడం ప్రత్యేకించి కోరుతున్నాను.

ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ విషయం గవర్నరుగారు మాట్లాడడం జరిగింది. దీనికి ప్రభుత్వం చాలా ప్రత్యేకమయిన శ్రద్ధ తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అక్కడున్న ఏ.ఎన్.ఎమ్.లు, పోల్ అసెంబ్లీలు చేసే కార్యక్రమం కాదు ఇది అన్న విషయం మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా చేయవలసింది శిశు మరణాలు తగ్గించవలసిన అవసరం ఉంది. గామీజ ప్రాంతాలలో కేవలం రూ. 250 లు ఇస్తున్నారు. వాళ్ళు ఆవరేషన్ చేయించుకుంటే, విశాల మయిన హృదయంతో ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం ఉంది. గామీజ ప్రాంతంలో ఉన్న మహిళ కానీ పురుషుడు కానీ ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ చేసుకుంటే రూ. 250 లు ఇస్తే ఈ రోజు రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో ఉద్యోగం చేస్తున్న వారికి ఎంత ఇస్తున్నారు? ఈ రోజు ఒక ఉద్యోగికి రూ. 30 వేల నుంచే లక్షా 50 వేల వరకూ ఇంకిమెంటు రూపంలో ఫ్యామిలీ ప్లానింగ్ మూలంగా వస్తున్నది. ఇక్కడ అన్ని పాంగులూ ఉండి, అన్ని విధాలా సౌఖ్యం పొందుతున్న వారికి 30 వేల నుంచే ఒకటిన్నర లక్షల వరకూ ఇస్తే గామీజ ప్రాంతంలో ఉన్నవారికి రూ. 250 లు ఇచ్చి సరిపెచ్చడం న్యాయమా? నక్సెస్ అవుతుందా అని ఆలోచన చేయాలి. గామీజ ప్రాంతంలో శిశు మరణాలను తగ్గించే దానికి ఏదయినా కార్యక్రమం ఆలోచన చేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. 1 లేక 2 పెట్టి అంతంత వేలం లేకపోతే 5 వేల లేక 10 వేల ఇప్పించివే ప్రకటించాలని కోరుతున్నాను. అంటే

ఉద్యోగస్థులకు ఇస్తున్నది తేసివేయమని నేను చెప్పను కానీ ఉద్యోగస్థులకు ఇచ్చినా ఇవ్వకపోయినా ఆపరేషన్స్ వేయించుకుంటారు. కానీ గ్రామీణ ప్రాంతాలలో సౌకర్యాలు లేవు కాబట్టి దానిపైన ప్రత్యేకమయిన శ్రద్ధ తీసుకోవాలి.

రాష్ట్రంలో రోడ్ల విషయం అలోచన చేసినప్పుడు నిజంగా నేను ఎన్నిక అయినప్పుడు ఎన్నికల ప్రచారానికి పోవాలంటే ఎన్నోసార్లు జీపులు కూడా పోలేక నడిచి వెళ్లిన సందర్భాలున్నాయి. ఎప్పుడూ లేనంతగా రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి జనార్ధనరెడ్డిగారు రూ. 100 కోట్లు గ్రామీణ రోడ్ల కోసం ఇవ్వడం ఇంత కన్నా ఇంకెవరూ సాహసం చేయలేరు. రూ. 100 కోట్లు ఇచ్చి గ్రామీణ ప్రాంతంలో ఉన్న మారు మూల ప్రాంతాలను, సాధ్యం కాదనుకున్న వాటిని బాగుచేయాలని చెప్పి ముఖ్యమంత్రిగారిని సవినయంగా కోరుతున్నాను. ఈ ప్రభుత్వాన్ని కోరేది వచ్చే సంవత్సరం కూడా, ఆపై 2, 3 సంవత్సరాలలో కూడా గ్రామీణ రోడ్ల గురించి ప్రత్యేకమయిన నిధులను ఇచ్చి పూర్తిగా బాగు చేయించాలని కోరుతున్నాను. ఈరోజున స్పెంటిఫిక్ అలోచన చేసినప్పుడు గ్రామీణ రోడ్లు బాగాలేనప్పుడు, చాలామటుకు రవాణా సౌకర్యాలు లేనప్పుడు అత్యంత ప్రధానమయిన గ్రామాల నుంచి నగరాలకు ఈ రోజు ప్రజలు వలసపోతున్నారు. రోడ్లు బాగుచేసి సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేసినప్పుడు మెగ్రేషన్ పూర్తిగా తగ్గుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈరోజు గ్రామాలలో ఇంకా చాలా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అందులో భాగంగా ముఖ్యమంత్రి జనార్ధనరెడ్డిగారు సహృదయంతో ఒక కార్యక్రమం తీసుకున్నారు. గత ఆసెంబ్లీ బడ్జెటు సమావేశాలలో కూడా నేను చెప్పడం జరిగింది. బీయ్యం విషయం మాట్లాడుతూ ఇవ్వవలసింది భీక్షం కాదు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో కనీస సౌకర్యాలు ఏర్పాటుచేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఒక్కొక్క కాన్స్టిట్యూయెన్సీకి ఒక కోట్ రెండు కోట్ల ఇవ్వమని అడిగినప్పుడు ఈ రోజు రూ. 50 లక్షలు ఒక్క ఆసెంబ్లీ నియోజక వర్గానికి ఇచ్చి అక్కడ ప్రభుత్వావకమయిన కార్యక్రమాలు రోడ్లు కానీ, మంచినీళ్లు కానీ, స్కూలు భవనాలు కానీ ఇతరతాళ కార్యక్రమాలు చేసుకోవడానికి రూ. 50 లక్షలు సంవత్సరానికి కేటాయించారు. చాలా హర్షనీయమయిన విషయం. ఈ ప్రభుత్వాన్ని, ముఖ్యమంత్రిగారిని ప్రత్యేకించి అభినందిస్తున్నాను. కానీ ఇక్కడ ఒక విషయం చూడవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ రూ. 50 లక్షలు అక్కడున్న ఎం.ఎల్.ఏ.కు ఇస్తే నిజంగా అక్కడున్న ప్రయారిటీస్ను ఫిక్స్ చేయడానికి ఇబ్బంది కావచ్చు. గతంలో పి.సి. రూమలలో కూర్చున్న ఆఫీసర్స్ గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉన్న ప్రయారిటీస్ను ఫిక్స్ చేసే పరిస్థితులలో ఈ గ్రామాలు నిర్లక్ష్యం చెందాయి. దానిని గుర్తించి రూ. 50 లక్షలు ఇచ్చారు. అందుచేత భావస్వరూపం కలిగిన వారిని గ్రామీణ ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేసే వాళ్లను ఎంపిక చేయండి. 9 మందితో నియోజకవర్గం అభివృద్ధి కమిటీని ఏర్పాటు చేయండి. దానికి ఎం.ఎల్.ఏ.ను ఛైర్మన్ గా పెట్టండి. వారు ఆయా డిపార్టుమెంట్స్ ద్వారా వర్క్స్ నిర్వహించే విధంగా చేయండి. డబ్బులు సర్పంచులకు ఇస్తున్నట్లు, రోజ్ గారీకు ఇస్తున్నట్లు ఎం.ఎల్.ఏ.లకు ఇవ్వవద్దు. కలక్టర్లకు ఇవ్వండి. ఇది ఎంతో సహృదయమయిన చర్య. నూటికి మారు పాళ్లు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో సద్వినియోగం అయ్యేటట్లు చూడండి.

ఆసెంబ్లీ పనిచేసే విధానం ముస్తా నాకు కూడా చాలా బాధ వేసింది. కనీసం సంవత్సరంలో 100 రోజులయినా ఆసెంబ్లీ సమావేశాలు ఉంటే ప్రజా సమస్యలను పరిష్కరించు

కోవడానికి, ప్రభుత్వానికి నమృతమయిన సలహాలు ఇచ్చి అంతా కూడా సక్రమంగా పని చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. నాకు తెలిసి నేను మానినంతముటుకు ఎప్పుడూ కూడా 50, 55 రోజులు మించి పనిచేయలేదు. 1988లో 36 రోజులు, 1989లో 40 రోజులు ఇలా చాలా తక్కువగా పనిచేస్తున్నది. మొన్న ప్రారంభమయినప్పుడు గౌరవ ప్రతిపక్ష సభ్యులందరూ కూడా ఇది వోటాన్ అకౌంట్ సమావేశమని బాయ్ కాట్ చేశారు. ఇది వోటాన్ అకౌంట్ అని చెప్పినప్పుడు నాకు కూడా బాధవేసింది. కానీ ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా స్పష్టంగా దానికి గల కారణాలు చెప్పారు. కాంగ్రెస్ ప్లేనరీ సమావేశాలు ఉన్నందున ఈ విధంగా చేస్తున్నామని అక్కడ ఒక కాలు, ఇక్కడ ఒక కాలు పెట్టి అప్రతిష్ట చేయడానికి వీలు లేదని ఈ సభను గౌరవించాలనే ఈ విధంగా చేస్తున్నామని, మళ్ళీ కంటిన్యూ చేస్తామని చెప్పారు. ఈ రోజు కాంగ్రెస్ ప్లేనరీ సమావేశాలంటే ఏదో ఎఫ్.పి. షాప్ డిలరీ, తెలుగు గామీజ కాంతి పథంలో పనిచేస్తున్న కంట్రాక్టర్లను రప్పించి జరుపుతున్న సమావేశం కాదు. కాంగ్రెస్ ప్లేనరీ సమావేశం అంటే ఇతర రాష్ట్రాలనుంచీ, దేశ విదేశాలనుంచీ వచ్చిన వాళ్లు, ఈ దేశం కోసం త్యాగం చేసిన వాళ్లు, త్యాగం చేస్తున్న వాళ్లు, అవసరం అయితే ఈ దేశం కోసం తమ ప్రాణాలను అర్పించే మహా యోధులంతా కలిసి చేసేటటువంటి కాంగ్రెసు పార్టీ ప్లేనరీ సమావేశం. దేశ భవిష్యత్తును నిర్ణయించడానికి ఆరోజు బాలాజీ క్షేత్రంలో జరుగుతున్న కాంగ్రెస్ ప్లేనరీ సమావేశం కానీ ఏదో చరిత్ర లేనది కాదు. ఎఫ్.పి. షాప్ డిలరీతో నడుపుతున్న సమావేశం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వాన్ని అన్నివిధాల అభినందిస్తున్నాను. గవర్నరుగారు అనేకమయిన అంశాలు తీసుకువచ్చారు. ఈ రాష్ట్రాన్ని ముందుకు తీసుకుపోవడానికి వారు చేసిన ప్రసంగం చాలా హార్షింపదగినది. దానికి పూర్తిగా మద్దతును ప్రకటిస్తున్నాను. ధన్యవాదాలు తెలిపే తీర్మానాన్ని మరొకసారి బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ టి. నేతారాం:- అధ్యక్షా,.....

5-00
సా.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నేతారాంగారు టైమ్ ఫ్యాక్టను దృష్టిలో ఉంచుకొని మాట్లాడాలి.

శ్రీ టి. నేతారాం:- సార్, తమరు అపోజిషన్ కు ఇచ్చే టైమ్ అయినా కేటాయించాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అపోజిషన్ కు ఇచ్చే సమయం మాగ్నీమమ్ 30 నిమిషాలు.

శ్రీ టి. నేతారాం:- ఒక గంట సార్. ఇది అన్యాయం.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఒక గంట కాదు. 30 నిమిషాలు. తమరు పాలించిన 7 సంవత్సరాల రికార్డులు చూసుకోండి. అంతకు మించి లేదు. ఎందుకు అనవసరంగా చర్చిస్తారు?

శ్రీ టి. నేతారాం:- మోతాలాకు అభ్యర్థన వినండి. మా తరపున నేను ఒక్కడినే మాట్లాడుతున్నాను. రెండవది గవర్నర్ ప్రసంగంలోని ప్రస్తావనను మేము పూర్తిగా స్పృహ చేసిన తరువాత చాలా విషయాలను విమర్శించడం ఇరిగింది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఎప్పుడు అలాగే వుంటుంది.

శ్రీ బి. నీతారా:- మేము మాట్లాడే దానికి తమరు అవకాశం యివ్వకపోతే మారెన్యూకు ఎవరు వస్తారు. ఇంకా మిగిలిన అపోజిషను వాళ్లు మాట్లాడాలి. గౌరవ మఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి. సమస్యలను దృష్టిలో పెట్టుకొని మాట్లాడాలి. మాకు వున్న ఈ శాసనసభ వేదికలో అవకాశాన్ని కూడా తమరు గంటలలో పిండాన్ చేస్తే ఎలా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- శాసనసభలో పాటించవలసినది సమయమండే.

శ్రీ బి. నీతారా:- అధ్యక్షా, గవర్నరు అడ్జంట్ చూసినప్పుడు ప్రధానంగా మాకు అనిపిస్తున్నది అసలు ఇది గవర్నర్ అడ్జంట్ లేక ప్రెసిడెంట్ అఫ్ ఇండియా అడ్జంట్ అని. ఎందుకంటే ఇది అసెంబ్లీని ఉద్దేశించి చేసిన ప్రస్తావన లాగా కానీ, ప్రసంగంలాగా కానీ మాకు అనిపించలేదు. ఇప్పుడు పి.వి. నరసింహారావు ప్రధానమంత్రిగా ఎన్నిక అయిన నాటినుంచి మన స్వర్గీయ రాజీవ్ గాంధీ ఎసాల్మెషన్ ఇన్సిడెంట్ కు దారితీసిన పరిస్థితి, ఆ తరువాత అక్కడ కేంద్ర ఆర్థిక విధానాన్ని ఇందులో ప్రస్తావన తెచ్చారు తప్ప ఈ రాష్ట్రంలో మౌలికంగా వున్న సమస్యల పట్ల ఈ రాష్ట్రంలో దారితీయరీతికి దిగువన బ్రతుకుతున్న తాడిత, చీడిత, హరిజన, గిరిజన, బలహీన, బడుగువర్గాల సంక్షేమం పట్ల ఇక్కడ స్పష్టమైన ప్రస్తావన ఎక్కడా లేదే? కాబట్టి నేను ఏమీ అడుగుతున్నానంటే తమరు మాకు ఈ అవకాశాన్ని కాస్తా కాలాన్ని కేటాయించాలని సభ్యుడిగా తమరిని అభ్యర్థిస్తున్నాను. ఈ వోట్-అన్ ఎకౌంట్ బడ్జెట్ పిలిచినప్పుడు ఇంతకు క్రితము ప్రసంగ పాఠాన్ని చూడండి. గతంలో అనేకం వారే కాదు, మేమే కాదు అందరూ సభ్యులు చూసినప్పుడు అక్కడ క్లియర్ గా ఫలానా రేజిస్ట్రోతో మేము ఈ శాసనసభను పిలుస్తున్నాం అని ఉండేది. కానీ ఇక్కడ వేగ్ గా ఇచ్చారు. అర్జెంట్ బిజినెస్ తప్ప, కానీ బిజినెస్ తప్ప బిక్వికరీ ఫైనాన్సియల్ క్లియరెన్స్ తీసుకోడానికి తప్ప వేరే లేదు. ఈ రాష్ట్రంలో వున్న సమస్యలను పట్టించుకోడానికి ఈ సభను పిలువలేదని పామాన్యుడు రోడ్ లో పెడుతున్న ఎవరికీ అయిన ఇచ్చి దీనిని ఏమీ అంటారో వదలడయ్యా అని అంటే వారి అభిప్రాయం సులభంగా చెబుతారు. అయితే ఇక్కడ పి.వి. నరసింహారావుగారి విజయం గురించి చాలా ఘనంగా చెప్పారు. అసలు మేము ఆయన తెలుగువారన్న గౌరవంతో విడిచిపెట్టాము. తెలుగుదేశం దయాలబ్ధితో గెలిచిన విజయం

(అంతరాయం)

ఇక్కడ మెన్బర్స్ చేశారు కాబట్టి చెబుతున్నాను. అయితే విచిత్రం ఏమిటంటే నాలుగు లక్షల పై చీలుకు మెజారిటీతో గెలిచారన్నారు. 100 మందికి 10 మంది వోట్లు వేస్తే ఇది లక్షలతో గెలిచారు. ఇంక వోటర్లందరూ వోట్లు వేస్తే ఇంతెన్ని లక్షల మెజారిటీతో గెలిచి వుండే వారో. ఉదయం 8 గంటలకు, 12 గంటలకు 20 శాతం వోట్లు వోలే అయితే సాయంత్రం 4 గంటలకు 30 శాతం వోట్లు వోలే అయ్యాయి. 5 గంటలకు 80 శాతం 85 శాతం వోట్లు వోలే అయ్యాయి. బైట జోరున కుండపోతగా వర్షం కురుస్తూ వుంటే సత్రికలన్నీ ప్రజాస్వామ్యాన్ని చూసి అవమానపడతూ వుంటే మరి ఇవాళ ఘనమైన మెజారిటీతో గెలిచామన్నారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సేకారాంగారు ఇప్పుడు ప్రధానమంత్రి ఎన్నిక గురిం
కామెంట్ చేయడానికి.....

శ్రీ బి. సేకారాం:- మెన్బర్స్ చేశారు గమక మేము ఇవాళ క్లియర్గా చెబుతున్నాము
లేకపోతే అవకాశమే లేదు. పెద్ద వారుగా వారంతో మాకు గౌరవం వున్నది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మేరు పోటీ పెట్టుకుండా ఎలా గౌరవం ఇచ్చారో వార
కూడా అలాగే గవర్నర్గారి ఉపన్యాసంతో ఘనంగా చెప్పుకున్నారు ఎన్నికల గురిం
విమర్శించడం మంచిది కాదు.

శ్రీ బి. సేకారాం:- మేము గౌరవం ఇచ్చాము. ఆ గౌరవంతోనే ఇవాళ పి వీ
నరసింహారావుగారు తెలుగు వాడు ప్రధానమంత్రిగా అక్కడ వుండాలని కాంక్షించే త
నిర్ణయం తీసుకున్నాము. తెలుగుదేశం పార్టీ *** ప్రాప్తింపిన దానికి మాకు ఇవా
ప్రతిఫలం ఏమీ ఇచ్చారంటే....

(అంతరాయం)

శ్రీమతి ఎన్ రాజకుమారి (వినుకొండ):- స్పీకర్ సార్ తెలుగుదేశం *** అంటున్నారు

శ్రీ బి. సేకారాం:- ప్రధానమంత్రి తన మైనారిటీ ప్రభుత్వాన్ని రక్షించుకోవడం
కోసం ఇవాళ అనేకమైన అఫర్స్ చేసి ప్రజా....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- తెలుగుదేశం పార్టీ పవోయంతో, మద్దతుతో అనండ్
కాన్ *** అనేది రికార్డుల నుంచి ఎక్స్ పండ్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. సేకారాం:- మా *** గెలిచారు సార్. ఒకవైపు రాష్ట్రం అనేకమైన
సమస్యలతో సతమతమవుతూ వుంటే వాటిని పేడివేపెట్టారు. స్వర్గీయ రాజీవ్ గాంధీగారి
ఎన్నికల మ్యానుఫెస్టోలో చెప్పారు. ఈ దేశంలో వున్న యువతరానికి, ఫెస్టిటిడ్ ఎదుర్కొ
నేది యూత్ కు కోటి ఉద్యోగాలు ఇస్తామని ప్రకటన చేశారు. ఎక్కడ ఇస్తున్నారు? ఈ
అంధ్ర రాష్ట్రానికి వచ్చేప్పుడు కనీసం కొన్ని లక్షల వరకు ఉద్యోగాలు అని ఆయన
ప్రకటించిన దానితో మనకు రావలసిన అవసరం వున్నది. ఈ రాష్ట్రంలో నిరుద్యోగ
యువతకు, విద్యావంతులకు, విసిగి వేసారీపోయి నిరాశ, నిస్పృహలతో వందేమాతరం అన్న
నినాదానికి నిర్వహణం ఏమిటని కూడా నిలదీసి ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నించడానికి సిద్ధంగావున్న ఈ
పరిస్థితులలో పేడికిరి బిగించి రోడ్డు ఎక్కి పోరాట పధంలోకి రావడానికి సిద్ధంగా వున్న
యువతరానికి ఈ ప్రస్థావన ఎక్కడయినా వేసారా, అంటే లేదే. మరి అలాగే పేద వాళ్ళ
సంక్షేమం కోసం ఉద్దేశించబడిన అనేక పథకాలకు ప్రభుత్వం నేరు కారుస్తున్నది. కిలో
రూ. 2 ల బియ్యం ఇస్తాము అంటున్నారు. అల్లర్లే. దానికి ప్రత్యామ్నాయం
అయినటువంటిది ధరలు ఏమయినా తగ్గించగలిగారా? ఒకనాడు డబ్బులు చేతిలో పట్టుకొని
మార్కెట్ కు పెడితే వస్తువులు సంచితో వేసుకొని వచ్చే వాళ్ళము. కానీ ఇవాళ డబ్బులు
సంచితో, వస్తువులు చేతిలో వేసుకొని స్టూల్ గా తేలులు ఉపకుంటూ రావలసిన పరిస్థితి

***Expunged as ordered by the Chair.

కేంద్ర ఆర్థిక వేత్త వీధానం మనకు ఇచ్చిన శిక్ష. ఇవాళ ధరలు అకాశాన్ని అంటు తున్నాయి. రైతు పండించిన పంటకు గిబ్బిబాటు ధర లేక పోరాట పథంతో రోడ్డు మీదకు వచ్చి పోరాడడానికి సిద్ధపడే తరుణంలో ఇవాళ గవర్నర్ ప్రసంగంలో ఎక్కడ కూడా ఆ ప్రస్థావన చేయలేదే. కృష్ణా మిగులు జలాలకు మనకు 7 సంవత్సరాలు మాత్రమే వున్నది. కృష్ణా వాటర్ మీద బేస్ అయివున్న ప్రాజెక్టులన్నీ కూడా రేపు ఉదయం 7 సంవత్సరాల తరువాత పశుత్వం ఏమి చేయాలనుకొంటున్నది? పశుత్వంయొక్క స్థాండ్ ఏమిటి? క్లియర్గా ప్రజానీకానికి తెలియవేయవలసిన అవసరం వున్నది. ఈ పశుత్వానికి చేత కాదా? పశుల పోరాట బాటలో కేంద్ర పశుత్వానికి వినవించడానికి మా తాలూకు పోరాట పథంలో దానిని సాధించడానికి తెలుగుదేశం పార్టీ సిద్ధంగా వున్నది. ఉద్యమం తేయాడానికి సిద్ధంగా వున్నాము. అలాగే వంశధార కోసం ఈ రాష్ట్రంలో రేపబిటిబిషన్ క్లియరెన్స్, ఫార్స్ క్లియరెన్స్, వీటన్నిటి ఫ్లెల్స్ వస్తే మేము యివ్వడానికి సిద్ధంగా వున్నామని కేంద్రంలో వున్న మంత్రిగారే చెప్పారు. ఇక్కడ ఒరిస్సా పశుత్వం అడుపుల వేసేందనే కుంటిసాకుతో తప్పించుకొంటున్నారు. దాగుడుమూతలు అడుతున్నారు. పశుత్వం యొక్క స్థాండ్ క్లియర్గా ప్రజలకు తెలియవేయాలి. ఇవాళ వంశధార క్లియరెన్స్ కోసం ఉద్యమం తాటి వెళ్ళు శ్రీకాకుళం ప్రజానీకం కదలాడుతూ వుంటే కనీసం ఆ ప్రస్థావన ఎక్కడా చేయలేదే! దీని కోసం అడిగితే ప్రతిపక్షాలు విమర్శిస్తాయి అని అంటున్నారే! అక్కడ మన రాష్ట్రం నుంచి ఎన్నిక అయిన మన తెలుగువాడు పి.వి. నరసింహారావుగారు ప్రధాన మంత్రిగా వున్నారు. ఇవాళ కాంగ్రెస్ పార్టీ కేంద్రంలోను, రాష్ట్రంలోను వున్నది. మరి ఇవాళ ఎన్ని పెండింగ్ ప్రాజెక్టులకు క్లియరెన్స్లు యివ్వగలిగారు? రెండున్నర సంవత్సరాలు పూర్తి కావస్తున్నది. మనకు రెండున్నర సంవత్సరాలు పుస్తకాల పేజీలు తిరగవేసి నట్లుగా ఈ 5 సంవత్సరాల కాలం పూర్తి చేయబోతున్నాము. మరి ఈ పశుత్వం చేసిన ఘనత ఏమిటి? పెండింగ్ ప్రాజెక్టులను సాధించడానికి ఈ పశుత్వం వేస్తున్న కృషి ఏమిటి? 5.10 ఇక్కడ చెరకు పండించే రైతుకు మద్దతుధర లేదు. దీని గురించి నిన్ననే మనం ఈ శాసన సభలో ప్రస్థావనకు తెచ్చుకున్నాం. కనీసం గవర్నరు ప్రసంగంలో కూడా యివ్వలేక పోయారు. ఇంతకన్నా వీసమయిన పరిస్థితి ఏమయినా ఉందా అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. కొత్తగా కొన్ని ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీలకు లైసెన్స్ యివ్వండి అని అడుగుతున్నారు. మీరు మాకు లైసెన్స్ యివ్వడానికి సిద్ధంగా లేరు. కానీ తెలుగుదేశం పార్లమెంటరీ శాసనసభ్యులకు క్లియరెన్స్ యివ్వడానికి సిద్ధపడ్డారు. నిజామాబాద్ పార్లమెంటరీ శాసనసభ్యుడికి ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీకి లైసెన్స్ యివ్వడానికి సిద్ధపడ్డారు. ఈవేళ ఇంద్రకరణ్ రెడ్డి నేనేం తక్కువ వేశాను, అంతకన్నా ఘనుణ్ణి నేను అనిపెట్టి కర్నాటక ముఖ్యమంత్రి బంగారప్ప డిస్మిలర్స్ క్లియరెన్స్ యిచ్చారు. ఈవేళ కె.ఎ.ఆర్. ఛౌదరీ కొడుక్కి ఐ.ఎ.ఎస్. తెప్పిస్తామని చెప్పి, 50 లక్షలు యిస్తామని చెప్పి కె.వి. ఆర్. ఛౌదరీని తమవేళ లాక్కున్నారు. ఈ విధమయిన అపరాధస్వామిక చర్యలు, ఈ ప్రజాస్వామ్య విలువలను బహిరంగంగా ఈ రాష్ట్రంలో పాటిపెడుతున్నందుకు....

Mr. Deputy Speaker:- It is not the proper forum. Let us not denigrate ourselves. Let us maintain dignity.

శ్రీ టి. సీతారాం:- ఇప్పుడు నాకన్నా ముందు గౌరవసభ్యులు రఘువారీరెడ్డిగారు మాట్లాడారు. కాంగ్రెస్ ప్లేనరీ సమావేశాల గురించి ఘనంగా జబ్బు వరుచుకున్నారు. ఇంతకుముందే....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వేలు లక్షలు గురించి మాట్లాడేముందు ఆధిభిక్షిగా ఇన్ఫర్మేన్ తెలుసుకొని మాట్లాడవలసి ఉంటుంది.

శ్రీ జి. వేతారాం:- ఒకవైపు మునిసిపాలిటీ పన్నులు మేరు పెంచితే, ఈ పన్ను ప్రజలు భరించలేక ఉద్యమించడానికి సిద్ధపడుతున్నారు. దాని గురించి ప్రస్తావించారా? నేను అడగడం కాదు. మిమ్ములను మేరు ఆత్మ విమర్శ చేసుకోండి. ఇది సమర్థనీయం అయినదా అని అడుగుతున్నాను. ఈవేళ మునిసిపల్ ఛాంబర్స్ మేటింగ్ విజయవాడలో జరుగుతోంటే ధర్మా నిర్వహించడానికి, ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాలకు వ్యతిరేకంగా పిలుపు యివ్వడానికి సమాయత్తం అవుతున్నారు. ఈ అంశాన్ని ఇందులో ప్రస్తావించారా? గౌరవనీయులు, పెద్దలు కృష్ణ, పేరిని కృష్ణ, చెప్పవయ్యా స్వామీ, ఈ విధానం యిక్కడ జరుగుతోంది. దీనికోసం ఒక్కసారయినా ఉలకరు, పలకరు. రామారావుగారి టైంలో ధ్వజమెత్తారే? మేరు కనేసం ఒక్కసారయినా అడగడమిటి నాయనా? ఒక్కసారి ప్రశ్నించి అడగండి అని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను.

తరువాత మేరు ఈవేళ రైతులకు సబ్సిడీ రద్దుచేస్తామన్నారు. మేరు క్లియర్ గా ఒప్పుకుంటున్నారు, ప్రోడక్ట్ క్లియర్ గా పడిపోయింది A.P.'s economy shows all round decline. The production of food grains in the State fell from 129 lakh tonnes during the year 1988-89 to 127.3 lakh tonnes. The estimated production during 90-91 was placed at 126.34 lakh tonnes; kharif production in 1991-92 from 85.94 lakh tonnes to 83.84 lakh tonnes in 1990-91. ఇది పడిపోయింది. మేరు ఇలా పడిపోవడంవలన రైతుకు ఎంకరేజ్ చేయాలే తప్ప సబ్సిడీ యివ్వము అని స్పష్టంగా చెప్పారు. గౌరవనీయులు కోనేరు రంగారావుగారు నిన్న మాట్లాడుతూ, వారు, మేము కాలేజీలో చదివేటాలో మంచి హరిజన నాయకుడు అని బిల్డప్ మయిన పేరు ఉండేది. మేము కూడా మంచి నాయకుడు అనుకోనేవారము. నిన్న మాట్లాడుతూ, ఈ సబ్సిడీ రద్దు చేయమని స్పష్టంగా చెప్పారు. ఈ రోజులో, ఈ రాష్ట్రంలో బిలికె పద ప్రజానీకం, వారికి ఈ ప్రభుత్వం కనేసం రిలీఫ్ యివ్వవలసినది పోయి, సంక్షేమ కార్య క్రమాలకు ఇన్ని కోట్ల రూపాయలు మేము భరించలేము అని అన్నారు. ఇది పవారు రుకాజమా, ప్రభుత్వమా, సామాన్యుడి సంక్షేమం కోసం కొంత వత్తం భరించి తేరాల్సిందే, ఇది ఏమిటంటే మా దగ్గర డబ్బులే లేవని మేరు స్పష్టంగా చెబుతున్నారు. కమర్షియల్ టాక్స్, ఇన్ కం టాక్స్ కు సంబంధించి 365.10 కోట్ల రూపాయలు బకాయి రావలసి ఉన్నాయని చెప్పారు. ఎలక్ట్రిసిటీ డిఫార్మెంట్ లో బకాయి సుమారు వాలుగు వందల కోట్ల బిల్లర ఉందని చెబుతున్నారు. ***

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఎల్ గవర్నరు మేరు మాట్లాడితే అది రికార్డ్ లాకి పోదు.

శ్రీ జి. వేతారాం:- ఈ విధమయిన విధానాలకు మేరు సిద్ధపడుతున్నారు....

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- బకాయిల గురించి మాట్లాడుతుంటే రికార్డులలోకి పోక పోవడం ఏమిటండీ?

(ఇంటిరవ్వన్సు)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఆయన పారితోషికం యిచ్చారు అంటున్నారు.

శ్రీ టి. నీతారాం:- ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి.నుండి రూ. 348 కోట్ల రూపాయలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి బకాయి రావలసి ఉంది. అందులో ఎక్కుయిట్ నుంచి చాలా వన్నాయి. మంత్రిగారు యిచ్చిన స్టేట్ మెంట్ లో 365-10 కోట్ల రూపాయలు వాళ్లు సేల్వ్ టాక్స్ యాక్ట్ ప్రకారం ఇచ్చినదీ ఉంది. అందులో కొన్ని వందల కోట్ల రూపాయలకు మంత్రిగారు స్టే యిచ్చారు స్వయంగా. పరిశ్రమల గుత్తాధిపతులకు సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీలకు గుత్తాధిపత్యం వహిస్తున్నవాళ్లకు స్వయంగా మన ప్రభుత్వం స్టే యిచ్చింది. అందులో జాయింట్ కమీషనర్ లెవెల్స్ 16-79 స్టే, డెప్యూటీ కమీషనరు లెవెల్స్ 22-10 బకాయి రుజులు ఉన్నాయి. గవర్నమెంటు నుండి నేరుగా మినిస్టరుగారు యిచ్చినవి 4-41 కోట్ల రూపాయల వరకు ఉన్నాయి. వాటిని కలెక్ట్ చేయండి. ఈ రాష్ట్రంలో పేదరికంతో బాధపడుతూ అలమటిస్తున్న ప్రజానీకానికి మీరు సహాయం చేయండి. అంతగానే మరొకవైపు *** వాటిని సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు ఖర్చుపెట్టమని కోరుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- I expunged the above remarks from the records. That issue was discussed last time and it was closed and it is no more....

శ్రీ టి. నీతారాం:- ఇది అన్యాయం సార్. ఈ విధమయిన పద్ధతిలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, కోనేరు రంగారావుగారు ఉన్నారు. పబ్లిక్ రద్దు చేయమన్నారు. వారు పెద్దవారు. వారిని విమర్శించే వయసు వాకు లేదు. నేను అడుగుతున్నాను. మీకుగానే మంత్రి పదవి ఇస్తే రిజర్వేషన్ ఎక్స్ ప్రెయిమిషన్ అడుగుతారు. ఈవేళ సబ్బిడీ రద్దుచేయ మన్నవారు రేపు మంత్రిపదవి యిస్తే రిజర్వేషన్ రద్దుచేయమనరా అంటున్నాను.

Mr Deputy Speaker:- You should not attribute motives to the Members. You have got your own opinion. The other Member has got his own opinion. He is entitled to express his views.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- ఆ మెంబరు వోట్ లోనే ఉన్నారు. వారు మాట్లాడవచ్చు. మెంబరు తరఫున ఛైర్ లో ఉండి మీరు వకలా తేసుకొని మాట్లాడడం మంచి పద్ధతి కాదు.

శ్రీ టి. నీతారాం:- ఈరోజు ఉచితవిద్య, ఉచితవైద్యం హక్కిగా కనుమరుగయ్యే అవకాశాలు పుష్కలంగా కనిపిస్తున్నాయి. సమరసింహారెడ్డిగారు, రోశయ్యగారు మాట్లాడుతూ సెలవిచ్చారు. ప్రభుత్వ విద్య ప్రభుత్వ వైద్యం కన్నా షెర్మేటువారే ఘనంగా నిర్వహిస్తున్నారనీ, పబ్లిక్ గా సర్టిఫికేట్ యిచ్చారు. వేరే ఎవరయినా అయితే, కాసన

***Expunged as ordered by the Chair.

సభలో మా సోదరుడు రఘువీరారెడ్డిగారు కానీ, చిన్నారెడ్డిగారు కానీ అంటే ఏమిటి ఇట్లా అన్నారు అని బాధ పడకాము. సాక్షాత్తు మంత్రిగారే అంటే ప్రజలకు ఉచిత వీధి ఉచితవైద్యం ప్లైవేట్ షేషన్ చేయడానికి సిద్ధ పడుతున్నారు. బడా పారిశ్రామిక వేత్తలకు ప్రభుత్వరంగంలో వున్న మూతపడ్డ ఫ్యాక్టరీలను ప్లైవేటు వ్యక్తులకు యివ్వడానికి సిద్ధ పడుతున్నారు. పరిశ్రమలను ప్లైవేటీకరణ చేయాలని అనుకుంటున్నట్లయితే, గుత్త పెట్టుబడిదారీ విధానం, తరువాత సంపన్న వర్గాలకు ఈ రాష్ట్రాన్ని తాకట్టు పెట్టడానికి కూడా వెనుకాడడం లేదనే విషయం స్వయంగా వాళ్ళిస్తున్న స్టేట్ మెంట్ తో మనకు అర్థం అవుతుంది. చివరకు ఈ ప్రభుత్వాన్ని కూడా ఎవరో ఒక సంపన్నుణ్ణి చూపి ప్లైవేట్ షేషన్ చేయండి, తాకట్టు పెట్టండి అని మనవిచేస్తున్నాను. మీ ఇష్టం. మీమ్మలను మేము 5 ఏండ్లవరకు ఏమీ అనలేము. రేపు వోటు వేయండి అని అడిగితే అప్పుడు తెలుస్తుంది, మన తాలూకు లెక్క ఏమిటో?

(ఇంటరప్షన్స్)

తరువాత కోఆపరేటివ్ ఎలక్షన్స్ కోసం ఘనంగా చెప్పుకున్నారు అధ్యక్షా. నేను క్లియర్ గా చెబుతున్నాను. మీరు సెలక్షన్ జరిపి, ఎలక్షన్ జరిపామని చెప్పుకుంటున్నారు మీరు ఇద్దరు అడవాళ్ళను నామినేట్ చేశామని చెప్పుకుంటున్నారు. మహిళలకు ప్రాధాన్యం యివ్వామని చెప్పుకుంటున్నారు నిజంగా మహిళలకు ప్రాధాన్యం యివ్వే ఉద్దేశ్యం మీకుంటే, తమద్వారా అడుగుతున్నాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ శాసనసభలో వున్నారు. మీరు అడవాళ్ళపట్ల నిజంగా ఇంటరెస్టు ఉంటే వాళ్ళ అభివృద్ధికి తోడ్పడాలని 5.20 అనుకోన్నప్పుడు యింకా డి.సి.సి. ఛైర్మన్ స్థానాలను మేము రెడీసుకు కేటాయించామని సా. మీరు చెప్పలేకపోతున్నారు. మీ విధానాలు అడుగుతున్నాను ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి కొన్ని వందల కోఆపరేటివ్ సొసైటీలలో మహిళలకు మేము రిజిస్ట్రేషన్లున్నాము అని చెప్పి మీ విధానాన్ని ఎందుకు ప్రకటించలేకపోయారు You have insulted the ladies.

(Interruptions)

మీరు వాళ్ళద్వారా అక్రమంగా *** ముందుపెట్టి భీష్మన్నికొట్టినట్లుగా అడవాళ్ళను ముందు పెట్టి మీరు సొసైటీలు గెల్చుకొన్నారు అని నేను ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను అందుకే మేము అడుగుతున్నాము నిజంగా మేము ఒకటి అడుగుతున్నాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్.- రెడీసును *** పోల్చడం మంచిదికాదు. *** అనే పదం అని పార్లమెంటరీ....

శ్రీ డి. సీతారాం:- ఈ రాష్ట్రంలో మహిళలకు పౌర్ణికరీగా రిజిస్ట్రేషన్ కల్పించింది తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అని ఈ సందర్భంగా నేను మనవిచేస్తున్నాను. కనుకనే ఈవేళ మండల ప్రెసిడెంటులు కానియండి మహిళామండలి అధ్యక్షురాలు కానియండి మహిళా మున్సిపాలిటీ ఛైర్మనీలు కానియండి, ఈ రాష్ట్రంలో యితర జిల్లాపరిషత్తు ఛైర్మనీలు అవి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం కల్పించినటువంటి మహిళలకు యిచ్చిన రిజిస్ట్రేషన్ లేనని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. అంతకాదు అస్సీలో సమానమైనటువంటి యాక్సరీ రేటు

యిచ్చినటువంటి ప్రభుత్వం భారతదేశంలో మొట్టమొదటసారిగా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం 30శాతం రిజర్వేషన్ మహిళలకు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం కల్పించిందే అని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. యిలాంటివి ఎన్నో? గర్భిణీ స్త్రీలకు పెన్షన్ కార్యక్రమాలు మేము ప్రవేశపెట్టామని అంటున్నారు మీరు చెప్పుకోండి కానీ ఏనాడో రామారావు హయాంలో ప్రవేశపెట్టారు. మీరు ఈవేళ యిద్దరును నామినేట్ చేసి దొడ్డివారిలో కేవలం మీరు క్షేవరం చేసుకోవడానికి సిద్ధపడుతున్నారు. ఈ రాష్ట్రంలో మీరు ఎకార్యక్రమం చేపట్టాకే అనుకొన్నా విదేశీ బ్యాంకులనుంచి రుణాలు తెస్తున్నాము అంటున్నారు. నాకు అర్థం కావడంలేదు. ఈ వేళ కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆర్థికవిధానాన్ని కానీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆర్థిక విధానంకానీ మనం చూసినప్పుడు ఐ.ఎమ్.ఎ.ఎఫ్, వరల్డు బ్యాంకు వాళ్లు యిస్తే మేము చేస్తున్నాము, వాళ్లు యివ్వకపోతే మే వేరేకి చిప్పయిస్తాము అని స్పష్టంగా చెబుతున్నారు ఈ భారతదేశపు ఆర్థిక విధానానికి ఫారెన్ ఎయిడ్స్ జబ్బు ఎప్పుడు సోకింది. శ్రీ రాజ్ గంగాధిత్ ఆరంభమై శ్రీ మనమోషన్ సింగ్ తో మరింత విజృంభించి మన ఉనికిని ఆర్థిక సార్వభౌమత్వాన్ని ఆర్థిక స్వాల్పభావానికి కేంద్ర బిందువు ఈవేళ విదేశీ గుత్తపెట్టుబడి దారుల చేతుల్లో మీరు యివ్వడానికి మొత్తం సిద్ధపడుతున్నారు. ఈ భారతదేశ సార్వభౌమత్వానికి మీరు ఈవేళ విదేశీ వాళ్లకి తాకట్టు పెట్టడానికి సిద్ధపడుతున్నారు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన 47 సంవత్సరముల తరువాత కేవలం 4, 5 సంవత్సరములు తప్పితే మిగిలినటువంటి సంవత్సరాలు అన్ని కాంగ్రెసు పార్టీయే నిరాఘటంగా ఈ దేశాన్ని పరిపాలించింది. వీలు అయినటువంటి ఆర్థిక సార్వభౌమాధికారము కలిగినటువంటి విత్త విధానాన్ని ఏర్పరచుకోలేని *** అయినటువంటి ఈ కాంగ్రెసు పార్టీ ఆర్థిక విధానాన్ని గురించి ఈ సర్వతోముఖాభివృద్ధి కోసం మనం వెతుకారని అనుకొంటూ ఉంటే ఎవరు నమ్మరని ఈ సందర్భంగా నేను మనవిచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- *** అనే మాటలను రికార్డు నుంచి తీసివేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సుభాష్ చంద్రబోసు:- చనిపోయినటువంటి రాజ్ గంగాధి పేరు ఎక్కి అప్పుడు ప్రారంభమై అటువంటిది యిప్పుడు నాశనం అయిపోయింది అని ఆయన మెన్షన్ చేయడం ఒకటి తప్పు. You said it. "It started with Rajeev Gandhi and ended with it." మీరు చక్కగా మాట్లాడుతున్నారని విని యిక్కడ కూర్చోని ఉన్నాను. You cannot mention it. మాట ఉండడానికి కూడా వీలులేదు. I take objection for that.

శ్రీ బి. నీతారా:- మాకు బోసుగారిమేద చాల గౌరవం ఉంది మాజీ ప్రధాని రాజ్ గంగాధిగారి మేద మాకు అపారమైన గౌరవ ప్రతిష్ఠలు ఉన్నాయి. ఒకవేళ తొందరలో ఏదైనా అటువంటి ఫేరింగ్స్ కు హార్డు అయితే నాకు అపారజ్ చెప్పడానికి ఎటువంటి అభ్యంతరము లేదు. నేను ఒకటి చెబుతున్నాను అధ్యక్షా. కానీ ఉద్దేశ్యము అది కాదు. It is not my intention. దానిని బోసుగారు స్పొర్టివ్ గా తీసుకొంటారనే. ఈ రాష్ట్రంలో శాంతి భద్రతల గురించి వచ్చినప్పుడు శాంతిభద్రతలు ఉన్నాయి అని మీరు చెబుతున్నారు. దానికి చిన్న సవరణ అశాంతి అభద్రత అని చెప్పి మీరు పెడితే చాలా బాగుంటుంది. నేను ముఖ్యమంత్రిగారి యింటివైపు కారులో వెళుతూవుంటే కంబోస్ మెంట్

పేరెడ్డు జరుగుతున్నాయని నేను అనుకొన్నాను. ఏమిటి యిక్కడ ఉందని అంటే అయ్యా సి.ఎమ్.గారి యింటికి బందోబస్తు అన్నారు. బి.ఎస్.ఎఫ్ సి.ఎమ్.గారి రెసిడెన్స్ కి రక్షణ యివ్వడానికి వచ్చారు. అయితే ఈ రాష్ట్రంలో సామాన్య ప్రజానీకానికి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎంతటి శాంతి భద్రతలు లా అండే అర్డర్ అందించే పరిస్థితిలో ఉందో మేము అర్థం చేసుకొన్నాము. రెండోది అధ్యక్షా, ఈవేళ ఆంధ్రలో శాంతి భద్రతల పరిస్థితి ఎలా ఉంది అంటే యిద్దరు భార్య భర్తలు సినిమాకు వెళితే తిరిగి వచ్చేది ఒక్కరే. అయ్యా, నాభర్తన్న క్రిడ్లాప్ చేశారు అని భార్య పోలీసు స్టేషన్ కు వెళితే అక్కడ పోలీసులే పోలీసు స్టేషన్ లో ఆమెను మానభంగం చేస్తున్నారు. ఇది నిత్యక్షుత్వంలో ఒకటి. నిన్నగాక మొన్న మెడకీ జిల్లాలో లాకప్ డెత్ ఒకటి జరిగింది. దానిని గురించి ఈవేళ శాంతిభద్రతలు ఎలా ఉన్నాయో మనకు స్పష్టంగా అర్థం అవుతుంది. భాగ్యనగరం నడిబొడ్డులోనే ఒక శాసన సభ్యుని పట్టుపగలు ఈవేళ మన నోదరులు ఎత్తుకు వెళ్ళిపోతే ఈ రాష్ట్రంలో శాంతి భద్రతలు ఎలా ఉన్నాయో తెలువారితే పేవర్లు తిరగేస్తే మండుపాళ్ళు పేర్చేసినట్లు....

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, యిప్పుడు గౌరవ సభ్యుడు మాట్లాడు తున్నాడు ఉపన్యాసంలో మయసభని మరిపించేటట్లు నిజంచెబితే ఫర్వాలేదు కానీ కాస్త వాస్తవాలను కూడా మరచిపోకుండా చెబితే మంచిది. ఆయన ఏదో పోలీసు స్టేషన్ గురించి చెప్పాడే అది వాళ్ళ ప్రభుత్వం నడుస్తున్నప్పుడు సంబంధితులగరి పోలీసు స్టేషన్ లో జరిగి నటువంటి ఎ.వి.డి. రెడ్డి కమీషన్ వాళ్ళ ప్రభుత్వం మీద ఏమీ చెప్పారో ఒకసారి పుస్తకాలు తీస్తే మంచిది. దానిని మరచిపోయినట్లు వుంది. ఆలోచించి మాట్లాడితే మంచిది.

శ్రీ బి. నేతారాం:- సమరసింహారెడ్డిగారూ సందర్భము వచ్చినప్పుడు స్వయంగా మీకు మనవిచేస్తాను. నగరంలో ఎన్కౌంటర్ పేర్చివేతలు మండల అధ్యక్షుల కాల్చివేత శాసన సభ్యుల కాల్చివేతలు యిలాంటివి ఎన్నో జరుగుతున్నాయి. రాజకీయపార్టీ కార్యకర్తల మీద స్వయంగా రాడికల్స్ అని చెప్పి ఈ వేళ శ్రీకాకుళం జిల్లాలో కాన్యండి. అక్కడ సమాచారం ఎవరు అయితే జిల్లాలో తెలుగుదేశం పార్టీ కార్యకర్తలు ప్రధానమైనటువంటి ప్రతిపక్ష కార్యకర్తలు ఎవరు అయితే ఖచ్చితంగా వారి పార్టీలకొసం పనిచేసుకుంటున్నారో వెళ్ళి పార్టీలలో రాడికల్స్ అని చెప్పి రిపోర్టులలో పోలీసులే తెరిగివెళ్ళి పాంసలు పెడుతున్నటువంటి సంఘటనలు రాష్ట్రంలో కోకొల్లలుగా ఉన్నాయి. ఎక్కడ వున్నాడు ఆ 5.30 వికాస్ అని అడుగుతున్నాను. ఎందుకు అచూకీ తెలియనటువంటి ధ్వజమైన పరిస్థితి సా? వుంది? ఒకసారి మీ ప్రభుత్వం ఆత్మపరిశోధన చేసుకొని పోలీసు యంత్రాంగాన్ని పటిష్ట పంతం చేయడానికి ప్రక్కాళన చేయడానికి అన్ని చర్యలు తీసుకోండి అని మనవిచేస్తున్నాను. పోతే మండలాల గురించి ప్రజలలో అనేక అపోహలు వున్నవి. మీరు మండలాలను ఉంచుతారా తీసివేస్తారా? దీని గురించి రాష్ట్ర గవర్నరు అధ్యక్షుల స్పష్టమైనటువంటి ప్రస్థావనను పొందుపరచలేదు. పాపం ఆయన ఏమీ చేస్తారు? వచ్చారు, యిచ్చినటువంటి రిపోర్టు వదిలి వెళ్ళారు. వారిని గౌరవించక తప్పదు. గౌరవించాలి. ఇక మీ వద్దకు వస్తున్నాను. ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో అయినా పవర్ లో షేర్ కల్పించాలనుకున్నప్పుడు, అడ్మినిస్ట్రేషన్ లో షేర్ యివ్వాలనుకున్నప్పుడు ఆ రాష్ట్రములో వున్నటువంటి అన్ని కులాలు, అన్ని మతాలు, అన్ని జాతులకు కేబినెట్ లో గానీ శాసనసభలో గానీ బయట వున్న కార్పొరేషన్ లో గానీ ప్రాధాన్యత ఇచ్చి పవర్ లో షేర్ యివ్వవలసిన అవసరం ఉంది. కానీ యీ రాష్ట్రములో మీరు ఏమీ చేశారని అడుగుతున్నాను. ఈ రాష్ట్రములో బి.సి.లు 40

నుండి 50 పర్సంటు వరకు వున్నారు. మే మంత్రీవర్గములో ఎంత మంది బి.సి.లకు స్థానం కల్పించారని అడుగుతున్నాను. ఎన్ని కార్పొరేషన్లు వారికి కట్టపెట్టారని అడుగుతున్నాను. ఎన్ని యింపార్మెంటు పోస్టులలో నియామకాలు చేశారని అడుగుతున్నాను. అలాగే రాష్ట్రంలో 15 నుండి 16 పర్సంటు వరకు ఎస్.సి.లు వున్నారు. మే మంత్రీవర్గంలో ఎంత మంది హరిజన నోదరులను తీసుకున్నారు? వారికున్న పర్సంటేజీ ప్రకారం మీరు యిచ్చారా అని అడుగుతున్నాను. అలాగే రాష్ట్రంలో 6 నుండి 7 పర్సంటు వరకు ఎస్.టి.లు వున్నారు. అలాగే ముస్లిం మైనార్టీస్, క్రిస్టియన్ మైనార్టీస్, లింగ్విస్టిక్ మైనార్టీస్ వున్నారు. వేరందరికి ఎంత వరకు స్థానం కల్పించారు? పర్సంటేజీ ప్రకారం యిచ్చారా? దాని గురించి ఒక శ్వేతపత్రాన్ని యీ సభకు ఇవ్వవలసిన అవసరం వుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుకు ఇవాళ యీ సమస్యను లేవనెత్తుతున్నాంటే మనం ప్రజాస్వామ్యంలో జిగురుకుతున్నాము. ఈ రాష్ట్రాన్ని మీరు ఎక్కడికి తీసుకుపోతున్నారు? ఇవాళ ప్రజల హృదయాలలో ఒక అభిప్రాయం వుంది అది ఏమంటే - స్పష్టంగా చెబుతున్నాను - ఇవాళ ఏ నియామకం జరిగినా - అంటే మాకు పర్మిక్యులరీ కాన్స్టిట్యూట్ చేసిన రేకత వుందని గానీ యింకొకటి అనే గాదు - ప్రజలలో వున్నటువంటిది గానీ ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ అయినటువంటిది గానీ మీకు చెబుతున్నాను - అటెండరు దగ్గర నుండి ఐ.ఎ.ఎస్. అఫీసరు దాకా, సుప్రీంకోర్టు జడ్జి దాకా, యివాళ రెడ్డి వాడు అయితే దొడ్డు వాడు అయి పోతున్నాడు. అర్హత లేకపోయినా అందరినీ ఎక్కిస్తున్నారు.

Mr. Deputy Speaker:- It is not in the dignity of the House.

శ్రీ బి. సీతారాం:- నేను మీకు కేటగిరీకల్గా చెబుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- To take the names of the Judges, it is not good.

శ్రీ బి. సీతారాం:- మీకు మనవిచేస్తున్నాను. ఇదే శాసనసభలో ఈనాడు బాధ్యత కలిగిన మంత్రీగా వున్నటువంటి సమరసింహారెడ్డిగారు రాగం, తాళం, పల్లవి తప్పకుండా యిక్కడ పద్యాలు చదివారు, పాటలు పినిపించారు, ఆనాడు అస్థాన వేదాశక్తుడిగా ఆయన ప్రవర్తించారు. మొట్టమొదట శాసనసభకు కూలాల వేదికగా మార్చిన ఘనత సమరసింహారెడ్డిగారికే దక్కింది. కాబట్టి యీ రోజు చెబుతున్నాను. ఈ రాష్ట్రములో కులాల కుమ్ములాటకు, కులాల కురుక్షేత్రానికి మీరు నాందే ప్రస్తావన పరిశీలన యీ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. మీకు యిక్కడ క్లియర్గా యిస్తున్నాను. జడ్జిలను తీసుకోండి. ***

Mr. Deputy Speaker:- Mr. Sitaram, it is not good. I am not saying it is unparliamentary. It is not at good taste.

***Expunged as ordered by the Chair.

శ్రీ బి. నీతారాం:- దయచేసి వినండి. ఆనాడు అచ్చరిని చదివారు - అవుల సాంబశివ రావు, నాయుడమ్మగార్ల అందరి పేర్లు చదివారు. మీరు రికార్డు తీయించండి, నేను ఛాలెంజి చేస్తున్నాను రికార్డులో లేకపోతే నేను దేనికైనా సిద్ధమే.

Mr. Deputy Speaker:- I am not saying it is unparliamentary.

శ్రీ బి. నీతారాం:- ఇవాళ కేబినెట్ వుంది, యీ సభకు, యీ రాష్ట్రానికి సంబంధించి నటువంటిది. ఈ కేబినెట్ లో కూడ సుమారు 14 మందిని పెట్టారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- విత్ యువర్ పర్మిషన్ సర్..... మీ అనుమతితో నేను మాట్లాడుతున్నాను నా పేరు ప్రస్తావించినప్పుడు చెప్పడానికి నాకు ఖచ్చితంగా హక్కు వుంది. ఈ రోజు గౌరవ సభ్యులు సభలో ఏదో ఒక రూపములో ప్రస్తావన తెచ్చి నా పేరు తెచ్చి గడవిన శాసనసభలో నా ఉపన్యాసం గురించి మాట్లాడుతూ - వక్రంగా చిత్రీకరించి మాట్లాడుతున్నప్పుడు...

(ఇంటరప్షన్స్)

Let him once again take my speech and read it or go for some refresher course. Then you understand it.

శ్రీ బి. నీతారాం:- ఏ ఒక్కటి యిందులో నీజం కాకపోయినా, నేను దేనికైనా సిద్ధమే

Sri D.K. Samarasimha Reddy:- Let me complete Sir. Let him once again take my speech and read it or let him go for some refresh curse. Then, he understands what it is. మీ రోజు ప్రెసిడెంటు ఆఫ్ యిండియా చేసిన ఎప్పాయింటుమెంట్సు గురించి వారు క్వశ్చన్ చేయడం ఈ సభలో, అది గౌరవప్రదంకాదు, మంచి పద్ధతి కాదు. వాస్తవం చెప్పాలంటే యీనాడు యీ ప్రభుత్వం ఎస్.టి లకు సంబంధించిన వారినీ for the first time in the history, we have appointed. ఎన్నడు చేయలేదు మీరు, ఇంకొక విషయం నేను మనవిచేస్తున్నాను. ప్రెసిడెంట్ ఆఫ్ యిండియా చేసిన ఎప్పాయింటుమెంట్సును కించపరచే ధోరణిలో మాట్లాడడం మన రూల్సుకు విరుద్ధం. అది రారాదు. మేము ఏమీ మెన్షన్ చేసినా వొలిటికల్ ఎప్పాయింటుమెంట్సు గురించి చెప్పాము - శాము కూడ వున్నారు అప్పుడు - వాటి గురించి చెప్పాను తప్ప కులాల వేదిక చేయాలనే పద్ధతి, అటువంటి ఆలోచన ఎప్పుడూ లేదు. అటువంటి సంస్కృతి మాకు లేదు. ఆ సంస్కృతి నుండి వారు వచ్చి వుండవచ్చు తప్ప మాకు లేదు.

శ్రీ బి. నీతారాం:- అధ్యక్షా, సంస్కృతి లేదనవచ్చు .....

Mr. Deputy Speaker:- Let us not create a bad precedent. Let us not caste asperstions on the high dignitories.

Sri T. Seetharam:- Let me say, Sir. I am having every freedom for my submission. ఇదే సభలో తమరు కూడ వున్నారు, యిది మీకు న్యాయం కాదు. అనాడు మీరు కూడ అసహ్యించుకున్నారు ఆ స్పీచ్ ను - దానికి మీరే విత్నిస్...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ప్రజలు అసహ్యించుకుంటారు.....

శ్రీ టి. సీతారాం:- దయచేసి వినాలి. ఇవాళ కేబినెట్ అంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి, పరిపాలనకు సంబంధించినటువంటి వ్యవస్థ. ఈ వ్యవస్థలో మీరు ఎంత మందికి స్థానం కల్పించారు? 14 మంది రెడ్లకు యిచ్చుకున్నారు - అంటే మాకు వ్యతిరేకం ఏమీ కాదు - అందరు కూడ కేబినెట్ మినిస్టర్లు - చూడండి - రాష్ట్రాన్ని నడిపించడానికి అవసరమైన యింపార్టెంటు పోర్ట్ ఫోలియోస్ అన్ని వారితే యిచ్చారు - ఆ 14 మందికి - సోషల్ వెల్ఫేరును నాలుగు చేసారు. ఒకటి బి.సి. వెల్ఫేర్, ఒకటి ఎస్.సి. వెల్ఫేర్, ఒకటి వుమెన్ వెల్ఫేర్, మరొకటి సోషల్ వెల్ఫేర్ - ఇవాళ మీరు మినిస్టరు ఫర్ గార్మెంట్స్ అని కూడ ఒక మినిస్టరును పెట్టి బాల్ రాజుగారికి యిచ్చారు. పాపం ఆయనకు కేటాయించిన బడ్జెటు ఆయన మేంబెనెన్స్ కే సరిపోదు. యిక అభివృద్ధి ఏమీ చేస్తారు? పోర్ట్ ఫోలియోస్ కు రూపం లేని పరిస్థితులలో కూడ మంత్రి పదవులను కేటాయించారు. కానీ యిప్పటికీ ముఖ్య మంత్రిగారు, పాపం, నిండు గర్భిణీ స్త్రీ మోయలేనంత పోర్ట్ ఫోలియోస్ ను పెట్టుకొని వున్నారు. కేబినెట్ గురించి స్పష్టంగా చెప్పేది - మీరు ఒకసారి చూడండి. ఎన్. జనార్థన్ రెడ్డి, భీష్మ మినిష్టరు, ఆర్. వెంగారెడ్డి మినిష్టరు ఫర్ స్కూల్ స్టేట్ యిండస్ట్రీస్, ఆర్. దామోదర్ రెడ్డి, యిటా మొత్తం 14 మంది వున్నారు ...

Mr. Deputy Speaker:- What is this ?

Sri T. Seetharam:- With regard to Public Prosecutors & Pleaders, M.N. Narasimha Reddy, Addl. Public Prosecutor, K. Rajareddy, Addl. Public Prosecutor, D. Sudharsan Reddy, Govt. Pleader, A. Anand Reddy, Govt. Pleader, T.R. Narasimha Reddy, Govt. Pleader and M. Chandra Sekhar Reddy, Govt. Pleader (Excise).

Mr. Deputy Speaker:- Mr. Seetharam, you have already taken 45 minutes. You are going into unnecessary details.

(Interruptions)

శ్రీ టి. సీతారాం:- అయిపోయింది. అలాగే డైరెక్టర్స్ - ఐ జీస్. ప్లా ఆఫిషియల్స్ ఎక్కడ చూసినా వారే. కొండారెడ్డి అనే అతను He is the Secretary, Intermediate Board, Director for College Education and Director of Intermediate Education. ఇటా ఒకే వ్యక్తికి మూడు ప్రధానమైనటువంటివి యిచ్చారు, రెడ్డి అనే గదా. అంతకు మించి అర్హత కలిగినటువంటి వారు బి.సి., ఎస్.సి., ఎస్.బి.లలో వేరా అని అడుగుతున్నాను. కేవలం రెడ్డి అనే గదా మీరు

యిద్వారు. కేవలరెడ్డి అనే అతనిని పిన్నిపాల్ ఛేఫ్ కంజర్యేటర్ ఆఫ్ ఫారెస్ట్స్ అని తెచ్చారు. ఎ.వి.జి. కృష్ణమూర్తి మరియు హెచ్.వి. దేశాయ్ అనే వారిద్దరినీ డైరెక్టర్స్ అనే కేవలరెడ్డి అనే అతనికి మీరు ఆ పదవి యిచ్చారు, రెడ్డి అనే గదా మీరు ఇచ్చారు. రెడ్డు అంటే మారు ఏదో యిది కాదు. కానీ యీ రాష్ట్రాన్ని నడిపించే పద్ధతి యిదేనా అని అడుగుతున్నాను. మొత్తం యివాళ యిట్లా మామకుంటూపోతే 40, 50 మంది సెక్యూరిటీను, డైరెక్టర్లను వైట్ ఫోస్టల్ లో వేసుకొని వేస్తున్నారు. ఒక శాసనసభకు వస్తే 69 మంది రెడ్డు యం.ఎల్.ఎ.లుగా వున్నారు. మిగిలిన వారు ఎవరూ రాకపోయినా రెడ్లతోనే కోరం వేసుకొని సభను నడిపించుకోవచ్చు మీరు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఏమీ చేస్తాం? ప్రజలు ఎన్నుకున్నారు. వారు ఎన్నిక అయి వచ్చారా, ఎన్నిక గాకుండా వచ్చారా?

Sri T. Seetharam:- Sir, it is very clear and I am very clear, Sir. నేను అడుగుతున్నాను, యీ రాష్ట్రములో వున్నటువంటి రెడ్ల వర్సెస్ 5.10 ఎంత? 9, 10 వర్సెస్ కంటే యివాళ ఎక్కువ లేదే, మరి మీరు ఎంత మందికి యిచ్చారు? ఈవేళ మీరు ఈ రాష్ట్ర శాసనసభకు ఇంతమందినీ ఇచ్చారే, 45%, 50% మంది టి.సి.లు వున్నారే, 16%, 17% ఎస్.సి.లు వున్నారే, 7% ఎస్.టి.లు వున్నారే, 10% మైనారిటీస్ ఉన్నారు. ఈవేళ ఓట్లు మాఫి, అధికారం మేదా? అది ఎక్కడి కాన్సెప్ట్ నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఈవేళ ఈ దొర్నాగ్గం ఉంది. మనం దీనిని ఒకసారి గమనించవలసిని అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎమ్.పి.లు మాస్టే 8 మంది రెడ్లకు ఇచ్చారు, ఇద్దరు రెడ్లను మీరు రాజ్యసభకు నామినేట్ చేసారు. ఇందులో కాంగ్రెస్ పార్టీ సెక్యూరీ ఒకరు. ఆయన ఒక ప్రముఖ దినపత్రిక తాలూకు అధిపతి. ఆయన ఈవేళ మాకు తెలుగుదేశం పార్టీ కమ్మ పార్టీ అని అన్నారు. గురువేంద్ గింజలా తన క్రింద ఉన్నటువంటి మచ్చను తాను మాసుకోలేకపోయారు. ఎంత దురదృష్టకరమైనటువంటి పరిణామం ఇది. కనుక మేము ఈవేళ అడుగుతున్నాము. ఈదేశ రాజకీయ భవిష్యత్తును, ప్రజల తాలూకు సంక్షేమాన్ని తేల్చవలసిన ఈ క్యాబినెట్ కూడా, ప్రభుత్వం ఫార్మేషన్ కూడా మతాలనే మీరు ఎంచుకొని వాటి ప్రాతిపదికల మీద ఈవేళ పునాదులు తేయడానికి, పునాదులు కట్టడానికి మాన్యున్నారే, ఇది ప్రజాస్వామ్యానికి పునాదులా? కాదు. నిబ్బనలువున్నా మీరు సమాధులు వేస్తున్నారని ఈ సందర్భంగా నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈవేళ గవర్నర్లను తీసుకోండి. *** ఈవేళ 13 మంది రెడ్లను కార్పొరేషనులకు ఛైర్మన్లుగా వేసారు. శ్రీ వి.వి. రెడ్డి, ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి., శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి, నిజాం ఘగర్, శ్రీ బి. సుందరరామిరెడ్డి, ఎస్.ఎఫ్.సి., శ్రీ బి. మల్లికారామిరెడ్డి, బి.బి.డి. రెడ్డి వేసుకొనడానికి చిత్తూరులో లేదా వైజాగ్ నుంచి తెచ్చుకొని వేసుకోవాలా బి.బి.డి.కి. శ్రీ ఎ. మోహన్ రెడ్డి, ఎమ్.ఎల్.పి., హౌసింగు బోర్డు, శ్రీ బి. సుధాకర్ రెడ్డి, ఎ.పి. టారిజం కార్పొరేషను, శ్రీ ఎమ్.ఎస్. రెడ్డి, ఫిలిం డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషను, శ్రీ విశ్వరెడ్డి, ఎమ్.ఎల్.పి., మేజ్ అండ్ పౌల్ట్రీ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషను, శ్రీ రామి రెడ్డి, ఇరిగేషన్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషను, శ్రీ గోవర్ధన్ రెడ్డి, ఎ.పి. టెక్నోలజీ కార్పొరేషను, శ్రీ మదన్ మోహన్ రెడ్డి, ఎ.పి.ఎస్.ఎస్.ఐ.డి.సి., శ్రీ ఆర్. రాజశేఖర్ రెడ్డి,

తిరుపతి అర్బన్ డెవలప్మెంటు అథారిటీ, శ్రీ బి. సూర్యనారాయణరెడ్డి, వేశాఖపట్టణం అర్బన్ డెవలప్మెంటు అథారిటీ. ఈవేళ డిస్ట్రిక్టు సెంట్రల్ కోఆపరేటివ్ బ్యాంకులు ఉన్నాయి. 23 జిల్లాలు ఉంటే 12 సెంట్రల్ బ్యాంకులలో రెడ్లను వేసుకున్నారు. చిత్తూరు జిల్లాలో డైరెక్టర్లుతో సహితం ఎస్ సి.లు, బి సి.లు తప్ప మొత్తం అందరూ రెడ్లు. అక్కడ డి.సి.ఎమ్.ఎస్ అధ్యక్షులు శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారి సోదరుడు. అక్కడ గౌరవ నేయులైన మంత్రి సోదరులు శ్రీ రాజమన్నారెడ్డిగారు సెంట్రల్ బ్యాంకు అధ్యక్షులు. ఆ జిల్లాకు చెందిన మంత్రిగారు వచ్చి ఏమని ఎడగ్స్ చేయాలో అర్థం కాక డి.సి.సి.బి., డి.సి.ఎమ్.ఎస్. రెడ్డిలందరికీ నా నమస్కారం అన్నారు అక్కడ అందరూ రెడ్లు. అక్కడ ఆ పరిస్థితి ఉందే.

Mr. Deputy Speaker:- You are making the speech beyond the time allotted to you.

శ్రీ బి. నీతారా:- అధ్యక్షా, అయిపోయింది. డి.సి.ఎమ్.ఎస్. పెనిడెంటుగా 8 మంది రెడ్లు ఉన్నారు. ఎ.పి. లోకాయుక్త ఉంది. జిస్టిస్ నీతారామిరెడ్డి, లోకాయుక్త, మోహన్ రామిరెడ్డి, ఉపలోకాయుక్త, రామనారాయణరెడ్డి, డైరెక్టరు, సి. రామిరెడ్డి; జాయింటు రిజిస్ట్రార్, బి. యాదగిరిరెడ్డి, జాయింటు డైరెక్టరు ఇన్వెస్టిగేషను ఉన్నారు.

Mr. Deputy Speaker:- I withdraw mike to Mr. T. Seetharam. I request Mr. Nageswara Rao to speak.

(ఇంటరప్షన్స్)

గవర్నరు స్పీచ్ మేద రిప్లయి కావాలి, ఇంకా అన్ని పార్టీలు ఉన్నాయి కదా. అది ఎట్లాగ సాధ్యం అవుతుంది.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- రెండు నిమిషములు ఇవ్వండి. ముగిస్తారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇప్పటికి 6 సార్లు ఎక్స్టెండు చేసాను మళ్ళీ టైం ఇన్నే ఒక నిమిషముతో కాంట్రవర్సీ చేస్తారు మళ్ళీ కొంచెము టైం వేస్తూ అవుతుంది.

శ్రీ బి. నీతారా:- లోకాయుక్తగా ఉన్న జిస్టిస్ నీతారామిరెడ్డి మరీ చెన్నారెడ్డిగారికి బంధువు. ఉపలోకాయుక్తగా ఉన్న మోహన్ రామిరెడ్డి రేపు రిటైర్ అయిపోతారు అనగా ఆయనను తీసుకొని వచ్చి ఉపలోకాయుక్తగా ముఖ్యమంత్రిగారు వేసారు. వేరికి బంధువు కనుక అంతకన్నా ఏమే లేదు. లోకాయుక్తలో వేరందరినీ ఎందుకు వేసుకున్నారంటే వేరు చేస్తున్నటువంటి తప్పులకు రేపు తందాన తాన పాట పాడడానికి. ఈవేళ 12 మంది వైస్-ఛాన్సలర్లు ఉంటే వారిలో 8 మంది రెడ్లను వేసుకున్నారు. ఈవేళ అంధ్రా యూనివర్సిటీలో ఒక బి.సి.ని వైస్-ఛాన్సలర్ గా వేయాలి. కానీ మేరు రెడ్డిని వేసారు. ఈవేళ జె.ఎన్.టి. యుకి వాకాడు ఇన్స్టిట్యూషనులో హెడీమాన్ గా ఉన్నటువంటి గోపాలరెడ్డిని తీసుకొని వచ్చి వైస్-ఛాన్సలర్ గా వేసారు. అంతకన్నా ప్రతిభగలిగినటువంటి వారు లేరా? అఫ్టర్ వాకాడు ఇన్స్టిట్యూషను, ఒక డిగ్రీ కళాశాల స్థాయికి చెందినటువంటి వారిని తీసుకొని వెళ్లి వైస్-ఛాన్సలర్ ను వేసారే. రేపోమాపో మల్లా రెడ్డిగారిని ఉస్మానియా

యునివర్సిటీకి వెస్-భాన్సులర్‌ను చేయబోతున్నారు. కానీ అక్కడ విద్యార్థులు యాజ్ఞిభాషను ఉంది. ఎవరైతే కోఆపరేటివ్ ఎన్నికలలో మీకు డైరెక్షను ఇచ్చారో ఆయనను తేసుకొని వెళ్ళి మీరు చేయబోతున్నారు.

అలాగే ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషనులో ఎమ్.ఎల్.ఎన్. రెడ్డి, ఛైర్మన్, జి. భారత్‌రెడ్డి, మొదలుగా ఉన్నారు. కాలేజీ సర్వీసు కమిషనులో ఇ.ఎస్. రెడ్డి, డాక్టరు బి. మాధవరెడ్డి, ఎమ్.వి. వెంకటరెడ్డి, సి. నర్సిరెడ్డిలను వేసారు.

Mr. Deputy Speaker:- I am withdrawing mike to Mr. T. Seetharam.

(Interruptions)

మీకు ఎన్నిసార్లు ఇచ్చేది? ఎన్ని గంటలు ఇచ్చేది?

శ్రీ బి. నీతారాం:- అధ్యక్షా, అయిపోయింది సార్. ఒక్క నిమిషం ఇవ్వండి.

మెన్బర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీకు ఎన్నిసార్లు ఇచ్చేది, ఎన్ని గంటలు ఇచ్చేది. It is not the prerogative of your party alone.

(ఇంటరప్షన్స్)

మీరు జబర్నల్స్ చేస్తే అసలు మీకు ఇచ్చేది లేదు. ఇప్పటికి మీరు చాలా ఎక్స్ట్రా అయ్యారు. 60 సార్లు ఎక్స్ట్రా చేసాను టైం. రఘుమారెడ్డిగారూ - ఆయనకు ఇచ్చిన టైం అరగంట. ఇప్పటికి ఎంత టైం అయింది. ఆ అరగంట దాటి ఇంకొక అరగంట అవుతున్నది. అది కూడా దాటినా ఇంకా ఎక్స్ట్రా చేయమనడం న్యాయమా? హౌస్‌ను మోనీటర్ చేసి మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు చేస్తారా? ముఖ్యమైన బిజినెస్ కాలని ఉంది. ఇంకా అన్ని పార్టీలు మాట్లాడాలి. ఇంకా ఎన్నిసార్లు ఎక్స్ట్రా. ఆయన వ్యాసుకొని వచ్చిన హరికథ అంతా ఆయనవరకు ఎక్స్ట్రా చేస్తూ ఉండాలా? ఒక్క నిమిషం ఇస్తున్నాను. ఇది లాస్ట్ ఎక్స్ట్రా.

శ్రీ బి. నీతారాం:- అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం ఒక విషయం గుర్తుంచుకోవాలి. మీ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రావడానికి అనేక ప్రధానమైన కారణాలలో కాపులు ఉద్యమించడం ఒక కారణం. కాపులు ఉద్యమించినట్లుంటే పోరాటం మీ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రావడానికి ఒక కారణం అయింది. మీరు వారికి ఏమి సముచిత స్థానం ఇచ్చారు. వారికి ఎన్ని కార్పొరేషను ఛైర్మన్లు ఇచ్చారు, ఎన్ని ముఖ్యమైన పోస్టులు ఇచ్చారని నేను అడుగుతున్నాను. నేను నాయకులందరినీ ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఈ విధంగా మొత్తం అన్నీ శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు ప్రవేశపెట్టినట్లుంటే సంక్షేమ కార్యక్రమాలను రద్దు చేసు కొంటూ రెడ్యు ప్రభుత్వంగాను, రద్దుల ప్రభుత్వంగాను తయారైందని ప్రజలు చెప్పు కొంటున్నారు. ప్రజాస్వామ్యం వివిధంగా భూస్వామితం అయిందంటే - పూర్తిగా, నున్నగా శ్రీ రోశయ్యగారి బట్టతలకాయలాగ ప్రజాస్వామ్య విలువలే లేకుండా పోయాయని మనవి చేస్తున్నాను. ఈవేళ మీరు ఈ దేశంలో, ఈ రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వాన్ని నడపాలని

అనుకున్నప్పుడు - మేము స్పష్టంగా చెబుతున్నాము. మీరు అన్ని కులాలకు, అన్ని జాతులకు, అన్ని మతాలకు ఒక రేషియోను ప్రాతిపదికగా చేసుకొని, ఆ రేషియో ప్రకారం మీరు ఇవ్వవలసిన న్యాయసమ్మతమైన వాటాను ఇచ్చి నడిపించండి ఈ రాష్ట్రాన్ని అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. అంతేగాని అప్రజాస్వామికమైనటువంటి పరిపాలన ఈ రాష్ట్రంలో కొనసాగనీయకండని నేను ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. మన సోదరులకు ఎవరికైనా నేను ఇందులో ప్రత్యేకంగా రెడ్లు అంటే హర్టు చేయాలని నా ఉద్దేశం కాదు. మీరు ఈ కాన్సెప్టును మానండి. ఇప్పటికైనా సరే మీరు సర్దుకోండి. ఈవేళ మేము ఏమైనా అడిగితే మీరు అంటారు. ఏమండీ - మాది ప్రజాస్వామ్యం అంటారు. నేను ఒకటి క్లియర్ గా చెబుతున్నాను. మీరు వివ్వలవిడి తనాన్ని, కృమశక్తిని తనాన్ని అంతర్గత ప్రజాస్వామ్యం పేరుతో ముసుగుచేసుకొని ఉంటే కాదు, వాస్తవాలను ప్రజలకు చెప్పండి. వాస్తవాలు జనానికి చెప్పండి. శ్వేత పృథము మీరు యిస్తారా? లేకపోతే మేము యిస్తాము, తీసుకుంటారా? దేనికైనా సిద్ధముకండి. కామన్ డెయిస్ మీద మీకుంగు పెట్టడానికి తెలుగుదేశం తయారుగా ఉందని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను

5.50
సా.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- యూనియన్ పెనిడెంట్ చేసిన ఎప్పాయింట్మెంట్స్ గురించి కామెంట్స్ చేశారు. యూనియన్ పెనిడెంట్ చేసిన ఎప్పాయింట్మెంట్స్ మీద కామెంట్ చేయకూడదు. వాటిని రికార్డు నుంచి తొలగిస్తున్నాను. మొత్తం ఆ స్పీచ్ లో 'ఆ ఎస్సెక్ట్ అంతవరకే. యూనియన్ గవర్నమెంటు ఈజ్ డిఫరెంట్ ఫ్రమ్ యూనియన్ పెనిడెంట్

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- సంవత్సరానికి ఒకసారి ఆనవాయితీగా గవర్నరుగారి ప్రసంగము మనం వీంటూ ఉంటాము. ఏ ప్రభుత్వం అయినా సరే గవర్నరుగారి ప్రసంగం ద్వారా తన విధానాన్ని బయటపెట్టడమనేది సర్వసాధారణమైన విషయం. కానీ ఈ గవర్నరుగారి ప్రసంగాన్నియితర ప్రతిపక్షాలతో పాటుగా మా ఫార్మేక్యాడా బహిష్కరించింది. బాధతో బహిష్కరించాము, శాసనసభను అగౌరవించే ఉద్దేశ్యంతో బహిష్కరించలేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. రాంబాబు (రేపల్లె):- రోశయ్యగారి బట్టతల అనే మాటలు కూడా రికార్డు నుంచి తొలగించాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రోశయ్యగారి బట్టతల వారికి ఎంతో అందముగా ఉంది. వ్యూహమేగా తీసుకోవాలి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- కానిస్టేబుల్స్ షనల్ గా సమావేశాలు తప్పకుండా పెట్టవలసిన పరిస్థితి వచ్చింది కానిస్టేబుల్స్ షనల్ గా ఆ పరిస్థితి ఏర్పడి ఉండకపోతే పెట్టి ఉండవారు కాదేమో. సమావేశాలు జరగకపోతే ప్రభుత్వం ఉండదు. క్లెయిన్ ఏర్పడుతాయి. జీతభత్యాలు ఉండవు అందుకని టైములోగా సమావేశాలు ఏర్పాటు చేసారు. ఫలితం బడ్జెటు పెడదాము అన్నారు మొదటి, తరువాత ఓట్ అన్ ఎక్సాంట్ అన్నారు. వారి బాధలు ముఖ్య మంత్రిగారు మాతో చెప్పుకున్నారు. పార్లమెంటులో రోసేలాగ 10 రోజులు ఏర్పాటు చేసుకొని తరువాత కూర్చుందాము, అటువంటి పద్ధతి ఏర్పాటు చేసుకుందాము, 10 రోజులు వాయిదా వేసుకుని ఫలితం బడ్జెట్ పెట్టుకుందాము అని అంటే కాదని అని అన్నారు.

ప్రజాస్వామ్యాన్ని కిందపరుస్తున్న ఈ ప్రభుత్వం గవర్నరుగారి ప్రసంగము ద్వారా ఆ విధంగా చేయడం న్యాయమైనది కాదని అవాళ భావించాము. గవర్నరుగారి ప్రసంగముతో బాలా డెసిషన్లు ఉన్నాయి. అనాడు ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతిపక్షాలు లేవని అన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతిపక్షాలు లేవని అన్నా - సలహాలు రూపేణా, శాసన సభ్యులుగా మేము చేసే ప్రజా ఆందోళన విషయంలో ప్రతిపక్షాలున్నాయి అనే విషయం ప్రజలకు తెలుసు. గవర్నరుగారి ప్రసంగములో 28 పేజీల ప్రసంగములో పెద్ద పెద్ద వాగ్దానాలు చేశారు. గత కాలమునుంచి వీరు చేస్తున్న అమలు తీరు తెన్నులు చూస్తే ముందు ముందు అమలు చేయడానికి ఉన్న పాజిబిలిటీస్ మొత్తం పోయే పరిస్థితులు ఏర్పడినవి. మాటలు కోటలు దాటుతాయి, కాలు గడపదాడదు అనే వ్యవహారాలాగ ఉండి వీరి పరిస్థితి. కామన్ మేన్ కు గామీణ బ్యాంకు, కోఆపరేటివ్ బ్యాంకు, కమర్షియల్ బ్యాంకు, మహా తెలిస్తే రిజర్వు బ్యాంకు తెలుసు. అటువంటిది వరల్డ్ బ్యాంకు అనేది కామన్ థింగ్ అయిపోయింది. వరల్డ్ బ్యాంకు గురించి రేపు బడ్జెట్ ప్రసంగంలో కూడా ఉంటుంది. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో వరల్డ్ బ్యాంకు ఉదహరిస్తే తప్ప పబ్లిం గడుపుకోలేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. రేపు సమర్పించబోయే బడ్జెట్ లో కూడా వరల్డ్ బ్యాంకు నుంచి ఫండ్లు గురించి బడ్జెట్ ప్లాను చేస్తున్నారు. అది కూడా దివాళా తీసే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. ఎగ్జిక్యూరు సెక్టారులో - ఫిష్ పాండ్లు అభివృద్ధి, రొయ్యల పెంపకము, వీటి విషయంలో వరల్డ్ బ్యాంకు ఎసిస్టెన్సు తీసుకుంటామని చెబుతూ ఉన్నారు. వారు చెప్పే మాటలు వింటూ ఉంటే నోటిలోకి రొయ్యలు, చేపలు వస్తాయా అని అనిపిస్తున్నది. అనంతపురం జిల్లా గురించి 1000 కోట్ల రూపాయలు పథకము సుమారుగా పెడుతున్నామన్నారు. I want to congratulate the Chief Minister. యిది ఏకన్నులొకి రావడానికి మీ దగ్గర ఉన్నటువంటి ప్రాతిపదిక ఏమిటి? ఏ ప్రజాళిక నిధుల నుంచి తీసుకుని వస్తారు. గవర్నరుగారి ప్రసంగములో ఏనిమిదవ పంచవర్ష ప్రజాళిక కాలం అయిదు సంవత్సరాలకు 13,186 కోట్ల మొత్తం పెట్టుబడి వ్యయంతో ప్రతిపాదనలు రూపొందించింది అని అన్నారు. ఈ ప్రజాళికా సంవత్సరానికి ముఖ్యమంత్రిగారు ఢిల్లీకి పోయి 1650 కోట్ల రూపాయలు వారి ఇన్ ఫ్లూయన్సు ఉపయోగించి కేటాయించేటట్లు చేశారు. ఏడవ ప్రజాళికా పెట్టుబడి కంటే 3వ ప్రజాళిక పెట్టుబడి ఒకటిన్నర రెట్లు ఎక్కువనే గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో చెప్పారు. వీరు వచ్చి రెండు సంవత్సరాలు అయింది. పెద్ద పెద్ద మాటలు తప్ప ఏమీ ఆచరణలో లేదు. 56 షుగర్ ఫ్యాక్టరీస్ ప్రారంభించబోతున్నట్లుగా గవర్నరుగారి ప్రసంగం ద్వారా తెలియచేశారు. నిన్ననే షుగర్ ఇండస్ట్రీ మీద డిస్ కస్ చేశాము. చెరకు కొనే వాడు లేక, కృషింగ్ లేక పశువులకు మేత క్రింద అమ్ముకుంటున్నారని డిస్ కస్ చేసుకున్నాము ఈ శాసనసభలో. రైతు ఆర్థిక పరిస్థితి గురించి పెద్ద పెద్ద వాగ్దానాలు చేసే పరిస్థితి తప్ప చేసే పరిస్థితి ఏమీ లేదు. విద్యుచ్ఛక్తిరంగము అభివృద్ధి చేస్తున్నామని చెబుతున్నారు. గ్యాస్ బేస్డ్ ఇండస్ట్రీస్ స్థాపన విషయంలో ప్రయివేటు సంస్థలను ఆహ్వానించాలని నిర్ణయము తీసుకున్నామని గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో చెప్పారు. ప్రయివేటురంగం క్రింద కృష్ణపట్నంలోను, విశాఖపట్టణములోను పెడతామని అంటున్నారు. సంతోషమే. టైట్ రెలీఫ్ వాణా వ్యవస్థ 270 కోట్ల రూపాయలతో చేపట్టబడుతుందని ఒక వాగ్దానం చేశారు. ఆచరణలో అమలుపరచడానికిగాను ప్రాతిపదిక ఏమీ లేదు. రోడ్లు లింకింగు గురించి 100 పర్సంటు మా ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నదని చెప్పారు. డ్రైరక్టివ్ ప్రిన్సిపిల్స్ మంచిదే. How you are going to implement it ?

What is the basis? స్పెంటిఫికే అవుట్ లుకి ఏమిటి? ఎక్కడనుంచి ఫండ్లు వస్తాయి. జాతీయ అక్షరాస్యత కార్యక్రమం క్రింద 13 డిల్లాలు తీసుకోవడం జరిగింది. 35 ఏండ్ల లోపు వారిని తీసుకుంటే ఒక కోటి 30 లక్షల మంది వచ్చారు. మా ఖమ్మం డిల్లాలో 7 లక్షల మంది వచ్చారు. కేంద్రం నుంచి యిచ్చేది కాక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యిచ్చినది ఏమిటి? మ్యాచింగ్ గ్రాంటు ఎంత? ఈ పథకం క్రింద డిల్లాలలో బాగుకుబోర్డులు లేవు, లాంతర్లు లేవు, సుద్దుముక్కలు లేవు. యివన్నీ లేని కారణంగా అక్కడ ఏమీ కార్యక్రమాలు జరగక అగిపోయినవి. ఈ వాస్తవాలు అన్నీ పరిశీలన చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. పావర్టీ ఎలివేషన్ విషయంలో ఎస్.టి., ఎస్.సి., టి.సి.ల గురించి 1149 కోట్ల పథకాన్ని మా ప్రభుత్వము అమలుచేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నదని మరొక పెద్ద వాగ్దానము చేశారు. ఇది కూడా ప్రపంచ బ్యాంకు ఎసిస్టెన్స్ తో. నాకు తెలిసినంతవరకు ఇది అమలు కాదని నా అభిప్రాయం. రాజీవ్ గాంధీ పేర రాజీవ్ గామాలు, నియోజక వర్గానికి ఒకటి వోటున 294 గామాలు పెడతామని అన్నారు. ఇదొక పెద్ద వాగ్దానములాగా మేము భావిస్తున్నాము. ఇరవయి పాయింట్ల పోగ్రాములో మాది దేశములో ఫస్టు అని అన్నారు. ఫస్టు అంటే మిగతావి అన్నీ జీరోలయి వుంటాయా? ఏ మేరకు అమలు చేస్తున్నారు, ఏ మేరకు అమలు జరపడం లేదు, ఫగ్గురు ట్వింట్లు ఎస్ఎస్ చేయడం జరుగుచున్నది. ఏ మేరకు పావర్టీ ఎలివేషన్ జరుగుచున్నది? ఎంతమేరకు ఈ సంవత్సరం జరిగింది? ఏ మేరకు ఎబ్ పావర్టీ లైనుకు వచ్చారు? ఇండిరా గాంధీగారు ఎమర్జెన్సీలో పెట్టిన 20 పాయింట్ల పోగ్రాము వుంది. 16 సంవత్సరములు అయిపోయాయి. ఎలా లక్ష మంది పావర్టీ లైను నుండి ఎబ్ పావర్టీ లైనుకు వస్తూ వుంటే, బహుశా, ముఖ్య మంత్రిగారికి తెలిసే వుండాలి. కోటి మంది ఎబ్ పావర్టీ లైనుకు రావాలి. వచ్చారా? ఆవరణలో ఈ పథకాలు ఎక్కడకు పోతున్నాయి? పరిశీలన చేయాలి. దేశంలో ఫస్టు వచ్చామని చెప్పడంలో సమస్య పరిష్కారము కాదు. స్టేట్స్ రీ సర్వే చేయడం కోసం పెద్ద పథకాన్ని పెట్టామని అన్నారు. మంచిదే వారు రెవెన్యూ మంత్రిగా కూడా వున్నారు. ఇది వాస్తవ రూపం ధరిస్తే మేము చాలా సంతోష పడతాము. 120 కోట్ల రూపాయలు దీనికి ఖర్చు చేయడానికి డేస్ లేకుండా ఎట్లా, ఎక్కడనుండి తెచ్చి ఖర్చు చేస్తారు? వివరకు వాగ్దానము వాగ్దానములాగా మిగిలిపోకూడదు అనే అభిప్రాయంతో చెబుతున్నాను.

లక్ష 70 వేల ఇండ్లు కట్టామని 1991 సంవత్సరం చాలాకు చెప్పారు. బ్యాంకిలాగ్ కట్టారు. కొన్ని మీరు కట్టినవే వున్నాయి. లాస్ట్ ట్వింట్ల ఒకటి ఎవ్రాంట్ రేపు 31 తో అయి పోతుంది. 1991-92 సంవత్సరములో ఎన్ని ఇండ్లు కట్టారు? మేము మొన్న డిసెంబరు నెలలో ఇండ్ల లెక్కలు ఇవ్వాము. నవంబరులో మీరు గొడులైన్స్ పంపించారు. ఆరిరెడ్ ఓవర్. మంత్రిగారి కోట వుంది. మేము కూడా అడుగుతున్నాము. 50 శాతం ఇండ్లు ఇంతవరకు క్రిందికి పోలేదు. తక్కి 50 శాతం ఇండ్లను మమ్ములను పేర్లు అడిగారు వట్టిగా. ఇండ్లను బడింటిఫయి చేశారు కానీ కట్టలేదు. 1991-92 సంవత్సరానికి సంబంధించినంతవరకు నాకు తెలిసినంతవరకు ఒక ఇల్లుకూడా నా నియోజక వర్గములో కట్టలేదు. (నవ్వుకుంటూ వేరెఫిరేషన్). వెరిఫికేషన్ కు అన్నిటికీ నేను సిద్ధముగా వున్నాను. మార్చి ఆఖరిలో వున్నాము. ఇంకా పేర్లు తీసుకొనే కార్యక్రమంలో వుంటే, ఇంకా 50 శాతం మీ దగ్గర నుండి ఎవ్రాంట్ రిలీజ్ కాకుండా వుంటే - గత సంవత్సరము 1991-92లో ఏమి జరిగింది? ఎవ్రాంట్ రిలీజ్ చేసి, 1992-93 లో మేము ఇది చేస్తున్నామని చెప్పి

వుంటే మేము సంతోషించే వాళ్ళము. పంచాయితీ రాజ్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్‌ను మరింత ఎఫెక్టివ్‌గా నడిపించమని అన్నారు. ఎలెక్షన్స్ పట్టుకుండా ఎట్లా నడుపుతారండీ? ఫండ్లు లేకుండా ఎట్లా నడుపుతారు? ఈవాళ్ రోజుల్లో పంచాయితీ ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్ ఎలా వున్నాయి? మండలాలలో డబ్బు లేదు. మునిసిపాలిటీలలో డబ్బు లేదు. డబ్బులు కేటాయించి, మరింత పగడిబాబ్‌గా నడుపుతామంటే నేను సంతోషించే వాణ్ని. దీనిలో ఏమి చట్టాలు రాలేదు. ఇండ్రెక్ట్ ఎలెక్షన్స్ అని ఏదో అంటున్నారు. మండలాల రద్దు అని అంటున్నారు. మీకు ఢైర్యం వుంటే, ఈ శాసనసభలోనే, ఆయా ఎలెక్షన్స్ అవగానే, మరల ఎలెక్షన్ పెడతాము, ఫండ్లు కేటాయిస్తాము, దీన్ని ఇంకా స్పెర్డింగ్ చేయటానికి ప్రయత్నిస్తామని వుంటే మంచిగా వుండేది. పంచాయితీ రాజ్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్ ఏమో ఒరగపెడుతున్నట్లు, ఒక పెద్ద వాగానము చేయడంవల్ల, ఈ సమస్య పరిష్కారం కాదు.

హైదరాబాదు 400 సంవత్సరాల గురించి చెబుతున్నారు. పి.వి. నరసింహారావుగారు ప్రధాన మంత్రిగారు వచ్చి, ప్రారంభోత్సవం చేస్తారని అన్నారు. మూడు నెలలు గడచి పోయింది. ఆ కమిటీలో నన్ను కూడా వేసారు. నాకు తెలుసు. అయిన, ప్రారంభోత్సవానికి నోచుకోలేదు. హైదరాబాదు నగరాన్ని తేడా పాత నగరాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి 100-200 కోట్ల రూపాయలు 400 సంవత్సరాల కార్యక్రమాల గురించి నేను బడ్జెటులో పెడుతున్నానని గవర్నరుగారి ప్రసంగంతో తెలిపి వుంటే సంతోషించే వాణ్ని.

22 వేజీల గవర్నరుగారి ప్రసంగములో పెండింగు ప్రాజెక్టుల గురించి ఒక్క మాట కూడా అనలేదు. తెలుగుగంగ, శ్రీరాంసాగర్, రైట్ బ్యాంక్ కెనాల్ గురించి చెప్పారు. అనేక ప్రాజెక్టులు ఈ స్టేట్‌లో వున్నాయి. వంతెన, జురాల, శ్రీరాంసాగర్ సెకండ్ స్టేజీ వేజీని గురించి ఒక మాట అనలేదు. రెండు మూడు చెప్పడంవల్లా అసలు వాటికి ఏమీ గతి పట్టిందో ఎక్కడున్నాయో ఎవరికి తెలియవు. 2000 సంవత్సరం వస్తున్నది. గోదావరి ప్రాజెక్టు గురించి మీరు ప్రధానమంత్రితో మాట్లాడామని అన్నారు. మేము సంతోషించాము. పోలవరం ప్రాజెక్టు ఏమైనా ముడిపడిందేమో అనుకొన్నాము. ఇక్కడ నుండి 45 టి.ఎం సి.ల వాటరు అక్కడకు డైవర్ట్ కావలెను. క్రిష్ణా వాటరు డైవర్షన్ కావలెను. రాయలసీమ పరిష్కారానికి ఇది కొంత ఇమిడి వుంది. పోలవరం ప్రాజెక్టుకు పలాని స్వరూపం ఇస్తామని చెప్పాలి. ఒక సెంటెన్స్ కూడా గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో లేదు.

సర్వప్లస్ ల్యాండ్లు గురించి మొన్న కూడా ప్రధానమంత్రిగారు మీటింగు పెట్టారు. గౌరవనీయ రవేంద్రరెడ్డిగారిని పంపించారు. భూములను పంపుతామని అంటున్నారు. మేము అదుగుతున్నాము. సువ్రేం కోర్టు తీర్పు ప్రకారం ఒక చిన్న సవరణ చట్టాన్ని తీసుకొని రమ్మని అంటూ వుంటే, ఎప్పటికప్పుడు మేము భూములను ప్లండుతామని చెప్పడం తప్పు ఆచరణలో సాగడం లేదు. ప్రధానమంత్రిగారు వంగరలో ఇచ్చిన భూములను ఇంత వరకు ఎందుకు పంపలేదు. ఆయన తన భూములను ఎప్పుడో ఇచ్చారు. వారి భూములను పంచకపోవడంవల్ల, వివరకు ఎం.ఎల్. పార్టీల వారు అక్కడ ఉదయించవలసి వచ్చింది. మీరు సర్వప్లస్ ల్యాండ్లు మీద ఒక మాట కూడా గవర్నరుగారి ప్రసంగములో చూపలేదు. ఇందుకు నేను దురదృష్టంగా భావిస్తున్నాను.

పబ్లికేషన్ పాస్ పుస్తకాలను ఇస్తాము, ఇస్తామని గతములో ప్రభుత్వము అన్నది ఇప్పుడు ప్రభుత్వము అంటున్నది. మీరు వచ్చి రెండున్నర సంవత్సరాలయింది. వేటి గురించి ఒక సెంటెన్స్ కూడా వ్రాయలేదు. వేవర్స్ ఆర్కివేజ్ గురించి - అకలి చావుల జరిగాయి. అవి డిస్కంప్లీస్ పెట్టారు. మేము అకలి చావులన్నాము. ఫూల్ చేయడాని! సిద్ధంగా వున్నాము. అకలి చావులంటే ఇంకా అదనంగా ఇవావలో ఏమో నాకు తెలియదు. వేవర్స్ ప్రాబ్లం ఏమీ సాల్వు చేయలేదు. చిత్తు శుద్ధితో ఏమీ ప్రయత్నం చేశారు? 10 కోట్లు అప్ కోకు ఇస్తే సమస్య పరిష్కారం అవుతుందా? మత్స్య కార్మికులున్నారు. ఇతర ఆర్కివేజ్ వున్నారు గేత కార్మికులున్నారు. వారిని గురించి ఒక మాట కూడా గవర్నరుగారి ప్రసంగములో చెప్పలేదు.

సిక్ యూనిట్స్ ను ప్రయివేటు వారి పరంచేసే విషయంలో సూతన పారిశ్రామిక విధానాన్ని తీసుకొనివస్తున్నారు. నెహ్రూగారి విధానాన్ని తుంగలో తొక్కారు. తిరుపతిలో రేపు యింకో విధానాన్ని పెట్టబోతున్నారు. ఏ మేరకు ప్రయివేట్ లైజేషన్ చేయబోతున్నారు? ఏ మేరకు వయబుల్ యూనిట్స్ వాటిని అమ్ముతున్నారా? ఒక మాట కూడా ఇందులో లేదు.

ఏప్రిల్ నెలలో లోకల్ బాడీస్ పదవీకాలము పూర్తి అవుతున్నది. డిసెంబరులో ఎలెక్షన్స్ పెడతామని మంత్రిగారి ప్రకటన ద్వారా అర్థమవుతున్నది. అక్కడ ఎందుకు చెప్పాలి? ఇక్కడ చెప్పవచ్చు కదా? హౌస్ మీట్ కాబోతున్నది కదా? ఇక్కడ ఎందుకు చెప్పకూడదు? వాటిని పునరుద్ధరించేయడం కోసము మీకు చిత్తుశుద్ధి వుండే కొత్త పట్టాన్ని తయారుచేసే దాకా పాత బాడీస్ ను కంటిన్యూ చేయించండి; మీకు వేరే అభిప్రాయం లేకపోతే. నో స్కేట్ల ఎన్నికలకు మీకు బ్రహ్మాండమైన అనుకూలమైన గాలి వుందని అంటున్నారు కదా. నో స్కేట్ ఎన్నికలలో బ్రహ్మాండంగా గెలుస్తామని అంటున్నారు కదా? తిరిగి ఎలెక్షన్స్ పెట్టి గెలవండి. మేము సంతోషిస్తాం. ప్రజాభిప్రాయానికి తల ఒగ్గదానికి మేము సిద్ధంగా వున్నాము. అయితే మీ పరిస్థితి చూస్తూ వుంటే ఈ పద్ధతిలో ఎలెక్షన్స్ పెడితే గెలవలేము. 10 స్పెషల్ అఫీసర్లు పరిపాలన కావాలనే ఆలోచన మీకుందని మా అభిప్రాయంగా వుంది. అందుకని ఈ ఎన్నికలు పెడతాము అని వాగ్దానం చేసి ఒక సెంటెన్సు రాయకపోవడాన్ని నేను విచారిస్తున్నాను. అట్లాగే రైసు స్కీము; పవర్ బారిఫ్ అన్ని పెంచారు. డిస్కంప్లీ చేశారు. నేను వాటి కోరిక వోను. నేను ఒక పెర్సెంటేజు పాయింటు అడిగాను. దీని ద్వారా ఎంత సేవ్ చేశారు. మూడు నెలలు బియ్యము ఇవ్వలేదు. మీరు ఎన్ని కోట్లు సేవ్ చేశారు? రెండు నెలలు మూడున్నర బొప్పిన ఇచ్చారు. లాస్టు బడ్జెట్ రేపు 31 తో ఎందు అయ్యే బడ్జెట్, మనము వోట్ చేసినటువంటి బడ్జెట్, 452 కోట్ల రూపాయలు గత శాసనసభలో మనం అంతా కలిసి వోట్ చేసినటువంటి బడ్జెట్ లో ఎంత డబ్బు మిగిల్చారు, మీరు, మాకు కావాలి. అట్లాగే ఘనముంత్రిగారు ఏదో అంటున్నారు. బయట అంటున్నారు. నీయోజిక వర్గానికి ఇంత ఇస్తాము అని, 150 కోట్లు మిగులుతున్నాయి అని. 850 కోట్ల రూపాయలకు నేను నిన్ను తెక్క అడిగాను, 160 షేసలు పెంచారు కదా ప్రతి 10 షేసలు పన్నెండున్నర కోట్ల రూపాయలు అని ఈ శాసనసభలో గతములో ముఖ్యమంత్రి మాకు చెప్పారు. ఇట్లా 16 రెట్లు అయితే అది 200 కోట్ల రూపాయలు సేవ్ అవుతూ ఉందే అట్లాగే మీరు వన్ థర్డు కోట్లా తగ్గించారే, ఆ తగ్గించడం ద్వారా ఈ ప్రమాణంలో దాదాపు 270 కోట్ల రూపాయలు సేవ్ అవుతూ ఉందని 470 కోట్ల రూపాయలు సేవ్ అవుతూ ఉంటే 150 కోట్లు అని చెప్పడంలో అర్థము ఏమీ ఉందని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. అందుకని ఇది

వాస్తవానికి ప్రతిబింబముగా గవర్నరుగారి ప్రసంగం లేదని నేను ఈ సందర్భంగా మనవి చేయదలచుకున్నాను. అట్లాగే అగ్రికల్చరల్ లేబర్ గురించి చాలా స్కేముస్ పెట్టాము అని గతంలో చెప్పారు. లేకపోతే గర్భిణీ స్త్రీలకు ఏదో పెట్టాము అని చెప్పారు. కొన్ని లక్షోప లక్షాలు మన అగ్రికల్చరల్ లేబరు ఉన్నారు. మినిమమ్ వేజెస్ ఏక్కు గురించి చెబుతూ ఉంటే మొన్న జనార్ధనరెడ్డిగారు ఇంటర్వేన్ అయి మాది ఎంతో బ్రహ్మాండంగా ఉందని చెబు తున్నారు. ఈ అగ్రికల్చరల్ లేబర్ కోసం గాని లక్షోపలక్షాల మంది అన్ని కులాలలో అన్ని మతాలలో ఉన్నారు. వారి కోసము ఒక మాట అయినా వేర్పారా? 22 పేజీలు దాదాపు వంద పేరాలలో ఒక మాట కూడ వేర్పలేదు. అధ్యక్షా, దురదృష్టము అని నేను భావిస్తున్నాను. అట్లాగే రైతులకు ఇవ్వబడుతుంటే రిబేట్. ఆ 5 వర్సెంటు రిబేటు కూడ ఈసారి ఇవ్వమని చెబుతున్నారు. పోనీ ఆ మాట చెప్పారా? నిజం చెప్పండి ఇక్కడ, గవర్నరుగారి ప్రసంగం ద్వారా. అట్లాగే అధ్యక్షా, కాలువలు బీజెస్ అయి ఎస్.ఎల్.బి. రైతు బ్యాంకు, రెప్పు బ్యాంకు కెనాల్సు బీజెస్ అయి కొన్ని లక్షల ఎకరాలలో పంటలు నాశనం అయిపోయి నాయి. మేము ముఖ్యమంత్రిగారిని కూడ అడిగాము. అయ్యా ఇంకో పది రోజులు ఇవ్వమని. ఆయన జనరస్గా ఇస్తాము అన్నారు. సంతోషం. కానీ ఒక మాట అనవద్దండి? ఇన్ని లక్షల ఎకరాల పంటలు నాశనము అవుతూ ఉంటే కాలువలు బీజెస్ అవుతూ ఉంటే ఇటువంటి ప్రకృతి వైపరీత్యాలవల్లనే ఇట్లా నష్టము జరిగింది అనేటటువంటి విషయం రైతాంగం బాధపడుతూ ఉంటే అలమటిస్తూ ఉంటే ఒక మాట చెప్పడానికి ఇష్టపడ్డారా? జరిగినటువంటి వాస్తవాన్ని అంగీకరించడానికి కూడ సిద్ధముగా లేరా? ముఖ్యమంత్రిగారు నవ్వుతూ ఉన్నారు. చాల సంతోషమే.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:- అది కాదండి, కాలువ తెగింది గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో పెట్టమంటున్నారు. మేము ఇది అంతా రిపేర్ చేశాము. నేళ్లు ఇస్తున్నాము. దానిని గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో పెట్టమంటున్నారు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఏమే లేదండి. మా ఆవేదనతో చెబుతూ ఉన్నాము. వారు ట్యుము ఇన్స్ బాల సంతోషం. కానీ ఇన్ని లక్షల ఎకరాలలో పంటలు దెబ్బ తిన్నాయి.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:- ఏమీ పోవు లేండి. అవి పోవు లేండి. మేము చూస్తాము.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మంచిదే, సంతోషం. వేకుడుకు వచ్చినటువంటి తనగకాయ వేకడానికి వీలు లేకుండా తయారు అయింది. పొత్తు వచ్చినటువంటి వరి ఈనడానికి వేలే లేకుండా తయారయింది. ఇటువంటి బాధలన్నీ ఉన్నాయి. న్యాయంగా మాత్రమే అభి ప్రాయం చెప్పాలి. అధ్యక్షా, అట్లాగే లాండ్సుకి కొత్తగా మే ప్రభుత్వం రాబోయే సంవత్సరంలో ఎన్ని ఎకరాలకు నేరు ఇవ్వబోతున్నారు అనే అంశంగురించి ఒక్క మాట లేదు. లా అండ్ అర్డరు గురించి ఏదో ముందూరు ఎఫ్ఫైరు నేను తడవను అధ్యక్షా. లేక పోతే ఇంకో ఏదో ఎఫ్ఫైర్ తడిమారు. వేటితోనే సవంగా అంతా బాగుందా! నాకు తెలిసిన మేరకు ఈవేళ కూడ మనం పేపరులో చూస్తూ ఉన్నాము. అడవాళ్ళకు కూడ రక్షణ లేదండి. ఇది మిమ్మల్ని నేను నిందించడంలేదు. మన సంస్కృతి ఎక్కడికి పోతూ ఉంది. లా అండ్ అర్డరు ఎడ్వాన్సు అవుతూ ఉందా? నేను అడుగుతూ ఉన్నాను. మిస్టేరియస్ మర్డర్లు జరుగుతూ ఉన్నాయి. కడపలో గంగారెడ్డిగారి మర్డరు జరిగింది. పెద్ద పెద్ద వాళ్ళ

హస్తం వెనక ఉంది అంటున్నారు. నేను అడుగుతూ ఉన్నాను. సి. బి.ఐ. ఎంక్వయిరీకి రెడీగా ఉన్నారా? నాకు ఏమీ లేదు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు మనదే. అట్లాగే సత్కుపర్మిలో పాత మంత్రిగారు తుమ్మల నాగేశ్వరరావుగారు మిమ్మల్ని కూడ కలిసారు అని చెప్పారు. వారి బాబాయిని మర్దరు చేశారు. నేను అడుగుతూ ఉన్నాను. సి. బి.ఐ. ఎంక్వయిరీ వేయమని, మరి చిత్తుకుడ్డి ఉంటే ఇటువంటి పొలిటికల్ మిస్టేరియల్ మర్దరు జరుగుతూ ఉన్నాయి. అట్లాగే ఎలక్షన్లుతో ప్రజాస్వామ్యాన్ని హరించేటటువంటి పరిస్థితికి పోతూ ఉంది. అక్కగడ్డ ఎన్నికలు అగిపోయాయి. లేకపోతే కడపలో ఏవో జరుగుతూ ఉన్నాయి. లేకపోతే ఇతర జిల్లాలలో ఏవో జరుగుతూ ఉన్నాయి. ఇవి అన్ని బాగానే ఉన్నాయి, లా అండ్ ఆర్డరు చాల బ్రహ్మాండముగా ఉంది అని చెప్పేవైపు ప్రయాణం చేయడం సరి అయినది కాదు అని మనవిచేస్తున్నాను. అట్లాగే అల్పామీనియమ్ ప్లాంటు గురించి గానీ లేకపోతే ట్విరగ్ ఫ్యాక్టరీల గురించి గానీ ఒక మాట ప్రయివేట్లైజేషన్ గానీ పబ్లిక్ రంగంలో గానీ ఒక మాట కూడ పొందుపరచడం సాధ్యం కాలేదు. ఈ గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. అన్ ఎంప్లాయిమెంటు పెరుగుతూ ఉంది. మన రాష్ట్రంలో అన్ ఎంప్లాయిమెంటు బాగా పెరిగింది. దానిని గురించి ఏదైనా ఒక మాట కూడ ఇందులో పొందుపరచలేదు. రైజింగు ప్రయిసెస్ గురించి ఒక మాట కూడ పొందుపరచలేదు. బ్యాడ్ కండిషన్ ఆఫ్ హాస్పిటల్సు గురించి ఒక మాట కూడ పొందుపరచలేదు. ఎందుకు అని నాకు తెలిసిన మేరకు వాగ్దానాలు పరంపరలు చేయడం తప్ప ఇందులో ఏమీ కొత్త సంవత్సరంలో 1992-93 సంవత్సరంలో రాష్ట్రంలో ప్రజలకు ప్రయోజనాలను కాపాడడం కోసం ఈ ప్రభుత్వం ఏమీ చేస్తుంది అనేటటువంటిది ఇందులో గవర్నరుగారి ప్రసంగం ద్వారా మాకు ఏమీ అర్థము కాలేదు. చాల పేలవంగా ఉంది. దీనిని అభినందించవలసిన అవసరం లేదని మీ ద్వారా మనవిచేస్తూ నాకు మీరు అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ తెలుపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, నేను నా ప్రసంగాన్ని కుంప్రముగానే ముగిస్తాను. తోటి గౌరవ శాసనసభ్యులు తడిమినటువంటి విషయాలలోనికి పోకుండా నేను తమద్వారా చెప్పదలచుకున్నది ఏమిటంటే గవర్నరు ప్రసంగంపైన నాగేశ్వరరావుగారు చాల వివరాలు చెప్పారు. వాటి లోనికి నేను పోను. సరే ఇప్పుడు వోట్ అన్ ఎకౌంటు అనే పేరుతో ఇక్కడ వేసిన సమావేశములు జరుగుతూ ఉన్నాయి కాబట్టి మేము వాయిదా వేశాము అని చెప్పారు. దానికి మేము చెప్పాము ఆ మార్గాన్ని అనుసరించలేదు అది ఒక భాగము. కానీ గవర్నరుగారి ప్రసంగము ప్రారంభం కావడమే మన దేశ ప్రధాని చాల ఘనమైన మెజారిటీతో ఎన్నిక కావడం మనకు ఎంతో గర్వకారణం అనే పేరుతో స్వార్థం అయింది అధ్యక్షా. దానికి నేను చాల విచారం తెలియపరుస్తున్నాను అధ్యక్షా. అనేక పత్రికలలో వచ్చినాయి. ఆ ఘనమైన మెజారిటీని గురించి ఓటల్లే లేవు. ఓటల్లే డబ్బాలలో మాత్రము ఓటల్లే వున్నాయి. ఆ గ్రామాలలో మాత్రము ఓటల్లే లేవు. ఓటల్లే డబ్బాలు మాత్రము నిండినవి. అని అనేక పత్రికలలో ఇలాంటి వార్తలు వచ్చినాయి. ఆ రకమైనటువంటి, కడప వగైరా అనేక చోట్ల ఆ రిక్కింగు ఏ మేరకు జరిగిందో చెప్పవలసిన పని లేదు. అనేక జాతీయ పత్రికలలో వ్రాసినారు. న్యాయంగా ఎన్నికలు జరిగి తక్కువ మెజారిటీతో గెలిచినా మేము సంతోషించే వాళ్ళము. మనం గర్వకారణంగా చెప్పుకుంటే బాగుండేది. కానీ అది కాకుండా చాల గర్వకారణం అని చెప్పుకోవడం అంతకంటే విచారించ తగినటువంటి విషయం అంతకంటే సిగ్గుచేటు అయినటువంటి విషయం మరొకటి లేదని మనవిచేస్తున్నాను. అదే

విధంగా నూతన ఆర్థిక విధానాలతో ఈ నూతన ఆర్థిక విధానాన్ని గురించి, కేంద్ర ప్రభుత్వము అనుసరించింది. ఆ పద్ధతివల్ల మన దేశం అప్రతిహతంగా పురోగమించి ముందుకు పోతుంది అని చెప్పి చాల గొప్పగా చెప్పుకున్నారు అధ్యక్షా. ఏమిటది అంటే రూపాయ విలువ తగ్గించుకొన్నందువల్ల 30 వేల కోట్ల రూపాయలు ఇది వరకు ఉన్న అప్పులకు తోడు అయినవి అధ్యక్షా. లక్ష కోట్ల రూపాయలు దాదాపు ఇతర దేశాలకు అప్పులు ఉంటే మన రూపాయ మారకం తగ్గించుకోవడం ఈ 30 వేల కోట్ల రూపాయలు అదనంగా మన మీద భారము పడింది అధ్యక్షా. అందుకని ఈ నూతన పారిశ్రామిక విధానము ఏదైతే ఉందో ఈ దేశాన్ని అప్రతిహతంగా పురోగమించి ముందుకు పోతుంది అని చెప్పుకోవడం అనేది వట్టి బూటకం అనేటటువంటి విషయం అని చెప్పి తమతో నేను మనవి చేస్తున్నాను. మీరు లెక్కలు అనేకం చెప్పవచ్చు. నేను ఇక్కడ స్పష్టంగా వారికి చెప్పదలచు కుంది ఏమిటంటే అయ్యా మీ నూతన ఆర్థిక విధానం వల్ల ధరలు విపరీతంగా పెరిగాయి మక్కలకి అంటివాయి, మీ నూతన ఆర్థిక విధానం వల్ల అహారోత్పత్తి తగ్గింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆర్థిక సమీక్షని ఏమాత్రం మన గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో చదవలేదు అధ్యక్షా. ఎందుకంటే మనది ఫెడరల్ ప్రభుత్వము. దీనిలో దేశం యొక్క ఆర్థిక విధానం మన రాష్ట్రంలో కూడ ముడి పడి ఉంటుంది. దానియొక్క ఇంపాక్టు మన రాష్ట్రం మీద ఏ రకంగా పడుతోందో చెప్పవలసినటువంటి బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉంది అనే విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు నాతో ఏకీభవించారని నేను అనుకుంటాను. ఎందుకంటే నేను ఒక విషయం మనవిచేస్తాను. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆర్థిక సమీక్షలో మన అహార ఉత్పత్తి గత సంవత్సరం దాదాపు 80 లక్షల టన్నుల దాకా పడిపోయింది అని చెప్పారు. అన్నారు నాకు గుర్తు ఉన్నంతవరకు. మన రాష్ట్రంలో కూడ, దానికి ఏదోకొన్ని ఎకరాలు తక్కువ వేయడంవల్ల పడిపోయిందని చెబుతున్నారు 5 లక్షలు దాకా. అది వాస్తవం కాదు. ఇది రానున్న కాలంలో మరి కాస్త, ఎందుకని అంటే ఎరువుల ధరలు పెంచినందువల్ల, రైతులకు సబ్సిడీ కోసినందువల్ల ఇది అర్థమైనటువంటి విషయం. ఇది అత్యవసరం చేసు కోవడం తప్ప ఇది అత్యంత సంతృప్తికి అందేటువంటి విషయం కాదు, అని చెప్పి నేను తమ ద్వారా మనవిచేయదలచుకున్నాను. ఇకపోతే దీనికి ఏ చిన్న విషయం చేయాలి అన్నా వరల్డు బ్యాంకు అప్పులు, వరల్డు బ్యాంకు అప్పులు, వరల్డు బ్యాంకులు అని చెప్పి రామనామము జపించినట్లు చెబుతున్నారేతప్ప, అఖిరికి ఊడ్చుకునే బీపురుకట్టి సంపాదించు కోవాలి అన్నా వరల్డు బ్యాంకు అప్పు ఇన్నో తప్ప ముందుకు పోలేనటువంటి స్థితికి పోయింది. ఏ రకంగా ఆర్థిక వ్యవస్థ బాగుపడుతుంది అంటారు, నేను అంటాను ముఖ్య మంత్రిగారికి మనస్సు ఉంటే మార్గాలు అనేకం ఉన్నాయి. ప్రభుత్వం కలిగిన వాడిమీద, నిన్న ఇక్కడ చర్చ జరిగింది. 360 కోట్ల రూపాయలు కమ్యూనియటీ టాక్సు బాకీ ఉంటే ఈ టాక్సుని కోర్టుకి పోయి సేవ్ తెచ్చుకున్నారు. మీరు వసూలుచేసేది ఎవరి దగ్గరరా అంటే 34 కోట్ల రూపాయలు, మామూలు వాడు గుడారాలు వేసుకుని ఉంటారే మామూలు వాడు వాళ్ల మీద వసూలు చేస్తున్నారు. మీరు వేసేటటువంటి టాక్సులో ఎంత మీరు వసూలు చేస్తున్నారు. నూటికి 90 వంతులు ఎగ్గొడుతున్నారు. మీరు వసూలు చేస్తున్నారా? ఆ రకంగా ఆదాయం రాబట్టి వచ్చును. అది ఒకటే కాదు అధ్యక్షా. ఇప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కిగింది స్టాయిపుండరకూ పొదుపు, పొదుపు అని చెప్పుకుంటున్నారు. కానీ యీ పొదుపు ఏ విధంగా పాటిస్తున్నారు అనేది ఒక విషయాన్ని పరిశీలించి చూద్దాము. ఏ రాష్ట్రంలో గాని 100 నేట్లకు 10 మంది మంత్రిలు మించకూడదని.

అన్నారు. కానీ ఏ రాష్ట్రంలో చూసినా ఎయిర్ బస్సు మంత్రివర్గము, కార్పొరేషన్స్ విషయంలో చూస్తే ఎయిర్ బస్సు మాదిరి వేసుకుంటూ ఛైర్మన్స్, ఎం.డి.లకు పోలికలేగా పునరావాసము కల్పిస్తున్నారు. తరువాత యీ మధ్యనే ఒక రాజకీయ పునరావాసము కోసము ఒక మెషనరీని యితర దేశాలకు పంపడానికి ఒక ఛైర్మన్స్ను వేసారు. ఆయన పేరు కూడా చెబుతాను. ఆయనపేరు మాజీ మంత్రి కేశవరావుగారు వారికి కాబినెట్ హోదాలో ఒక పోస్టును క్రియేట్ చేసారు. ఈ విధంగా రాజకీయంగా పునరావాసాలు కల్పిస్తూ ఎన్నో హోదాలు క్రియేట్ చేస్తున్నారు. మీరు పి.వి. నరసింహారావుగారి శిష్యులు అనుకుంటే మీ మంత్రివర్గము తగ్గిస్తారా? అట్లాకాకుండా మీరు మరల యీ బడ్జెటు అయిన తరువాత మంత్రివర్గము పెంచుతారు కార్పొరేషన్స్ పెంచి ఎం.డి.లని, ఛైర్మన్లని పోస్టులను క్రియేట్ చేస్తున్నారు వేటివల్ల యీ ప్రభుత్వము పొడుపు చేస్తున్నదని అనుకుంటున్నారా? కాబట్టి మీరు పొడుపు, పొడుపు అని చెప్పి లాభంలేదు. ఇప్పుడు మీరు యీ రాష్ట్రంలో ఆర్థిక పరిస్థితిని మెరుగుపరచాలంటే పన్నులు వసూలు చేయాలి. బకాయిలు పేరుకొని ఉన్నవి వసూలు చేయాలి. లక్కల, కోట్ల రూపాయలు మురిగివున్న నల్లడబ్బును వెలికి తీసే ఉపాయం ఆలోచించాలి. ఇప్పుడు యీ క్లబ్ లో, ఛైర్ స్పార్క్ హోటల్స్ లో గుర్రపు పందాలలో ఎంతో నల్ల డబ్బు ఖర్చు చేయబడుతున్నది. దానిని ఆదాచేయాలి. మీరు వాటిని ఆరికట్టలేరు ఎందుకంటే మీకు వారు ఎలక్షన్స్ లో డబ్బు యిస్తారు.

పోరసరఫరాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ పాలడుగు వెంకట్రావు):- అధ్యక్షా, యిరోజు మూడు ప్రాంతాలనుంచి వసూలు అయిన పన్నుల బకాయిల లిస్టు పరిశీలించండి. మన రాష్ట్రమునకు ఆదాయము యీ వాణిజ్యపన్నులు, సేల్స్ ట్యాక్సుల విషయంలో వచ్చినవి ఎక్కడా రాలేదని ఏ రాష్ట్రంలోనూ ఆ విధంగా వసూలు చేయలేదని అంటున్నారు దానిని కూడా గమనించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, మీరు పన్నులు ఏ ప్రాంతాలనుంచి వసూలు చేస్తున్నారు? ఎవరివద్దనుండి వసూలు చేస్తున్నారంటే హరిజనులు, గిరిజనులు వెనుకబడిన తరుగతులగారినుంచి ఇండోపన్ను, వ్యక్తిపన్ను వంటివి వసూలు చేస్తున్నారని తప్పు ఇండస్ట్రియలిస్టులనుంచి ఏమీ వసూలు చేస్తున్నారో చెప్పండి.

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, సభ్యులకు నేను వేరే చెప్పనక్కరలేదు ఈ వాణిజ్యపన్నుల బకాయిలు 360, 400 కోట్ల రూపాయలు వసూలు కావని అనుకోవడానికి లేదు. వారిదగ్గరనుంచి వసూలు చేయగలమనే ఆ డబ్బును బడ్జెటు కేటాయింపులలో కూడా చూపించడం జరుగుతున్నది. అందువల్ల ఆ వాణిజ్యపన్ను రాకుండాపోయేది ఏమీ కాదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- నేన నిజాత్ సప్లయిస్ మినిస్టరుగారిని అడుగుతున్నది ఏమిటంటే మీరు మాతో వస్తే తెలుస్తుంది. బజారులో ఏమైనా కొంత రసీదులు యిస్తున్నారో, లేదో రసీదులు యివ్వకుండా వాటిని ఎక్కపుంటున్నారో చూపకుండా ఎందరో పన్నులు ఎగ వేస్తున్నారు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, యీ బీద ప్రజానీకం 70 లక్షల రూపాయల దాకా ప్రత్యక్షంగా పన్నులు యిస్తున్నారు. చిన్నచిన్న ఉద్యోగులనుంచి, ప్రభుత్వ ఉద్యోగులనుంచి మాత్రమే మీరు పన్నులు వసూలు చేయగలుగుతున్నారు గానీ కోట్లాది

రూపాయలు బకాయిలు పడిన పారిశ్రామికవేత్తలనుంచి మీరు ఆ నల్లడబ్బును వెలికి తీయలేకపోతున్నారు. అందువల్ల ఉన్నవారిమీద పన్నులు వేయడానికి మేము వ్యతిరేకులము కాదు. 1991-92 సంవత్సరంలో ప్రధాన రంగమైన విద్యుచ్ఛక్తికి దాని ఉత్పత్తులకొరకు 1973 కోట్ల రూపాయలు పెట్టారు. ఇదివరకు సంవత్సరంలో దీనికి 1991 కోట్ల రూపాయలు ఉండేది. ఈ విధంగా యీ విద్యుచ్ఛక్తిరంగానికి 15 నుంచి 20 శాతంవరకూ కోత పెట్టారు. ఇప్పుడు ప్రజాశక్తి వ్యయము పెంపడం జరిగింది అంటున్నారు. పెరిగిన ధరలతో వోల్టేజీ మాస్టే 1991 సంవత్సరంలో జాన్యువరీలో బియ్యం ధరం క్రింద 5.44 పైసలు ఉంటే నవంబరుకు వచ్చేసరికి అది 6.30 పైసలకు పెరిగింది. అంటే టీసీ పెరుగు దల శాతం 24.45. తెల్ల జొన్నలు జాన్యువరీలో 2.95 పైసలు ఉంటే నవంబరుకు 4.35 పైసలు అయింది. అంటే దాని ధర 100 ను 100 శాతం పెరిగింది. అట్లాగే నూనె, బియ్యము యితర పప్పు ధాన్యాల ధరలు కూడా పెరిగాయి. ఇప్పుడు సివిల్ సప్లయ్స్ మంత్రిగారు ఎం.ఎల్.ఏ. హౌస్ లో నేడు పర్యటనచేస్తే యీ ధరలు యీ విధంగా పెరిగింది లేనిదే తెలుసుకోవచ్చును.

ఇకపోతే భూసంస్కరణలు విషయంలో మంత్రిగారు చెప్పారు. 42 వేల ఎకరాలు భూమి పేద ప్రజలకు పంచబెట్టామన్నారు. ఇదివరకే వారి స్వాధీనంలో ఉండే భూమిని పంచారు కాని వేరే ప్రభుత్వ భూమిని భూస్వాములనుంచి సెక్రేటేట్ పెదలకు పంచి యివ్వలేక పోతున్నారు. తరువాత రైతులు పట్నాలు పొందవలసినవి, సాగుచేసుకుంటున్న భూములనే తిరిగి యీ ప్రభుత్వం వారికి పంచుతున్నామని చెప్పుకుంటున్నది. ఇప్పుడు రాష్ట్రంలో గత 7 లక్షల ఎకరాల మిగులు భూమికి సంబంధించి బయటకు తీయడానికిగాను భూసంస్కరణల పట్నానికి సవరణ తీసుకురమ్మని చెప్పినా యీ ప్రభుత్వం ఏమీ పట్టించుకోవడం లేదు. ఆ సవరణ తీసుకురాకుండా యీ భూములను స్వాధీనం చేసుకొని పెదలకు ఏ విధంగా పంప గలుగుతారు? ఇకపోతే అడవారికి రిజర్వేషన్స్ యివ్వడం విషయంలో యీ ప్రభుత్వం మొత్తం అడవారికి రిజర్వేషన్స్ కల్పించడం ద్వారా 600 సొసైటీలను రాజకీయంగా పోలిటికల్ గా రెండు సిట్లు అడవారి సెట్లతో సొసైటీలను దక్కించుకొంది. ఇప్పుడు యీ సొసైటీలకు సంబంధించిన 165 కోట్ల రూపాయలు డిపాజిట్లు మేవద్ద ఉన్నాయి. మీరు అవి ఆ సొసైటీలకు అందేస్తేనే గాని తిరిగి ఆ సొసైటీలకు క్రెడిట్ దొరకదు. కాదంటే చెప్ప మనండి, రూ. 165 కోట్లు మే దగ్గర పేరుకొని ఉన్నాయి. ఇదివరకు సబ్సిడీ పక్కటించి నవీ. ఎందుకు కట్టలేదు మీరు అవి కోపరేటివ్స్ కి అని నేను అడుగుతున్నాను.

6.30
సా

ఇకపోతే శాంతిభద్రతలు. ఈ కోపరేటివ్ ఎన్నికలలో మొత్తం 18 మంది చచ్చిపోయారు. మా పార్టీ కార్యకర్తలు గుంటూరు జిల్లా మంగళగిరిలో ఇద్దరు, నల్లగొండలో ఒక్కరు - మొత్తం ఆ సందర్భములో శాంతిభద్రతలు పశ్చిమ గోదావరి, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలలో అత్యంత శాంతిభద్రతలు కాపాడము అంటున్నారు. అది వాస్తవం కాదు, సత్యదూరమైన మాట. ఒకటి రాజకీయంగా దారిదోపిడి చేసి ప్రతిపక్షాలకు వచ్చే సొసైటీలను మీరు లాక్కున్నారు నామినేషన్ పేరుతో. రెండవవైపున శాంతిభద్రతలు ప్రశాంతముగా ఉన్నాయని చెప్పి అనడం ఒట్టి బాటకం మాట అని తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. ఇక మొత్తం శాంతి భద్రతల విషయానికి నేను తరువాత వస్తాను. శాంతిభద్రతలకు రాజ్ కాయే ముందు ముందీనీళ్ళ విషయంలో రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఎ.ఆర్.డబ్ల్యు.ఎస్. స్కిము కేంద్ర ప్రభుత్వం పొబ్బెమ్మ వేలేజెన్ గా గుర్తించినవి అనేక చోట్ల - నన్ను ముఖ్యమంత్రిగారు లేవనీ కాదు

పనులు పూర్తి కాలేదని చెప్పమన్నారు. నేను అడుగుతున్నాను - పనులు ఎందుకు పూర్తి కావడం లేదు, కొన్ని వందల కొట్ల రూపాయలు తగలెశారు మీరు. చాలా ఊళ్లలో అసంపూర్ణంగా ఉన్నాయి దాని గురించి మీరు ఎందుకు మాట్లాడరని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రకంగా చెబుతూ పోతే మన ప్రభుత్వం చెప్పేటటువంటి మాటలు వాస్తవ దూరం, సత్యదూరం, ప్రభుత్వంనకు యధార్థం చెప్పే ధైర్యం లేదన్న విషయాన్ని మనవి చేస్తున్నాను. ఇకపోతే ఇరిగేషన్ వ్యవహారం మొట్టమొదటే చెప్పాను నేను పోలవరం ప్రాజెక్టుకి కిర్తిశేషులు అంజయ్యగారు ఏనాడో శంఖుస్థాపన చేసారు. ఇది బహుళార్థ సాధక ప్రాజెక్టు తూర్పుగోదావరి నుంచి విశాఖవట్నం జిల్లా వరకు దాదాపు రెండు లక్షల ఎకరాలు, అదే విధంగా పశ్చిమగోదావరి, కృష్ణా జిల్లాలలోని మెరక ప్రాంతాలకు దాదాపు రెండున్నర లక్షల ఎకరాలకు, వివిధ పరిశ్రమలకు నీరు సప్లయ చేసేటటువంటి కిలకమ్మ నటువంటి ప్రాజెక్టు ఈవేళ రూ. 3,200 కొట్లకు చేరింది. కనీసం ప్రస్తావన తెచ్చారా? ఎస్.ఎల్.బి.సి. తెలేదు జూరాల, భీమా చిన్న ప్రాజెక్టులు మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో ఉన్నాయి. కరువుతో మాడిపోతున్నారు అక్కడి వారు. ఆ చిన్న ప్రాజెక్టుల విషయం ప్రసంగంములో చదివారా అని అడుగుతున్నాను. ఎందుకు చదవలేదు మీకు మనస్సు అనేది ఉండే. కాబట్టి అంకెల గారడి చూపించి మీరు రాజ్యం చేయదలచుకొన్నారని మనవి చేయ దలచుకొన్నాను. శాంతి భద్రతల విషయానికి వస్తే శాంతిభద్రతలు చాలా అధ్వాన్నముగా ఉన్నాయి. ప్రతి సంవత్సరం సంవత్సరానికి పెరిగిపోతున్నాయి. జనచరి, ఫిబ్రవరి - రెండు నెలల సంగతి చెబుతాను. హత్యలు 451, మానభంగాలు 108, కిడ్నెప్స్ 135, దొంగ తనాలు 300, దారిద్ర్యపిడిలు 384, చీటింగ్స్ 283, దొమ్మీలు 638 - ఇవి కొన్ని లెక్కలు మాత్రమే నేను మనవిచేసాను ఈ రకంగా శాంతిభద్రతల పరిస్థితి చూద్దామా అంటే అధ్వాన్నముగా ఉన్నాయి. రాజకీయ హత్యలు పెరిగిపోతూ ఉన్నాయి సూర్యాపేటలో మా పార్టీ కార్యకర్తను నడి బజారులో అత్యంత దారుణంగా చంపేసారు. ఇంకో మనిషి బాపు నుంచి బయటపడ్డాడు. దీని విషయములో ఇంతవరకు దోషులపైన చర్య తీసుకోలేదు. దీనికి కారణం ఏమిటి? అధికార దుర్వినియోగం. గిరిజనులు, గిరిజనులు అని మీరు చెబు తున్నారు. గిరిజనుల విషయములో కూడా మీరు ఘోరం చేస్తున్నారు. మా జిల్లాలో గిరిజనుల విషయములో ఒక పాయింట్ చెప్పి నేను ముగిస్తాను. 40 సంవత్సరాల నుంచి గిరిజనుల స్వాధీనములో ఉన్న భూమిని ఫలమనూరు అనే ఊరిలో సవరులు పట్టా చేయించుకుంటే అది తప్పని చెప్పి విచారించి కలక్టరు పారి స్వాధీనము చేశారు. ఆ పంటను స్వాధీనం చేసుకోవడం కోసం పోలీసుల సహకారం తీసుకొని ఆ మంత్రిగారు, మా జిల్లా నుంచి ఎన్నికైనటువంటి మంత్రిగారి యొక్క వొద్దులముతో గిరిజనులను పోలీసు స్టేషనులో పెట్టి కొడితే, కరంట్లు పెడితే ఒకరికి మతి భ్రమించింది, ఒకరు చచ్చిపోయారు. విచారిస్తారా అని నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ఇక రాజకీయ జోక్యం - మా జిల్లాలో కావాలంటే అనేక ఉదాహరణలు నేను ఇస్తాను. మే దగ్గరకు కూడా కావే పంపిస్తాను. పశ్చిమ జోక్యం - క్రింద ఉన్నటువంటి యంత్రాంగము జోలికి పోకుండా పంచాయితీ రాజ్ మంత్రిగారు అదే పనిగా ఒక మా జిల్లాలో 152 పోస్టులు వెషెడం ఉండగా భార్యభర్తల కేసులను అమాత్యశేఖరులారా మీరు ఆలోచించండి, మంత్రి ఫుంగు లారా మీరు ఆలోచించండి, కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యులారా మీరు ఆలోచించండి, ఇది రాజకీయ జోక్యం, అక్కడ పరిపాలన ఉండదు. మంత్రిగారి నియోజకవర్గంలోకి వస్తే తన నియోజక వర్గంలో ఇజ్లాస్ పెట్టుకుంటూ, అధికార యంత్రాంగం అంతా మూడు రోజులకు ఒకసారి

అక్కడికి పోతుంటే, ఎవరూ చూచే వారు ఉండరు. కొర్టు తీర్పు ఇస్తే అమలుజరపడం లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి నేను, నాగేశ్వరరావుగారు తీసుకువచ్చాము. మేము అపు చెశాము అన్నారు. కానీ ఆగలేదు. మంచిగా పనిచేసే ఆఫీసరు ఎవరూ అక్కడ ఉండే పని లేదు. ఆ రకమైన రాజకీయ జోక్యం. అందుకని గిరిజనుల విషయం చూద్దామా అంటే గిరిజనోద్ధరణ బూటకం అని చెప్పి మనవిచేస్తున్నాను. ఆఖరుగా, ముగింపు ఏమిటంటే ఇటీవల మీరు గ్రామాధికారుల వ్యవస్థను బి.వి.ఆర్. వీరల్ కమిటీ పూర్తి జీతము మీద పని చేయాలంటే మీరు సగం జీతం మీద వారు గ్రామాలను దోచుకొనే అవకాశం కల్పించే పద్ధతిలో చేసారు. మీరు రానున్న కాలములో వారి విధులు, బాధ్యతలు గురించి గుర్తింపు చేస్తూ మీరు ఒక పుస్తకము వేసారు. అది రెవెన్యూ శాఖ. చావుకు, పట్టుకకు డబ్బులు వసూలు చేయాలని దానిలో వ్యాఖ్యలు వారి విధులు అంటూ. గత కాలములో చదువుకొనే వారము ఊరియా పన్ను అని. జుట్టుకు కూడా పన్ను వేయబోతున్నారా అని అడుగు తున్నాను. కావాలంటే ఫోటోస్టాట్ కాపీలు మీకు పంపిస్తాను. చస్తూ రూపాయి, బృతికితే రూపాయి అది రికార్డు అయితే. ఇన్‌బిల్డుమెంట్ పెప్పకపోతే రూ. 5. కావాలంటే తమకు కాపీ పంపిస్తాను. ఈ రకమైన పరిపాలన సాగుతూ ఉంటే ఇది నీజముగా ప్రజాస్వామ్యం మాది, ప్రజాస్వామ్యం మాది అని చెప్పుకొనేటటువంటి నైతిక హక్కు లేదు. నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పటికైనా మీరు 10 రోజులు సెషన్ వాయిదా వేయండి. మీరు ఎప్పుడో ఆరు నెలల తరువాత వర్చిస్తే ఈ రాష్ట్రానికి న్యాయం జరగదు. కాంగ్రెస్ ప్లెనరీ సామవేశాలు ఉంటే 10 రోజులు సభ వాయిదా వేయండి. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం ఆలోచించి వోట్ ఆన్ ఎకౌంట్, తాత్కాలికంగా మీరు కొంత మంజూరు తీసుకోండి. పూర్తి బడ్జెట్ సమావేశాలు జరుపుతారా అని నేను అడుగుతున్నాను. అందుకని మీరు ఏ రంగములోను పనిచేయడం లేదు. ఈ బడ్జెట్ చిలకపలుకులు - నేను గవర్నరుగారిని అవమానపరచడం కాదు. మీరు ఏదయితే చెప్పారో ఆ పలుకులనే గవర్నరుగారు చదివారు. నేను చెప్పినట్లుగా అన్ని రంగాలలో మే ప్రభుత్వం పైత్యల్యం పెందిందని చెప్తూ, నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చి నందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ తెలుపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలిపే తీర్మానాన్ని తప్పకుండా సమర్పించవలసిన అవసరం ఉంది. గవర్నరుగారికి మా పార్టీ తరపున ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను. కానీ గవర్నరుగారి యొక్క ప్రసంగము - గవర్నరుగారు మన శాసనసభకు రావడం, వారు వారి ప్రసంగాన్ని సుదీర్ఘ ప్రసంగాన్ని చదవడం, దాని తరువాత వారు వెళ్లిపోవడం, ఈ తరంగము అంతా మరి ఎందుకు వచ్చిందో ఈ రాజ్యాంగములో కానీ ఒక వివిత్రముగా ఉంది. దీనిపైన మా పార్టీపరంగా ఒక అభిప్రాయం అని చెప్పలేదు కానీ ఈ దేశములో అన్ని పార్టీలు కలిసి దీనిమీద ఆలోచించ వలసిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే గవర్నరుగారు వ్యక్తిగతముగా ఎంత సమర్థుడు అయినప్పటికీ, ఎన్ని వేషయాలు వారికి తెలిసినప్పటికీ కూడా కేవలం ముఖ్యమంత్రి యొక్క కేబినెట్ సభ్యులందరూ ఆమోదించినటువంటి ఆ ప్రసంగాన్ని చదవాలి. ఈనాడు ఈ గవర్నరుగారి ప్రసంగాన్ని, ఇందులో ఉన్నటువంటి అంశాలను మా దృష్టికి తీసుకువస్తే ఎంత సత్యదూరమైన అంశాలు ఉండుకున్నారో చూస్తే బాధాకరంగా ఉంటుందని మీకు మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ఇందులో వోట్ ఆన్ ఎకౌంట్ బడ్జెట్ను ప్రవేశపెడతామని చెప్పడం జరిగింది. మరి వోట్ ఆన్ ఎకౌంట్ బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టడానికి కారణాలు కూడా

ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. మిత్రులు రఘువీరారెడ్డిగారు ప్రభుత్వం తరపున గవర్నరుగారి ప్రసంగాన్ని సమర్థిస్తూ తమ పార్టీని సమర్థిస్తూ మాట్లాడినప్పటికీ కూడా వారు ఒకటి చాలా స్పష్టముగా చెప్పారు. అది ఏమిటంటే శాసనసభ సమావేశ కాలం చాలా తక్కువగా ఉంది. దీనిని పొడిగించవలసిన అవసరం ఉందీ, దీని వల్లనే ప్రజల యొక్క సమస్యలు పరిష్కారం అవుతాయనేటటుంటి ఆలోచనను వారు స్పష్టముగా చెప్పారు. కాబట్టి వారు అసమ్మతివాదాని నేను అనుకొను. లేకపోతే ఏదో వరోక్షముగా ప్రభుత్వాన్ని విమర్శిస్తూన్నారని కూడా నేను అనుకొను. చాలా వాస్తవాన్ని వారు చెప్పడం జరిగింది. అయితే ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక ప్రకటన చేశారు. మరీ వోట్ ఆన్ ఎకౌంట్ బిడ్డెటు మీరు ఎందుకు ప్రవేశపెడుతున్నారు అంటే కాంగ్రెస్ ప్లెనరీ సమావేశాలు తీరుపతిలో ఉన్నాయి కాబట్టి మేము వోట్ ఆన్ ఎకౌంట్ బిడ్డెట్ ప్రవేశపెడతామని వారు చెప్పడం జరిగింది. ఈ ప్లెనరీ సమావేశాలు తీరుపతిలో జరుగుతాయని నిర్ణయం తీసుకోకముందే ఈ శాసన సభలో బిడ్డెట్ను ప్రవేశపెట్టి అవకాశం ఉండినది. సరే, ఇప్పటికైనా ఈ వోట్ ఆన్ ఎకౌంట్ బిడ్డెట్ను ప్రవేశపెట్టడం దాని తరువాత మొత్తం బిడ్డెట్ను - బిడ్డెట్ పాస్ అవుతుంది, వివిధ పద్ధతుల మీద సుదీర్ఘ చర్చల ద్వారా ఈ రాష్ట్ర ప్రజల యొక్క సమస్యలను మనము పరిష్కారం చేసే అవకాశం కలుగుతుందని అనుకున్నాము. కానీ వారు అన్నారు - తీరుపతిలో సమావేశం ఉంది కాబట్టి మేము వోట్ ఆన్ ఎకౌంట్ బిడ్డెట్ను ప్రవేశపెడు తున్నామని. దీనినిబట్టి చాలా స్పష్టముగా ఈనాడు తీరుపతిలో మే పార్టీకి సంబంధించి నటువంటి ప్లెనరీ సమావేశమే దీనికన్న మిన్నగా శాసనసభలో అంత పెద్ద ప్రాముఖ్యత లేదని శాసన సభను, శాసన సభ కార్యక్రమాలను, మొత్తం శాసన సభ్యులను, రాజ్యాంగ బద్ధంగా ఉన్నటువంటి ఈ వ్యవస్థను కించపరిచే విధంగా చాలా స్పష్టముగా ముఖ్య మంత్రిగారు ప్రకటన చేసినారు. అయితే మన ముఖ్యమంత్రిగారు కొన్ని విషయాలు చాలా సూటిగా, బహిరంగంగా చెప్తారు. అవినీతి జరిగినా లేక ఎన్నికల్లో రిగ్గింగ్ జరిగినా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎన్ని పొరపాటకు పాల్పడినప్పటికీ ప్రాంతీకా వెప్పే వ్యక్తిగా ముఖ్య మంత్రిగారు దీనిని కూడా స్పష్టంగా చెప్పారు. ఈ ఆన్ అన్ ఎకౌంట్ బిడ్డెట్ పెట్టింది ప్లెనరీ సమావేశాలు వున్నందువల్లనే చెప్పారు కాబట్టి - ఇబ్బత్ ఏ ట్రీప్, ఆఫ్ పివిలేజ్, దీనిపై మేము పివిలేజ్మోషన్ మేముందు పెట్టినప్పటికీ, దానిని పెన్స్ చేయనప్పటికీ ఇప్పటికైనా శాసనసభ గౌరవాన్ని కాపాడాలంటే శాసనసభలో ఈ మాట అన్నందుకు ఖచ్చితంగా క్షమాపణ చెప్పవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. పోతే ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో ప్రజలు ఎప్పుడూ మార్పును కోరుతుంటారు. ఒకసారి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వాన్ని ఎన్నుకొన్నారు, మరొకసారి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాన్ని ఎన్నుకొన్నారు, తరువాత ఏమిచెస్తారో మనకు తెలియదు.

Mr. Deputy Speaker:- The next chance may fall to your turn.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- మేము కూడా అధికారానికి వస్తారావమ్మ, ప్రజలు ఏది కోరుకుంటే అది జరుగుతుంది. ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో రాష్ట్రం అభివృద్ధి కావాలన్నప్పుడు, ప్రజాస్వామ్య వేదికమీద అభివృద్ధి అనే నర్మకి సక్రమంగా నాట్యం చేయాలంటే శాంతిభద్రతల పరిరక్షణ సక్రమంగా జరగాలి. అయితే కేవలం ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించినంతమాత్రాన, లేక పోలీసులనో, హాం మినిస్టరుగారినో విమర్శించివలం

మాతాన సరిపోదని మనవిచేస్తున్నాను. శాంతిభద్రతల పరిస్థితి బాధ్యత కేవలం ప్రభుత్వం పైనే కాదు, దీనిగురించి అన్ని పార్టీలూ ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా రాష్ట్రంలో నక్సలైట్ల సమస్య గురించి ఆలోచిస్తే ఇది కేవలం మన రాష్ట్రానికే కాక అంతర్జాతీయ సమస్యగా మారిపోయింది, కేంద్ర ప్రభుత్వంకూడా చర్యలు తీసుకొంటోంది కాబట్టి ఈ సమస్యపై త్వరగా ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. ఇండాకా కిడ్నాప్లు, దొమ్మెలు, రేపులుగురించి బోడెపాడి వెంకటేశ్వరరావుగారు చెప్పారు. ఇది జనార్ధనరెడ్డిగారు ఇప్పటి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో రెండవ ముఖ్యమంత్రిగా వచ్చారు కాబట్టి రేపులు చేసే వారు ఎక్కువవేయరు, దొమ్మెలు చేసేవారు ఎక్కువ చేయరు అనడానికి లేదు. ఇలాంటి సంఘటనలు సామాజిక పరిస్థితిని బట్టి జరుగుతుంటాయి. సామాజిక పరిస్థితులకు అనుగుణంగా మేరు చట్టాలుచేయడం, శాంతిభద్రతల పరిరక్షణకు తీసుకోవలసిన చర్యలు తీసుకోవడం - ఇవన్నీ జరుగుతూనే ఉంటాయి. అది అలా ఉంచినక్కల్నైట్ల సమస్యకువస్తే గతంలో చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వుండగా తీర్మానం వ్యాహాన్ని రూపొందించారు. ఇప్పుడు ఆయన మా ప్రభుత్వం ఉన్న రాజస్థాన్ రాష్ట్రానికి గవర్నర్గా పోయారు. ఆయన గవర్నర్గా పోయినప్పటికీ నక్సలైట్ల సమస్య పరిష్కారానికి నా తీర్మానం వ్యాహామే పక్కా అని చెబుతున్నారు. ఆ తీర్మానం వ్యాహం ఏమైందో కానీ వారి చతుర్ముఖ వ్యాహామే సెక్యూరిటీ ఇయింది. మొత్తానికి ఏదీవిధంగా రాజస్థాన్ గవర్నర్గా పోగలిగారు. ఆ తీర్మానంవ్యాహాన్ని వారు సమర్థించుకొంటున్నారు. అయితే ముఖ్యమంత్రిగారిని నేను ఖచ్చితంగా అభినందిస్తున్నాను. ఎందుకంటే అనాడు చెన్నారెడ్డిగారు చేసింది ఖచ్చితంగా పొరపాటే, అందుకు కారణం ఏమిటంటే మనం ప్రజాస్వామ్యాన్ని నమ్మినప్పుడు ప్రజాస్వామ్యం ఉన్నంతవరకు ఖచ్చితంగా నక్సలైట్ల పట్ల ప్రభుత్వం ఏమాత్రం మెతక వైఖరి అవలంబించవలసిన అవసరం లేదు. జనార్ధనరెడ్డిగారు వచ్చాక నక్సలైట్ల పట్ల వారి వైఖరి స్పష్టమైంది. వారు శాంతిభద్రతల పరిరక్షణ చర్యలు తీసుకొంటున్నారు. నేను అక్కరమంగా తుపాకులను ఉపయోగించను, అయితే నక్సలైట్లు అక్కరమంగా నక్సలైట్లు తుపాకీలను ఉపయోగిస్తే నేను ఊరుకొను అని వారు అంటున్నారు. ఆ విషయానికి నేను తరువాత వస్తాను. నక్సలైట్ల సమస్యపట్ల మిగతా ప్రతిపక్ష పార్టీల స్పందన స్పష్టంగాలేదు. తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన మండల ప్రజాపరిషత్ అధ్యక్షులు చనిపోయారు. అదేవిధంగా కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెందిన మండల ప్రజాపరిషత్ అధ్యక్షులు చనిపోయారు. ఆ జిల్లాలో ఇంకా ఇలాంటి సంఘటనలు జరగవచ్చు. ఏదీ ఏమైనప్పటికీ ప్రధాన ప్రతిపక్షమైన తెలుగుదేశం పార్టీ నక్సలైట్ల పట్ల తన వైఖరిని స్పష్టం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. నేను తెలుగుదేశంపార్టీని విమర్శనాత్మకంగా అనడం లేదు కానీ ఈ విషయంలో వారికి ఒక ఖచ్చితమైన వైఖరి ఉండవలసిన అవసరం ఉంది. కరీంనగర్ జిల్లాలో ఒక మండల ప్రజాపరిషత్ అధ్యక్షుడిన శంకరయ్యగారు చనిపోతే, మేము జిల్లా ప్రజాపరిషత్ సమావేశంలో సంతాపతీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టి దానిపై చర్చిస్తుంటే తెలుగుదేశం పార్టీవారు ఏమన్నారంటే 'వారియొక్క అకాల మరణంపట్ల మేము విచారణ ప్రకటిస్తున్నాం' అన్నారు. ఇది అకాలమరణం ఎట్లా అవుతుంది? ఇది అకాల మరణం కాదు, వేపుల్స్ వార్ గ్రూపు వారు అతన్ని చంపివేశారు, అతన్ని మేము చంపామని స్పష్టంగా వారు చెప్పారుకూడా. కాబట్టి ప్రధాన ప్రతిపక్షమైన తెలుగుదేశం పార్టీ ఈ సమస్యపట్ల తన వైఖరిని స్పష్టంచేయవలసిన అవసరం ఉంది. వేపుల్స్ వార్ గ్రూప్ చేసిన ఈ హత్యను ఖండిస్తున్నామని ఇంతవరకూ వారు అన్నట్లుగా నేను వినలేదు. కేవలం

ప్రభుత్వాన్ని ఏమర్పించి ఈ సమస్యను దాటివేసినంతమాత్రాన సమస్య పరిష్కారం కాదు. అప్రజాస్వామిక పద్ధతిలో కొనసాగుతున్న నక్సలైట్ల చర్యలను మనం ఖండించకపోతే ప్రజల్ని మెనపేసినట్లు అవుతుంది. తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన మండలాధ్యక్షుడిని చంపినా ఆ పార్టీవారు ఖండించలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఎంతోమంది వారి కార్యకర్తలు చనిపోయినా వారు స్పష్టంగా తమ వైఖరిని తెలియపెస్తూ ముందుకురావడంలేదు. నేను విమర్శనాత్మకంగా అనడంలేదు, నేను అప్పీల్ చేస్తున్నాను. సి.పి.ఐ. వారుగాని, సి.పి.ఎం. వారుగాని, మిగతా పార్టీలవారుగాని నక్సలైట్ల చర్యల్ని ఖండించాలి. విల్లెతే ఈ శాసనసభలో అందుకు ఒక తేర్కానాన్ని ప్రవేశపెట్టి అన్ని పార్టీలవారు ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాల్సిన అవసరం ఉందని కూడా మనవిచేస్తున్నాను. గతంలో చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వుండగా గవర్నరుగారు చేసిన ప్రసంగంలో తాము సీతీవంతమైన ప్రభుత్వాన్ని ఇస్తామన్నారు. కానీ ఇప్పుడు గవర్నరుగారుచేసిన ప్రసంగంలో ఆ మాట అనలేదు. ఎందుకంటే గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ముఖ్యమంత్రిగారు లేదా ఇతర మంత్రులు చేసిన ప్రకటనలలోని అంశాలు మాత్రమే ఉంటాయి. వారు చేసిన ప్రకటన అంశాలు మాత్రమే ప్రసంగంలో వున్నాయి తప్ప ఇందులో ఇంకేమీలేదు. అసలు ఏఏఏమైన నిర్వాహాత్మకమైన కార్యక్రమాలు చేయబోతున్నారో, ప్రజలకు న్యాయంచేసేందుకు ఎలాంటి చట్టాలు తేబోతున్నారో ఇందులో విపులీకరించలేదు. రాష్ట్రంలో వున్న దాదాపు కొట్టి మంది రైతు కూలీలకు ఉపాధికల్పనకు ఎలాంటి కార్యక్రమాలు చేయబోతున్నారో, ఆ నిరుద్యోగుల శ్రమను ఉపయోగించుకొని ఎన్ని ప్రాజెక్టులను నిర్మించబోతున్నారో, వారిని ఏవిధంగా ఉపయోగించుకోబోతున్నారో తెలియపెయ్యలేదు. అలాగే బీడీ కార్మికులగురించి ఏమీ ఆలోచిస్తున్నాం, చిన్న పిల్లల చదువుగురించి ఏమీ ఆలోచిస్తున్నాం, మధ్యాహ్న భోజన పథకం గురించి ఏమీ ఆలోచిస్తున్నాం - ఇలాంటి నిర్వాహాత్మక కార్యక్రమాలగురించిన ప్రశ్నావన ఎక్కడా లేదు. ప్రాజెక్టులగురించి గానీ, మిగతా అంశాలగురించి గానీ ఇందులో ఏమీ పేర్కొనలేదు. ప్రజల్లో అభివృద్ధి నమ్మకాన్ని కలిగించాలంటే సీతీవంతమైన ప్రభుత్వం ఉండడం చాలా అవసరమన్నది మీకు తెలుసు. గతంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఉండగా శాసనసభ్యులమందరం మా ఆస్థుల వివరాలను తమకు ఇచ్చాం. అప్పుడు ఆ స్టోర్ కవర్స్ ను ఛీఫ్ సెక్రటరీగారి దగ్గర పెట్టామన్నారు, అవి ఇప్పుడు ఎక్కడ వున్నాయో తెలియదు. తరువాత కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చాక అందరూ తమతమ ఆస్థుల గురించి డిక్లరేషన్ ఇవ్వమంటే మంత్రులంతా ఒకరిపై ఒకరు పోటీ పడి ఆస్థులను డిక్లరీ చేశారు. అయితే వారు అక్కమ మార్కెట్ ద్వారా, అవినీతి చర్యలద్వారా ఆస్థుల్ని సంపాదించారని నేను ఆపాదించడం లేదు. అయితే ఇక్కడ నేను చెప్పదలచుకొన్నది ఏమిటంటే ఈ అంతంలో పేపర్ లో వివిత్రమైన కార్మికుల వచ్చాయి. బహుశా 'ఈనాడు'లో కార్మికుల వచ్చాయనుకొంటాను. ఈనాటి ముఖ్యమంత్రి అప్పుడు మంత్రిగా ఉన్నారు. వారిమీద కార్మికుల వచ్చాయి, అలాగే దీవాకరీరెడ్డిగారి మీద కార్మికుల వచ్చాయి. అంతే కాక డాక్టర్ గీతారెడ్డిగారిపై కూడా చిన్న కార్మికుల వచ్చింది. ఆ కార్మికుల ఏమిటంటే గీతారెడ్డిగారి ఇంట్లో ఒక చిన్న కొట్టు ఉంది, ఆ కొట్టులో గరంగరంగా బిడ్డలో, పాపదాలో చేస్తున్నట్టు కార్మికుల వచ్చింది. గీతారెడ్డిగారు బ్రహ్మాండంగా బిడ్డలో, అప్పుడాలో చేస్తున్నారనుకొని మేము కొనుక్కోవాలనుకొని వారి ఇంటికిపోతే అక్కడ అప్పుడాల దుకాణం లేదు, గీతారెడ్డిగారికి పెద్ద హాస్పిటల్ ఉంది, అందులో ఆవిడ ఆపరేషన్ చేస్తున్నారు. ఇది నేను కేవలం హాస్యానికే చెబుతున్నాను, కానీ వారి డిక్లరేషన్ల ఆ

ఉన్నాయి. అనాటి ముఖ్యమంత్రి చెన్నారెడ్డిగారు చాలా స్పష్టంగా ముఖ్యమంత్రిని కూడా లోకాయుక్త ఉపలోకాయుక్త పరిధిలోకి తెస్తామని చెప్పితే అటువైపువారు బ్రహ్మాండంగా చప్పట్లుకొట్టారు. అయితే కాంగ్రెస్ సోదరులు, ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ విషయాన్ని మర్చిపోయారని నేను అనుకుంటున్నాను. అనాడు గవర్నరుగారు చేసిన పృసంగంలో నీతివంతమైన ప్రభుత్వాన్ని ఇస్తామన్నారు, ముఖ్యమంత్రిగారేమో ముఖ్యమంత్రిగారిని లోకాయుక్త పరిధిలోకి తెస్తామని ఛాలెంజ్ గా చెప్పారేకాని, ఇంతవరకు లోకాయుక్త పరిధిలోకి ముఖ్యమంత్రిని తేలేదు. ఇటీవల ప్రభుత్వంపై ముఖ్యమంత్రిగారిపై ల్యాండ్ సీటింగ్, గ్రన్నెట్ వంటి వాటికి సంబంధించిన అనేక అభియోగాలు వచ్చాయి. ముఖ్యమంత్రిగారు అవినీతికి పాల్పడ్డారని నేను వ్యక్తిగతంగా చెప్పడంలేదు. శాసనసభలో కూడా ఆరోపణలు వచ్చినప్పుడు, ఏ చర్యలపై ఆరోపణలువచ్చాయో వాటిని మీరు ఉపసంహరించుకొన్నప్పుడు, కొన్ని ఆరోపణలను నమ్ముతున్నప్పుడు, మేము కాకుండా కాంగ్రెస్ వారే ఎక్కువగా ఆరోపణలు చేస్తున్న ఈ పరిస్థితులలో ముఖ్యమంత్రిగారిని లోకాయుక్త, ఉపలోకాయుక్త పరిధిలోకి తీసుకురావాలి. మీగతా రాష్ట్రాలలో చూడండి, ముఖ్యమంత్రిని లోకాయుక్త పరిధిలోకి తెచ్చారు. అలాగే మన రాష్ట్రంలోనూ చేయండి. ఒకవేళ ఇదీవరకే ముఖ్యమంత్రిని లోకాయుక్త పరిధిలోకి తెచ్చివున్నట్లయితే ఆ విషయం చెప్పండి. దీనికి ముఖ్యమంత్రిగారు జవాబు చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఇకపోతే మన రాష్ట్రాన్ని ఏవిధంగా పరిపాలిస్తున్నారో చూడండి, ఇక్కడ బంధువృత్తిగానీ, లేక దేనికో ఆశపడి ఎవరికో సహాయం చేయడం గానీ - ఇలాంటివి ఉండకూడదు. తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన సోదరుడు అనేక పదవులలో ఒకే వర్గానికి చెందినవారని నియమించారని ఆ వివరాల జాబితాను విడుదలచేశారు. నేను దీనిని పూర్తిగా సమర్థించడంలేదు. అయితే గతంలో సమరసింహారెడ్డిగారు ఇటువైపు అంటే ప్రతి పక్షంలో వుండగా 'కమ్మ, కమ్మ' అని ఒక గీతాన్ని ఆలాపించారు. అప్పుడేమో చాలా యతిప్రాసలతో మాట్లాడుతూ ఇప్పుడు చాలా కామీగా ఉంటున్నారు. ఈనాడు వారు ఒక కులంగురించి, వేరు ఒక కులంగురించే మాట్లాడుతున్నారు. కులాలగురించి మాట్లాడడం ఏమిటి? అంబేద్కర్ రాజ్యంగ రచయిత, ఆయన బలహీనవర్గాలవారికి రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ ఉండాలని రాజ్యాంగంలో పొందుపరిచారు. కానీ రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ వల్ల మెరిట్ కాజు వారిట్ కావడానికి వీలులేదు అన్నారు. ఇలా అంటే అంబేద్కర్ ఆశయాల్ని ప్రకారంగా రాజ్యాంగంలో రిజర్వేషన్ హక్కును ఎందుకు కల్పించారు? వారిని విమర్శించినట్లు కాదాయని మనవిచేస్తున్నాను. ఒకసారి మళ్ళీ క్లియర్ చేయమనండి? ఒక ఎస్.సి. 5:50 జడ్జినిగానీ, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ ను గానీ చేయడానికి వీలులేదని తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఇచ్చిన టేవోను క్యాన్సిల్ చేయడం జరిగింది. అప్పటికి కూడా మంత్రిపదవిలో కొనసాగే నైతిక హక్కు ఉందా? రిజర్వేషన్స్ కొనసాగుతున్నాయా? రాజ్యాంగబద్ధంగా కొనసాగుతున్నాయా? దాన్ని విమర్శించినట్లు అవుతుందా? ఇటువంటి పొంతన లేని ప్రకటనలు చేయడం మంచి పద్ధతికాదు. యీ విధంగా చేస్తే ప్రజలు నమ్మే పరిస్థితి వుండదు. అన్ని కులాలను సమానంగా చూడండి. ఒక సంక్షేమ రాష్ట్రంగా చేయండి. రూలు ఆఫ్ రిజర్వేషన్ అనిపిస్తుందా? తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఒక రూలు ఆఫ్ రిజర్వేషన్, కాంగ్రెసు పార్టీ ఒక రూలు ఆఫ్ రిజర్వేషన్ చేస్తే ఆ విధంగా వుంటే, ఇదీ రూలు ఆఫ్ రూలింగు పార్టీ అని అనిపిస్తుంది. ఏ రూలింగు పార్టీ వుంటే, ఇదీ మంచిది కాదు. కుల సంఘాల మీటింగులకు ఎటెండు కావడం ఏమిటి? అధ్యక్షా, మొన్న పత్రికలో చూశాను - ముఖ్యమంత్రిగారు గొడ మహాసభలో, కులసంఘాలు ఎవరు మీటింగు పెట్టినా, ఎటెండు అవుతున్నారు.

ఖచ్చితంగా రాజకీయపార్టీలు సిద్ధాంతం, పృజాళిక విధానానికి కట్టుబడి వుంటే, కుల సంఘాల మీటింగు ఎటెందు కావలసిన అవసరంలేదని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రి గారు, మంత్రులు, పత్రిక కుల మీటింగులో, ఏ కులం మాట అక్కడ మాట్లాడడం జరుగు తున్నది. ముఖ్యమంత్రిగారి ఫోటో కూడా వున్నది - వయసులో ఉన్నప్పుడు, చిన్నప్పుడు కాలేజీలో చదివినప్పటి ఫోటో కావచ్చు ఆ ఫోటో అందులో ఉన్నది. మీరు పరిశీలించాలి. గౌరవ మహానాయకులు అని ఉంది ముఖ్యమంత్రిగారి బొమ్మ వుంది. ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. ఇప్పటికైనా అన్ని పార్టీలవారు కుల సంఘాన్ని ప్రోత్సహించడం గానీ, అందులో పాల్గొనడం గానీ చేయకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. రాష్ట్ర పృభుత్వ యంత్రాంగానికి వచ్చినప్పుడు - ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫారమ్స్ అనేది చాలా అవసరం. దాని గురించి గవర్నరు గారు ఒక్క మాట మాట్లాడలేదు. ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫారమ్స్ ఎందుకంటే, ఇప్పుడున్న వ్యవస్థ యావద్దంగానే కొనసాగితే, యీ రాష్ట్రం అభివృద్ధి కావడం అసంభవం. మీరు ప్రపంచ బ్యాంకు నుంచి ఎన్ని కోట్లు తీసుకుని వచ్చినా, అభివృద్ధిని సత్వరం చేసే పరిస్థితి లేదు ఇక్కడ. గతంలో ఎన్.టి. రామారావు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు రుస్తుంజ్ కమిటీ వేశారు. పెద్ద పుస్తకం మన ముందు పెట్టారు - అది చదివాము. కానీ, ఏమిటో ఆనాడు ఆ పుస్తకాన్ని ఏకైకపు చేయలేదు. కొన్ని లక్షలరూపాయలు ఫేజు యివ్వడం జరిగింది. కొన్ని తప్పులు వ్యాసినా మంచి విషయాలు ఖచ్చితంగా వ్యాశారు ఆ కమిటీ యొక్క పుస్తకాన్ని చదివీ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం దాని గురించి ఆలోచించాలి. ఎన్.టి. రామారావు పోయినా ఆయన ఆలోచనలు తరువాత పనికి రావా? ప్రభుత్వాలు పోవచ్చు, రావచ్చు, చేసిన మంచి పనులు ఆలోచిస్తే బాగుంటుంది. ఈ ప్రభుత్వం రుస్తుంజ్ రిఫారమ్స్ అమలు చేయడానికి యీ పరిస్థితులకు అనుగుణంగా పరిపాలనా వ్యవహారాలను తీసుకువచ్చి ఆలోచన చేయకపోతే యివన్నీ యీ రెడీ బేపిజం, జాప్సం, ప్రజలకు, పాలకులకు మధ్య పెద్ద అగాథం ఏర్పడుతుంది. దీన్ని పూడ్చాలి అవసరం వుందని ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. గవర్నరుగారు చెప్పకపోయినా, వెంటనే ఒక సమావేశాన్ని ఏర్పరచి, పరిపాలనా వ్యవహారాన్ని చక్క దిద్దవలసిన ఆలోచన చేయవలెను. శ్రీరామ సాగర్ ప్రాజెక్టు గానీ, మిగతా ప్రాజెక్టులలో వృధాగా ఎంప్లాయిస్ వున్నారు. ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు దివాళా తీశాయి. ఊరికే కూర్చున్నారు. సంతకాలుపెట్టి డీకాలు తీసుకుంటున్నారు. కోట్లాది రూపాయలబడ్డెట్టి వీరికి పోతున్నది. పాపం, ఆ ఉద్యోగస్థులు బాధ పడుతున్నారు. అవమానంపాలు అవుతున్నారు. వారి శ్రమను ఉపయోగించుకోండి. సిక్కు పాయంటుబూర్జులానీ, మిగతా ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ వ్యవహారాలలో వున్న లోపాల వల్ల మనం ఏమే చేయలేకపోతున్నాం. సర్వెన్స్ ఎంప్లాయిస్ మెంట్ కడప, కర్నూలుకు వెళితే వారు తన్నీ ఇక్కడికి పంపిస్తున్నారు. దానికి ప్రత్యామ్నాయ చర్యలు తీసుకునే పరిస్థితి ఇక్కడ లేదు. వెంటనే యీ పరిపాలనా వ్యవహారాన్ని వికేంద్రీకరించాలి. పెద్ద పెద్ద చోట్ల ఇంజనీర్లు, అధికారులు అతి చిన్న సామాన్యమైన క్లారిఫికేషన్ కు దాదాపు ఒక సంవత్సరం పడుతుంది. కాబట్టి, పరిపాలనా వ్యవహారాలను ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత నిర్మాణాత్మకమైన కార్యక్రమంలేదు. విద్యుత్తుకి ఛార్జీలు పెంచారు వికపక్షంగా. పత్రికపక్షం, పత్రికపక్షనాయకులు లేదు అన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు మీటింగు పెట్టారు. కన్సం ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చిన తరువాత వారు కూడా ఒక్క నేటులో కూర్చున్నారు. అదే పత్రికపక్ష నాయకులకు కూడా ఏర్పాటు చేయలేదు. ఒక్క సమావేశం ఏర్పరచరు? పట్టెదారు పాసు పుస్తకాలు గురించి శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డిగారు సమావేశాలు పెట్టారు, వారు మర్చిపోయారు. పట్టెదారు పుస్తకాలు యివ్వే అవకాశం లేదు. ఈనాడు కేంద్ర ప్రభుత్వం సబ్సిడీ ఫెర్టిలైజర్ మేద ఖచ్చితంగా నోటిఫికేషన్ ఇచ్చారు.

తెలుపు ప్రతిపాదనపై చర్చ.

సన్నకారు చిన్నకారు రైతాంగానికి పాత ధరలకే అమ్ముతారని. సన్నకారు, చిన్నకారు ఎవరో తెలియదు. అధికారులకు తెలియదు. మళ్ళీ కేంద్రప్రభుత్వ నోటిఫికేషన్ ఏమీ మంటుందంటే, సన్నకారు, చిన్నకారు రైతులను ధ్వజీకరించిన తరువాత రేయింబర్సు చేసుకోవచ్చిని యిచ్చారు. ఇదెక్కడి పొంతన లేని ఆలోచన? పెంచిన ధరలకు తీసుకున్న రసీదులను ఎవరి దగ్గర పెట్టుకోవాలిని మనవి చేస్తున్నాను. గవర్నరుగారు చెప్పితే బాగుండేది. ముఖ్యమంత్రిగారు, వ్యవసాయశాఖ మంత్రిగారు, ప్రధాన మంత్రిగారికి పంపించమంటారా? రాష్ట్ర రైతాంగం అంతా అడుగుతున్నారు. మళ్ళీ మన మంత్రిగారు శ్రీ రవీంద్రారెడ్డిగారు కాంట్రాడిక్టు స్టేట్మెంటు ఇస్తున్నారు - 10 సంవత్సరాలు పడుతుంది; మొత్తం లాండు సర్వే చేస్తామని; ఒక వైపు లాండు సర్వేచేసి పట్టెదారు పాసు బుక్స్ యివ్వడానికి ఒక సంవత్సరం పడుతుందని అంటున్నారు. దీని గురించి ఆలోచించాలనే ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. ధరలు పెరిగాయి; ధరల సంగతి చాలామంది సభ్యులు చెప్పారు. హౌసు టాక్సు పెంచారు. కొంత మంది యీ టాక్సు కట్టలేక అమ్ముకుంటామంటున్నారు. ఈనాడు దాదాపు ప్రతి పట్టణంలో యీ హౌసు టాక్సుకు వ్యతిరేకంగా సమావేశాలు నిర్వహిస్తున్నారు. చిన్న చిన్న మండల పాడిక్వార్టర్స్లో విపరీతంగా పెరిగాయి. మంత్రిగారు స్పష్టంగా చెప్పతారు వసూలు చేయడం లేదని; మండల వారీగా నోటీసు ఇస్తున్నారు - టాక్సు పెరగలేదు మీరు ఎందుకు అంటున్నారు అని ఆ మంత్రిగారు పరస్పర విరుద్ధమైన ప్రకటనలు ఇస్తున్నారు. ఈనాడు హౌసు టాక్సు వల్ల చాలామంది బాధపడుతున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం అర్బన్ లాండ్సుకు ఎగ్జంప్షన్స్ ఇస్తున్నది. అర్బన్ లాండు సీలేంగు అథారిటీ వుంటే, అక్కడ ఆ చట్టం ప్రకారంగా ఏక్కు ప్రకారంగా ఎగ్జంప్షన్ యివ్వడానికి వీలు లేదని వ్యాచారు. మంతులు కూడా వ్యాచారు. మంతులు సెక్రటరీ నుంచి ఫైలు తీసుకుని ముఖ్యమంత్రిగారి నుంచి ఎగ్జంప్షన్ తీసుకుంటున్నారు. పాదరాబాదు పట్టణంలో ఎంత అమ్మెలబిల్డింగ్ వుందో దానికాన్న ఎక్కువ ఎగ్జంప్షన్ ఇచ్చినట్లు నా అభియోగం. నేను ఒక అప్లికేషన్ ఇచ్చాను. నాకు ఎందుకు యిచ్చారు, సెక్రటరీకి ఇవ్వండి అంటారు; ఆయన ముస్లిం; మెరెకు క్లెక్కు దియి, మెరెకు క్లెక్కు పసాతెసాథ్, మినిష్టర్కు, చీఫ్ మినిష్టర్కు దెవో సాథ్ అంటారు. అన్ని ఎగ్జంప్షన్ ఇచ్చారు వేరు. టెండర్సులోమేము ఎన్నో లెటర్స్ వ్యాచాము. వ్యాస్త్రే ముఖ్యమంత్రిగారి సెక్రటరీ మాధవరావుగారు వెంటనే రిప్లయి వ్యాస్త్రారు. మీ ఉత్తరం ముట్టించని; ఆ ఉత్తరం సెక్రటరీ నుంచి కిందికి వోయినా డిల్లీ నుంచి రిప్లయి మాత్రం రాదు. ప్రభుత్వం వ్యాసినా రెండు సంవత్సరాలు అయినా ఒక్క పని కూడా అవుతుందా రిప్లయి కూడా రావడంలేదు; కేవలం ముఖ్యమంత్రిగారి సెక్రటరీ నుంచి సంబంధిత కార్యాలయానికి పంపించడం అయిందని అంటారు; దాని తరువాత ఎద్యను దొరకడం లేదు. ఇదీ మన ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ వ్యవస్థయినీ మనవి చేస్తున్నాను. అన్నిటికన్నా ముందు యీ ప్రభుత్వ ఆలోచన కాంపెన్సిషన్ కోసం చట్టాన్ని తీసుకునిరావాలి. లాండు సీలేంగు గురించి చట్టాన్ని తీసుకువచ్చే అవకాశం వున్నది. ఒకసారి, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చింది. ఏదో విధంగా పాసు చేశారు; కానీ, గవర్నరుగారు సంతకం పెట్టలేదు. ఆ చట్టం ఏమీ అయిందో తెలియదు. ఎవరి దగ్గర వున్నదో తెలియదు. ఇంకో చట్టం రూపొందించుకోవచ్చు. లాండు సీలేంగు మీద పోరాటం సాగిస్తామని అన్నారు. ఆ పోరాటం ఎందుకు సాగించేది? వెంటనే శాసన సభలో చట్టాన్ని తెండి. మీగులు భూములను తీసుకోమనండి. ఇంకా సీలింగ్ పెట్టమనండి. నిరుపేదలకు భూములు ఇచ్చే అవకాశం ఉన్నప్పుడు, శాసన సభ ఉన్నప్పుడు. వారికి మెజారిటీ ఉన్నప్పుడు, వారికి చిత్తుకొద్దీ ఉంటే, పేదలకు పంచాలనే కోరిక చట్టాన్ని తీసుకురమ్మని చెప్పండి. ఖచ్చితంగా చేసే అవకాశం ఉన్నప్పటికీ, చట్టాన్ని

చేయడం లేదు. ల్యాండ్ కాంపెన్సేషన్ కోసం ఆర్డినెన్సు జారీ చేశారు. ఎంతో మంది నోళ్లు కొట్టడానికి, చట్టబద్ధంగా కాంపెన్సేషన్ తీసుకోనివ్వకుండా ఆర్డినెన్సు చేయడానికి ప్రయత్నం చేసి, గవర్నరుకు పంపితే వారు దానిని తీర్చి పంపారు. గవర్నరుగారికి బాధ కలిగి ఉండవచ్చు. ఆ విషయం గురించి చెప్పలేదు. ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించిన ఆర్డినెన్సును తీర్చి పంపుతూ దాని మీద వారు ఉపయోగించిన భాష చెప్పడానికి నాకు మనసు ఒప్పుకోవడం లేదు. అటువంటి భాషలో గవర్నరుగారు రాష్ట్రప్రభుత్వాన్ని విమర్శించారు. శాసనసభ ముగిసేలోగానో, లేదా ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం చెప్పేలోగానో మొదట ప్రతిపాదించిన ఆర్డినెన్సు ఏమిటి, దానిపై గవర్నరుగారు ఏమన్నారు అన్నది స్పష్టంగా చెప్పాలి.

ఇక ఎన్నికలు అన్నారు. ఎన్నికలలో ఘన విజయం సాధించామన్నారు. టి.డి.పి. ప్రధాన ప్రతిపక్షంగా ఉంది. ఇతర పార్టీలున్నాయి. మా టి.డి.పికి 5 సీట్లున్నాయి. జనతాకు ఒక సీటు ఉంది. ఇంకా మజ్దీన్ పార్టీ ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా దృష్టితో పెట్టుకుని ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా ఉన్న ప్రతిపక్షాలను ఏ విధంగా ఎట్లా ధ్వంసం చేయాలనే ఆలోచిస్తున్నారు. తప్పు మరొక ఆలోచన లేదు. ప్రజలను ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో పాల్గొనే విధంగా చేయవలసిన అవసరం ఉంది.

(సభాపతి అధ్యక్షా స్థానంలో ఉన్నారు)

ప్రజాస్వామ్యం అంటే కేవలం ఎన్నికలలో గెలవడం, సర్పంచ్ కావడమో, మండలాధ్యక్షులు కావడమో, మంత్రి కావడమో, ముఖ్యమంత్రి కావడమో కాదు. ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ఎన్నికయిన వారు ప్రజలను ప్రజాస్వామ్యంలో పాలుపంచుకునేలాగా ఎదుర్కోబోతే చేయాలి, ఉద్యమాలు నడపాలి. కానీ ఈనాడు ఆ ప్రజాస్వామ్య పద్ధతి ఉండకుండా చేయడానికి, ప్రభుత్వం ప్రజల వైపుకు పోయే విధంగా ఉండకుండా చేయడానికి, ప్రజాస్వామ్యబద్ధంగా ఎన్నికలు జరగకుండా చూడడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా జాగ్రత్తగా చూస్తున్నారు. ఇందుకు కోఆపరేటివ్ ఎన్నికలనే ఉదాహరణ. మహిళా సభ్యురాళ్లను నామినేట్ చేశారు. ప్రపంచంలోనే లేదు. ఏ ప్రజాస్వామ్యవ్యవస్థలో కూడా ఇటువంటిది ఉంటుందా? ఇద్దరు మహిళలను నామినేట్ చేయడం, వేలయితే వయొలెన్సీ, రిగ్గింగ్, ఎన్నో అవకతవకలుకు పాల్పడి, గెలిచి, ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో గెలిచామంటున్నారు. మండల ఎన్నికలలో ఏ విధంగా ఉంటుందో చెప్పలేదు. మిగతా ఎన్నికలు, మునిసిపాలిటీ ఎన్నికల గురించి లేదు. మునిసిపాలిటీలలో స్పెషల్ ఆఫీసర్లను పెట్టి నడిపించేట్లుగా ఉంది. అన్న ఇన్వెస్టిగేట్ ఎన్నికలే. ఒకటి ఒకటి డైరెక్ట్. అదే అవినీతి. ఈ విధంగా అన్నిటికీ ఇన్వెస్టిగేట్ పద్ధతిలో పోవడం మంచిది కాదు. గవర్నరుగారి ప్రసంగంపై చెప్పాము. ఇది కేవలం పేపర్ కటింగ్ జతపరచినట్లుగా ఉందని చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. దీనిని తయారు చేసినందుకు ఎవరు బాధ్యత తీసుకున్న వారు, వివిధ డిపార్ట్మెంట్స్ వారు పదజాలాన్ని రూపొందించే ప్రయత్నం చేస్తారు. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో తెలుగు కావేలో మొదటి పేజీ చూడండి. "మన తెలుగు గడ్డపై జన్మించిన నాయకుడు, మునుపటి శాసన సభ సభ్యులు, మునుపటి ముఖ్యమంత్రి..... అన్నారు. దీనికి ఇంగ్లీషు కావేలో "నన్ ఆఫ్ సాయిల్" అన్నారు. అంటే వీడ్ సాయిల్? ఏమిటి? ప్రధాన మంత్రిని ఈ స్థాయికి ఎందుకు

తెలుపు ప్రతిపాదనపై వర్షం.

తెచ్చారు? మన రాష్ట్రంలో జిన్మింపాడు అని తెలుగులో పెట్టాలి. అర్థం కాకుండా ఉంది. ఇంగ్లీష్‌కూ, తెలుగుకూ తేడా ఉంది. ఖచ్చితంగా ప్రధానమంత్రిగారిని గౌరవించ వలసిందే. వారు ఈ రాష్ట్రానికి చెందిన వారు. అనాడు నంద్యాల ఎన్నికలలో అవినీతి ఏ రకంగా జరిగిందంటే ఈ రాష్ట్రంలో కనీ వినో ఎరగనట్లుగా ప్రభుత్వాలకు పార్టీ పాలపడింది. మా బి.జె.పి. ఓడిపోయింది. మాకు తక్కువ వచ్చాయి. ఒప్పుకుంటాము. అవి తక్కువ ఓట్లు కావు.

(ఇంటరప్షన్స్)

మాకు పడిన వోట్లు అణిముత్యాలు. బి.జె.పి.కి మాత్రమే పడ్డాయి. మిగతా ఓట్ల సంగతేమిటి? సీతారాంగారు మాట్లాడారు. గిన్నీస్ బుక్‌లోకి ఎక్కే ప్రయత్నం చేసారు. ప్రధానమంత్రిగారి పేరు గిన్నీస్ బుక్‌లోకి ఎక్కితే సంతోషపడేవారమే. కానీ వారి పేరుతో పాటు రిగ్గింగ్ కూడా ఎక్కుతుంది కనుక పేరు ఎక్కలేదు. ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ఎన్నికలు నంద్యాలలో జరిగాయో? నామినేషన్ వేసటప్పుడే కిడ్నాప్‌లు జరిగాయి. దీని గురించి ప్రధానమంత్రిగారే బాధపడ్డారు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో జరిగిన సంఘటనలు గురించి బాధపడుతున్నాను అని వారే స్పష్టంగా చెప్పారు. It is clear violation of the representation of the people's Act. దీనికి పోలికలేదు. ప్రధానమంత్రిగారే ఒప్పుకున్నారు. విజయభాస్కరరెడ్డిగారు కూడా స్పష్టంగా ఒప్పుకున్నారు. ఎవరు పడితే వారు నామినేషన్ వేస్తారా? ఇది మంచిది కాదు అన్నారు. వారు లా మినిస్టర్. మంత్రి, చెడో చట్టప్రకారంగా, భారతదేశంలో నివసించే ఎవరయినా నామినేషన్ వేయవచ్చు. ఎవరికయినా ప్రధానమంత్రి అయ్యే అవకాశం ఉంది. కానీ విజయభాస్కరరెడ్డిగారు "ఎవరంటే వారు నామినేషన్ వేస్తే ఎట్లా? ప్రధానితో పోటీ పడాలనే ఉత్సాహంతో వేస్తున్నారు. ఇంత లీన్లు ఎక్కడ పెడతాము". అని అన్నారు. అయితే కావచ్చు. అయినప్పటికీ అనడానికి వీలు లేదు. ఎన్నికల విషయంలో చట్టం చేస్తే బాగుంటుంది ఎన్నికల సందర్భంలో చెప్పడం జరిగింది. సనీ ఆఫ్ సాయిల్ గురించి చెప్పాలంటే, మన రాష్ట్రంలో తెలుగుదేశం పార్టీ నాయకులు కొన్ని విషయాలలో చాలా చాలా ఖచ్చితంగా హృదయపూర్వకంగా ఉంటారు. ఆయన కృతజ్ఞతతో మెలగుతారు. ప్రధానమంత్రిగారు మన తెలుగు బిడ్డ అనీ, ముఖ్యమంత్రిగారు అడిగారనీ, ప్రధానమంత్రిగారు అడిగారనీ చెప్పి ఎన్.టి. రామారావుగారు నంద్యాలలో తమ అభ్యర్థిని నిలబెట్టలేదు. వారికి ఈ ఆలోచన ఎందుకు వచ్చిందో తెలియదు కానీ వారు చేసిన పొరపాటు వల్ల మొత్తం ప్రతిపక్షాల మీద కక్షతో ఈ నాడు ముఖ్యమంత్రిగారు వ్యవహరించారు. ఎన్నికలు తరువాత ప్రధానమంత్రిగారు అత్యధిక మెజారిటీతో గెలిస్తే, దానికి ఫలితం ఏమంటే, రామారావుగారిని రోగం తీరిగిందనీ, మొరక విధంగానో ప్రకటన చేసి నట్లుగా తెలిసింది. ఇది ఎన్.టి. రామారావుగారు ప్రధాని మన తెలుగు బిడ్డ. సనీ ఆఫ్ సాయిల్ అనడం వల్ల జరిగింది. వారు తెలుగు బిడ్డ అని రామారావుగారు అన్నారు కనుక నంద్యాలలో నిలబడ్డ తెలుగుబిడ్డ కాంగ్రెస్ సభ్యుడు కనుక మిగతా శాసనసభా స్థానాలలో కూడా ప్రజలు కాంగ్రెస్ వారినే గెలిపించారు. ఈ తెలుగు బిడ్డ ఢిల్లీకి పోయిన తరువాత, రామారావుగారు చెప్పారు కనుక ఆ తెలుగు బిడ్డ మీద అవేశాస తీర్మానం లేదా కోత తీర్మానం వచ్చినప్పుడు వారినే కంటిపాపలా కాపాడడానికి తెలుగుదేశం పార్టీ ఎం.పి. లు ఆ తెలుగు బిడ్డ వెళ్ళే చూడడం తప్పు కాదు. ఇటువంటి పొరపాట్లు చేయకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రధాన ప్రతిపక్షం మీద బాధ్యత ఉంది. ప్రభుత్వం జరగని విధంగా, డెఫిక్షన్ కాకుండా సమ్మతి పోరాటం చేయవలసిన అవసరం ఉంది.

చివరగా బడ్జెట్ ప్రసంగంలో పాలెల్లున కార్యక్రమానికి రూ. 17.50 కోట్లు అన్నారు. దీని గురించి రెండు సంవత్సరాల క్రితమే సంగీత వెంకటరెడ్డిగారు మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు చెప్పారు. వారు మధ్యలోకొన్ని రోజులు అరణ్య వాసంలో ఉన్నారు. వారు మంత్రిగా ఉన్నప్పుడే రూ. 175 కోట్లతో ప్రపంచ బ్యాంక్ సహకారంతో కార్యక్రమం రూపొందిస్తున్నట్లుగా, కర్రంగల్, వరంగల్, ఖమ్మం జిల్లాలలో దీనిని రూపొందిస్తామని చెప్పారు.

7.10 రా.

మేరు చెబితే బడ్జెటులో పెట్టండి. బడ్జెటు తగ్గించడమో, హాచ్చింగ్ మో చేయండి కానీ గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో రెండు సంవత్సరాల క్రితం తేసుకున్న కార్యక్రమాన్ని నా ప్రభుత్వం చేపడుతోందని చెప్పడం ఎంత సత్యదూరమో మేకు మనవిచేస్తున్నాను. అంతే కాదు 10 వేల గుహలు బీడ్ కార్మికులకు కట్టించి ఇస్తామని మన జనార్ధనరెడ్డిగారు ఎన్నో వందల వేల సార్లు చెప్పారు. ఎక్కడకు పోయినా 10 వేల గుహలు 10 వేల గుహలు అని ఎన్నోసార్లు చెప్పిన విషయాన్నే మళ్ళా చెప్పడం జరిగింది. తిరుపతిలో సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్ ఇంకా మిగతా అంశాలు కూడా గరవ్వురుగారి ప్రసంగంలో చెప్పి సత్యదూరమయిన ప్రకటనలు మళ్ళీ వదిలించారు. లాస్ట్ ఐట్ వన్ వేటిలో "ప్రభుత్వం తుపాకులను అక్రమంగా ఉపయోగించదని, అయితే తుపాకులను అక్రమంగా ఉపయోగించడానికి తీవ్రవాదులను ఎంతమాత్రం అనుమతించబోదని కూడా నా ప్రభుత్వం స్పష్టపరిచింది". అంటే తీవ్రవాదులు సక్రమంగా ట్రైసెన్సిడ్ తుపాకులను ఉపయోగిస్తే ఫర్వాలేదన్నట్లుగా ఉంది. అధ్యక్షా, ఈ భాష ఏమిటో నాకు అర్థం కాలేదు. ఈ విషయాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారు, హోం మినిస్టర్ గారు 10 సార్లు చెప్పారు నేను అక్రమంగా తుపాకులను పట్టనివ్వనని. హోం మినిస్టరుగారు వచ్చిన తరువాత, వారు డాక్టర్ కాబట్టి తనకు పోస్ట్ మార్టమ్ కు కావలసిన శవాలు కుప్పలుకుప్పలుగా పడే విధంగా ఉంది ఈనాడు శాంతిభద్రతల పరిస్థితి. ఎక్కడ చూసినా ప్రాకిరోజా ఒక పాత్య. ప్రాకిరోజా ప్రభుత్వ అస్తి దగ్గం కావడం. అంతేకాదు ప్రభుత్వ బిల్డింగ్స్ కూలగొట్టడం మొదలయినవి ప్రాకిరోజా మనం పేపర్ లో స్టేట్ మెంట్స్ చూస్తున్నాము. దీనికి బాధ్యత ఇప్పుడు ఈ ప్రభుత్వం వహించవలసిన అవసరం ఉంది. తుపాకులను అక్రమంగా ఉపయోగించడానికి నక్సల్బైట్లను అనుమతించబోమంటే ఇదీ ఎట్లా ఉందంటే మన ముఖ్యమంత్రిగారి పేరు జనార్ధనరెడ్డిగారు, మన హోం మినిస్టరుగారి పేరు మైసూరా రెడ్డిగారు అంత వేళ్ళ ఇద్దరి పేర్లయితే మారవు కదా; It is the duty of the Government to maintain law and order in the State. లా అండ్ ఆర్డర్ అన్నది it is the duty. It is not the policy. ప్రతిసారి రివీట్ చేయడంలో అర్థం లేదు. ప్రతి సారి రివీట్ చేస్తే ఏదో చేస్తున్నారనే భావంతో చూస్తున్నారు. శాంతిభద్రతల పరిరక్షణ ఈ రాష్ట్రంలో ఎలా ఉందో చెబుతాను. మన హోం మంత్రిగారి కారు క్రింద పడి ఒకరు చనిపోయారు. ఆ చనిపోయిన వారు ఎవరో? ఏ వెహికల్ క్రింద పడి చనిపోయారో? ఒక ఎస్.పి. అంటారు ఎస్కార్డ్ వెహికల్ క్రింద పడి చనిపోయాడని. హోం మంత్రిగారు అంటారు డ్రైవర్ మేద కేసు బుక్ చేసామని. ఎస్కార్డ్ వారు అంటారు నాకు భార్య బిడ్డలున్నారు, నేను చంపలేదు. అసలు ఆ కారే నేను నడపలేదు, యాక్సిడెంట్ కాలేదంటారు. అసలు హోం మంత్రిగారు నా కారులో ప్రయాణం చేయలేదు, అంతా నా కర్మ అంటారు. అయిన మేద కేసు వెకిడా చేసుకుని మళ్ళీ ఇంకొకరి మేద పెట్టారు. అసలు ఈ తతంగం అంతా ఏమిటి? మే యొక్క కారు క్రింద పడి చనిపోయిన మేరు

మాడకపోయినా అసలు ఎవరి మీద కేసు పెడతారు? ఆ ఎస్.పి. గారి స్టేట్మెంట్ ఏమిటి? ఈ వ్యవహారం అంతా బయటకు చెప్పకుండా రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించలేరు. హోం మంత్రి మైసూరాద్దిగారు చాలా చక్కగా చెప్పగలరు. రెండు, మూడు బీల్స్‌లతో నేను మాసాను. చాలా బిహోండ్‌లంగా, స్పష్టంగా చెప్పారు. దానిలో పొరపాటు లేదు. వారు సమర్థులని మనవిచేస్తున్నాను. సమర్థులయినప్పటికీ ధర్మంగా పరిపాలన చేయాలి కాన్ ఇదేమిటి? ఆ కారు క్రింద పడి చనిపోయింది ఎవరు? నాకు ఒక్కటి అనుమానంగా ఉంది. ఈ శాంతి భద్రాల పరిరక్షణలో ఇప్పుడున్న సిబ్బందికి భయపడి మన హోం మంత్రిగారు తన యొక్క డౌప్‌ను ఈ రాష్ట్రంలో ప్రవేశ పెట్టినట్లుగా అనిపిస్తున్నది. ఒక కారులో హోం మంత్రిగారు మరొక కారులో హోం మంత్రిగారి డౌప్ సంచరిస్తున్నట్లుగా ఉంది. అయితే ఈ విధానం బాగుండదు. కాబట్టి వెంటనే దీని మీద స్పష్టంగా ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాను.

గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను. మేము చెప్పిన అంశాలన్నీ చాలా స్పష్టంగా ప్రభుత్వం పై నుంచి జవాబు రావాలి. అన్నీటికంటే ముఖ్యంగా లోకాయుక్త పరిధిలోకి ముఖ్యమంత్రిగారిని తీసుకురావాలని ఈ ప్రభుత్వం నిర్ణయం చేసి ప్రకటన చేయాలని నేను మేతో మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రజలకు శాసనసభలో తప్పుడు అన్యాయం ఇచ్చి అప్పుడు చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిని లోకాయుక్త పరిధిలోకి తీసుకువస్తామని అన్నారు. కాబట్టి వెంటనే ప్రకటన చేయాలి. గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గవర్నరుగారు ఈ సమావేశానికి వచ్చి ప్రసంగం చేసినందుకు గాను ఈ సభ వారికి ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ తీర్మానం చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఈ ప్రసంగాలు కొనసాగుతున్న విషయం నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఇది కేవలం సంప్రదాయం కాబట్టి గవర్నరుగారికి ధన్యవాదాలు చెప్పాలంటే ఇందులో బాధ పడేది ఏమీలేదు. నేను ధన్యవాదాలు చెప్పాలనేవాళ్లలో ఒకడిని. అయితే ఈ ప్రసంగం ముఖ్యంగా ఈ సంవత్సరకాలంలో తాము చేయబోయే కార్యక్రమాలను, ప్రభుత్వం అవలంబించవలసిన పాలన విధానం ఏమిటి అన్న విషయం ప్రభుత్వం ఈ ప్రసంగాన్ని రూపొందించి గవర్నరుగారికి అందజేస్తే వారు పదవడం అన్నది సంప్రదాయం అన్నది నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఈ ప్రసంగం ఏదయితే రూపొందించినదో అది గవర్నరుగారి ద్వారా మన సభకు అందించారు. దీనిని వాస్తవంగా, ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో మనం చూస్తున్నప్పుడు ప్రజాస్వామ్య విలువలేమున్నా మనం కాపాడగలుగుతున్నామా లేక దీని దీనానికి వాటిని ప్రక్కన పెట్టి ప్రయత్నం చేస్తున్నామా అని అనుమానం రెక్కెక్క తప్పదన్న విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. తమకు తెలుసు ఈ అసెంబ్లీ సమావేశాలు గత సంవత్సరం సెప్టెంబరులో ముగిసాయి. అప్పుడు మనం బడ్జెటు పాస్ చేసుకున్నాము. అసలు బడ్జెటు గత సంవత్సరం మార్చి నెలఖరుకు ముందుగానే పాస్ చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంటే అప్పుడు కూడా ఈ ప్రభుత్వం వారు వోటాన్ అకౌంట్ పెట్టి 6 నెలలు గడిచిన తరువాత మనకున్న డబ్బు దాదాపు సగం ఖర్చయిన తరువాత మిగిలిన సగానికి కేవలం ఈ సభ ముందు పెట్టాలనే ఉద్దేశ్యంతో టిక్కికట్టి పబ్లిం గడుపుకోవాలనే ఉద్దేశ్యంతో కేవలం ఈ సమావేశం ముందు ఆ పద్ధతిని ఉంచి సమావేశం యొక్క ఆమోదం పొందడం జరుగుతోంది. అందుబాటులో ఉండే పద్ధతులు ఏవయితే ఉన్నాయో

వాటిని ఏవిధంగా సద్వినియోగం చేయాలి, ఏ కార్యక్రమానికి కట్టుబడాలి, ఏ విధంగా ఖర్చు పెట్టాలి, ఈ రాష్ట్రం యొక్క సమగ్రభవిష్యత్తుని ఏ విధంగా చేయాలనే విషయం దృష్టిలో ఉంచుకుని ఈ సభ ముందు ఉంచి ఆ పద్ధతులను గురించి సభ్యుల యొక్క అభిప్రాయాలను కనుక్కోవలసిన అవసరం ఈ ప్రభుత్వానికి ఉందన్న విషయం మర్చిపోయి నట్లుగా ఉంది. నేను సునీచేసేదేమంటే గత సంవత్సరం అంటే బహుశా ముఖ్యమంత్రి జనార్ధనరెడ్డిగారు అప్పుడే అయ్యారు కాబట్టి వారికి తీరిక లేదు ఈ కార్యక్రమాలను రూపొందించి సమగ్రమయిన చర్యకు అవకాశం కల్పించే విధానం లేదనే భావంతో గత సంవత్సరం వోటాన్ ఎకౌంట్ పెట్టి ఆ తరువాత 6 నెలలయిన తరువాత కేవలం టెక్నికల్ గా ఈ సభ యొక్క అమోదం పొందాలనే ఉద్దేశ్యంతో పెట్టడం కొంతవరకూ సమంజసమా వారికి కొంత వేలు కలుగుతుందని అనుకున్నాము కానీ ఈ సంవత్సరం మళ్ళీ అదే పద్ధతి పూర్తి బడ్జెటు పెడతారని తప్పకుండా పూర్తి స్థాయిలో పెట్టి సభ్యులందరికీ కూడా బాగా చర్చించే అవకాశం కల్పిస్తారని అనుకున్నాము. ఈ రాష్ట్రభివృద్ధికి కావలసిన సలహాలు సభ్యులతో తీసుకుంటామని వారు చెప్పడం జరిగింది. కానీ అసలు సమయానికి వచ్చేసరికి ఏ.ఐ.సి.సి. సభలు జరుగుతున్నాయి, ఈ రాష్ట్రంలో ఆ సభలు జరగడానికి సరయిన అవకాశం కావాలి. ఈ సభలో చర్చించడానికి ఏవయినా అటంకాలు కలుగుతాయేమోనని వోటాన్ ఎకౌంట్ మాత్రమే పెడుతున్నామని వారు చెప్పడం జరిగింది. ఇది ఎంతవరకూ సమంజసం? ఢిల్లీలో పార్లమెంటు మీట్ కావడం లేదా? ఢిల్లీలో పార్లమెంటు సమావేశాలు లేవా? అక్కడ పెద్ద సమావేశాలు ఉండి కూడా వారు జరుపుకోవడానికి వారు సాహసించారే, పూనుకున్నారే? ఈ రాష్ట్రంలో ఏ.ఐ.సి.సి. సమావేశాలున్నాయని ఆ సమావేశాలను ఎత్తి వేయలేదే? వోటాన్ ఎకౌంట్ అక్కడ పెట్టలేదే? మరి ఈ రాష్ట్రానికి వచ్చిన ఇబ్బంది ఏమిటి? నాకు అర్థం కావడం లేదని నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఎంతవరకూ అయితే చిత్తశుద్ధి ఉండదో, ఎంతవరకూ ప్రజాస్వామ్యం పట్ల అభిమానం, శ్రద్ధ ఉండదో, అంతవరకే ప్రజాస్వామ్యం నడుస్తుంది, నడిపించగలుగతామన్న విషయం ప్రభుత్వం గమనించాలని మనవిచేస్తున్నాను. మనం అంతా ప్రజల చేత ఎన్నిక అయిన వాళ్ళం. వారి సమస్యలను చర్చించవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది. వారి ఇక్కట్లను గురించి ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. రాష్ట్రభివృద్ధికి పాటుపడవలసిన బాధ్యత, కలసికట్టుగా పాటుపడవలసిన బాధ్యత మన అందరి పైనా ఉంది. కానీ మనం ప్రక్కన పెట్టుకున్నాము. ఈ ప్రభుత్వం ప్రజలకు కేవలం జవాబుదారి కాదు. వారు చేసిన మంచి పనులు ఈ అసెంబ్లీ ద్వారా వారు ప్రజలకు ఏ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేసారు, వారు అవలంబించిన విధానాలు ఏమిటి, వాటిని అన్నిటిని ప్రజలకు చెప్పాలంటే ఇది ఒక్కటే వేదిక వారికి ఉంది. ఈ వేదిక మీద చెప్పవలసిన అవసరం వారికి ఉంది. ఈ సభను సద్వినియోగపరచుకోవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది. దానిని వీస్మరిస్తున్నారంటే ప్రజాస్వామ్యం పట్ల వీలువలను కాపాడుకోవడం మానుకుంటున్నామని నా అభిప్రాయం విర్పడుతోందని, ఆ విషయాన్ని ప్రభుత్వం గమనించాలని మనవిచేస్తున్నాను. అదే సమయంలో మా పైన కూడా బాధ్యత ఉంది. మేము కూడా ప్రభుత్వం చేస్తున్న పొరపాట్లు, ప్రభుత్వం ఏ విధంగా వ్యవహరిస్తున్నది, ఏ విధంగా పరిపాలన సాగుతోంది, ఏ విధంగా ప్రజలకు మేలు చేస్తున్నది చూసి పొరపాట్లు చేస్తుంటే వాటిని ఎత్తి చెప్పవలసిన బాధ్యత కూడా మా పైన ఉంది. ఆ బాధ్యత మేము నిర్వహించలేకపోతున్నాము. ఆ అవకాశం మన ప్రభుత్వం కల్పించలేక పోతున్నది. మనం ప్రజాస్వామ్యం పట్ల వీలువలను కాపాడుకోవడం లేదు. పదులు

కుంటున్నామన్న విషయాన్ని గమనించవలసిన అవసరం ఉంది. కేవలం పబ్లిం గడుపు 7 కోడానికి, మొక్కుబడి చెల్లించుకోడానికి మాత్రమే ఈ సమావేశం ఏర్పాటు చేసుకొంటున్నాము. కనీసం ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజల అభిప్రాయాలను కనుగొనడానికి, ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజలకు ప్రభుత్వ బాధ్యత వున్నది. ఆ బాధ్యతను ఏవిధంగా నెరవేర్చాలనే ఉద్దేశ్యం కానీ, ఈ సభల ద్వారా మనం నిర్వహించుకోవడం లేదనే విషయాన్ని గమనించవలసిన అవసరం ఎంతయినా వున్నది. ఇంకా చెప్పాలంటే పంచాయతీ రాజ్ సంస్థలు, మండల ప్రజాపరిషత్తుల గడువు ఈ నెలఖర వరకు తీరిపోతున్నది. ఈ గడువు తీరిపోయిన తరువాత ఒక వ్యాక్యాం ఏర్పడబోతున్నది. ఈ ప్రజాస్వామ్య సంస్థలను ఎవరు నడిపించాలి? ప్రజాస్వామ్యం వికేంద్రీకరణ చేస్తున్నాము. స్వపరిపాలన హక్కును మనం గామాలకు కల్పిస్తున్నాము. గామస్థూల పరిపాలన చేసుకోవాలా? గామాలను బాగుచేసుకోవాలా? వారికి అధికారం ఇస్తున్నామనే మాటలు చాలా గొప్పగా చెప్పుకున్నాము. వాటిని పురస్కరించుకొని పంచాయతీ సమితులు చేసుకున్నాము. ఆ తరువాత ప్రజా పరిషత్తులను, మండల పరిషత్తులను చేసుకున్నాము. ఇవన్నీ చేసుకుని నడిపించుకునే తరుణంలో ఈ గడువు గడిస్తే రేపు మళ్ళీ ఈ ఎన్నికలు ఎన్నడు రాబోతున్నాయో అనేది అయోమయంగా, అగమ్యగోచరంగా వున్నది. 6 నెలల తరువాత జరుపుతారా? సంవత్సరం తరువాత జరుపుతారా? బి.సి.ఆర్. ఏర్పరెడ్డిగారికి ఈ పని అప్పజెప్పినాము. వారి నివేదిక వచ్చింది. ఇంకా రావలసి వున్నది. ఇది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వున్నదని చెబుతున్నారు. ఎందుకు ఒక సంవత్సరం ముందు వారు ఈ కార్యక్రమం మొదలు పెట్టలేదు? ఈసరికి ఈ కార్యక్రమాన్నీ పూర్తి చేసి అయ్యా, మేము ఎన్నికలు పెడుతున్నాం, ఈ విధంగా మరల రే ఆర్గనైజ్ చేస్తున్నాం, లేకపోతే ఈ విధంగా గామాలకు వుండే పరిపాలనా హక్కులను హరించకుండా వారితో అప్పజెప్పి ఆ గామాలను పునరుద్ధరించే దానికి అవకాశం కల్పిస్తామనే మాట ఎందుకు చెప్పలేకపోయారు? ఎందుకు ఇంత అలస్యం చేశారు? దీనిని ఇప్పుడు చేస్తే వారికి ప్రజాస్వామ్యం పట్ల ఎంత విలువ వున్నది ఈ రోజు తెలుస్తున్నది. అంతే కాదు, ఇలాగే మనం ఇంకా ముందుకు వెళ్ళి ఛూసినట్లయితే ప్రాంతీయ అసమానతలు తొలగిస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ సభలో అనేకసార్లు చెప్పడం, జరిగింది. గవర్నర్ ప్రసంగంలో కూడా రాయలసీమ, తెలంగాణా ప్రాంతాలలో ఎల్లప్పుడూ అనావృష్టి గురి అయ్యే ప్రదేశాల పరిస్థితిని చూస్తే మా ప్రభుత్వానికి ఎంతో ఆవేదన కలుగుతున్నది, ఈ ప్రదేశాల్లో అభివృద్ధి పనులు చేపట్టడానికి ఇదివరకు అమలులోవున్న సంస్థాగత ఏర్పాట్లను పరిగణనలోకి తీసుకొని ప్రభుత్వం ఈ ప్రదేశాల కోసం అనావృష్టి వేడిత ప్రాంత అభివృద్ధి సంస్థను ఏర్పాటు చేయడానికి శీఘ్రం చుట్టింది అన్నారు. మాకు తెలియదు అధ్యక్షా. ప్రాంత అభివృద్ధి పనులను సమీక్షించడానికి ఈ సంస్థ ఏ రకంగా పనిచేస్తుందనే అభిప్రాయాన్ని దీనికంటే ముందు ఎన్నడూ మాకు చెప్పలేదు. మరి ఇక ముందు కూడా ఏ రకంగా ఈ సంస్థలు పనిచేస్తాయనే విషయాన్ని కూడా ఎప్పుడూ ప్రకటించలేదు. మరి శీఘ్రం చుట్టినామన్నారు. శీఘ్రం చుట్టడం అంటే ఈ సంస్థను ఏర్పాటు చేశారా? ఈ సంస్థకు ఎవరినయినా వేసినారా? ఈ సంస్థ ఏ విధంగా పని చేస్తున్నది? ఈ విషయాలను గురించి ఒక మాట కూడా ఎక్కడా చెప్పలేదు. ఈ ప్రశ్నలో అసలే లేదు. కానీ వారు చెప్పారు. చాలా సంతోషం. నీజంగానే ఈ ప్రాంత అభివృద్ధిని చూడడానికి ఒక సంఘాన్ని వేస్తే చాలా బాగుంటుంది. కానీ ఏ ప్రాతిపదికపైన చేస్తున్నారు?

ఈరోజు రాయలసీమ కాన్, తెలంగాణా కాన్, లేకపోతే ఆంధ్రాలో ఉండే మెట్ట పాఠశాలలు కాన్ ఎంతో వెనుకబడి వున్నాయి. అక్కడ వనరులు లేక అభివృద్ధికి అవకాశాలు లేక రైతులకు కాన్, ఇతరులకు కాన్ ఆర్థికంగా అభివృద్ధిని అందుకోడానికి వీలులేని పరిస్థితులు ఈ రోజు ఎన్నో వున్నాయి. మరి వాటిని గురించి ఏ విధంగా పరిష్కారం చేస్తారు? వారు చేసే పని ఏమిటి? దారిద్యరేఖకంటే క్రింద ఉండే వారికి చేసే సహాయం ఏమిటి? ఏ విధంగా వారిని పైకి తీసుకువచ్చే ప్రయత్నం చేస్తారు? కాంగ్రెస్ వారు అధికారంలోకి వచ్చిన రెండు సంవత్సరాలలో ఈ శాశాన్వి ఏమయినా తగ్గించారా? ఇక ముందు అయినా ఈ సమస్యలన్నీటిని ఎదుర్కొని వారి యొక్క ఆర్థిక పరిస్థితిని మెరుగు పరచడానికి ఏమయినా పథకాలను రూపొందిస్తామనే ఒక్క మట కూడా ఇందులో చెప్పలేదే? ఇంతకంటే ముఖ్యమైన మాట ఇంక ఏమయినా వుంటుందా? అసలు విషయాన్ని ప్రక్కకు పెట్టి ఏదో మాటలు ఇందులో వ్రాయాలి, గవర్నర్ చదవాలి. మేము వీనాలి, మరల మనం కృతజ్ఞతలు చెప్పాలనే ఉద్దేశ్యంతో మాత్రమే దీనిని రూపొందించడం జరిగింది కాన్ ఇందులో ఏ మాత్రం చస లేదు. ఈ చుభుత్వం విధానం ఇది, ఈ విధంగా మనం సహాయం చేస్తున్నాం, ఈ విధంగా అభివృద్ధి చెందుతుందనే మాట కూడా ఈ ప్రసంగంలో ఎక్కడా కనబడడం లేదని చెప్పడానికి చాలా విచారంగా వున్నది. ఈ రోజు పరిపాలనను మనం చూసినట్లయితే ఇప్పుడే మీతుడు వద్యాసాగరరావుగారు చెప్పినట్లు మేము సమస్యల గురించి ముఖ్యమంత్రిగారికి ఉత్తరాలు వ్రాయడం జరుగుతూ వున్నది కాన్ ముఖ్య మంత్రిగారు మరి చూస్తారో, చూడరో తెలియడం లేదు కాన్ మాకు అందే ఉత్తరాలు చూస్తూ మాత్రం వారి కార్యదర్శి మాధవరావుగారు చూసి మేము వ్రాసిన ఉత్తరాన్ని సంబంధిత కార్యదర్శికి పంపినట్లుగా మాకు తప్పకుండా వ్రాస్తున్నారు. కాన్ ఈ రోజు వరకు ఒక్క ఉత్తరానికి కూడా సమస్య పరిష్కారం అయినట్లుగా కాన్, ఆ సమస్యను చూసినట్లుగా కాన్, దానిలో ఉండే సాధకబాధకాలు కాన్ ఆ సెక్రటరీగారు కాన్, లేకపోతే ఇంకా ఎవ్వరయినా కాన్ మాకు సమాధానం పంపిన పాపాన ఈరోజు వరకు చోలేదు. ఈ రోజు బ్యూరోక్రాట్స్ అనే వారు మంత్రులను కాన్, ముఖ్యమంత్రిని కాన్, ఎవ్వరిని తెక్క చేయడం లేదు. దీనికి నిదర్శనంగా చెప్పాలంటే నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి 6 నెలల ముందు వెళ్లి ఒక ఫ్లైల్ విషయం చెప్పాను. రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చాను. ఆ ఫ్లైల్ వారి ముందు పెట్టమని వ్రాసారు. అప్పుడు నేను చెప్పాను అయ్యా, ఇదివరకు ఎంతో ప్రయత్నం చేశాను. కడకు తమరి దగ్గరకు రావడం జరిగింది. దయచేసి తమరు కొంచెము గట్టిగా వ్రాయమని కోరడం జరిగింది. అప్పుడు వారు ఇమేడియట్ అని వ్రాసారు. ఇమేడియట్ అని వ్రాసినా కూడా 6 నెలల వరకు అంటే ఈ రోజు వరకు ఫ్లైల్ వారి ముందుకు రాలేదంటే అడ్మినిస్ట్రేషన్ పైన ఎంత అదుపు ఉన్నది? ముఖ్యమంత్రిగారిని కాన్, మంత్రులను కాన్, అధికారులు తెక్క చేయడం లేదనే విషయాన్ని అలోచించక తప్పదు. ఒక బాధ్యత గల ప్రజాప్రతినిధిగా నేను మనవిచేస్తున్నాను. సెక్రటరీయట్ కు 11 గంటలకు పోతే సీటులో కార్యదర్శులు ఉండరు. ఎన్ని సార్లు ఫోన్ చేసినా కార్యదర్శులంతా మేటింగులో వున్నారనే సమాధానం వస్తుంది. ఒక్కసారి కూడా అందుబాటులో వుండడం లేదు. మాకు సమాధానం చెప్పడం లేదనే విషయాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అందుకే నేను అనేది ఏమిటంటే తరుమగా అసెంబ్లీని సమావేశపరచండి. అసెంబ్లీలో మా ప్రశ్నలకు సమాధానములు యివ్వండి. అప్పుడే అధికారులు కూడా కొంచెము మరుకుగా తయారు అవుతారు. అధికారులు చేసిన పొరపాట్లు ఏమిటో వారికి తెలుస్తాయి. అసెంబ్లీ

అంటే ఈ ప్రభుత్వం భయపడుతున్నదా, లేక అసెంబ్లీ అంటే సదభిప్రాయం లేదా? ఏమయినా కింవపరిచే ఉద్దేశ్యం వున్నదా? అసెంబ్లీ ఎన్నిసార్లు సమావేశమయినా గొడవలు జరుగుతున్నాయి. అది సమంజసమైన విధానం కాదు. దానిని నేను ఒప్పుకుంటున్నాను. ఈ అసెంబ్లీకి ప్రభుత్వం జవాబు చెప్పవలసిన బాధ్యత వుందనే విషయం సభ్యులందరూ గమనించవలసిన అవసరం ఎంతయినా వున్నది. అప్పుడే ప్రజాస్వామ్యం సక్రమంగా నడుస్తుంది. కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వస్తే తెలుగుదేశం పార్టీ వారికి కోపం వుండవచ్చు. తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలోకి వస్తే కాంగ్రెస్ పార్టీ వారికి కోపం వుండవచ్చు. తెలుగుదేశం వారికి వ్యతిరేకంగా వేరు గొడవ చేసినా, వేరికి వ్యతిరేకంగా తెలుగుదేశం వారు గొడవ చేసినా మధ్యన ప్రజలు నలిగిపోతున్నారు. ప్రజల సమస్యలు మాత్రం పరిష్కారం కాకుండా పోతున్నాయనే విషయాన్ని నేను ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఈ రోజు ప్రభుత్వంలో కార్యదర్శులు కానీ, కలెక్టర్లు కానీ, ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ఏదీ చిత్తుకుద్దితో పనిచేయడం లేదు. షెల్స్ ముందుకు పోవడం లేదు. ఎక్కడున్నట్ అక్కడనే వుండి పోతున్నాయి. ఈ రోజు మనం బడ్జెట్ లో కేటాయించిన డబ్బులు సక్రమంగా ఖర్చు అవుతున్నాయా అంటే లేదు. నేను పబ్లిక్ ఎకౌంట్స్ కమిటీలో, ఎస్సీమెంట్ కమిటీలో వుండి చూచాను. ప్రభుత్వాధికారులు ఎంతవరకు బాధ్యత నిర్వహిస్తున్నారు? ప్రభుత్వం ఇచ్చిన డబ్బులు సక్రమంగా సమయం లోపల ఖర్చు పెట్టడం, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరిగేలాగా చూసే బాధ్యత కేవలం అధికారులపైన వున్నది. మంత్రులపైన కాదు. మరి అది ఎంతవరకు చేస్తున్నారు. ఏదయినా పనిచేయకపోతే పని చేయలేదు చర్య తీసుకుంటామని గట్టిగా చెప్పమని ముఖ్యమంత్రిగారితో అంటే లేదు, లేదు, మా అధికారుల గురించి మేము బైటపడడానికి సిద్ధంగా లేము. పొరపాటు అన్నీ కప్పిపుచ్చుకోవాల్సిందే అనే మాట చెబితే ఎలా? ఈ పరిపాలన సాగేది ఎలా? ఈ రోజు ఎడ్యుకేషన్ డిపార్ట్మెంట్ లో కొన్ని వేల సంఖ్యలో ఖాళీలు వున్నాయి. వాటిని భర్తీచేయలేకపోతున్నారు. ఎంతో మంది ఉపాధ్యాయులు రోడ్ల మీద వున్నారు. ఎన్నో రోజుల నుంచీ నిరాహారదీక్షలు చేస్తున్నా ప్రభుత్వం అడిగే పాపాన పోలేదు. ఈ నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కారం చేయడానికి ఎందుకు ప్రభుత్వం హనుకొదు. ఏమయినా. అవరోధాలు వుంటే తొలగించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వమిది. అది ప్రభుత్వ కర్తవ్యం కాదా? ఎందుకు ముందుకు రావడం లేదు. మంచి పని చేయడానికయినా ఎందుకు హనుకొవడం లేదు. అదేవిధంగా పార్టీ డిపార్ట్మెంట్ లో కూడా అనేకమయిన ఖాళీలు వున్నాయి. ఆ డబ్బు అంతా సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ యిస్తున్నారు? వారు యిచ్చిన డబ్బు మీరు సర్వీసియోగం చేయలేకపోతున్నారు. అంత సమర్థత మనలో లోపిస్తున్నదని తమద్వారా ప్రభుత్వదృష్టికి తెస్తున్నాను.

ఇంకా ఈ సందర్భంలో నేను మనవిచేసింది ఏమిటంటే, మహబూబ్ నగర్ జిల్లా చాలా వెనుకబడిన జిల్లా. ఈ జిల్లాలో ఒకేఒక జూరాల ప్రాజెక్టు యిచ్చారు. ఆ ప్రాజెక్టు యిచ్చి కూడా, ఆ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం చేపట్టి కూడా దాదాపు 10, 11 సంవత్సరాలు గడిచిపోతున్నాయి. ఆ ప్రాజెక్టుకు యిచ్చిన నేరు 17.84 టీ.ఎం.సి. ఈ సందర్భంలో మనవిచేయాలంటే 17.84 నేరు యిస్తే దాదాపుగా రెండు లక్షల ఎకరాలకు నేరు అందించాలి. కానీ ప్లాన్ లో మాత్రం కేవలం ఒక లక్ష ఒక లక్ష 10 వేల ఎకరాలకు నేరు అందించే అవకాశం కల్పించారు. మాకు రావలసిన నేరు ఆపకుండా రిజర్వాయరు కెపాసిటీ 17.84 టీ.ఎం.సి. కట్టుకుండా 10.5 టీ.ఎం.సి. కి కుదించి కట్టడం చాలా విచారకరమైన

کارخانہ جات اور گورنمنٹ آفیسز قائم کئے جائیں۔ پرانے شہر کے عوام کو نظر انداز کیا جا رہا ہے۔ یہاں پر عوام کے لئے کوئی سہولتیں نہیں ہیں۔ سڑکوں کی توسیع کا کام روک دیا گیا ہے۔ ان ٹی رانا راؤ کے زمانے میں یہ کام چل رہا تھا لیکن کانگریس پارٹی کی حکومت آئیگی بعد سڑکوں کی توسیع کا کام روک دیا گیا ہے۔ چیف منسٹر صاحب اولڈ سٹی کو فٹس دینے کا وعدہ کرتے ہیں لیکن آج تک پرانے شہر کیلئے کوئی فٹس نہیں دیا گیا۔ اگر فٹس دیا بھی جائے تو صرف معمولی فٹس دیا جاتا ہے۔

تقی قطب شاہ ابن ڈیولپمنٹ اتھارٹی کے چیرمن خود چیف منسٹر صاحب ہیں۔ انھوں نے آج تک ایک بھی اجلاس طلب نہیں کیا ہے۔ میں یہ بتانا چاہتا ہوں کہ مسلم وقف بورڈ کا کوئی مسلم منسٹر نہیں ہے یہ بورڈ خود چیف منسٹر کے تحت ہے۔ وقف بورڈ کی کروڑ ہا روپیہ کی جائیدادیں تباہ و برباد ہو رہی ہیں۔ آندھر پریش میں ایک کروڑ مسلمان رہتے ہیں۔ کیا چیف منسٹر کو ایک بھی مسلمان نظر نہیں آیا۔ کیا کوئی اہل مسلمان نہیں ہے۔ کسی مسلمان کو وقف بورڈ کا چیرمن بنایا جائے اور کوئی مسلم کو وقف بورڈ کا منسٹر بنایا جائے۔ لیکن چیف منسٹر کی عدم فرصت کی وجہ سے اوقاف بورڈ کی جائیداد تباہ و برباد کیا جا رہا ہے۔ اسکے ذمہ دار خود چیف منسٹر ہیں۔ اقلیتی فنانس لاپوریشن کو ایک کروڑ ۲۰ لاکھ روپے دیئے گئے لیکن یہ سہ

اڈمنسٹریشن کے اوپر خرچ ہو جاتا ہے۔ اس لاپوریشن میں لون کے طور پر صرف ۲۰ فیصد مارجن مقرر دیتے ہیں اور باقی ۸۰ فیصد بینک کو دینے کی قریب دہاتی ہے۔ لیکن جب اقلیتی لون کے لئے بینکوں کی طرف جاتے ہیں تو ان کے پرچے اٹھا کر پھینک دیئے جاتے ہیں۔ اس پر حکومت کوئی توجہ نہیں دیتی۔ ہمارے کانگریس کے مسلمان ممبران چیف منسٹر کی خوشی چاہتے ہیں لیکن قوم اور ملت کیلئے کچھ برتا نہیں چاہتے کیونکہ کہاں چیف منسٹر ناراض ہو جائیگی تو ہمارے اوپر عتاب نازل ہو جائیگا۔ میں ہمارے مسلمان ممبران کو یہ کہتا ہوں کہ اگر آپ کو ہماری قوم اور ملت سے دلچسپی ہے تو قوم کیلئے کچھ اپنا جائیگی۔ آپ صرف قوم اور ملت کے نام پر منسٹر بنے چاہتے ہیں لیکن آپ قوم اور ملت کی ترقی کے لئے کچھ نہیں چاہتے۔ میں آپ کو یہ بتانے چاہوں کہ اقلیتوں کے لئے ایک اقلیتی کمیشن قائم کیا گیا تھا۔ اس پر کانگریس کے سیرورنگھوں کو لاکر میٹھا دیا جاتا ہے۔ مسلمانوں کے حقوق ٹائمنوں کو اس کمیشن کا چیرمن نہیں بنایا جاتا۔ اقلیتی فنانس لاپوریشن میں بھی وہ اپنی پارٹی کے سیرورنگھوں کو لاکر چیرمن بنایا جاتا ہے۔ ان لوگوں کو چیرمن بنایا جائے جو حقیقی معنوں میں مسلمانوں کے حقیقی ٹائمنڈے ہوتے ہیں۔ میں حکومت سے مطالبہ کرتا ہوں کہ شہر حیدرآباد میں بلدیہ کا الکشن کروایا جائے کیونکہ حیدرآباد سٹی بھی ایک میٹرو پولیٹن سٹی ہے شہر حیدرآباد کے عوام بھی ایک جمہوری انداز میں رہیں۔ لیکن حکومت کو ڈس کے دوبارہ کل ہند مجلس اتحاد المسلمین پارٹی اقتدار حاصل کر لیگی۔ اسلئے حکومت بلدیہ کا الکشن کروانا نہیں چاہتی۔ جب بلدیہ آفس کو جانے ہیں تو وہاں پراسیڈنٹ آفیسر نہیں کہیں بھی دستیاب نہیں ہوتے۔ شہر حیدرآباد کے گلی کوچوں میں پکڑے کرکٹ بھرا پڑا ہے۔ واٹر ورکس کے اندر جب ہم جا کر کہتے ہیں تو سیوریج بورڈ کے مینیجنگ ڈائریکٹر ہاتھ میں ہے کہتے ہیں کہ وہاں کسی قسم کی کوئی فنڈ نہیں ہے۔ لیکن چیف منسٹر یہ کہتے ہیں کہ ہم فنڈس دے رہے ہیں۔ حال ہی میں پڑنا پل کے افتتاح کے وقت انھوں نے کہا کہ ہر ایم ایل اے کے حلقہ کیلئے ۵۰ لاکھ روپے دینے کا وعدہ کیا ہے جب ہم بلدیہ کے کمشنر سے رابطہ پیدا کرتے ہیں تو وہ کہتے ہیں کہ ہمارے پاس ابھی فنڈس نہیں آیا ہے۔ حیدرآباد سٹی کے ایک مٹر گروڈ روپے کی آمدنی ہوتی ہے لیکن حیدرآباد کو نظر انداز کیا جا رہا ہے۔ شہر حیدرآباد کے عوام کو پینے کے پانی کی قلت ہے۔ پرانا شہر کے اندر عوام کتنی عسہ حالت میں رہتے ہیں۔ پینے کا پانی نہیں ملتا۔ کیا وہ انسان نہیں ہیں۔ کیا وہ فیکس نہیں دیتے ہیں۔ کیوں

مسٹر اسپیکر :- اس وقت وقت کی بات نہیں ہے۔

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- లూటి అయిందీ వీతొబ్ కాస్సు అండ్ క్రేడ్. ముస్లిమ్స్ ఉన్నారు, నాన్ ముస్లిమ్స్ ఉన్నారు. మెజారిటీ ముస్లిమ్స్ షాపు 16 లూటి అయినాయి. కానీ పోలీసులు కంప్లెయింటు తీసుకోలేదు.

مسٹر اسپیکر :- انھوں نے بوجھ کہا ہے اسکی بھی کو کوئی غلطی نہیں ہے۔

شری سید سجاد :- مسلم اوقاف کا کوئی چیرمین نہیں ہے۔ آئندہ پریذیڈنٹس میں ایفیدر مسلمان رہتے ہیں کیا آپ کو کوئی مسلمان نہیں ملا چیرمین بنانے کیلئے۔ آپ ہمارے ساتھ سوتیلے ماں جیسا سلوک کر رہے ہیں کیا ہمارے کوئی حقوق نہیں ہیں۔

شری بی. ای. ای. ای. ای. :- وقف بورڈ کا چیرمین نہیں ہے۔

شری سید سجاد :- وقف بورڈ کا چیرمین کوئی بھی نہیں ہے۔

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార:- అధ్యక్షా, ఈ శాసనసభ సమావేశానికి నోటిఫికేషన్ జారీ అయ్యే దాకా ఈ సమావేశం ఎవరేమీ జరుగుతుందో ప్రజలు మమ్మలను అడుగుతున్నారు. అధికారులు మమ్మలను అడుగుతున్నారు. మమ మమ్మలను అడిగితే తెలియదు అన్నారు. సెక్రటరీగారిని అడిగితే తెలియదు అన్నారు. ఈ రోజు అసెబ్లీ సమావేశాలు తెలవకుండా అకస్మాత్తుగా నిర్ణయించి పద్మితికి స్వస్థిచెప్పండి. పార్లమెంటు మాదిరిగానే ఫలానా టైములో జరుగుతుంది అని ముందుగా తెలియచేయండి. ఈ గోప్యం మంచిది కాదు. వాస్తవానికి చాలా మంది గౌరవసభ్యులు సెలవు యివ్వారు. ఈ సందర్భంలో మీరు ఓటు అనే ఎకౌంట్ కాకుండా మీరు ఫుల్ ప్రవేశపెట్టవలసి ఉంటుంది. సరిగా టైము తేడా అయిపోయింది. గవర్నరుగారి ప్రసంగం వాస్తవానికి ప్రభుత్వం శాసన నిర్ణయించిన విధంగా గవర్నరుగారు చేయాలి. ఇది రాజ్యాంగంలో ఉన్నటువంటి నిబంధన. ఎట్లాగూ నిబంధన ఉన్నది అనే పేరుతో గవర్నరుగారు హోదాకు భిన్నంగా ఆ హోదాను కించపరచేటటువంటి చౌకబారు ప్రసంగాలు చదివించే పద్ధతి మాత్రం ఈ మంత్రివర్గానికి మంచిదికాదండి. ఈ ప్రసంగం యొక్క సారాంశం చెప్పాలంటే రాష్ట్రంలో దీనిదినం దిగజారిపోతున్న ఆర్థిక స్థితి దిగజారిపోతున్న పరిపాలనా స్థితి క్షీణిస్తున్న శాంతి భద్రతలు స్థితి. అభివృద్ధి కార్యక్రమాలన్నీ కుంటుపడుతూ మొదలైనటువంటి ప్రమాదకర పరిణామాలు బయటపెట్టుకుండా గొప్పబెటుతున్న ఉపన్యాసం యిది. రాజకీయంగా వాస్తవానికి చాలా ప్రమాదాకరంగా ఉంటే వేరు ఎంతో బ్రహ్మాండంగా ఉందని చిత్రికరించడం ఇది అంత కూడా చెక్కిరహసిన అటువంటి విషయశీలు మాదిరిగా స్పీచ్ ఉందని చెప్పవలసి వస్తుంది. యిప్పుడు ఉన్నటువంటి ఒక్కొక్క సమస్యను తీసుకొని పరిశీలించడానికి ఎట్లాగూ సమయం లేదు. కొన్ని ముఖ్యమైనటువంటి విషయాలమీద కేంద్రీకరిస్తున్నాను. ఈ రోజు దేశమంతటా ఏమీ అనుకుంటున్నారు జాతి సమ్మెకృత జాతి సమ్మెకృత అంటున్నారు. వాస్తవానికి జాతి సమ్మెకృతను యిప్పుడు వస్తున్న ప్రమాదం ఎక్కడెక్కడ ఉందో మనం చూస్తున్నాము. ఏ రాష్ట్రంలో ముఖ్యంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు మరిన్ని అధికారాలు యివ్వాలని, సమస్త అధికారాలు తమవేతులో పెట్టుకొంది. ఫారెస్టు కంకరెస్టు లిఫ్టులో పెట్టుకొన్నా తన

చేతుల్లో పెట్టుకొన్నట్లు, హార్మి సెంట్రల్ లిస్టు ఫారెస్టు, వీడ్య వాళ్ళ చేతిల్లోనేయా పాజెక్టు క్లియరెన్సు అనేక రకాల నీధులు పన్నులు వసూళ్ళు వాళ్ళ చేతుల్లోనే. ఒక విధంగా ప్రభుత్వం ఒక నామమాత్రం ప్రభుత్వం కాదు. పెద్ద మున్సిపాలిటీగానో డిల్లా పరిషత్తుగానో ఉంది. దేశంలో సమ్మెకృత ఉండాలి జాతి సమ్మెకృత ఉండాలి అంటూ చెబితే అది సాధ్యమయ్యే పని కాదు. ఈ ప్రభుత్వం ఎందుకు చర్య తీసుకోకూడదు. గవర్నరుగారు తన ప్రసంగంలో తప్పనిసరి చెప్పవలసి ఉండే భారతదేశం ఒకే జాతికాదు. రాజకీయ అర్థంలో ఒకే జాతి అనేక భిన్నమైన భాషలు ఆచారాలు కలిగినటువంటి వివిధ జాతులు ఉన్నాయి. బహుజాతుల యొక్క సమ్మేళనము ఉన్నటువంటి ఈ భారతదేశంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఒకటిగా ఉన్నప్పుడు హార్మి అయినటువంటి అధికారాలు యివ్వకుండా ఉన్నటు వంటి పద్ధతి మంచిది కాదు. అంటే దీని గురించి విద్వేత ఉందో ప్రభుత్వం తేవ్వంగా ఆలోచించాలి. అంతేకాదు శాంతి భద్రతలను పరిరక్షించే బాధ్యత రాష్ట్ర ప్రభుత్వందీ కానీ మేకు కావలసిన పోలీసులు పెట్టుకొనే స్థామతలేదు. పైగా కేంద్రం మీలబిల్ పెట్టుకొని పరాయి దేశస్థులు ఎవరైనాకానీ మీద దండెత్తివస్తే అత్యవసర పరిస్థితి వస్తేనే సైన్యం ఉంచుకొంది నిర్వహించడానికి బాగానే ఉంది. కానీ శాంతి భద్రతలు నిర్వహించవలసిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మాదిరిగా తాను కూడా పోలీసు బలగాన్ని రోజురోజుకు పెంచుకొని ఎక్కడికి తీసుకువచ్చారంటే డబ్బు లేదు పోలీసులు కావాలంటే కేంద్రాన్ని బ్రిటిమీలారుకొనే స్థితికి రాష్ట్రాన్ని దిగజార్చింది. ఈ పద్ధతి పైన తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఉండగా కొంత ప్రయత్నం జరిగింది. కనీసం వారు ఆందోళన చేశారు. మేవైపు ఆందోళనలేదు ప్రయత్నం లేదు. యిది చాలా లోతు అయిన విషయంగా నేను భావిస్తున్నాను. యిప్పటికీ అయినా ప్రభుత్వం గుర్తుంచుకోవాలి. అంతే కాదు తెలుగు జాతి అభివృద్ధి కావాలనప్పుడు మేరు కోర్సుల్లో తెలుగు భాషను ప్రభుత్వ ఆఫీస్లో తెలుగుభాషను ఉత్తరాలారాయడంతో సరిపేరు. తెలుగు భాషలో ఉత్తర్రుడైన అటువంటి విద్యావేత్తలను ఉద్యోగాలలో ఘన ప్రిఫరెన్సు యిచ్చినప్పుడేదీనికి విలువ పెరుగుతుంది. బ్రిటీషు వారు పరిపాలించిన కాలంలో ఎక్కువ ఇంగ్లీష్ మీద చూడుతో జనానికి పరిగి పిల్లలు అందరినీ ఇంగ్లీష్ ఒడియం స్కూలికి పంపుతున్నారు. అవిధంగా తెలుగు జాతి తన వ్యక్తిత్వాన్ని అభివృద్ధిని అన్ని విధాల కోల్పోతున్నది. యిప్పటికైనా ప్రభుత్వం తేవ్వంగా ఆలోచించాలి నేను మనవిచేస్తున్నాను. 14వ 14వ పేజీలో షెడ్యూల్స్ తెస్తామన్న గురించి వారి అభివృద్ధి గురించి చాలా ఘనంగా చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా తేవ్వంగా ఆలోచించాలి. 1976లో లంబాడేలను, ఎరుకలను వేరినీ మేరు షెడ్యూల్స్ జాతులలో చేర్చింది నాకు దాని మీద ఏమీ అభ్యంతరము లేదు. మేరు ఒడ్డెరులను కూడా చేర్చండి. వాళ్ళు డిసోబిడ్డే బ్రెడ్స్ వారికి ప్రత్యేక భాష ఆచారవ్యవహారాలు అన్నీ ఉన్నాయి. చేర్చించిన వాళ్ళ అంతకు ముందు షెడ్యూల్స్ పిరియాల్లో నివసిస్తూ పుట్టలు కొండలు భాగాల్లో కల కోయలు, గోండులు వాళ్ళ మీద వేళ్ళపొయి 7.50 చిన్నచేప పెద్ద చేపను మ్రింగినట్లు మ్రింగుతున్నారు. ఈ విషయములో మేరు వేరికి రా. రక్షణ ఏమి కల్పించినట్లు? ఒక విధంగా చెప్పాలంటే యితర కులాలకు చెందిన గిరిజనేతరులు ఎవరైతే గిరిజనులకు నష్టం చేశారో, అంతకన్నా ఎక్కువ నష్టం, అంతకన్నా ఎక్కువ దోపిడీ, అంతకన్నా ఎక్కువ వినాశనం యీ రోజు లంబాడేలు, ఎరుకలు ఎవరినైతే 1976లో షెడ్యూల్స్ తెస్తామన్న క్రింద వేర్పారో, వారు వేస్తున్నారు. ఇప్పటికే అదిలాబాదు, ఖమ్మం, వరంగల్ డిల్లాల్లో యీ లంబాడేలకు వ్యతిరేకమైనటువంటి ఆందోళన పెరుగు తున్నది. రాను రాను యిది చాలా ప్రమాదకరంగా పోతుంది. వారి భూములు, ఉద్యోగాల

రిజర్వేషన్లు అన్ని దెబ్బతింటున్నాయి. ఈ సందర్భములలో నేను ప్రభుత్వానికి స్పష్టంగా సూచిస్తున్నాను. మొదల ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి యీ లంబాడీలకు, ఎరుకలకు, రేపు వడ్డెరలను వేరిస్టే వారికి కూడ, ప్రత్యేకంగా జనాభా నిష్పత్తి ప్రకారం డబ్బులు కేటి యించండి, ఉద్యోగాలలోను, విద్యా సంస్థలలోను, రాజకీయ సంస్థలలోను వారికి ప్రత్యేకంగా రిజర్వేషన్లు వేరే ఉంచండి. మొదల ప్రాంతాలు అంటే నాన్ షెడ్యూల్డ్ ఏరియాస్ లో ఉన్నటువంటి యీ ట్యూబ్ బోర్స్ బాగోగుల కొరకు ట్యూబ్ బోర్స్ అభివృద్ధి వేరే పెట్టండి. ఐ.టి.డి.ఏ. క్రింద వేరిస్టే ఉంచండి, వారిని వేరిస్టే వేరు చేయండి. ఎవరిన్నెతే 1976లో లంబాడీలు వగైరాలను చేర్చారో వారిని షెడ్యూల్డ్ ఏరియాస్ లో నాన్ ట్యూబ్ బోర్స్ పరిగణించేట్లు చట్టం చేయండి. అసవరమైన మార్పులు తీసుకుంటుంది. వారి భూములను కొనకుండా, ఉద్యోగాలు వగైరాలలో వారికి ఉన్నటువంటి కోటాను, వారికి ఉన్నటువంటి డబ్బును వేరు అనుభవించకుండా కట్టడిచేయాలి. అది చేసేంతవరకు గోండ్లు గాని కోయలు గాని సవరులు గాని ఎవరు కూడ బాగుపడరు. ఇది చాలా తీవ్రమైనటువంటి విషయము. రేపు రానున్న కాలములో వారిలో వారు కొట్టుకొని చచ్చిపోయే పరిస్థితి వస్తుంది. నాన్ గిరిజన్స్ దోపిడీనుండి గిరిజనులను రక్షించాలనే పర్పస్ పోనే పోయింది అప్పుడే వారికంటే వేరే ఇప్పుడు మింగిరిపారవేస్తున్నారు. ఈ ప్రమాదకర పరిస్థితిని తొగించండి. పైగా వారికి నిజమైనటువంటి న్యాయం జరుగాలంటే ప్రాంతీయ స్వపరిపాలన యివ్వాలి. ఈరోజు రాష్ట్రములో షెడ్యూల్డ్ ప్రాంతాలు ఎన్ని అయితే ఉన్నవో వాటి అన్నింటినీ ఒక ప్రాంతీయ స్వపరిపాలన క్రిందకు తీసుకురావలసిన అవసరం ఉంటుంది. దాని గురించి తీవ్రముగా ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

ఒకపోతే రాష్ట్రములో సాధారణ పరిపాలన పరిస్థితి చాలా క్షోభించింది. ఒక విషయం ముఖ్యమంత్రిగారికి విన్నవించుకుంటున్నాను. సరే, వారు రాత్రింబగళ్లు ఏదో పరిపాలన నిర్వహించడానికి చేసే ప్రయత్నం చేసుకుంటున్నారు. బాగానే ఉంది. కానీ క్రింద ఏమి జరుగుతుందో మీరు చూస్తున్నారా? క్రింద పనిచేస్తున్న అధికారులు ఎవరు లేరు. చొరవ తీసుకొని పనిచేయడానికి ఏ అధికారి ముందుకు రావడం లేదు. మంత్రుల చుట్టూ తిరిగి భజన చేయడం అనేది బాగా పెరిగిపోయినది. పైగా పనిచేయనటువంటి వారిని మందలించే దిక్కులేదు, పనిచేస్తున్న వారిని ప్రశంసించే దిక్కులేదు. వారికి ఏ రక్షణనటువంటి యివ్వాలివే లేదు. చివరకు బాగా కష్టపడి పనిచేసే వాడు అదొక శిక్షగా భావిస్తున్నాడు. ఈ విధమైనటువంటి పరిస్థితి ఉంది. క్రింద పరిపాలన లేదు. పైగా రాజకీయ జోకర్లం విపరీతంగా పెరిగిపోయింది. ఎంతవరకు వచ్చిందంటే చివరకు జిల్లా కలెక్టరు స్థాయి వరకు కూడ, ఎవడైనా పలుకుబడిగల వాడు అధికారపక్షానికి చెందినవాడు వోయి, యీ పనిచేయమంటే ఆ పనులు చేయడానికి సరిపోతుంది. రోజువారీ పరిపాలన అనేది లేకుండా పోయింది. అది సెక్యూరిటీలో కూడ పోయిందని చెప్పడానికి బాధపడుతున్నాను. ఈ పరిపాలన కుప్ప కూలుతున్నది. దయచేసి మీరు సరిచేసుకోకపోతే చాలా ప్రమాదకర పరిణామాలు ఉంటాయి. ఎక్కడ చూచినా లంబాడీతనం విస్తారంగా పెరిగిపోతున్నది. కంప్లెంటు చేస్తూ పట్టించుకునే దిక్కు లేదు. భయం లేకుండా పోయింది. అది ఎప్పుడు చక్కబడుతుందంటే, అధికారములో ఉన్నటువంటి నాయకులు, మంత్రులు, ముఖ్యమంత్రులు ప్రధానమంత్రులు - అటువంటి వారు చాలా నిజాయితీగా ఉండి, లంబం తీసుకున్నామంటే యీ మంత్రి మనలను సహించడు, యీ ముఖ్యమంత్రి మనలను సహించడు, యీ

ప్రధానమంత్రి మనలను సహించడు, పార్టీ నాయకులు సహించరు అనే భయం వారిలో వస్తే తప్ప - అంతవరకు పరిస్థితి బాగుపడదు. దాని విషయములో కట్టుదిట్టంగా వ్యవహరించవలసి వుంటుంది. మీరు ఆదర్శంగా వుండనంతకాలము యిది చక్కబడదు.

ఇక శాంతిభద్రతల విషయం. దీనిలో రెండు భాగాలు విడివిడిగా చూడవలసి వుంటుంది. ఒక భాగం ఏమో సాధారణ పరిస్థితుల్లో వుండే శాంతి భద్రతలు - మరొక భాగం వేపుల్స్ వార్ గ్రూప్ కు సంబంధించినటువంటి కార్యకలాపాలు. నేను ముందుగా సాధారణ శాంతి భద్రతల విషయం విన్నవించుకుంటున్నాను. సాధారణ శాంతిభద్రతల పరిస్థితి ఎలా వుంది? ఒక విధంగా చెప్పాలంటే మామూలుగా సంఘవ్యతిరేక శక్తులకు, గూండాలకు విప్లవవిధిగా స్వేచ్ఛ దొరికింది రాజకీయ పార్టీల ముసుగు క్రింద - అందులో అధికార పక్షం ముసుగు క్రింద ప్రత్యేకంగా పెరిగింది. పైగా వారు ఏ పనిచేసినప్పటికీ కూడ రాజకీయ రక్షణ దొరుకుతుంది. వారికి శిక్షలు లేకపోగా వారే రాజకీయ నాయకులై కూర్చున్నారు. రాజకీయ నాయకులై చివరకు ఎంత దూరం పోయిందంటే కాంగ్రెస్ పార్టీ మీటింగుల్లో కూడ కత్తులతో పొడుచుకునే వరకు పోతున్నది. చివరకు పోలీసు డిపార్టుమెంటు కూడ ఎంత నిర్వర్యమైన స్థితికి వచ్చిందంటే యీ సంఘ వ్యతిరేక శక్తులు ఎవరైతే రాజకీయ ముసుగులో తిరుగుతున్నారో, వారికే రక్షణ యివ్వేవరకు దిగ జారిపోయింది. ఈ రాష్ట్రములో వేపుల్స్ వార్ గ్రూప్ వారి హత్యాకాండ పెరుగుతున్న యీ సమయములో ప్రత్యేకంగా ప్రజల సహకారం తీసుకోవలసిన పోలీసు దుర్గతి ఎక్కడికి వచ్చిందంటే ఆ ప్రజలకు వ్యతిరేకంగా కోఆపరేటివ్ ఎన్సికలలో ఉపయోగించబడ్డది, పార్లమెంటు ఉప ఎన్సికల్లో ఉపయోగించబడ్డది, శాసనసభ ఉపఎన్సికల్లో ఉపయోగించ బడ్డది. తమ తమ రాజకీయ అవసరాల కొరకు ఎప్పుడు అవసరమైతే అప్పుడు ఉపయోగించబడుతున్నారు. ఆ విధంగా పోలీసులు ప్రజల సహకారం వొందే బదులు ప్రజల నుండి దూరం చేయబడుతున్నారు. పోలీసు డిపార్టుమెంటు ప్రజలనుండి దూరం చేయ బడుతున్నదనే సంగతి మరిచిపోవద్దు. సహకార సంఘ ఎన్సికలు ఒక ఎన్సికలా? పార్లమెంటుకు శాసనసభకు జరిగిన ఉపఎన్సికలు ఎన్సికలా? మేము పెద్ద విజయం సాధించామని ప్రకటించుకోవచ్చు ముఖ్యమంత్రిగారు. చాలా ప్రమదాకరమైనటువంటి పరిస్థితులను యీ రాష్ట్రములో తెచ్చిపెట్టి కూర్చున్నారు. వాటిని మీరు సమర్థించు కుంటున్నారు. రిగ్గింగ్, హత్యలు, డబ్బులు వగైరాలు తెచ్చి రాష్ట్రాన్ని పాడుచేస్తున్నారు. ఇది సర్వనటువంటి పద్ధతి కాదు. మీ రాజకీయ అవగాహనలోనే ఘండమంత్రీగా మార్పు రావాలి. కేవలం రాజకీయ ప్రయోజనాల కొరకు సంఘ వ్యతిరేక శక్తులను ప్రోత్సహిస్తూ చివరకు శాసనసభలు, రాజకీయ పార్టీలు, యివి అన్ని కూడ అధోగతి పాలైపోతాయి. ఇప్పటికే వేయి దాటిపోయింది. ఇకన్నానా జాగ్రత్త తీసుకోండి. పోలీసులను యిండిపెండంటేగా పనిచేయనీయండి. పోతే వేపుల్స్ వార్ గ్రూప్ వారి కార్యకలాపాల గురించి నేను అనేక సందర్భాలలో చెప్పాను. నక్సలైట్ల వల్ల హయగ్రీవాచారిగారి దుర్మరణం తరువాత - మీరు అంతకు ముందు ఏమి ప్రయత్నం చేశారో ప్రజలకు తెలియదు గాని హయగ్రీవాచారిగారు చావగానే - సెంటరు నుండి పోలీసు వచ్చింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కాస్త కళ్లు తెరిచింది. కాస్త గాఢమౌతూ పాదావిడి చేశారు. అంతకుముందు పోలీసుల జీపులు పేగరినా, 20, 30 మంది పోలీసులు వచ్చినా ఎవరు పట్టించుకోలేదు. కాంగ్రెస్ ఎం.ఎల్.ఏ. చెన్నారెడ్డిగారిని చంపినా పట్టించుకోలేదు. ఇక మాలాంటి వారి మీద దాడి జరిపితే అదిగే దిక్కు అంతకన్నా

లేదు. ఏదో హయగ్రీవాచారిగారి పైన జరిగిన దాడి తరువాత కొంత కదలిక వచ్చింది. పైపైన కొద్దిగా చల్లబడినట్లు అగుపించింది మీకు. కానీ వాస్తవం ఏమిటో వారి ప్రమాదం రోజు రోజుకు పెరుగుతున్నది. వారి దళాలు మీకు చిక్కలేదు, వారి ఆయుధాలు మీ వేతికి రాలేదు, వారి రహస్య యంత్రాంగం విప్పిస్తుంకాలేదు. మీరు అత్త సంతృప్తి చెందితే మాత్రము చాలా ప్రమాదం. మీకు గుర్తువుందో లేదో, ఎంత మంది మండలాధ్యక్షులు, సర్పంచులు రాజీనామా యిస్తున్నారు మేము వుండలేమని. వారు పోయి బెదిరిస్తున్నారు రాజీనామా యిస్తారా లేదా అని. బహుశః యింకొక 10, 15 రోజుల్లో కొంత మంది ఎం.ఎల్.ఏ.లు రాజీనామా యిచ్చినా అత్యర్హతవలసిన పనిలేదు. అంతేగాదు, ప్రమాదం ఎక్కడ వుంది? మీరు ఏదో అడవులో అనుకోకండి. మైదాన ప్రాంతాల్లో వారు స్వేచ్ఛగా తీరుగుతూ ప్రజాకోర్టులు నడుపుతున్నారు, ఎప్పటి విధంగానే బెదిరింపులు సాగుతున్నాయి. హైదరాబాదు నగరములో కూడ నాబోటి వారు నలుగురు గన్మెన్స్ పెట్టుకొని బయటకు వెళ్ళాలంటే, వెళ్ళితే మళ్ళీ యింటికి వస్తామా లేదా అనే సంకోచించవలసిన దుస్థితి ఏర్పడివుంది. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం చాలా మెత్తగా, ఒక విధంగా చెప్పాలంటే మన్ని తీస్తూ పాములాగా వుంటున్నది. అది మంచిది కాదు. అదే సమయంలో కేంద్రం దృష్టిలో కూడా ఎంతసేపు కాళ్ళేరు, పంజాబు, ఉత్తరా, అస్సాం తప్ప ఆంధ్రప్రదేశ్ వున్నట్లు అలోచిస్తున్నారా అనే అనుమానం వస్తున్నది వారి వర్తన చూస్తూ వుంటే - పేరుకు ప్రకటనలు వస్తూ వుంటాయి. మూడు నాలుగు రాష్ట్రాలకు కలిపి సమన్వయం చేస్తున్నాము, అది చేస్తున్నాము, యిది చేస్తున్నామని అన్నారు - ఏమీ చేయకుండానే చేశామని ఉత్తర ప్రదేశ్ పలుకుతున్నారు. ఆ ప్రకటనలు చేయకున్నా బాగుండేది. చేసినప్పుడు అమలు జరిగినా బాగుండేది. ఈనాడు రాష్ట్రములో సారా మాములు ఆగిపోయినవి. పోలీసులు సారా కాంట్రాక్టులు అయిపోయినారు యిప్పుడు. వారే అమ్ముకోవలసిన గతి పట్టింది. గామాల్లో ఏ అధికారి అయినా పనిచేస్తున్నాడని అనుకుంటున్నారా? నక్కలెట్టుకు దండం పెట్టి, వేపుట్టి వార్ గూప్ వారు వొమ్మంటే పోవాలి లేకుంటే లేదు - ఇంజనీర్లు, ఎం.ఆర్.ఓ.లు, యం.డి.ఓ.ల పరిస్థితి యిది. చివరకు ఎంత దూరం వచ్చిందంటే యీ మధ్య కాలములో సహకార సంఘాల ఎన్నికల సందర్భంలో మళ్ళీ కాంగ్రెస్ వారు కొన్ని పోట్లు, తెలుగుదేశము వారు కొన్ని పోట్లు నక్కలెట్టును కాగిలించుకున్నారు. దానితో పోలీసు వారు, వేరందరు ఒకటి అయిన తరువాత మనకు ఎందుకు వచ్చింది అని పూరుకున్నారు. హయగ్రీవాచారిగారు పావక ముందు ఏ రకమైనటువంటి డిమోరల్లేషన్ పోలీసుల్లో వచ్చిందో తిరిగి ఆ డిమోరల్లేషన్ యిప్పుడు పునరుద్ధరణ జరిగింది. క్రింద పోలీసులు మీరు చెప్పినా, వాచినా పోయే పరిస్థితి లేదు. సర్కిల్ యినస్పెక్టరు లెవల్ వరకు నూటికి 90 మంది వారికి లొంగి పన్నారు. అది మరిచిపోకండి. చాలా ప్రమాదకరమైనటువంటి పరిస్థితి డిపార్టుమెంటులో వుంది. మే ప్రభుత్వంలో వుంది, క్రింద మే పరిపాలనలో వుంది. అదిబాబ్, కరీంనగర్, 8-00 వరంగల్, నిజామాబాద్ లాంటి జిల్లాలలో మే పరిపాలన లేదు, పోటీ ప్రభుత్వం రా. నడుస్తున్నది. దయచేసి ఇది అత్యర్హత చేయవద్దని మనవిచేస్తున్నాను. నేటిపాదల విషయానికి వస్తే తెలంగాణ ప్రాంతానికి అన్యాయం జరుగుతున్నదని, రాయలసీమ ప్రాంతానికి అన్యాయం జరుగుతున్నదని అందరూ అనేక సందర్భాలలో చెబుతూ వచ్చారు. తెలంగాణ ప్రాంతపు నేటి ఆలోచనకు వస్తే ఎంతసేపు పోలవరం ప్రాజెక్టు మీదకు పోతున్నారు కానీ ఇచ్చింపల్లి ప్రాజెక్టును కట్టడామనేది లేదే. మీకు ఒక మాట

చెబుతున్నాను. ఇదివరకు కాంగ్రెసు నాయకులు కృష్ణా జలాల నేరు ఆంధ్ర ప్రాంతానికి, గోదావరి నేరు తెలంగాణకు అనిచెప్పి శ్రీశైలం ఎడమగట్టు కాలువ రెగ్యులేటరు తేకుండా దీనిని నాశనం చేసారని ఇదివరకే చెప్పాను. పోతే పోయింది. ఇది మళ్ళీ పునరుద్ధరించండి, బాగానే ఉంటుంది. కానీ తెలంగాణకు ఉపయోగపడవలసిన ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టు కట్టకుండా తెలంగాణకు ఉపయోగం లేదు గోదావరి నేరు పెద్దగా. అది కట్టిన తరువాత పోలవరం ప్రాజెక్టు కట్టాలి. అందువల్ల మీరు పోలవరం ప్రాజెక్టును ఆలోచించినప్పుడలా, ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టు నిర్మాణం గురించి కూడా ఆలోచించాలి. ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టు నిర్మాణం, పాలవరం ప్రాజెక్టు నిర్మాణం - రెండూ ఒకేసారి అయినా చేబట్టండి. లేదంటే ఇచ్చంపల్లి ప్రాజెక్టు కట్టిన తరువాతనే పోలవరం ప్రాజెక్టు కట్టండి. కానీ పోలవరం ప్రాజెక్టు కనుక మొదట పెడితే చాలా అపోహలకు దారితీస్తుంది. ఇది కూడా మళ్ళీ తెలంగాణకు అన్యాయం జరిగినట్లుగానే ఉంటుంది. శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టు క్రింద, శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు క్రింద ఇదివరకు 11 వర్కులు ముఖ్యమైనవి సుమారు 140 కోట్ల పిలువగలవి ప్రపంచ బ్యాంకు సహాయంతో ఇస్తామని చెప్పారు. కాంట్రాక్టర్లకు, డిపార్టు మెంటుకు తగాదా వచ్చింది. ఆ వైసింగు మెషనరీతో చేయాలా లేకపోతే శాశ్వత శ్రమతో చేయాలా అని. అనేక చర్చలు జరిగాయి. ముఖ్యమంత్రిగారితో ఒకటి కోరుతున్నాము. మాకు కాంట్రాక్టర్లమీద ఇంట్రస్టు లేదు, వర్కు ఇంట్రస్టు. డబ్బు మురగకుండా ఉండాలి, పని తొందరగా కావాలని చెప్పాము పని చేయించే బాధ్యత నాది అని శాసన సభ్యుల మధ్య మాకు హామీ ఇచ్చారు. ఈనాటి పరిస్థితి ఏమిటి? ఈనాడు కోర్టులలో లీటిగేషన్లలో పడింది. ఎన్ని రోజులకు లీటిగేషన్ తేలుతుంది? వర్కులు ఆగిపోయాయి. ఆ డబ్బు ఉంటుందో, పోతుందో తెలియదు. ఈనాడు మీ వైఖరి ఏమిటని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

స్థానికసంస్థల ఎన్నికల విషయంలో ప్రభుత్వానికి ఒక విజ్ఞప్తి. మొన్న కోఆపరేటివ్ ఎన్నికలలో మీరు ఎప్పుడైతే అధ్యక్ష ఎన్నిక పరోక్షంగా పెట్టారో అప్పుడే కిడ్నాప్లు మొదలు అయినాయి. క్యాంపేలు వేయడం అప్పుడే మొదలు అయినాయి. ఇదివరకు సమితి ఎన్నికలలో జరిగినట్లు జరగడం మొదలు పెట్టాయి. రేపు స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలలో కూడా పరోక్ష పద్ధతి పెడితే మళ్ళీ కిడ్నాప్లు, క్యాంపేలు ఇవన్నీ జరుగుతాయి. అవన్నీ చేయకుండా ఎన్నికలు తొందరగా జరపండి. పైగా మీరు ఎన్నికలు జరిగేదాకా ఇప్పుడున్నటువంటి బాడీలనే ఎక్స్‌జెండు చేయండి, వాటిని మాత్రం రద్దు చేయవద్దని మనవిచేస్తున్నాను.

స్కెక్చ్‌న్ ఎమర్జెన్సీ రేకనన్లకు ప్రాజెక్టు క్రింద పెద్ద కుంభకోణం జరుగు తున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. అక్కడ కాంట్రాక్టులు, బెండరు సిస్టం అంతా తలకిందులై పోతున్నది. లోకల్ ఇన్‌ఫ్లూయన్సు ఏవిధంగా ఉంటున్నదో ఒకసారి ఆలోచించండి. కొంతమంది కాంట్రాక్టర్లు రింగు కావడం, మరీకొంతుంది అధికారులమీద ఒత్తిడి తీసుకొని రావడమే గాక ఒక్కొక్కరు 3 కోట్లు, 4 కోట్లు వర్కు తీసుకున్నారు. ఈ సీజనులో అవి పూర్తి చేయాలి. ఎట్లాగ సాధ్యమవుతుంది? ఏ కాంట్రాక్టర్లు చేయగలుగు తాడు? ఒకసారి మీరు రెవ్యూ చేసుకోవాలని, అందులోని అవకతవకలను తొలగించాలని కోరుతున్నాను. ఇళ్ల విషయంలో బలహీన వర్గాలకు ఇవ్వాలని 50% ఎం.ఎల్.ఏ.లకు

ఇచ్చారు. 30% డిల్లీ ఇన్‌ఫార్మి మంత్రికి ఇచ్చారు, 20% ముఖ్యమంత్రిగారు. గృహ శాఖామాత్యులు పెట్టుకున్నారు. రాష్ట్రం అంతా మీరే కదా. అంతా కలుపుకుంటే 60, 70 శాసనసభ నియోజకవర్గాల వారం ప్రతిపక్షాలలో ఉన్నాము. ఏమీ వచ్చింది, ఏమీ కొంప మునిగింది. ఇది కూడా మాకు ఇస్తే ఏమీ పోయింది? దీనితో మీరు రాజ్యానికి వస్తారా? మీ రాజ్యాలు పోతాయా? నేను ఒకటి మాత్రం చెబుతాను. మీ రాజ్యం పోవడం, ఉండటం ఈ గృహలతో ఉండదు. మీ కుటుంబంలో, మీ కాంగ్రెస్ పార్టీలో బయలుదేరుతున్న చిన్న మూలంగానే మీరు ఉండటం, ఊడి పోవడం జరుగుతుంది. మేము - ప్రతిపక్షం వాళ్లం ఏమీ చేసినా - విమర్శలు, సూచనలు తప్ప - మా విమర్శలు మిమ్ములను గద్దెలో ఉంచేవి కావు, గద్దెనుంచి దింపేవి కావు. ఏమీ దింపినా మీ అంతర్గత కలహాలే. కనుక అటువంటి చిన్న విషయంలో మీరు ఆవిధంగా వ్యవహరించడం మంచిది కాదు. ఇది తప్పకుండా చేయండి. ఇది తెలుగుదేశం వారు చేసినా తప్పే. ఆ రోజున మేము తప్పు అని చెప్పాము. వారు దిద్దుకోలేదు. దయచేసి మీరు ఆ తప్పు మానుకోండి. మీరు ఆ తప్పును అనుసరించ వద్దని కోరుతున్నాను. అధ్యక్షా, మీరు ఈ సమయం ఇచ్చినందుకు అభివందనములు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను. రాజ్యాంగానికి అనుకూలంగా గవర్నరుగారి ప్రసంగం అయితేనేమీ, ఈ శాసనసభ సమావేశాలు అయితేనేమీ పెట్టుకోకపోతే ప్రభుత్వం పోతుందనే ఒక భావం ప్రజలలో ఏర్పడింది. ప్రజా ప్రతినిధులలో అయితేనేమీ, ప్రజలలో అయితేనేమీ ఆ భావం ఏర్పడింది. కనుక మీద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒక విషయం మనవిచేస్తున్నాను. ఎక్కువ రోజులు శాసనసభ సమావేశాలు పెట్టుకోవడంవల్ల నష్టం ఏమీ లేదు. ఎక్కువ రోజులు పెట్టడంవల్ల రాష్ట్రం తాలూకు అభివృద్ధి ఎక్కువగా జరగడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అన్ని వ్యవస్థలు చురుకుగా పనిచేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈ నూతన సంవత్సరంలో గవర్నరుగారి ప్రసంగం మీద మాట్లాడుతున్నాము కనుక ఎక్కువ రోజులు శాసనసభ సమావేశాలు పెట్టడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు చర్యలు తీసుకోవాలని మీద్వారా వారికి మనవి చేస్తున్నాను. 8వ పంచవర్ష ప్రణాళిక అనేది రాష్ట్రాభివృద్ధి పెద్ద ఆయువుపట్టు. దేశం అనేక క్లిష్ట సమస్యలలో ఉన్నటువంటి తరుణంలో 13,186 కోట్ల ప్రణాళికను ఆమోదించు కొని వచ్చారు, చాలా సంతోషం. దీనిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎలాగ అధిగమించాలని అను కొంటున్నారు? ఈ సంవత్సరం 1600 కోట్ల షెడ్యూలుకు బడ్జెటు ప్రతిపాదనలు అయితే - మొత్తం 5 సంవత్సరాలలో దానిని మనం వినీయోగించుకోగలము. దానిని వినీయోగించుకొన దానికి మీరు ఏమీ బృహత్పరమైన పథకాలను వేబట్టుబోతున్నారా? లేకపోతే ఈ ప్రణాళిక మీరు ఆమోదించడం శుద్ధ దండుగ అని మనవిచేస్తున్నాను. ఆ విషయాన్ని కూడా ముఖ్య మంత్రిగారు తెలియచేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ రోజున ముఖ్యంగా బీయ్యం స్కేము ఉంది. ఈ రోజున 6 వేల రూపాయల ఆదాయం దాటేవారికి ఆకుపచ్చ కార్డులు ఇవ్వడం లేదు. వారికి మనం రైస్ ఇవ్వడం లేదు. ఇది ఎప్పుడు పెట్టింది? 1983వ సంవత్సరంలో 6 వేల ఆదాయం అని ఒక టార్గెట్ పెట్టాము. ఈ 10 సంవత్సరాలలో ప్రతి సెంట్రల్ బడ్జెటులోను ఇనీకం నీలింగు, ప్రజా నీలింగు పెంచుతున్నారు. కానీ ఈ 6 వేల రూపాయల ఆదాయం అనేదానివల్ల ఈ రోజున ఏమీ వస్తుంది? ఈ 6 వేల రూపాయల ఆదాయం అనే టార్గెట్ను పెంచనందువల్ల చాలామంది బీదవారు నష్టపోతున్నారు. మొన్ననే సెంట్రల్

గవర్నమెంటు వారు ఇన్ కం నీలింగు 28 వేలు చేసారు. మనీ విలువ డిక్రీజ్ అయ్యేకొలది ప్రభుత్వాలు వెంటనే స్పందించి ఆదాయాన్ని కూడా పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. ఉదాహరణకు ఎవరైనాసరే ఒకవోటనుంచి ఇంకొక వోటకు వెళ్లడానికి బస్ ఛార్జీలు 5 రూ.లు అయితే మనం ఒక రూపాయ ఇచ్చి వెళ్లమని అంటే వాడు దొంగతనం చేస్తాడు. వాడికి నీజింగా 5 రూ.లు ఇస్తేనే వాడు అక్కడకు వెళ్లిరాగలడు. మనం చేసినటువంటి కార్యక్రమాలు ఎలాగున్నాయంటే ప్రాక్టికల్ గా అది చేయడానికి ఇంత అవసరం ఉంటుంది కానీ మనం అంత ఇవ్వకుండా ఉంటున్నాము. ఆ కార్యక్రమం జరగాలి అంటున్నాము. దానివల్ల మనం అభివృద్ధి సాధించలేమని ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను.

ముఖ్యంగా ఈ రోజు పాలవెల్లువ కార్యక్రమం పెట్టారు, చాలా మంచిదే, గత బడ్జెటులో 200 పశుగణ కేంద్రాలు పెట్టడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకున్నది. కానీ మార్చి అయిపోవస్తున్నది. కానీ ఈ 200 కేంద్రాలలో నూతనంగా ఒక్క కేంద్రం కూడా ఈనాటివరకు ఎక్కడా పెట్టినట్లు కనిపించడం లేదు. అట్లాగే మెడికల్. గత బడ్జెటులో మనం పెట్టుకున్నటువంటి అనేకమైన కార్యక్రమాలు ప్రాక్టికల్ గా అమలుచేయకపోతే మనం పెట్టుకున్నటువంటి బడ్జెటు విధానం ఎందుకని నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. మార్చి 31వ తేదీ దగ్గరపడుతున్నది. మనం పి.హెచ్.సి.లు పెట్టుకున్నాము, మెడికల్ హెల్త్ సెంటర్లు పెట్టుకున్నాము, 200 పశుగణ కేంద్రాలు పెట్టుకున్నాము గత బడ్జెటులో. కానీ ఏవీ కూడా ఇంకా ఆచరణ రూపంలోకి రాలేదు. కనుక నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒక విషయం మనవిచేస్తున్నాను. గత బడ్జెటులో మనం ఏవైతే ఎప్పుడో చేసుకున్నామో, ఏవైతే ఈ శాసనసభ పాస్ చేసిందో అవన్నీ మార్చి 31వ తేదీలోగా ఓ.ఓ.ల రూపంలో అధికారులకు ఆదేశాలు ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రపంచ బ్యాంకు ఎయిడ్ లో ఎక్కువ భాగం మనం పంచాయతీ రాజ్ కేటాయిస్తున్నాము. ఈ రోజున చాలా పకడ్బందీగా రోడ్ల కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. నాకు చాలామంది ఇంజనీర్లు, టెక్నికల్ వారు ఒక విషయం చెప్పారు. ఈ ఎస్ఐమేట్లు వేసేప్పుడు బ్యాక్ గ్రానీటీవరకు వేసారు. అంటే రెండు లేయర్లు రెడ్ మెటర్, తరువాత బ్యాక్ గ్రానీటీ వేస్తున్నారు. అది తారు వేయకపోతే ఈ 700 కోట్ల రూపాయలలో పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థకు మీరు కేటాయించినటువంటి 300 కోట్లలో చాలా వేస్తు అయిపోతుంది. కాబట్టి వేసే కార్యక్రమాలకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కూడా నిధులు జోడించి కార్యక్రమాలు చేపట్టి తారురోడ్లు వేస్తే 10, 15 సంవత్సరాలు వెక్కువెదరకుండా ఉంటాయి. మెయిన్ టెన్సు అవసరం లేకుండా పోతుంది. అట్లా కాకుండా గ్రేనేట్, కంకర వేస్తే రెండు మాసాలలోనే రోడ్లు పాడైపోతాయి. కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి తారు రోడ్లనే చేయాలని కోరుతున్నాను. పట్టాదారు పాసు బుక్కులు గురించి గవర్నరుగారి పృసంగంలో ప్రస్తావించారు. యిది చాలా సంతోషించదగ్గ విషయం. 120 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి సర్వే 10 సంవత్సరాలలో పూర్తి చేస్తామని గవర్నరుగారి పృసంగంలో చెప్పారు. కిలో బియ్యం రూ. 3-50 అమ్ముతున్నారు. నేను ఈ సర్వేను అయిదు సంవత్సరాలలో పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను. ధనవంతులే దీనివలన లాభం పొందుతున్నారు. సర్వే చేయడంవలన బీదవారు లాభం పొందుతున్నారు. సరియైన రికార్డు లేకుండా ఉండడము వలన అరిష్టాలు చాలా జరుగుతున్నవి. నేను కోరేది ఏమిటంటే 10 సంవత్సరాలు అని కాకుండా అయిదు సంవత్సరాలలోనే సర్వే పూర్తి చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. సంవత్సరానికి 20 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించండి. సంవత్సరానికి

నాలుగు అయిదు ఊళ్లాలు చొప్పున సర్వే చేయించండి. అయిదు సంవత్సరాలలో సర్వేను పూర్తి చేయించండి. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ఈ విషయం ప్రస్తావించడం అనేది చాలా మంచి విషయం. పంచాయితీరాజ్ సంస్థలను పటిష్ఠపరిచే విషయంలో వేసినటువంటి కమిషను బి.పి.ఆర్. విరల్ గారి నేతృత్వములో వేసినటువంటి కమిటీ తన నివేదిక మొదటి భాగము యిచ్చిందన్నారు. మాదాల జానకీరాంగారు ఆ మధ్యన మండలాలు కన్పించడం లేదు అన్నారు. మండల వ్యవస్థను స్పష్టించాము. మండలాలు బాగానే ఉన్నాయి. వాటికి ఆర్థిక పరిపుష్టి కలిగించేందుకు ఏవిధముగా చేస్తే బాగుంటుందో ముఖ్యమంత్రిగారు మనవిచేస్తే బాగుంటుంది. అందులో ఉన్నటువంటి యిబ్బందులు గురించి ప్రజల యొక్క అభిప్రాయాలు తెలుసుకోవాలి. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు రీఆర్గనైజేషన్ కమిటీ అని ఒక కానిస్టిట్యూషనల్ గా చట్టాన్ని తీసుకువచ్చింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కూడా కమిటీని వేసింది. రెండు కమిటీల వలన కన్ఫ్యూజన్ అయ్యే పరిస్థితి ఉంది. సెంట్రల్ కమిటీ విధానం ఏమిటి? స్టేట్ గవర్నమెంటు వేసినటువంటి కమిటీ యొక్క విధానం ఏమిటి? కాబట్టి మండలాల విషయంలో క్లుప్తంగా పరిశీలించి నిర్ణయాలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. డింకింగు వాటరు గురించి స్పష్టమైన ఆదేశాలు కలెక్టర్లకు యివ్వారు. చేపట్టినటువంటి స్కేమును ఏమాత్రము తీసుకోవద్దని ఆదేశాలు యివ్వారు. మంత్రులు శంకుస్థాపనలు చేసిన తరువాత, వాటికి ఎన్నిమేట్స్ తయారుచేసిన తరువాత, బెండర్లు విలిచిన తరువాత యిప్పుడు ఆ విధముగా ప్రభుత్వమునుంచి ఆదేశాలు పంపితే అక్కడ ఆ స్కేము ముందుకు పోయే పరిస్థితులు లేవు. ఊళ్లా పరిషత్తుల, ప్లానింగు బోర్డుల సమావేశాలలో మేము పర్సనల్ గా వేటి గురించి అడుగుతూ ఉంటే కలెక్టర్లు వేటి మీద ఒక ప్లాన కూడా ఖర్చు పెట్టవద్దని ఆదేశాలు వచ్చాయని వారుచెబుతున్నారు. ఆ ఆదేశాలు మేము చూసినాము. డి.ఓ. ఇన్స్టా చేసిన తరువాత మేరు క్రొత్తగా బెక్టిఫై చేసి వాటి విషయంలో ఈ నిర్ణయం తీసుకోండి. ఆల్టర్డే శంకుస్థాపనలుచేసి, ఎన్నిమేట్స్ తయారుచేసి, బెండర్లు విలిచిన తరువాత ప్రభుత్వము వారు ఈ విధమైన ఆదేశాలు యివ్వడం ఏమే బాగా లేదు. ఈ ఆదేశాల వలన తీరప్రాంతాలలోని స్కేము చాలా పూర్తి కాకుండా ఉండిపోయినవి. ఏ రోజు అయితే డి.ఓ. ఇన్స్టా చేసినారో ఆ రోజు తరువాత ఈ డి.ఓ. అమలు అయ్యేటట్లు చూడాలని, ఆల్టర్డే ఎగ్జిస్టెన్సులో ఉన్నటువంటి స్కేముకు ఈ డి.ఓ. వర్తింపజేయరాదని ముఖ్యమంత్రిగారు నిర్ణయము తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. బీవర్లు లేక 10 సంవత్సరాలు నుంచి ఏ స్కూలు మూత పడడం అనే విషయం మనం వినలేదు. డెవ్లప్మెంట్ మీద 8 కిలోమీటర్ల దాటి వెళ్ళడానికి వేలులేదు. మా శ్రీకాకుళం ఊళ్లాలో సింగిల్ బీవరు స్కూల్సు 70, 80 వరకు మూత పడి ఉన్నాయి. ఆ స్కూలు బీవర్లు లేక 6, 7 మాసాలుగా మూత పడి ఉన్నాయి. విద్యాశాఖామంత్రితో చెబితే కేసులు కోర్టులలో ఉన్నవని చెప్పారు. 10, 15 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతూ ఉన్నా స్కూల్సు మూత పడి ఉన్నాయి అంటే సిగ్గుచేటు విషయం. మూతపడడం అంటే సిగ్గుతో తలవంచుకోవాలి. యన్.యం.ఆర్.గా వేస్తే రోజూ 10 రూపాయలు యిస్తే వోయి షిద్ద బెప్పేవాళ్లు ఉన్నారు. ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్చేంజ్ లో వేలమంది ఉపాధ్యాయులు పేర్లు నమోదు చేసుకుని ఉన్నారు. ఊళ్లా కలెక్టరుతో పానెల్ బీవర్లు విషయం చెప్పాను. ముఖ్యమంత్రిగారు చొరవ తీసుకొని ఒక సమావేశం ఏర్పాటుచేసి స్కూల్సు మూతపడకుండా చూడవలసిందిగా కోరుతున్నాను. బి.సి. కమిషను వేస్తామన్నారు. ఆర్థిక స్థోమత లేక అనేకమైన కుటుంబాలు బి.సి.లకు చెందిన వారు ఉన్నారు. బి.సి.లకు యిస్తున్నటువంటి అనేకమైన రాయితీలు వీరు నిరాకరించబడుతూ

వీరు ఓ.సి.లుగా పరిగణించబడుతున్నారు. కుందర, కమ్మర, దొంతర, సామంత మొదలైన వారి విషయంలో సర్వే చేయించినట్లయితే ఇంట్లోకి వెళ్లి వరకు పాసు కాని వారు కూడా ఉన్నారు. మనం అందరం పొందుతున్నాము. కానీ న్యాయంగా రావలసిన వారికి రావడం లేదు. బి.సి. కమీషను వేస్తామన్నారు. బి.సి. రిజర్వేషన్లు, రాయితీలు మనం అందరం ఎంజాయి చేస్తున్నాము, రావలసిన వారికి నీరాకరించబడుతూ మనం అందరం ఎంజాయి చేయడం భావ్యమా? కోట్ల రూపాయలు పేద ప్రజానీకానికి దక్కడం లేదు. బి.సి. కమీషను ఏర్పాటు చేయండి. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు బి.సి. కమీషను గురించి ప్రకటించారు. చాలా సంతోషము. రాష్ట్రములో విలేజ్ ఎడిమిస్ట్రేషను అవసరం. రాష్ట్రములో 50,120 మంది తలారీలు ఉన్నారు. 60 సంవత్సరాల వయోపరిమితివేస్తే - ఆ ఓ.బి.ను రద్దుచేసి తిరిగి 20,000 మంది తలారీలను తీసుకున్నారు. వారికి 330 రూపాయల కేతము యిస్తున్నారు. ప్రక్క రాష్ట్రాలలో 500, 600, 700 రూపాయలు యిస్తున్నారు. యిప్పుడు వారికి 30 రకాలైన విధులు పెట్టారు. గ్రామాధికార వ్యవస్థను రద్దుచేసినప్పుడు గ్రామ నాయకుడుకు, తలారీకి 15 రూపాయలు డిఫరెన్సు ఉండేది. 370 రూపాయలు గ్రామ నాయకునికి, 355 తలారీకి ఉండేది. అప్పుడు డిఫరెన్సు 15 రూపాయలుండేది. యిప్పుడు వారికి 600 రూపాయలు యిస్తున్నారు. తలారీలకు 330 రూపాయలే యిస్తున్నారు. మన శాసనసభ ప్రాంగణంలో పనిచేసే వారికి డ్యూటీ వెజ్ కింద 20 రూపాయలు యిస్తున్నారు. ఆ కనీస వేతనం కూడా లేకుండా తలారీలు యిప్పుడు ఉన్నారు. ప్రభుత్వద్వారా లకు ఏజిటేషన్ చేసినప్పుడల్లా పే రివిజను కమీషను వేస్తూ వారికి జీతభత్యాలు పెంచుతూ ఉన్నారు. తలారీలకు కొంతవరకైనా జీతభత్యాలు పెంచవలసిందిగా ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు పాడేరు వచ్చినప్పుడు శ్రీకాకుళం జిల్లాను వెనుకబెట్టి ప్రాంతముగా గుర్తించి రేమోట్ ప్రమోట్ డెవలప్ మెంట్ ఏజెన్సీ ఏరియా పొగ్రాము క్రింద శ్రీకాకుళం జిల్లాను తీసుకుంటున్నామని ప్రకటించి నాలుగు కోట్ల రూపాయలు ప్రకటించారు. గత శాసనసభలో దీని విషయంలో ఒక ప్రశ్న కూడా వేసాను. తప్పుకుండా ఈ ఆర్థిక సంవత్సరములో నాలుగు కోట్ల రూపాయలు అందవేస్తామని గత శాసనసభలో హామీ యిస్తూ ఆదేశాలు యిచ్చినారు. అధికారులకు కూడా ఆదేశాలు యిచ్చినారు. ఒక కోటి రూపాయలు వెంటనే శ్రీకాకుళం జిల్లాకు అందవేస్తామన్నారు. అప్పుడు ఓ.బి. అయితే వచ్చింది కానీ యిప్పటివరకు ఒక కోటి రూపాయలు రాలేదు. జిల్లా యంత్రాంగం ద్వారా ఈ విషయం తెలిసింది. ముఖ్యమంత్రిగారు శాసనసభలో యిచ్చినట్లు వంటి హామీని నిలబెట్టుకోవాలని కోరుతున్నాను. నిజాంబాదులో ఎం.పి.పి. ఫెర్రెన్ దుర్గనాయక్ చనిపోతే 25 వేల రూపాయలు యిచ్చినారు. మూడు లక్షలు రూపాయల వరకు ప్రజాప్రతినిధులము, కార్యకర్తలను చెల్లిస్తూ అనేకమైన కార్యక్రమాలు చేపట్టి నారు. వారికి మాత్రము 25 వేల రూపాయలే చెల్లించడం జరిగింది. వారికి కూడా 3 లక్షల రూపాయలు చెల్లించేందుకు వర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. సేను యిచ్చినట్లు వంటి సజెషన్లు చాలా సమంజసమైనవి కాబట్టి ప్రభుత్వము స్పందించి దీని మీద ముఖ్య మంత్రిగారు తెలియచేయాలని కోరుతూ, ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు అధ్యక్షుల వారికి ధన్యవాదాలర్పిస్తూ తెలుపు తీసుకుంటున్నాను.

శాసనసభ ఫిబ్రవరిలో ప్రారంభిద్దామా లేక మార్చిలో ప్రారంభిద్దామా అనే మేమాంస అందరిలో వచ్చింది. ఆ తరువాత, మార్చి 12వ తేదీన అని, లేక 1వ తేదీన అని ఆ తరువాత 17వ తేదీన లేదా 21వ తేదీ అని ఏవేవో అనేక సందేహాలు వచ్చాయి. అయినా, ఇప్పటి వరకు మొత్తంగా దాదాపు పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్యాన్ని పాలక వర్గాలు ఏరూపంగా దిగ జరుస్తున్నాయో అర్థమవుతున్నది. దీనిలో ప్రధానంగా గవర్నరుగారిచ్చిన ప్రసంగంలో మొదటి పేజీలోనే సంద్యాల ఉప ఎన్నిక గురించి బ్రహ్మాండంగా పొగిడారు. నేను ప్రత్యక్షంగా ఆ పార్లమెంటు ఎన్నికలో ప్రతి గ్రామం తిరిగాను. 4 లక్షల 80 వేల ఓట్లు మెజారిటీ ప్రధానమంత్రికి వచ్చిందని ప్రకటించారు. అది తప్పు. 5 లక్షల 80 వేల ఓట్లు వచ్చాయి. లక్ష ఓట్లు అక్కడున్న కలెక్టరు, ఎస్.పి. ఇద్దరూ మాట్లాడుకొని, లక్ష ఓట్లు ఇందులో ఉంటే పి.వి. నరసింహారావుగారి ఎన్నిక చెల్లదని అందువల్ల లక్ష ఓట్లను ఎత్తి కడగా పారేసి ఓట్లను లెక్కించారు. నేను ఛాలెంజ్ చేస్తాను. ఈ విషయం మీద ఏదయినా కమిటీని వేయండి. నేను నిరూపిస్తాను. 5 లక్షల 80 వేల ఓట్లు భారీ మెజారిటీ, భారీ రిగ్గింగ్ జరిగింది. నవంబరు 16వ తేదీన ఎన్నిక రోజున వర్షము జోరుగా కురుస్తున్నది. మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు కలెక్టరుగారు ప్రకటించిన ప్రకారం, 15 శాతం ఓట్లు పోలయ్యాయి. మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు 20 శాతం పోల్ అయ్యాయి. సాయంత్రం 6 గంటలకు 98.25 శాతం అయింది. కొన్ని పోలింగ్ కేంద్రాలలో అయ్యాయంటే ఇది పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్యమా? గూండాలు, రౌడీలు కలిసి ఓట్లను గుడ్డుకున్నారు. అది ఎన్నిక కానకాదు. కాదని అంటే నేను ఛాలెంజ్ చేస్తాను.....

(ఇంటరవ్యూ)

తెలుగుగడ్డమీద పుట్టిన తెలుగు ముద్దు బిడ్డ ఢిల్లీ గడ్డలో పరిపాలన చేయాలని చెప్పి, నందమూరి తారకరామారావుగారు బ్రహ్మాండంగా ఆయనను ఆశీర్వదించారు. ఇది ఏమి తెలియచేస్తుంది? తమిళనాడులో వున్నవారు ముద్దు బిడ్డలు కారా? ఉత్తర ప్రదేశ్లో వున్న వారు ముద్దు బిడ్డలు కారా? కాశ్మీరులో లేకపోతే ఏ పంజాబులోనో వున్న వారు ముద్దు బిడ్డలు కారా? అంటే ఇది ఏమి తెలియచేస్తుంది? ఇది ప్రాంతీయతత్వం తెలియ చేయడం లేదా? అందువల్ల తెలుగుదేశం యొక్క పార్టీకి ఈనాడయినా కాస్త తెలుగు బిడ్డ యొక్క జ్ఞానోదయం కలిగిందని నేను అనుకుంటున్నాను. లోతుకు వెళ్ళితే అనేక విషయాలున్నాయి. మీరిచ్చిన టైం నాకు సరిపోదు. కనుక కుదించుకొని 12 విషయాలు సభ దృష్టికి తీసుకువస్తాను.

(1) దీనిలో పరస్పర వైరుధ్యాలతో కూడిన ఉపన్యాసమిది. గవర్నరుగారిని నేనేమే అనటం లేదు. క్రిష్ణకాంత్గారికి స్పష్టమైన అభిప్రాయాలున్నాయి. ఈ పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్యం మీద ఆయన ఒకసారి కామెంట్ చేశారు. 1952 నుండి 62 వరకు జరిగిన ఎన్నికలు అవి నేరుగా ప్రజలే ఎన్నుకొన్నారు. 1962-72 వరకు ప్రజలు తమ ఎడ్యుకేట్స్ను ఎన్నుకొన్నారు. 1972 తరువాత ఇప్పటివరకు వచ్చిన వాళ్లను ఆయన ఒక పదం వాడారు. "పొలిటికల్ డాఫర్స్, పొలిటికల్ లోఫర్స్" అని అన్నారు.

శ్రీ జి. రాజేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా లోఫర్స్ అని అనవచ్చా?

శ్రీ ఎన్.వి. క్రిష్ణయ్య:- ఇది నేను అన్నది కాదు. వారి నాయకుడు విద్యాసాగర రావుగారి ఒకసారి ఇక్కడే కామెంట్ చేశారు.

Mr. Speaker:- Otherwise everybody is included including himself.... పోలిటికల్ అన్నాక, అందరూ ఒకరే.

. శ్రీ ఎన్.వి. క్రిష్ణయ్య:- దీనిలో ప్రధానంగా చెప్పవలసిన విషయాలు, ఒకదానికొకటి పొంతన లేకుండా సెల్ఫ్ కాంట్రాడిక్షన్ వుంది. దేశములో శాంతి భద్రతలు చాలా బాగా వున్నాయని ఇందులో వ్యాశారు. ముమ్మర చర్యలు తీసుకొంటున్నాము, సత్ఫలితాలు ఇస్తున్నాయని అన్నారు. ముమ్మర చర్యలు ఏవి? ఈనాటికి తెలంగాణా గ్రామాలలో ఈ పాలక వర్గం 44 సంవత్సరాల స్వతంత్ర్యము తరువాత, సాధారణమైన చట్టాలతో, సాధారణ మైన పోలీసులతో పరిపాలింపలేని స్థితిలోకి వచ్చింది. ఇందిరాగాంధీ - మీకు ఇంకా బాగా తెలుసు మారూమూల ప్రాంతము నుండి వచ్చారు. అందువల్ల శాంతి భద్రతలు ఎంత సలక్షణంగా వున్నాయంటే ఆత్మద్రోహం చేసుకుంటే తప్ప మరొకటి కాదు. శాంతి భద్రతలు ఎంత సలక్షణంగా వున్నాయో అవే కనబడ్డాయి - 1990 డిసెంబరు 17వ తేదీన సిబ్బో చూస్తే బిహార్ లో ఉండేముగా కనబడ్డాయి. మూడు వందల తలకాయలు నరికారు. వెయ్యి మందికి కాళ్ళు చేతులు విరిగాయి. 15 వేల మంది ఓల్డ్ సిబ్బో నుండి బయటికి వెళ్ళారు. 3 నెలలు నిర్వధిక కర్ఫ్యూ ఏర్పడింది. అంత బిహార్ లో శాంతి భద్రతలు సిబ్బో వున్నాయి. కులాం రనూజ్, ఉదయం విలేఖరిని సిబ్బోనే చంపారు. నీన్ననే ప్రసాద్ అనే ఇండియన్ ఎక్స్ ప్రెస్ విలేఖరిని ఎత్తుకొనిపోతే, వెంటనే విలేఖర్ల నిబ్బంది కొన్ని గంటలలోనే వెళ్ళి తీసుకొని వచ్చారు. లేకపోతే అతన్ని కూడా చంపేసేవారు. శాంతి భద్రతలు పరిస్థితి ఈ విధంగా వుంది.

ఇక్కడ 24వ పేజీలో "దేశంలో రాజకీయ, ఆర్థిక పరిపాలనారంగాలలో చోటు చేసుకొంటున్నా అనిశ్చితత్వం, అపనమ్మకం, భద్రతా రాహిత్య వాతావరణం తొలగిపోయి మన ప్రధానమంత్రి శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారి నాయకత్వంలో ఆశ, విశ్వాసాలు చేగురిస్తున్నాయి" అని అన్నారు. అంటే పి.వి. నరసింహారావుగారు వచ్చిన తరువాతనే ఆశలు చేగురిస్తున్నాయి, అంతకు ముందు రాజీవ్ గాంధీ పరిపాలనలో, ఇందిరా గాంధీ పరిపాలనలో, నెహ్రూగారి పరిపాలనలో జనతా పరిపాలనలో మాత్రం నిరాశా, అవిశ్వాసం వున్నాయనియో మీ అర్థం?

అందువల్ల ఈ మంత్రి వర్గం కానీ పాలకవర్గం కానీ భజన పరులు. రాజీవ్ గాంధీ భజనపరులు, ఇందిరా గాంధీ భజనపరులు, నెహ్రూ భజనపరులు, ఈనాడు పి.వి. నరసింహారావుగారి భజనపరులు. ఇందిరా గాంధీగారిమీద చాలా మందికి భక్తిపరులున్నారు. అందులో ముఖ్యమంత్రిగారు భాలా గొప్ప భక్తిపరులు. అయితే అయ్యాము. చేసిన చట్టాలను, రెగ్యులేషన్స్ వెం. వన్ ఆఫ్ 70 వోయిన గవర్నరుగారి ప్రసంగములో వుండింది. ఇప్పుడు అది గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ఎందుకు చోటుచేసుకోలేదు? గిరిజనులకు సంబంధించిన వన్ ఆఫ్ 70 రెగ్యులేషన్ ప్రకారం 8 లక్షల 50 వేల ఎకరాలను షెడ్యూల్డ్ ట్రిబ్యూల్స్ ఏరియాలో వున్న భూమిని గిరిజనులకు పంచారా? భూస్వాములను, వడ్డీ వ్యాపారస్తులను ఆ ప్రాంతము నుండి తొలగించారా? ఇందిరాగాంధీ మనశ్శాంతి కోసమే మీరే

పనులు చేస్తున్నారా? ఈ భూసంస్కరణలను ఇందిరా గాంధీగారే తెచ్చారు. ఇందిరా గాంధీగారి మీద భక్తి వంటే, సుప్రీం కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు ప్రకారం ఖచ్చితంగా భూసంస్కరణలు అమలుజరగాలంటే, ఒక సవరణ చట్టాన్ని తీసుకొని రావలెనని అంటున్నాను. ఆ సవరణ చట్టాన్ని తీసుకొని రావాలన్నప్పుడల్లా సవరణ చేయకుండా, మీగులు భూములు పంచు తున్నామని అంటున్నారు. అయితే పంచడం లేదు. ఎంత కాం మోసము చేస్తారు? పి.పి. నరసింహారావుగారి భూములు 940 ఎకరాలు ఇస్తే, వాటిని పంచారా? దానికి సమాధానము ఏమిటి? మొత్తం బ్యాంక్స్ అన్నీ జాతీయకరణ బోగ్స్ గా తయారయ్యాయి.

చేనేత కార్మికుల గురించి 11వ పేజీలో వారి జీవన పరిస్థితుల గురించి వ్రాయబడి వుంది. చేనేత కార్మికుల జీవన పరిస్థితులు రోజు రోజుకు పడిపోతున్నాయి. వారు ఆత్మ హత్యలకు గురవుతున్నారు. కొందరు ఆకలితో చనిపోయారు. 44 సంవత్సరముల తరువాత కూడా వాళ్ళ జీవన పరిస్థితులు మెరుగుపరచడానికి ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాట్లు లేకుండా వుండడంవల్ల వాళ్ళు చనిపోతున్నారు ఆకలితో. చేనేత కార్మికుల పరిస్థితులు విరళంగా వున్నాయో కూడా ఇందులో చెప్పలేదు. అందువల్ల నేను ప్రతిపాదించిన నా సవరణలను ఆమోదించండి. స్వాతంత్ర్యము వచ్చి 44 సంవత్సరములు పూర్తి అయినా కూడా ఈ రాష్ట్రములో చేనేత కార్మికుల పరిస్థితులు మెరుగు కాలేదు. ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాటు కాలేదు. వాళ్ళు ఆకలితో చస్తున్నారు. ఈ ప్రభుత్వము తీవ్రమైన ఆందోళన వ్యక్తము చేస్తున్నదని అంటే సరిపోతుందా? అంతేకాదు అధ్యక్షా, బీడీ కార్మికుల గురించి నా 8.30 మీతుగుడు జనార్ధనరెడ్డిగారు చాల బిల్లులు పెట్టగా చెప్పారు. నేను చెబుతున్నాను. 1991 రా. జనవరి నెలలో ఈ బీడీ కార్మికుల కనీస వేతన చట్టాన్ని సవరించే విషయం ప్రకటించి ఉండాలి అది అందరికీ తెలుసు. మనమంతా లెజిస్లేటర్లము అదీ ఏమిటంటే నక్కలైతూ అంటారు, అదీ అంటారు ఇదీ అంటారు, చట్టానికి వ్యతిరేకులు అంటారు. నేను ఆడుగు తున్నాను అధ్యక్షా, 1991 జనవరి నెలలో ప్రకటించవలసినటువంటి కనీస వేతన చట్టాన్ని ఇప్పటివరకు సవరించకుండా మీరు కోట్ల రూపాయలు యజమానులకు మిగిలించారు. దానిలో మీ భాగము ఎంత అని అడుగుతున్నాను. 15 మాసాలుగా మీరు ప్రకటించనందు వల్ల ఈనాడు కొన్ని వందల కోట్ల రూపాయలు బీడీలు రూపాయలో గాని పేరియబుల్ డియరీసెస్ ఎలవెన్న రూపములో గాని కనీస వేతన రూపములు గాని కోట్ల రూపాయలు ఈనాడు బీడీ యజమానులు బీడీ కార్మికులకు దోహదము చేశారు. ఇందులో మీ మంత్రి వర్గంలో ఉన్నటువంటి వారికి ఎంతెంత భాగమో అదీ బయటపడాలి అని చెప్పి నేను కోరు తున్నాను. అంతేకాదు, అధ్యక్షా, శాంతిభద్రతల గురించి బిల్లు పెట్టడముగా వ్రాసారు. 1991 ఆగస్టు 6వ తేదీన పోలీసుల సమక్షంలోనే గుంటూరు జిల్లా మండూరు గ్రామంలో అంత నగ్నముగా దళిత యువకులను నరికిన తరువాత అంత దారుణ హత్యాకాండ జరిగిన తరువాత అక్కడ అరెస్టు చేసినట్లే చేశారు. వీడుదల చేశారు. తెలుగుదేశ ప్రభుత్వ కాలంలో కారంచేడులో కమ్యూ భూస్వాములు చేస్తే ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ రెడ్డి భూస్వాములు 1991 ఆగస్టునాడు చేశారు. ఏమీ తేడాలేదు రెంటికి. ప్రత్యక్ష సాక్షులు చెప్పారు. ఆనాడు ఒకరిని చంపారు; ఈనాడు ఇంకొకరిని చంపారు. ఇదేనా దళిత కులాలమీద మీ ప్రేమ. దళిత కులాల రక్షణ ఇదేనా? మైనారిటీ వాడికి ఏమైనా రక్షణ ఉందా? నక్కలైతూ గురించి చెప్పారు. అనేకం చెబుతున్నారు. నిజమే కొంతమంది కాంమెంటు చేశారు. చెన్నారెడ్డిగారి త్రిసూత్ర పథకాలు గురించి అందులో కూడ ఈనాటి ఛీఫ్ మినిష్టరు ఆ

కమిటీలో ఆయన కూడ ఒకరు. రిపోర్టు నెలలో వస్తుంది అన్నారు. చెన్నారెడ్డి వెళ్ళి పోయినాడు. జనార్ధనరెడ్డిగారు కమిటీలో ముఖ్యులు. ఈనాటికి కూడ అది బయటికి రాలేదు. కనీసం ఈనాడు అయినాగాని ముఖ్యమంత్రిగారు తన యొక్క జవాబులో అద్దెనా బయట పెడతరా లేదా? ఈ రోజు మీరు ఎన్ని చెప్పుకున్నా నక్కల్నేటలు ఎందుకు పట్టారు, ఎందుకు పెరుగుతున్నారు అనేది ఆలోచించకుండా ఎన్ని మాటలు. కేవలం తుపాకులతో నక్కల్నేటలను మీరు అణచలేరు. అందుకనే నక్కల్నేటలు గురించి ఎవరు ఎన్ని అనుకున్నా మహనీయుడు శ్రీశ్రీ గారు ఒక మాట అన్నారు.

తెల్లవాడు నాడు నిన్ను భగత్ సింగ్ అన్నాడు
నల్లవాడు నేడు నిన్ను నక్కల్నేట అన్నాడు
ఎల్లవారు రేపు నిన్ను వేగుడుక్క అంటారు.

అదే అధ్యక్షా, ఆనాడు కమూనిస్టులను శిక్షించారు. 40 సంవత్సరాల కాలంలో ఈ దేశంలో ఎం.ఎల్.ఏ.లు, ఎం.పి.లు మంత్రులు గాని కేంద్రంలోగాని రాష్ట్రంలో గాని వారి ఆస్తులు వాస్తవంగా ఈనాడు ఎంతవరకు పెరిగాయి ఆలోచిస్తే తెలుస్తుంది. ముందు సమాజంలో ఉన్నటువంటి నల్ల డబ్బు వ్యక్తులను అవినీతి పరులను అందర్నీ బయటికి లాగితే తప్ప నక్కల్నేటలను నిందించడంలో లాభం లేదు. దానికి వెనకాల ఉన్నటువంటి ఆర్థిక సాంఘిక రాజకీయకారణాలను తెలుసుకోవాలి....

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయ గవర్నరుగారు ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విధానాలను, సాధించిన ప్రయోజనాలను, చేస్తున్న కార్యక్రమాలను, చేయబోయేటటువంటి కార్యక్రమాలను సూచించి ఒక మంచి ప్రసంగం చేసినారు ఈ సభలో వారు వచ్చి. వారి యెడల గౌరవ భావముతో ఈ సభ వారికి కృతజ్ఞతలు చెప్పడానికి ఈ కార్యక్రమం ఏర్పాటు చేసాము. కృతజ్ఞత పేరుతో చాలా మంది ప్రతిపక్ష నాయకులు మాట్లాడినారు. బహుశ: ఈ సభలో నేను సుదీర్ఘము అని అనలేను గాని చేయబోయేటటువంటి ప్రధమ ప్రసంగం ఇది. ప్రతిపక్ష నాయకుల యొక్క ఉత్తేజము నన్ను ఏమైనా ఉత్తేజ పరుస్తుందేమో అనుకుంటే అది దండగ అయింది. అధ్యక్షా, చిత్తశుద్ధి ఉన్నటువంటి ఈ ప్రతిపక్ష నాయకులు చిత్తశుద్ధి, సీతారాం దగ్గరనుంచి నర్సిరెడ్డివరకు చిత్తశుద్ధి, చిత్తశుద్ధి, చిత్తశుద్ధి వాళ్ళ అబ్బ సొత్తు అన్నట్లుగానే ఉందే గాని మాకు లేదనుకుంటున్నట్లుంది. ఏమే అనుకోకపోతే, కళ్ళుండి చూడలేని, చెవులండి వినలేనటువంటి ప్రతిపక్షం అయిపోయింది మన రాష్ట్రంలో. నాకు బాధగా ఉంది. ఏనుగును పట్టుకొని కండ్లులేని ఆయన తోకను పెట్టుకొని ఒక విధంగా, కాళ్ళను పట్టుకుని ఒక విధంగా తొండం పట్టుకుని ఒక విధంగా ఏ విధంగా వర్ణించినారో ఈ గవర్నరు చేసినటువంటి మహా ప్రసంగానికి ఆ విధంగా చూడ గలిగినారేమో అనిపిస్తుంది. సలహాలు ఇచ్చినటువంటి ఓంకార్ గారికే, విద్యాసాగరరావుగారు కూడ కొన్ని సలహాలు ఇచ్చినారు వారికి నా కృతజ్ఞతలు. దుయ్యబట్టడమే పనిగా పెట్టుకుంటే దానివల్ల ఈ సభ యొక్క హందా తనము అటువంటి ఈ సభ ద్వారా మనము న్యాయం చేకూర్చి ప్రజలకు సేవ చేయడం అనేది పెద్ద ప్రయోజనం ఉండదు. దుయ్యబట్టడం చేయాలండి మీరు మీరు చేయకపోతే మాకు పొగరు ఎక్కుతుంది. మేము తప్పులు చేస్తాము. మా తప్పులు ఎక్కి చూపండి. లేని తప్పులను చిత్రించి చూపేటటువంటి పనికి

కొంచెము స్వస్తి చెప్పి ఆత్మవంచన మానుకోండి. మీకు తెలుసు జరుగుతున్నది అంతా. కానీ ఈ మంచిని మంచిగా వెల్లడించి వెల్లడిగా బాగుచేసి బాగుగా చూసే తాహతు తెలుసు కోండి, అర్థము పెంచుకోండి మహానుభావులారా. ఆపుడు ఈ సభకి ఒక ప్రత్యేకమైనటువంటి ప్రయోజనకరమైనటువంటి పని జరుగుతుందని మనవి చెప్పున్నాను. బయటికి వచ్చి ప్రత్యేకంగా చెబుతారు. మీరు చెప్పున్నటువంటిది మంచి పని అని. నా మీశుడు విద్యాసాగరరావు ధైర్యంగా చెప్పగలిగినాడు, లా అండ్ అర్డరులో మేము తీసుకున్న చర్యలు కొంతవరకు ప్రయోజనం ఇస్తుంది అని. ఇంకా పువ్వాడ నాగేశ్వరరావు, బోడేపాడి వారు కూడ లోపల ఉండేది దాచిపెట్టుకుని పైకి ఒక మాట అంటారు ఏమీ అనుకుంటారో తెలుగు దేశం వారు అని.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మేము ఉన్నది ఉన్నట్టే చెబుతాము.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:- బయటికి రండి, ఎందుకు ఈ ఆత్మవంచన చేసుకుంటారు నోదరులారా, బయటికి వచ్చి మంచిని పెంచండి. చెడ్డను ఖండించండి, శబాసీ అనిపించు కోండి ప్రజల చేత అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఏదీ ఏమైనా జనరల్ గా చెప్పాలి అంటే అది ఎందుకు పెంచినారు, ఈ పన్నులు, ఎందుకు చేసినారు ఇది, ఎందుకు చేసినారు అది, ఇళ్లు ఎందుకు కట్టలేదు అంటారు నాగేశ్వరరావుగారు. ఈ ప్రాజెక్టుల సంగతి ఏమిటి అంటారు. వరల్డు బ్యాంకుల నుంచి ఎందుకు అడగవలసి వచ్చింది అంటారు. తరునో పాయము చెప్పరే. వారు కేంద్ర ప్రభుత్వంలో గానీ ఈ ప్రభుత్వంలోగానీ ఏమీ చెబుతున్నారయ్యా 376 కోట్ల కమ్యూనిటీ బాక్సు అప్పులో ఉంది అది వసూలు చేయమంటారు. అది వసూలు చేస్తే ఎక్కడికి వస్తుంది అయ్యా, నేకు. పంచాయతీగానీ, మున్సిపాలిటీగానీ కార్పొరేషనుగానీ ప్రభుత్వం గానీ ఈ రాష్ట్రంలో వసూలు చేస్తున్న ప్రభుత్వం యొక్క నిధులు అంతా నూటికి 99 వరసంబు సాలరీస్ కే పోతుంది. డెవలప్ మెంటుకి డబ్బు ఎక్కడ ఉంది. అది అంతా సెంట్రల్ పార్లమెంటు మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. అందుకని 'వారి సెంట్రల్ పార్లమెంటు, సెంట్రల్ బడ్జెట్ ను చూసి మన బడ్జెట్ ను కొంచెము మార్చుకోవలసి వచ్చింది. అందుకనే పార్లమెంటు ముందు బడ్జెట్ నీ చూసి మనం వెనకాలకు వెట్టుకుని ఇంకా ఏదైనా మార్పులు చేసుకుందాము అని చెప్పి ఓట్ అన్ ఎకౌంటు పెట్టుకున్నాము. గది గదిగా జరిపేసి పోవడం కాదు. ఆ విధంగా ఆలోచిస్తుంది ప్రభుత్వం ఆలోచించినప్పుడు మీరు ఎంతసేపూ కూడ ప్రజలు, ప్రజలు, రైతులు, రెండు రూపాయల బియ్యము, ప్రజలు. ఎవరండి ఆ ప్రజలు. మిమ్మల్ని అక్కడ మమ్మల్ని ఇక్కడ కూర్చోబెట్టింది ఆ ప్రజలే అని చెబుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

అధ్యక్షా, ముందున్నది ముసళ్లపండగ? అది ఎవరికో? ఎవరిని వరిస్తోందో? ఎందు 8-4 కంటే తినబోతూ రుచి ఎందుకు అడుగుతారు? ఇప్పుడు పత్రికపక్షనాయకులు ప్రజలు, రా. ప్రజలు అంటున్నారు. ఎవరండీ ఆ ప్రజలు?

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ముందున్నది ముసళ్లపండగ అంటున్నారు? దేనిగురించి ఎవరిగురించి మాట్లాడుతున్నారు?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:- ఇప్పుడు మీరు ప్రజలు, ప్రజలు అంటున్నారు కదా? ఆ ప్రజలే మాకు బై ఎలక్షన్సులో రెండు ఎసెంబ్లీ నేట్లు, రెండు పార్లమెంటు నేట్లు యిచ్చారు. ఆ ప్రజల నాడి యిలా బై ఎలక్షన్సులో ఉంది. మీరు ఏమైనా గెలిచారా? మేము గెలిచాము. ఆ ప్రజలే కంటోన్మెంటు ఏరియాలో ఎన్నకలలో? నేట్లలో 6 నేట్లు మా కాంగ్రెస్ పార్టీకి ఓటుపేసి గెలిపించారు. అంటే 85 శాతం నేట్లు మాకు ఇచ్చి గెలిపించారు.

శ్రీ జి. సీతారామ్:- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతున్నది కరక్టు కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సీతారామ్గారు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పేది ఓపేకగా వినండి.

భారీ పరిశ్రమల శాఖమంత్రి (శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి):- అధ్యక్షా, నేను యిప్పుడు రిలవెంటు సబ్జెక్టుమీద అడుగుతున్నాను. ఈ సభలో సభానాయకుడు గానీ, ప్రతి పక్షనాయకుడు గానీ లేదీ మాట్లాడుతున్నప్పుడు ఇంటరప్ట్ చేయకూడదనే సాంప్రదాయము ఉంది. ఇప్పుడు యీ విధంగా ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతున్నప్పుడు ప్రతిపక్షంనుంచి మాట్లాడడానికి ఎలా చేస్తూ ఉంటే అదే ఎక్జాంపుల్ అవుతుంది. అది మంచిది కాదు. ఇప్పుడు సీతారామ్గారు మాట్లాడుతున్నప్పుడు వారికి కొంత గాప్ ఉంది కాబట్టి వారు ఎలర్జీతో మాట్లాడుతున్నారు. కాబట్టి నేను చెప్పేది ఏమిటంటే సభానాయకుడు గానీ ప్రతిపక్ష నాయకుడు గానీ యీ సభలో మాట్లాడుతున్నప్పుడు వారిని ఇంటరప్ట్ చేయకూడదనే సాంప్రదాయం పాటించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను సీతారామ్గారుగానీ, యితర సభ్యుల సజెషన్ను కానీ అర్థం చేసుకోలేకపోతున్నాను. ఇప్పుడు ఈ రాష్ట్రంలో యీ కాంగ్రెసు పరిపాలనో దౌర్భాగ్య పరిస్థితి ఉందని అంటున్నారు. అని సత్యదూరమని చెబుతున్నాను. ఎవరు దౌర్భాగ్య స్థితిలో పడ్డారో మీకు తెలుసు. ఎందుకంటే ప్రతిపక్షనాయకులు ఎప్పుడూ కూడా యీ ఎసెంబ్లీకి వచ్చేవారు కాదు. కానీ వారు యిప్పుడు యిక్కడనే కూర్చుంటున్నారు. ఆయన ఎప్పుడూ కూడా ఈ సభలో యీ విధంగానే కూర్చోవలెనని నా అభిలాష. నా కోరిక.

మిస్టర్ స్పీకర్:- యిప్పుడు అప్రోప్రియేట్ లీడర్, మరియు సభ్యుడు కూడా గుర్తుంచు కోవాలని కోరుతున్నాను. ఓపికతో చెప్పింది వినాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, యీ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం 7 సంవత్సరాలు పరిపాలన చేసిన తరువాత We accept the fact. We are not cowards to blame others. We have got the courage. అది ఏమంటే మీరు, మీకాంగ్రెసు వారు ఏమి చేశారు? మేము కూడా అదే చేస్తాము. చేస్తున్నాము అంటున్నారు. మాకంటే మీరు ఏమి మేలు చేశారు? కాంగ్రెసువారే నయమని యిప్పుడు ప్రజలు అంటున్నారు. అధ్యక్షా మేము ఏ పార్టీ చేరికకు కూడా కారకులము కాము. ఎవరైనా ఒక పార్టీ నుంచి విడిపోతామంటే మీరు విడిపోకండి ఉండండి అని చెప్పలేము. ఆ పని మాకు లేదు. ఎందుకంటే కాంగ్రెసు పార్టీకి 96 సంవత్సరాల చరిత్ర ఉంది. ఇదివరకూ మా కాంగ్రెసు పార్టీలోనే ఇందిరాగాంధీ హయాములో చేరిక వచ్చినప్పుడు కొంతమంది పార్లమెంటు

సభ్యులు పార్టీనుండి విడిపోయినపుడు మా పార్టీవారిని విడగొట్టింది ఫలానావారని మేము అనలేదు. అప్పుడు పార్టీలో చేరికవచ్చింది. Smt. Indira Gandhi said to create permanent assets to the States and to the Centre and do social justice to the weaker sections. ఈ ప్రభుత్వాలను ఏ విధంగా నడపాలి, ప్రజలనాడి ఏమిటో కొంతవరకూ అర్థం చేసుకున్నాము. కాబట్టి యీ ప్రభుత్వమును నడపగలుగుతున్నాము. ఈ కాంగ్రెసు దౌర్భాగ్య స్థితిలో యీ రాష్ట్రాన్ని పడేసిందని సీతారామ్ గారు అన్నారు.

(ఇంటరప్షన్)

దయచేసి నేను మాట్లాడుతున్నప్పుడు నన్ను డిస్టరబ్ చేయవద్దని కోరుకుంటున్నాను. ఒక వేళ సీతారామ్ గారు ఆ పదము వాడినా కొంతకాలం తరువాత ఆయనకే అర్థంకావచ్చును యీ రాష్ట్రమును ఎవరు దౌర్భాగ్య స్థితిలో పడవేసినది. మా పార్టీ ఇందిరాగాంధీగారి ప్రోత్సాహముతో నడుస్తున్నది. హరిజనులకు గిరిజనులకు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వారు ఏమీ చేయలేదంటున్నారు. కానీ ఇందిరాగాంధీగారు మాకు హరిజన, గిరిజన వెనుకబడిన తరగతులవారికి మేలుచేసే ఎన్నో కార్యక్రమాలు అందించారు. అందువల్లనే మేము ఎన్నికలలో గెలవగలుగుతున్నాము. ఇప్పుడు పి.వి. నరసింహారావుగారికి వ్యతిరేకంగా ఒక హరిజనుని పెట్టారు. ముందుగా బంగారు లక్ష్మణ్ ను, వెంకయ్యనాయుడుగారిని పెట్టాలని అనుకున్నారు. కానీ వారు మాకు ఒడ్డు మొర్రో అంటే మానుకున్నారు. ఇప్పుడు వారు పెట్టిన క్రాండిడేట్ కు డిపాజిట్ కూడా రాలేదు.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- మేరు ప్రతి పార్టీలోను జగదాలు పెట్టి వేరికలు తేదలచుకున్నారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- మాకు జగదాలు పెట్టి ఉద్దేశ్యం లేదు. ఏదీ ఏమైనా సమాజంలో ఉన్న బలహీనవర్గాలను కాపాడాలని మా ధ్యేయం. ఇప్పుడు ఇరిగేషన్ అండ్ పవర్ సెక్టార్ లలో ప్రాధాన్యత యివ్వాలని ఆలోచించాము. అందుకనే యీ సంవత్సరం బడ్జెటును దానికి అనుగుణంగా కేటాయింపులు చేస్తున్నాము. ఒక సాంఘిక సంక్షేమరంగానికి సంబంధించినంతవరకూ బలహీనవర్గాలవారికి యిళ్లు కట్టడానికి యీ సంవత్సరంలో యిప్పటికే 35 కోట్ల రూపాయలు కేటాయిస్తే దానిని జనవరి నాటికే ఆ డబ్బును పూర్తిగా ఖర్చుపెట్టి యిళ్లు కట్టించడం జరిగింది. పోతే బలహీనవర్గాలవారికి మిగులు భూములను పంపిణీచేసి వాటిని సాగులోనికి తీసుకొని రావాలి. వారికి రూరల్ అనిస్టెన్సు క్రింద 1149 కోట్ల రూపాయలు యివ్వాలని కేంద్రప్రభుత్వము వారికి స్కేమును తయారుచేసి పంపాము. దానిని కేంద్రంవారు ఆమోదించి వరల్డు బ్యాంకుకు పంపడం జరిగింది. వరల్డు బ్యాంకు వైస్ ఛైర్మన్ నన్ను కలిసినపుడు అటువంటి ప్రాధాన్యతగల రూరల్ పథకాలకు డబ్బు యిస్తాము. ఉత్సాహంతో వాటిని చేయండి అని అన్నారు. ఆ డబ్బు వచ్చినపుడు మా కాంగ్రెసు పార్టీయే కాక మొత్తం రాష్ట్రంలోని అందరు ప్రజలు అన్ని పార్టీలవారు కూడా భాగస్వాములుగా ఉండి ఎంతో అభివృద్ధిని సాధించగలుగుతారు. మా పార్టీ ఒక్కటే ఆ క్రెడిట్ ను తీసుకోవాలని అనుకోవడంలేదు. మనం అందరమూ కూడా భాగస్వాములము కావాలి. ఏదో యీ బీదవర్గాలవారికి యీ స్కేముల ద్వారా భూమిని సాగులోకి తీసుకనివచ్చి

బీదవారికి యింత అన్నం పెట్టాలని మా ధ్యేయం. ఈ పారిశ్రామికాలు, బలహీనవర్గాల వారు కూడా యీ సిద్ధంగా లబ్ధిని పొందకపోతే వారు తరువాత యీ రాష్ట్రానికి, దేశానికి భారం అవుతారు. అందుకోసమే ప్రత్యేకమైన శృద్ధవహించి మేము యీ సోషల్ వెల్ఫేర్ స్కీములను అమలు చేస్తున్నాము. కేంద్ర సోషల్ వెల్ఫేర్ మంత్రి శ్రీ నీతారాం కేసరి యీ స్కీములను చూసి శబ్దాః బాగుంది, యీ స్కీములు అమలుచేయండి మేము కేంద్రం తరఫున సగం ఖర్చును భరిస్తాము అన్నారు. దానికి పై సంవత్సరం నుంచి పథకాలు వేసి సహాయం చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. బలహీనవర్గాల మీద జరుగుతున్నటువంటి అత్యాచారాలు మానడానికి వారి కార్యక్రమాలు సరిగా సాగడానికి ఒక డిస్క్రిక్టు వెల్ఫేర్ అఫీసర్ ఉండేటటువంటి దానికి జాయింట్ కలక్టర్ లెవెల్లో ఒక ఆఫీసర్ని వేసి - ఆర్డర్డ్ కృషి, గుంటూరు, పక్కాశం జిల్లాలలో వేయడం జరిగింది. మిగతా అన్ని జిల్లాలలో జాయింట్ కలక్టర్స్ని వేసి వారి యొక్క ప్రొటెక్షన్ కోసం చర్యలు తీసుకోడానికి, ఒకవళ ఎక్కడైనా ఏదైనా తప్పు జరిగితే దాని మీద వెంటనే చర్య తీసుకోడానికి, దాని మీద చర్య తీసుకొని అధికారుల మీద చర్య తీసుకోడానికి ప్రభుత్వం సరయినటువంటి ఏర్పాటు చేసిందని కూడా తమకు మనవిచేస్తున్నాను. ఇకపోతే 1988లో నాలుగు సంవత్సరాల నాడు చేసినటువంటి స్కాలర్షిప్ విలువ విద్యార్థులకు పెంచలేదు. ఇటీవలనే మేము దానిని పెంచడం రూ. 245 ఉండేటటువంటి గ్రాడ్యుయేట్స్ స్కాలర్షిప్ను రూ. 320 లకు పెంచడం, రూ. 290 ఉండేటటువంటి పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్స్ స్కాలర్షిప్ను రూ. 370 లకు పెంచడం, అలాగే రీసెర్చి స్కాలర్షిప్ కూడా రూ. 500 ఉన్నది ఎక్కువ చేయడం జరిగింది. వీటి అన్నిటితోపాటు సరయినటువంటి వీధ్య, గైడెన్స్ ఇచ్చి దానికి విద్యార్థులకు ప్రత్యేకమైన శృద్ధ తీసుకోవడం జరుగుతోందని చెప్పి కూడా మనవిచేస్తున్నాను. ట్యుషిన్స్కి మెసిన్ క్రెడిట్ సిస్టమ్ చేయాలి. నేను శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఒక మారుమూల ప్రాంతానికి వెళ్ళాను. అక్కడ ఇద్దరు ట్యుషిన్స్, యంగ్ బాయస్ నాకు కనపడ్డారు. వారు చెప్పారు మాకు క్రెడిట్ సిస్టమ్ డెవలప్ చేయండి, మేము బాగుపడతాము అని చెప్పి చెప్పారు. నేను అప్పటినుంచి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. దీనికి పెద్ద ఎత్తున సహాయం చేయడం జరుగుతున్నది, చేస్తున్నామని కూడా మనవిచేస్తున్నాను. అగ్రికల్చరల్ లాండ్ పరేచ్జ్ చేసి రైతులు ఎవరైనా ఇచ్చే వారు ఉంటే కొని ఈ బలహీనవర్గాలకు ఇచ్చే కార్యక్రమాన్ని చేపడుతున్నాము. 513 లక్షల రూపాయలతో 4309 ఎకరాలు ఈ విధంగా కొని 197 గామాల్లో 3,787 ఎస్.సి. కుటుంబాలకు ఈ భూమిని పంచెవ్వడం జరిగింది. అలాగే ఇళ్ళ విషయములో చూస్తే 1990-91లో 85,887 ఇళ్ళు రూ. 78.77 కోట్లతో 1991లో జరిగితే 1991-92లో 1,91,000,349 బేకెలాగ్తో కలిసి రూ. 119.78 కోట్లతో ఖర్చు పెట్టి చేయడం జరిగింది. నాగేశ్వరరావుగారు అడిగారు. ఈ సంవత్సరం - ఖమ్మంలో, ఆయన నియోజకవర్గంలోనే, నాకు తెలిసినంతవరకు ఖమ్మం నియోజకవర్గంలో బేకెలాగ్ 316 ఇళ్ళు ఈ సంవత్సరం, 1990-91లో 750 ఇళ్ళు, 1991-92లో 150 ఇళ్ళు, ఇంకా ఈ సంవత్సరం సాంక్షన్ కాటోయే ఇళ్ళు, ఇప్పటివరకు 1221 ఇళ్ళు కట్టడం జరిగింది. తరువాత ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ వారు, కోపరేటివ్ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ వారు ప్రత్యేకంగా రూ. 130 కోట్లతో వేరికి సహాయం చేయడం జరుగుతున్నది. ఒక లక్ష మంది బెనిఫిషియరీషే ఈ సహాయం జరుగుతోంది. నేను ఇంకొకటి కూడా మనవిచేస్తున్నాను. ఓపెన్గ్ చెపుతున్నాను. పశులకు చాలా మందికి డి.ఆర్.డి.ఏ. ద్వారా, ఈ కార్పొరేషన్ ద్వారా ఎసెట్స్ ఇస్తున్నాము. వీటిలో సరయిన న్యాయం జరగడం లేదు, చాలా కుమ్మక్కూ జరుగుతూ

ఉంది అధికారులతో బెసిఫిషయరేసేకి, తరువాత మధ్య దళారీలు దీనిలో ఉన్నారని చాలామంది చెబుతున్నారు. ఈ పక్షం వారు అయితేనేమీ, ఆ పక్షం వారు అయితేనేమీ. దానికి ఏమీ చేయాలి, అటువంటి వాటికి సలహాలు ఇవ్వండి. అటువంటి వాటికి ప్రజా ప్రతినిధులుగా ఈ పనిచేయండినీ నేను చెబుతున్నాను. రాబోయే కలక్టర్స్ కాన్ఫరెన్స్‌లో కలక్టర్‌తో ఈ విషయం డిస్‌కస్‌చేయాలి. Let us bring out some radical changes. మనము ఇస్తున్నటువంటి సహాయం మధ్యదళారీలు తీసుకుండా కనీసం 89, 90 శాతం వరకు అయినా ప్రజలకు పోతే దానివల్ల ప్రయోజనం జరుగుతుందని అందువల్ల ఎటువంటి కార్యక్రమాలు చేపట్టాలో చెప్పండి. జరగడం లేదని నేను కూడా ఒప్పుకుంటున్నాను. ప్రభుత్వపరంగా నాకు ఏమీ తలవంపులు కాదు అది. జరిగే మంచిపనులు జరుగుతున్నాయి. జరగనివి జరగడం లేదని చెప్పడము తప్పు కాదు. దీనికి ఉండే లోపాలు సవరించుకొని సరయినటువంటి విధానముగా న్యాయం చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తేనే ప్రభుత్వానికి ఎప్పుడయినా మంచిది. అన్నీ సక్రమంగా జరిగిపోతున్నాయని నేను ఎప్పుడూ చెప్పను.

ఇకపోతే అగ్రికల్చర్ విషయం కానీ చూస్తే అందరూ సంతోషించడగ్గ విషయం, మన రాష్ట్రములో ఈ సంవత్సరం, పై సంవత్సరం లోపల 50 వేల హెక్టార్స్ అంటే సుమారు 1.25 లక్షల ఎకరాల భూమిని పామోలిన్ క్రింద తీసుకురావడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. ఈ సంవత్సరం రూ. 10 కోట్లు కూడా ఇచ్చింది. దానిని కూడా వీనియో గింబి నీడీలింగ్స్ చేయడానికి. ఇప్పుడు కేరళలో పామోలిన్ అధిక స్థానములో ఉంది. దానిని పై సంవత్సరంలోగా మనము మించిపోడానికి అవకాశం ఉంది. దానికి కావలసినటువంటి రోస్పి స్టేషన్ వశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో అక్కడ ఉన్నటువంటి ఎయిర్ ఫోర్స్ స్థలాన్ని కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. దానికి కూడా కేంద్రము దాదాపుగా అంగీకరించింది. 1.25 లక్షల ఎకరాలు, ఇంకా పెంపొందించే దానికి. నేతారామ్‌గారు చెప్పారు, ఈ దేశాన్ని ప్రవేట్‌లీజ్ చేస్తారా అని. Yes. We have the people with us. We have brought the economy to this country. బి.హెచ్.ఇ.ఎల్. లాంటి మహా సంస్థలు పెట్టడానికి మనుష్యులు లేరు, నిధులు లేవని ప్రభుత్వం ముందుకు వచ్చింది. ఈరోజు పైవేటురంగాన్ని ఎంకరేజ్ చేయడములో తప్పేమీ లేదు. మేము ప్రజల శ్రేయస్సును చూస్తామే కానీ ఉపన్యాసాలు చెప్పి ఉపన్యాసాలకే అంకితం కాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

మేరు తలకాయ ఇట్లా అనండి, అట్లా అనండి, ఎట్లా అయినా అనండి. జరిగే పని అంతే. యథార్థాన్ని గుర్తించినప్పుడు ప్రజలు గ్రహిస్తారు. ప్రజల దగ్గర ఉండేటువంటి నిధులను పెట్టుబడిపెట్టేటువంటి అవకాశం చూడాలి. అందుకని దానివల్ల వచ్చేటువంటి మంచివెడ్డలు కూడా బేరేజు వేసుకోవాలి. వాలంటరీ ఎఫర్స్‌ను, పైవేటు మేనేజు ఎంకరేజ్ చేస్తే సఫర్ కాబోయేటువంటి వర్కర్స్ This Government will take care of him. దానికి మేము ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహిస్తున్నాము. అలాగే ఫుడ్ గ్రెయిన్స్ గురించి అనుకుంటాను, బోడెహుడివారు ఏదో అన్నట్లుగా నేను విన్నాను. కొంత ఏరియా తగ్గినది. 1990-91 లో 53.64 లక్షల టన్నులు ప్రొడ్యూస్‌చేసిన ఈ రాష్ట్రం ఈ సంవత్సరం 50 అవుతుంది, మూడు తగ్గింది. ఎక్కువ డిఫరెన్స్ లేదు. ఖరీఫ్‌లో దానిని అధిగమించి పోయిన సంవత్సరం కంటే అధికంగా పంటలు పండించే దానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి. తూర్పు గోదావరి.

పశ్చిమ గోదావరి, కృష్ణా గుంటూరు జిల్లాలలో కొంత సాగులోకి రావడానికి మేము చేస్తున్న కార్యక్రమాలు కొంత అవరోధం కలిగించినా చేసినటువంటి కార్యక్రమాలవల్ల పృథ్విజనం చెంది ఉన్నారని చెప్పి నేను మనవిచేస్తున్నాను. గతములో ఎవరైతే వద్దన్నారో, ఈ డ్రైయినేజీ పనులు వద్దన్నారో మాకు పంటలు కావాలన్నారో ఇప్పుడు ఆ రైతులే వచ్చి అయ్యా చేసి సహాయపడండి అన్నారు. మేము ఆలోచించి వారికి సహాయం చేయాలనే మాట కూడా మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత అట్లాగే డెయిరీ డెవలప్ మెంట్ లో రూ. 67 కోట్లతో ఆపరేషన్ ఫండ్-3 పోగ్రాము పూరంభిస్తున్నాము. అట్లాగే నాన్-ఆపరేషనల్ ఏరియాలో పోగ్రాము రూ. 17.5 కోట్లతో వరంగల్లు, ఖమ్మం, కరీంనగర్ జిల్లాలలో నేషనల్ కోపరేటివ్ డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషన్ ద్వారా సహాయం చేస్తున్నాము. వీటిల్లో కవర్ కాని జిల్లాలలో ఎవరైనా ఉంటే ప్లైవేటు వారు వచ్చినా మేము సహాయం చేస్తాము. కాని ఉన్నటువంటి జిల్లాలలో వారి దెబ్బ తగిలే కార్యక్రమానికి ఈ పృథ్విజనం అంగీకరించదని మనవిచేస్తున్నాను. అలాగే 64 వేల హెక్టార్స్ ఈ రాష్ట్రములో బ్యాకిడ్ వాటర్ పెంపొందించే దానికి అవకాశం ఉంది. అందులో తొలి విడతగా 3,300 హెక్టార్స్ అల్లెరేడ్ డెనిఫైయర్డ్ కి ఎలాబీ చేయడం జరిగింది. దీనిలో కోపరేటివ్ సంస్థలు, మీడిల్ క్లాస్ మెన్, ఆ తరువాత రిచ్ మెన్ Rich man has to pass on the technology to the poor. ఆ విధంగా తీసుకువచ్చి ఈ పనిచేస్తున్నాము. లేకపోతే ఈ డిక్టాటిజ్ చాలా ప్రత్యేకముగా 9.00 దానిని పెంపొందించేటటువంటి అవకాశం లేదు. వరల్డ్ బ్యాంక్ సహాయముతో రూ. 81 రా. కోట్లతో షిమకల్వర్ పోగ్రామ్ చేపడుతున్నాము. మెరీన్ ఫిషరీస్ కి రూ. 21.59 కోట్లతో ఆ కార్యక్రమాలు చేస్తున్నాము. ఈ కార్యక్రమాలన్నీంటివల్ల మన రాష్ట్రంలో, ప్రత్యేకించి ఫిషరీస్ లో పెద్ద బూన్ వస్తుందన్న ఉద్దేశంతో ఫిషరీస్ కాలేజీని ఏర్పాటుచేయాలనుకొన్నప్పుడు ఐ.సి.ఏ.ఆర్. మేము సహాయంచేస్తాం. మేరు ముందుకు సాగండి అన్నారు. అయినా రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే ముందుకువచ్చి ఈ కార్యక్రమాన్ని చేయడం జరుగుతోంది. దీనిని ఒక పెద్ద రిసెర్చ్ ఇనిస్టిట్యూట్ గా చేయాలి. మనం ప్రపంచంలో ఫిషరీస్ లో చాలా వెనకబడి ఉన్నాం, పోటెన్షియల్ ఉంది, పాసిబిలిటీస్ ఉన్నాయి; దీనిలో ఎంతోమందికి ఉపాధికల్పనకై అవకాశం ఉంది. కాని దానిని ఇంతవరకూ టాప్ చేయలేదు. ఇప్పుడు ప్రత్యేకమైన శృద్ధతో టాప్ చేయాలని చేస్తున్నాం. ఇరిగేషన్ బడ్జెట్ లో 336.56 కోట్ల రూపాయలు పెట్టాము. This includes Rs. 50 crores for Sriram-sagar Project Phase I - Rs. 49 crores for Srisaillam Right Bank canal - Rs. 52.5 crores for Telugu Ganga Project. తెలుగు గంగ, అట్లాగే ఎస్.ఆర్.డి.సి. ఫండ్ ఫో కెనాల్ ను, అటు వరంగల్ కు ఇటు నల్లగొండకు ఉపయోగపడే ఈ కాలువను త్వరే పనిని ఈ సంవత్సరంనుంచే పూరంభించే విషయాన్ని కన్సిడర్ చేస్తున్నాం. అట్లాగే మీడియం ఇరిగేషన్ మొదలైన వాటిలోకూడా ప్రత్యేకమైన శృద్ధ వహించాలి. అందువల్ల ఎక్స్ టెన్షన్ ఎయిడికోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం సహాయం పొందడానికి ప్రయత్నించేస్తున్నాం. తెలుగుంగ పాణెక్టు వల్ల చాలా భూమి సాగులోకి రావడమే కాకుండా మరోపైపు తోటి మద్యాసు రాష్ట్రానికి నీరుఇచ్చే అవకాశం ఉంది కాబట్టి దానిని త్వరితగతినీ పూర్తిచేయడానికి డౌట్ న్నో డి ప్లాన్ నిధుల సేకరణకు ప్రయత్నిస్తున్నాం. నేను చెప్పిన శ్రీరాంసాగర్ ప్లాంట్ కెనాల్ కు కూడా డౌట్ న్నో డి ప్లాన్ సహాయం తేవడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాం. అట్లాగే గాలేరు - నగర్ కూడా ఉంది. ఏ రీజయన్ ను కూడా వెగ్నెక్ట్ చేయడం జరగదు. జూరాల థర్మల్ స్టేషన్ కు కూడా నీన్నే క్లియరెన్స్ వచ్చింది.

దానిని పూర్తిచేయడానికి ఈ సంవత్సరం అధిక నిధులుకూడా ఇస్తామని చెప్పాము. ఏదీ ఏమైనా ఈ కార్యక్రమాలను చేయడంలో గౌరవ సభ్యులు రీజినల్ గా ఆలోచించకుండా వుండాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఏదీ వెనుకబడిన ప్రాంతమో దానిగురించి చేయాలి, అది అవసరం. ఈస్ట్ గోదావరి, వెస్ట్ గోదావరి లాంటి జిల్లాలు సంపన్నమైనా డ్రైనేజీ లేనందు వల్ల ప్రతి సంవత్సరం 300 కోట్ల రూపాయల విలువైన పంట నష్టమవుతున్నది. ఆ కార్యక్రమం చేయడానికి వరల్డ్ బ్యాంక్ వచ్చినప్పుడు దానిని ముందు తీసుకొన్నాం. అంత మాత్రాన మిగతా ప్రాంతాలు నెగెక్ట్ చేయబడవని చెబుతున్నాను. చాలా మంది చెబుతున్నారు. The World Bank Team itself recently visited and remarked that the works are going in an excellent manner. Never this was the remark of the World Bank. అని అన్నారు. దానికై ప్రత్యేకంగా ఒక ఆఫీసర్ ను వేయడం జరిగింది. అదేమిటోకాని వేరు ప్రతిసారీ బెండర్స్, బెండర్స్, బెండర్స్ అంటుంటారు. We are not looking to the Contractor as a cheat. We are also taking his help and let him gain to some extent - but not to loot the State. మీరు ఇచ్చినవి ఏమయ్యాయి? స్టేట్ - 1 30 పర్సెంట్, 40 పర్సెంట్, 50 పర్సెంట్ రేట్ పెట్టారు. ఈనాటికే గుంతలు అట్లాగే వున్నాయి. World Bank said "Unless you cancel and reopen it and do it, we cannot help" - అని చెప్పారు. ఈ సభలోకూడా చాలామంది గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడారు. మేము కాంట్రాక్టరు పోట్ల కొట్టడలనుకోలేదు. కానీ పని కావాలి. I want to discipline the Engineering Department, as well as the Contractors. This is the aim. That yielded the result. Now that yielded the result. Go and see. There is an Officer of Joint Collector's cadre, going every week to every work, consulting the Contractor, consulting the Engineering people and consulting Government and Finance Wing. This year, because of his appointment we are forced to spend Rs. 20 crores more on the expenditure side, which was never the case. అట్లాగే ఇన్వెస్టిగేషన్ చేపట్టాం. హండింగ్-సేవా, అట్లాగే Lift Scheme to feed Chit-ravathi Balancing Reservoir. Vattivagu Lift Irrigation Scheme - Kalavakurthi Lift Irrigation Scheme - Velugodu Project. నేను ఇప్పుడే చెప్పినట్టుగా - Sreeramsagar Project flood flow canal cum lift, is being considered to take up this year itself. అట్లాగే కడప జిల్లాలో వెలుగోడు దగ్గర పాపాగ్ని నదిమీద రిజర్వాయరుకొరకై ఈ ప్రభుత్వం ఆలోచనచేస్తున్నది. గౌరవ సభ్యులు ఆలోచించవలసింది ఏమీబంటే నదీ జలాల విషయంలో ఈ రాష్ట్ర ప్రయోజనాలను ప్రభుత్వం తాకట్టుపెట్టుదు. ఇటీవల పత్రికలలో చూసే ఉంటారు మహానదిని కావేరికి కలపాలన్న అభిప్రాయాన్ని కొందరు వ్యక్తపరిస్తే I have go on record that it is not in the interest of our State. ఇది నేను గుడ్డిగా చెప్పింది కాదు, అనుభవజ్ఞులైన వారితో నేషనల్ వాటర్ డెవలప్ మెంట్ ఏజెన్సీ ఉంది. పెద్దలు కె.ఎల్. రావుగారు కూడా మహానదిని గోదావరితో కలిపినందువల్ల మనకే నష్టమని అన్నారు. మనం ఒకనాడు ఒప్పుకొన్నాం, గంగాజలాలను, సో. రివర్స్ ను

కావేరీతో కలపాలంటే దానికికూడా ఒప్పుకొంటామన్నాం. అది ఎంతవరకు పాసిబిలిటీ వుందో లేదో తెలియదుకాని మేము నేషనల్ గ్రిడ్కు ఒప్పుకొంటామేకాని సదరన్ గ్రిడ్కు ఒప్పుకోమని చెప్పాము. వేటిగురించి క్లుప్తంగా పరిశీలించిన తరువాత మన అభిప్రాయాన్ని చెప్పడం జరిగింది. నేను చెప్పదలచుకొన్నది ఏమిటంటే రాష్ట్ర ప్రయోజనాలను ఈ ప్రభుత్వం తాకట్టుపెట్టి పరిస్థితి ఉండదు. మేకు తెలుసు, స్కెక్చ్ న్ ఎమర్జెన్సీ రిపేర్ పనులకు 712 కోట్ల రూపాయలు ఇస్తే రూ. 817 కోట్లు రివెన్యూ ఎస్సెమెట్ వేయడం, అందులో 267 కోట్ల రూపాయలు ఇరిగేషన్కు, డ్రైనేజీకు ఖర్చుపెడుతున్నాం. 180 కోట్ల రూపాయలు పంచాయతీరాజ్ సెక్టార్ క్రింద ఖర్చు పెడుతున్నాం, 161 కోట్ల రూపాయలు ఎలక్ట్రిసిటీ క్రింద ఖర్చుపెడుతున్నాం, ఆర్. అండ్ బి. క్రింద 126 కోట్లు ఖర్చుపెడుతున్నాం. ఇప్పటివరకు 170 కోట్ల రూపాయలు దీనిక్రింద ఖర్చుపెట్టాం. వేటిగురించి ఓంకార్గారు ఒక అనుమానాన్ని వ్యక్తంచేసారు. అయితే నేను చెప్పినమాట ప్రకారం నా దగ్గర ఒక టైం షెడ్యూల్ ఉంది. ఫలానా కెనాల్ ఫలానా తేదీనాటికి ఫలానా ప్రాంతంవరకు పోవాలంటే పని ఆదేవిధంగా జరుగుతోందో లేదో రెహ్మా వేయాలని వారు సలహా ఇచ్చారు. నేను కాదు, Every canal work is being reviewed by the District Collector weekly. Every work is being reviewed by the Secretary, Irrigation fortnightly and once in a month by me. కళ్ళు వున్నవారు వెళ్ళిచూడండి, రైతులు చెప్పతున్నారు, స్నేహితులు చెప్పతున్నారు - అలాంటి స్పీడ్తో కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. వాటిని పూర్తి చేయాలి, పూర్తి చేయగలం, రైతులకు ఇచ్చిన మాట నెరవేర్చగలమనే నమ్మకం నాకు ఉందని మనవిచేస్తున్నాను: ఇక విద్యా సదుపాయాల విషయానికి వస్తే, ప్రైవేట్ షేషన్, ప్రైవేట్ షేషన్ అని విమర్శించారు. ఈ దేశంలో 1947 తరువాత ఎన్నో పరిణామాలు వచ్చాయి. జిల్లా పాడిక్వార్టర్స్లో ప్రైవేట్ హాస్పిటల్స్ కాని, డాక్టర్లుగాని వుండేవారు కాదు. అలాగే ప్రభుత్వ కళాశాలలు వుండేవి కాని 9.00 ప్రైవేట్ కళాశాలలు ఉండేవి కావు. ఎక్కడో మహాశయులు వెంకటగిరి రాజాగారు, రా. పితాపురం రాజాగారి లాంటివారు పెట్టిన ప్రైవేట్ కళాశాలలు వుండేవి తప్ప సాధారణంగా ప్రైవేట్ కళాశాలలు వుండేవికావు. కానీ, మెనేజిరియల్ ఎక్స్పిరియెన్సు చూస్తే ఆ ప్రైవేటు హాస్పిటల్ మాట మా రోశయ్యగారు ఉస్మానియా హాస్పిటల్ గురించి ఎప్పుడూ చెప్పుతుంటారు. అక్కడ వుండే స్టాఫ్ ఫనిషేయడం లేదని, క్లీన్ వేయడంలేదని; దానికి ఎవరో నాయకుడు వుంటారు, పనిచేయకుండా వుండడానికి - we are giving over-protection for an employee. That is why the work is not being turned up to the expectation. పొబ్బెక్కన్ ఇవ్వడానికి యీ ప్రభుత్వం సిద్ధంగా వున్నది. But, at the same time we are firm in dealing with them if they do not perform their duties. వేయడని అంటారు, చేస్తే, తరువాత సంగతి ఎట్లా వుంటుందో, అదే ప్రైవేట్ మేనేజ్మెంటులో 40 మంది చేసే పనిని నలుగురితో చేయిస్తారు. ఈ సంవత్సరం కళాశాలలు చూస్తే, 85 కళాశాలల్లో ప్రభుత్వం యివ్వండి నేను చెప్పాను. This Government is committed to the autonomy of the Universities. 85 colleges for boys and 11 colleges for girls were given by the Universities with their responsibility to see the standards as well as the protection of the employees and salaries. అలాగే, 106 ప్రైవేటు జూనియర్ కాలేజీలు వచ్చాయి. ఎక్స్పెండిచరు

చూస్తే, పర్క్యాపిటా డిగ్రీ స్కూలుకు 4,100 ప్రతి సంవత్సరానికి ఖర్చు చేస్తున్నాము. అలాగే, మెడికల్ కళాశాలలో, ఇంజనీరింగు కళాశాలలో ఖర్చుచేస్తే ఫస్టు క్లాసులో పాసు కాగానే అమెరికానో, జర్మన్ వెళ్ళో పోతున్నారు; ఇది మంచిదా? సక్రమమైన మార్గంలో తీసుకోవాలి. ప్లైవేటు ఇంజనీరింగు కళాశాలకు రూ. 10 వేలు కట్టి చదువుతున్నారు. 250 రూపాయలు గవర్నమెంటు కాలేజీకి కట్టడు. యాజ్ యిట్ ఫేర్? పేద వారి విషయంలో ప్రభుత్వమే భరిస్తుంది. కానీ వున్నవారి దగ్గర ఎందుకు వసూలు చేయకూడదు చెప్పండి? We are prepared to bear the expenses of the Schedules Castes - Scheduled Tribes or Backward Classes or even economically backward. But is it fair to allow these kind of things : అది ఏమిటండి? నేను పెంచాను అంటే, ధర్మాలు, విద్యుచ్ఛక్తి భారీలు పెంచితే ధర్మాలు, రైస్ స్కేమ్ అలోచిస్తే ధర్మాలు, ప్రజలకు తెలుసు కాబట్టి సరిపోయింది. కానీ యిలాంటి పరిస్థితుల్లో....

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మీరు బిస్సులు తగులపెట్టినప్పుడు కూడా ప్రజలు రాలేదు. అనవసరంగా పోవడం వద్దండి? రెటైర్డ్ కన్వెన్షన్ అవరీసెర్వ్....

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:- మైనారిటీస్ వెల్ఫేర్ గురించి మీకు తెలుసు. మా సజ్జాడ్ మాటల్ని వెళ్ళిపోయారు. Anyway, Yes, a machinery is created to watch and monitor the progress of implementation and recommendations of this Committee. For Minority Corporation, more funds are provided - financial institutions will lend money to this. As a first instalment we are releasing Rs. 30 lakhs immediately and then the Institution's language and culture will be safeguarded and preserved. Generally we promise to implement all the recommendations, one by one. Soon, the orders will flow. Urdu Academy is strengthened by providing more funds. ఇకపోతే, 242 ఉర్దూ బీచర్లను శాంక్షన్ చేయడంజరిగింది. 10 ఏళ్ల గ్యాప్ తరువాత మహానుభావులు కోర్టుకు పోవడంవల్ల, స్టేషన్ల బీచర్స్ ఎప్పాయింట్ మెంట్ ఆగిపోయింది. శ్రీ ఎర్రన్నయ్యడు సహాయం చేసి, స్టేషన్స్ మూతపడిన స్కూలు తెరిపించడానికి ప్రోత్సాహం వుంటుంది. లా అండ్ ప్రొబ్లమ్ గురించి నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పక్కరలేదు. కమ్యూనిటీ వయలెన్సు చూస్తే 1990లో 596లో 220 మంది చనిపోయారు. 1991లో 112 జరిగాయి; 22 మంది చనిపోయారు. 1992, ఇప్పటివరకు చూస్తే 9 ఇన్సిడెంట్లు జరిగాయి, ఎవ్వరూ మరణించలేదు. దానికి మీకందరికీ కృతజ్ఞతలు చెప్పాలి. మనందరి యొక్క సహకారంతో ఈ కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. శ్రీ బోడెహూడి వెంకటేశ్వరరావు నాకు చెప్పారు. మర్డర్లు, కిడ్నాపులు, రేపులు వీటి గురించి పోయిన జనవరి, ఫిబ్రవరిలో చూస్తే, 3,954 మంది. ఇవాళ జనవరి, ఫిబ్రవరిలో చూస్తే, 3,785 వున్నారు. సుమారు రెండువందల దాకా తగ్గాయి. నేను సాధించానని చెప్పడంలేదు. ఏ ప్రభుత్వం అయినా, యీ ప్రభుత్వం పనిచేస్తున్నది, ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ అయితే అబ్జెక్టివ్గా యివన్నీ కంట్రోలు అవుతాయి. They mean business - they do not say some and do something

do not say some and do something ఎస్టాబ్లిష్ అయితే కొంతవరకు న్యాయం జరుగుతుందనే మాట చెప్పుతున్నాను. This is the type of "Congress Cul-
ture." మాకు స్టేబిలిటీ యివ్వండి? చెప్పిన మాట నెరవేర్చడమేకాక, ప్రజలకు నమ్మకం వస్తుంది. అప్పుడప్పుడు పొరపాటు పడుతుంటారు. అర్థం చేసుకుని, తిరిగి మమ్మల్నే పంపిస్తుంటారు ప్లెజ్. ఏదీ ఏమైనా, - ఎక్స్క్లూసివ్ల్యు ఏక్సిజిటేస్ లో నేను ఏదోసాధించారు అనే చెప్పడం లేదు. పోలీసు వారు చేస్తారని రాజకీయ పార్టీలు అనుకోవద్దు. 'మట్టి తినే పాములాగా మీ ప్రభుత్వం వున్నదీ' అని అంటున్నారు. నిజమే, అట్లా అనుకుని, మట్టి తినకుండా పాములాగా వుండడానికి ప్రయత్నించేస్తాము.

As I told you, it is only in the beginning - we have to go a long way. But I appeal to all political parties to stand by the Government in this issue, regardless of parties and their affiliations for the cause. You and I, every one will accept that and every party does not believe in polite..... మా మీతులు కృష్ణయ్యగారు నేనూ ఒకేకాలేజీలో వదుపుకున్నాము. ఎప్పుడూ ఇదే ఉపన్యాసం చేస్తుంటాడు. చిన్నప్పటినుంచి - కానీ ఆయన సిద్ధాంతంలో ఆయనకు నమ్మకం వున్నది. దాని గురించి ఎవరూ కాదనరు. కానీ, పున్న వాస్తవాన్ని గ్రహించి బులెట్ కాదు బ్యాలెట్ మీద నమ్మకం తీసుకురావడానికి మార్పుకోవాలి. దానికోసం చేసినటు వంటి ప్రయత్నాలు ఫలించాయి. నేను సరెండరు అనే పదాన్ని వాడను. వారి మార్గాన్ని మార్పుకుని ప్రభుత్వసహా కోసం, సహాయం కోసం యీ రోజు కొంతమంది వున్నారు. నారి వీషయంలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధ వహిస్తున్నది. విద్యుచ్ఛక్తిరంగంలో ప్రత్యేకంగా చెప్పక్కరలేదు. ఈ రోజు దాని గురించి మాట్లాడారు. దీనిలో నేను చెప్పినట్లుగా, అందరం ఆలోచించవలసింది ఏమిటంటి, రాష్ట్రంలో జనరేషన్ లేనిదే, రైతులకు సహాయం చేయలేము. పవర్ పరిస్థితి బాగాలేదు. పవర్ ను బాగుపరచుకోవాలి. వెంట్రుకలు వెంటి కొచ్చుకమ్మకోవమ్మ, ఏదైనా చేయవమ్మ. అసలు వెంట్రుకలే లేకుంటే ఏమీ చేస్తారు. విద్యుచ్ఛక్తి వుంటి, ఉచితంగా ఇస్తాము; సహాయం చేస్తాము కొంతమందికి. పవర్ సరిగా లేదు దాని గురించి ఆలోచించండి? ఏమైనా, ఈ సంవత్సరంలో అభివృద్ధికోసం, మీరు నదిటి పెట్టిన వాటికి రూ. 100 కోట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. దానిలో నూటికి 9 కోట్లు పోతున్నది. కొన్ని కొన్ని కేంద్రప్రభుత్వం సహాయంతో చేస్తున్నాము - వెంకటగిరినుంచి రోడ్డువరకు గట్టి రోడ్డు కేంద్రప్రభుత్వం సహాయం అడగగానే వచ్చింది. మరికొన్నిటికి కేంద్రప్రభుత్వ సహాయం కూడా అడిగివేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. మెడికల్ డిస్పెన్సరీమెంటులో కూడా మౌళికమైన మార్పులు తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. నాకు బాగా తెలుసు - తాలూకా పాడ్ క్వార్టర్ అయినా గూడూరులో గవర్నమెంటు హాస్పిటల్ తప్ప మరొకటి వుండేది కాదు. ఎక్కడనో ఎనిమిది మైళ్ళ దూరంలో దుగ్గిరాజుపట్నం అనే గ్రామంలో ఒక హాస్పిటల్ ఉండేది. కానీ ఈరోజు నా గ్రామంలోనే ప్లైవేట్ హాస్పిటల్ ఉంది. గూడూరులో అన్ని పరికరాలతో హాస్పిటల్స్ వున్నాయి, ఉన్నావారు డబ్బులు చెల్లించి బోట్ మెంట్ తీసుకొంటున్నారు. లేనివారికి ప్రభుత్వమే ఖర్చులు భరించి ప్లైవేటు హాస్పిటల్స్ లో ఎక్స్ పర్టుయిట్ బోట్ మెంట్ ఇప్పించి పోగొట్టే ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. ఇక అట్లాగే ప్రభుత్వ హాస్పిటల్స్ లో కూడా వున్నవారినుంచి

తృణమో ఫణమో వసూలు చేసి బీజ్‌మెంట్ ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ప్రభుత్వ అనుబంధాలు సెల్స్‌సఫిషియంట్‌గా ఉన్నాయని అనుకొని వాటి స్థితిగతులను బాగుచేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. ఈనాడు పాపలేషన్ సంగతి మీకు తెలుసు, నేను ఇటీవల ప్యానింగ్ కమిషన్ మీటింగ్‌కు వెళ్ళబోయేముందు కేరళ, పాండిచ్చేరి, తమిళనాడు, కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర వంటి ఇరుగుపొరుగు రాష్ట్రాలతో పోల్చిచూస్తే మన రాష్ట్రంలో జనాభా పెరుగుదల ఎరిస్కేరి ఎలా ఉందో తెలుసుకొనేందుకు ఆ రాష్ట్రాల గ్రాఫ్స్ తెప్పించుకొని చూస్తే It is showing a down-ward trend. But it is only Andhra Pradesh State which is going ahead. అందువల్ల దీనిని ఒక ప్రాజెక్ట్ ఇష్యూగా తీసుకొని అన్ని సెక్షన్స్ వారిని ఇన్‌వార్ట్స్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. మహానుభావులారా, మీరు కూడా సహకరించండి. వ్యక్తిగతంగానూ, బయటివాళ్ళకు చెప్పి అన్ని విధాలుగా సహకరించండి లేకపోతే మన రాష్ట్రంలో ఎన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టినా ఎక్కడ వేసిన గొంగళి అక్కడే పుంజుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక స్కూల్ హాల్స్ సర్వీసెస్ ప్రాజెక్టు క్రింద 30 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి దీనిని సరిగా విద్యార్థులకు అందేట్లు ఆ ప్రాజెక్టును చేయాలని ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. ఇక ఇంటెన్సివ్ ఫ్యామిలీ ప్యానింగ్ ప్రోగ్రామ్‌ను పెద్దఎత్తున చేపట్టి ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. మనకు ఇచ్చిన టార్గెట్ 6 లక్షలు ధాటి పోవాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. దీనిలో అందరూ సహాయపడాలి. ఇక 672 మంది డాక్టర్లను రిక్యూర్ చేశాం, అయితే సాధారణంగా కొందరు డాక్టర్లు గ్రామాలకు వెళ్ళడం లేదు కాబట్టి డాక్టర్లు గ్రామాలలో పనిచేయాలని, గ్రామాలకు వెళ్ళని వారిని రిక్యూర్ మెంట్ చేయడం జరగదని నిష్కర్షగా చెప్పాం. అలా వెళ్ళకపోతే భవిష్యత్తులో వారిని డిబారీచేస్తామని చెప్పాం. అలాగే 577 మంది ఇండియన్ మెడిసిన్ అండ్ హోమియోపతి డాక్టర్లను రెగ్యులరీచేసి వారిని ఉద్యోగాలలో నియమించేందుకు ప్రత్యేకమైన శిగ్గు తీసుకొంటున్నాం. వరల్డ్ బ్యాంక్ సహాయంతో మెడికల్ ఫెసిలిటీస్‌ను ఇంప్రూవ్‌చేయడానికి, ఆధునాతన పద్ధతులలో మిడిల్ లెవల్ హాస్పిటల్స్‌ను డెవలప్‌చేసి ప్రయత్నం చేస్తాం ఇక పంచాయతీరాజ్ డిపార్ట్‌మెంట్‌లో, ప్రత్యేకించి రూరల్ డెవలప్‌మెంట్‌లో వెయ్యి గ్రామాలలో డింకింగ్ వాటర్ ఫెసిలిటీ కల్పిస్తున్నాం. దీని గురించి మా కేబినెట్‌లో మొదటినుంచీ ఒక భావం వుంది. ఎక్కడైనా 50 కోట్ల రూపాయలు డింకింగ్ వాటర్ స్కేమ్‌కు ఇస్తే ఊళ్ళ పరిషత్‌లో రెజల్యూషన్ పాస్‌చేసి గవర్నమెంట్‌నుంచి డబ్బు తెచ్చుకొంటామని ఒక 500 కోట్ల రూపాయల స్కేమ్‌కు ఫౌండేషన్స్ వేస్తున్నారు. అలా అయితే ఎన్ని సంవత్సరాలు పడుతుందో చూడండి, ఆఖరికి వచ్చేసరికి ఖర్చులు పెరిగిపోయి ఆ పనులు పూర్తి చేయలేక పోవడం, మా ఊరిలో ఫౌండేషన్ వేశారేకాని, తరువాత పరిస్థితి ఇలా ఉందని ప్రజలు అనుకోవడం జరుగుతోంది. అందువల్ల ఇలాంటి వాటికి స్వన్వియోచేప్పాలని, ఈ సంవత్సరం నుంచి ఇలాంటి పనులు మాని కొన్ని గ్రామాలకు కలిపి ఒకే స్కేమ్ చేపట్టాలని అవసరం ఉంది. స్పెక్ట్రమ్ ఎమర్జెన్సీ రిపేర్ వర్క్‌లో క్లస్టర్ ఆఫ్ వెలేజెస్‌కు - 30 గ్రామాలకు కలిపి ఒకే స్కేము చేపడుతున్నాం. అలా అయితే స్పెక్ట్రమ్ వచ్చినా అది దెబ్బతినకుండా వుంటుంది. ఆ విధంగా స్కేమ్ చేపడుతున్నాం. We are going on a turn-key approach. ప్రస్తుతం గ్రామాలలో ఏమిచేస్తున్నారంటే ఇలాంటి స్కేమ్స్ ఎవరో కాంట్రాక్టర్లకు ఇస్తారు, కాంట్రాక్టర్లు ఎవరూ ముందుకురాకపోతే సర్పంచే కాంట్రాక్టుకు తీసుకొంటాడు, ఆయన దగ్గర టెక్నికల్ నోహా వుండదు. అందువల్ల ఆయన ఎవరినో ఆశ్రయించాలి, దానివల్ల గ్రామం నష్టపడుతోంది. అలాకాకుండా

పదీ గ్రామాలను ఒక ఎక్స్‌ప్రెస్‌కు ఇస్తే బాగా పనిజరిగే అవకాశం ఉండేమో పరిశీలిస్తున్నాం. ఒక పంచాయితీరాజ్‌నుంచి ఆర్. అండ్ బి. కి ట్యాన్స్‌ఫర్ అయిన రోడ్లకోసం 73 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది, ఐ.ఆర్.డి.పి. క్రింద 2 లక్షల డెనిఫిషరీస్‌కు ప్రయోజనం కలిగేవిధంగా 60 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. ఐ.ఆర్.డి.పి. కార్యక్రమం సరిగా జరుగుతున్నదో లేదో ఫోర్ లేడర్స్‌ను పిలిచి వారి భావాలను తెలుసుకోవడం జరుగుతుంది, లేక వచ్చే బడ్జెట్ సెషన్‌లో దానిగురించి ఏమిచేస్తే బాగుంటుందో మే భావాలు చెప్పండి. Let us make this House as an effective and useful instrument to meet our demands. ఇకపోతే ఇండివిడ్యువల్ స్పెషల్ విషయానికి వస్తాను. మామూలుగా క్రికెట్ ఆటలో ఎఫ్‌క్విప్ బోల్‌ను ఎప్పుడు పెట్టాలన్నది బ్యాటింగ్‌చేసే వారిని బట్టి నిర్ణయించడం జరుగుతుంది. అలాగే బ్యాటింగ్ చేసే వ్యక్తిని బట్టి ఫీల్డింగ్ కూడా వుంటుంది. కానీ ఈనాడు తెలుగుదేశం వారు వారి పార్టీని డేమోచేసేటటువంటి వ్యక్తి సీతారాంగారిని పెట్టారు. దెబ్బతిన్న పార్టీకి కాస్త ఉత్సాహం రావాలని ఆయన్ను పెట్టారు. సీతారాంగారు ఉపన్యాసకుడిగానే నాకు తెలుసు, కానీ ఇంత పెద్ద నడుదని నాకు తెలియదు. అయినా రామరావుగారి నాయకత్వంలో అంతమాత్రం నడుద్దెనా కాకపోతే ఇంకా ఎంకావాలి? నటన మంచిదే, కానీ నిత్య జీవితంలో మాత్రం కాదు. నిత్య జీవితంలో నటననే ప్రమాదం....

శ్రీ బి. సీతారాం:- మేము నటిస్తున్నాం, కానీ మీరు నటనలో జీవిస్తున్నారు, అదే నా బాధ.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:- ఆయన ఉపన్యాసం చక్కగా ఉంది, హావభావాలతో సహా బాగానే ఉంది. కానీ ఆయన ఉపన్యాసం మాస్తే The shawlowness of Telugu Desam has come out. మర్చిపోయారేమో ఈ కుల బుద్ధులు అనుకొంటే మళ్ళీ కులాలగురించి కుమ్ములాటలు తెచ్చారు. ఇక భూమి విషయం ఉంది. The State cannot escape from the policies of the Centre and that is why, we mentioned particularly, the Central policy on finance. ఈ పాలసీ బాగాలేదని ఇదవరలో జెండాలు పట్టుకుతీరిగారు, అన్ని పార్టీలవారు ఉద్యమాలు తెచ్చారు. కానీ ఏ పార్టీకూడా అల్టర్నేటివ్ సజెషన్ ఇవ్వలేదు. This is an alternative. Take it up.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- సజెషన్ ఇస్తే తీసుకొనే శక్తి మీకు లేదు.

శ్రీ ఎన్. జనార్ధనరెడ్డి:- చేసే శక్తి మీకు ఉంటే మహానుభావులారా, ల్యాండ్ డిస్ట్రిబ్యూషన్‌ను ప్రయారిటీ క్రింద తీసుకొమ్మని ప్రభుత్వం చెప్పి జనవరి నాటికి మా ప్రభుత్వం కల వేల ఎకరాలు పంచేపెడితే మీరు పరిపాలిస్తున్న వెస్ట్ బెంగాల్‌లో వెయ్యి ఎకరాలు కూడా పంచలేదు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- దేశం మొత్తం పంచిన దానిలో వెస్ట్ బెంగాల్‌లోనే 12 లక్షల ఎకరాలను పంచేపెట్టడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- నేను చెప్పడం కాదు, ప్లై మినిస్టర్ గారు రెవ్వు చేసినప్పుడు ఆంధ్రదేశాన్ని అభినందించిన విషయం చెబుతున్నా. తమకు కూడా చెబితే ఎట్లా? అధ్యక్షా, కేంద్రం యొక్క ఇండస్ట్రీయల్ పాలసీవల్లనైతే నేమి, లిబరల్ డిమాండ్ ఎకనమిక్ పాలసీవల్లనైతేనేమి మన రాష్ట్రానికి వచ్చే ఆదాయం ఏమిటని వారు ప్రశ్నించారు. An amount of Rs. 800 crores investment is coming from Non-Resident Indians. It is a boon. దీనివల్ల మనకు ప్రయోజనం కలుగుతుంది. పాపం, సీతారాంగారు మరియు చాలామంది చెప్పుకు వచ్చారు. పి.వి. గారి ఎన్నిక గురించి. ఎన్నికల్లో ఆయనకు పోటీ పెట్టకపోవడంవల్ల నిజంగా మీకు కృతజ్ఞతలు చెప్పాలి. రామారావుగారు వారికి పోటీ పెట్టకపోవచ్చు, కానీ పోటీ పెట్టినా అదే ఫలితం అని చెబుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్)

మేరు చేసిన దానిని అభినందిస్తున్నాను, నేను కింవపరచడం లేదు.

శ్రీ టి. సీతారాం:- అనాడు పి.వి.గారు ఓడిపోయి రాష్ట్ర పోలిమేరలు దాటి రామేశ్వర్ కు పోయారు.

(అధికారపక్ష సభ్యులనుంచి అభ్యంతరం)

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- సీతారాంగాయ, నువ్వు నువ్వు, ఉండవలసిన పాడివి. అందువల్ల తొందరపడి పెద్దపెద్ద మాటలు మాట్లాడడం మంచిది కాదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ముఖ్యమంత్రిగారు బెదిరిస్తున్నారు, బ్లాక్ మెయిల్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- గర్వించదగిన మెజారిటీతో వచ్చినందుకు మనదేశం యొక్క 9.36 ప్రతిభ ఇంటర్నేషనల్ ఇన్ స్ట్రక్చర్స్ లో కూడా వచ్చింది. దీనిని గురించి ఈ సభలో న్యూనత రా. పరచే విధంగా మనం మాట్లాడుకోవడం మంచిది కాదు. కృష్ణయ్యగారు చెప్పారు. 5 లక్షల 80 వేలు వస్తే లక్ష వోట్లు తీసేసారన్నారు. వచ్చింది కూడా 5 లక్షల 80 వేలే. డిక్లర్ చేసింది కూడా అంతే. నేకు తెలియదేమో. నేను వెనకబడి ఉన్నాను. మునిసిపల్ ట్యాక్స్ మారుతున్న పరిస్థితుల దృష్ట్యా మనం కూడా కొన్ని మార్పులు తీసుకురావాలని, నడిచే రైలు బండితో నడవలేని రైలు పట్టాలుగా ఉండలేము. కదీలే రైలు బండితో మనం కూడా కదలాల్సి అంటే కొన్నిటో మనలో మార్పులు తీసుకురావాలి. ఒకప్పుడు తెలంగాణలో, రాయలసీమలో కరువులు వస్తే గంగ్నే కేంద్రాలు పెట్టి గంగ్నే తాగించి ఇంటికి పంపించే వాళ్ళం. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలు వచ్చిన తరువాత వర్ష కల్పరి తీసుకువచ్చాము.

శ్రీ టి. సీతారాం:- ఆకలి చావుల మాటేమిటి?

శ్రీ ఎన్. జనార్థనరెడ్డి:- ఆకలి చావులు మహబూబ్ నగర్ లో తమ రాజ్యంలో జరిగాయి. మమ్ములను చెప్పబోకు. గమ్మున ఉండు. విల్ గడిచి నేను చెబితే ఎట్లా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్రతిసారీ ఇంటరప్షన్ చేయకండి. వీపుల్ వెల్ లాఫ్.

శ్రీ ఎన్ జనార్దనరెడ్డి:- అది మానిపించి చెరువో, కుంట్లో, రోడ్లో ఏదో ఒక పని చెట్టి పని చేయించి నీదులు ఖర్చు పెట్టించి, అసెంబ్లీ క్రియేట్ చేసి తిరిగి మళ్ళీ కూలి డబ్బుతో గౌరవ ప్రదంగా - మీరు చెప్పిన ఆత్మగౌరవం - ఉండేట్లుగా పనిచేసాము. కొన్ని సంవత్సరాల పాటు రేషన్ షాపుల ద్వారా అవసరమైన వస్తువులు సరసమైన ధరలకు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంలో ఇచ్చాము. మారుతున్న సమాజంతోపాటు మార్పులు తీసుకురావడం జరిగింది. ప్రక్కనున్న దేశాలలో ఏమీ జరిగిందో ఆలోచించండి. రష్యావాళ్ళు 77 రూబిల్స్ జీతం ఇచ్చేవాళ్ళు. ఇంటి బాడుగ రెండు రూబిల్స్. ఇతర ఖర్చులన్నీటికి రెండు రూబిల్స్. అన్నీ సబ్సిడీ. తేరా ఏమయింది ఈరోజు? సబ్సిడీలతో పెరిగిన దేశం వొడక్కన్లో దెబ్బ తింది. అందువల్ల ఈరోజు ఈ దేశంలో కూడా సబ్సిడీ కల్చర్ పోగొట్టాలి. వర్క్ కల్చర్ తీసుకురావాలి.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు:- మీరు కూడా ఇచ్చారు. విశాఖపట్నంలో భిలాయ్లో ఇచ్చారు. రాంచీలో యిచ్చారు. 70 ప్రాజెక్టులకు ఇచ్చారు. దీ వరల్డ్ వాజ్ లివ్డ్ ఆన్ దెమ్.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:- నేను కంప్లెట్ చేసిన తరువాత చెప్పండి. మీరు చెబు తున్నారు - మునిసిపాలిటీ ఎన్నికలు జరపండి, పంచాయతీ ఎన్నికలు జరపండి, డబ్బులు ఇవ్వండి అని. ఎక్కడిదయ్యా ఆ కల్చర్? The local bodies should stand on their own legs. The Panchayath has to generate its own funds. డబ్బిచ్చేటప్పుడు నీవు ఎందుకు అక్కడ? That is why, we want to bring the municipalities on a financially better footing. ఎప్పుడో 1974లో వేసిన టాక్సులు రివైజ్ చేస్తున్నాము. ఏదీ చిక్కితే అదేనా? అందువల్ల ఆలోచించండి. తెలుగుదేశం వాళ్ళు మేము సిద్ధంగా ఉన్నామని తొడలు ఎత్తితే లాభం లేదు. ప్రయోజనం లేదు. పువ్వాడ నాగేశ్వరరావుగారు చెప్పారు. పాపం లీటరనే వోగ్గాంకు ఏమీ ఇవ్వడం లేదన్నారు. ఆల్ రెడి రూ 1.2 కోర్ట్స్ రిలేజ్ చేశాము. వారికి నా మీద వ్యక్తిగత అభిమానం ఉంది పాపం. కానీ లేవీనిలబడితే అటుపక్కా, ఇటుపక్కా చూస్తూ మాట్లాడవలసిన పరిస్థితి. పన్నులు వేయవద్దు అంటారు. అన్నీ జరపండి అంటారు. నాకు ఇళ్ళు ఏవో అంటారు? దేనికయినా న్యాయంగా ఉండాలి - ఏ కోరిక కోరినా, ఏం చేసినా. గవర్నరుగారి స్పీచ్లో అది లేదూ, ఇది లేదు అంటే The Governor's speech will always carry a broad base of facts. వారికి అది అసంతృప్తి ఉన్నా మేము మాత్రం అర్థం చేసుకోగలం. బోడెహాడి వారు చెప్పారు. వారు భీష్మాచార్యుల లాంటి వారు. అన్నీ విషయాలు తెలుసు. కానీ ఉపన్యాసాలకు వస్తే అటు చూస్తుంటాడు. కిడ్నాప్స్ గురించి చెప్పాను. ఇకపోతే 1991లో గవర్నమెంట్ అఫ్ ఇండియా నాకు 16 వేల ఎకరాలు పంచి పెట్టమని టార్గెట్ ఇచ్చారు. మీరు చెప్పారు. మీరు చెప్పిన దానిలో సత్యం ఉంది. దున్ను కుండే భూమిని రెగ్యులర్ చేసారన్నారు, అది కూడా వాలా అవసరం. దాని మీద కొంత భూమిని చేపట్టగలుగుతున్నాము. ఇంకా డ్రిం ఇస్తాము. సాధిస్తాము. 21.215 ఎకరాలలో 1991-92లో 18 వేల ఎకరాలు మా టార్గెట్ అయితే 44,478 ఎకరాలు ఇచ్చాము. నేను ఇప్పుడు చెప్పినట్లు భారతదేశం అంతా కలిపి 47,697 ఎకరాలయితే ఒక్క ఆంధ్రప్రదేశ్లో 30905 ఎకరాలు డ్రి ది ఎండ్ ఆఫ్ జనవరి 1992 కి చేరుగలిగాము.

డిసేక్ 65 వర్సెంటాఫ్ డి కంట్రీ డిస్ట్రిబ్యూషన్. కానీ చేయవలసింది చాలా ఉంది. చేసిన దానికి సంతోషపడతారని నేను అనుకుంటున్నాను. విద్యాసాగరరావుగారు మంచి సలహా ఇచ్చారు. He said that it is high time that we should think about administrative reforms. But, we do not believe in Rustumji who does not know about Andhra Pradesh. He has submitted a report which is not relevant at all. Even the previous Government could not implement it. We know and our NGO's know what is wrong with them. Our Secretaries know what is wrong with them. Recently, I had a talk with the Chief Secretary and the Secretaries to suggest methods. I do agree that when an M.L.A. writes a letter we reply. But immediate response I may not be able to get. I feel sorry about it. It is not because I do not have respect for you all. But, it is the situation. In spite of my driving my four Deputy Secretaries are always hunting after the letters of the M.L.A.s and they will be having a copy of it and they will be pursuing weekly what is going to happen. ఆ మాదిరి అయిపోయింది. 7 సంవత్సరాల పరిపాలన కాలంలో పరిపాలనా యంత్రాంగం అందువల్ల తుప్పు వదిలింపి తీసుకురావడానికి కొంతకాలం పడుతుంది. పట్టేదారు పాసుపుస్తకాలన్నారు. ల్యాండ్ రికార్డులన్నారు. వీటి విషయంలో ఆగస్టు 15వ తేదీన ప్రధాని పి.వి. నరసింహారావుగారు రెడీఫోర్డ్ మేద నుంచే He is giving priority for the land reforms and that is why, we are approaching the Government of India for assistance and also for the State Government's share to have it survey and then effective land records and distribution of Pattedar Pass books. Without that it is not a complete land record. విథాట్ దట్ పట్టేదారు పాసు పుస్తకాలు నేను రెవీన్యూ మినిస్టరుగా ఉన్నప్పుడు ఇచ్చాను. ఇటీవ్ ఏ కంప్లెట్ ల్యాండ్ రికార్డ్. అది చేయడానికి కూడా చూస్తున్నాము.

ఇకపోతే హోం మినిస్టరుగారి గురించి ఆయన చెప్పారు. అరెస్టుచేసి ఛార్జీషీట్ పెట్టడం జరిగింది. విద్యాసాగరరావుగారు లోకాయుక్త గురించి చెప్పారు. నేను ఎప్పుడూ చెప్పలేదు. చెన్నారెడ్డిగారు చెప్పారని మీరు చెబుతున్నారు. మీరు సలహా ఇస్తున్నారు. మేము అలోచిస్తున్నాము. నర్సిరెడ్డిగారు ప్యత్యేకించి గవర్నమెంటు మీద అదుపు వోయింది అన్నారు. నేను చెప్పాను ఇప్పుడు కారణం ఏమిటని కూడా మళ్ళీ రిజిస్ట్రేషన్ చేయనక్కరలేదు. జూరాల ప్యాజెక్టు గురించి వారు చెప్పారు. 17.84 టి.ఎం.సి. అయితే 10 టి.ఎం.సి.కి తగ్గించారు అని అన్నారు. 17.84 టి.ఎం.సి. ఎలాజ్ చేశారు. 17.84 TMCFT is the allotted utilisation but not capacity. With the 10 TMCFT capacity it is possible, according to the technical people, to utilise the allocated quantity of 17.84 TMCFT. It will be utilised. 17.84 TMCFT will be utilised. పోతే గంగిరెడ్డి కడప జిల్లాలో

చనిపోయిన కేసు. నేను అక్కడ 3 రోజులు ఆగినప్పుడు ఒకసారి ఎస్.వి.తో మాట్లాడడం జరిగింది. I said that this Government takes as a prestige and it is a matter of shame by not getting the culprit surrendered. He said there are no clues. Some people apprehended that local police are not effectively doing it. I have handed over the case to C.B., C.I.D. The C.B., C.I.D. will be looking 9.40
రా after it. ధర్మకా, నేను ఎర్రన్నాయుడుగారు చెప్పిన కొన్ని సలహాలు కూడా చూస్తున్నాను. ఓంకార్ గారు చెప్పిన విషయాల గురించి కూడా నేను ప్రత్యేకంగా మనవి చేయడం జరిగింది. స్కూల్స్ మాతబిడ్డాయని కొన్ని సమగ్రమైన సలహాలు ఎర్రన్నాయుడుగారు ఇచ్చారు. అవన్నీ కూడా చేయడం జరుగుతుంది. మొదటి నుంచే ఓంకార్ గారి తీవ్ర ఏమిటంటే ఎజార్మినల్ బ్యూబిల్స్ వున్నారనీ, వాళ్లను ఒక క్లాస్ క్రింద మీగతా వాలను ఒక క్లాస్ క్రింద చూడమనీ చెబుతున్నారు. రెండవది బ్యూబిల్ డిస్ట్రిక్టును ఒకటి ఫారం చేయమనీ అంటున్నారు. దీని విషయంలో వారు ఇచ్చిన సలహాలను యోచన చేస్తాము. వారు స్వయంగా కూడా వచ్చి చెప్పడం జరిగింది. నిజంగా వారికి నా కృతజ్ఞతలు తెలియచేస్తున్నాను. అందరు ఇంత ఆలస్యం అయినా ప్రభుత్వంతో సహకరించి గవర్నర్ గారు చేసిన ప్రసంగానికి కృతజ్ఞతలు చెప్పడానికి అందరు ఓర్పుతో వున్నందుకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ ఆ మెషన్ ను బలపరచాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇప్పుడు అమెండ్మెంట్స్....

శ్రీ పి. ఆశోకగణపతిరాజు:- ఒక క్లారిఫికేషన్ సర్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- క్లారిఫికేషన్స్ పోయి స్పీచెస్ లోకి వస్తాము.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఒక క్లారిఫికేషన్ సర్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఒక్కటే ఒక్క క్లారిఫికేషన్ అడగండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- వారు చెప్పినది చేస్తామనీ ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పడం జరిగింది. మొన్న ఎలక్షన్ మ్యాన్ షెస్ ను రిటేజ్ చేశారు. ఈ మ్యాన్ షెస్ లో రూ. 2 లకు కిలో బీయ్యం పథకాన్ని కంటిన్యూచేస్తాము అన్నారు. సంవత్సరానికి కొద్ది ఉద్యోగాలు ఇస్తామనీ అల్ ఇండియా మ్యాన్ షెస్ లో చెప్పారు. మూడవ విషయం కాలేజీ ఫీజులు పెంచము, ఆర్.టి.సి. రేట్లు పెంచము అని ఇవన్నీ మ్యాన్ షెస్ లో పెట్టి ప్రజల దగ్గరకు వెళ్లి ఓట్లు వేయించుకున్నారు.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:- ఆ మాన్ షెస్ లో ఏమి వున్నదో చదివి పనిపించమనండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అన్నీ వున్నాయండీ. కిలో బీయ్యం రూ. 2 లకు అని క్లియర్ గా పెట్టారు. స్వయం ఉపాధి పథకాలు క్లియర్ గా చెప్పారు. అంటే ముఖ్యమంత్రిగారు మ్యాన్ షెస్ చూసుకోలేదో ఏమో కానీ దీనిలో క్లియర్ గా వున్నది. బీద ప్రజల అవసరాలకు అనుగుణంగా కృషి చేసే కార్యక్రమాలలో భాగంగా మూడు దశాబ్దాలకు పైగా ఈ రాష్ట్రంలో అధికారంలో వున్న కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రజల సంక్షేమం కొరకు అనేక

పథకాలు చేపట్టింది. బీయ్యం, పప్పులు, మానెలు సమాజంలోనే అన్ని వర్గాల వారికి సరసమైన ధరలకు అందించాలనేదే మా పార్టీ ధ్యేయం. దీని కొరకే పౌర పంపిణీ వ్యవస్థను పటిష్ఠం చేయాలనే సంకల్పంతో మన్నాము అన్నారు. కిలో రూ. 2 లకు సరఫరా చేసే కార్యక్రమం తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రవేశపెట్టినది కాదా? 1982వ సంవత్సరంలోనే కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వున్నప్పుడే కిలో బియ్యాన్ని రూ. 1-90 పైసలకు అమ్మే పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. పౌర పంపిణీ వ్యవస్థను పటిష్ఠం చేసి కిలో బియ్యం రూ. 2 ల కార్యక్రమాన్ని కొనసాగించడం కాంగ్రెసు పార్టీ సంకల్పం అని క్లియర్ గా చెప్పారు.

(ప్రతిపక్షం నుంచి కేకలు)

(మ్యానేజింగ్ సెక్రటరీ స్పీకర్ గారికి పంపడం జరిగింది)

అదే మాదిరిగా ఉద్యోగాలు కానే, ఫేజులు పెంచమని కానే, కరెంటు ఛార్జీలు పెంచమని కానే, ఆర్.టి.సి. రేట్లు పెంచమని ఆ నాడు ఎలక్షన్ మ్యానేజింగ్ లో పెట్టి ఓట్లు సంపాదించుకున్నారు. ఆ మాదిరిగా ఓట్లు సంపాదించుకొని ఈ రోజు తిరిగి ఆ వేద ప్రజలపైన ధ్వజమెత్తారు. ఇది వాస్తవం కాదా అని అడుగుతున్నాను. ఈ రోజు ముఖ్యమంత్రిగారు ఇంకో విషయం చెప్పారు. దేశ రాజకీయ పరిస్థితులకు అనుగుణంగా ఈ రోజు క్యాపిటలిజం పెడుతున్నాం, ప్లెనిఫికేషన్ కు పోతాము అన్నారు. 40 సంవత్సరాలుగా ఈ దేశంలో నో ఫలితాన్ని ప్రవేశ పెట్టినది నెహ్రూగా కాదా అని అడుగుతున్నాను. ఇందిరాగాంధీ కాదా అని అడుగుతున్నాను. అదే నెహ్రూ, ఇందిరాగాంధీ, రాజీవ్ గాంధీ ప్రవేశపెట్టిన పాలసీలను మార్చిన మాట వాస్తవం కాదా అని అడుగుతున్నాను. ఈ రోజు దేశంలో ఈ పరిస్థితులు రావడానికి కారణం కాంగ్రెస్ పార్టీ కాదా అని అడుగుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీకు సమయం ఇచ్చాను. మీరు దానిని సరిగా యుటిలైజ్. పేసుకోక పోతే లాభం ఏమిటి? ఒక్కటే, క్లారిఫికేషన్ అడుగుతామని స్పీచర్ పెడితే ఎలా?

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఒక్క నిమిషం వరే. ముఖ్యమంత్రిగా ముందు వున్నది ముసళ్లపండుగ అని అంటే విన్నాము. దేశ ఆర్థిక పరిస్థితులకు కారణమయి నెహ్రూ, ఇందిరాగాంధీ, రాజీవ్ గాంధీ చనిపోయిన మరురోజు ప్లేట్ ఫిరాయింబారు. దీని కంటే దౌర్భాగ్యం ఇక ఏమీ కావాలి ఈ దేశానికి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇది స్పీచ్. క్లారిఫికేషన్ కాదు. ఇక ప్లాప్ చేయండి. పోవోక్ చేసి బ్లైమ్ చేస్తే వేస్తున్నారు.

(అంతరాయం)

అపోజిషన్ లీడర్ ఏ మాట అడిగారో ఆ మాట మీద నిలబడే ధర్మము వున్నది. ఆ ధర్మం లేనప్పుడు ఏమీ చేస్తాము. అపోజిషన్ లీడర్ అపోజిషన్ లీడర్ గా చేయాలి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- రెండు నిమిషాల సమయం యివ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎక్కడ రెండు నిమిషాలు. మీరు ఎందుకు మాట్లాడుతున్నారో, డిమ్ ఎందుకు ఎక్కువ తీసుకుంటారో మీకు తెలియదు.

(అంతరాయం)

What is this? It is not clarification. It is not at all utility. Your deputy leader Mr. Raghuma Reddy has also agreed for only one clarification. Is it a clarification, Mr. Chandrababu Naidu?

Sri N. Chandrababu Naidu:- Yes.

Mr. Speaker:- No. It is not a clarification. It is a speech. This is not the way.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అదే మాదిరి ఇంతకు మునుపే ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ కోఆపరేటివ్ ఎలక్షన్లలో మొత్తం గెలిచామని ఆయన చెప్పుకున్నారు. పార్టీ పరంగా అలోచిస్తే ఎన్నికలు జరిగిన అన్ని స్థలాల్లో తెలుగుదేశం పార్టీ గెలిచిన మాట వాస్తవం కాదా అని నేను అడుగుతున్నాను.

Sri N. Janardhana Reddy:- Sir, are you allowing him to give another speech or clarification?

Mr. Speaker:- No. I am not allowing him to give speech.

Sri N. Janardhana Reddy:- Then he is telling about the co-operative elections.

Mr. Speaker:- No. I am not allowing him. Raghuma Reddygaru, it is not a clarification.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ముఖ్యమంత్రిగారు ఏదో పెదతే తమరు చేస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- క్లారిఫికేషన్ అని స్పీచ్ ఇచ్చారు. క్లారిఫికేషన్ అంటే ఏమిటో మరల నేను ఉదాహరణ చెప్పాలా? మీరు ఇలా చెప్పారు ఇది కాదని చెప్పవచ్చు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఈ రోజు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన ప్రకారం ఫుడ్ పౌడర్ కన్న హార్డిగా పడిపోయింది.

9.50 మిస్టర్ స్పీకర్:- క్లారిఫికేషన్ ఒక్కటి మాత్రమే అడగండి. తరువాత నేను ఎమెండ్
9. మెంట్స్ కు వెళతాను. తరువాత అడగవద్దు. I will have to again allow all parties then. Whether it is Congress or Telugu Desam they have to learn decency. ఇంకా వాందాతనం నేర్చుకోకపోతే ఎట్లా? అందరికీ చెబుతున్నాను. ఎవరికీ బాధ్యత లేదు. అన్ని పార్టీలు అదేవిధంగా ఉన్నాయి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, నేను ఒక విషయం స్పష్టంగా తెలియ చేయాలనుకుంటున్నాను. మా పార్టీలో స్పీకర్ వస్తే మేమేదో కాంగ్రెస్ ను డిమిచేశామని

వారు అంటున్నారు. ఆరు మంది పోయినా మాకు బాధ లేదు. మేము బాధపడడం లేదు. వచ్చిన బాధ ముఖ్యమంత్రిగారు ఫ్లోర్లో పోతూ ఇంద్రకరణ్ రెడ్డిని పిలిచి ఓట వసతిరేకంగా వేయమని చెప్పిన మాట వాస్తవం కాదా? దీనికంటే నేతిమాలిన చర్య ఏముంది సార్? భీమవరంకు ఫోన్ చేసి విజయకుమారరాజుతో ఓటింగ్ కు అప్రెకాండ్ కమ్మని చెప్పిన మాట వాస్తవం కాదా? కొంతమందిని ముఖ్యమంత్రి మానిప్యాలేట్ చేయవచ్చుగానే రాష్ట్రంలో వున్న ఓటర్స్ అందరినీ మానిప్యాలేట్ చేయలేదు. మాలానే వున్నారని అనుకుంటున్నారుగానే వాళ్ళలో కూడా ఉన్నారని గుర్తుపెట్టుకోవాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker:- You are not seeking clarification at all, Mr. Chandrababu Naidu. Now, I have to go for amendments. మీరంతా । నుండి 35 వరకు ఒక్కసారే పెట్టండి. రఘుమారెడ్డిగారు, మిగతా వాళ్ళు అడిగారు.

مسٹر اسپیکر :- آپ کو بھی موقع دوں گا۔ ۳۵ ترمیمات کیلئے ووٹنگ ہو رہا ہے۔ آپ تشریف رکھتے ہیں۔
شرعی ابراہیم بن عبداللہ مسقطی :- حیدرآباد کے پینے کے پانی کیلئے کچھ نہیں کہا گیا۔ حیدرآباد کا ۱۰۰ سالہ جشن تو منا رہے ہیں لیکن یہاں کی سڑکیں اور ڈرنیج کی حالت بالکل خراب ہے۔ یہاں کی عوام ہم کو ووٹ دیکر بھجوا رہے ہیں۔
ہیکوٹی کے تعلق سے بات کرنا ہے۔ سٹی کو برباد کیا جا رہا ہے۔ یہاں پر پینے کے پانی نہیں مل رہا ہے۔
مسٹر اسپیکر :- میں آپ کو مشورہ دیتا ہوں کہ آپ پہلے بیٹھ جائیے۔

శ్రీ సిపాఠ్. విద్యాసాగరరావు:- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్. ప్రిసెజర్లో ఎమెండ్ మెంట్స్ అనేవి వున్నాయా? గవర్నరు స్పీచ్ కు థ్యాంక్స్ చెప్పి మోషన్ లో ఎమెండ్ మెంట్స్ పెట్టవచ్చా? ఎమెండ్ మెంట్స్ పెట్టడం ప్రిసెజర్ లో వుంది గానీ....

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Sir, we are pressing some amendments, Sir. You said you would allow it. My submission to the Chair is that if voting is taken place together we have no objection.

Mr. Speaker:- Which amendments you want me to take up?

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- We would like that amendments 1, 3, 6, 7, 8, 13, 15 and 17 to be read, Sir. We submit that not all the 35 amendments to be read. Please read the amendments that I mentioned and take vote so that people will know about them. This is our democratic right.

Mr. Speaker:- Please resume your seat. I will read.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- A point of submission, Sir. Whether the procedure is correct? Can we amend the Governor's speech?

Mr. Speaker:- As per the procedure it is correct and as per the convention also it is correct.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Sir, please see Rule 17 with regard to what Mr. Vidyasagar Rao has said.

Mr. Speaker:- I know it. Please resume your seat.

Mr. Speaker:- Now, the question is:

Add the following at the end.

"We regret that the Governor's Address mentions about drastic changes in the structure of Mandals in the State."

Add the following at the end.

"We regret that the Governor's Address does not list steps taken to develop the Minorities in the State."

Add the following at the end.

"We regret that the Governor's Address has been silent on the rehabilitation of victims of the post Rajiv Gandhi Assassination in the State of Andhra Pradesh."

Add the following at the end.

"We regret that the Governor's Address has ignored the principle of moving towards financial self sufficiency while heavily depending on financial assistance."

Add the following at the end.

"We regret that the Governor's Address mentions that the public sector would however continue to play a dominant role in the provision of economic and social infrastructure and in the alleviation of poverty." has been reversed in practice by the Government.

Add the following at the end.

"We regret that the Governor's Address has no mention along with the corrective steps about the steep rise which is affected the common man."

Add the following at the end.

"We regret that the Governor's Address is silent about a comprehensive approach on the implementation of poverty leviation."

Add the following at the end.

"We regret that the Governor's Address has not mentioned of the taking concrete steps to see that the farmer gets an remunerative price for his produce."

Add the following at the end.

"We regret that the Governor's Address has not mentioned any concrete step which the Government intend to take to ensure rapid growth ensuring social justice and equity."

Add the following at the end.

"We regret that the Governor's Address attempted to pass of what is basically a selection process as an election process to the Co-operative Institutions."

Add the following at the end.

"We regret that the Governor's Address does not mention about starvation deaths among the handloom weavers in the State who were forced to such a fate by the Governments refusal to buy their hand woven cloth."

Add the following at the end.

"We regret that the Governor's Address has not brought about any thing about steps initiated to provide an efficient public transport system in the State."

Add the following at the end.

"We regret that the Governor's Address is silent about the non-implementation of the rule of reservation along with steps taken to implement the reservation rule in the State."

Add the following at the end.

"We regret that the Governor's Address has not mentioned anything about the deplorable conditions of the social welfare hostels along with corrective steps in the State."

Add the following at the end.

We regret that the Governor's Address has no mention on atrocities against the weaker sections along with concrete steps to prevent the recurrence of such atrocities."

Add the following at the end.

"We regret that the Governor's Address has not mention of the Industrial unrest resulting in lay off of workers in the State along with the steps to create a conducive industrial atmosphere in the State."

Add the following at the end.

"We regret that the Governor's Address which mentions a fall in food grain production in the State is rather silent on the corrective steps which will restore increased food grain production in the State."

Add the following at the end.

"It is however regretted that no mention is made in the Governor's Address regarding the adverse effects of the economic, Industrial and trade policies of the Government of India on the economy of the State and in the planning targets for the year 1991-92 and 1992-93."

Add the following at the end.

"It is however regretted that no mention is made in the Governor's Address regarding steep rise in the prices of all essential commodities in the State due to the policies of the Government of India and consequential difficulties of the poor and the middle class people in the state."

Add the following at the end.

"It is however regretted that no mention is made in the Governor's Address regarding the steps being taken to bring back the State undertakings like M/s. Allwyn Company to profitability, which are suffering due to faulty policies of the Centre through devaluation of rupee and due to mismanagement and the continuing demand of the working class not to privatise such companies."

Add the following at the end.

"It is however regretted that no mention is made in the Governor's Address regarding the presentation of Vote on Account Budget for 1992-93 though a full time Government is in position and the reasons for the same are not indicated."

Add the following at the end.

"It is however regretted that no mention is made in the Governor's Address regarding severe cut of power supply to Agriculture resulting in dryingup of standing crops worth crores of rupees and burning of hundred of motors and Transformers."

Add the following at the end.

"It is however regretted that no mention in the Governor's Address regarding the death of over hundred handloom weavers due to the crises created in the sector as a result of steep hike in the prices of yarn and colouring materials and the steps already taken and proposal to be taken to mitigate their hardships."

Add the following at the end.

"It is however regretted that no mention is made in the Governor's Address regarding the steps proposed to be taken to complete the pending irrigation projects expeditiously specially projects like S.L.B.C., Jurala, Polavaram etc.,".

Add the following at the end.

"It is however regretted that distorted assertions were made in claiming that the new economic, Industrial and trade policies of the Central Government ensure rapid growth of our country with social justice and equity which are contrary to the reality."

Add the following at the end.

"It is however regretted that no mention is made in the Governor's Address regarding the failure of the Government to implement even the reimbursement of the difference in the enhanced fertiliser prices to the small and marginal farmers leave alone supplying the fertilizers at the pre-revised rates."

Add the following at the end.

"We regret to mention for reducing the status of our Hon'ble Prime Minister to the status of a local Leader by discribing him as son of our soil.

Add the following at the end.

"We regret to note in the Governor's Address that it will also not allow the extremists to use the guns illegally."

ఈ క్రింది వాటిని ఆఖరున చేర్చండి.

భారతదేశానికి "స్వాతంత్ర్యం" సిద్ధించి 44 సంవత్సరాలు పూర్తి అయినతర్వాత ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో భేత కార్మికుల తమ జీవన పరిస్థితి మెరుగుకానందున, ప్రత్యామ్నాయ వ్యక్తి లభించని కారణంగా వందలాదిమంది భేత కార్మికుల ఆకలి వాపలకు బలి అవుతున్నందులకు తేవ్రమైన ఆందోళనను, విచారాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నది.

ఈ క్రింది వాటిని ఆఖరున చేర్చండి.

భారతదేశానికి "స్వాతంత్ర్యం" సిద్ధించి 44 సంవత్సరాలు గడచినా, అగ్గుకుల అగ్రవర్ణ భూస్వాముల దాడికి పోలేసు అధికారుల సమక్షంలో గుంటూరు జిల్లా, మండూరు లాంటి గ్రామాలలో పరమనేపమైన దారుణ, మారణ, రాక్షసకాండకు దళిత శక్తులు గురౌతున్నందుకు తేవ్రమైన విచారాన్ని వ్యక్తపరుస్తూ తలవంచుకుంటున్నది.

ఈ క్రింది వాటిని ఆఖరున చేర్చండి.

"1991 జనవరి నెలలో ప్రకటించవలసిన బీడి కార్మికుల కనీస వేతనాల సవరణ చట్టాన్ని యిప్పటి వరకు ప్రకటించకుండా కాలయాపన చేసినందుకు తేవ్రమైన విచారాన్ని తెలియచేస్తున్నది. ఇప్పటివరకు 15 మాసాల కాలయాపన కారణంగా లక్షలాది బీడి కార్మికులకు బీడి యాజమాన్యాలు వందల కోట్ల రూపాయలు మోసం చేయడానికి బహిరంగంగా ఉపయోగపడినందుకు తేవ్రమైన విచారాన్ని వ్యక్తపరుస్తున్నది.

ఈ క్రింది వాటిని ఆఖరున చేర్చండి.

44 సంవత్సరాల ధేత "స్వాతంత్ర్యం" తరువాత తెలంగాణ గ్రామీణ ప్రాంతాలలో సాధారణ చట్టంతో, సాధరణ పోలేసులతో పరిపాలన చేయబేసి స్థితిలో సరిపాడుల భద్రతా దళాలు యింకా ఇండో-బెటెడ్, పారా మిలటరీ దళాలు, కేంద్ర రిజర్వు దళాలు, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ స్పెషల్ పోలేసులను దింబి వేలాది గ్రామాలను దారుణ మారణ, రాక్షస హింసాకాండకు

గురిచేసినందులకు వందలాది బూతుకపు ఎన్కౌంటర్లకు పాల్పడినందులకు తీవ్రమైన విచారాన్ని వ్యక్తపరుస్తున్నది. వెంటనే పారామిలటరీ దళాలను, రిజర్వు పోలీసు దళాలను ఉపసంహరించడానికి వాగ్దానం చేస్తున్నది.

ఈ క్రింది వాటిని ఆఖరున చేర్చండి.

"రాష్ట్రమంతటా భూసంస్కరణలు అమలు జరిపి గరిష్ఠ భూపరిమితి మూలంగా లభ్యమయ్యే లక్షలాది ఎకరాల మిగులు భూములను భూమిలేని పేదలకు ఆయా భూమిని పంపిణీ చేయడానికి ప్రత్యేక కార్యక్రమాన్ని నిర్దిష్టంగా చూపనందుకు సమస్య మిగిలిపోయే ప్రమాదం కలదని, నిర్దిష్ట శాశ్వత కార్యక్రమాన్ని భూసంస్కరణలు కొరకై రూపొందించ వలసినదిగా ప్రతిపాదిస్తున్నాము."

ఈ క్రింది వాటిని ఆఖరున చేర్చండి.

"వ్యవసాయ ప్రాధాన్యతగల మన రాష్ట్రంలో త్వరితంగా ఆర్థికాభివృద్ధి సాధించేందుకు గాను, మిగిలిపోయిన ప్రాజెక్టులయిన శ్రీశైలం కుడికాలువ మరియు శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు లాంటి తదితర పథకాలకు ఎలాంటి నిధులు చూపబడనందువలన నిర్దిష్టంగా నిధులు కేటాయింపు యుద్ధం ప్రాతిపదికమేద ఈ పనులు పైపట్టాలని తీర్మానాన్ని ప్రతి పాదిస్తున్నాము."

ఈ క్రింది వాటిని ఆఖరున చేర్చండి.

"రాష్ట్రంలో నూటికి యాభై శాతం పైగా నున్న అన్ని రకాల కార్మికవర్గాల సంక్షేమానికి తోడ్పడుటకు గాను ఎలాంటి చర్యలు తీసుకొనకుండా కనీస వేతన చట్టాలను సైతం కఠినంగా అమలుపరచకుండా వదిలిపెట్టినందువలన వారి జీవితాలు అదృష్టవశాత్తూ నేటి ధరవరలకునుగుణంగా కనీస వేతనాలను అమలు పరచి వారి సంక్షేమానికి తగిన చర్య తీసుకొని తోడ్పడవలసినదిగా కోరుతున్నాము."

(Pause)

The amendmmts were negatived.

Mr. Speaker:- Now, the question is:

"That the Members of the Nineth Andhra Pradesh Legislative Assembly assembled in this Session are deeply grateful to the Governor for the Address which he has been pleased to deliver to the House of the Legislature on 16.3.1992."

(Pause)

The motion was adopted.

Now, the House is adjourned till 8.30 a.m. on 21.3.1992.

(The House then adjourned at 10.02 p.m. to meet again at 8.30 a.m. on Saturday, the 21st March, 1992).